

A

11107

11

Nation
loquans
Kinge
nam
pure
et
orino
in ec
de 11/12

245
e 1014

C4

Handwritten notes or signatures.

04

Rkp. Wittenberg 1757.
nestr.

B 62092

L26520

GY

SCHE

L

Trenchard
Lectures
men cit

mi Com
ty fac to
Beuen

44

Gymnasial-Logia p. 11
Ex Originali recepto
Joh. Geor. Schmiedel
1757. Wittenberg.
Rechnen p. 11
L. 8. p. 11
Rechnen p. 11
22 ad 31. Oct. 1757

ERŐMANYOS ZSEB KÖNYVTÁRA

α, καλ w.

GYMNASIOLOGIAE EVANSE
LICO-ANNSARICAE
SECTIO I^{ma} DE
SCHOLIS MANSATVM et NOBILIVM
CAPVT I^{ma}
De Schola
DANOVICENSIS

Hanc Rezikio-Matt
isiam Gymnasiologia
rariis et uariis Hunga
rorum Symbolis auctam
in ordinem redegit, prae
descripsit Michael
Rotario et Gomborino
Hungarus Anno MDCC
XLVI. Wittebergae
1746

§ I. Danouiciū est oppidum secundo lapide a
Trenchingum situm, neq a magnitudine, neq ab elegantia aedificiorū moenibz aut
locis aliter, quā gēnam ciuitatis dāre solent quūquam nominis, habens. Ita
men circumiecta terra fertilis est omniū commēatū largitrix liberalis satq.
§ II. Hoc oppidū diuerſicalam bonis litteris exercebat Illustrissi
mi Comites Alteschazy. Illiustis Familia Alteschaziana, qui nutriti
ta, suo scholam Danouicensem, ſylauarunt, et qui iterum operant ſeſto uelut
breuē tabulam. Primum eſt Illuſtriſſus Comes, ac Dn. Dn. Gaſparu
Alteschazy de Alteschaza, Eques ſtatutus creatus An. 1616 a Roſicariſſi
mo Imperatore Ferdinando Comes Perpetuus a Trenching, Eundemq Cottus Tren
chingenſis, Lincolnienſis, Aquenſis ſupremus Comes, ſet. ſae. Al. Mattis
Conſiliarius, traditione, iudicio morē inſtructus, Librorum lector & Metaphy
ſes indiſſus, & quod caput rei Gymnaſii huius Danouicenſis nutritus, hanc
poſterora ei tribuit N. Zacharias Lany in Praefat. Prigilis Kirchſchani
qui ubi aperit cauſas dedicati eundem opetis appellat Comitem noſtrum lette
ratiffimum, in ſeſſet nendo pretioſum a uill. exercitatiffimum, & ſter alia
ſcholas Gymnaſii Danouicenſis, ſeu Danenſis Conditorem & Conſeruatore
Librorum lectorem & interpretem. Obſeram ſanctamq virtutis et ſcientia
copulam! O immortalia eorum merita, quae in apparatus & uſum lette
rarum impenduntur! Gabriel Alteschazy filius boni Parentis
Tyrnauiae An. 1650 a Lutherana Orthodoxia deſecit quidem, at ubi
Trenchingum redieſſet, agnit lapſa, allacoranē Eula Beſſy Coniuge,
gente & pietate inclita, excuſſam animo Religionem Euangelicam, penes
ſer iterum admiſit, et Feſto S. Thomae An. 1651. lacrymis copioſis exſerui
emendans crimen magnae ſalutis Coena Dni uſq in conſortium dedit xpi
tanor. Non ita uero multo poſt, iam ciuis factus Ecclē Euangelica in
morbum lethalem iniecit, Danouiciūq morat ſextulo affixus, traxit et ſum
cam conſilio Dei paulatim admoneret mortē, aduolant de ſua Trenchingenſi
eundemq

Stephanus Alteschazy
datus Feſti Rosenbergenſis
ex ſcriptis

* Andreas Adelphe An 1615. Dapouicii Rectorem egit, in Ind. Ord. sub
Petro Zablero p. 137. Georgius Raphandus Liptov. post Rector Nicopolensis
huius meminit, eiusq. auditor per integrum annum exstitit, Per Michaelen Dufi
lum Rectorem Plauo-Lipschensem refertur ad An 1615 in Ind. Ord. sub
Zablero p. 137. Hic anonymus quidam annotauit.

M. Iacobus Faschko de Re publica Literaria immortaliter meritis.

D. Danhauseri auditor, quid disputacionem edidit de notis Cate. tandem factus fuit Pastor Daznawski.

M. Alexander Rodikius Frenchinensis. M. Iohannis Rodiki, Pa.
stori huius loci filius, vir peracutus, edidit publice in eodem Gymnasio,
confluente undiq. auditore, defendit An. 1647 plenam Pucco bene disputationem
de certitudine Per. S. et ordine in Ecclia Lutherana, respondente Andrea

Fethkonde, post Pastore Haysen, in eodem Furortien. huius & Coniugis vera
orthodoxa Manuscripta reperiebant olim in arce Blatnicza in Bibliotheca

"Spect. ab Magnis Dn. Mathia Ostrejski." Prodigis Thetica variisimi

"conatus Delantani, quam prouexit M. Alexander Rodikius Gymnasi Daznawski.

"fuit Rector Stephano Scholio Huerki An. 1644 Respondens Joachimi Dn. Kemon aduers.

M. Daniel Lany, Ignea veritatis Evangelica columna, in Dancubur

ran Hoeguardum Lotheringum, Monachum Franciscanum Amateitarem enis

notissimus. Hunc Iohannes Raditius, Schola Derzeuicentis bene meritis Rector, et ad

teffimum Praeceptorem suum nupcupat. Hic dum quodam tempore in claustra Salsoci

ensi, iam tunc eundem loci Pastor, & Superintendens, pro puritate Religionis scilicet

respondisset in fecuore disputationis, quales conflictus subiuisset eundem patet ex

disputatione Ignea veritatis Evangelica Columna Pasti Generali missa, animas a

Christo resuscitatas, nec in coelo nec in Inferno, sed in quodam tertio Th. tum

ibi grege Monachorum, ignorans vocale significationem, altissima voce ad di

ti's cachinnis insonuit Th. Th. Th. Th. ita ut fornices Templi, quo disputatio

habita fuit, resonarent, & conuicerentur. * Obiecerat eadem Hoeguardus

quod mala fide citasset dicta Patrum, Respondit: Hoc esse mendacium, et dixit:

Veni, veni, Malaciterra, isto meo digito tibi dicta illa, monstrabo.

M. Iohannes Kircherus Tubingensis, cum Homiliam de passione

Christi in horto, An 1637 adoznaret, typis Frenchinensis editam, Caspato

Illyeshazy dedicaret, his eam verbis conludibat: Age bone Iesu, conserua tuam

edam, quae nunc agit animam. Mitte aliquem Angelum, qui conseruet de me san

tu illam Tibi sanctificasti, cet. At quam subito zelum hunc, homo inconsolans,

mutauerit, et sequentibus luculentissime p. tebet. Optandum fuisse, ut sapientia

de hoc vico feribi potuissent, utrum qualis fuit talis legenti fisticur. Ibi ratio

sententis, sed vita conciliat laudem, aut labem. Equidem erat haec doctrinae

copiosa, motus distinctis. In patricia sua se dignatione, quae nascitur ex vita

conproposita, fere exornata, spoliavit, rix quo vti esset, dum animaduertisset

clausas sibi ad honesta milia viam, alias ingredi erat, deserere solum pagum

constituit apud animum, venit in Hungariam sibi ignotam, ut is fuit Hungaria.

Ad quia habuit unde cognosceretur, nite merosam edipitacionem, motus sub ea

veluti in tegumento deluscentis, plures eum quos versari contigit, in amira

tionem & amorem sui pellit, quos inter fuit em Illustissimus Comes Casparus

Illyeshazy. Habet aliquid maiestatis eorumata sacra re quaculores fuit quibus

se libetatis communicauit euilescere non paruit, esse vinga, at Syluestria in

admirationem

Andre

admiracionem sui non percelleret, ingenia, ille certe, quod aequilae plerique impertitum habent, in admiracionem sui trahit. Ex Schola huius, quod miratur futurum Comes, si eundem illius quibet nacula capeffere iuberet, vix factum. Voleret ille commune humani generis pignus, litteras tractat, leuiter nonnulli atque, nulli statui profuturis, vixiliter neglectis, et ut superuacuis, inanium cupidis relictis, disciplinam fontes, scite et vtiliter recludit, audientium ipsum hanc pro- tetario cum emulamento sui vero nominis cum incremento. Carebat tunc Rector Lyceum et Rectoriensis, euocabatur in illud, bona cum venia opitulis, qui in laudis profuit venustissima Cuiusvis Schola, dare et hodie ratorem. Impigre et hic rem sua pefcit, conuenienter tunc eundem vixit florentiores animi, non secus atque ad. ymag- cantum. Interea vero nefas alibi commissum caput extollit, tunc mandis ore pueri, moxum dum circumferitur, vnius inficiatione non potuit supprimi, infat in- cendii, quod facilius exstiteris, quam gresseris, inprimis si idoneam corrigiat materiam. Quod vero fit illud, paulo post patebit. Si malis huius mederi nescis, et conscientia facinoris non esitantis deuictus, aliam panaceam vulperrime cogitan- do ignorans, contracta cum Desuitis et Rectoriensis notitia, deserta statione, desect hie in Academia Desuitarum, quae est Tyrannia, delectat, et deserta Religione, he- rana, corde, Pontificiam amplectitur, pterens se quidam rationis dictum, Re- ligionis imputationem eligere debuisse, si vellet probe coniunctum fieri, recitum hominem. Si caput vertigine agitur, non praecipit quatuor, sed saltem, Rescu- lapros, qui statim rotato redderent, cur non idem facimus, si quis felle pulvis indidit in negotio Religionis, cur non communicamus precitioris, quod non sollicitant. Sed hoc fuit esse foda, polindus probe nocunt. Vix plura de Kirchero in Schola et Rectoriensis. Sect. 112.

§ IV Prauaricator hic tandem, ut pterui fidem faceret, consanauit Libellum, Aethylogiam nuncupauit, causas, ut titulus operis indicat, conpellens eum ad fidei committationem, et narrans, studio disseminans hinc atque inde collum hoc. Inprimis vero Patronis olim fuit aliquot mittit exemplaria. Si non insui pernici- quum librum esse neceptorem aconito, vno consilio eum ad Dn. Ioan. Georqum Dorscheum Theologum Argentoratensem mittunt, adnota fere rogatione, ex- penderet, quid tanto hiatu ferret promissor ille. Docet hoc ipse acutissimus Vir, in dedicatione Partis I. Theologiae Zaeringiana ad Eberhardum Ducem Vutem- gicum Editionis secunda. Francofurt. An 1553. Cuius perit, et quae istius confen- ta sunt, hic exprimens. Cecidit N. Ioan. Kircherus Tubinga Vutembergicus in illud scellus post, quod fado gradu dicitur affurgere ad honestam conditionem. Censuit ego Patriam Relinquendam esse, inq. remittis ad ea feditus felicitatem in- uestigandam. Aungatiam petiit, benignam eam experitur, honesto fuitus officio, atq. hactenus quidem optimo consilio doctrinam, quam multiplicem secum attulit dispenauerat, et emendaturus fuerat prioris casus aduestigatam si in pproposito perseverasset, ille vero noua vertigine corrumpitur. Sociat se ad opus affectu, mutat patrii cultus ritus, fidei, Aethylogiam adorat, migrationis illius, quam infelicissimus compendit fecerat, quae procul dubio terminum habitura est, miserabilem. Missa est migrationis excusatio ad Rectoriensis a quibet in instinuerat. Ad huc ad me transmissa fuit iunctis notis ut meum circa eam iudicium expa- nerem, et huius esse illi et ostendi in Hodgetico Catholico, Kirchero de iudic. Paulus post vocat eum Ettonem, qui libet modit An 1641.

§ V Surrexerat ad iudicandum Kirchero, dissoluedo ratio non minus Dorschei quib. confictum innotatum teneat. D. Theologus, Ansticus Vangreecus, Desuita Dilingensis, exstimulatus a Joanne Tobae Monasterii Eichungensis, verum

impre

impre
De celic
pinitil
Titulus
Prima
Anstula

Postata
facta grem
causar
cur e
eas. Com
tum vero
Coniugis
inconsulta
N. Eack
Tubingens
fas de
eotes de
initum
magis cop
dlogiam
italis qu
de quid fa
Obtendis
a pulch
ensem, tan
est Ap
et capeff
tum, quae
matimo
ale est in
dunt, et a

rienset
clausit
eandem
reir suum
vfi p
a qua se
nota, em
Sape n
quod se
legit, fuc
D. Dors
medulas
quod il. ch
Da
vita sua

in pignori aliquot studiosi Academia Argentoragensis consultore & Praefate Palatinate
Sebelius Titus Doctoris iterum nominatissimum Theologum Dorscheum propugnatum
nihil aliud esse nisi verba & colorem illius disputationis, clare & erudite demonstrant
Titulus libri est: Anti Varnerecius seu Apologeticum pro Dr. Geo. Dorscho
Primum aspectu tuum laboris huius An 1682 dedicatus est Gabrieli Chamaano Viro
Consulari Rei publicae Dantiscanae.

§ VI Non desuevit vero etiam in Patria, qui starent pro Religione ab
Hostata impetita, M. Zacharias Lany Turocensis, cuius summa in Schola Salgo cense
facta mentis, percipit: Atque item Kethyologia Kirchiana sine Cathodoxa demulcentem
causas & argumentorum, quibus M. Ioan. Kircherus Tübingensis permotum se iactat
cur & Synagoga, ut ait Lutherana transmigrationis in ecclesiam, scilicet Catholicam; Insuper
ear. Comiti Casp. Illvessary, ut nota quibus tunc ibi, quoniam videtur libellus iste. Flagit
tuum vero Kircheri impellendum ad desiliendum ab Eccl. nostra fuit malitiosa potestas
Coniugis in Patria desertio, & aliarum nihil minus virginum in Hungaria in Matrimonium
inconsulta sollicitatio. Quod si fama adhuc huius rei superstiti docet, prius docet Praefate
M. Zacharia Lany de Comite Illvessary. Magister (ita scribit) Ioan. Kircherus
Tübingensis qui fidei matrimonium sua fidei iuratum, primum fuga & Patria sua malit
fug. desertione, tunc nobis ignota, violavit, post modum violatam sua ad coniugium prohibe
tores defectione munire delegit, fidei prius amplexum amittere paratus, quoniam ad
initium & indissolubile matrimonii vinculum, de nouo se recipere, & se tamen mutaretur ad
magis copulata legitima coniugis, quam veritatis ad se se fecisse, in tuam & missi feli
cologiam, in qua, non solum fidei sui rationem constare cupit, veram etiam hoc agit
et alii quos confecti, suscipiendi in posterum consilium. Posteriori fides fama testimonium
ad quod supra pronuntiari, liquet etiam ex verbis M. Lany ad Kircherum: Insuper, inquit
Obtendi alius momentum, nonnullarum rationum, quod quasi victus firmior et
a pulchritudine illarum, debueris & Schola Nouioliensis migrare in Academiam Synaui
ensem, tanta, eheu, celeritate, quanta saepe & persecutore Christianorum fecit
est Apostolus: neque enim verisimile est animum tuum ad mutationem Religionis
et capessendum vel in genere, vel in specie ordinem spirituum dia ante fuisse altera
tum, quia nec tot in locis, nec adeo instanter et successu huius & illas virgines in
matrimonium tibi elegi fecisset. Hoc, ille. Quibus distorti sunt oculi, cum his dif
fide est in athena congregeri, in aliud videret ut lumen conideret, aliud reuera inten
dunt, & de se totum ingenium, aliud ostendat, aliud contextu aliquo conuolat.

§ VII Designuli quoque olim eius Paulus & Adamus filii, Sarua
rienses, quorum haec Pastor Eccl. Hungariae Cassonia postea fuit, eadem vitam
clausit. Paulus Lochmannus Turocensis, Samuel Cernak Sedotensis
(eandem Pastor Slavorum & Nouioliensis). Hi primum Magistram olim & Praepo
situm suum domuerunt, exarant & Kethyologia illius in Academia Regiomontana
ubi fide D. Alouio An 1642 instituerunt, huius spe suffulti ut ad ecclesiam
a qua se reuulserat, crimine perfidia, rediret, et offensa animis in summa
nota emendaret. Expectationem tamen sefellit, siue quod videtur Regi ed
Cape namque sine pudore peccamus, nec sine pudore tamen nos peccare fatemur. Iam
quod se ex laqueis semel induti, exsiccare non possit. Omnia scripta in se
legit, huius fortis commotus, vulnera se bimet incussa, sensit. Kircherus dicitur
D. Dorscheus ubi medietate euoluisset, fleuit, addens: Huius reuera confusio
medulas animae, conscientia mea, in fletu, ictus & vulnera septis et remedia non
quaerit. Nil videtur obtereque pila vicerum, scilicet lateant si se, putredo illorum affligit.

Daniel Dubruius Vir eloquens & Scripturarum peritus, & Zol. cuius quod unum
vita sua exemplari et laborum indefessa cura, in hac Schola tractatorum, huius huius Scholae fuit. &
Lugum

1725 huius Scholae fuit. &
hac Scholae fuit.

11 excelsi v
 11 Elia inf
 11 de quara
 11 Natie
 11 morum
 11 de atate
 11 et atate
 11 potius, q
 11 cia inge
 11 pabant a
 11 tutione
 11 Clarissima
 11 fuisse inf
 11 Scitay
 11 de
 11 uio
 11 Joanne
 11 Leutcho
 11 tutione
 11 impube
 11 due ober
 11 tum ad
 11 duntaxat
 11 in vrbem
 11 vidit aut
 11 quid eum
 11 tunc scia
 11 non libu
 11 licet per
 11 curia
 11 ira se de
 11 Victorum
 11 verum
 11 in hac
 11 frustrandi
 11 adimum
 11 et linguis
 11 rata rep
 11 et cetera
 11 tantis
 11 ac conf
 11 licuit
 11 ad fuce
 11 eum in
 11 Glare
 11 Interrog
 11 Dni
 11 benign

excelli Vir ingenii, acundus Parente utiq; honestissimo iuxta ac optime. Patre inquam
 Elca Intitoris, Notchoune, Rectore Scholae Septuaginta, minimum, ac tandem duo
 de quadraginta iam fere ab annis strenuo ac infatigabili Ecclesiae Christi Ministris.
 Natie Hungariae Széppusky femina & generis nobilitate & vito integritate et
 morum suavitate inclita. Erat is inter Parentum horum filios Septem primogenitus.
 De aetate eius puerili hoc notatur, quod fere ingenio doctrinam, usu rerum, discere,
 et aetatem. Unde omne hoc felicitatis parentis, sapienter ad lacrymas excitati fuerit
 potius, quam ad gaudium, scientes probe illud, quod in proverbio dicitur. Prae
 cia ingenia celeritate emori. Itaque et vota illi pro incolumitate eius Deo rum
 pabant adentissima, & summo pete cupiebant, ut patricarum ille Scholarum insti
 tutione contentus de exoticis inuisendis oris ne cogitaret quidem. Fini enim
 Clarissimo atq; Doctissimo, qui tum fere per Hungariam habebantur Virorum
 fidei institutioni & curae ac custodiae per varias vias solliciti committunt.
 Quibus studiorum suorum duobus tunc viris celebratissimis usus est. N. Davi
 de Praetorio Csepvari, Alexandro Rodikio Baranovici, Gregorio Hryano
 uio Grindia, M. Elia Splenio Parttha, M. Joanne Polani Cassovia,
 Joanne Kuzera Rosenberga, Nathia Goshovicero et Michaele Lazio
 Leutichovio, ac M. Petro Leonhardi Schenibitii: sub quorum insti
 tutione, eos progressus fecit in omni disciplinarum genere, ut iam tum adolescentem
 impubezem ipsum multis Scholis proficere sibi optavit. Indore tamen adipsam
 duae obierunt doctrinae ac experientia, ac ex oticis obcuras peregrinationes officina
 tum adiecit animum, atq; sic virtutis flagrantissimas, tenui sumptu & vnicu
 duntaxat itinere, comite stipatus, primum Pedanum celeberrimam Doris
 in urbem se contulit ubi inter reliqua illa Doctorum turba G. Calovici
 vidit, audit, coluit: atq; ubi aliquantisper commoratus, et flagrantissimam suam
 quid eum noctes dieq; quiescere non patiebatur, desiderio fatiscisset, in florentissimam
 tunc Academiam Regio-Montanam concessit. Vbi quinquennio tracto, cum
 non tenuisset vulgari literarum apparatus instructo domum remeare, deinde novam
 licet pretuli plenam, tamen cum terrestri haud commodum videretur, maximo
 cursu Rostochium versus peregrinationem cepisset, ubi ciuitas factus Academia
 ira se de repente in potitiam & familiaritatem intimam Excellentiss. Clarissimorum
 Virorum Theologae, Jurum, Medicorum, Philosophorum immergit, et non in ore modico
 verum etiam in finu talium ac tanquam hominum versatus fuerit. Tandem cum
 in hac & in proprii spacio septennio versatus fuisset, inuisendis Germania vrbibus per
 fustandis vrbibus, obsequantibus dignis in res vrbis, consuetudinibus, iuribus, constitutionibus
 animum adiecit, atq; sic gemens, tot terrarum spatia, duces vrbibus, moribus
 & linguis perlustratis vberima diuinarum ac humanarum rerum cognitione compa
 rata rediit in patriam. Et quoniam illos ingenii sui thesauri in Dei gloriam
 et Ecclesiae Reipublicae Christianae salutem explicaturus. Rediit iam Patriae
 tantisq; in privato vixit, donec & pristinas vires recuperare et distractam
 ac confusam suppellectilem, quam instructissimam attulit, colligere et ordinare
 licuit. Quod dum confecit, illico ex variis patriae locis literis honorificentissimis
 ad suscipiendum cum Scholasticis Regibus, tum Ecclesiae muneris funditionem
 eum inuocantis, exiciebant. Sed omnes omnium erga Virum doctissimum
 & glorie animarum voluntatis facile vixit magnanimitate ac munificentissimam
 literarum ac literatorum Patroni Celerrimi ac Illustrissimi Comiti
 Dni Fabricei Illvshazy, omni saeculorum memoria dignissima
 benignitas, qui simul ac ex relatione clarorum quorundam Virorum
 intellexit

intellexisset Joannem Institorem ex Germania rediisse ad se incitatum
 eum rapuit, ac gubernandis clauis Gymnasii sui Danouicensis admoxit. Illic
 cum debita fide diligentia & dexteritate commissum sibi munus administrat
 set non solum singularem gratiam apud Illustrissimum Dñm Comitem & Ministri
 um suum sibi promeruit, sed etiam ab vniuersa tractus illius Nobilitate puzi
 fico amore cultu ac beneuolentia excipiebatur. Inuenture quam singula res
 Illius Comitis munificentia fouebat tam frequenti ac numero sa circumspici
 ebat, ut si quando, vniuersa in cuneum coacta, in publicum prodire iubebat,
 non militem Scholasticam, sed turmas militares loco moueri quispiam existi
 masset. Unde comparata sibi celebritate & estimatione, unde minime sperasset
 ipse fautores ac Patronos adeptus est puzi maximos. Atque etiam Inclitiss
 libet Regia Montanaq; Aulicis Schenpitensis Senatus, eundem dñm
 uicio eubeat ac regenda schola sua prouinciam committere nil dubitauit. Vbi
 mira, afusis vtrinq; felicitas. Nam Johannes Institore non defatigabatur
 sedulo ac strenue docendo, laborando, Implissimam vix Senatui & ceteri Patru
 bene ei faciendo. Ita concertum quendam ac harmoniam suauissimam dixisset
 inter operantem, & operanti ad aqua. Produxit hac in Schola puzi & in puzi
 Disputationem cum applausu. Inde vocatus ad obeundum Regimipis Scholasticu
 munus Trenchinium se contulit, nec incommoda illa ipse fuisset ma
 tatio, Nam & in hac Schola honorificentissime habitus vires ingenii sui dispa
 tando cet. exercebat. Nobilissimi illi Viri, puzi puzi vehementissima totius tractu
 illius Trenchinienfis homines sine delectu adsumisset, inuentum etiam
 frequentissime ad audiendum eum confluentem ad sua dilabi coegisset atque
 sui musas elingues reddidisset. Ut terra illa sequebat lues, non reddi vitae
 Scholasticis, aut laborum Scholasticorum; sed puzi ordinante diuina prouidentia
 Peram Ecclesiasticu ministeru prouinciam Danouicensi in Ecclesia caper
 fut. Sed & ibi subitunda Reuerentis fortuna vis, ad oppugnandum Vtrum
 clarissimum omnes suas admoxit machinas. Vix dum enim eo loco puzi lentia
 defluerat, quo plurimas domos vacuas hominib; fecerat, agros vastauerat,
 innumeras pecudes confecerat, ecce aliter truculentior iturpuit puzi triste ac
 horrendum incensum, quod vno quasi impetu, totum illud oppidum vna cum
 ade sacra, pecoris, omniq; incolarum suppellectili consumpsit ac in fumi
 pelit, imo & ipsum magnam rerum suarum iacturam, facere coegit. In puzi
 immota pectoris constantia perpeuo in Deum ferebatur, certo persuasus
 infirmitatem abundate bonis, quae vbi & quando ipse soli vigeretur, puzi eius
 modi agitantis, puzi meritis, afatim impetiti. Soter. Nec in puzi puzi
 Diennio quo Danouicii factorum eximius Artister vixit plus quinquies illi
 commodissimas oblatas fuisse occasiones in alias commigrandi ecclesias. Nam
 enim Benicenses iam, Desiderienses, in Pouas, iam Vihellenses ac
 Kibulcan, iam Robottstenses, iam Galgocenses, iam Raholcenses
 Pastorem eum suum conceptis votis faciebant, omniq; conatu ut fieret pro,
 cedebant. Sed ille in tam prospero & optato felicitatis cursu nihil puzi
 agendum esse iudicans, adhibuit in Consilium rationem & amicorum iudicia,
 ac natura facti, ratione inita, vnice Deo aidentis precibus vias suas dirigemas
 committit. Ultimo tandem, in tanto multorum se habere contendendum, ac
 docere in Carpprensilium vota, ad Ecclia Slavonia Pastorem seferens
 cantum concessit, ac magna cum solennitate illuc adductus, vna cum omni

confessu

confensu
 illi puzi
 contractu
 acquissim
 reddidit
 reconditu
 dñs ac in
 qua non
 Scholastic
 diuinitat
 Gymnasii
 puzi
 eadem dñ
 non min
 vires in
 disputata
 nere Eco
 puzi
 puzi
 rabat. in
 ad cuius
 puzi
 in hoc ta
 hac illi
 docer du
 ac factu
 necessar
 rent & c
 sequen
 in puzi
 Scholastic
 Est Sym
 Klemar
 puzi ex
 et quan
 ce puzi
 Eccl, Dal
 collegi
 indutis
 aliquot
 tibis & p
 puzi
 puzi
 puzi
 puzi
 puzi

consensu in Pastorem eiusdem Ecclesiae Slavonica Pfectus fuerat. Quamdiu
illi pgeret nil constaret. Tandem ex sumpto medicamine intestinorum dolore
contracto, postquam diebus quibus cum iis collectatus fuisset, integra mente apice
equissimo tota sua fiducia in deum pmore collocata supremum deo spiritum in pace
reddidit. Eiusdem hunc ipsius tribuitur elogium, quod nullus tam abstrusus ac
reconditus Aristotelis summi Philosophi Principij fuerit locus, nullus tam perple-
xus ac intricatus in Thoma Aquinase sensus, nulla tam imperiosa. Rati subtilitas
qua non ipsi cognita fuerit. Adolepens erat adhuc, nec Academiis viderat, quae
Lettichowid, publicis et pressa typis disputatione, de Prae aeterna Filii dei
divinitate, contra Arianos ac Photinianos depugnabat. Sandomicij Rectoris
Gymnasij, iussu Illmo Comitis Dni Sabijeli. Illyeshazy, publice, yfente illa
Iurium Victorum corona, de Transubstantiatione disputavit, disputatione
eadem Illmo Dno Comiti Nutritio suo inscripta ac dicata. Schemnitzii quoque
non minori cum applausu. De exactione Clericorum, et potestate seculari
vires ingenij sui exercuit. De infinito syllogismo Philosophice, solidissime
disputavit, sua omnes disputationes eius typis publicis exscripta fuere. In mu-
nere Ecclesiae ita se gessit, ut pias, fideles, comes, mansuetus, humanus, affabilis,
benignus, patiens, sedulus, vigilans, religiosus, gregis quinquaginta sibi commissi
Pastor. In sanesimonia vita non modo alios, sed ipsum se propendunt supe-
rabat. In dicenda sententia nil unquam aut metu, aut gratia dedit, namquam
ad cuiusquam voluntatem et fauorem orationem suam inflexit. Nil unquam
cepit, alius quod non prior ipse exemplo sanesit ac confirmaret. Sicut.
In hoc laborabat vni, ut doctrina eius et vita pari passu incederent, illa hinc
hac illi ex aequo ubiq. concinueret. Inde aut, non docendum, aut moris esse,
docendum statuebat. Maximo dolore conficiebatur ex inde, quod attes improba
ac fastidiosa regnarent in Ecclesia. Rarum, argentum, amici, natus, affines,
necessarii essent. Immo non hi modo, sed equi, boves, lintea, panni, pedes, adora-
rent, et exproderent, cur recedent, loquerentur, et quid hoc rebum dictu est, ad con-
sequendum. Rarum ecclesiastici regiminis munus viam tenerent. Plura confer-
in Panegyrico, in obitum eius a Michaeli Histitori, Fratre eius Germano
et Schemnitzensi Rectori, contexto, et typis excusso Anno MDCCLXI.
*Est Symbola et studij Joannis Nicolsonsky

Georgius Clementius Litvignia ex honestis Parentibus, Tobia
Klemann, et Susanna Matuffskovitz, quantum ex relatione Dni Matris
pater existens colligere potuit Anno 1590 circa tempus quadragesimo nato,
et quamprimum per orationem sicut humaniorum studiorum principium public-
ce sub viris doctissimis Nicolao Marikorsky, M. Schamko, Raphaeli Anab-
cio, Daltafare Demianzy, Rectoribus, Matthea Platany, et Melchlore Sapporio
collegis, priuatim vero sub Andrea N. et Georgio Blouah, magna diligentia
indutus, Patris singulari consilio Artium et doctrinae sacrificia tradidit, post
aliquot tamen Menses, plurimis, quibus ex via innotuerat eius, aggre-
tibus et persuadentibus rursum schola redditus. Post duos circiter ad obitum
Natus sua Menses, in memoriam ad vota secunda, nimis procreandum non esse,
Pater eius ad secundas nuptias festinans, omnes facultates, quas diligentia
prioris, coniugis, et divina in primis benedictione comparauerat, amisit.
Et quibusdam nuptia secunda haud sunt secunda, et quia in noua vi domo,
ita penuria, filius negligi contemnit coepit, tunc inuito etiam Patre,
cum Joha

cum Tobia Christophoride, et Joanne Krmanno plerique alii An. 1607.
 Coeternum propulavit, ibidemque sub disciplina Melchioris Rohatij, et Pol-
 tzi, maxime pie doctorum, et doctissime priorum, et postea Ioan. Hofmari
 officium suum emendando, sedulo literis incubuit. Quod uti anni tunc
 spatio, liberis providi Clavi Joh. Steinmeo. Proficitur, quia sors eadem semper
 ampliore et faciliorem victum suppeditavit. Hic nondum gnarus illius
 Ciceronis de Dignitate Pedagorum; nullum munus Reipublicae assue
 maius melius possumus, quam si doceamus, atque excozamur ruerentem
 ius, festim temporis atque moribus, quibus ita molassa est, ut omnium opus referant
 da, atque coerectio sit. Fortuna sibi porrecte valedixit, supplicando apud M.
 Soltzium, hateram. Qui tam tenentem, et inter Klumms recipiat, et a lan-
 tore Ambrosio de Schlo, tanquam Musici promoveatur. Vixit ipse in me-
 fuerunt, sed tamen valuerunt, notae Musicae. Tandem Patrie assidue postea
 tu Rectorem Scholae Patria Kempfium Vilhelmy adiit, ibidemque et Rectoris
 Patrie arrium ab alienante, iterum medicando vivere coepit. Epim vero ipsa
 dies quandoque Parentis quandoque Noverca est, ut Hesiodus olim dixit. Allore
 tunc itelci in cepi Allore, nupter. Rectore tandem Patria vita finita
 1610 Danovici in ad Cl. Virum M. Eliam Virsum, Delicio Musicum
 cuius in recipiendo promptitudinem, in erudiendo fidelitatem, in dimittendo
 denique sumum amorem et benignitatem cumulatissime se expertum testatum
 reliquit, appulsi est. Sed mox sequenti anno 1610 mutatione maxima eadem
 tunc sequente, Cassoviam professi constituit, ibidemque vocatus, et Joannis Coma-
 tii, amore suavitatis, et Scholae Senior constituitur. Recepti ut honoris condignum
 domum et febri acuta, quae eum suus paroxysmus per omnes fallacias vexatum
 omnibusque pene viribus exhaustum, Cassovia iterum Exercitum collocauit
 viribus recuperatis, Zolnae 1614 apud Drum fidamum Exercitum, ac tandem
 officium Professorum, apud M. Paulum Müllerum Vitebergensem Scholae
 Professorum addece decessit. Quis sollicitissimam in Philosophia et Theologicis
 Sophonem singularem et placidissimam in colloquio humanitatem, summam in do-
 cendo deperitatem diligentiam, discretissimam in dicendo eloquentiam, acutissi-
 mam in disputando subtilitatem, laute verbi eloqui non poterat. Quod
 neperit. Vixit vere dicendum asseruit. Comparata sibi tandem em-
 patione haud temere, primum in Scholae Patria et Collegat, Cantor post
 Paumocini, et Scholae Rector ac tandem Danovici in iuratore, Dno Isaac
 Rodicio Pastore, et M. Isaac Lany Scholae Rector, in Statione Conrectorali
 Paulo exercebat. Ultimo, Anno 1619 ad Salsviam Ecclesiam vocatus, et
 illine, Necropolim translatus est, in descriptione vito suae ad an 1636 diem
 20 Julii testatur, se iterum incruentum Martyrium passum. Anno 1652 in
 Seniore creatum, et 1655 29 Martij in Castello Ludan, in electione Super-
 intendendum, inter candidatos ascriptum fuisse. Eodem anno 8 Junij Beate
 mortuus et 15, eiusdem honeste sepultus est. Epitaphium ante decennium
 mortis suae elaboratum, sequens, suo sepulchro inscribi desideravit

Non mihi vel cunera, hic vito placere, vel omnes:
 Mortalis viuentis omni haud placui.
 Sed nec et ipse mihi semper placui insuper ago
 Plurima, displicuit, quod placere, mihi.
 Tu quoque num cunctis placeas circumspice; Soli
 Consulo, dum vivis, displice placere Deo.
 Zacharias Lany, Patri Zachariae vestigis strenue ipsi
 stens, filius pulvis cenam hanc clausit, nec ullum tempus amplius euan-
 gelis reflectit.

*** Symbole

***

1. Clar
2. Christoph
3. M. Lasp
4. Elias
5. Daniel
6. Joannes
7. M. Isaac
8. M. Marti
9. Tobias
10. Daniel
11. M. Zacha
12. M. Dani
13. Jonas
14. M. Johann
15. M. Alex
16. Johannes
17. M. Jacob

18. Johannes Inceptor. An 1654. successit in Rectoratu. Erat Patrica Vice-
 nus, Elia Inceptoris Pastoris Valisensi filius, qui dum variis in Gymnasiis
 Gymnium in Leut. Chouensi, cuius tunc Rector erat Michael Zalus, su-
 dia sua promouisset, postea suis Tutorumque suorum sumptibus, Regimen-
 ti per triennium vixit, auditor Dreyer et aliorum Magistorum ex
 Schola Calixti promotorum. Rediit in Patriam recepit vocationem ab Illu-
 strissimo Comite Gabriele Illgshazy Supremi Comite Comitatus Frenchi-
 ensis, ad regendum Gymnasium Danouicense, postea per annum cum dimi-
 dio p[er]fuit Schenitzien[si], demum Frenchien[si], cui postquam per
 annum dimid[um] p[er]fuit, accepit vocationem ab Eccl[esi]a Danouicensi
 et in Templo Orocoensi per Joachimum Kalinkam Superintende[n]-
 dentem inauguratus fuit, promotione Dni. Joannis de Nicola Otlyk
 de Oroco. cet. Ex Danouicensi Eccl[esi]a, vocatus fuit ab Eccl[esi]a Carpo-
 nensi, in qua etiam diem obitus suum. Vir fuit acuti ingenii et
 eruditionis edacumata. Edidit Disputationem Philosophico-Theologicam
 qua e[st] principis Philosophici, maxime ex natura accidentis, refutatur
 dogma Pontificum de Transubstantiatione. Publice eandem defendit in
 Gymnasio Danouicensi. Rector exstans, prodit illa Frenchien[si] 1654. Pro-
 dit agnum Frenchien[si] typis Nicolai Czizek An 1661 Panegyricus
 in obitum Viri Plur. And[re] et Cl. Domini Jo[ann]is Inceptoris Pastoris
 Plauis Eccl[esi]e Carponensis scriptus a Michaeli Inceptoris Schola No-
 schouensis Rector, Fratre autem Joannis germano. A Har Kimanau annotauit
 **** Paulus Fasch, Patrica Drinen[si], testatur Inacum Lapy Lau-
 dabiliter & v[er]it[er] huius Gymnasii fuisse a cuius ore & voce per triennium
 pendebat. In Indice Originato sub Petro Tablero pag 127. Collegam eius exstisse
 H. D. Tobiam Benedicti, testatur Nic. Lucas Vihelyiensis Cantor et Rector
 suo Patrica, in eodem Tabulario indice p 119. testatur pagina citata and[re] &
 Tablerum Ladorhaus Kulster Anno Dezessenis per bimestre Spatium
 collega exstist Danouicen[si] Supra annum 1655. Hic et Cantor exstist
 H. Dartpho. Hec Anonymus quidam annotauit. cet.

CA LVII

De Schola DERZEVCZENSI.

- § I. Derzouczium est Oppidum Incolta huius nominis
 Familia, ad Fluvium Tarczam. situm, olim duplici castello, Templo et bo-
 narum litterarum domicilio, clarum.
- § II. Familia huius antiquitate generis & Maiorum tempore ex-
 peditiois Hierosolymitana factis claud, quodam Officio (pars enim alie-
 ra, ex qua miri v[er]o socia, nunq[ua]m molesta, Prandeli & Maria Elisabetha de
 Leuicy speciali Dei providentia data Pontificis Religionis constanti adha-
 rent. Euangelii irradiatores, Scholarum exstisse promotores, Sequentes Iu-
 ris loci Rectores, una cum diuinitate copiosa, liberaliter interuenti
 et promoti, testantur.

§ III. Stepha,

Stephanus Regius, Delutchenus, Patre Viro honesto Ladislao Kirally, quae vox Hungarici Regem significat, Cuius Delutcheni, Matre vero Barbara Natizlicina, et legitimo thoro natus, a primis annis in bona disciplina educatus, statim in tenera aetate in seminarium pietatis Scholam Patriae ab iisdem ad Capeffendas litteras deductus, initia optium liberalium sub Nicolao Greckenlio Illauiensi, et Joanne Ladislay, Treptchinensi, annis prope 7. posuit, deinde Truigya Salothasarem Deniar, et Seraphinum N. 4. annis, Trenchini Andream, Thorany per annum, Danouici Cl. Dr. N. Eliam Vrhnum 3. annis, ac denique Darjtha Cl. Dr. Mart. Weigmannum sedulo audiuit. Inde Perzeuiczum Anno salutis XIV. supra millesimum et sexcentiesimum, per Melchiam ac nobilem familiam Perzeuicz, sem. ac regimen Scholae accipitur, sex annis integre eum profuit, anno tandem 1620 ad gubernandam Ecclesiam Hamburgensem per eodem promotus est. Cybinii etiam profuit eate, ubi nati eadem filii duo Isaacus et Paulus, quos sedulo erudiendos curauit, ut digni haberentur, munere eccliao. Hic Patri successit, ille vero apud Galgocienfem Deliomate Hungarico concionatus est, sed disparicum effectus.

Paulus Fascho annis 4. hic docuit de quo vide Scholam Okolicensem.

Israël Langius, cuius vita exstat in Mo. Ord. sub Vagnero p. 143.

Nicolaus Lotany, Nicopolitanus, Lyppo Pannonius, Patre Ladislao, Cantore quondam humanissime, postea Eccliae Perzeuiczensis Pastore meritisimo, et alma Fraternitatis Krochensis Praefide dignissimo, Matre vero Catharina, Graui, Linys, progenitus, prima litterarum fundamenta in Schola Patria sub Lotanoe Reising posuit, hinc Teuto-Lipschar ad N. et Matthiam Lochmannum commensatus, ubi etiam Joh. Fabricii discipulus in Humanioribus existit. Patre Perzeuiczum vocato, ibidem sub Viro bene docto, Joh. Mattheo, diligentem operam literis nauauit, hinc Okolicenam ad Paulum Fascho deductus, acutatus in studiis instituitur. Tandem affectans reates disciplinas Danouici ad viam per polidum N. Zachariam Lang concessit, Tornaq. per donam Rodikiam, fide, liter imbutus est artibus, hinc Perzeuiczum euocatus, primum tribus annis continuus Chorum rex, ac tandem Scholis ibidem profectus est, ultimo Sacris etiam initiatus in Mo. Ord. sub Petro Zablero p. 173.

Johannes Garichius, Veterosolio-Crerenensis Pannonius, Humanissimi et a multis annis Libi luerarii ibidem Directoris grauissimi, Matris aucta honesta Anna Alitis, Raduanensis, filius, a prima aetate literis et Scholis confectus. Prima initia litterarum a Patre suo hauriens, progrediens aetate ad Scholas maiores ablegatur, Veterosolium, ac tandem Danouici, ubi biennio cum semestri N. Danielis Lany, Viri doctissimi lectiones audiuit, Illine Iglouiam, ac tandem Eperiesinum appulsus est. Vbi variis doctissimis Praeceptoribus per quinquennium et semestrie usus est. Post diuina sic volente et annuente clementia, per antiquissimam Familiam Perzeuiczianam ad Regimen Scholae honeste et legitime vocatus est, ubi postquam per quinquennium strenue fideliterque prouinciam suam Scholasticam gessisset, per eandem nobilissimam Familiam, ad eccliam dirigendam promotus est. Postea huius Pastori filius fuit N. Georg. Pastius Perzeuicz, vicere Hungarici, de cuius iuventute Eperiesis, qui in Gymnasium Elisabethanum Vratislaui delatus, dispositione Oratoris in colamum a N. Mart. Hankio, diuersa, extemporalem recitauit memoriter Orationem, oculos in se conuersens orum. Poeta fuit insignis. Phtus acutus, Witteberga disputauit de Comets 1679 de, Spon.

„ Spondendo & pſidendo. Poſtea Rectorem agebat & obijt ibidem. An 1670. erat
 „ etiam Daniel Kymanni Condifcipulus, ſimulq; diſcipulus, in Gymnaſio Elſabethano.
 „ De M. Georg. Paſitio in Carmine quod ipſi dum tunc Magiſtri Wittebergæ capſ
 „ feret An 1676. ita inter alia cecinit M. Daniel Kleſch H. H. L. L. C. Theol.
 „ Dacal. quondam Caſtor Claſſipenſis.

„ Turba Profeſſorum, titulis te iudicat aptum,
 „ Quos conſert, docta Tu ſimul arre probas.
 „ Sæ Fragopolis, Pomarius arbitet ille
 „ Magnus Athenæi cuſſis habere locum.
 „ Quen. Teſte primum. Te ſpectaver ambuit, ille
 „ Nobilitatis amor, ſedulitatis apex,
 „ Huius Tu ſophia ſpingſa dilemata noſtri
 „ Quicquid, Reſtorul, miſia, reſerta docent.
 „ Quis ſchola doctorum, quid turba Conimbricæ dicat
 „ Quid ſcribat ſcotos. ſentiat atque Thomas & c

* Hæc Daniel Kymannus de Georgio Paſitio Joannis Paſitii filio, annotavit.

Samuel Platanus, Sároſienſis, Pater Mathia Platanus & fratris Matthia
 „ dei filius. Literis humanioribus primo in Patria deditus, tandem An 1660 Wrat
 „ ſlaviæ Elſabethanis commendatus, inde Fragopolium in Hungariam reſerſus
 „ ſed paſſis tunc, non tantum Fragopolis, verum ex tota ſere Patria Muſis adoras
 „ exteraſ redire coactus eſt, quæ toto triennio variis in locis ſalutandis, tandem ex
 „ Suecia Paternis reuocatus, literis ſchola Derzeuiczenſi quadragenio pſuit, reſtitu
 „ to curſu Euangelii, Vatallicum, inter XIII Oppida ſecunſienſia hanc poſtremum, ad
 „ vtrq; Natione ad Regimen Ecclieſiæ euocatus. Inſenſi veritati Euangelicæ ſingula
 „ rib; bonis viri Roſter, eundem apud ſummum Magiſtratam, qui alias clemencia
 „ etq; Euangelicæ Principis digna ceteris ſere eminebat, ac uſarunt, vixitq; ex
 „ emplo Pauli & Silæ, Act. XVI. 12. cadi iudicant. Eudæ cridentum Chariſtium gau
 „ dens ſuſtonuit dignus habitus pro Nomine Jeſu tali ignominia affici. Indumento, cruce
 „ ictuum euulſo, Compulſato, non inſtat aliquis tunica moleſta, ſed Tropæi affectu, mettu
 „ us indui, ſepeliriq; viuis & inſolentis adhuc pteget, quo cuncto ornatu indutus a
 „ no ſuperiore ſepultura tanto vito dignam diſpoſitionem ſerente Excellenſi Dno
 „ ſuperintendente Samuele Antonio quicti ad diem vñ illum nouiſſimum in Templo
 „ Soporenſi, ubi poſt exiliu iterum Euangelium pſilabat, & Mathiæ omnium pſerta
 „ tum ſinui commendatus eſt. * Proceſſum & deliberationem illam Platanus
 „ anan, vi cuius erat virgus caſus ſi placeret Dno Continuatori inferere, cum tempo
 „ re poſſem ſubmittetæ hæc Joann Micſinskius Polihſtor ille exquiliſ adiecit, vna ſeq
 „ „ Etat etiam ſchola huius Derzeuiczenſis Reſtor. Dn. Georgius Sitnay
 „ qui inde ad docendam claſſem Syntactiam Neſolium erat euocatus. An 16
 „ 1705. Qui cum vix anno vno fuiſſet ad Oppidi Luchouienſis ſchola Regimen
 „ getendum conceſſit, ac paulo poſt ad Paſtoratum Ecclieſiæ ſalicius admini
 „ ſtrandum etat promotus. c. Hæc Micſinskiy adiecit. Dn. Micſinskiy

§ IV Non ingratum futurum Lectori, ad calcem huius ſchola Muſis ſuis
 „ in integrum orbaræ, meminiffe tragiæ illius caſus, qui olim inter duos fratres huius
 „ familia Derzeuiczenſis contigerat, ſcilicet in quor laſtellis, quorum iam alterum verſus
 „ Opſenten, ſlaviſſimopſen exundationis deletum, in quo Sigismundus Dathori, Rex
 „ Poloniarum ex filia quadam Derzeuiczenſiana natus, diſcordes vixiſſe, verbis ind
 „ coris per ſeneſtras e regione ſui ad inuicem ſitas, aliter alterum impetiſſe, ſele
 „ commoſa, ad indignam ſepultionem pedum, ſeneſtra patefactam deſcendunt, q
 „ qua durante exemplo glande plumbea vnus cadit, ppter quod crimen ſuperſtes bonis

omnib

omnibus
 ſummum
 cidu. pr
 Inclut
 indonebat
 manu te
 nis tactu
 Omne m
 ** Ad
 * E
 Ni co
 Lareuic
 Mel
 Ma
 Re
 memine
 Item Ma
 Jo
 minis e
 Jo
 hic loci
 Tablero
 *
 Ma
 ſis in m
 ch
 An
 et egerce
 *
 in Maq
 niſſim
 Paſtor
 vero hon
 Paſtph
 Petro
 *
 per bie
 tribus
 dixit in
 ſub De

CA P V T III

De Schola D I C S E N S I

§ I *Dicsa, Dytscha vel Dytsa* est oppidum Comitatus Trenchinienfis, cui vicina ars, qua olim Georgio Thauroni Regni Palatino, ob merita in causa Lutherana perenni fama digno perit. Prædium hic paratulus Calesia, dūno in finctu, Scholam hoc oppido adificauit, huiusmodi impendit.

§ II Præceptorum prima cura erat, a quib. salus literar. ut ab animæ corporis pendet, et quam optime seligerentur. Et dūiebant vero Literis in hac Pa- testra Patria filios, post Valentinum Plateanum, Epoliensem Silesium, cuius nomen, refertur Dan. Kemann, exstat in Contubernii Trenchinienfis Protocollo, Nicolaus Daimocensis, quem Petrus Dubraucenus olim libera Regiaq. nec non Montane Cuitatis Ligetensis Conuicator, virum doctrina egregia, perpolitum nuncupat, fareturq. se fideliter per biennium ab eodem institutum fuisse.

Michael Crispini, nūm ex Familia Typographorum huius nominis clatorum occurrent, non constat, ut in docendo dextet, ita eruditore instructus, vocatus hinc ad Ecclā Polensē Regimen, ante annum 1620.

* Reminiscit huius & ceterorum, huius Scholæ Præceptorum cum honore. Hæc. Gera Patph. olim Rector Varallensium, hunc in modum: Inde missus sup. Ditscham ad Cl. Dr. Superintendentem Eliam Lang Affinem, qui me non sine spi- gulari cura a iudi. Magistris illius loci insperari curauit. Joh. Crispini, Francisco Essek, Martino Molitoris, M. Joh. Hodikio, M. Zacharia Flotwedelio, Dñs et Præceptorib. mihi suspiciendis gubernacula Lycæi eo tempore, tenentib. successiue ab annis 4 et quod exessit. M. quoque Zacharia Spizeli familiaritate cum vteret, faretet, non parua augmenta accepit in Ind. Ord. sub A. Zaherep 105.

M. Ioannes Hodikius, diligencia & eruditione & methodo docendi reliquis par, vtilis habitus, ut pote, quidlocā circumiecta impleuit egregiis honorib. morib. & doctrina instructus. Post beneuolentiam, Aditi & motuque sibi conciliatam, multorum suffragiis, relictis ibidem. Nicolao Molitoris, Classis Secundæ, & M. Isaac Lani, Classis Tertie æque strenuis doctores. An 1614 Trenchinium euocatus, suscep- tusq. est Eliam Lang vni ex primis Superintendentib. ab An 1610 Polna electis, cui e Petry de coelestia demigranti An. 1615 successit, prædenterq. dignitate Superinten- dentali dominata, Comitatus Trenchinienfis, Reuerst, Limpichenst, anstans, laudem post adhuc in Patria, superestem reliquit. Opusculum Hungaria Superintendendum, dū- tūne vixit, ob publicam colloquium Menale, cum Palatino Nicolao Esbeckazy, et Petre in exilium ire iussus est. Scripsit hateram Dissertationis cuiusdam Papisticæ, quam Petrus Pazmannus Cardinalis, inuulgari curauit, et eiusdem Hyperaspise Considerationis opus, ita impressa est Dartshe 1632 typis Iacobi Klop. * Habentur etiam Scholæ Trenchi- nienfis honores Exequiales a M. Joanne Hodikio Ecclā Euangelica Superintendente in- scripti, videmq. Trenchiny 1642 in pr. effi. ** „Zultinger loquutus de Hodi- Kio, qui & nomine, eo tempore, et dignitate alius, & inferior fuit Hodikio. Vixit enim in exilio circa An. 1674. Quamuis Hodikius ex Hadikia ortum traxerat. Pater enim eius, Dalthasar Hodikius, duxerat Vetonican. Hadikiā a Hor. Jor. Dan Kemann agnauit. (a) Alius Hadikius, sed etroneus, quipare & inscriptione Hadica Hodiki in Ind. Ord. Tab. p. 90.

Et ne Schola diutius capite careret, & a mora caperet detrimetum, euocatus Hlyssiffinus Palatinus Wittebergæ M. Zachariam Flotwedelium, dñm Schinga Saxonem, qui quandiu, & quo rerum successu quib. nauit hanc Scholasticam Palestram, nil certi habetur; tamen conatus eius, esse prospere, nullus dubitat,

cum et

Ex An. 1619 successit et mansit in
" Officio Superintendens, An. 1623.
" Tempore huius 1642. Hæc dñ.
K. Kemmann dñm

Amicus Taurinensis dñm
Wittenbergensis, vid. Vol.
Frankii Scholæ hanc dñm
dñm X. quæ Flot We
dellus defecit.

cum
Georg
et dñ
lum
ne do
Loco
viam
pulue
*
Lati

In
uentu

Casulan
Reuer
apud C
Gloß
la in
empl
Schol
pietate
Laure
ueti
Poste
se ne
dñm
Trenne
Groat

etiam
senib

MANUS ZSEB-KONYV

cum et Ipse laudatissimus Sator, Operas docentium, Rectoris Florwedeli, Georgii Lang, Conrectoris, & Johannis Lomii Collega, Ceterorum Praeceptorum, et Discipulorum obsequaret, & ceterantia, cui cum Scholis, in primis copula, nullum relinquere locum. Imperatus saepe laborantibus superuepit, latus agmine docentium, sed magis surgentibus aliis, profectus & mobitate. Excitabat locordes promissione, reprehensione, ignauis spe, ad tenendam tenendamque viam rectam inflammabat. Fidem hominum! Vir a Rege Secundus, horrenti puluere Scholasticae catechae se permiscet, et inopinatus quidem.

Memoratus vero Florwedelius An. 1619 in Compendium Grammaticae Latinae M. Eliae Ursini, tale Epigramma scripsit: Epigramma in Ursini Grammaticae

Musarum legus aptiore forma
Donatum posuisse, rite constat
Inter demergos viros iuuentutae
Ursinum. Dene scripta fastidiosa
Probantur Calamo per gressu artem
Exculta Hungaricam. Solitior tem
En nunc Grammaticam manu dat alma
O Ursini vehis per omne puerum
Tempora valitura dona scribis
Donatum vehemente dignitate
Et porro ipsam adhibet pia schola
Symbolum, Ergo, causa dona,
Hauritum vasa bona. Ut schola noster
Aut nil inueniat, parumue sumat.

Addendum posuit is sat eleganter,
Iam materiam sacrae catechae
Indenelam, blaterato granditate
Sermonis penitus latere fidum
Doctorem. Nisi mens et omne tempus
Ne fallunt manias suis pudende
Latinam excutient loquentur atq;
Linguae, inueniant sub erudito
Nihil tripitig dispudatu;
Ut discant meliora, cautiore
Et docti ingenio peritiora.

M. Zacharias Florwedelius Drunshuiga
Paxo, Illustris Florentissimae Gymnasii Dischens Rector.

Anno 1609. Vir singulari doctrina et de rege in docenda Scholastica uenture, et Ecclesiae gratos doctor Dominus Albertus Kibelius Pottschke amago.

Samuel Chalupka cuius cognomen in Lingua Slavonica Calulam significat, ad ascendendum letiam ex incompta casa, posse mense virum Doctum, Reverendissimo atq; Clarissimo Dno Sigismundo Chalupka Verbi Divini Ministro legitime apud Comites in Comitatu Symonienensi; etate vero honesta & modesta Electa Bertha Hloß Novosolienensi progenitus. Semper fidei fideliter innatus successu hac in Schola in officio Conrectoris, Georgio Langitio. Porro positi huius mores & vita cum exemplis eueherunt cum ad Parochiam Natalis soli. Mei Lubnensium, & dignitatem senioris tunc venerabilis Fraternitatis in dylti Cottus Brucis. Teptam reliquit pietatem ac simul eruditionem suam scripta doctore Slavonico Threnichini apud Laurentium Deniam von Nage An 1651 impresso, sub Titulo: Ne communica ueris peccatis alienis. To gest Kraticka Symona oppressio a vobis postleones casus, vobis pto romatobis Orde, zastidla Lasta, a rozmedla se neptantost, melice potpeltne Otare. Maurili, a romipnentegest Enex doctum in m & Theologiam in Medomim & Loreta ne myznedo, a heb magmenchi mienfis ania. Inere a Sware & Symon dylzim zngiczo, & vos breptent a rozymany Naleone 1650. Oratores Weicere pane ministrum.

Ex Schola Bistcheji promotus primus in Ecclesiam Leszeni unum inde circa A. 1628 ciuitas ad motus fuit Eul. Tar, noz eni, mox Alfo Kubineci, ultimo factus est Pastor Tren, magmenchi mienfis ania.

III. Satis non habuit Illustris Genus Tharonum Scholas ponere; verum etiam iuuenes mentis erecta ad studia Academica promouebat, ut deficientibus senibus essent iuniores, qui locos eorumdum digne sustinerent, solitudine obfuerant.

Literatura

Subiicimus his nonnullas Anonymorum Symbolas, in M. Gymnasio, loquae passim hinc inde sparsas, circa.

* M. Zacharias Lany, ab hoc viro Scribit Mart. Chalupka se probe et laudabiliter fuisse institutum. Collega eius existente Georgio Puchito, in Matricula Ordinato, p. 10. Samuel Chalupka, de quo superius dictum.

Hae unus Anonymorum annorum, alter feg.

* Nicolaus Paimocensis, quem Petrus Q. Dubravicensis, olim Lib. ra Regia, ac Montana Cremenicensis schola Flavon. Rector, et post civitatis Libereus Consignator, virum doctrina egregia peritum nuperrimè, faretur se fideliter per biennium ab eodem institutum fuisse. in M. Ord. sub Pet. Zallero p. 10.

Michael Crispini sine Crispini, fuit An. 1609. referente Joanne Mat. thaei Teuto Lipschensi in M. Ord. sub Pet. Zallero p. 144. vocatus hinc deinde ad Eculesiae Solpens. regimen ante annum 1620.

Nicolaus Molitoris, Rector huius Scholae, Martinopolitanae, deinde Vetera. solum, vocatus, sub cuius disciplina in locis citatis, tres annos consumpsit. Nicolaus Rotarides in M. Ord. sub Pet. Zallero p. 104. Vide porro de eodem Molitoris Schola Veteropolitana.

M. Jacobi, M. Gregorii, M. Zachariae Lany, & M. Zachariae Flod. Wedelii Brunsvicensis, meminit Georgius Laphandis, hoc modo. Crescente auctum post modum etate D. Zachariae, sub Ferulam Clarissimorum Dnorum, c. Magistrorum, D. M. Jacobi, Georgii, & Zachariae Lany, Clarissimi item Dni, M. Zachariae Flod. Wedelii Brunsvicensis, veni, ibi continuos octo, sedulo Greco humanioribus, quæram, dans exegi. in M. Ord. sub Pet. Zallero pag. 110.

Sub M. Jacobi Lany, tanquam Scholae Dittschensis Rector, explevit annum, Michael Blaschke, in M. Ord. sub P. Zallero p. 86.

Joannem Gera Dittschensem, Lectorem vero Varallensem iam superius commemoravimus, una cum testimonio eius huc spectante, cetera. quæ e illud denue repetere volumus, cet. cet.

**** Damus ultimo Symbolam omnibus iam allatis longe meliorem Danieli Ktmanni, quæ huius est tenoris:

- " Clarissimi Dni Rectores Gymnasii Dittschensis, succedebant sibi sequenti ordine.
- " Valentinus Plateanus, Cypriensis Silesius, Præst. Scholæ Dittschensi
- " Anno 1596 et legibus venerabilis Contrabennii successit Anno 1602.
- " Nicolaus Fidicini, num. Rector Dittschensis fuit, nihil certi re-
- " preio, An Rectorum fuisse ipsum, probabile est. Fuit vero Rector Salsgocensis Scholæ
- " An 1616, deinde Salsgocensem Pastorem, An. 1621 inauguratus ad hoc officium, et
- " anno 1622 ad superintendendum in Silesia Comitis Stanislaus Thurzo & Jun. Palatini.
- " M. Martinus Stulteti, frequentem iuventutem habuisse edidi-
- " gentis Rectoris partes impluisse licet.
- " Michael Crispini, Anno 1602, heic docuit.
- " Thomas Francisci Martinopolitanus, antea Scholæ Morchovi-
- " ensis Rector, huc vero vocatus fuit Anno 1611.
- " Andreas Adelphe, circa Annam 1612 docuit Dittsch., num. vero
- " Rector, vel Con-Rector fuerit, non liquet.
- " M. Johannes Hodiakius, Reverendi Salsgocensis Hodiakii, Pastoris Tort-
- " Proensis & Veropicae Hodiakii filius, discipulus Pauli Mali, Rectoris Mo-
- " schovicensis & Salsgocensis per octo annos, post hanc eius Con-Rector Salsgocensis,
- " deinde per Comitem Stanislaus Thurzo Wittenbergam promotus, ibi exacto biennio,
- " rediit in Patriam, Gymnasio Lemnensi per sesquiennium fuit, deinde per

„Comiten

Comitem Georgium Thurzo, Regni Hungariae Palatinum, Ditschenfi Gymnasio ad
 motus fuit Rector per triennium, fere postea An 1614 factus fuit Pastor Frenchi-
 nienfis, de qua Superius censeat. An 1619 & mansit in hoc officio annis 23. usq. ad An. 1642.
 M. Zacharias Fladwedelius ab alijs scribitur Feldwedelius natione
 Brunsvicensis, successit in Rectoratu Ditschenfi Anibis et habuit Con-Rectorem
 M. Gregorium Lany, Eliae filium.
 M. Gregorius Lany, Eliae Lany superintendentis, filius, successit et per
 triennium p[ro]fuit huic Gymnasio. Erat enim Comes Georgii Thurzo, Palatini, alumnus
 Academicus. Con-Rectorem habuit Joannem Hermannum, etiam alumnus Palatini
 huius Academicum, qui ex Rectoratu Verulolienfi An 1617 debuit venire in Gymna-
 sium Ditschense & partes Con-Rectoris tuere per annum. Expleto autem anno, vo-
 catus fuit per Comitem Emmericum Thurzo in Diaconum Ditschensem.
 M. Zacharias Lany, patris Thurzozenus, Eliae Lany Pastoris Ditschen-
 fis & superintendentis filius, Rector Gymnasii Ditschenfis, Matricula Rectorum
 nomen suum dedit An 1624 et dixerit hoc Gymnasium ultra quinquennium, idque
 duas vicis, nam bis vicis in id vocatus erat, postea remansit fuit Gymnasio
 Frenchinienfi per biennium, deinde p[ro]fuit Gymnasio Dapensi per biennium, p[ro]-
 p[ri]um Annum 1629 quo accepit vocatorem ab Eccl[esi]a Frenchinienfi. Successit M. Iohanni
 Hodikio in Eccl[esi]a & Superintenduntura Frenchinienfi An 1642 et obiit 1645.
 Elias Laduer, Eliae Pater, Rector erat Scholae Ditschenfis Anno
 1629. Anno enim 1627. 24. Novemb[er] occupaverat Comes Nicolaus Esterhazy Pa-
 latinus templum maius Ditschense, una cum Gymnasio, templum vero minus con-
 cessum fuit M. Ioh. Hodikio Pastori tunc Ditschenfi et Superintendenti.
 M. Gregorii Lany, et M. Zachariae Lany Rectorum, Con-Rector erat
 Andreas Laitini, collega adrem Michael Sinapius. Erat etiam tempore M. Gre-
 gorii Lany, Con-Rector Stephanus Joachimi.
 Circa Annum 1617. Nicolaus Molitoris erat Con-Rector, et M.
 Isaacus Lany collega eius.
 Anno 1618 Michael Chmellius erat Con-Rector & collega eius
 Jeremias Poputius atq. Daniel Dubravici.
 Rectorum agente M. Zacharia Lany Samuel Chalupka erat Con-
 Rector Anno 1625 et 1626, ante ipsum vero Georgius Parschitzius erat Con-Rector.
 Hic Sam. Chalupka erat discipulus Nicolai Frenchinii Josacberga Joannis
 Schurmanni, Verulolij, Joannis Hermann Ditschen, cum quo ex Schola Verulolien-
 ensi Ditschen venerat, audiebat etiam hunc Feldwedelium & M. Gregor. Lany.
 M. Zachae. Lany, Rectorem & Con-Rectores, Stephanum Joachim & Michael.
 Chmellium, Jeremiam Poputium & Daniel Dubravici Collegas Gymnasii
 Ditschenfis. Exactis heic 5 annis, M. Zacharias Lany ipsum Choro p[ro]fuit
 quo officio defunctus fuit per annum cum dimidio, deinde se contulit Witteber-
 gam p[ro]p[ri]is Com. Thurzo, rediit in Patriam creatus fuit Collega Gymna-
 sii Ditschenfis, finitq. 2 annis Diaconus Eccl[esi]ae Ditschenfis, postea episcopus
 Pastor Eccl[esi]ae Kabinienfis produxit Threnum Domus Puzithianae Anno
 1631. Frenchinienfis Eccl[esi]ae Pastor existens edidit in memoriam confortii suae
 Anno 1663 per Tartaror[um] invadentem tandem tamen ex Valachia liberata Libel-
 lum Haucum, sub titulo: Wanevodka neb Bucomanj Brizalostne
 Rozny Buchalky, Samuele Chalupky Manzelky. Prodit typis
 Frenchinienfis Anno 1664. c.
 * Haec Summe Venerabilis Daniel Hermannus de Schola Di-
 tschenfi manu propria annotavit.

CAPUT IV

De Schola CSEPPRENSI.

De hac schola agitur infra Sectione III. Cap. III. inter Scholas Oppidanar.

CAPUT V

De Schola FÜLEKIENSI.

*Füleki, locus castri potius quam Apollini addictus, in Comitatu Neogradensi. Nomen est Hungaricum, quasi Fülites, aut scilicet Graeco Οὐλῆκη deducatur, notabit custodiam. Et erat instar Custodiae Praesidium validissimum, Agricensi, Ecseniensi, Hattuanensi oppositum. Rex natura et arte munita, in ruppe erecta, vrbis moenibus & fossa aquatica cincta, oppidum aliud fossis profundis vallatum. Praesidium Germanicum & Hungaricum ibidem. Confluxerat magnus numero Nobilitas Fülekinum et Trium Comitum Vice-Comites, ipsi ibidem habitabant, et congregationes celebrabant. Familiae illustres ibi sedem locabant, tres religiones liberum Exercitium habebant. Quoties opima praeda victoris cessit, pro Templis & Scholis ex qua partem primam offerebant & dividebant. Hic templum & Scholam habebant Lutherani Patrone Glipus, Familia antiqua Libercsey, Dórai, Papai, Salbicz, Dulyos, Bky, Lissai, Gemnicki, Hotuath. Hic adnumerabatur Hieros Gabriel, Sakos, Praesidium vice-Lantaneus, Posterioribus temporibus D. Joh. Carponai, D. Paul. Kasali, D. Andreas Horuat.

Rectores

Andreas Rarj

Johannes Sinicelius

Joh. Blaho

Martinus Regis Anno 1704 Scholam iterum adificavit & fundamento, Templi rudera iterum erigunt, Patroni Humani & Benefici.

Petrus Bergényi.

Seph. Dóroq. Superiorum nomina inquirenda essent, ex libro Ede sic, qui An 1704 adhuc cum cistula erat Lossoncine apud viduam Petil. de Hoffi Francisci Dulyosky.

*Hanc Symbolam de Schola Fülekiensi debemus Dno Rado Martino Regis etiam quondam loci huius Rectori, ubi eum vides, numero 4 manusscripta collocant.

CAPUT VI

De Schola FALGOTZIENSI.

¶ Ad curam suam putabant pertinere Illustres viri Scholas edificare, ubi non fuerunt, aut ubi in ruina confederatae restituerent. Eorum mense domicilia bonarum litterarum idonea, commodis locis adificarunt, scilicet, erentes omnia ornamenta populorum quarenda esse, nisi studiis eductum, propagationi recte promissum fuerit. Sine literis populus est coecus, & oves nihil aliud sunt, quam inutilia terrae pondera. Ac ut laterna(a) in tenebris

— fine —

sine lychno nullus est usus; ita vires ex fructu cognitione Dei et rerum
bonarum doctrina inuites mores sunt. Et multa quidem populos conferuant
ut sunt: parus aër, soli fertiles, aquae, lignorum opificum et aliarum rerum
abundantia; nihil tamen eque constabit ut Schola. Adversus hoc Melancthon
deo scribit: (b) nulla arte nullo opificio, non hercule frugibus ipsi terra na-
tis, non denique hoc sole, quem vita auctorem multo crediderunt, tantopere opus
est, atque scientia literarum. Nam cum sine Legibus ac iudiciis et sine Religio-
nibus nec teneri Respublica, nec congregati coetus hominum gubernari possent,
sint hominum genus ferarum ritu vagabitur, si hoc occiderint unde bonae
Leges procreatae sunt, nati boni mores et humanitas, per quas propagata re-
ligio ad nostram negotiam durat.

(a) Est haec similitudo Bernhardi Ziegleri in oratione de necessaria concan-
tione Scholazum cum Ministerio Evangelii Tom. I. Ded. Phil. Melancthon. p. 70.

(b) Oratione in laudem novae Scholae habita Noribergae 1526.

§ II. Intellexerunt hoc Illustrissimi ditionum amplitudine, meritis
in Patriam, in Ecclesiam Lutheranam et Scholas Incoliti Hungariae Comites Thurzoni
nes (a), qui ubi se infudisset iubar Religionis Lutheranae Hungariae animam
appulerunt ad Scholas, et quidem primo quidem Palgocium.
(a) Familia Illustrissima Thurzoni origines et elogia collegit f. post
Joannem Abrahamum Keochorium Eccl. Dacymocensis Pastorem et Praepo-
situm, et eorum, quae per Cottum Posoniensem, Moriciensem et Darschensem
Augustinam confessionem amplectuntur, Superintendentem, in oratione exequi-
ali, Illustrissimo quondam Comiti D. Georgio Thurzoni, Regni Hungariae Pala-
tino 19 Febr. 1617 recitata et dicta in Temple Ditschenti, et Eliam Vysynum
in laude Funeris Illmo quondam Comiti Dn. Stanislao Thurzoni de Dethleken
salva, confcripta, et deuterchovia per Danielem Schultzen 1626 excusa; Nobis
David Czulttingerus pag 302 et seqq. David Chytreus in Chronica Sago-
nia pag 150 meminit etiam Stanislai Thurzonis Episcopi Olomucensis in Mo-
ralia, Johannis Fratis, quem Andreas Vengerius in Slavonia Reformata
Lib III pag 345 asserit, primum Episcopum Renascenti Evangelio fuisse. Anno 1520
Amplificavit etiam monumenta familiae Thurzoni Dalthazar Meisnerus,
dum Decadem III Anthropologia sacra Georgio Thurzoni Palatino Hungariae in-
scripsit, hoc bene merito Elogio Eum commendans. Notus est orbi Christiano
et cum primis Regno Hungariae singularis vestra celsitudinis zelus, in vera pietate
et erga Deum, ac puritate Religionis vrbis eius Catholicae propaganda. ceterum
et filii Emerici viti solati Rectoris tunc Magnifici Academiae meminit
illum Clarissimum Speculum Paterno virtutis et heroici animi vicam idē
am nuncupando. Qui propterea plenam historiam de Thurzoni Heroicis inde-
publicam meritis cognoscere cupit, consulere potest inter alios, ingeniosissimos
illos Poetas et Historicos et lapsi annorum Centurii, Johannem Dubocium,
Vesinium velium, Joachimum Vadianum, Vadalium Futtnerum Equitem Germani-
nam, sicut et Caesarem Historicum Johannem Sambacum, in Appendice Donfinii,
Deati Rhehani orationem in Terrellianum.

§ III. Est vero Palgocium Civitas Hungariae Inferioris moeni-
bus nullis clausa, arce sublimi loco posita, spectabilis, quam Vagwalluis, vires
ab una parte cingunt, ad ipsam tam opulenter panem fundunt, ut huiusmodi car-
tas sit instar prodigii. In medio foro stat Columna teres, crassa, solida, ex la-
pidibus

pidibus, ex a-
in memoriam
Paganus in
Lepellii, vni-
concedisse. A
us, sed quare
la secula car-
nobiles The-
1721 edita
die vix cult-
numetancu-
nostra se ex-
tū fia fuit

commodo pro-
et inopia, et
sumptum. q
reunde, alia

Joha-
leptissimus,
fere tempus
fia et illa vlt

M-
lit Superin-
Autoris f. i
cuehendo e
reddere po-
Divini
Constitutio-
scripsit An-
fama Cap

mutata d
detinere
Dagmobe
et mox
Scholaru
magno sta
Ord. sub
et 1599 a
Anonym

pidibus, ex aqua, eaq̃ eximiae altitudinis posita. Vt fama obtinet, procul dubio
in memoriam Ducum eorum, quicum Atila primum in hos locos penetrarunt.
Passivus in MS. Historia Comitatum Hungariae pag 189 hanc columnam dicit
Lehelii, unius ex primis Ducib, qui Anno 744 hic cum tota sua posteritate dicit
consedisse. Alias, p̃ter hanc, fuisse undecim, vulgus perhibet eod̃modi altitudi-
nis, sed quarum ne vestigia quidem reperies. Hanc tempe ita dynastis, et nul-
la secula tam atterere posse videantur. Item asscunt de hac Columna et Prae-
nobiles P̃etores Cassovienses in Appendix Imaginis Hungariae anno superiore
1721 editae. Religio Pontificia & Lutherana olim hic sedem habuit, huius po-
die vix cultorem invenire licet. Illis sacratum erat Templum non in postremis
numetancum in foro, et Monasterium Franciscanorum in Platea Hlouchicensi.
nostra se exercuit in sede Xendochio proxima, qua erepta vicinia in plani-
tie sua fuit alia, quo postea terrae exaequata vix indicium retinet.

IV Sed iam ad Scholam, quam Alexius Thuzo vicinam arcis loco satis
commodo profuerat, edificium Textorum, Veteramentariorum, foras positorum,
et inopia, occidente Gente Thuzoniana, a qua spiritum & vitam traheret ab-
sumptum. Multo namq̃ facilius est studia euectere, quam excitare. Quos huc re-
tineat, aliam condiderit, sed quae in aetate non tulit, illo enim ipso quo edita die, sublata.

Rectores huius Scholae fuerunt sequentes.
Johannes Nosticius Záhens, Hebraica Graeca Lingua ca-
lentissimus, aliquando Academia Regio montano civis, adeo temperant, ut totum
fere tempus quo se hic tenuit, pane orrido, & ad mensuram accepto, ac modica cereui-
lia et illa viliter, consumserit. Obiit exul in Hungaria circa Annum 1689.

M Zacharias Lany ex clara Laniorum familia, quae aliquot de-
dit Superintendentes ortui, P̃tia probe subactus, Cl. Dni Johan. Rezik
Autoris (f. huius Gymnaziologiae) in adolescentia fidus Praeceptor, cuius Sapientia,
euectendo eiusdem dextera meminit, cumq̃ sollicitudini eius parem inquam,
reddere potuerit gratiam, Deum in meliori Regno referre cupiebat. Post verbi
Divini Praeco Dano civiensis et venerabilis Contraberni Gaudensis Senior
Constitutus; ita enim Dominus Deus, Fideles Scholam operas compensare novit.
Scipit Anno 1649 pro Religione Lutherana contra Kitcherum, quae de re
supra Cap. I. §. 8. in Schola Danouicensi actum.

Johannes Drietomien hoc nomine a Patria sua, in lo-
mutata Trenchinensi fuit, dictus, vix induratus, animos auditorum excitare
desinereq̃ seius. Melchior Matthai, collega Scholae Delzeuicensis, Patria
Dagmolenus, habitis iam humaniorum fundamentis, fateretur se eundem,
et non Landanum Alexandrum & Drouinum, quod tunc in tanta copia
Scholarum operariorumq̃ fama clarissimorum multitidine, rarum erat, cum
magno studiorum suorum emolumento, integro sexennio audivisse. In Ind.
Ord. sub Petro Zableu p. 55. Docuit hui loci nosset Drietomien intra 1593
et 1599 annum, cum Proterouino, uti ex c. l. Indiciis Zableiani
Anonymus quidam colligit, quod infra monebimus.

Alexander

Litteras Comitis Georgii
Thuzo Palatini
de novo erigendo. In
magis Salgicensi, cum
fratre suo Stanislao Thuzo
supra pag. 1515 die 2 Janu-
arii 1717. 40. Joh. Lany
propterea pro quas collectam
quidam Salgicensi in
Imago voluit et alia non
nulla de eo Gymnasio Salgo-
vicensi prodest auctoritate.
E. q. de Inspectoris, castro
collecta, de loco congregatio-
nis et portus sua Lethana
et c. l.

Patrie de
vulgo
Bármay a

Alexander Szoczouinus Dispenſis Schola Patricia primum Moderator, hunc elegant eruditio, postquam industriam suam, in Magnatum Scholis probasset, Cassouienſis, quibz tunc ingenio excellentes viros venari in me, re possum erat, commendauit, Rectorumq; eorundem celebri Gymnasio affluens pſuit. * Docuerat hi duo viri, nempe Drieto me, & Szoczouinus, sic loq; 1593 usq; ad annum 1599 uti videre est. pag 55 in Ind. Ord. sub Petro Zabbe ro, quod Anonymus quidam innotuit.

Gregorius Linter Hungarus, inter ceteros Schola labores Funda menta Linguae Hungaricae sedulo vagebat, suoz diligentia quibz valebat viribus specimina dare nſus est. Annot. Dolpi K. Zymidiensis Hannonijs Virum hunc, nſſimum nuncupat in Ind. Ord. sub Petro Zabbero pag 144.

M. Georgius Vicius, Frenchinio Galgocinum vocatus, magno cum emolumento diuinitati pſuit, circa annum 1629. Aula etiam collata, litera feruebat, sed huius non erat, ut ex literis eiusdem per D. Joh. Schaffium in Praefatione Manualis Logici productis videre est. Tandem An 1630 Mustis simorum Canonorum animi in deterius mutato, & Persecutione grauifima ceu eius discipulas, Andreas Columbi, Gagdajneſis, ex Cottu Zolensi, deinde Drenschinienſis ad Arcem Daloz Verbi diuini Minister, restatum reliquit, in Ind. Orden. sub Pet Zabbero p. 213 ſeuiente, Cassouiam concessit, ibidem Regimen Schola sine repulsa affectus est. Vid. Schola Cassouienſis p. 11.

V Inspector Galgocziensis Schola fuit Celeberrimus quidam Johan nes Krmanus, quinq; diuersorum Ecclesiarum Moteschicensis, Galgocziensis, Lesſetensis, Ceytenſis, Drieto miensis Artistes, et duorum Contuberniorum Galgocziensis, et Ceytenſis, Comite Forgacs tunc Evangelico, successiue Senior vſilantiſſimus, in Excellentissimo & Reuerendiſſimo Domino Daniele Krmanh, Nepote suo etiam hodie virens, ultimo in exilium actus. * Jo hanni Krmanh, per Pontificios in exilium miſſo, restitutosq; per Pauluſ cionem Anni 1645 Ecclesiaturam libertate, successit M. Daniel Lany, eſſit que ibidem Igneam Veritatis Evangelicae columnam An 1652 et An 1653 postea Neosolum vocatus. * Hoc ipſe & nepos Johan. Krmanh Dan Krmanh, manu propria adiecit, totamq; hanc & V. correxit. Porro de M. Dan Lany Consule Cap. 8. 3. Schol. Danouicensis.

Hanc M. Danieli Lany, successit Isaacus Regius Ci uinienſis, sed multum diſpari successu & exitu. Hi enim remiſſo Lutheranae pietati nuncio Romano Catholice Religionis nomen dedit, discors illi coniugium domi, perſeſus huius, cum non videret rationes diſſuadi illud, rapit. Ipſe Natali ſeruatoris Jeſu celebri, abſolutis ſanis nocturnis, pro conſuetudine eius loci, fuerens ex Sede Domini, domum ſe recepit, Domone plenus, nullaq; mora intercedente, in contemtionem cum vxore corruit, quaſi non aliud ſanctifica debetur tantae nocti, dumq; operiſe litera nant, correpta ſecuri, arcaſ frangit, mundum muliebrem diſſecat, quicquid nummorum conieſſerat, colligit, & accenſus funeralis in Monasterium Franciscanorum propeſcit, reſerari ſibi por tas poſtulant, additis verbis: Aperite portas erranti ouicula. & Monachi re comperſa, valuat cupide recludunt, totog; Feriali tempore ad ſydera homi nem repunt, qui agnita Catholica Ecclesia auditog; viam preſentis ex emulo tranſeundi in vera ecclesia gremium. Abſolutis diebus Jeſu,

inter

* Hoc in posterum ab initio inchoanda.

inter cl
Tyrnauia
viri ge
Albera
ricatore
Pretium
nſ oblee
gerat a
Se
patam
Synap
Heron
Hungar
traxit, ad
in hac ciu
uit, qui ra
genterg
mentis
or eſſet cu
ritum, Pa
preſent
L. Nich
hatur, bi
Dreue
ali, imp
mandant
ſit apud
iſticipie
Nihil he
tandem i
diſmiſſus
regis, cet
a S. Pet
ille in g
ille tand
iam ſing
atque
*
" Nich
" mpe
" apud
" Franc
" ſi, An
" ſis Illye
" tionem
" tura
" filios

TUDOMÁNYI SZER-KÖNYVTÁR

Geologia. I. Irta Székelyi

inter clangores tubarum, et concentus musicorum, ex ciuitate clauo meridie Tyrnauiam, Academia Defuitarum notam, vehitur. Contraxerat rei peritas homines varij generis, vix accessus ad pontem paruit. Viri & Foemina nosterum partium collecta indignatione in humanioribus verbis hominem rectum tangebant, latronem pilaticatorem, apostatam, nuncupatio. Et ille hanc verborum pompam rixu cepit latens. Pretium naufragio datum, Pagus, ad Ragnaiam, in quo se Pontificis gestib, et ceteris, nis oblectabat, viuit. Incidit hae Tragedia in annum praei propter 1659. Atti, getat artes, et domi & in Academia Regiomontana.

Sed consolatus est iterum Ecclesiam minorem & maiorem dominus, Episcopus, patum Defectoris accepit Matthias, id est Johannes Synapius, Johanne Synapio, Pastore Schusaniensi in Comitatu Thurociensi natus, cuius, et et eiusdem Henochi cum deo ambulantis, Fili N. Iulius Quittingerus in Specimine Hungariae Literatae pag 300 cum laude meminit. Huius animi nobilitas ad aeternas traxit, adeo, ut etiam dum mensis immoderatus studia tractando, amiserit. Postquam in hac ciuitate Pastoris munus obtinisset, in amorem Comitatus, Palam Torquaci penetrauit, qui tunc erat Dominus Ciuitatis. Rixu ad colloquia & mensam illum admitteret, diligenter animaduertens, quid de rebus fidei cum Monachis ipso audiente differeret. Inde metus ipis, Timebant enim, ne toties audita doctrina Lutherana puritate, Comes amici, or esset cum profitentibus. Quo circa instant apud Illustrem Comitem, perduerit iocundum, Pastorem loco ut moueat. Dum utrum gerit, rata, nihil oranti negari posse, preces admovent, animum expugnat, ut provincia decedat Pastor, et obtinget. Hic dies Michaelis aderat An. 1661 et ecce hora nona matutina curru perfuli orci inue, nitur, bihorioq; sece differatationis, obfumpto, domum eodem curru reuehitur. Exeunt intercessit tempus, et hem! Pulicorum primi sistant se in domo Parochi, ali, impetanto, Pastori exilium, dato euehendis rebus, quo vellet, vidua. Fudit quid mandantur, Pastor, nec credit, seurus gratia. Interrogat an non se luderept. se seire ait, qua sit apud Comitem estimatione. Parat ad eundem accessum, sed frustra Comiti voluntas, tiptipientis liquit. Fudit se mor, latuisset vibem fama, animosq; auditorum ferat. Nihil hi omisere, quid ad retinendum faciebat, omnia tamen inuassum. Fluxit tandem illa horribilis dies tertius, cogiturg. Sacram facere sedem, quo ciuitate a suis dimissus, licet nequit, Excessa Schola, Psalmum cantant Davidicum. Dominus me regit. get. Pastor multitudine laerymanre signatus, sequitur. Peruenient ad Pagum, a S. Petro nuncupatum, frerereq; attonit. Pastor, & oues, haq; in illius gremium, ille in amplexus omnium ruebat, utiq; gemitus prouocantes & suspiria. Hic ille tandem genis, commendauit mansuetos deo & sermone gratia ipsius, obsecrans iam singulos, iam omnes, ne dinguerentur a puritate Lutherana veritate, atque sic adhibita commonefactione, discessit.

* De Synapiis, haec pako (inquit Dan Hermann) in Protocollo Ordinatum.
" Michael Synapius, Beckouiensis, seu Johannes Synapi et Barbara Stolaco
" mpy filius, Auduit & Norrbom, apud Thomam Francisci per biennium, dit cha
" apud N. Joh. H. Gdikium Rectorum, Nicolaum & Notitotici Con-Rectorum et N.
" Isaacum Lany. Deinde Witteberga inde redux Constitutus fuit Diaconus Ecclae Dittiche,
" f. An 1670. Anno autem 1676 Pastor Hicouiensis, qui postea contra monita Comi
" tis Illyeschazy & Superintendens N. Joh. Rodiki consuetudinem stricamq; inhi
" tionem, Ecclae Hicouiensis vocationem acceptauit, cum praesentissima iae,
" tura Ecclesiae Hicouiensis, Anno 1630. Hic Michael habuit duos
" filios Johannem & Danielem.

" Frater

" Frater Danielis Sinapii, qui edidit Catech. forum, correxit Canticum
 " Transilvanicum et adauxit, edidit etiam libellum catecheticum et simul pica-
 " tionum sub titulo *Perlicky*, Vro. Schola Altoniensis.
 " Johannes Sinapius, ex Rakolczensi, in Ecclesiam Galgociensem
 " translatus, edidit Anno 1658 Scholam parvam. In exilio edidit *Horologi-*
 " um Sacrum, *Apocryphum*. Hic Daniel Krmannus de Sinapiis ait.

SVI Civitas hac multis cladibus est iam atrecta. Anno in primis
 1663 quo Unguarum a Turcis fuit expugnatum. Pars magna incolarum decessit,
 tem Muhammedanam coquebatur igne, pars ferro confusa, pars superstes, in
 posteris iam a longo tempore Pastoribus et Scholis Augustanis-Evangeliis destituta, vivit.
 *** Hic incipimus hic aliquot Anonymorum Symbola, una cum Mischeliana supplem.
 * Paulus Nalus substantie hoc cognomine nuncupatus, huius me-
 mirit Inae Urbanus Dubovinus ex Comitatu Veterosolenski: de quo vide
 Scholan Gorgoiadam cuius Rector erat hunc in modum: Ex Patria adoleverat
 causa progandatum bonarum artium, Galgocium profectus, Viro fl. Paulo
 Nalo Praeceptore per annum sum usus. in Ind. Ord. sub Petre Zablero pag 77
 * Hoc incertus auctor, cui aliter Anonymus huc adiecit Paulus Nalus dispu-
 tavit de fidebus Canendis s. vel sumendis, incertum, ob diffidentem lectionem: totam
 Thuzonibus, disputant cum Episcopo Nariensi in arce Galgociensi. *** Hic
 de hac re longe clarius Johannes Mischinsky sequentibus commentat.
 Paulum Nalum huius Galgocensis Schola Rectorem quos sub Illustrissimo
 Comite Stanislas Thuzone fuisse testatur colloquium Eiusdem Pauli
 Nali habitum, cum Patre J. Dubovskij Proposito Tyrnaviensi et
 quidem in edibus ibidem Dni Gregorii Meberit die 27 Aug. minimum.
 Secundum die 5 Octobr. in edibus Dni Iudici Altoniensis. Tertium,
 die 6 Octobr. in arce Galgociensi, coram Magnifico Dominus Stanislas et
 Christophoro Thuzoni bul. a Hic laudatur Mischinsky de P. Nalo annotavit.
 * Michael Craska Galgociensis Rector, Andreas Tudyon Re-
 toris Nagy Bacsensis, Praeceptor S. S. Cap 31. 812 a notante eodem Mischinsky.
 * Matthias Crudi Rector Galgociensis meminit huius viri, An-
 dreas Tudyon Rector Nagy Bacsensis, in Ind. Ord. sub Petre Zablero
 pag 150. Hic Anonymus huiusmodi annotavit. cet.

*** Succedat validissima Symbola Danielis Krmanni coronidis loca.
 Paulus Nalus ex Schola Moschoniensi, Coetus Tyrnaviensi, cui iam
 tunc An. 1595 Perat, vocatus fuit ad regendam Scholam Galgociensem circa
 An. 1600. Summa diligentia frequentem utrobique iuventutem in Romanis Re-
 liquit Nalus Dialogum de articulis religionis. Descripsit etiam triplex collo-
 quium, quod esset Episcopi Stanislas Thuzo, alius Magnatib. Galgocii, cum
 Patre Johanne Dubovskij Proposito Tyrnaviensi habuerat.
 * Iussus discipulus integro decennio fuit Johannes Rodikius, et post
 facta Nalus Praeceptoris sui, factus fuit Coe. Rector Galgociensis, per biennium.
 Sum, quo absoluto, contulit se Vitebergam, obtinuitq. M. gradum, rediit vero
 factus fuit Gymnasii Gergoiensis per sesquicentium et decessit etiam
 per sesquicentium, postea Pastor Trenchiniensis et Etichenis Suprastradensis.
 N. Johannes Simplicius, Rector Schola Galgociensis circa An.
 1603. Fuit natione Prigoriensis, Nicolai Simplicii filius, Nathanael Simplicii frater
 et in Galgociensi Schola informator.

n Nicolaus

Nico
 num 1608
 Galgociensis
 1617 inde
 1631 in ex
 in Gymnas
 montana
 An. 1657
 nensis.
 ter M. Gre
 intendenti
 um, Trench
 Pastor Gerg
 An. 1642
 De
 Rectores
 le inveni

De fo

Pa

et celebri
 et Benficio
 in sua diti
 orem, Nalus
 tumultu, co
 magno stud
 cini, huius
 Hic ho
 dentis, qu
 bus et Pa

ad sexam
 relinquere
 dicatis illi
 pagandam

Larorem
 ros Comit
 beci, quon

Nicolaus Tidicius, Daymerensis Rector Schola Galgociensis circa An.
 num 1608 quiper N. Joh. Goddium Jo 1621 inauguratus est in Pastorem
 Galgociensem, et Anno 1622 in Superintendentem.
 Franciscus Literati, Patria Pruidiensis, Patria Schola Rector Anno
 1627 inde vocatus fuit ad Scholam Galgociensem regendam, ex qua tamen An.
 1631 in exilium pulsus fuit per Comitem Helanum Thuro.
 Johannes Mostitius, Solnerus, Discipulus Huzerianus, vixit
 in Gymnasio Thorunenfi & Dantiscano per 4 annos, vixit in Academiis, Regio.
 montana, Ostochiensis, Tenensis, Lipsiensis, et Wittebergensi. Redux, factus fuit
 An. 1657 Rector Galgociensis, postea Dasingensis, denique Anno 1662 Sol.
 nensis. Ibidem Diaconus 1669, Pastor 1683 exul 1684.
 M. Zacharias Lang, filius Elia Lang Superintendens, fra.
 ter M. Gregorii Lang, Superintendentis, patruus vero David Lang, Super
 intendentis Drirensis, direxit Gymnasium Dirschense per quinquenni
 um, Frenchinense per biennium, Danense etiam per biennium. Factus fuit
 Pastor Fredmeriensis An 1679, postea Danensis, et Superintendens Frenchinensis
 An 1692. Nihil scribit ipsemet in Protocollo Superintendentali de Reformatione Galgociensi.
 De Drietomiensi, deq. Proceruino et Pentero quod fuerint
 Rectores Galgocienses, nihil inuenio, alio inuenio
 Michaelen Cassellum, fuisse Rectorem Galgocii, sed sine die & consu.
 le inuenio u * Ita definit Symbola San. Kermanni erudita.

CA P V T VII

De Schola S O R G O I A N A,

alijs
 Gargouiana, et Harhouiensis, dicta.

I Comes Arnoldus de Garg, ex Gucia Saxorum familia vetustissima
 et celebri, oriundus, Zylw. Ty. Evangelicus, rari diffimilis Arnoldus in Dethm
 et Benfunden, Eberniti filio, qui referent Chyrclo, Populi fia Religionem deserta
 in suaditione iurisdictionem Monasterii Episcopalis Ecclesiasticam agnoscere nescit. In
 crem, Mandata Episcopi ex suggestu Henrici diae denuntiarent, in vincula, et non abs
 tumultu, coniecerat, praeiudicium virtutis, et praecipue fidei erga Reges Hungaricos
 magno studio aduicta, Pradium, et radices montis Rheberg, seu Otchouiae vi
 cini, situm, a cognomine suo Garg, postea Gargo, & per abusum simpliciorum
 Harho denominatum, cum fuit totius possessionis, aurea libertate gati,
 dentis, quas in hodiernum usq. diem, possidet, fidei & cultum debitum Regi
 bus et Patria tenentes, tuto possident, e manu Regia acceperit.

II Quod munus Regium, ut illibatum conferuaret, inuolatumq. usq.
 ad sexam aetatem posteritati saepe ad inhabitandum, excolendum ampliusq. cultu
 relinqueret, variis aedificijs capellisq. munauit et ornauit. Templi gloria diuina de
 dicatis illustrauit. Domicilia bonarum literarum funditus erexit et viros em ad mo
 pagandam diuinam & humanam sapientiam, donec seculo aduicium dedit, pmiis liberaliter cumulauit.

III In numero plurimum strenue huius loci doctum, Scholam hanc
 largiorem reddidit, vir Clarus, Elias Hrabecius, Anno 1674 per posse
 ros Comitis Arnoldi de Garg, rari posteror vocatus, olim Rector Dni Joh. Hra
 becii, quondam Ecclesiarum Bulow, Wentek, & Peter, Lambocret, Pastoris
 nec non

ionabe
 el mea
 ensem
 rologi
 eut
 omis
 reuotu
 tes, in
 itutis, vult
 suplenon
 huius me
 no vide
 lescet
 C. Paulo
 o pay 77
 ur diffin
 m.) totam
 xx At
 mentat
 ustriffon
 Pauli
 iensi et
 primum
 ex tium
 Ha et
 obauit
 lyan de
 lictissio
 vizi, An
 tablero
 nondis loc
 cui lam
 a circa
 quia. Re
 ex collo
 lgoii, cum
 ius et post
 a biennu
 uux vero
 pti, etiam
 uatadonij
 a. Fanti
 ii. Franco
 Nicolaus

nec non Venerabilis Contubernii & Mericensis Seniores, filius, sumptibus tunc se,
renissimi Principis Georgii Rakocz y Albam Juliam, promotus, M. Joa.
Henrici Alstedii discipulus, integro quinquennio hic desudans, et Frater
suum Samuelem Arabicum, in numero reliquorum Auditorum, postea Na-
gnifici ac Spectabilis Domini Stephani Thelegdy Rectorem Julicum, erudi-
ens. Vide plura de Arabico Sect III. Cap II. § 3. cet.

§ IV. Hunc secuti sunt fama et Schola gloria inferiores. Anno supra
1615: forte 1619 prior enim 1614 vocatus per 5 annos hic docuit. **Nicolaus**
Novacius Illavienfis ex Comitatu Frenchimienfi, Discipulus Johan-
nis Culmanni, Pauli Carici, Michaelis Chalupka, et Thomae Mikodini.
Hinc per Ladislaum Dñm Horuath, Vice-Comitem Scepusiensem in Fasti-
rem euectus in Possessionem eiusdem, Dittocz dictam.
Ordinatus est Anno 1616 ac tandem Collaborator Arabici fors extitit
vt Anonymus quidam existimat, siquidem Chronologia, vt iam in Parenthe-
moni Anno Reoratus eius 1615 contradicit.

Anno 1623 **Michael Stan Kouicz** Tristena Aruensis, for-
tuna aduersa hic loci pressus, Musis Gorgianis valedicens, in Siroka
per Lesquidannum peres Latinicia lacte iuuentutem nutrit. Vltimo ad
regendam Eccliam Perhotensem per Generosum ac Egregium Dominum Valenti-
um et Franciscum Perhoti promotus est.

Supra Annum 1626 **Samuel Frölich** etiam magister huic
Schole in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 92. Vd Scholam Romanensem Sect III cap 40.

Anno 1627 **Paulus Simonides**, Nagy-Dobrovicens, Patre
Ando Matthea Simonide, quondam Ecclia Frenchimienfi Diacono, post Lapa-
chensi & Hamburgensi ad Leutichouiam Pastore, matre vero Salomona Prej-
snerin Rn. Th. Prestermeri Consignatoris Dattmensis filia, natus. Nicapolio
Lipscham Alemannorum ex Praeceptore in Cantorem promotus, ex Cantu-
ratu vero hoc ad regimen Scholae huius est vocatus, cui officio viz per annum, cum
pfuisset, promotus est per Christophorum Horuath ad Ministerium Ecclie cum
Anno iam memorato 1627 Ordines suscepit. in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 101.

Anno 1628 **Melchior Druschius** Rajecensis, ornavit hanc Scholam
sed anno vno et aliquot Mensib. elapsis, decessit. Erat Danielis Dubravii
Prizna, cet. Discipulus, ac tandem Scholae Mariafianae trib. quadrantibus anni
Reyor. qui relicta Schola & Marci-Vellenfi ob disparitatem Religionis, ad hanc
Scholam, tanquam ad vbera Matris suae, vocatus concessit. in Ind. Ord. p. Pet. Zablero p. 114.

Johannes Kapalini Tristena Aruensis, Annis quatuor
Schola Hachouienfi, seu Gorgiana fuit. Ordines suscepit 1630 ad munus geren-
dum Ecclie in Villa Dui Emerici, vbi per 4 annos perag. vt in priori loco mē-
fuit in Ind. Ordin. sub Petro Zablero pag 117. & Allez vera Anonymus
ex eodem Zablariano loco refert, fuisse promotum in Ind. Hinc Patro D. D. Francisco Rakocz.

Anno 1632 **Lucas Urbanides** Leschouienfis & Colta Zolienfi
18 aetatis suae annorum, adhuc literarum ignarus, Exemplum dilatoris Scholae ma-
gis amirandum quam imitandum, prima elementa, reluctantis amicis, Illavie apud
Tobiam Katzerium didicit. Vixit in vero Musices, quod tunc in omni Patriae
nostre Scholis, non tantum studii, sed & venerationis erat, fundamenta per qua
decennium imbuit, Creminitii autem cum Magnifico Francisco Zay, Deco ita
& fortuna fauente, studia tractauit. Experiens, Hic alias Scholas, 8 annis de mē-
pro Christophoro Reducto, Cyriaco Jarošek, & Joh. Szecedy continuando, in
tantum profecit, vt mundus Scholasticum Gorgo cum laude sustinuerit
ac tandem

ac tandem
sit. in h
G
fuit. in
qui hoc
A
uigenas
deinde
A
Duboua p
Schola ad
um Cant
et Kohan
defecit, h
ac licentia
nus, defec
O
nocum a
noleum
gogiam c
frater v
& maiori
gnus dato
rum & Ge
actuum p
deo Pala
ibidem p
Rhodie ib
Humanus
Samuel e
Samuele
Villa die
fimi Dñi
vix post
ria. Not
vicem q
duos nos
H
Hinc
2. M.
3. Math
4. Georg
5. Ladl
6. Peor
7. Joha
crio

A SZ. EFEL. TEL. ...
TUDOMÁNYOS ZSÉB KÖNYVTÁR
 Geologia. I. Irta Székelyi ...
 sp. 1. Re. sp. 1. Prac. SIC

ac tandem etiam ordinibus sacris ad Ecclesiam Radacsensem initiatus
 fuit in Ind. Ordinatum sub Petro Zabléro pagina 127.

Jacobus Culicis, Duxnensis, Schola Harthouensi per 1/2 annum
 fuit in Ind. Ord. sub Pet. Zabl. 1796. at quo tempore, non est ad Anonymo
 qui hoc annotavit, indicatorem.

Anno 1642 (alii 1624. sed nesigant recte) **Imcus Urbany**, Dub.
 uigena: in Cottu veterosolienfi, Nicapoli primum Collegae officium gessit,
 deinde huc pro Rege adfuit.

Anno 1666 **Adamus Kobinsky**, ad Arcem Arua ex Pago
 Dubova prognatus, in scholis Latinae litteris humanioribus imbutus, ex hac
 Schola ad quam regendam, nec Dn. Ezechielus Görgöy Csepelkino, ubi offici-
 um Cantoris gesserat, adfuit erat, in Ecclesiam Toporcensem, Troczanensem
 et Kohanensem euocatus, turpiter, & scandalose, ab Augustana Confessione
 defecit, namq. Scholam foedavit, ac postea, factus licentiat. p. 1. petulantem
 ac licentiae infestavit. Sed qui apud Evangelicos malus, quomodo alibi foret bo-
 nus; defecit etiam porrecta sibi licentia stationem, & factus est Tribunus Dapshensis.

GV. Posterorum huius illustri familiae affu honorum dignitate, et bo-
 nocum ampliorum desiderio attrahi, in aduersum Religionem per Comitem Ar-
 noletum de Garg professas, ite decernentes; Adamus alter Toporcini Peda-
 gogum Nobiliū erexit, ibidemq. Augustanam Confessionem confiteri, ac con-
 granter retinere suscepit idq. tanto zelo et ardore, ut non solum minteri, sed
 & maiori Ecclesiae, in Palatius Castellis, locus, et bonis literis et Dei cultui di-
 gnus daretur, illicq. tanquam in loco singulari Magnalia Dei, indigne statu-
 rum & Germanolam annuntiarentur, in signum fidei deuotionis, remotionis
 actuum profanorum, quales proculdubio olim maiores in hoc templo et p. 1.
 duo Palatius exercebant, Altare S. Trinitati dicatum, artificesq. extructum
 ibidem positum est, suggestus & Dapshocium loco suo debite sunt p. 1. Praest
 & hodie ibidem ex liberalitate, spectabilis Dni Georgii Georgii Pedagogia Vir
 Humanus N. Mihály; Ecce vero Andus Dnus Georgius Dolowitrenus;
 Samuel enim (recte animaduertit auctoris nostri errorem Micsinsky, ac pro
 Samuele Georgium in Toporc collocante) administrat Ecclesiam Oppidi Mlenhadi
 Villa dicti. Quam gratitudinem erga Euangelium extra dubium, et Generat.
 fimi Dni Filii, laudandis moribus, et literarum profectibus imbuti, ad se iam
 v. 1. posteritatem conseruabunt. * Iulabitis autem memoratae d. m. Lipe,
 r. 1. Nobiliū Pedagogia Toporcensis, qua amissa in Görgö Scholae
 vicem quae antea fuit, p. 1. Humanissimi Proceptores, huius annuere.
 Quos nos Maxime Andus Joannes Micsinsky sub huius generis titulo dedit.

Toporcenses olim Paedagogi erant hi sequentes.

1. **Andreas Deak.**
2. **N. Joh. Paarossi.**
3. **Matthaeus Konicssek** moderni Dni Mariti, Dni Georgii Georgii informator.
4. **Georgius Klacsany.**
5. **Ladyslaus Velics.**
6. **Georgius Simonay.**
7. **Johannes Brezany**, postea Anno 1704 sub tamalra Franciszi Paka,
 cui Duznam ad regendam Scholam euocatus, cui cum laude et endumento
 " publico

ac tandem

H. Bodan

publico patria fuit usq. dum occupata per militem Casareum Drizna
fediis suis pelleretur. Tandem, & Patouienfium votis assurrexerat, inde tamen sub
tempore grassantis pestilentia ad inuisendam Conthoralem suam Driznam rediit
cum non admitteretur a Praefecto militis Casareani in urbem, tandem Anno
1710 in agro Driznenf. decessit, magno sui patri apud Patouienfes, quam etiam
Driznenfes desiderio relicto. Vix si res voti sui fuisset, futura vita dignissimus.
8. Successorem in Poporcz nactus erat Eliam Valentini, qui inde euoca-
tus ad regendam aliquam in Comitatu Montensem Ecclesiam erat. Huius
Ecclesiae in Koterf. in Comitatu Pestinienf. fide, atq. p. n. sub finem
Februarii 1713, perit in Captiuitatem Romanensium incidisse.
9. Illum excepit Stephanus Szelyi Transylvanus, aduectantem in Poporcz for-
tunam expectus, nam An. ... una cum Dno Joanne, Gorgey de eadem ex
in Poporcz cet. Tota Superiori Hungaria sub signis Rakocianis tumultuante
per militem Casareanum per confinia Poloniae, irruptionem in Cottum Soc-
pustienfem facientem, erat captus, ac toto anni decursu, in berpo in Mora-
uia in vinculis detentus, dum a Rakocio tumultuante redempti non
fuere. Qui ex captiuitate rediit, in Transylvaniam rediit, ac officio Dap-
tis in Ecclia aliqua Transylvanica fungi dicitur.
10. Illi successor datus Vir. Gruenif. eximie doctus Georgius Farkas,
Loc. Patroni, precatibilis Dni Georgii Gorgey, benignissimi, Filiorum, P. d.
ali et Ladislai Praeceptor. Sclerissimus qui cum literis cultioris, succel-
los hor. etiam flet. Schola Gygyanens. applicatus erat regendae, cui maxi-
mo Patriae cum commodo et modo, praest.
* Hac Johannes Nicunsky, rerum Patria peritissimus, circa Annum
1713, uti ex numero p. d. colligere licet, de Nobili Poporczensium
Paedagogia, annotauit. cet.

CA P V T V I I I
De Schola I L L A V I E N S I S

Sane Scholam satis accurate expositam legesit fecit. Ill. Cap. 25. cetera.

CA P V T I X
De Schola M A R C I - V I L L E N S I, seu Mariasiana.

* De hac Schola, p. ter venerabile nomen, plane nihil legitur in Ritu
re postro. cet.
* Melchior Bruschius Rajecensis, trib. quadrantibus anni Schola
Mari- Villensi, circa Annum 1627 fuit. Vbi plures etiam exegisset annos,
nisi disparitas Religionis obuiisset. Eandem relictae Mari- Villae, Anno circiter
1628 ad Scholam Gorgoianam, regendam concessit in Ind. Ord. sub Petro Table-
ro pag. 114. Confer etiam Scholam Gorgo capite p. d. VIII. huius I. Secio,
nis. Hac Anonymus quidam nobis indicauit.
* Venceflaut Catagius Anno 1636 huius Schola regimen susci-
piens, sententias quas vocant Dominicales, Tyrunculis, ex more ibidem
recepto, conscripsit, nobilissimog. Fratrum Trigae, Emerici, Dalmatiani
et Samueli & Mariasii sequentibus dicauit: Quos ad Tabulam Prose Dri Pa-
trui vestri, & nobilissimi & amantissimi discipuli, accedo, quos fieri studiorum vestrorum
cum inchole ingratiam penitus meum reuoluo: toties de aliquo xv. id. Epw
Genitori, vobis autem ad artes liberales acriter curentis, calcari dando, cogito.
Ludo utrumq. ut vel ex hacce tenui operula: quam Symbolam gratitudinis
esse volo, eluceat eam vobis L. V. nuncupa. Quem successuum laborem vos
accepturos, nullus ambigo. Optime valete, Deumq. Doctorum Doctorem et
Ductorem pro felici vobis litterarum incremento apdentes orare. Mar-
ci-villa Febr. Septembris 1637. Ad finem libelli adhibuit studiorum et morum
Regulas.

44

Regu
dia e
* J
cessa
mus
L
L
Castell
clabor
haud
Croas
Feta
Hua
Wan
of var
lois e
Pras
et fac
entae,
ligio
sem i
mento
gratia
a quo
Hini i
Testi
litare
viso e
a prope
Reliqu
officia
cardon
asuetu
ponitur

Regulas. Item Form. Precautionum matutinarum et Vesperinarum. An. Stu.
dia et post studia, cet. Ultimo ad cancellatorem his conclusit:

Sui modeste capiti; Mundi non capiat honorem;

Iste tuo morfu zoile, Cifer erit.

Hic liber est talis, qui si tibi displiceat, illo

Reflex opus melius: Te puerum sequar.

*Hac Anonymus quidam, proxime ad manum P. P. Lendray accedens de Ven.
cellao Rotagio annotavit. Plures vero Lepilac Parisi Villars Rectores defidera-
mus, spe tamen omni profus non excludimus.

CAPVTX.

De Schola MOSCOVENSIS.

Describetur aberrime infra Sectione III. Cap. 30.

CAPVT XI

De Schola N^O C^O R^O E^O N^O S^O I^O seu Strasensi.

§. 1. Neere est vicus in Scepusio situs, Nobilem Domum Pretius
Castellum quam Domum, Cultum Neerense, nuncupasset auctori, et aliquot radus
elaborata agricolarum, cedebat, ostendans. Breui intervallo, Cesareo Foro Civitate
haud procul ignobili diruptus. Iura recognoscit familia Horvathiana, quae ex
Croatis Regno oriunda est, dona tamen, quae in Scepusiensi Comitatu quidet, a
Fetdinghio I. Matco Horvath Itarsky de Tractee, cuius meminit Nicolaus
Hruanfus Lib. XIX p. 355 et Joh. Sambucus per defectum, & notam Christophori
Warkocz, celebris illius Hungari, qui h. s. martiri in Templo Maiori sepultus dicitur,
ex varia Pelara bellica fidelias ac constantia servitia, quae ipse passim in diversis
locis et occasione, potissimum autem in Praefectura Scit Ligeth, contra Alium
Praefectum Quenssem, defensione ac promigratione sua laudatissima, Casarea Marti
et Sacra Regni Hungariae Corona impendit, collocata, possidet. Sic vestis eius con
spicit, reuerentia a posteris cultae, non meminere, luce Evangelii irradiat, &
lig suo unico, Georgio (Gregorio rectius) Horvath, Amplissimum Magistratum Scit
sem in tutorem delegit, serios in agnita Veritate Evangelica studientum, Testa
mento sancivit. Ad Almam Sudentem comparanda Divinae humanaeque sapientiae
gratia expeditus, dum diutius ibidem moraretur, rediens, pro legitimo Nupte, pter
a quodam Dispensatore, a nemine agnoscebat, repudiaturus a Domo Neerensi.
Atque ipse a Daptenesi Magistratu, tanquam Tutore legitimo successione accepto
Testimonio ad Regni Palatinum iniuriam sibi illatam defert, brachium mi
litarie impetrat. Offines duarum Parentis sui Germanatium Locorum & Mariti
vis ex inprovisis milite, salutem in Camino collocant, eundem seror, sero pro legitimo Nupte agnoscent.

811 *Hi pueri superati. Viri literarum amantiſſimi, quibz reſtatueris
a morem univerſalem eſt hoc vico ponere decrevit, ſcilicet Patrie & pueri
Religionis Lutheranae Phatun erecturus. O praeclaram munificentiam, nunquam in-
ſignitatem, et ſilentio reponendam! O magnam largitionem, et in imitatione
candam! O maſtuetudinem Muſarum! quae Helicon ſua, vallibus ſilentio plenis
aſueſcit, has fides inter agreſtes collocatas, non dedignatur. Pupillo providere in laude
ponitur, colligere Muſas quantum ornamentum. Suis vero impendit V. R. Magni*

Ficus

* Exemplum aliud prefatio,
let duos, at inepissime,
enim scilicet, tanti Patroni
munificentia fuisse. Pater
duos, in hoc loco sustinere,
cet. ut patet quod noster,
et Horuathianum agnoscit.

32

(a) Nimirum, Joh. Pellius Jo.
et illius.

ficus Gymnasium edificavit, ipse in eo docuit, pater suo studiose sustentavit,
relicta sibi suprema eius directione, M. Nicol. ~~Richardus~~ Dalhemius (sunt
verba M. gurskij.) in dedicatione Orationis Funeris dicta in obitum Magni,
fili Dni Gregorii Horuath Stanth, Et Grosse ac Nobilissimi Domini Euphrasii,
fina Sembei, inquit, quod Magnificus Gregorius Horuath ad promotionem
honestarum literarum, et pie studiosae adolescentis educationem, quotannis
ad sexcentos florentis contulerit. Vide dedicationem ad Marcum Horuath
Stanth Filium Gregorii propositam. c. Ex merito scribit ita de eo Johannes
Dacatus Lib. III. Hungaricum p. 321. Eundem ad nuptias suas Exerissinum Elegia iuvencus.

Hinc se quo fueris complexus amore Patroni

Pape memor laudes retulit(a) ore suas.

Ut docta equipares magnos virtute Magistros,

Ipse gerat Ludi sedula Scepta tui.

Subdita non etiam minus agmina rite gubernans

Sis inter Praeres gloria prima tuos.

Ipse gravi sumptu, tot Alampnos vasa futuros

Grata Eclesia, more Parentis alas.

Communem vocant Te, et Musae et Apollo Patronum.

Quod foueat opibus Tempia Scholaeque fuit

Intelligit vero Dacatus initio Elegiae, ut iam in margine indicavimus. Loce-
ram suam Nobilissimum & Splendissimum, Virum Linguarum notitia & Legatio-
ne usque tunc Clarum fideliter obsequium de quo Libro V. pag. 428 Hun-
garicum, ita, idem Severus, Dacatus cecinit:

Ore uno Linguas tenuit septem, Hungarus, Ruson,

Hebraeus, Graecus, Sarmata Teuto, Petes.

Trinas eum varias Caesar legavit in Oras,

Dizanti longas, tradit in Vibe moras.

* Patet ex his non duos Horuathum nostrum, ut inepse auctor Gymnasiolo-
giae comminiscitur studiosos, verum quam plurimos imperis prius quodammodo
aliis, ac in universa Hungaria, non tantum genere, sed beneficiis quoque, prae-
velo laude sapientia maxime illustris fuisse. Ob hanc certe singularem prudenti-
am atque eruditionem eximiam, Gregorius Horuath Stanth (ut notat
M. gurskij.) existens Vice-Comes Comitatus Rempisensis, invitatus per d. Comi-
tem Franciscum Nadasdi, interfuerat colloquio Chepreghienfi d. 2. Junij
Anno 1596. Confer. Histor. Colloquii eiusdem. u

* Habemus quoque pristinam eius Orationem sub hoc titulo: Gregorius
Horuath aliter Stanth ad eum de cuius Maiestate agitur. * Domine Jesu
Christe, qui nos, nos mutuo docere. Thess. V. Te coram mundo confiteri Ma-
i. iubes: Fac me dignum miserationum tuarum vasculum, quo concipere et pro-
ferre, quo ad Maiestatis tuae propagationem faciam, libere ac pie valeam. Post-
tandem post afflictissimis, ne Te, qui unica es nostra salus, Sophistarum clamo-
ribus nos excuti patiamur. O fides virtutem Tuam, quo hostes Maiestatis sub-
tandem agnoscant quod ita ad dexteram virtutis et Maiestatis Dei & altaris
sedes, & omnia tibi subiecta habeas, & tuos solari, & inimicos utrasque tua natura pferre vali-
de compescere soleas. Exurge Domine & dissipentur Inimici tui, et fugiant
a facie tua, qui oderunt Te. Amen. * Haec Anonymus.

S. III. Pr.

* Collegam vero Graueri, Paulum Nalum, ex Praefatione Dalthemii, Posthumae Responsioni Rotuatiانا pmissa, plerique Anonymi, idem non inepte colligunt fuisse, et quidem circa Annum 1595 quidam infra Sect. III. Cap. 36. 62. adigemus. His tamen Vir Summe Reverendus, Dan. Hermannus Symbola sequenti contradicere videtur. „Hinc inquit eodem 1595 Collega Gymnasii Stragense „Luis Neerensis erat Elias Lang Thurocenus, qui eodem anno edidit typis „Patriarchum Scutum Libertatis Christiana in usu Ceremoniarum, nominatim „autem imaginum Oppositum dissertationi D. Thomae Fabricii Tholnensis „Ministri Datakini de Imaginib. Item prodit Defensio Libertatis Christianae „in usu imaginum historicae, quam pro afferendi d. Scuto suo aduersus Exarna- „tionem Thomae Fabricii Pastoris Datakini scripsit Elias Lang Pastor Eccl. „Nesselouigae, Typis Datakin. 1599. Frater huius Elias erat Daniel Lang „Sutus Superintendens Anno 1610. Scripsit Apologiam Synodi Solnerensis, Mattheum „Pentuli. Concionem edidit, Hauiico Idioma in funere Comitis Georgii Thuro- „habiti Anno 1618 u. Hoc Hermannus hac occasione adiecit cet.

IV Excepit in hoc studio Licentio M. Grauerum M. Nicolaus Erhardus Dalthemius, Palatinus, homo expeditus, cui nec vires, nec venustatem defuisse, documento sunt Carmina nonnulla memoria condita. Et unum quidem mandit Johanni Decatio Anno 1596 et 26. Januarii dum is Wittebergam expediturus titulos Magistri, iter intendere, quam grauius ille statim inuio:

Si decus, ingenio, si gloria surgit ab arte
Sicque decet, gratum pulchra corolla virum.
Sic quoque Pierides referunt sua proemia doctis
Proemia quae meritis meritis inersa caret.
Certo dignus honos Te proemia digna sequuntur,
Decati, honori lausque decusque Chori.

Epistolam Decatio scriptam et eiusdem Hungaridum libris annexam pag. 487 habes. Calor quoque & spiritus quidam coalescent, illud etiam Enigramma mouet quod Magistro & Spectabili Dno Francisco Dersfy de Herdshely, Comiti Catus Datus & Poellatorum Anno 1599 iam magnum Darymenfium Rector existens, cecinit:

Cultus iuuisset sacros pia sacra fouere
Pellere, et e medio dogmata falsa grege:
Tutari auxilio ne feror transire in Anpor
Verba Dei pura et Religionem trahi.

Hoc opus hic labor est -
Cecinit hoc Dalthemius Dersfy, dum is, impensis suis, Hypomnema seu, vini Sculteti, oppositum Pantheoniae Caluini typis publicari curauit. Et iterum:

Qualis erat Didymus, talis quoque Cingilia turba,
Turba videre volens, tangere turba volens.

Notra fides melior: nudis nos omnia verbis
Credimus, inixi nomine Christe Tuo.
Credimus, et parulas tibi Christe intendimus aures
Nil nobis curae est, nil nisi fida fides.
Caluini est infida fides: Vult singula sensu

Hic Schola primos eius Rectori inprimis debetur exultatio opinionum Caluinianorum ex pluribus locis Hungariae. Quam nisi inter cetero lugenda morte Antico, neglectus & egestas, duo hostes, saepe & victores Palladii, pessum dedisset,

Epistola

...ZSER KÖNYVTAR...

PRAC

SIC

25.

Sapientia in filios Patria sua derivasset munera. Sed ita est: difficillime moue-
hantur in alium studia, difficiliter sustinentur, et ubi saltem per breue tempus subtra-
xeris eis humeros, providentia non vegetaueris, facillime, et nonnunquam
etiam sine spe resurgendi resumenda floris, cornuunt. Huiusmodi mecum
semum spaciū aditū, reliquit agrestis casus locum. Callosa manus ibi securi
aut ligone philosophantur, ubi olim Divina Humanaq; sapientia, Christus & Christo, & forsitan pandebant
telet mysteria maddebant sua. Ex hac Schola Neerensi traxit Dalhemius remun-
ad Gymnasium Dattphens, ubi moleste eum suam Prouinciam sustinuisse resan-
tur. Litera eius Johanni Locatio, Officio suo, An 1599 & 18 May per scripto
quas lege infra, Sect. II. in Schola Dattphensi.

SV Post Dalhemium profuit Schola Neerensi **Volfgangus**
Nicetlaetus Theuffinga Schemus, qui in Patria honeste et bene ac
doctus Praeceptoris, pupa in Lutherano professiois notitia traditus, partim
in egrana Schola sub Cl. off. Doct. Dr. Joh. Hauero, partem vero in Valle
agrimica sub Joh. Roberti, partim deniq; Warrhania in Gymnasio Elia-
berhano, sub Excellentijs atq; Cl. Dr. Thoma. Sabittario indefessus altiora affequi
studebat. In quo celeberrimo Gymnasio obliqua eidem vocatio in Capellam tunc
Reuerentissimi Principis Rubricis de Heptenhem, mo Vocali & Musico, Enim vero post
quam in Transylvaniam peruenisset, modulationis inconstantiam expendere
pulsit, neue & Cuscinia in. Falsam se, operaret, in tempore dimissionem
expetere constituit. Quia a Principe. Long. breuita, cupiens regere, memor illius Patrii:
Habilestis cum sis tum cum est sanguis integer

Ita tua quatenus conuenit operam dare, recuperare. I. C. C.
Sed et tu repetendum gratia An 1613 Dattpham se contulit, suaque dili-
gentia effecit, ut ad Scholam Neerensem, mo quidmodatore recaretur. Quod
officium sedulo per quadriennium ibidem sustinuit, donec Füllka, comperta
eius in Aula, ubi communiter liberas seculum est virtus, vita integritate, offi-
cio Diaconi Eundem ornasset, Ita tendit admodum in h. d. sub. Zablero p. 170.

SVI Bartholomaeus Wachsmann, Patrie Rind. Dno Martine
Wachsmanno Natus autem Dna Sophia Heptelin in Torporo Anno 1596 procreatus
filius, cretusq; bonis & linguis Patriis imbutus. Postquam partem laboris tractum
ex debito filiali suo officio in munere diligenter supportasset, debita inque
AVTIT. X. p. 195 restatam fecisset, decatus est An 1631 mo Padatiba ad
Neerens, ubi tribus annis exstitit, ad Eccliam Neerensem, in Comitatu eodem sum
promotus est. Reute seneca in Thiese: Nulla vis maior pietate vera est.
in mo. Ordinatio sub Petro Zablero p. 141.

SVII Johannes Priestancky Toth-Pronensis, cupiens
ser voto Lutheri, de quo vide Tarnouium libro de H. Mystero Cap. 23. pag 299.
satisfuisse, et antequam Ecclesiasticam conscenderet Cathedram, in Scholastica
acut, interea animaduertens verum illud esse:

Res mundo vilis Schola, Praeceptorq; fidelis
Fitq; Canum duxor plusq; clomitorque Caballi
XXIV tantum. Heddomadas ut Paedagogus docendo impendit, et abq; vberiori
mora veritus, ne fore puluere Scholastico inficiatur, deproderant ad
munia Ecclesiastica, in mo. Ordinatio sub Petro Zablero p. 181

SVIII Simon Djelik alius Dilek, filius Patrie endine
Viro, Valentino Djelik, Rectore quondam Schola Rudensis Anno 1613 proventus
ab ipso

Dalhemii
inepte
cap. 30. 62
la sequenti
Praefectus
i. p. 18
nominati
Tholnensis
prohiand
Exarna
for Eata
niel Lang
Maleum
qui Thuro

colaus
vires
cordita
i. dum is
tim initio

xam pag.
Ingramma
chely, Co.
typhe nfi

ena fene
erum:

ionum
da morte
edisset
Sapientia

ab ipsis teneris unguiculis in Schola Patria morum & pietatis fundamentis pro-
capta atque modico ingenii iactis, a limine Patrie in oras externas expeditus, Ke-
markinum appulsi ibidem sub Cl. Dno M. Czipfer alias Pratorio studii
operam navavit. Verum enim vero ut recte Horatius:

Imberbis Iuuenis tandem custode remoto,

Gaudes equis, canibus et amici gramine campi.

Musis post habitis Kulan Tō Kōtiandam sibi mo Gymnasio delegis, in qua
Promi-Cond, siue Dispensatoris officio per sexennium defunctus est, fessis
Indie Ordinatus Pet. Tableriano p. 205. Est postquam quotidiana experientia
comperiisset, Kulan (ad mentem Henrici Cornelii Agrippa Cap. LXVIII pag.
337 de vanitate Scientiarum) nil aliud esse, quam motum corruptissimum,
rum Scholam, ubi Superbia, fastus, tumor, rapacitas, libido, luxus, ludo, ira, crapula,
violen-
tia, impietas, malitia, perfidia, dolus, malignitas, crudelitas, et quaecumque
am sunt vitia, imperant, atque regnant. Susceptum vite genus mutare consi-
tuit, studium animam fulm eripere. Et vix magna cum difficultate ausus
negotii intricatissimi explicatus, extricatusq. iterum ad Scholam seu Pado-
giam Keerensem evocatus; illine vero Kesmarkinum primum in officium
Cantoris, post vero in Pastorem, flauorum promouetur, ac vltimo referre
Nitzvinkio in exilium agitur, sic fortuna fingit, aratq. ut lubet. Conf. Ind.
Ordinatorum Pet. Tablerij p. 205.

SIX Andreas Kletzkonijs, Patre Rudo Dno Matthia

Kletzkonijs Matre pudica Anna Reimhardiana Schenitzi. An. 1614. natus.
vix XVII etatis annis in Schola Patria in literis humanioribus informatus
Post An. 1632 Petinum Ameranorum missus, in Theologiae Danielsen Km.
merum, in Phtis M. Martinum Leuschnerum, sedulo audiuit. Hinc profectus
in Academiam Rostochensem, integras 4 annos cum discipulis, in visitandis col-
legiis tam publicis quam privatis, et in Disputationibus institutis cum Phticis
cum Theologicis, magno cum fructu consumpsit, familiaritateq. non exigua L.
D. Dr. Luthgerij, et Joh. Kottmanni, D. Theol. Dilectum suum est. Patriam
repetens, filius Palohasari Hozjath Rangith de Stadec in Castello
Keerenke An. 1642. Officiatur. Hinc Varallijum pro Auditoratore evu-
catur; illine Rudo, Dno Parenti suo, senio confecto, nec officio vltius peragen-
do, ob corporis debilitatem idoneo, successit. De decus est profecto natus, claris
claros habuisse Patentes; (neq. tamen illor. vestigia instituisse.) sed longe
maior gloria se hauriam & moribus, eruditione illis ee parat. in M. Dr. sub 2. Tab. p. 210.

IX Johannes Mollerus Vratislavienfis, Leonhardi

Mollerij, Finesis ibidem filius, seculis altissimi consecratus, radimenta pie-
tatis et Musarum tyrocinia primum in Gymnasio Vratislavienfis, Eliza-
bethano & Magdaleno, sub Clarissis & Doctissimis Viris. M. Elia Majoris, et N.
Henrico Glossa recit, quib. iactis, visitavit Academias Regiomontanam, Viadrin-
nam, Wittebergensem, ac Lipsiensem. Illine in Hungariam bonis ausis rediens,
pro Christophorum Schlegelium aliuschouiensem Pastorem commendatus est pro
adornanda Schola Keerenfi; ubi vix per semestris officio hoc cum defunctus fuisset,
ad Gymnasium Novobolienfe vocatus est.

XI Cl. Martinus Dubowzky, de quo vide Scha,

Cam Carponensem. In exilio quoq. suo, aliquandiu hic subsistit. Patet et

et, Geor,

et, Geor
" Vri cum d
" Planen
" Koffenfe
" Jan. M
" deiecu

Patre cu
Nay - P
delibera
Martino
et Leuti
tardem f
vocatus e
tis vitae
Emerigt
de Doba
Camis, qu
collocatio
adgnaret
bellis in
tis Pamo
donec ex

Kienfis, qu
Kienfi. G
sem. Tano
Poeta erat

De

in halyo
hospitio

Sepphio
donatione
liberam
nitatis
actus q
for post
Claustrum
fundauit

TUDOMANYOS ZSERKONYVTAR

Prac
Sic

37

et Georgius Piniades Pastor deniq. Suabociensis ex Pedagogo factus.
Vbi cum in caelum incidisset euocatus erat in Cottum. Omorontem ad Eccliam
Planensem tandem Polonkensem, ac inde in exilium actus, in Nagy Pla-
bessen. Vbi fatus cessa u. * Hae ultima eaq. notata verba de Piniade
Joan. Nicolsky ad leu. * * Hae vero Anonymus domaginen sequentia
adiecit Rel Scholam Gergociensem hae referenda.

§ XII. Nobilis Matthias Motuz de Alfo Rastoka
Patre eiusdem nominis Matre vero Nobili Dna Susanna Plathy de
Nagy-Palugya natus, & in timore Domini educatus, Ceteris in alium eue-
deliberavit, quib. ut impueretur, Clariss. Doct. J. J. Virov. D. V. Znae,
Martini Duboslavsky, Nagy-Palugyae Jonae Satorii, Neofoli Joh. Pilank,
et Leutichonia Melchioris Roth fidei institutione, quod est, comparato
tandem sibi crebris exercitiis habitu dicendi et docendi, ad Castellum Neerens
vocatus est, vbi cum talem se protulit, qualis videri voluit, in laudem diligen-
tia vitae honeste & modestae gestae, Patroni sui spectabilis ac Ego Domini
Emerici Horvath Stanf. de Vadez, Coniugis Magnobis Susanne Szekely
de Doba, nupte forum meam piam moridam obtinuit, ei in eundem the-
lomis, qui olim pauper iacebat, non absq. fructu cubavit. Quam inspiratam
collocationem sui ad classem sui ad classem subditis dominantium, et tanto magis
adornaret iuris Patriae animam decrevit, deinde superuenientis motu
bellis in Pace Aueni Centurio existens, Supremo Praetori, eiusdem mili-
tia Populi conciones pregit, Precedi, horis matutinis & vespertinis peregit,
donec ex militia seculari ad spirituales euocaretur. De quo Test. II.

§ XIII. Ei surrogatus erat Andreas Kirini Junior, Cretne
Nienfi, qui vltus Praeceptor erat Viro Clarissimo Elia Satorio Dectore Cretne
Nienfi. Ex Pedagoga Neerensi euocatus erat ad Dectoratum Lima-Prezouier
sem. Tandem ad Praetoratum Eccliae Cretenchienfi concessit, vbi & mortuus est.
Poeta erat insignis & admodum artificiosus. u. * Hae Joh. Nicolsky de Kirino notae adiecit

C A P V T XII
De Schola OKOLICSSENSI.

§ I. Okolicsna est sedes Praenobilis Familiae Okolicsanyanae
in Archyepiscopatu Lyttoniensi ad Vagum sua, Claustro Franciscanorum, et
hospitio Curatoris Publici Patria nobis praespecta.

§ II. Antiquitas huius Familiae refertur ad Annum Christi 1282 quo
Seraphinus Okolicsany, vir bellicosissimus, a Rege Ladislao Camano dicto,
donatione obtenta, huic sedi nomen a cognomine suo dedit, immunitatem ac
liberam possedit. Rami eius tam late diffusi sunt, ut absq. omni consanguini-
tatis late, gnati Okolicsany, gnati Okolicsanyas sibi sociare queant,
aetate quidam eorum absq. consanguinitatis turbatione sociaverunt. Succes-
sor post alios, Seraphini, Michael, animaduertens hancce Familiam diffundi
Claustro, in quo Literes Praenobiles filii huius Familiae imbuerentur,
fundavit; sed pro more illorum temporum, magis ordinis regula, quam

Fundatoris

amentis pro
ditus, vel
torio fuit
in qua
est, fere
periticia
XVIII pag
piffi mo.
or, ea, capula
ueant vni
utae confi
re aulicis
feu Pedag.
n officium
nd referre
Cong. Ind.
Matthia
nat. r. u.
informatu
hielen Km
Hine profeta
fit andi col
um. Oltici
exigua L
L. Patiam
Castello
cafoce eui
ecaus peayen
natis, Clau
Ed Conge
Tab. p. 210.
conpareli
dimentia pie
nfis, Eliza
ajoris, et N.
nam, Viadri
auis rediens
datus est pro
etis fuffet
io Vnde Scha
t. Latuer
et, Geor.

Fundatoris institutum, ibidem offeruatae. Quam defectum pii zeloziffi-
mū viri, Sebastianus & Nicolaus Okolicsany emendare volentes, eradi-
catis familiis suis filius, quorum dotes ingenii singulares aliud domicilium liti-
rasam publicam erigere suscepunt. Virorum eruditos, paulo infra comme-
morandos, qui eidem pesserent, euocantes, actū ipso exereunt.

§ III. Splendorem huius familiae auxerunt Johannes Okolicsany
Tabula Regia Assessor, et operis Tripartiti Verboerzany, siue Corporis
Lycii Hungarici, olim per Ladislaum II. Regem Hungariae in conuentu or-
dinum & statuum, Buda celebrato, confirmati, vulgari & rhythmicusque
Epitomator, Libellus Sumptus, Generosi de Egrei Dni Sigismundi Dano de
Lueska iudicis nobiliū. Cottus Patiensis, Spectabilis & Magnificus DD.
Nicolaus, Paulus, et Mathias Ostrozitz, de Gillespiz et Illana, dicat ut,
Bartholomaeus Typis Jacobi Klop Anno 1636 impressus. Paulus Okolicsany
Priori saeculi, Iurium Hungariae celeberrimum illud oraculum, Iosep metis
Euangelicus adeo Jewv Tw nvev nati, ut nunquam sacris Pontificio,
tam interesse volueris. Simegeni, morib. pterlapsis, me, in aula Celsissimi
Reuerendissimiq. Principis, Pauli Hessiny, & Episcopi Colocensis, ad latus
filiorum Perillatius ac Groti Dni Michaeli Madocany, in lapi Cottus Nagy
Hortensis, apud cuius dignitatem scribo officio defunctorum eram, existente
vici ad Templum Monachorum Pfatum Anthonium Celsissimū & Archiepiscopus
Comitantes, & ad limen magnae Pios, & miraculis, ut referatur clare,
modeste ingressum deprecantem. Interrogatus deinde Anthonius ac Celsissimus
Episcopus de Tabular, per Magnificum Dnū Nagy, qui etiam, ut & alii plu-
rimi Magnates, in hoc Sinegeni pfidum suum quasiuerunt, et fide lita-
tem erga suam Casareo-Regiam Matrem contestati omnimode studuerunt,
quid de Pauli Okolicsany religione sentiret. Publice coram accumbentib.
mihi sapientius, qd. diuinum ingenium et alias Principes dignas virtutes me,
morandus Anthonius Episcopus modestiam ac Zelum Viri Euangelici laudauit,
dicendo: Praestat abesse, quam cum hypocrisis aliqua, vel scandalo adesse. Mi-
chael Okolicsany in Praxi Politica meus Promotor, Fratre Paulo,
in interpretandis legib. Patria haud inferior, huius ex Excella in negotio
um Religionum Hungariae Commissione Pestienfi rediit, postea defuncto, Vir
multo patientis Cl. Dn. Georgius Duespola minor, Rector Scholae Nagy-Pa-
tugensis indeffusus sequens Epitaphium exexis:

Clausus in hac Crypta Michael iacet Okolicsany
Stemmatis Illustri gloria lausque sui
Exemplar virtutis amor populi, procerumque
Dum Patria Iui, iustitiaeq. litat.
Innum etas dixit, vicit modesteamine causas,
Peruicax cunctis, sedulitate nitens.
Ferreus et superare vias, componere partes
Hocq. diffensum, tollere grarus erat.
Processus longos prudens finire valebat,
Consilioq. potens, adxilioq. patens.

Dictis

***
Schola
omnium
Baptista
Libellus
cum de
Jo
Lacuit
Ca
An
tionis
quorundam
Teuto-
seutas est

Dictis Sincerus, factis quoque candidus idem
 Ore, quod effatus, cordeque sensu idem.
 Saliter immensus vite superando labores,
 Succubuit tandem, dignus ad astra vehi.
 Post varias causas, censuram fudit axi
 Sed superis tendens, hac ubi iura silent.
 Ultima fidorum, Commissio Religionis,
 Unde rediit languent, victima morte cadit.
 Nec Ketonicis potuit nil Verbera, nil Cingula,
 Allegat ex alio frigida mors titulo.
 Respuat Aricalos, Patet, omnesque novellas,
 Corpore cum fuit cuncta statuta tacent.
 Excipe, nil valuit, gil e condescensio, nullum
 Esuquum furis; causa levata nihil.
 Appellata parum, remotatur spicula fati
 Dum iam postremus terminus ille citat.
 Nil differre iuvat, nil declinare forum: nam
 Pallida mors porro criminis actor adest.
 Communis fertur sententia: Jam mori regis.
 Testis vitalis cum vale cunctus adest.
 Decretum stat, peccati stipendia lethum,
 Quod vitare nequit, vivus in orbe reus.
 Debita sic soluit, quod nunc natura reposit.
 Præsentem nullam vis terra mortis habet
 Sanguine Chirographum, nam adest in cruce scriptis
 Christus et absoluit crimine. Liber obit.
 Ac Speculum vitae vigilis mortisq; beatæ
 Omnes hic lingunt, fœdera portq; pio
 Exemplo docuit mortales non sibi nato.
 At alius ut lux dum nitet ipsa perit.

** Exignat Epigramm Duerholtzianum, eiusdem Duerholtzii Junio-
 ris Symbola et adita, huius Scholæ Okolicensis accuratam exhibent.

Schola hæc manifestos semper experta Patronos Superiori in Processu vpa
 omnium maxime floruit, emulam non nunquam habens vicinam Scholam
 Reptinamensem unde crebri comparuere provocantes ad disputandum. Exstat
 Libellus Nobilis Matricula Reptorum Okolicensium Titulo insignitus
 cum designatione Chronica. De V. nobis C.V.M.

Johannes Hubacius primus a memoria annorum in hac Schola in
 laqueis potiorum huius Comitatus Nobilitatem inde fesse eductus circa An. 1600.

Casparus Zelinkius, ex Turgozensi Comitatu evocatus.

Andreas Natholijs ex Germania oriundus.

Simon Friedwaldsky Scepulienfis, tempore Bohemica Persecu-
 tionis Scholam gubernans, exortum a Patria ob Religionem Bohemorum
 quorundam Fides, inspicuit, Dni 1700. Banya huc evocatus, laboribus ex Revere Pastor
 Teuto-Lipschenfis factus, etiam Senioratus Venerabili Onkuberna Liptovensis con-
 secutus est.

„ Elias,

elozessi,
 es, gauden,
 culum lise,
 ra comme,

Okolicensium
 ue Corporis
 ventu or,
 nicusque

Dano de
 ficiis DD.
 licat us,
 licianu

bop meto,
 ntificio,
 Elissim

lis, ad latus
 otus vagi,
 istente

fchi Epim
 e clare,
 lenfissim

ot ali plu,
 et fidelita,
 duerunt

umbentis
 tutes me,
 i laudant

esse. Mi
 tre Paulo
 negotio

fureto, viz
 Nagy-Pa

Dicitis

7 Falevis, Paulsenis frater
eius Germanus & iudex natus
minor erat quod infra ex
Symbola Anonymi patet.

40

Elias Salii Paulum & vocant. Falevitiis Slavice Falevo ab An
no 1624. usque circiter Ann. 1630 docuit.

N. Müllerus.

Johan. Andrea primo statim anno aliter sum evocatus.

Daniel Skreuna.

Samuel Franciscus, Georgii illius Francisci filius

N. Proza.

Matthias Petrovicius Inuentum copiosam Schola florenter docuit
Præceptor erat Dn. Caspar & Michaelis Okolicany. Hinc de pastorale eius
catus officium festinam ibidem etate grauis vitam clausit 1773.

Galthasar Clementis.

Johannes Matthasius ex Rectore Okolicensi Capellanus S.
Nicolai, inde evocatus, Janocinium pro Pastore, illinc Eccliam articulare.

Nag-Palugensem doctorem adeptus. Sub reuolutione Pastor erat S. Nicolai

vide pulvis primam Anazaralut, deinde Nag-Palugem apud locum Andu

Dn. Johannem Textoris Eccliam eundem articulare Pastorem, priuatus exul de

gebat, vbi etiam lassus annis, amisso ante triennium oculorum suu decessit

Anno 1715 a 24 April. Erat is in Botanica bene versatus multis proficiat propri

nant pharmacia. Filius equidem nominis degener a religione paterna. Genet

Excellentissimi Dn. Danielis Krmanni Superintendentis, Kestmarki sub Clau

Excellentissimi Dn. Danielis Krmanni Superintendentis, Kestmarki sub Clau

Ecckardo sua tractauit. Regionem reuoc. Danouicensis Ecclia Pastor

factus, inde pulvis morbo graui sum lingua amisit. Transiit ad Caput Petri Anno 1721.

Johannes Paulini Teklino evocatus ab An. 1673 ad exilium usque

Anni 1676 docuit. Et quæpiam in erudienda iuuentute methodo Gymnasiu Goriensis

tum dispersi. Hic est plurimum experientia ad studia continuanda confluxerunt.

Decessit in Pastoratu Septuagenarii. Hic Lectorum clausit agmen. Sequentes

sub nomine Saltin Gadaggorum docuerunt

Paulus Fachemsky.

Georgius Poloni in humanioribus versatissimus, sub cuius

Gadaggia frequenter iuuentus Scholastica, Hic alios tyrocinia Gramma

ticæ et Syntaxeos parentibus illustrasse de Andris Episcopo c. Nouiensi Ioan

ne Okolicany moderno melius. Hic Lectorum clausit agmen. Sequentes

Dn. Zacharias Okolicany, Petill. Dn. Josepho Okolicany Tricesima Tar

doctissimi Administratore, Petill. Dn. Andrea Congraci Melitæ Camere D

fontensis moderno Secretario Dn. Emrico Okolicany. Melitæ Lectorum clausit agmen.

Georgius Kazar, Lector post modum in S. Petro a

* Hic Georgius Duholtz Junior de hac Schola annotauit.

*** Symbola Dan. Krmanni huius est tenoris

Rectores Scholæ Okolicensis.

Samuel Fabricius. Anno 1615 venit in Scholam Okolicensem

Receptor, et mansit in ea 4 annis. Literas tractauerat sub fratre Pauli Corollæ

ni Rajecensi Receptoris. Nicolai habuit Rectorem Johannem Ausum, Prizna Joh

Rotarium, Teutomonas Joh. Pipper, Trenchini Matthiam Saworik, Deth

Nicolaum Nolitovis, inde Anno 1615 vocatus fuit Okolicensem in Scholam et

exacto

exactly quadriennio, in Nicolopolitanam Ectam, ut fungeret officio Diaconi An 1620.

Elias Faschouitius Anno 1624.

Jacobus Clibanides Rector Scholae Okolicensis An 1622 & 1628.

Michael Lazi.

Simon Friwaldsky vulgo dictus, verius vero Freywaldsky,

successit Lazio Anno 1634. Postea fuit Pastor Ecclae Lipsiensis & Ven. Cons. Senior.

Johannes Augustini successit Anno 1635 postea Classicum fuit vo-

catus Anno 1637. Vide Scholam Zelenensem.

Andreas Matheius, successit ipsius per 2 annos in Schola Okolicensi.

Johannes Strymna, Pruznensis, Pruzn. Drizna, Rector de-

hane Rotarige, Johanne Donagio. Deinde Casp. Rector de Michaeli Krum-

mio, Leutschowia sub moderamine M. Johan Wigdelich. Postea Rector em-

egit An 1637 Okolicensem, tria annis cum dimidio, Illa via rexit Sch.

Cam ultimum Anno 1639.

Caspar Zelnyk successit Johanni Strymna in Recto-

ratu Okolicensi An 1641. Ex ipso discipulus ipsius. Vide de ipso Cap. de Schola

Illavensi. Docuit hic per 4 annos.

Johannes Dactylomaeides Rector fuit hic An 1646 vocatus

Discipulus erat Georgii Loharii in Schola Martinopolitana, Martini Andrae

Moschoni, Elias Laduer, Solnel, & Joh. Augustini Okolicensi, Classici & Alunici.

Johannes Molltoris, Müllerus, Nicolai Müller Rectoris Vetu-

liensis filius. Hauserit eruditionem Frenchinii, ex ore Rectoris Andrea Graffii

& postea M. Johan Tarnoczii, demum Anno 1655 rexit Scholam Okolicensem

& postea M. Johan Tarnoczii, demum Anno 1655 rexit Scholam Okolicensem

& postea M. Johan Tarnoczii, demum Anno 1655 rexit Scholam Okolicensem

* Ante Johanne Molltoris, Rector erat Okolicensis Samuel Franciscus 1649.

Matthias Perquicius fuit huius Scholae An 1660. per trien-

nium. Fuit patria Nicolopolitanus, Discipulus Johannis Andre, deit Leuto-

leptschensis, M. Elias Krelichel, Rectoris Nouisoliensis, Pauli Delobradeni

Rectoris Frenchinensis, Elias Ladueri F. Rectoris Zelenensis et Dactylomaeides

Dactylomaeides vocatus fuit per 2n. Okolicensem, in Scholam Okolicensem, bixito

heic per tres annos, postea rexit Scholam Velicensem. Hic Diaconus & Alunus ultimo

Dactylomaeides Rectoris munus suscepit huius Scholae, huius Scholae, huius Scholae

An 1664 Fuit patria Nicolopolitanus, Rectoris Nicolai Clementis, Bohemicensis,

filius. Praduit Keyzmarci, Illavia sub Andrea Satorio, Sperieffini sub

Andrea Horuath, Drizna sub Petro Sextio. Fuit collega Caspari, et in,

de vocatus fuit, ad regimen Scholae Okolicensis.

Johannes Matheius An 1667 ad 1671.

* Regebant etiam Scholam Okolicensem, Michael Lazi, Georgi-

us Franciscus, Johannes Franciscus, Johannes Andrea per 4 annos, Jo-

hannes Gulini, N. Drezani, epistomen de Anno Rectoratus illo,

zum, nihil certi statuere possum. &

* Haecenas Daniel Krumannus, sequuntur alii

**** Anonymus quidam Rector Scholae Okolicensis sequentes habet:

Caspar Zelinkius.

Andreas Matthaeus.

Simon Frid

exactly

A SZ. KÖNYV-ELŐZŐ
 TURKOS ZSER KÖNYVTÁR
 Geologiai és Ért. Székhelyi Szekce

SIO
 Prac
 Re
 sp

43.

informatus, etate crescente superioris hauriendo scientiae gratia primum
 accesserat Hofnauam, ubi in meritis adhuc usque est Praeceptore Martino
 Reusch (alii Krausch sed male.) deinde Bartolomeo Veigmanno; Postea
 Perzeuici Steph. Delluscheno; tandem Vithelino ad Vagum Raphaeli
 Delargo et Panouici M. Imaco Lang. cuius diligentia cum increbuisse
 vocatus est Okolice nam ad regendam Scholam Morochouicensem per Sprea,
 Giles ac Magnifici Dominos Deuallanos; illi Perzeuici in Indu or
 denatorum sub Petro Zablero p. 122. cet.

Samuel Transcius Georgii illius Transcii filius, ^{Castor Nicopolensis 1659. huius} ^{filius illius} Samuel
 Parochus Albo Lubinensis, Martyr incantus. * Haec habeo ex Schedis Anony
 motum quorundam.

CAPVT XIII
 De Schola OSGYANIENSIS.

CAPVT XIV
 De Schola OZOROCZIENSIS.

Caput XV

entibus Senior
 liatus cum dno
 remotus, una
 olenfis.
 nui fustibus
 icam venis,
 Melchioris
 phanum in
 modum d. p. p.
 deinde etul
 o Nicopolis
 tunc d. p. p. p.
 tholice n. p.
 num et in p.
 ienfi d. p.
 hem a. x. p.
 a, Docuit
 Kolchus p.
 ectore in
 o d. p. p.
 ola t. p.
 ri, d. p. p.
 nat rem et
 frouam, ad
 nerfi d. p.
 am conf. p.
 a p. 1624. d.
 Perzeuici
 Eccliam
 li. R. a. p.
 p. p. p. p.
 us f. p. p.
 i. p. p.
 an Rotario
 in formam

CAPUT XV. De Schola R. A. V. A. R. E. N. S. I.

De hac Schola iam actum Sectione III Capite 38 in Schola oppidanis

CAPUT XVI. De Schola R. A. H. O. V. I. E. N. S. I.

Synopsis Auctoris.

1. De scripto Pagi Raho.
2. Laus Francisci Jakoffy eius mors et Epitaphium.
3. Laus Patroponum huius Rahouiensis Lycii.
4. N. Kaßacs.
5. Daniel Nicletius Suffragani legibus venerabilis Contubernii Kis-Hontensis.
6. Laurentius Sahil miles ex iudicio Posoniensi Delegato liberatus.
7. Georgius Tectorius Patria Schola profuit.
8. Johannes Cocs et eius scripta.
9. Johannes Praxatoris, et eius scriptum.
10. Matthias Nicolaides hinc ad Ecclesiam maiorem dudum huiusmodi regendam eundem.
11. Daniel Palgerki Musica vocalis et Instrumentalis peritissimus.
12. Elias Dubenka, hic in exilium actus.
13. Georgius Koch, relictis habitis Schola Vitisbergam diuertit.
14. Samuel Dubenkius post, eius discessum Schola collapsa.
15. Georgius Sahil, cet.

§ I. Rahouia, siue Raho, Flauis Hrachow est vicus in Melopo Comitatui Hontensi Districtu vero Kis-Hont situs, unico distans lapide ab Oppido Lima Bombat. Territorium habet praesens fere tritici, auea aliarum rerum sustentandae vitae necessarium. Hortos arborum varietate, et fructuum, silvarum, amoenitas habuit, qui tamen infestis motibus Rakorianis decreuerunt, milites, Caesares pro Praesidio huius loci, fortendum in modum, una cum arboribus vastati fuere, non sine notabili dominorum loci eiusdem Territorium iactura. At nunc iterum, pace postliminio reducta, arboribus, imo et vicia recens plantarum, admiranda amoenitate exsurgunt. Nec beneficio piscicultura destituitur, occasio nem pbenne flauis Lima, prata eius rigante. Exornatur tempore in medio monte sito, Turri sat eleganti conspicua. Imo et Castello non ineleganti opere excitato, quod spectabilis ac grossa quondam Dñs Franciscus Jakoffy, Petri filius posuerat, primum in forma domus lapidea insignioris, postquam ipse absente, et in Praefectura Arcium Murany, Paloe, et Lyppe occupato, latrones, facta nocturna irruptione, contrariam eius fortitudinem grauius afflixerunt, et pecunia rebus aliis, domi repositis, exiissent, ergo ita crudeliter habitae uxoris suae cruciatibus motus, amplius et validius, et ficiu priorii addidit, ac muro propugnaculis validissimis, imo et fossa satis profunda munierat, et nomen Praesidii contra irruptiones Turcas et Fulek exacerbi solas, meruerit. Amoenam sane sed in loco editiori posita, prospectus praestantissimus.

§ II. Musarum et Religionis Evangelicae erat amantissimus, et non aliter quam eorum a morem, exercitium admodum coniungendo, praestitit, se et commendare voluerit, in exemplo laudabili fuerit. Unde motus Ministeria

Ecclesiam

Ecclesiam
Lana
impe
elegit
Rahou
inferi
ac alio
motio
benedi
iocum
eius
Rahou
ac Ra
et Hont
hinc
An Dr

lii tan
unicam
ac Gof
Suscep
hic Sec
uierse
et dom
suarum
amant
et Pat
luis, q
Pa
ha in
Moece
rienfe
cum
iam V
rie, S
sua cu
nangge
vexillum
Dñs C

A ST.
TUDOR... ZSERKÖNYVTAR...

Ecce cum his - Honzensiis, una & cum Superintendente Dno M. Gregorio
Lany unanimi consensu, eum sibi, Ecclesiarum & Regum suarum, contra quorum
impetitores protectorem, cum plenaria tales & praevidendi facultate attribuerent, & subintellige qui ea transgredietur
elegerunt, & ab Inlyro Comitatu sibi officium & concedendum, petiuerunt. Tempore
Rathouienfis, et Pöndelkierse ipse condidit, &que Campanum, ipsum addidit,
incriptiones eiusdem aetis campani, imo Patrocinia quos Pöndelkierse, schola
aliorum collatis, ipsius beneficentiam testantur. Ita liberalitatem, in Religionis pro-
motionem testata, nomen suum aeternitati, memoriam, vero perpetua priorum
benedictione commendavit. Anima deo placide reposita, magnifico funere ma-
iorum tumulo illatum, testatur Tabula, in aede sacra Rathouienfi posita, insignia
eius & hanc inscriptionem ostendens: Generosus Dnus Franciscus Jakosy de
Ratho Illustrissima Comitissa Dna Maria Drugeth de Komona, Spectabilis
ac Magnifici quondam Dni Georgii Rechi de Rima Rechi cet. relicta viduae
& fructum Murany, Salog, & Xiprehe Capitaneus, cet. post exanimatas vitae
huius molestias, tandem feliciter in domino obdormivit, Anno aetatis suae 40
An Dni M DC XXXIX a 4 Sept. in vexillo hoc ei possum Epitaphium legitur:

Hae fides est Heros humili, Franciscus in Vna,
Jakosy antiquae & nobilitatis honor
Musarum Martisq; deus, Praesque minister,
Et Columna Patriae consilium suae.
Im matura fuisse aetatis tempora paucae,
Natum ingenium, mentis & actis ope.
Patrie hospes lacrymis, & inanem comprime luctum,
Non misere quisquam, quibene vixit obit.

III. Felix, qui tantum apud posteritatem meruerit elogium; Infe-
lix tamen ex unico, quem ab eo haec dum solatio decessit. Sororem igitur
unicam, Catharinam, amplissimam facultatum heredem, reliquit. Ea Spectabilis
ac Ego Dno Caspar Janoky de eadem et in Zuba matrimonio iuncta,
suscepit ex eo filium Casparum, ac natam unicam Daparam. Casparus
hic securus, in Musas ac religionem benignum se exhibuit. Templum Ra-
thouense fornice, suis sumptibus Anno 1667 erecta, clausit, indignum id totum
et domus sua lapide, dei autem lignis & affectu tegetetur. Ampliarum
suarum terrarum decimas in usum eius legavit. Et qui liberum quos
amantissimus erat, amore pure testatur, utilitatis & Naturae suorum,
et Patrie iuventutis consulturus. Domicilium Musarum Rathouiam esse vo-
luit, dato informatore, viro eximia eruditione conspicuo, JOHANNES
DANOVY alias Praetoris dicto. Quid igitur mirum est? Quid
huc in Panegyricis funebri, de Nuttino hoc Literarum et suo in hac erumpat:
Noecenatem Academicum recognoscunt, Florentissimae olim Collegii Epe-
riensis lumina, prout Germania, quo alumpum Studiis Theologiae et Philo-
sophiae Vice-Comites, iam c Notarii, iam quatuordecim Causidici, iam Compositi
Senatores & Syndici moderare, iam Theologi, qui quoties in choro, toto
sua cum admiratione subeunt munia, toties in laudes, Patronis, encomia, dum
nunquam intermotitura memoria, secessant. Rebus humanis excepto erectum
vexillum, in cuius partem altera hac posita inscriptio: Spectabilis ac Probus
Dnus Casparus Janoky de eadem & Nagy Zuba, Castellum Rathouien-
sis

Dominus

spidans
Honoris
indam eadem
Amul.
in Inlyro
Oymio
recun
Pititate
resecant
in arbori
iactura
plantati
occasio
medeo
opere
Patri
moris
aloe
eius for
exuiss
locus
offa pat
Fulek
cundissim
fiprus
offertati
li rufian
aticum

Dominus, Comitatum Honth, Neograd Gömör, Tolyom, aliorum Effector
 Primarius aetatis suae annorum 83 obiit, in Castello Laho 24 April. A.D.
 1602. Altera vero partium ostendit, Solem pictum, habentem infra se nubes
 eam Lemmate: LUX ORTA DIXIT, Coronam infra solem illum, quando Angeli
 tenent manibus, alius vero triallia inigne Janokianum, supra coronam vero
 haec legitur inscriptio: Induite mutatoris, ponite Cedarim super caput eius
 Zach III. Infra coronam vero ista: Hi coronatur. Cor versus colum alas
 expansas habens, Euolemus hinc, sub eo iterum Columnas duas, inter quas
 haec verba Scripta leguntur, Redi anima mea in requiem tuam, quia
 Jehouah benefacit tibi. Et ipse apimam meam de morte, oculos meos a lacry-
 mis, pedes meos a lapide: Rupiisti vincula mea. Indefinenter ambulo coram
 Domino in terra viventium. Psal CXVI. § 7. seq. Ex parte vnius Columnae visi-
 tur, Aquila pennas pergens, cum Lemmate: Renouor, perdendo caduca.
 Ad secundam, Alis colum intuens, cum inscriptione: Colum cane, terram
 tuam. In vita Poetam adiunxerat sibi Julianam Septimanij cum qua gene-
 rat Wolfgangum & Sigismundum, natos, virtutum suarum habiles, et vici-
 filiam Annam & Mariam dicam Wolfgangus Janoky, Claram Mariae ma-
 trimonio sibi iunxerat. Pro-Comitis munere in Comitatu diu et laudabiliter
 functus est. Tandem e viuis excedenti d. Victoris Martij Anno Dni 1608 aetatis
 vero suae 45 obdormiuit, moestissima haec coruix, tale in vexillo erecto ei posuit monumentum:

SVB Labaro PLACIDE Iacet Iste Vlr CVI bella

SVB Labaro IESV DVCERE VITA § VIT.

VOlfgangI no Men hIC gessIt VIVV. et atqVe

OrtV. De pVro sangVine IanokII.

Ast nec VOlfgangED VIs ChrlstI nec In oCta redPer

VItVtIs spECIES CVrrere sVetVt erat.

Pro CoMes HontensI seX annI eXtIt aVrat

IVrtItIae Verat non sIne LauDe regens

Post Vbi LetalI VenIret MartIVs orbl

EX orbIs LVDo rapVt In astra § VIt.

QIV Sigismundus Janoky (in filio Ladislaus clauis) Ladislaus,

ut unicum in vita Patris desiderium, ita pium gentis suae decus, Janokians Duxis
 in matrimonium Annam & Mariam Okolicianij. Nunc cum laude & exultatione
 Patria fungitur munere Pro-Comitis, cui Anno 1721 inaugurato, Barnassus Laho,
 uienis ita applaudebat formosus ex nomine eius, nempe.

Ladislaus Janoky

Ingrammatibus

Diuinas alas coli

flas diuinas focas,

§ laudas loci sani.

et eorum engdatione tali:

Tollas quod posuit munus de sese Kupinyi

Diuinas alas fascipe, tunc, vola.

Digna coli tua meris, diuis rebus qmica

I sani. Ergo. Tuas alas dederitare loca.

Cur laudas patrii iura retenta loci.

Defuncto

et Excellentissimum Comitem Dn. Adamum Forgacs, in Ara Gacs Praefecti
meritissimi. Exacto illinc anno, Neosolium continuandum studiorum caus-
sa concessis, atq. M. Matthiam Stürzerum, et M. Thomam Kellerum,
triennio audidit. Diuertens Fidekinum, rebus humanis exempto, Nopade
informanda loci iuventuti profectus erit. Exacto illinc anno, Neosolium,
atq. exactis quob. annis ad moderandum Schola Rahouienfis clauum voca-
tus Anno 1670 fuerat. Coram Delegato Iudicio Posoniensi, et Rectorum
Scholarum Kir. Hontensium nomine stetit; mira tamen Dei Providentia,
inde liberatus, fidem Saluatori suo intemeratam seruauit. Exactus in Schola
Rahouienfi XIII annis, ad Ministerium Sacrum obeuntem, cum Eccl. Sibiri-
ensis vocauit. Gidini, sacris initiatus erat Anno 1683 a M. Martino
Tarnoczi. Diennio in hac Eccl. exacto, in Chisnensem concessit, unde per
dversarios electas, triste exilium, ex quo comitantur illud, innumeras af-
flictiones patienter & animos sustinuit. Eisdem lexiori catastrophe Dn.
Deo permutare visum fuisse Anno 1691 in Ochthinam euacatus fuerat, ubi
defunctus munere sacro per 29 annos, tandem aetate, laboris, innume-
risq. calamitatibus grauis, dolore intestinorum correptus d. 18 Dec. Anno
1720 expletis Ministerii 37 etatis vero 76 Annis, Animam Deo, inter
suspensa pia, placide reddidit. Notandum huius quod a Laurentio de Sathl
manus Rectoris obeunte, in Castello vii eruditione clarus, Ioan. neid. de
xatoris, alias Danczy, copiosissima Nobilitatis institutioni cum laude
pfuerit. Tandem Rahouiam ad manus Rectoris sustinendum An 1683 vocatus, re-
contulit.

S. VIII. Georgius Textoris Patria Rahouienfis, Patre
Georgio, nomine & arte Textore oriundus. Literis operam tum, in Patria,
sub institutione memorati iam Praetoris, tum Alnoia, inde transiit
Fidekinum; paulo post in Poltitz Schola pfuit, ac illuc exacto anno, do-
cendo huius Schola Patriae Anno 1685 profectus erat, in conditione hac per-
stitit usq. ad Annum 1689 quo ad desertam Eccliam. Pondekiensem perhibu-
tum Patibum promotus fuerat. Ei pfuit ad Annum 1708 quo die in vita clausit.

S. IX. Iohannes Gocs, Patria vnde fuerit, non liquet.
Institutione usus erat primum Dni Michaelis M. novitq. Lotoperini,
in Rahou tamen etiam, sub institutione eiusdem Praetoris ipsum fu-
isse, testatur Carmen, in funus Dni Susanna Goltzemi, uxoris P. Rectoris
quondam. Vix. Israhel Langui, loci Pastoris conditum Anno 1678, in
quo inter alios discipulos, sic expressit inde conceptum dolorem:

Vndeque, viuis ficos, Majus dum spargis odores
Id aliis rosis tota superbia humis.
Quo Susanna quies, postquam solamen, et aegros
Deseris, haud florum te reperit orbem.
Quo rosa (sic etenim proprio, sic nomine gaudes)
Quo fugis, nos moestos haud retereare fides.
Atta ait: O quondam plerumque Compat amande,
Quondam post summam, Te mea vita, Deum.
Ecce voluptatum mea mens torrens potatur,
Vbertate Domus, fons ubi manat aquis.

De facie

De fauie ad fauie (mea sunt haec gaudia summa.)
 Jam video Dominum, iam mihi Christus adest.
 Tempora nec veles populo, nec Syriae frontem
 Nam post fata Deus, vos mihi iunget erit.
 Ergo chara, filiae, quondam dilecta Susanna,
 Fortis, iam lacrymis, siue salure venas.
 Sed fac ut hoc, fac et id, quod fas pietasq. requirit,
 Vir Reuerende, velis, quod voles esse Deus.
 Nec minus ut perfiant, Aquilones flouda tempe
 Tarbine, sum fragrans spargitur orbe liquor.
 Tu quoq. cum placuit tantis vexare Iehouae
 Ipsius in ip. laudes ora resolve tua.
 Ut libet, utq. licet, Depedite nunc et in aeuum
 Fiat: et arbitrio datq. leuatque suo.

Pro funeris acerbitate animae
 mitiganda apponit Joh. Pötsch

Reverendo Schola iam existens, hac Gratiuncula funebri se commen-
 davit, in funus Matronae, Catharinae Froelich, coniugis Pl. Rpi et
 Clarissimi Viri, Dni Eliae Dubenka, Pappis olim, Pappisensis meri-
 tissimi dicta. Siccine o Catharina Froelich, promissa indissolubili foederis
 offeruas connubia. Hanc castissima, oblata priorum celebris sponsalia? Ha-
 ne artham, in signum pacti foederis oblatam, eripis? ut interem creptam
 (mihi enim in oculo meditabaris animo) alteri phunciares? Anne Hy-
 menae (res insolita) exequiales occidunt? Nam gratia Venetis
 Effedum, pigradine tinctum est Phereum. Nam amoris viriditas ferentis
 thedas gratiae, sunt vespillationes. Siccine modorum Homerea reso-
 nant, prop, ach et vae, turba id ne Echo resonant? Hanc suspendum hanc
 bustum est connubiorum Thalamus. Haec ne sunt tua? Quos ad huc inquieto ma-
 nis Catharina Froelich? moles nempe Epitaphii vastissima, Thalami supel-
 lectilia? Subsiste! O subsiste Castissima Catharina, coniux suavisissima! hic
 est, huius patet Nuptialis Domus, Parochia, hic est, huius est Andas Dnas
 Eliae Dubenka, iucundus dilectione, spes altera leuaminis, hic Dominus
 hic patet! post Deum, refugium! Subsiste aequum Subsiste! Furor narrat
 fabula. abis, excessit, proh euasit! erupit, quolaus, scilicet, prioribus
 laudum erat sponsalium promissis, desponsata sequens amantem
 etas in Fide viui viro, sponse felix hominum repositissimo, eius
 vivo dispendio mortis periculo, Prius sanguinis proflatus inastimabi-
 li arthra, Prius acquiescit, armillis insignita, et inauris ornata, stola iusti-
 tia decorata, atq. deo sempiternum obligatissima. Diarian quoniam et ter-
 porariam si ad Te iam oculorum meorum aciem, Vir Rnd. atq. Clarissime
 Elia Dubenka gemebundum conuerto? Diarian (quam in semetipsum con-
 feruauit) nec omni tempore absolutissimam Tibi propnderat fidei matrimo-
 nialis obligationem, relictis tamen, loco arthra, filiorum parium lectissi-
 morum, mollisq. filiole pignoris viuis velut connubialis fidelitatis matue
 simulacris. At o Medue, cura Te ipsum, es virtuos Catharina Froelich,

coniugis

De fauie

conjugis quondam Tuo fidissimae fupens foenoca desle modice, nec
fundeat suauissima coniugationis deflectionem, sed perennem be ei fup
fecuturae indissolubilis coelestisq; eius affoiationem, quanto diuturniorem
tanto chariorem, quanto cupidiorem, tanto suauorem, gloriofior, acquifsi
mo, placidissimo, quietissimo animo Tuo perpendito.

Epigramma in Catharinam Froelich
Ut ardens aces Solis tolerare nitorem:

Cernere fua bonam ment. Scelerata nequit.

At beatus erit, casto qui pectore fulget

Nam videt ille Deum ficut beatus erit.

Quid Catharina aliud, quam re, quam nomine castam

Quid Froelich: latam, pectore, mente, notas.

Ergo dum casto Catharina in corde superbit

Et facit ad faciem iam videt illa Deum.

Non getti obduatum fufco velamine, pectus,

Nec iam funereum tempora, fuma tegat.

O ergo Froelich gaudens, o fydere lata

Latius ut dat et hoc, non habet ipse Deus.

Johannes Gottsch, p. t. Rector
Scholae Francoienfis.

O X. Johannes Draxatoris alias Danocy, vii VIII mo
missus, dictus, Alumnus sub primum florem. Illius Collegii Eperlenfis
rei tantum Alumnus, sed infuper Alumnorum Scholae huius Rector, cum dicit
Dissertatio Thetica Thesib. Controversiarum fidei, Martini Sander, per Cla.
vissimum quondam. N. Isaacum Zabariam, Respondente illo Draxatore
Anno 1669 opposita. Tunc temporis putatur fuisse Privat. Praeceptor sig. is.
mundi et Wolffgangi Sapokiorum. Tunc demum aere munifico propertus
Iptis ac froti Dne Caspari Sapokii, apud Academicam Wittebergensem Pru.
dia fua confect. Illi sub Praefido. D. Dieckmanni, luci publicae e pofua di
fertatione de vocis Papae etant. Historiam, Anno 1671. Witteberga rediit,
in castello Rahouienfi institutioni fuentatis, Patria Nobilitatis est pofsi
tul. Spartam nam ab Anno 1679 vsq; ad annum 1683 occupauit. Anni. Rofna.
viam vocatus, vix aliquod fupra ftentium Lyceo illi cum pfaiffet, illico
exilio multabatur, in quo missus, Rahouiam reuocabatur, atq; non iam
in Castello Praeceptoris, sed in ordinaria Scholamunus Rectoris publici obitu
it, atq; collapsa nonnihil. Nafas, rigori ex flori fua restituit, luventute fub
figit eius certatim, confluyente Anno 1685. Mens. Augusto obitus vnici eius
Filioli Carmine deflebatur, fenu in modum: Domum Franicum, ex Hefpe
tidum Hortis, Herculeo Ptoz decussum robore, sub cuius casu canitur, de im.
maturo et lugubri ocafu tenelli adolefcentuli Samuelis Danocy, Clarissimi
ac Epudiffimi viri, Dni Johannis Danocy, Praeceptoris Congregatae
Nobilitatis luventutis in Rahou fidiffimi, vnici dilecti Filioli, quam
truculentiffima mortis rapacitas pradam fibi fecit, depictum ftylo
lugubri, Melpomene moesta tempora, nec viridi lauro cingente
Minerua a Michaele Michalide, Anno, Mens. Die 2.

A Vg Vre V

AVgVrVr sVrgh ter no po so Le per astra,
AVgVrVr saMVeL, seDe nItet saLlert.

Sermo Parentalis.

Omnia naturam mutabant nata sub axe
Terra carebit aquis, sideribusq; Polus.
Omnia nocturnis feruebunt, climata coecis
Lumine, nec manib, nec pede tangeris.
Hac ego varicior, quoniam me fors mea pferat
Hoc argumento, non dubitare finis.
Hesperidum pomum tuleras mihi fertilis hortus,
Ludo plenum semper, suavis odoris erat.
Hoc ego non Zephyris, volui nec fulgure laesum
Hac mea spes aures, deducere fuit.
Sed tamen, haud potuit fatale fallere tela
Ictu nam primo putuit atq; cadit.
O spes ambiguae, mortales, cassaq; vota,
Plus quibus et fides, fallax chymera fuit.
Ut Phoebus subito petido qdā lumine surgit
Luce, soles densas fundere tristis aquas.
Sic puer etatis sapient, En limine primo
Vix unum, duo vel ceperere lustra valet.
Ecce meum pomum, Samuel, iam plenus odoris,
Rettas tectis quem videt, ubiq; cadit.
Arbori fetus, nixi, reliq; coloris,
Quam subito in fustem versi mini faciem.
Ah Samuel, Samuel, Tua Te carissima Mater
Nominat, huc quaso, lumina verte Tua.
Omnia tristantur, moerent, Iuvenesq; senesq;
Flet generosa cohors, Pic tuncq; Chorus.
Et genitor tacitas lacrymarum flumina fundit,
Vox ut patris humilis collis icta redit.
Nate brevis, fructus, fragilis spes, pomen ingre
Materies lactis, Nate Parentis, ubi es.

Sermo Filialis

Quid me turbatis vanis, grauibasq; quoreliis
Cuius tranquillitas corpora somnus habet.
Corpora somnus habet; sed spiritus aethere summo
Gaudet, ubi splendet, Regia celsa Torvae.
Non ardore sitis nec febris vidi an heilis
Rettas haud pectus mors velut letna rogo.
Audio non gemitus hominum, non technica verba
Dum torat Angelicum, nocte dieq; melos.
Amplius non mihi iam poteris mors reddere castes
Ac ubi perperuo vita salusque parent.
Parcite iam lacrymis, quoniam post nubila surgunt,
Iubila coelorum: parcite iam lacrymis.

Sit modus

odice, nec
em be eisul
liuturniorem
em, equiffi
ph

o.t. Rector
ienfii
a. VIII pro
i. Eperlenfii
of. cell. dicit
bat, per Cla.
Dra. Latore
cepor. Sig. is.
eo. propter
genfem. Pu.
e. pro. fua. Pu.
tga. redit.
H. est. p. p. f.
ne. f. f. f. f.
iffet, illico
no. iam
m. b. i. c. o. n. u.
uenture sub
onici eius
m, ex. H. f. f.
itur. de. in.
y. Clarissim.
n. g. e. g. a. t. a. e.
li. quam
tum. f. y. lo
o. c. i. n. g. e. n. t. e.
ie. 2.

AVgVrVr

Sit modus, et verbis Corpus requiescat in vna
Societas Clemens pectora vestra Deus.

Desine flere Pater, Mater quos desine flere
Natus enim vester tota data petit.

Anno 1692 hinc Joannes Banoczy, in Obitu Penultimus ac Profr. Dni Dni
Cassari Janoky sub titulo: Lyra Panegyrica Orationem aeterna memoria
dignam habuit, in qua Patrum hunc suum, vivis pinxit virtutum colo-
ribus, ut fortem Leonem; iam curatorem itinerantium, iam Futorem; iam
Noecenatem Academicum, iam Patrum Cyrum, iam Patrem; iam Theologum,
iam mori acinetum imperitum Philosophum compellendo, Lucem pu-
blicam vidit typis expressa Breuerianis auctschoua Anno eodem in-
rato Gratia. Paulo post Patrum hunc suum et Nutritum ipse Banoczy
fuit in Rahouianam suam deo placide reans, in templo Rahouienfi sepultus.

S. XI. Matthias Nicolaidi. Hinc in Schola Mustyensem
concessit; inde ad Nagy-Flabos episcopus fuerat; ac paulo post ad Clauum
Ecclesiae Budikfalensis regendum, obisari legem expleuit.

S. XII. Daniel Palaczky parva Vag-Beßterci-
fis, Pater ortus erat Joanne Palaczky, Matre Anna Dattolmeides. Re-
ceptore in superioribus usus erat celebri illo Elia Patroio Schola Cretneki,
Chris modeste merito, communi in Hungaria Praeceptore. Ille ex
Mustya die 4 Julii Anno 1703, ad vacantia Schola Rahouienfi munio ob-
eunda vocatus, Matthias Nicolaidi successit. Iterum illo ex Mustya euo-
cato vacante eo tunc Schola habenas regendas suscepit, ac ibi etiam Anno
1715 in Mensu Augusto emortuus, ac Musicae de vocalis quam instrumentalis
peritina in eodem commendatus.

S. XIII. Elias Dubenka, Pater Elia Dubenka de Eata
Dei optime merito, matre vero Catharina e gente, cultor in primis
literis inclita Froelichiorum ex Leopoldo Ortunda. Anno 1693 in festo
S. c. Matthaei prognatus. Literis in Schola Neosoliensi, Leutichouienfi ac
Keszmarkiensis operam dedit, Promotus primum erat regendo Clauo Schola
Balnocensis Anno 1703, tandem post elapsam annum, Anno nempe
1704 mense Augusto, regum Rahouienfi, ac non multo post Belocensis
in Cotu Zolienfi suo, ad moderamen legitime euocatus fuerat, Affluente
iubare Evangelii, primum Ecclia Krochotenfi in Cotu eodem d. 4 Septem-
bris Anno 1706. Tandem in Lyptoutensi S. Crucis Ecclia Pastor datus fuerat.
Missus in exilium Ecclia Ladaerensis regimen, ac paulo post Keszbolanens-
is ad Hornath subit, iterum in exilium actus, ac in eo integro lustro cum
calamitatibus variis colluctatus, Ecclia Krapkovienfi in Districtu Kis-
Konyensi suo, die 4 Martij Anno 1720 passus est Minus, cui gratia Dei
laudabiliter hucusque cum fructu desit.

S. XIV. Georgius Wilhelmus Kloch de Kornienfi
lesius, Summare Nobili ortus, ad fides Scholas regendas Schamnicio huc
euocatus, intermissas quasi non nihil literas ad ministrum deus reuocauit.
Hic dum in Silesiam, causa inuisendorum amicorum diuertit, Wittenber-
gam mittitur, continuatque studium ecclesiae nouellae Patria Thers-
nensis

nienfis Minister fuit. Sacro illic aliquot annis functus Ministerio
diem fupremum obiit.

S. XV. Samuel Pubenkius Elia Fraga alterius ver-
Eliae, Pastoris Rahouienfis filius. Praeceptoris fuis erat Roco & Cl. Viro Dno
Ioanne Noae apud Kefmarkienfes Dectore, & Cl. atq. Doctiffimo Viro Dno
Ioan. Rezik apud Eperienfes Professore. Tandem Rahouienfi Schola re-
gendo fpecus, spartam commiffam cum laude ornauit, vix ad finem 1722 quo
ad Ecclia Eperienfium regimen est euocatus. In pufus Schola Rahouienfi
eius euenis difceffus adeo enim defcendentes eo contigit, omne Mufarum Ra-
houienfium decus, & litera huiusmodi nitori fuo mifino reddi non potuerunt.
Nunc in Ochtina Ecclia Dei habenas moderatur, maxim. auditor fuo cum fructu.

S. XVI. Succesor eius est, Georgius Dahil, filius Laurentij
filius, literis primum in Comu Domaricafte apud Koinichles tandem Kefmar-
Kini, ac paulo post sub infcriptione Clariffimi Rezikii apud Eperienfes, imbutus.
Ille anno 1722 Mense Maio Schola Rahouienfi Dector clatus erat.

CA P V T XVII De Schola ROSENBERGENSI.

S. I. Rosenberga est oppidum inelyti Cottas Lyptouienfis, cui
mons rofapum ferax facile nomen dedit, quod Vagus alluit, & montes petra,
campi fabulofi undiq. cingunt. Exornatur a castello S. Sophia olim Claustro
Monialium, Paracelia, in monte fita, Domus item frequentibus ac elegantib.
neg non officialium Cafarum Regiorum, quib. talis cura commiffa pferita. Syno-
dus quoq. Anno 1707 d. 3 et deq. menses Aprilis in hoc oppido fuit celebrata,
cuius acta, hoc rotundo Carmine Daniel Kr mahi expreffit.

Solnae coniungere est, Warallia vtriq. Rosenberg

Ordine, Lege simul Religionis Patria.

Plauica Teutonicae fe natio, et Hungara iunxit,

Quid tribus his iunctis pulchritas effe potest.

Teuto rofas, Plauusque sales, Hunnurg valorem

Eccliasq. confert nomine reg. magis.

quae tamen ex rationib. Politicis in Comitibus Defquienfis, Anni 1715 dele-
ta fuit, e numero Synodorum. Religio enim hic, alia pter Lutheranam
ignorabatur, nunc tamen ifta pcedentim in obliuionem tendit.

S. II. Scholae huius Oppidi Rectorum nomina, et feriem annorum
olim manu Thomae Dorschelts Senioris notatam, et de mun. Pauli Dor-
Schelts Fratruelis eiusdem continuatam, a viro infigni lectione, et rerum fuae
etatis connotandarum diligentia claro Nobili Andrea Cremanka, Turo-
cino, Jarouienfi, opera Cl. Dni Georgii Ambrosii in reditu ex Alma
Wittebergenfi nuper Craouia vincti, at iam Rectoris Neczpaliensis, cet.
mecum communicatam, accepi. Quae cum fit Chronologica, eaq. accuratior illo
tigitur ordine, Rectoris Rosenbergenfes hic annotabimus, quod primum eadem
ferie Chronologica habemus.

Anno

Anno 1570. Andreas Cenglerus. Vir doctissimus, & Concionator Ro-
senbergae & Schola Doctore acceptissimus. Excessit viuis, ut refert Thomas Dor-
schitz Senior, in Annotaciunculis suis Calendario Pauli Eleri inferius Anno 1589.

1573. Andreas Zubor (Zabor)

1576. Sigismundus Nostitius

1578. Ioannes Philometes, alius Philomates, Metonomasys em-
ditis vssata, in cognomine pueri vici laci, nata vel ex Quodot amicus et
navdax vss dispo, quasi discedi cupidus, vel ex Quodot & pseudax, vides, quasi
a manu refus. Illa ratione Quidot & pseudax, huius Philometes huius scribendus est.

1580. Emericus Drobni.

1581. Ioannes Philometes, Junior. Hunc aliud Mst legis Phi-
lometes, etat Academicus Wittebergensis, Lesingam in Pastorem animarum vocatus
mortuus 1587 cum Thomas Dorschitz l.c. manu propria notauit.

1584. Samuel Andris. alibi Andrias legitur, Vir pius, ex Nobili
Rentuariana Schola Rosenberga vocatus, Thomas Dorschitz l.c.

1587. Thomas Dorschitz Senior. Alibi scribitur, Thomas
Dorschitz Patris, Vir modestus sedulusq. per XII annos Rosenberga verbi
Divini minister, et huius Catalogique Pauli Eleri Calendario Historico inferius, Autor.

1590. Daniel Deldinus.

¶ in alio MSS legitur Anno 1590.

1590. Thomas Dorschitz. Alibi Dorschitz, uti superius monu-
imus scriptas Pauli, huius nominis Moschouensis Aristitis, filius, primum
in hac schola munere Collegae defungitur, deinde elapso triennio, a minoribus
ad maiora ascendendo regimen plenum assequitur. Anno 1589 eucatus est
ad ampliandas Nugas Moschouenses, sed iterum Anno 1590 Rosenberga
ex subfellis Ecclae minoris, ad Cathedralam Ecclae maiorem rediit, huiusque
Rectorum Catalogum per Andria Dnum Fratrualem (alibi Patrualem) su-
um ceptum diligenter continuauit. Inter caetera notata digna ad diem
29 Februarij Anni 1608 hac manu propria posteritati legenda admiranda, me-
ditandaq. reliquit, inquit. Anno 1608 Puella de Lichanska ab immundo
spiritu vexata mecum in Parochia Rosenberga miris blasphemis ce-
tauit: Indam se vocitauit, multo tempore se eam offecisse lassus: plures
esse quam vnam: Lunaticum puerum se vexasse asseruit: me Carnificem
appellabat, Coniugem meam Diabolum: Picturam Crucifixi aspiciere noliit.
Super me irruere conabatur: Tractus in Templum beabat, Catrabat, miris
modis vultum puella & os distendebat. Ad sermones et interrogata blas-
phemias & Ironias fundebat. Tandem victus precibus: nouerat enim prius
vix, magis inhaerens saluatoris nostri consilio c. Marci X 29 quam per
Hieronymum Mennum conscribere de Fugiendo Satana auxilio. Idem Mennum
scripsit et Flagellum Demonum, complectens exorcismos terribiles, potentis-
simos, et efficaces, cet. Item Falsum Demonum, cum nouis & vicijs, iter Tra-
sam, qui Fuga Satana inferibitur, flecte cepit, & melius puella habuit. Ita per
degradationem, et potentiam Jesu Christi pulsus est impius spiritus, nec sibi quo
momento eam deseruit. Idem huius Thomas Dorschitz coniugis suae, Charae filiae
Matthaei Rayko, quam sibi Anno 1587 copulauerat, quae ab eodem Anno 1601 in
feruore Sammae Pestis Neerpalini separata est, hoc monumentum reliquit.

Vrsula

Vrsula in hoc tumulo, requiescit amabile corpus,
Spiritus in coelis, gaudia laeta ciet.
Hae tria Lustra pie coluit candore & Nativum
Sex genuit natos, filiolasq; duas.
Peste dies reliquit abruptis Parca: victor
Disce mori, mor est transitus ad hypnos

1596. Andreas Lucae. Johannes Luca, coniugis Oppidi Vjhellyi
ensis cir Kibuczam, & Nicolai Luca eiusdem filii, fit mentio in Indice cr.
linatorum per Petrum Zablerum pag 127.

1598. Johannes Kalinka Reuerendi Viri Stephani Kalinka
et Mariæ Catharinae Szloszag ex Bistria, filius, primum in Schola Trenchinienfi
per annos XVI. collega, post Pastori Laduanensis. Hic, Cygnea complexus
est Carmine, in exequiis suis recitanda, Trenchinien impressa 1638. Ex Scitius Dan. Hermann.

1600. Adamus Rzek. Adamus Rzek fuit Rector Rosebergae
circa annum 1600. Patria Dajmocenensis et Schola Patris anka Rector, referent Dan. Hermann.

1602. Johannes Lycius. Anno 1622 Trenchinienfium Verbi
Diuini Minister, Johannis Boehmanni amicus, cui etiam, consubium in iure
Sequentem Epistolam scripsit: Etenim ut olim Adamo suauiter dormienti Deus
Apparuit euam. Videnda & hic in posterum inferenda erit data Symbola Epistola 2^a um
Boehmannianarum Tomo II. pag 413.

1604. Matthaeus Zorkoczy vir doctus, e Schola Rosenbergeri in dia.
conum Teuto-Lipschenfem 1609 promotus. Ex Scitius Danielis Hermann.

1609. Nicolaus Accipitarius. per octennium de hac Schola bene
meritus. Meminit eius Isaacus Pentekius Septemvitiensis Schola Rector, in Ind. Oro. p. 127.
Tabl. p. 91. Vide eundem em in Schola Derzeuicenfis antiquum Rectorem hac ipsa, scilicet. 1. 1602. cet.

1617. M. Martenus Munkouicenus. Sc. Magnifico Dynata xap
Myeshazy per quadraginta anni substitutus fuit Teuto-Lipschen vocatus, ubi Epistolam
commisit. Vid. Schola Teuto-Lipschenfem Sect. II. Cap. 47. § 14.

* Eodem 1617. Anno Tobias Benedicti. Neopolitensis, euocatus Dajmoci,
um ad Scholam regendam, ut refert Dushofz Junior. Dushofz Senior sententiam confirmat
etiam Sect. II. Cap. 4. de Schola Dajmocenfi aient, in specie eiusdem Cap. 4. § 4. Sic ex
pressa Tobias huius Benedicti, tanquam Rectoris olim Rosenbergeris, merito habetur.
Ita contrarium docet vir praestitissimus Daniel Hermannus memoratum Tobiasam Dene.
dicti Sect. I. Cap. 1. de Schola Danouicenfis aiente, numero 9. Rectorum Danouicenfium
collocat, ac Dajmocini non Rectorem, verum Praepositum fuisse, adfirmat. Innum quos
successiones eius in Schola Rosenbergeri 1617 nimirum, refert Hermannus, illi quae
1620, hunc in modum assignat. Anno 1617 Tobias Benedicti, And. Nicolai

Benedicti filius, discipulus M. Eliae Vrsini Danouicii et Leutichouia postea Rector
Rosenbergeris, et demum Dajmocenfis. Verum quem admodum sententiam Dushofz
anam multum contra Euiditissimum Hermannum vixit re polumus, ita certe An quem
1617, quo laudatus iam Benedicti in Schola Rosenbergeri introductus erat, facile

vel unica diligentissimi alioquin Joannis Micinskii Symbola adfirmamus, in aucta
ille. Tobias, inquit, Benedicti Anno eodem 1617 introductus, incepit d. 15 Decembris
Explicationem Euangeliorum Dominicalium dictare in tabellis comprehensam, in quibus
offendit (1) Textum analyticum resoluere (2) Doctrinas elicere, & (3) Distinctio concludere.

Anno 1621 ibidem dictauit itram Euiditissimas commentationes Scholastico-Catholice
in sexus Optas Dominicalium cathedras Tibia vtilissimas, in quibus loquitur ipse, dum talia
non posset, Teuto ingenuis uinculas Chro Generari voluit. Opus vtrumque est M. Hermannus

Successor.

nator Ro.
Thomas Dor
no 1589.

masya et
nicus et
rdes, quasi
endur est.

legit Phi
dum vocat

ex Nobili

Thomas
a verbi
euit, stator.

cuis monu
primum

a minorib
pocatus est

enbergan
huncque

uelent. Iu
ad diem

anda, me,

im mudo

hemis cer

plures

ificem

re aduic

bat, miris

ta blas

n prius

m per

en Menay

pondit,

iten Tama

it. Ita per

itur quo

aro filia

1601 in

um reliquit

Vrsula

eius Laetianensem, legitur nihil, non liquet ergo utrum hic vix fuerit unquam Rector Rosenbergenſis. Quantum vero ad Rosenlorem, seu Jacobum, a libi auctor Jo. hannem appellat, se Maytan attinet, hunc Schola Rosenbergenſis et quidem iam circa An. 1624, quantum ex Symbola Krmanniana Sect III cap 43 de Schola Teuto-Lipschenſi acenti adiecta colligere possum, referta fuisse Conf. l. c. ubi vita Maytanii a Dan Krmanno descripta habetur. Rector noster Matthæides sequenti eum describit: Jacobus Maytan, Latia Solneſis Anno 1618 fuit Schola Marti-nopolitana, quærens ibidem in vita sociam et laus virtutum ac morum genera-mentis conspicuam virginem Susannam, Lndi et Cl. Dni Andree Carbonarii charissimam filiam. Illine vocatus est Rosenbergam, proditq in publicum sequenti, Rektissimo ne progressuram transire autamini; ceteri Jacobus Maytan hancaus. Litere inuitatoris integre videant Epist. Lochmannianarum Tom II pag 813. Proposue-rat vero Maytan ad disputandum: Vtrum Imagines habeant quandam vim euandit? Vtrum adoranda? an earum usus et factum profus ex Ecclesiis expirari debeant? ad quas quæstiones repositum Negatiue. Post quæst, inquit, Matthæides Anno 1632 Schola Teuto-Lipschenſi, quem dum ciues, a sensu Lochmanni de munus Ecclesiam promouere voluissent sequentes lecta dignas ad eundem dedit. Hinc et Cl. Domine Amice et Frater mihi in Christo Iesu plurimum colende. Salutem animi corporisque perennem pacem omnia exoptatam ceteri. Dabam Martinopoli die 19 Martij 1631 Jacobus Maytan Solneſis. Litera memorata integre leguntur Epist. Lochman-nianarum Tom I pag 965. sed tamen ad institutum pſent faciunt nihil, quod vel datur illarum accuratè euincit ubi nec locus, nec annus cum rei veritate con-ueniunt. Nam in dictis literis 1631 Martinopoli datus, inde vocabatur per Lochman-nium, sed non annuit vocationi. Anno vero 1632 ex ipſo iam Rectore Teuto-Li-psenſi, fit Diaconus Lochmanni Teuto-Lipschenſis Pastoris, postquam Scholam Teuto-Lipschenſem annis sex cum dimidio rexiſſet, cui non 1632 demum, verum iam 1626 circiter anno ppositus erat. Omnia ergo confusa falsa, ac plane inepta in auctore nostro, qui optimas quam magnorum Virorum et doctorumque Symbolas opera nequam puerorum flagellauit.

1630. Johannes Draxatoris et Elias Chalupka

quos, quos, ut pſedentes quos Hieremias Splenius tantum nomine Præceptorum honorat. In. mo. 66. sub Wagnero p. 53. Prior referente Dan. Krmanno, nimirum, Johannes Draxatoris, patria Polſcenus erat, unde etiam Johannes Kli nicenſis dicebatur. Doctus per 4 annos Rosenberga. Ante annum tamen 1630 ſucceſſerat, uti ex Joh. Nicſinsky ſequenti Symbola luculentiffime patet. Ita enim ille: „Joanne Draxatoris Rectore Rosenbergenſi exiſſente et ſub pſidie eius in lucem prodit Gymnaſium Theologicum in quo veritatem et Orthodoxiam Chriſtiana Religionis contra Pontificios aſſeruit et defendit. Stephanus Dezericenus die 7 May An 1629. Item Aliud Gymnaſium Theologicum in quo falſitas Pontificio Religionis demonſtratur, quam ad ſeruere renabatur Theodas Melikias die 19 Aug An 1629. De Elias autem Chalupka ſequenti con-memorat auctor noster Matthæides. Elias Chalupka patria Bruenſis And. Dni Sigismundi Chalupka, Zaſkouienſis Eccl. ibidem Paſtoris filius, Paſtorini, Rabbij Veteroſolij Joh. Krmanni, B. iſcho. N. Zacharia Florwedeli et Gregorii Lany auditor. Anno 1619 fit Collega Primiſia, deinde anno eundem dimiſſo pſtulo hunc Schola Reum in An. 66. per Pet. Zablerum p. 90.

¶ nec iſte annus 1630 ſibi conſtat, nam Draxatoris eam 1629 pſederat.

1634 Anno

1634. Anno Georgius Sutoris Reuer. Hofbergerensis a Ex. Seruus Dan.
Krmannus. Cui successit Tobias Fabricius a. Den.

1638 Et huius Stephanus Doczko Anno 1638 per triennium a Den.
Krmannus. Huius auctor hofes ad annum 1640 collocat, at nescio quo funda-
mento; nam litterae vocatoriae ad eundem datae sūt 1630 Teuto-Lipsia, quae
Epistola Boehmaniana Tom. II. p. 297 sequuntur, huius annum nulla ratione euincunt.

Hic Stephanus Doczko
erat Pastor Karmannensi
enim in Collo. Adensi
Religiosus eius Zacharias
Krmannus et Paulus
fuerunt.

* 1638. M. Elias Splenius. Hic in lucem est Hofbergae An. 1610
die 25 filii Patre Nobili & Anno vico Dno Jacobo Splenio Eccl. Hofbergerensi
Pastore, & venerabili Contubernio Synonymis Seniore; Matre vero Nobili & honesta
Matrona Doctores Placiana. Positis in Gymnasio Patris fundamentis
in Transyluania Periculum, Altedum, & Joh. Discherloium, Albo-Rubio & audi-
uit. Indole indolis alius surgente, rapuit in amorem Illustriss. Comitem Casparum
Hlyeshazy cuius adorem discendi munificentia erat adiutum. Indultu patris
Thorunii, Danabici, Legiomenti se aliquandiu tenuit, inde concessit Hofochium,
accitus celebritate Nominis Joh. Luistorpi, Affelmangii, Petri Laurenbergii
et Abrahami Caluuii. Disputationes de fundamento fidei cum applausu de-
dit, Magisterii titulum consecutus est. Sexennio hic transmissis ab hofe suo,
perlatum primum Suecia, & in ea Academia Upsalensi, Danica, & in ea Uni-
uersitate Hafniensi, per Coloniam iter faciens, penatibus suis se reddidit atq;
ex voluntate Nominis Schola dignus habitus Hofbergerensi profectus. Vir doctus,
simus, dexteritate, fide, industria, efficit, ut dedicata melioris Ceteris ingenia,
ad eum conuolarent, tanquam ad mercaturam bonorum Literarum. Comes ipse
Illustriss. Schola Patris, Fabricii & Georgium Filios, sperata dilecti Domus
educandos illi in moribus & artibus dedit, equali passu, ut ad vultum deproprietat
portant. Riebat vir plenus iudicii, epuritionem communis moris temperatam, in ma-
luisse sanguine cocorameffe; siue hic illam non plus modestie quam alimenta sine
condimento. Nec solius illa fuit opinio. Prudentissimus Caesar Maximilianus crebro
usurpabat sermone. Ignorantiam Literarum in Carinipe viro turpem, virtutem longe
supremam. In minimis atq; prima est custodia indiga, quae & virtutum et
vitiarum semina altissime demittit, neq; alia messis facile reddat, quam cuius
receptis sergentem. Sed hic, morum & Scientiarum tradendum eximius artifex
operam abrupit, Anno 1639 in moderatorem decessit Schola Civis atq;
Dartsmensis, a Magistrate Nobilissimo euocatus. Post operas Schola, quae
per septennium profuit, promotus est ad Curiam, gessit magna cum industria
officium Notarii, quia sui promotione & astimatione exemplum videtur
reliquisse, etiam viros pulchre Scholastico pollutos Curia Splendorem ferre posse.
Augures ille mo frus et Foetis Cuiusdam dimicauit. Quod non possit de-
salibi, odia infestantium in laude posuit. Cuius virtutes Jacobus Zabernus
conspicuas habens, eadem inter ceteros Patronos exercitationem suam de
Personis Christi sub M. Doczko Crapfio Anno 1666 ventilatam dicauit. Cum
deniq; Syndicum multum meritisimum, Patronum ac promotorem suum
nunquam non amplexandum, nuncupauit. Pari honore dignatus est eum
Christophorus Dartschius, in Disputatione Theologica Anti-Protestante
Wittebergae 1667 habita, in qua eum dicit Consultum famigeratissimum,
et Notarium per multos annos dignissimum nuncupat.

1641 iuxta alios 1642 Johannes Kuczera alias Krauß, sue-
 cessu ipsi. Et nempe Stephanus Doctus Anno 1638 succedenti, & per triennium
 reoranti hanc scholam, et mente Dan Hermann, qui permissis plenius immedie
 Doctore Kuczeram seu Kuzeram alias Kraußium dicitur fuisse etiam, cuius
 sequentis describitur. Johannes Kuczera alias Krauß, successu ipsi (Doctus)
 Johannes Kuczera dicitur etiam in Calamum Dreuiarum Onocriticum scripta
 hris diuini & Canonici informationem, ficulnea firmitatis, quam & apparitione
 spirituum, pro Purgatorii igne exsufflando, sacrificii & Missa erigendo, et cultu
 Sanctorum firmando, Papistarum firmat ecclesia. Concinnauit & catholici laici
 dotii, quod aduersus legitimam Lutheri & Lutherianorum Ministerium vocationem
 proiecit in medium. Facit Mabeuolus, Confusam Facit Mabeuoli An. 1643. Confusit
 Disputationem Phosphori Fabii, coecor & radior spargentis, quem Thomas Dela-
 rius Canonici Dofoniensis & fumo pingui formauit, & in hère Lyptouienfi
 suspendit An. 1643. Produxit quoque examen malae causae, quam malus Douca
 tus exposuit sine nomine de Definitione Ecclae Lutherand. Denique huius exposuit
 tractatum de Christophoro Magno, Cultui Sanctorum oppositum. Duo vero
 acriter se opponebat Kuczera nosse doctrina Pontificiorum, eo magis infu-
 diabantur filio ipsius ad magna parato. tandemq; monissit fuit in fectum
 sub generali persecutione, ad castra sua pertraherunt. Huiusq; Hermannus
 reuocari forsitan quidam etiam huius Hermannianis, Matthaei deffiana
 Regisiana, de Ducholtziana subicere: Johannes, inquit Matthaeus cum de
 Zichio suo, Kutzera, vir ingenii recti & erecti doctrina perinde non populari
 ris. Et enim vero quoniam frequens fuit nostris certamen cum hominibus a Ro-
 mano Capitulo pendenti, cuius placitis, in omnibus excussa iudicandi potestate
 armat discipulos suos diligenter, ut viderent concursu extempore ictus, et quere-
 re & declinare quocumque nullum tempus docendi sacra & civilia intermisse. Dedit
 vero huius publicas Disputationem Ethicam de Virtute Heroica, Leutschonice
 An. 1641. in 4. Aliam Disputationem Ethicam de Virtutibus Homilecticis ibidem
 1642. in 4. Item Disputationem Mathematico-Theologicam de computo XIV
 Problematum lepose dispositam, ibidem 1642. Praeterea Disquisitionem Hi-
 storico-Theologicam, qua Anam ecclae idolatriae copuincit, Leutschonice
 1643 in 4. Item, Thematum Philosophicorum Fasciculum ibidem 1644. in 4.
 Porro Anno 1644. in 8. edidit memoratam iam breuius superius Disputatio-
 nem Phosphori Fabii Coecor & radior spargentis, quem Thomas Delapius
 Canonici Dofoniensis & fumo pingui formauit, & in gere Lyptouienfi fu-
 pendit. Constat opera & Disputationibus videlicet de ecclesia de coena
 Domini, de Missa, de cultu Coelorum, de Purgatorio, de ieiunio de confessione
 de bonis operibus, de Anti-Christo, de Miraculis. Ostendit in his auctor de
 lanium parum Lyptouienfi obtrulisse, quod iam olim ab ipsis met Papistis
 non fuisse propudore reiectum. Prodiere ut iam dictum Leutschonice
 X. ista disputationes per Laurentium Brewer 1644. in forma sua. Dignum
 esset opus Typographorum iterata opera, quod de auctor dno Capito
 Robek, Libero dationi de Koznick, dno Koldowas in Kozska, iter dno
 Joh. Georgio Robek filio, & dno Caspare Densler Ky. Prouisor bonorum
 J. Comitis Caspari Algemazy ficiu Kikawa. Scripsit etiam & discipulis
 dictauit, quod N. S. docet & testatur, Gymnasi Theologici Fasciculos

W. Kuczera fit mentio
 in hria Persecutionis Doh-
 nicae Cap. d. p. 147 cui an-
 notat debeat originem leges.
 Latini Joh. Kuczera erat
 Glogonia Silesiae cini-
 tas. Vide Indicem in
 fin. positum sub titulo
 Joh. Kuczera. v. g. ad

Optimus in primis actus
 disputandi character, aliquot
 publicas Disputationes auctor
 Ducholtzianae iunioris iudicio
 quicquid fecerit academicum
 fuisse refert.

circa III. Fasciculus I. in quo Labyrinthus Moandis plenus hodieque donatus
 Ecclesia comprehendit reuelatur, cuius Cap. 1. de Scriptura s. constat quæstionibus
 10. Cap. 2. de Ecclesia, quæstionibus 7. Cap. 3. de iustificatione quæstionibus 7.
 Cap. 4. de carceribus hæreticis quæstionibus 3. Cap. 5. de inuocatione Sæpiorum
 quæstionibus 6. Cap. 6. de Coena Domini quæstionibus 5. Fasciculus 9. Th. II.
 in quo Labyrinthus Moandis plenus hodieque Caluinistica Ecclesia compen-
 diose reuelatur. Capita habet sex. Symposii Theologici Fasciculus III. denique
 agit contra Photinianos. Anno 1645. Breuis totius huius s. instructio omnibus
 Christianis in primis Thetis consecratis per necessitatem ad annum igni memo-
 ratum 1645. Item. Synopsis explanatiua Prædicatorum essentia diuinæ in
 sacris litteris comprehensorum. Nec non anni 1646. Descriptiones Thetis in
 Articulis Fidei, et ad vniuersalem Synodum s. vocationem, a Summo Rmo Martino
 Regis, inde a memorata anni 1644. Diffipatione Phosphori Farai, ita, uti re-
 tydum recensentur, et in M. S. Gymnasiiologia manu propria annotata
 leguntur. Reliqua eius scripta ex proximi prædicti Symbola Kymeniana
 cognoscenda aut suppleenda. Affirmat in quibusdam notariis Nathanael nosse,
 et etiam deprehendisse, Collegium Kuczeræ Thetico Theologium. NOTI PODI, sa-
 norum verborum conforme. a Cl. Dno Georgio Ignatio possideri, ac subicit
 immediate. Sed tot laborum quæ pnia, quo dicto an semet ipsum, an vero
 Kuczeram vel Ignatium ferat, ignoro. Tertius etiam dogmam edidisse, de qua
 tamen nihil certi exploratque habeo. Notandum præter Rectoratum Rosenberger,
 sem et illud eximium munus Kuczeræ, quod referente Georgio Dulholzio
 amore, præceptor erat Georgii Hylshazy, qui tamen pmetis Magistri
 Palatani præceptis clam Viennam petendo, Paternam deseruit Religionem
 quam infelicitatem in Filio etiam, ut optimus expertus, uti Symbola Kymeniana
 niana testatur. Ut vero Kuczeræ nosse mortuus quos informandi munere
 fungeretur, conscripserit An. 1645. libellum, præfixo Titulo. Consilium, quomo-
 do vniuersa Sapientia amatura prædicta sit diripienda. In prologio pro-
 miserat se velle, ex istis etiam Symboli Catholici verbis. Eredo Eccliam Catho-
 licam, euincere hodieque An. Ecclia dogmata non esse Catholica. Postquam
 autem ad munus Ecclie obuocatus fuisset, Gymnasium obsolescere in-
 coepit. Et quamuis ipsi Cives Patrone aueris, Sæpiorum Schola conservare
 allaborauerint, mediæque sustinendi. ~~et~~ et discentis ad mensuras sa-
 cultatum suarum supponitauerint, tamen in dies infusa barba. Quorum
 sub patre dicio vestigia Clarissimorum Prædecessorum assequi statuere, post
 Germanorum commemorandi. * Erat vero Paulus Lockmanus
 Con-Rector Scholæ Rosenbergeris temporis Kuczeræ, qui c. Melchiori Thi-
 ctoris Thematum Philosophiarum fasciculum Præfide Joh Kuczeræ, defen-
 denti Quidam exera hac apposuit.

Vere rubus floret Colarax, Cassia grator
 Protendunt fructus Oxia Cantha, rosa;
 Ver decet extincta lauris monstrato vigentem
 Herbam, vere docet, hoc facit Ecclie tuo.
 Melchior exemplum, nostrum vernare rogetum
 Sequæ totam, semper sic vigeat, vigeat!
 1646. Successit in Rectoratu Rosenbergeri Anno 1646 Joannes
 Benedicti, Raduanensis, s. b. Benedicti Rectoris Scholæ
 Raduanensis

Raduanensis
 sub N. D.
 hic, s. e.
 promotus
 * 109
 Moravi
 Scholis
 boric igno
 Jo. Schola
 Proficien
 hannis
 cum coniu
 redeunt
 graue ce
 Tomkon
 penitus
 transitu
 Kouus
 nem ad su
 eius rati
 disparuit
 aerymis
 Dulholz
 Patia T
 cum appl
 quidem
 res dila
 Pastoris
 Joannis
 Nouisot
 et Henr
 triam
 hoc sym
 Clemens
 iecit in
 soli app
 apud ro
 iterum
 iessit ad
 Martin
 tandem
 Decem
 Teuto
 *
 fateri

Raduanensis & Susanna Kalinkii filius, qui studia sua transauerat Neszmeghini
sub N. Dauide Pratorio aliquot annis, Teuto-prona sub Jeremia Elasi
hic, Selethouy sub Michaeli Lasi & successore eius Georgio Krieger de
promotus fuit ad Clauum Schola Rosenbergenfis, quicquid ultra triennium regente Dan. Krm.

*1650 **Paulus Tomkai**. Patria Tyrociensis, cum filius cuiusdam
Morau Pragam missus, Philosophiam Aristotelicam tum adhuc in omnium
Epulis & animis vigentem profundius hauserat. Huic subtili Philosopho et la
boris indefesso viro (referente Melchioro Clementis, tunc auditore & studio
Schola Rosenbergenfis nuper vero Ostia Putakiensi Pastore & Antuberni
Grosficiensi Conseruatore, at etate iam prouecto exule, ad patris filii sui To
rannis Clementis Trauersalensis in lotu Bozichodensi Pastoris, vna
cum coniuge sua viuente) ex Lipska ad Vagum Sita & Rosenberga vicinia
redeunti de meditando, associam se peregrinas quidam spiritus, dum eo in
grauem certamen descendit, cuius acutus obiectioes & exceptiones animaduertens
Tomkonius, ad pontem, per quem Schola Decori eundem erat, substitit, reme
penitus excimare cepit. Vixit Peregrinus accessum ad citatos Rutores, Et
transitum per Pontem, ex quo proculdubio plerumque eius sperabat, at Tom
konius negat, nec amplius progredi vult. Desiderat Peregrinus satisfactio
nem ad suas obiectioes, Tomkonius asserit se bene respondisse, & obiectioibus
eius satisfecisse. Ea lucta ultra mediam horam durante, Peregrinus opponens
dissortuit, Accipit vero vix non ex animis ad Scholam rediit, rem gestam cum
Laerymis de huius enarrauit. Feste memorato Clementis. & Georgius
Ducholz Junior, sequentia de hoc viro commemorat. „N. Tomkonius
Patria Tyrociensis Praga Academicis dant operam sagis grauis annis exigue
cum applausu docuit. Tame Scholam premente, studiose bene fuzati sunt. Et
quidem stricta iustitia. Inquisitio, metu feuerioris animaduersionis Schola
res dilapsi. Hec Ducholz

1653. **Eraias Fabricius**. Teuto Lipschenfis, Martini Fabricii
Pastoris Lipsiciensis filius, Discipulus Andreæ Helmerti in Schola Patria,
Joannis Augustini per biennium Zolna, Sapouicique c. N. Johannis Imca
Nouissolui etiam per biennium, Dantisci adiebat lectiones Galouii, Lagi
et Henr. c. Nicolai, Witteberga Galouii, Meismeti, Sperlingii. Redux in Pa
triam fuit Schola Rosenbergenfis per biennium, nempe 1653 et 1654. Est
hoc Symbola Danielis Krmanni, vna cum sequenti.

1655. **Zacharias Clementis**, Patria Pruidiensis, Georgii
Clementis Pastoris, Ruzoniensis filius, qui prima fundamenta studiorum
iegit in patria, postea Bucaria traduit apud Caspau Kormann, vetu
solu apud Joannem Fabricium, Dajmoci apud Amueles Fabricium, Apocia
apud Joannem Augustini, Trenchinii apud Andrean Grassium Zolna
iterum apud Joannem Augustini, & Andrean Horuash, ubi Cantoris officium
cessit aliquamdiu, postea Varnensis Schola Decori fuit, inde vocatus fuit per
Martinum Speckium superatendentem, ad regendam Scholam Bozokiensem
tandem ad Rosenbergensem, quam direxit per biennium, circa Annum 1655.
Decem annis in directione Scholarum consuntis, factus est Diaconus Eccl
Teuto Lipschenfis Anno 1657. c. Symbola Dan Krmanni.

* - - - **Elias Vdicens**. Hunc auctor noster, auctori
tate Maxime Rndi Martini Regisi, licet hic nullum annum indicauerit,
hic collocat

inter ceteros restantur Johannes Urbanovicz Rudensis, Johan Lochmanni
discipulus, cuius Literae Familiae ad eundem Lochmannum An. 1610 datae Epi-
scopatum Lochmannianae Tom. II. p. 467 habentur; Andreas Urbanovicz Pre-
torienfis V. D. Nipotes Anno 1648 ordinatus in Indice Ordinatorum per
Martinum Wagnerum pag. 55 Item Andr. Urbanovicz Epta Pothorensis
Nyssa Anno 1683 sacris Ordinibus initiatum in Ind. Ord. per Philipum Heifetium p. 9.

--- M. Matthias Romeneius Illustrissimi Dni Comitis
Illgeshazy Casparis nimirum in Academia Wirtembergensi Alumnus, discipulus
et de Persona Christi, quam ipse Heifetio Anno 1648 defendit
et commendavit. Consecutus hic apud animum Scholam hanc Pothorensis
diligentissime plantare, verum decedente Patrone & persecutione latissime
seorsum diffundente, ipse quoque de monte Rosarum pulvis, Rhodiam, in Cottam
Gomoriensi Libani Civitatem concessit & laudatum iam sapissime doctum
in caulam Draconum, & altum Clutatum relinquere coactus fuit.

1707. Samuel Morini, Rosa Pothorensi iterum reflorescente
regimen Scholae circa haec ipsa tempora obtinuit Samuel Morini & Rector
noster Nathanael in omnibus suis Chartis affirmat, contrarium docere Daniele
Kernanno & Joanne Niprsky, in Schola Tolnensi. Cit. III. Cap. 64. Hic Samuel
Morini, inquit Rector noster, meus olim in Schola Carponensi sub Cl. Dno
Martino Dubousky doctus & charus condiscipulus, qua Rector Pothorensis
Schola Laevum Consiliorum Henoticorum circa unionem Ecclesiae Catholi-
co-Evangelico-Reformatorum Anno 1707 Tolna impressorum Tractatu
severum magis, quam odorem spargit. Ex hac Schola, ad munia sacra, in Eccl.
Sienensi peragenda, evocatus est. Sed immemor moniti Martii suae Alma
Wirtembergensis Consiliorum Tomo II. Von Kinslm. und Ministerial
Scepsis pag. 36. Sic sonantis: Von Brundigt dem, soll sich trümen
von dem, was nicht vordem als Gutschrift, als Jurem. laß, Officium
sacrum, ducta vxore deseruit. Antonius Dominicus res Hungaricarum Del.
Libro X. p. m. 190 refert, Toxin, S. Stephani Aium, quoddam militem deserto
res pal. Severa iudicii sententia multasse. Omnia eorum bona in ararium
publicum relata: ipsi ab vxoribus ac liberis abdicati, nudis semper pedibus
incedere, per singula in Castris mendicare tentoria, nihil unquam quoad vix
vix possidere passi sunt. Perpetua demum ignominia nota huius inusta quae
a cognomine profluxit. Lazari namque et Mendaces sunt appellati. Quae
desertori Legationis Christi sententia dicenda sit? alii diiudicandum re-
linquo. Illud unum quod Luca IX. 62 habetur, huius generis hominibus ad
meditandum subijcio cet. Confule Pothorensis Morini per III. Cap. 64. in Schola Tolnensi.

--- Samuel (Andream appellat) duobus iunioribus (S. Brundigt)
Hunc viri cuius cognomen in lingua Slavica stipulan significat, vltimum
huius Scholae Rectorem fuisse accepi ex relatione Rectoris Dni deus. Rector
Decius Magnus Antonius Polyllia, sive ut alii malunt Eidl. 4.

Quam longa vna dies, etas tam longa Rosarum
Quas pueriles vincta senecta premit.
Quam modo nascentem tateis conspexit Eois,
Hanc rediens sero vespere vidit annum

x. Hui

* Hinc auctoris nostri misera Andrea Strizko descriptioni, Georgii
 „ Ducholtzii iunioris, Symbolam sequentem addimus, Andreas Strizko
 „ Rosenbergensis, ex Academia rediit, Scholam Patriciam rexit, comia dycenti,
 „ um florentem. u. Hae Ducholtz abijt tamen anno.
 „ - - - N. Mici Orbilius tertius, Templo etiam Evangelicis a
 „ dempto, cum Patrochio Romano-Catholicis ministravit eo quod Musici
 „ fuerit, quam Praeceptor melior, toleratus. u. Et hanc Symbolam Ducholtz
 „ iunioris debemus, atq. ita cum auctore nostro concludimus, Schola Rosenber-
 „ gensis edificium splendidum hodie amplius pter teneas et araneas habere
 „ re ac alere nihil.

CA P V T XVIII De Schola SARVA RIENSIS.

CA P V T XIX De Schola SZENICSENSIS

* Conabimur, auctor hanc Scholam praeunte inter alios Hermannus
 „ paulo fulius describere; at pter errorum multipliciorum augmenta nihil
 „ plane spernit. Ut enim plura eius commenta non repetam, altem in eo ipsum
 „ dum pto statim & pro Hermannus, Benicio, in Cottu Nitienfi sito, Benzigum Cottu
 „ Polonicus oppidum, inopie substituerit, graviter aberrasse pronuncio. Quare re-
 „ lictis Mattheidis nostri commentis, melle huius Danielis Hermannus sequemur,
 „ Traverso ab eodem Polyhistorie, nempe Daniel Hermannus descriptus:

Szeniciens Schola.

„ Szenicium est satis amplum Oppidum in Cottu Nitienfi Dominio Deter-
 „ chensi situm, arcem habens vicinam, Derench dictam, quae dicitur a
 „ „ Innotuit Duxi Nydri de Dedeph. Est autem hoc Oppidum domibus Magnarum
 „ „ et Prae Nobilium ornatum, variis artificibus impletum, frumento abundat, et
 „ „ panes raros magnitudinis, saporisq. excoquit, qui pueris locum dederunt.
 „ „ Foeminae ibi panem pparantes, triticum ad eo explorare norunt, ut illud ori-
 „ „ ingestum & masticatum, in triplicem massam digerere, et de farina ex illa faci-
 „ „ eret acuitatum indicium ferre queant. Hinc illud: Qd. de Senice, Eup.
 „ „ pte vorummu, tam so no dolenicibus modumaj. Magnifica familia Nati-
 „ „ ana loquebat heu longis temporib. Nulsi, Evangelio addictas, pficiantq. illi non
 „ „ nudo Pastores Ecclae qui essent inspectores Scholae, sed etiam bene eruditi doctores
 „ „ Inventati, inter quos fuerunt:

„ Johanes

Johannes Nemanitus, ex pago Catus Polonienfis Kuchyne

" Lito, oriundus qui tradidit se informandum Malaczkini Nicolao Wrobonoffi,
" Troymae N. Bartholomeo Alletto, Schemnitzii Matthia Polio, Polonii M. Davi
" di Kullgero, Magdeburgi Georgio Rollehagio, Ginzini Benedicto Naay, Postea
" Rectoris Spartam ornauit Malaczkini, deinde An. 1615 Henici, et ex Schola Heni-
" censi vocatus fuit ad regendam Eccliam vicinam Prztyzensem.

" Successor eius fuit **Martinus Brezenensis** Anno 1630.

" **Daniel Ratzkius** circa annum 1634.

" **Josephus Puttoui** Anno 1638.

" **Martinus Tarnocz** Anno 1648. qui postquam heu per
" annum docuisset, vocatus fuit ad docendam iuventutem Trenchiniam, et ex
" Rectoratu Trenchinienfi, ad Propositorum Vagh-Vihelienfen Anno 1651. Deinde fuit
" Pastor Pruidienfis, & Superintendens Pruidiae & in Diuék.

" **Johannes Dubrauius**, Danielis Dubrauii Pastoris Heni-
" censis, & Superintendens, de quo supra (iam infra dicendum) de Schola Pruido-
" nensi dictum fuit, filius Regentatui incubuerat literis, sed multa & vaga lecti-
" one memoriam corruperat, linguae etiam non adeo expedita erat, ideoque
" malebat Spartam hanc deferere, & Rakolcz rem domesticam curare. Postea
" fuit vocatus, etiam in ferili otio. Postquam enim variis casibus iactatus, et po-
" mine religionis fide careret, variis clauis passus fuisset, in Comitatum Boer-
" burgicum ad filium suum Stephanum, Pastoris munia ibidem peragentem,
" vitam exquisitae eruditionis, se contulit, ediditq. Epigrammata in Psephen
" Europa forum turbulentum, alludentia ad regiones, provincias, vrbes, et flumines
" notiores intertextis identidem anagrammatibus, quibus accessere sales & spiritus.

" Prudienfem Aldenburgi anno 1651. Cons. Cr. Ips. It. Docuerat
" autem in Schola Heniciensi usq. ad annum 1653, successitq. Anno 1654

" **Johannes Krmannus**, Johannis de quo in capite de Schola Prui-
" dienfi pluribus dictum est, filius. Literas excoluerat Danouicii, Eperiesini,
" Trenchinii, ubi Praef. N. Martinus Tarnocz Rector, produxerat diplo-
" mationem, sub titulo: Privilegium Publicum in Schola Pruidienfi
" Trenchinii 1651. Dedicaueratq. eam Affinibus & Fratibus suis, Danieli Dubra-
" uiio Pastori Heniciensi & Superintendenti, Jacobo Hanconio Pastori Da-
" anensi & Seniori Pruidienfi Contubernii, Martino Scultori Pastori Eccliae
" Lesbeterfis, Samueli Krmanno Pastori Eccliae Dietemienfis, et Danieli
" Krmanno Pastori Eccliae Crizicenfis. Ex hac Schola transiit ad regimen
" Eccliae Prerouienfis, & postea ad Turcoluensis.

" **Paulus Galli**, Rector Heniciensis fuit Anno 1657

" **Georgius Pommerkorn** Anno 1660.

" **Martinus Krizan** vir bene doctus, sed ad naufragum vni ioco,
" fuit, de quo Pater ipse alludens ad literas nominis & cognominis, Elucere
" solebat: Mea Crux. Docebat in hac Schola Anno 1661.

" Stephanus

Georgius
Pruido-
madefienti,
angelicus a
ad Musicus
in Pruido-
hola Pruido-
ranea habet

J.

J.

Krmanno
nta nihil
in eo ipsum
cipum Catus
a. Quare re-
um sequetur,
ur:

minis Peter.
ritum a,
Magnatum
fundat, et
dedecunt,
ut illud on
ex illa faci.
e, & p.
pilia Mari.
atq. illi non
vnt Rectoris
Johannes

" Stephanus Pilarik docebat heu Anno 1667.

" Tobias Masnicens ex Collegio Eperien ad scholam
" hanc regendam vocatus fuit, Anno 1668 exacto anno transiit ad regimen scho-
" lae Klaviensis, ubi plura de eodem.

" Johannes Stephanides Tarnovicensis, qui in Collegio
" Eperien literis operam dant, Respondentis partes Aeneas sustinebat Prae-
" Dr. Samuele Bomario P. Theol. 2. in Disputatione II^a de natura peccati origi-
" nalis impressa Barthol. Anno 1668. Vocatus erat Eperienensis Henricus Anno
" 1671 docebat frequentem iuventutem Scholae Henricianae usque ad tempus gene-
" ralis persecutionis, qua durante, Henricum, eo quod templum suum Pontificis praese-
" re aduerat, vimque illatam vi repulerat, per unum Regimen Croatarum funditus
" igne deletum fuit, Cantorq. cum Organario & Aedibus captus, et ad Sicagrum duc-
" Templi laquei suspensus fuit Anno 1672. Rector autem scholae, noster Stepha-
" nides, in hac urbe se suoque solgebatur.

* Haec Daniel Kimmannus de hac schola, quibus pauca quaedam ex Titulis
Matthaeidis annexere forsitan iuuabit, et quidem

De Martino Tarnoczko Privilia per Palfianos loco moto, successu idem
Sacrificulorum, unde paulo post secuta tremenda roactio. Merito ciues Domini a
merito is cibo, per Palfianos in templum ad usum Eucharistiae compellebantur;
Unde serupulus eos urgebat, qui adhuc adhaerebant Lutheranae religioni; An, nimen-
rum, illi accedente summa coactione, moniti vel immoniti, accedere debeant? Ig-
tur nonnulli Divinum, ubi Tarnocz officium Pastoris sustinens, com-
morabatur, penere quosdam, quid sit factu opus? Respondit ille, nullum
inde serupulum aliquem concipere debere, de amissa Religione Lutherana,
modo Lutheri doctrinam in reliquis partibus saluam retineant, cum coena
Domini necessario consistat duabus partibus essentialibus, quibus aliis, tollitur
copiosa in totum; sicut sublata & separata anima ab homine, homo non am-
plius manet homo. Quoties itaq. cogebantur, consilium eius secuti, apud Pontifi-
cios participabant. Illi, quod horrendum, vino, cereuisia, aliisq. liquoribus
nulli accedebant ad communionem Sacrificuli, ut speciem concordiae in per-
Lutheranos & Pontificios in articulo de coena Domini inducerent, plebi e
calice ad bibendum porrigebant, accedendo, nullum plane esse discrimen, cum
eodem plene ratione utantur calice in distributione coena Domini ut Lutherani, ca-
va Audi Dni Tobie Masnicens hac promissa.

Explorans Canaan Iosue cum Galeb
Extorrem populum sacrificat hostio
Masnicens placide in collibus exitii
Pauident Aetheriae munere gratiae
Noctis exulis pampineam nemus
Proponis, generans latitiae metum
Pessis exitio, subsidium precor,
Successumque tibi vitifero in iugo.
Rel vota Dni Mathaei haec pauca apposuit Paulus Galli Exul Christi
p.t. Ecclesia Bohemica Dresda ad diuum Johannem exulum Pastor.

3, Georgius

3, Georgius
Anno 1658
Kirchm
et adition

" De
" Sent
" nominis
" in Coemet
" Stani

" totem
**

* His

3 Georgius Sommerkorn Anno 1660 in hac umbra confedit Witteberga
Anno 1659 De Phtia Theologia auxiliante disputante M. Georg. Casparus
Kirschmayer Eundem Praeses hic ornauit. Egregio & constanti cum pietate tum
eruditione Iuueni, Georgio Sommerkorn. Modica Hungaro, Amico celeberrimo.

Vt euibrato veritate celsior
Caelo propinquis nubibus obuiat
Carmela et deserta magni
arce folij indigenasque late
Desperat agros, sic quoque celsius
Sublimior Te genio, caput
attollit, humanoque colles
et reliqui ruga linguas orbes.
Labore docto, Philosophorum probas
Te, Teq. fectis vindice dextera
Scientia fuit pretium
grande deus Iuuenum Modera.
Odi profana verba loquentiae
Te sospitant fati perennia!
Contentus ego viliori
Alcalico saliente metro
Amica mente manag. deprophetabat Praeses

CA P V T XX,

De Schola SZENT-IVANENSIS.

" Szentiuanium (ex descriptione Ducholzi.) Pagus familiae eiusdem
" nominis in Comitatu Lynduensi Castellis aliquot ornatus, memorabilis fonte
" in Coemeterio elevato, cuiusculi Lethali, aculeis specu mira subvertanea,
" Stani, Sora dicta, nec non olim thermis.

" N. Ocsouini.

" Georgius Lithuini

" Elias Sartorius vide Scholam Cretnekiensem

" Ioannes Gyurkovics vide Scholam S. J. Pinensem

" Georgius Liat ordinis, initiatus erat Sacerdos equique Rec.

" totum Szentiuanium Anno 1603.

" ** Symbola Dupoltiana, Hermannianam huius tenoris subiciimus.
Scholae Szentiuanensis Rectores

" Johannes Kissius.

" Tobias Christophoriades An. 1610 per septennium.

" Elias Grillonymy Anno 1618.

" Jacobus Splenius, Patria Regoliensis Anno 1634.

" Johannes Petrovicius Anno 1648

" Johannes Matthasius a. Hae Hermannus

" * His iam Symbolam cuiusdam Anonymi subiciimus.

Samuel

Sam. Andrias, seu Andris, ante annum 1584 hinc Rosenbergam ve-
 catus, Conf. Scholam Rosenbergensis per l. Cap. XVII. § 2. ad annum 1584.

Johan. Mathiasius Zolnensis circa annum 1624. et.

Jacobus Splenius Vtriusq. meminit Johannes Dulius Gybenfis, in In-
 die Ordinatorum sub Petro Zablero p. 64.

Tobiae Christophoriades meminit Georgius Raphanides Lyptouienfis
 hunc in modum: Post vero citare respondente Bent Juanium ad Humaniss.
 mum Virum D. Tobiam Christophoriadem missus.

* Item Anonymi alterius Symbola sequens

Johannis Rotarides

Jacobi Splenii

Tobia Christophoriades

Meminit Johan. Stephanides in Indice ordi-
 nator. sub Petro Zablero pag 169.

Johannes Mathiasius

D. Jacobus Splenius

Vtriusq. meminit Johan. Dulius Gybenfis Pa-
 tris Schola Cantor & Rector, postea Lucsi-
 vnensis Pastor in Indice Ordinatorum sub Petro Zablero pag 64.

*** Nicolaus Clementis quos fuit Rector Septuagintensis, de qua
 sequentem Anonymi Symbolam in huiusmodi notis labyrintho reperire licuit.

Nicolaus Clementis, inquit Anonymus, ex Bohemia ad Alayam opian-
 dus, Patre Kliman, cum Fratribus Georgio, qui Praga Professor est Philosophi-
 am, et Stephano, qui in Palsan Pastorem egit, magnatus. Scholis dicatum pa-
 uulum, instar Samuelis Mater numeris ad Scholam Alayensem detulit.
 Illine Ghelji num ad Vagum concessit, ubi quo facta eundem conuocata
 fuit (alibi) vide. Dico in Scholis existens, Illustissimi Comitibus Casparis
 Alayshary Conthorialis, Thurzoniensis, digressus fuit. Illine commigra-
 uit Drizham, ubi & Cantoris officium gessit, simul & Matrimonium, cum ho-
 neste virgine Anna, Ande Dni Aradouienfis Joh. Lucij filia, inquit.
 Illine pro Rectore Bent-Juanium promotus fuit, ubi probata sua diligentia
 Keszpalinum pro Rectore translatus, ibidem & Diaconus factus. Illine ve-
 ro vocatus Keszmarkinum pro Pulico Arcis concionatore per alibetum
 Daronem Steph. Thokoly, qui solius Conciones ad Tabulam cur. Anticis
 ventilare; officium hoc gessit per 12 annos, intra quod Spatium generat fi-
 lios, Stephanum & Melchiorum Clementis; quorum ille sub Arcensis
 Rector in Arua, postea vero Velicsnensis, & Gebenfsi morbis fractus,
 V. D. spmifer exstiterit, hic vero in Cottu Sacsensi Rusblanini per
 octo Rector, & postea Caproncro per tres, Ostropatakini per 13
 annos Pastor, ac ultimo exul. Keszmarkino memoratus Nicolaus Cle-
 mentis, mutuo datur, per Comitem Stephanum Thokoly Juniores, Illu-
 strissimae Comitissa Margaretha Zecsy in Kriuan. Illine eundem
 Comitibus iussu Lokram translatus ubi 7 annis mansit. Postea in
 Parochia sub Arcensi, ubi per decem annos Ecclesia praefuit,
 sub protectione Comitibus, ceu ei saepe Sponderat, mortuus. Haec
 Anonymus.

At 1723. mense Au-
 gusti m. Anno 81.

CAPUT XXI De Schola TEMESVARIENSIS.

I. Temesvarinum. Conferatur de eo Itinerarius lib. XVIII p. 324
II. Ibi c. Magnificus Dñs Petrus Petrovicius Comes & Praefectus
loci excitauit celeberrimam tunc in toto tractu illo Scholam. Et An. 1548
cum audiisset cessisse vocatione Ceglediensium Stephanum Regedinum,
Canonium, misit ad eum nuntius, suus, per eorū ipsum inuitabat ad regen-
das eundem habenas, cuius desiderio affurgens, non solum in Schola tunc
tutem docebat, sed & in eadem populo concionabatur, cum collega suo Chri-
stophoro Xiprensi. Comes hic Petrovicius erat Patronus Regedini
liberalissimus. Perquisitio e uicinis exempto. non solum Regedini patro-
cinium, sed & Schola Temesuariensis conuicta. Succedens enim in Praefectu-
ra Stephanus LOSSONEZUS, vir diuersi ingenii, & non nisi militiam spem
rans, qui, quia supra innatas animi ferocitatem, epigrammatum Papisti-
co religionis promulgatorem sese videri volebat, propediem cum ple-
tissimis alius Orthodoxis viris ditione illa exturbauit, et Regedinum, atque
sic vix seges figentibus Musis indicium silentium. Qui tunc una cum Ec-
clesiola ibi collecta ac Nafis vix se erigentibus, tante facilius tegum ver-
terunt, quanto frequentiores audiebant minas Turcarum de loco illo
offidione premendo, qui iam plurima circumiacentia fortalitia sub pote-
state suam, maxima Christianorum strage, redegerant. Tertio ab eitu
Regedini anno, qui erat 1552, Temesvarinum promugnaculum, in po-
testatem Turcarum venit, dictum est, ac quod paulo ante Religionis Chi-
stiane cessauerat esse domicilium, & Musarum, receptaculum Mahome-
dano abominationis fieri oportuit, donec gloriosissimis, felicissime re-
gnantis Caroli Sexti Imperatoris & Regis nostri benignissimi ac mis-
ericordis sub ductu Preclarissimi Principis Eugenii a Sabaudia, iterum
Christianitati ac Coronae Hungaricae affereretur. Ita videre est, quantum
malorum ingratitude astorgiag in saluare dei verbum, ac fideles eius
Prælores causare possit.
*Quidquid de hac Schola diximus, id totum diligenti atque curioso
Nicsensio debemus.

70.

CAPUT XXII.

De Schola TOPORCZENSIS.

Recentiorem Scholam Toporcziensem iam superius, Sectionis
huius l. Cap. 7. & 5. in Schola Gorgoiana attulimas; antiquioris
vero rudera suo tempore producemus.

CAPUT XXIII.

De Schola

VAG-DESZTEACZENSIS

Et hac Illustrium, Eruditorum ac Munificentissimorum Salassi-
orum Evangelicorum Schola huc pertinet. Quam tamen quia, eam
infra Sect. III. Cap. 58. descripsimus, igitur illic ex instituto evolvenda.

Sectio II^a

2

2

2

2

2

2

2

2

2

rarum

44

SECTION II^{da}

SCHOLIS

LIBERARVM REGIARVMque
CIVITATVM.

CAPUT I
De Schola DAKA-DANYENSIS.

§ I. Daka-Danya seu Pukanecz est Libera Regia,
Montanarum Civitas in Melitico Comitatu Nagy-Montensi sita, at seculo
superiori, Turcarum incursionibus, quarum Davio Frölichus, cum in Pe-
regrinantium Synopsea, tum in Medulla etiam Geographica meminisse, solo fere equata.

§ II. Non ultimam fuisse Montanarum Daka-Danyam, ipse regi-
piendi ac fovendi, cum minoribus, Sacerdotibus, tum artibus ingenius, vel ex insigni
illa, quam Anno 1717 Septem Montanae Civitates Superioris Hunga-
riae, eodem, Confessione, laculantisime patet; de qua tamen suo tempore
et loco, uti etiam de Schola huius civitatis, quam auctor noster neglexit,
ex instituto agemus, veterem gloriam Daka-Danyae pro posse nostro restituimus.

§ III. Meminit vero Schola Daka-Danyensis, eiusdemque Rectoris inter
alios, Andreas Tuelian Dakay, Patria Daka-Danyensis hoc modo, uti autem
annotavit scribens: Ut olim Deo proficuum, Patria, Parentibus, utilis, Ecce,
suo salutaris fieri possem, patriae Schola primario traditus sum, sub
seculam D. Michaelis Tursky, Daka-Danyensis Rectoris,
ac, in Indice Ordinatorum per Petrum Tablerum pag. 80.

§ IV. Plus hic hodie unica uncia auri, quam bonarum Lite-
rarum mille pondus valet.

tionis
iquionis

Palaffi,
am
aenda

cto //a

Gt //

TUDOMANYOS ZSER-KÖNYVTÁR

73.

Exothematicas Epistolarum & Evangeliorum Dominicalium & Festivalium integri
Anni, Preestabili & Magnifico Domino, Dno Francisco de Relva cet. per Leon-
hardum Stöckelium Juniores, & reliquos Auctoris haeredes, dicatur, Prodi-
erunt etiam, (referente Hermanno.) Formula tractandarum Concionum per
Evangelia totius Anni, Leonhardi Stöckelii Dattfæ 1560. u. Item Annota-
tiones Locorum Communium Philippi Melancthonis Basil. per Joannem
Oppenheim Anno 1561. In Elencho Locorum vltimus habetur de usu seu
utilitate Locorum communium. Idem, Leonhardus Stöckelius (refe-
rente Nicolskio) conscripsit quoq; Apologiam Ecclæ Dattphenfis contra
Dattacorum Blasphemias, qui accusabant eam ut hæreticam & propugna-
tricem Idolotum Anno 1558, quæ ad lucem publicam videret, nisi non
constat, in MScto autem possideat.

§. III. Et cum Anabaptista, aliiq; puritatis Evangelica inimici, hyematum
in hac in Hungaria obambulant, Ecclesia nostra apud Ferdinandum Habsburgum
Imperatorem in suspicionem incurrerant, quasi ab Augustana Confessione, quæ
tunc permittenda, pleriq; Ecclesiis, liberam secessionem fecissent, amplectendo
dogmata hominum Fanaticorum. Hanc suspicionem, procul summoveri nostri, Con-
fessionem iniquam ut publica Confessione, rationem fidei recederent, quia verò
Leonhardum Stöckelium puritatem Religionis ex ore Lutheri hausisse, habebant
pro explorato, quinque illæ Civitates, Cassovia, Leutschouia, Dattpha, Eper-
nessum & Cibinium, quarum fama laborabat, igitur ei negotium commisi-
tunt, conscribendo publicæ Confessionis, & doctrinæ in his Civitatibus Sonantis,
Expediunt eam feliciter, & Confessionem pro V dictis Civitatibus, ab Augustana
Invariata non dissentientem, conscripsit. Titulus hic est: Confessio Christiana
Doctrinæ V Regiarum Liberarum Civitatum in Hungaria Superiori, Cassovis,
Leutschouia, Dattpha, Epernessu ac Cibinii, exhibita laudatissima quorundam
recitationis Regi Ferdinando An 1549 in tribus linguis, Latina, Germanica
& Hungarica, impressa est Cassovia per Joannem Fischerum Anno 1563.
Versa pagina continet Dictum 1 Cor II. 14. Fundamentum aliud nemo potest
ponere. Articulus continet de Deo, de Creatione, de Peccato Originali, de Incar-
natione Christi, de Justificatione, de Fide, de Donis Operis, de Ecclesia, de Baptismo,
de Coena Domini, de Confessione, de Poenitentia, de Sacramentorum, de
Ministris, de Ceremoniis, de Rebus Politicis, de Matrimonio, de Resurrectione
mortuorum, de Libero Arbitrio, de Imputatione peccatorum. Vnum exemplar
Confessionis tradiderunt etiam Antonio Verantio Episcopo Agriensi Anno
1560. Annodata a Rege & Praefata Confessio, in Synodo Dattphenfi 1564
placuit fuit primum, cui abij ter quiescente Delegati & Pastores omnes sub-
scripserunt. Verum Anno 1573 Dominica Trinitatis in Octavis Eperiensis
eodem Antonio Verantio iam Archi Episcopo Agriensi exhibita fuit. Ea vero
in estimatione fuit Confessio ista, ut qui honores Ministerii curare vellent,
non minus eam suscipere tenerentur, quam Augustanam Confessionem, in his
nimirum Hungaria Superioris locis. Postea deliquit (licet in nostro etiam Go-
vernien. Comitat. uti suo tempore & loco docere recepta fuerit) immunes fuere
ab eius observatione, si pote Symbolo & thessera huius saltem TEV TCTO DECA.
Aletex

72

Aliter equidem scribit, subtilissimus & meritisissimus Theologus, D. Johan. Hülsemannus hac de re, vult hoc pondus illi afferere, quasi reuera omnes Status Augustanae Confessionis ad illi, & qui Ministerio Ecclae semet dedicaverunt eam amplecti, & reuerenter habere debuerint. Ita enim scribit in Disquisitione; An bona opera dicenda sint ad salutem necessaria? pag. 62. Pentapoli, Status inherere, eiq. omnes eos fidem dare, qui Sacerdotii honore potuerunt, notorium est. Cuius ego vix mentis atq. meritorum altitudinem decenter estimans, suo loco relinquo; neq. etiam Röckelii Apologiam, pro Ecclesia Dartfensi scriptam, ac iam superiore paragrapho, perunte diligentissimo Nitschinkio productam, sine urgente necessitate hic denuo repetere.

§ IV. Cupidissime in simul Optatus Vir Röckelius in eo laboravit, ut Pastores haturum Civitatum firmiore dilectionis & amoris vinculo adstringerentur, non inscius, nullus genus hominum, nocentius esse, & calamitatem inuohere Ecclesiae, quam Pastores, ubi transuersum opinionum diffinitum acti, dimicant. Proinde cum Matthias Lauterwaldt, Elbingensis, Wittebergae Episcopi, vicissimum Anno 1552 vocatus venisset, ad regendam Ecclesiam, cum noster una cum Ministris Ecclae Dartphenfis, Michaelis nempe Radacensis, & D. Mo. Rani, Siao Semidulis, consentiendo, ad amplectendam amicitiam, literis dulcissimis eodem Anno et 14. Nouembri exaratis, prouocabat, solliciti inculcant eidem coniunctionem in Regno Pannoniae esse summopere necessariam. Et hanc ille anteposere debuit res omnes, caueatq. pro virili, ut Orthodoxia sui illa, multa tamen fecius euenit. At ille beneuolentiam aspernatus, aut ignoratione, aut emprobo, contemnerandi religionis sinceritatem amore indoluit, Caput de Iustificatione in periculum vocare coepit. Conscripterat Theses XII, quarum nonnulla hostiliter impugnant doctrinam de Iustificatione. Vt q. IV. Nullo modo, inquit, verum est, solam fidem esse tantum medium accipiendi remissionem peccatorum & apprehendendi Christum; sed fides & bona eius opera in praesentia facienda, sunt simul illud medium accipient, et apprehendens Christus. V. Fides enim non quatenus est sola, aut quatenus solum credit apprehendere Christum; sed quatenus agit per charitatem, bona opera in praesentia facienda alioquin est mortua, & inefficax, quae nihil impetrat a Deo. VI. Falsa est illa Thesis, veram fidem non posse esse absq. bonis operibus, cet. X. Falsa est haec Thesis, posita. In iustificatione solam gratiam, & solam fidem esse correlatiua. Insuper huc meretur (i. ratiocinatio Nitschinkii) Responsio Ecclae & Academiae Wittebergensis de Controversia Matthiae Lauterwaldt, ad Episcopus data, in qua non solum Lauterwaldt refutatur, sed etiam Academia hortatur ferat Episcopus, rursus, in casu contumaciae eius renitentia, ut etiam a Ministerio Evangelico remoueat. Confer. Epist. Philippi per Casparum Peücerum editas, p. m. 424. et reg. vel Consilia Theologica Wittebergensia Francofurti ad Moen. edita Anno 1564. Tom. I. fol. 95 sub titulo: Iudicium Academiae Wittebergensis scriptum a Philippo Melancthone de Controversia Matthiae Lauterwaldt.

§ V. Contra Franciscum etiam Hankarum Italum Mantuanam, regie pro veritate magnanimo & immotus Petiti Athletam posset Röckelius. Miserat ille nuncium Religionis Pontificis, adiecto animo ad Ecclae reformationem in Maiori mimum posthinc in Polonia, & ibi quidem nullo, hic lento, aut

verius

verius
de
excl
H
non
ficat
omn
Jesu
Dom
Höck
viri
dato,
" access
" plane
" Salu
" egres
" resur
" mana
" cum d
" in lect
" Sudic
" ante
" riam
" ut co
" lib. Sy
" & Hen
" Coniun
" Edit
" Si et
" vera
" firmit
" Confes
" reu
" ita v
" cost
" ipse n
" curau
" inter
" Christi
" & Leo
" Hae
" penit
" eaq n

verius sterili successu. Jam enim suspicio repabat, minus Orthodoxe eum, de Mediatore Christo sentire. Docuere opus reparaandi, ab Ecclesiis Polonicis exclusus, venit Regiomontum, & iubente volente Principe Alberto, Theologiam & Hebraeam Linguam docet, sed ipsum pro more docendi exautorat, causam nonnullas dimissi muneris, Periplo piperato, Principi, dignitatis sua Amplificatori, aperit, discedit. Tandem intulit se Hungariae, non vniuersis consensu opinionis, exagitatae, disfasurus & suam. In palmarum doctrina, de Persona Jesu Christi, a nullo unquam haeretico intus relicta, & in Capite de Coena Domini, aperte Calvinianis fuit, ac aliis quoque eandem perniciem instillabat. Stöckelium doctrinam suam rectissimam, Calumniari non passus, collectis viribus, descriptis publicis disputationibus, hominem turbulento in confusione dato, in Transilvaniam ire coegit.

SVI. Cum Stöckelius sepiissime laborasset ex oppilatione hepatis, tandem accessit **IX^{us}** quo morbo correptus in ipso die Paschatis in Templi Choro, plane Chorum regens, dum caneretur triumphale Carmen de resurrectione Christi. Palae festa dies. cet. Aylo Thoma Fabro, post successori tradito, aeger Templo egressus domum veniens, quieti se tradidit, cum eodem die laus doctrinam de resurrectione Christi, in schola exposuisset. Decubuit lecto affixus per in regis semper, manas octo, ad decem Septimum huius. Interim tamen & ipse decumbendum cum dolores lateris & fœ moris dextri remitterent paululum Sectiones scribebat in lecto, quas in schola dictandas porrexit. In agitudine sua accepit per certor studiosos Liberas a D. Philip. Melancthone missas in vigilia Pascha, uno die ante mortem Philippi. Quia vero fama mortis eius citius, quam litera in Hungariam venerant, eas cum maximis lacrymis legit, ac studiosis illis reposuit se breuiter coram ad eas responsurum esse. In grauescente morbo, aequo vix etiam lectu lib. Symptomatum, conuocatis Ecclesiæ Nungons Michaelis Kadachino Pastore & Schazis Emerici Coniunatore, sententia quoque ex senatu primarius viris item Coniuge & Liberis, nonnullis etiam Scholasticis & discipulis, Confessionem suam fœdedit, cum de aliis articulis, tum in specie de coena Domini. Quod sicuti in vita, sic etiam proximus morti abhorreat & detestetur omnes opiniones, quae negant veram & realem sententiam Corporis & sanguinis Christi in Coena Domini. Et si firmiter amplecti doctrinam de coena Domini, ita sicut extat in Augustana Confessione & Libris Lutheri. Tandem in die Ascensionis Domini, cum eam putaretur e viuis eturus, triquo post, vehementia morbi non nihil lenita erat, ita ut spes appareret, recuperanda migris valentibus, verum in Festo Pentecostes morbus recruduit. Accessit etiam alius vehemens Capitis dolor, ob quem cum ipse non posset legere Scripturam, legendos Psalmos fœd per filiam Annam curauit, & circa Pleurionem Psalmi XXV, die Veneris ante Festum Trinitatis inter Septimam & Octauam matutinam placide in Christo obdormiuit Anno Christi 1660 statis vero 50, relictis filiis superstitionibus Joanne, Daniele & Leonhardo, totidemq. Filiabus Anna nempe, Dorothea et Fidele. Hæc Johannes Nicsinsky, qui integram hanc paragraphum adiecit, auctoris nostri penitus expuncta, fabularum coniectione. cet. Plura nos suo tempore se deus voluerit eam non minora allatis, de Stöckelio edicemus.

Leu maius, graciliora.

77

gran

Falle

Hae patera voveo venerande affinis, ut ista
Turcica sit veri filia vera Dei.

Immo omnes fiant Mahumeti nomen honorant
Tuicuri, ex animo hoc, Vir venerande precor.

Ex Schola Eperiesi Anno 1591 Dattam eucatus est, quodq; Dactopho etiam
dem in Scholis docuerit, testatur cum c. Naticula Dattamensi, tum Dattio quodam
Scripto ipsius pmissa, successisse vero eundem, 1591 cuius excedenti Wagnero
memoratus antea deibiterus c. c. testatur Reliquis Ordinib; Sacris initiatus est,
per venerabile c. Ministerium Praceuse in Syria, qua occasione Colloquio etiam
Cepregiensis An. 1591 Praefide Francisco de Nadas celebrato, interfuit. Anno
1595 electus est in Seniore V. Civitatum Eperiesi Synodo Anno eodem Eperi-
essini celebrato, qua de re vide D. Konhard. Mitterel Concordiam Concordien Cap.
III pag 1381. Johannes Micsinsky sequentia de Severino Scultore annotavit:
Severinus Scultetus ex Rectoria Dattophensi vocatus erat ad Regimen Ecclie
eundem Dattensis Anno 1591. In Syria ab Indito Consistorio Praceusi Ordines
sequebat. Cum Gregorius Hordach Hordach sumptibus, curru fuo illud decessit,
quod iter absolventes, per chagristam Dnum Franciscum Nadasdi die 29.
May Anni 1591 inuitati interfuerunt die 2. huius anni eundem Colloquio
Cepregiensis. Confer. Dedicatorem Epistolam Severini Scultori Sognum ad
Spectabilem Dominum Franciscum Nadasdi, fixam Ecthematis de Commu-
nicatione Felionatum ecc. Rite Colloquii Cepregiensis, c. Evidet etiam H.
pompina, Iudist in Kirche nothwendige Erinnerung an di Furst
Lobliche freye Städe in Ober Vngarn, Carchau, Leutschau, Dattfeld,
Eperies und Ezeben. und an das fürballe Mittel Scharot von H.
Christlichen Glaubens Confession welche sie wiederholen und erla-
ret haben wieder aller Recken, fürnehmlich wieder die Papamentirer,
der Calvinister, in ihren Synod gehalten in der Königlich Freyen
Stadt Leutsch Anno 1597. der 25. und 26. November. Prodiit Dactopho
in 4. typis Dattiusi Progefel. Huius eius Scripta in posterum acutius re-
censura afferemus ex apparatu nostra.

SIX. N. Nicolaus Ehardus Dathemius, Patria Pala-

tinus, repaum hic quoq; traxit, a Schola Eperiesi huc inuitatus. Hic et Fabius
Enarrationes, Scholasticas annotationis marginalis, et alius quibusdam com-
mentationibus illustravit. Apparet vero bonum hunc Virum moleste Provincia-
am suam sustinuisse, ex eiusdem dicitur Joanni Dattio Officiis Anno 1590
15 May scriptis, ubi haec reperiuntur: Vna vero in illis, in commentariis, et
licet Hungariorum, argumentum est, in quod quotiescunq; incido, toties suspicio,
et apud intimum animum meum illud perpendo, de pro. Quod nam facit vis?
Scribis de miseria vite Scholastica, o quam vera: Sed quam indigna, et potius in
quendam Politicum. Hic inquit, vulgus rade temnis, excreatur nos, qui Presias
dogemus artes, O pietas! O sancta fides! quoties ego hoc re ipsa experior. Quod
aliud quendam nostri ordinis bonam Virum, nostio hoc vite genere nihil esse con-
tempnui, nihil molestius, nihil pauperius, afflicti. Et hoc quis sanus negare aude-
ret? Sustinemus nos coelum humeris Atlanticis ingens, in foris conditio rade.

Subulu

Hae

78
Cybulci est nostra potior: inferi, nec illa nostris foris aridet conatibus, nulla
datur, aut certe mala gratia. Sentias me hercule, diuis, diuis Cracula. Hec enim ita
rata ita firma sunt, et firmiora dari non possunt. Porro subiungit: De Te
habeo quod dicam, me voluntati diuinae committo. *Exponit diuinitatis potentiam ma-*
litiam, plerorumque etiam ingratitudinem, cum Poeta exclamo.

O Locil neque enim ignari sumus ante malorum,
O passi grauiora, dabit Deus his quoque finem.
Vale Vir Doctissime, Nihilam decus, affinis amicissime. Salue & Vale. Dactylus
ex Pistorino meo. Sed quid hoc respectu loci querela? Habebant olim Scholas & in Pesti-
cibus, & in Balneis, et testis est Vitruuius. Ab Literis locus, & litera a loco hono-
rantur. Nihilus olim Sigejlaus in loco parum honorifico statutus: Dene sane habes,
inquit, ostendam non locum Viris, sed Viris conuiliare loco dignitatem. Eadem porro
Dalhemius opus posthumum Gregorii Horuash, seu Responsionis Partem III.
reliquum, nimirum, quod adhuc in Sebastiani Samii Caluini nota Leimnensis.
Antisthesi expendendum erat, discurrantem Dactylus 1597 impressam. cet.

S X. Johannes Perstmanni Schola Dactylensis Collega Primatu
memoria viget ex Gratulatione illa, qua Epistolaeum Joh. Dactyli Picturum
et Hungaridis eius annexarum pag 490. habetur, quae olim Eodem Johanni Dactylus
hoc Carmine Eleiaco erat inscripta:

Gloria virtutis comes est, seu corporis umbra
Sole quod in claro fiat radiante loco.
Non hac diuitiis, auro, parantur auorum,
Hae non oleagosa ex aethere sponte veris.
Multo citius mihi fudore paratur oportet
Quod doctus parat nomen in orbe viris.
Exemplo est nobis tua virtus, Docte Dactylus,
Cui sunt exeries tradita sceptrum Scholae.

S XI. Ioannes Minoris qui videndus infra in Schola
Leutschouensi. cet.

S XII. Conradus Pera Marchiacus, in filio Dactylus, Col-
lega huius Scholae ac tandem Dectore Varalluiepsi rediit, cuius meminit eundem
Eius Weigmannus Dactylus in h. d. d. Sub Petro Zablem pag 80. huius in mo-
dum: Et a reuerentia Patria in Schola pietatis & Grammaticae fundamentis sub
Disciplina & institutione Clariss. Victorum Thomae Fabri, Picturino Sculptore
M. Nicolao Echardi Palatino & M. Conradus Pera imbutus sum. reueren-
tibus Ecclesiis & Dectore Scholae Dactylensis, seu Picturino Synodi h. 1597
Leutschouia celebrata docet.

S XIII. Alexander Proczouinus, de quo vide Scholam
Cassouensem paulo inferius, atque Galtocziensem Scholam 1ma item Leon-
hardum Wagnerum, mex infra inducendum: Johannes Galtus & Li-
prouiensis olim Dectore in Lemnick & deinde Matthias Galtus, huius viri
tanquam socii humanissimi & doctissimi sui Dactylus meminit in h. d. d. sub p. 9.

S XIV. Martinus Weigmannus Dactylensis, Patre Viri
honesto Johanne Weigmanno, Matre vero Marthe Hankorickiana progenitus, etate
nata Patria in Schola sub Disciplina & institutione Clarissimos Victor Thomae Fabri,
Picturino

TUDOMANYOS ZSEB-KÖNYVTÁR

SIOVE

79

Seuerino Scultori, M. Nicolao Erhardo, (Dalhemio) Palatino, & M. Can.,
rado Gera imbutus. (salud exemplar legit bene institutus.) Hic orate suadente
ad exteras Scholas & primo quidem Gradum in Syriam se contulerat, ubi tamen
vix dimidium annum sub celeberrimo viro Iohann. Regio viuendo Ciceronem attin-
gere licuit, cum ecce mox cum toto coetu Schola & Praeceptoribus, omnibusq; Mini-
stris Ecclesiae in exilium missus, Vratislavianam concedere coactus est, ipsidemque
sub Clarissimo Viro & Nicolao Steinbergero, annum, et quod excurreret, exegit.
Hinc 1600. Academiam Francofurtanam salutauit, illius auctoritate & Magistralibus
Dartphensis in Alnam Wittebergensem abire iussus, ubi sequi tertium annum, multis
& grauius morborum tormentis concussus, magna cum studiorum suorum iactura,
in spe & patientia consumpsit. Valetudinis vtriusq; rehabilitis, Anno 1604 in Patriam
reuersus, primum Epiphanesini, legitima vocatione Hypodidactili manus suscepit,
id quod per integrum biennium, tempore plane turbulento, sustinuit. Postea
Dartphae officium Collegae gessit, suae inuicem & muneris Rectoris, quod maximo
cum labore & labore usque ad annum 1620 administrauit, affectus est. Per hunc
hic docuit ingenio omnium seipso feruente, ductum eius discipuli secuti sunt
prope, ut pote mitem atque lenem, & qui procul aberat a plaga Orbis illione.
Tandem in Pastorem eiusdem loci, ab Amplissimo Senatu et integra Commu-
nitate, vnanime rogatus, suffragio euocatus, interfuit Synodo Watallygiensi
Anno 1614 celebrata. Adamus Flaganus Rector quondam Schola Dartphensis,
in Melio Cofu Nagy-Montensi, ac postea Colonorum Regia alicubi Civitatis
Dartphensis Pastor, de hoc viro hanc in modum, in Indice Ord. sub Petro Zablero
pag. 34 scripsit: Exaeto autem hic, nempe Leutichouio, anno, & quod excurrat
concessi Dartpham ad Humanissimum & Cl. Virum D. Mart. Weigmannum
Dartphensem, tum Rectorem Schola Patria, accuratissimum & p. ant. & p. ant.
apud quem etiam in linguis & artibus honestis, integrum quinquennium cum semestris
consumpsit. Michael Pulsky Polorum natus, cui contigerat per Hol-
landiam Melius, Gallicas quoq; Academiis, in specie alicubi Parisiorum visi-
tasse, olim Cantor Reocomiensis, et post apud Joppotenses V. D. Minister ap-
pellatus hunc nostrum in Ind. Ordinator sub Petro Zablero pag. 102 Virum fer-
tilissimi ingenii. Tobias vero Polanz, Drizna Pannonius, olim Spectabilis
ac & Mag. Dni Stephani Thokoly Filiorum in hunc Kelmarsensi per
quingennium Patroib, in Ind. Ord. sub Petro Zablero p. 129 hunc Viri-
tiam, & beatam memoriam, appellat.

§ XV. Leonhardus Wagnerus, Dartphensis, Patre Ando atq;

Docto Viro, Iacobo Wagnero, Pastore quondam Varallygiensi et Cebiniensi.
Matre vero Anna Heilt, filia dicitur Dartphensis cui hunc datus, et in p. p.
tate educatus, literarum prima fundamenta in Schola Patria, sub secula
Clarissimorum Virorum, Nicolao Erhardo, Alexandro Saxouino, et Mar-
tino Weigmanno posuit, ac tandem Thocunium Dorufforum concessit,
ubi integrum triennium sub inspiratione Cl. Viri Dni. Conradi Gragouii
Junioris Conatu felici exegit. Hinc in Academiam Wittebergensem se contu-
lit, ubi tamen propter aduersam valetudinem Anna Resquiannam tunc
viuendi non dabatur occasio. Inde domum in Patriam reuersus, Anno 1616
priuata institutione p. p. Illustris ac Magnifici Dni Joh. Herbril. de fel-
tune Scholae Dartphensis frequentanti, post cuius discessum in Pol-

rib, nulla
enim ita
t: De Ten
poteruanma

Dartph
in Pori
a loco hono
fane habet
dici porro
tem III.
manens
et.

na Primati
ntarum
anni Decato

hola

one, Col,
reus Chap
in mo
entis sub
Scultoro
reffe
Erat Mo
An 1597

Schola
Leon
ff. Li,
us Viri
Zablp. g.
re Viri
etate
ma Fabio
Seuerino

Collega primum, dein Anno 1617 Rector Scholae creatusest, quam spargam
 XIVannis strenue gessit. Anno eum orbe ex utilitate literarum in Schola exami-
 maturam aetatem Ecclia regenda donavit, non habitu saltem, sed exemplo, vigi-
 lantia. Pastor amabatur & timebatur pariter, nec ad potestatis abusum praeceps.
 Alii cum se Magistros Eccliae proficiantur, credunt sibi ius esse in homines vitare
 et necis. in Indice Ordinatio sub Anno Zallero p. 133. et 134. Frater eius Germa-
 nus Martinus Wagnerus Superintendens quinque literarum civitatum
 et Pastor simul Dattensius Ecclesiae extitit. De utroque in posterum vberius.
 * Tempore huius Doctissimi Leonhardi Wagneri Collegas fuisse, Johan-
 nem Niporis, de quo videt Scholam, & Urschadensium & p. 11. nec non
 Franciscum Nemeth quid separet Steph. Tappart & Meinrado Soc.
 prius, post Diaconus in Patria, in Ind. Ord. sub Anno Zallero p. 198
 * Franciscus Nemeth Leucoricensis Patre viro honesto, Gregorio
 Cive, Matre Sophia Rosegiana natus, sub M. Elia Vrsino & M. Stanislaw Herle
 fundamentis Latina & Graeca Lingua imbutus, aetate sua Anno XX confilio et
 voluntate Dni Praeceptorum, Tutorum & Amicorum Witzelbergam obsequio
 studiorum mercatura gratia salutavit, ubi & integrum quadriennium con-
 sumpsit. Tandem repetens Patriam Pedagogi vices ad filios Dni Friderici Doctri-
 sustinuit; deinde Collega seu Con-Rectoris honores in Schola Dattensius ob-
 tenuit, quos tamen vix ultra 4 menses sustinuit. Quade re ita ipse scribit in
 Ind. Ord. per Pet. Zallero p. 79. In quo lat honesto quoque laudabili munere,
 quam libenter per aliquod temporis spatium desudasse, ni mox aliam
 viam me ingredi iussisset. Symboli Anonymi cuiusdam. Eubacutus erat ad dictam
 Con-Rectoriam 1624. ex quo ad Eccliam Sporenseis officium concessit.
 * Daniel Matthaei Teuto-Lipchensis hic a quodam Anonymo
 collocatur, sine ulla tamen descriptione, aut annuae dici mentione.
 § XVI. Anno 1639 decreuerat Magistratus Godofridum
 Hageneum, Monachum Naumburgensem, ex Pontificio Lutherarum,
 Episcopii tunc moras neccentem, ad sustinendum onus docendi Scholae
 domodere, Et ille quidem Latius capessivit oblatum regimen. At cum Formu-
 la vocationis per Leonhardum Hildericum Consulem, & Danielem Matthaei
 exhiberetur, auctoribus eam remisit, capiti suo tremendo. Nulli enim certius
 discrimen expectare debent, quo ii, qui influente coelesti Spiritu affertur,
 erunt se pietati Lutheranae. Sicut vero eidem calamitas, ubi ubi esset solo
 Pannonio se patere posse ducebat in Clementia Perennissimo Principi,
 num Luneburgensem posuit spem. Putabat commissuros illi rem libera-
 riam, qua utendo, Librorum scribendo, instrumenta vite pararet. An si quid
 sit affecutus, laet. Inclinant tandem Consilia in Nautnerum, in
 Schola Cassoviensi paulo infra videndum. Emittuntur tandem Daniel
 Matthaei Notarius, & Christophorus Diefferus, Cuius honoratior, qui
 vixit Schola quo rebus Modestorem, ad nium, & ab opinione Petri
 Rami alienum. Commendatur illis M. Kircherus, verum offitit regles
 tur disciplina Scholastica, quam, qui extra suam curam ponit, aut fidei
 diuicula exerceat, totam inculumitatem literarum (destruere) debet, ut
 ha dicatur. Offitit etiam aggrege illud vitium ebrietas, quod dum Prae-
 netur occupat, non minus ferri debet iure docentium, quam temulentus
 natus, in pugn. Donis tandem auct perueniunt Rosbergam, et virtute

industria, piet
 iam supra te
 moratum, ag
 examini subie
 & idiomatum
 fuit promot
 Qua sui momo
 puluere Schol
 aris & agris
 fiantem in
 bent, eidem in
 Praefide M. d
 Lyndicum me
 non amplexan
 rus Parochia
 Augustano Con
 in qua eum
 annos digniss
 charitatis. § XV
 Kreüchels
 et aditionem id
 An. 1649 die 4
 cuius libertat
 direxit, metal
 gratia, locum
 Turocensi. De
 ilk vero Crea
 filii labor, si
 verbi inuice
 tionem, qua of
 Luntaxat da
 regendi mun
 relationum per
 § XVI
 Collega And
 fitejus, postea
 Wagner, pag 1
 notum homine
 Matre & pui
 in Schola Ben
 ueniam acrit
 niffini ad Doct
 Annot. Martini
 deventatis in Sc
 Senior, & post

industria,

TUDOMANYOS ZSER-KÖNYVTÁR

PRACO

SIOVE

81.

industria, pietate, commendatissimum Virum **M. Eliam Splenium**, iam supra Sectione I. Cap. XVII. § 2. ad An. 1638 in Schola Roslebergensi commoratum, accesserunt. Idem, Darsenensis Schola Rector existens, Literarorum examini subiecit. *Amorismos de Unione Communione in Christo*, Turarum, & Idiomatum Hypothesis. Anno 1641. Post operas Scholae, quibus per septennium fuit promotus est ad Curiam, gessitq. magna cum industria Officium Notarii. Qua sui promotione & confirmatione, exemplum videtur reliquisse etiam viros pulvere Scholastico pollutos, curia Splendorem ferre posse. Quoties ille pro aris & agris Civitatis dimicavit? quid non passus domi & alibi? Odis in festantem in laude posuit. Cuius virtutes Jacobus Tablerus conspicuas habuit. Eodem inter ceteros Patronos, Exaltationem suam de Persona Christi Praefide M. Solfredo Czapsio Sena 1666 ventilatam, dicavit, eundemq. Syndicum multum meritisimum, Patronum ac promotorem suum purpuram non amplexandum, nuncupavit. Pari honore dignatus est eundem Christophorus Parochitius in disputatione Thetica Anti-Protestante ex Article 11 et 13 Augustanae Confessionis Wittenbergae An. 1667 habita, fide D. Joh. Deutschmanni, in qua cum Artis Consultum famigeratissimum, & Notatum per multos annos dignissimum nuncupavit. Cuius M. Elia Splenii Collega extitit Richardus Guntbertus, de quo tamen annotatum nihil.

XVII. Exercuit se in hoc Literarum Sacerdotio etiam **M. Elias Kreuchelius** Argentoratensis. Succedens in Rectoratu Splenio. Propter eruditionem idoneus visus est, qui in Lyodo a Martino Wagnero & Christophoro An. 1649 die 4 Octobris indicta Confessione V. Civitatum, ubi plecti fuisset, cuius libertate eam oppugnandi relicta, tueretur. Nouisoliensem postea Scholam direxit, metallorum, quae hinc & proximis Civitatibus effodiuntur, cognoscendam gratia, locum praeferebat. De origine animae humanae cum M. Joh. Räckischio Turicensi, Rectoris Cremoniensis, litigabat, quorum ille Traducem defendebat, ille vero Creationem. Aliquot haec de re dicta fuere dissertationes. Lauda, filius labor, si in eo acumen se exercuisset, at illi vulgato visio, neglecta re, verbis invicem dissidebant. Produxit ergo Kreuchelius An. 1657 Dissertatorem, qua ostendit, in vno supposito humano non tres, sed vnam numeroluntaxat dari animam, quae non solum ratiocinandi, sed etiam sentiendi atq. vegetandi munia persequitur. Idem produxit, Exercitium Theologicum de natura relationum personalium II. Trinitatis, Respondente Georgio Soltio An. 1660. Plura alias.

XVIII. Casparus Reifridus An. 1636 die 18 April. et eius Collega Andreas Grief, post Rector Zolnerensis. Horum Michael Reifridus, filius, postea Pastor Eulendachiensis, in Lotia Sepultus in Tho. Ord. Pub. Mag. Wagnero, pag. 12. sequentibus memipit. Anno 1630 consilio amico cum Luasu bo, notum hominum mater me vberioris studiorum messis gratia in Hungariam, Mater & puticem studioforum egerorum fecundissimam misit. Vbi primum in Schola Bentinuarum in Lotia Lyptovienfi, post Experiensiam, ac Deutschho, uienfium acriter studis inuigilans, Daptham appulsi, & sub disciplina humana, niffini ac doctiffi dñi Caspari Reifrid, & eius collega Grief compleri duos Annos. Martinus Martialis Gibbensis ex meliore Lotia Lyptovienfi Lin. Studiosi, deventatis in Schola Darsenensium tempore Wagneri per annos sex et med. Feriores, & post Cuius Darsenensis, ac demum Pastor in Mokolueh po.

Mikrosch...

Dartpham, in Indice Ord. per Petrum Tablerum. p. 106. Praeceptorem colendum nuntius, perit. At facius est de Scholarum fidelibus Praeceptoribus nil scribere, et bene de iisdem sentire quam de Casparis titulum eodem exornare & perpetuo loqui. Conf. d. immediate sequentem.

XIX. Martinus Pfeifferus Dartphenſis Patre Viro, Bartholomaeo Pfeiffer, Senatore quondam Dartphenſi Matre pia Barbara Schwaſin progener, tul, in ſchola patria, ceu ipſe, in Indice Ordinari per Martinum Wagnerum p. 125 manu propria teſtatum reliquit Vitorum doctiſſimorum induſtria Caſpari nempe Pfeiffer, Andrea Graſſi, Danielis & Matthaei, meritis imbutus principiis, ab aliis ſuadente ratione, exiret quoq; audiuit Praeceptores, Leutſchouid, Thoren, Elbinga, ac tandem Regionem. Anno 1646 in ſchola Decorem conſtitutus eſt, ſubſequenti Synodo Dartphana 1652 die 5 Septembris celebrata. Tandem ultimo re in ſchola bene geſta, An 1659 in Almuſſum Ecclia Dartpha vocatus eſt, ſacrisq; ordinibus initiatus per Martinum Wagnerum loci Rectorem, ad cuius laus etiam Archidiaconatum occupavit. Cum Ecclia nra his locis exilium immineret, ad calamitatem ferendam non ſatis vicium habens, impetretur, ut liberam (domi) manſionem. Putabat ſe latere poſſe in nidulo ſuo, quoad deſerviret tempeſtas, venturumq; iterum tempus, quo redire ad opera hauriret. Sed fruſtra. Inter optimam ſententiam & expectationem mori eum occuſavit. Mortis vicinis dixit: Domine deus, ſervam me nomini tuo. Dicendo inter poſt, pulor, quos delegiſti tibi, ſi tua tamen laus per me caſſare poſſet, aut ſi illi ad eſt viſta mea finis, tranſfer me ex his tempeſtatibus, in ſuam regionem, ſpultus eſt in patria conſpecte.

XX. Michael Czapko Kuczinenſis, poſt Deum vitam hauſerat Patre Dno Dno Georgio Pastore Kuczinenſi, & Matre Maria Dartphenſi, Patre demortuo ſchola Dartphenſi commendatus eſt, ubi Rectores & Praeceptores habebat D. Caſp. Pfeiffer, D. Daniellem Matthaei, D. Andrean Graſſium, D. M. Eliam ſplenium, & D. Richardum Gunttherum qui eodem a Senatu Melito Dartphenſi victus & amictus praeſentem impetravit. Viti eo & Matre ſcientibus eum ad opificium, in ſchola M. Periclenſem ſeſſiſſe, et illuc Leutſchouiam, quinquennio exaruitatus per eundem rectorem Dartpham rediit. Vbi accepta commendatione Reſmardum ſe conſulit, ſitq; claſſis ultimo Praeceptores, & David Frolichii Alti Primum Informator. Inter ſuperueniente Cl. Dno Mart. Pfeiffer, ſchola Dartphenſi Decore, literis eiſdem tueretur Dartpham evocatur. Vbi poſtquam ſeſſententiam & promotionem impetravit, vixit ſtudioſum gratia Thotunii, Danielis & Wittebergae per biennium. Tandem a Sen. Patre & Promotoribus evocatur Officium Con-Rectoris in hac ſchola, cum induſtria geſſit, ac ultimo ad oblationem ſacriſiciorum: haec ſententia nomine in lingua ſlavorum erat in eadem Viſnan. Ad Waldenſem evocatur qd. in m. d. d. d. Wagner p. 12.

XXI. Elias Ladiuer Polna, Patre Pastore huius nominis natus. Poſt ſchola Patriam, & Gymnaſia alia delegerat Gymnaſium Caluſianum Patarkienſe, cuius nomen duxerat Commendius. Linguam Hungaricam familiarem ſibi, hoc loco rediit, & rationem docendi Commendianam aſſecutus eſt. Wittebergae audiendi ſcholarum, Calovium, & Neſperum, Cunadam, Et ſarti quoq; ſe collegit. Deliquit ingredi in animo habuit, ſed obedire vocanti Patria debuit. Rediit Anno 1655 Divinarum et Humanarum rerum notitia in primis ſcili. Latini ornatu excultus. Inpendit ſe Patria ſchola plus minus triennio,

Conſilio

conſilio Et
ſit cuiq; he
libat ad p
rum ve
Hi iterum
rup parib
ducta ſunt
tores, inte
ſtatem illa
ſi quis die
nolle, inca
ſſoluta
onus, alio
vel oppo
mantior,
ſtioran
centiorum
quod hic a
illam con
de ſeiden
Pontificia
ſuiſſe, &
placuit no
exiſtentia
eſt. Res. d.
Anno 1670
Vtero ian
Copia
No
Salu
qua ignota
meoatun
continuat
neratione
Octava ſſ
ſtarum in
ſtas, ſive
ces eidem
mia noſ

83.

consilio Eliae Synenii Dartfham transfecit locum Martini Plesseri impleturus. Et cuius honor vix tamen saltem viam habuit hae Scholae. Quia matutina re-
dibat ad pulpita, occidente sole domum. Saepius in praeceptis ad coenam studiose
rum venit. Pater vix ex se natos tam indulgentes tractat, atq. hic discipuli
Hi iterum vix tanto propendebant amore in Progenitores, atq. in hunc. Amata
tux pariter ac timebatur. Docebat Theologica ac Philosophica hoc modo. Quae
dicta sunt reuocauit ad maximam et othematice, Syllogisticam, examinas Audi-
tores, interdum ipse studiosum occupauit argumentando, interdum fecit pote-
statem illi ad se impetorem. Dormitare in otio licuit nemini. Intelligere
si quis diem non potuit, interpellare licuit. Scholam se Pythagoricam habere
nolle, inculcabat. In primis prouexit conatus per Circulos. Hi vero tales fuerunt.
Soluta Lectione descefferunt studiosi in Circulos; Vice Respondentis tangebatur
vix, alter opponens, data facultate reliquis instandi. Si huius Respondens
vel opponens, ipse iuuat, Regre tulere nonnulli quod Aristotelis fuerit a-
mantior, eodemq. huiusmodi manipauerit, in tanta Philosophorum Chi-
stianorum copia, et cum ipse quocumque inmutatus fuerit Philosophorum re-
centiorum placitis. Ad hoc ille: Quod hunc potius sequar, quam illos, causa est,
quod hic ducta rationis conscripserit Epistolam, seruientem Theologiae, saltemque
illam continere hypotheses, quae Theologos seruunt scitis. Ostendit id Doctrina
de Accidens, Lutherianorum Denari. De Capite de Eucharistia adiuuante,
Pontificiam arietante. Saluati Academiae Vitebergensem olim Peripatheticam
fuisse, et hodie esse Lipsiensem, Argentoratensem, Altorfinam, Jenensem. Non
placuit nonnullis etiam ista eius assertio: Accidens non habet spem suam
existentiam, distinctam ab existentia substantiae. Vniuersale in intellectu
est Res. Quorum posteriorem M. Macus Crabanus Disputatione publica
Anno 1670 in Examine Anniversario Eperiesini impugnauit, inde dissensus.
Vterq. iam tum fuerat in collegio Eperiesini, uti infra dicitur.

Copia gemina literarum duplicium, quibus inuisabatur olim ad
Disputationem Solennem Cassoviensem.

Nobiles, Ingenii ac Eruditi Domini,
Domini et amici Obseruandissimi

Salutem, et obsequiorum demissa oblatione premissa. Date veniam audacia,
qua ignotus, ab Alma Episcopali Cassoviensi Academia interpellator venio,
memoratum Anno Superiori amicum ex verbo Dei de Religionis colloquium
continuatum, communis salutis gratia vras etiam dominationes, demissa ve-
neratione humanissime inuito, Dies colloquii indicta 10 Mensis currentis, seu
Octaua Assensionis Dominicae ab hora octaua matutina. Huiusmodi Controver-
siarum in rebus fidei ac Religionis in quaestiones dabimus. Dominationes ve-
stras, siue accusatores, siue beneuolos, et ex Catholica veritatis lege equos iudi-
ces eodem fore non diffidimus. Pothe hanc gratiam, et bene valeat. Ex Aca-
demia nostra Cassoviensi die 2 Junii Anno 1666.

Nobilem, Ingeniatum ac eruditum DD. W.

Ad obsequia praestitit Stephanus Re-
Nobilis Conuictor, Logues et
Controuersiarum auditor.

Nobis

numm.
fensae
leatam
schola
rogeni
dus
Eucrope
tati
ceni
tusest
vltimo
nisi est
ad elias
um im
decedat
etiam
quoad
labatur
occur
uer po
deest vi
progre
viam
aria
lectores
indican
i eodem
ut Viti
et illuc
regit
Prae
ueniente
et iterum
petraff
a. Tiber
hola cum
omine
Nagap. 1732.
lias
tiam
es nomen
loco red
audierit
coluit
Redig
fili
ricano
Confilio

Nobilis Ingeniis ac Eruditus Dominus Dominus Almae
Scholae Dartphenfis Auditoribus, Alumnis, Magistris,
suis quisq. Titulis dignissimis & Dominis & Amicis
Observandissimis
Dartphae.

Clarissimi Nobiles ac Eruditi Domini Amici
Observandissimi.

Salus & felicitas ad vos advenit D. V. p. missa commendatione. Laudeo
de meditata, sed in executionem non deducta doleo vestra comparitione: o.
stendissetis scilicet iudicem controversiarum, qui apud vos unice desideratur
semper, compareret nunquam. Ceterum istam vestram excusationem haud
grauate admittere pro hac vice, sperans saltem ad 25. Idem Junii vos nulli
impedimento legitime detentis, aut prius etiam si libuerit strenue exsi-
deliter comparituros, iuxta vestram sollicitationem, qua moram hanc
modicam commodiore tempore proxima occasione: hoc est a Dominica tri-
nitatis, usq. ad sequentem Dominicam quocumq. die, ita ego, inter pretori-
certo certius compersaturus. Sicut si mea vobis aqua postulationis non est, vos
ipsi diei dicite, arbitror vobiscum ducite ad nutum vestrum. Quia
quod aliud stenderitis, non nisi velle subrefugere videbimini publicum,
et quem non pudeat, quam qui infallibiliter non admittit, aeternam salu-
tem amittit infallibiliter, scriptum illius Deut. XVIII. 10. Qui superbi-
tatem operatur, sacerdos est: Pontificis imperio, & decreto iudicis, morietur
homo ille. Bene vobis sit ex animo precor, nihil mihi rescribite, at tamen
ipsi venite. Cassoviae 11. Junij Anno 1666.
Cl. Nob. D. V.

Amicus benevolus
Stephanus Denys

Clarissimis, Nobilibus et Eruditis Dominis, Dominis Almae
Scholae Dartphenfis Rectori et Alumnis, Dominis et
Amicis Observandissimis
Dartphae.

Liberas & Michaelis Grybzy Rectoris Academiae Copen. 1666. Apr.
die 3. Augusti Cassovia datat, in qua etiam Ladiuerum, Cl. Dnum Scholam
Dartphenfis Professorem Primarium, Dnum sicut observandissimum, com-
pellat, iam p.tereo. De de hac disputatione plura in Schola Cassoviensi. Den-
Ladiuerum exposuit publica vespillationi in Schola Dartphenfi Dispu-
tationem de Coena Domini, respondente Stephano Denys. Anno tandem 1662
p. missa valedictione die 18. Februarii. Pluribus omnibus Discipulis quorum
exant numero plus minus LXX. a quibus et ad istam Schola Dartphenfis
adum mensura impleta, ad Eccliam Septemfensensem, uti agere dimissus
a Patrone, non inficiis at diuine esse parem inuenire. Facilius prius
studia excitare, quam suscitata in hoc conservare. Illius a Joachimo
Kalinio superintendente laus fuit initiata. Nonnulli mirabant eum
examinari non debere, quemai modum olim Martinus Chemnitzus
munete

munere Lastero
Vell. Ex pot. L.
eius aliquid Cap
Lasteris mun
Ecce facere
eruditus par
non conside
Deo, mittent
lumentum, se
nos ex volun
ma exempla
recenti Histo
si alius Lastero
ei obliuiscit
fio fieri. Ex
licorum in Co
tyram ut in
larum. Veru
§ XX
et honestate
Emeriti, Ann
tius domi tite
moderantib
pro tunc spe
Lingua Lastero
Lastero ad de
licet corpora
recollectis, i
et linguis in
Academica et
et stipendio in
Lasteris ois
conspicienda
Lasteri Expe
tena 1662
Exercitium
Lastero n
nata esse v
onem Direct
Schola de Lastero
functionem
Ministerio, q
suo examine
Excellentissim
giarumque

munere Pastoris, ubi de eius eruditione constaret, examinatus non erat, referre
Vell. Ex pot. Psalm. I. Insistit tamen ipse, ne mos examinandi Candidatos exemplo
eius aliquid caperet detrimenti. Post multa, quarebatur: An is bona conscientia
Pastoris munus suscipere possit, qui maius emolumentum docendo in schola
recte facere possit? Respondit, incedens esse, ubi plus emolumenti vir
eruditus parere possit, vocationem legitimam acceptari posse ab ecclesia,
non considerando fructum subsecuturum cum & sancti ottemperarent
Deo, mittenti simpliciter, quo missi fuerant, non expendendo, quod emo-
lumentum sequeretur laborum. Christum quoque ipsum iussisse ad Pergete,
nos ex voluntate Patris, ex quo aut nullo subsequente fructu. Erre pluri-
ma exempla euocatorum e schola ad Episcopalia munera in veteri et
recenti Historia. Adidit & hoc, si periculum nullum sit amittenda schola,
si alius parrogari potest, a quo vilius, si Rector Client non est Civitatis, nec
ei obstrictus peculiari vinculo, posse hunc relicta schola, Doctorem Ecce-
siae fieri. Ex hac ecclesia euocatus fuit publico consensu Statuum Evange-
licorum in Collegium recepti Eperiense, Methodum in posterum ducen-
tiam ut introduceret. Praefuit etiam huiusmodi, nomine Praefecti Scho-
larum. Verum haec de re adduntur nonnulla in descriptione Collegii Eperien-
sis.

§ XXII. Iacobus Zablerus Bartholomaeus, Patre viri nativitate
& honestate claro quondam Zablere Leutichovien-
Emmerici Anno Christi 1639 non XTTEPOKXWU progenitus est. A pateris ini-
tius domi literis & honestati morum applicatus, isdem amplius insistebat
moderantibus viris Clarissimis, Martino Heisero & N. Joh. Düringer, hoc
pro tunc Eperien- illo Dartphen- schola Magistris. Anno 1652 Lyskam,
Lingua Patria amore concessit. Verum ab affine Veneto Dno Samueli
Zablere ad domum in parandam vel inuitus conuictus est. Didit sci-
licet corporis iam pene exanimati cathexiam. Tantiq. rursus viri
recollectus, in Patria schola, sub f. viri Clarissimi vigiliis f. ingenuis
et linguis inuigilavit, donec profectus exploratis, Latine suadentibus,
Academica ex p. et commercia. Missus itaq. & promotus paterna cura
& stipendio in celebrem Thuringorum Academiam Talarum. Vbi memor in
Patriis oris missus esset laboriosus, & ita studiis convenientem assiduitatem
conspiciendam p. viri Professoris Dn. D. Christiano Chemnico Dn. D.
Johani Ernesto Gerharde, quorum sub huius Praesidio tui publica ediderat
Tena 1662 Epitomen Confessionis Catholicae Joh. Gerhards Item An 1660
Exercitium Academicum de Persona Christi Praeside M. Godofredo Czapfio
Quinquennali studio Academico finito Patriam visitare consuevit. Cui cum
nata esse videretur, notuit vocationi legitime ad Con- Rectoralem functi-
onem Directae, refractari. Quare eam Anno 1664 capessens, Annuum in
schola deludavit spatium, quo & acto ad Suffraganei seu Subsecruti Sacram
functionem consentiente & vocante Magistru incluso, approbante Venerando
Ministerio, quod voce, qua scripto, vocatus est. Vocatum, p. tentatum & p. requi-
suo examine exploratum, sacris Apostolicis initiis ordinavit Vir Maximus Rector
Excellentissimus D. Martinus Wagner, Pastor Dartphen- & V. Liberarius de
giarumque Civitatum Superintendens. Cui etiam in Indice Ordinatum
sub

86.

sub eodem Wagnero, dum ordines suscepisset, exitum sequentibus dixit:

Marthe Vagner Disco LV optas? JSC flet.

*Hec Anonymus quidam, de vita Jacobi Zableri annotavit, quae sequuntur
Auctori nostro Nathigidi debentur referri.

Jacobus Zablerus Excellentissimus Summus Reuerendi Domini
M. Petri Zableri, Primi Nationis Germanicae in Hungaria Superintendentis
Repos Virtutum auitarum & officii Superintendentis in Hungaria grauissi-
mus, & in aduersis patientissimus, Restaurator, aliter Elias, & hodie etiam in filio
suo plurimis diligentia & solertia ac solida eruditionis specimenis, Clarus,
Carita chara exult, celebri Professore Thorunienfi vicus. Huius vita modestia,
doctrina soliditas, et morum grauitas, mox redeunt ex Academia, in quibus
publico eruditorum examini subiecit exercitium Academicum de Persona
Christi, p. 17. M. Godofredo Crappio Jena 1660. Item Epitomen Confessionis
Catholicae Johannis Gerhardi. Praefide Johan. Ernesto Sephardo Jena 1662
Dignitatem summam promittebant. Tamen vocationi legitima ad Len Reu-
erendissimam functionem subeundam, non reuult, ut exemplum aliis praeberet,
Wagnero, dum ordines susceperet exitum sequentibus praedixit:

Marthe Vagner Disco LV optas? JSC flet. Anno 1699 die

26 Junii una cum filio in exilium missus est, Mandato summi Magistatus
Anno 1701 die 8 Maii Templum Dartphense suburbium solo aequatum est.
Anno 1703 die 22 Nouembrius Excellentissimus Reuerendissimus Dominus
Zablerus Senior, incepit iterum Dartpha veteri Statione, a qua per aliquot
annos aberat, conuocari. Filius Jacobus, memoratus, modernus Professor Tho-
runensis, tunc Pastor apud Schemniczenfes reuocabatur ad sedem propriam
Aetoris etiam officium in hac schola gesturus, sed Schemniczenfes reditum im-
pediuerunt. Viam Zableri dulci amaritudine plenam videris elegerit sit
Cl. Dominus Johannes Rezik, Collegii Eperienfis Professor, in Fasciculo
Myrhac Anno 1709 publicato sequenti modo:

Fasciculus Myrhac

Viam dulci amaritudine plenam
Maxime Reuerendi Excellentissimae atque Clarissimae
Domini **Jacobi Zableri**.

Inclitorum Comitatum, Sepusienfis, Parosienfis, Templinienfis
Abba-Viuariensis, Dereghienfis, Vgozenfis, Zashmarienfis, Zeharionis
et Regiarum Liberarum Cuiusdam vix Oppidi Sáros Superintendentis
Ecclesiae Dartphenfis Germanicae.

Pastoris Primarii.

Illustris Collegii Status Evangelici Eperienfis
Inspectoris Grauissimae

Anno 1709 horam circiter 12 nocturnam, quae plessis et Maij diem
28. Viam bene finientis, atq. pompa fuprea in Templo, S. Regij Dartpha,
qua natus fuit J. contumeliosi adumbrans exhibitus et
publicatus

Ab Johanne Rezik, eiusdem Collegii Status
Evangelici P. P. et Directore
Dartphae.

Ame mihi

Dixit:

Sequens

Domini
tendentis
grauissi
in filio
clarus
modestia
a quibus
persona
infectione
1662
Con Re
aberet
xit:

1699 die
Magistratus
atum est
Domini
per aliquot
fessos Th
proprian
itum im
deripit
fasciculo

inienfis
fationis
dentes

ay diem
diu Barthe
et

Nunc mihi

Nunc mihi vobiscum est certamen Maxima Mundi
Numina vobiscum nunc ego bella geram
Dum video pulchre disposita Climata terrae
Ut redeunt noctes, lux quoque cara Poli.
Interit ista dies, oritur mox altera coelo,
Hac quod si intereat, tertia ab hinc venit.
Praescriptos fines Pontus, non transit arena,
Compe scit fluctus, fulmina dira maris.
Suntque vices terris, nunc herbula floret et arbor,
Cultori dulcis vinea lucta parit.
Hae et plura videns, fas certa lege teneri
Relucto, aut homines, aspera fata rotant.
Audio non raro, latos flosere nocentes,
Vexari in fontem, plarima ferre mala.
Hac animo voluens, satis non mente requitur
Cecis, ista, puto, sic perit omnis homo.
Imperus homo est solus, aut nescia Numina nostri,
Hicce mali surgunt, perditur iste bonus.
At absolve Deos, iustissima Numina dico,
Dum probitas alget, floret at improbitas.
Si tenet inuictus praecipuum culmen honoris,
Corruet, oppellus tollet ad astra caput.
Te mea praesentur Tablere incendia belli
Dum aruent, aras, linquere iussus, abis.
Iussus abis, terras peregrino sole calentes
Luaxis, spernendo limina tecta Patrum.
Te Deus in terras cluxit, perduxit ouantem.
Saxonis in Terras, hic tibi certa quies.
Sic fidei poenas perferis, sic fata Piorum,
Sensis, verum in fontem fers patientes onus.
Ut puppis Ponto superato cara triumphat
Lictore, sit tibi dum fata dedere locum.
Non semper pueror fortuna genaciter urget,
Sed vidit innocuis mollior aura viris.
Nec semper coelum rutilantia fulmina mittit,
Post nimbos currit saepe serena dies.
Et dum Pannonico sudarunt arma et uoce,
Tu bone Serue Dei, tempora laetus agis.
At tamen interdum carpebant pectora curiae,
Dum Patria voluit plurima mente mala.
Barbarus est qui non Patriae stimulat amor,
Qui non pro Patria cum Patria iacet.
Tollebas puras ad maxima Numina palmas,
Ut Parnopha posses cernere templa tuae.
Factum est, vidisti, mala sed scis quanta tulisti
Luctus bonus aut cuius tam graue nefas erat.
Aris depulsus rursus per comperta tristi
Errasti, errasti ut per iuga summa feras.
Ignotos inter potos latitare solebas,
Ut torcum mitis dum fugis agna lupum.

Verbis

Urbis Spectasti fumum, sed tangere nunquam
 Moenia, permiffum est, cernere crimen erat.
 Enea tibi vilis, (nam quis manifesta negabit?)
 Saepedomus timido rastica Sylva fuit.
 Non quassasti lectos plumasq; recentes,
 Lectus erat stragem, gramina lectus erant.
 Fumofus paries, niuis, grauis atque pruina,
 In casum mœnetans, arcis ad instar erat.
 Felices, Fagi, Fagi, Satyrig, Feraeque,
 Quem Zapherum dum merdere Virum.
 Commacuit vultus laerymis, quis terminus Inquit
 Et quæ meta malis dicite fixa meis.
 Optata at latuit soci, inde prenta futuri,
 Consilii hominum, quæ Deus ipse regit.
 O Deus, O Stator! me Tu quocumq; vocabis
 Ibo, Cæta mihi reu mihi Aura paras.
 Dixit et ingruit Supremi fuffa Tonantis
 Et redit ad Templum, quod fuit ante fœdum.
 Dumq; animat Cathedram, Diuini dogmate Verbi,
 Deficit, elanguens in statione sua.
 Sed tandem vita est finis, finisq; dolorum,
 Inuictus coelo gaudia parva tenent.
 Vicit, Victor orat, spernit Syluag; cafas,
 Præluceat stellis, sideribusq; Poli.
 Infidet et capiti merito radiata corona
 Atq; hæta imposuit quam Deus ipse suo.
 Te deplorabit non fletus fletibus ingens
 Rothius audit, qui cœcilitatis hopos.
 Illatus Cryptæ, cryptam plangore replebit
 Rothia, torpebunt fletibus ora, genæ.
 Primum videbunt incerta murmura famæ
 Iena bonis studiis quos alit alma filius.
 Non poterunt tandem lacrymas cohibere fluentes,
 Et famæ cedent, Symmata nigra trahent.
 Te, Te deflebit Natu, Virtutis imago
 Pulchra Tuæ, ornata qui Schemniana sacra.
 Fletibus adiunges fletus generosa marita
 Natu, plorabit cum Genitrice Sepos.
 Filia quid faues? quæ Patris funera cernis,
 Quæ Spectas venam, corpus inane vides?
 Luctu deceat, nosq; currat nimbus ab ore,
 Est tibi iam toto nullus in Orbe Pater.
 Ad bustum veniant Neptun, Neptunq; Genes que,
 Dicant, huius nostra est certa sepulta Salus.
 Accipe pro merito, et lacrymas, Donec Pastor, honoris
 Dedicat et donat, quas pia Dactylia Tibi
 Mat mori et inscribit lugens hæc paucula verba:
 Hæc Templi Deus, huius Publica Lingua tacet.

TUDOMANYOS ZSERKÖNYVTÁRA

Geologia. I. Irta Sajóhelyi Frigyes
Geologia. II. Irta Sajóhelyi Frigyes

SIOVE
Pracovi

Summe Reuerendus Daniel Krmannus sequentia
de Illustribus Zableris annotauit:

Dominus Iacobus Zaber fuit postea Archiepiscopus Darsfensis et
in exilio triennium superans, hunc in finem, factus fuit apud Mulber-
ger fess. Mystra secunditius, quam dignitatem gratulabantur eicem. An 1677
res ab Ungaria exules publicatis Carminibus sub titulo: Inter Ciperalia exilii
inopia Vocacionis legitime. Hilaria ipsa Dominica Reminiscere M. Petri
Zableri filius fuit Iacobus iste. Fuit etiam Iacobus Zaberus Ruchouia Hunga-
rus, qui Witteberga produxerat Disputationem Auctor Respondens, sub Praefatio
M. Christiani Tiedtkii Facult. Phil. Prædicti. Titulus Disputationis est: Falsi-
tulus notabiliorum Theorematum Philosophicorum An 1646. Postea fuit
Prius Ecclesie Ruchouienensis & Gymnasii Inspector, Anno 1664 secundum
Sponsus. Hæc Krmannus.

§ XXIII. Tandem post fata Jacobi Zableri Senioris, urgente rem
Spectabili ac Generosissimo Domino, Nicolao Szirmai de Szirma,
Patrono Scholarum, liberali et promotore meo. Manifestissime, cuius memorie
Posterior feros recolenda gratia, orationem meam Innegrigam, huius Gymnasii
tæquam, perpetuum gratiarum templum, adnectere volui, quia maius officium
beate defuncto neq. inuenire, neq. exhibere potui. Euocatus est Michael
K. Szirmai Trans-Danubianus, concione Funeris, Valentino Török He-
phani filio, Rosnaui in Hadis mortuo, Anno 1708 habita ac edita, clarus et
a Czittingero, una cum Patre obiter commemoratus. Hoc loco Theophrastus eadem
scellaneas, Darspha publicè in examine ventilatas, & Excellentissimo Domino M. Sch-
K. Szirmai dicatas adfluxisse sufficiat, quarum Praefatio.
Adsit. Verbum hoc Personale finitum Symbolum fuisse legimus Augustini
Potentissimi Romanorum Imperatoris, & Regis optimi fortissimique Indylti Regni
Hungaria, quo quæ significare voluerit, ipse optime scierit. Doctores & Præ-
quique sensum elicere voluerant ipsum: Auxilio Domini Superabitur Impe-
rator Turcam. Illi pro communi Christianorum Symbolo usurpant et hanc
in hoc sensum produxerunt: Auxiliatur Deus suis iusto tempore. Nonnulli
sibi accommodantes, ceptis tentationes hostium spiritualium et Corporalium se
consolati sunt hoc modo: Auxilio Domini Superabo. Enimvero tentationes
eorum meditationem ut ingeniosam, sepiam & fructuosam esse videmus atque
probamus. similem in iudicium, pro Alma nostra, super periclitum Magistratum
Darsfensem, ut & gloriose memorie Reuerendissimum atq. Excellentissimum Virum
beatissimum Dominum Iacobum Zablerum, restaurant Scholæ Symbolo, & sonica sub-
stantium & fundamentale. Basis, suscipimus, & iuxta literas quinq.ue
sensum hanc eliciemus: Darsphenem adiuuabit Scholam Scholam sapientissimam
vel: Darsphenem adiuuabit Scholam Scholam sapientissimam. Ergo, Dars-
phenem adiuuabit Scholam Scholam feruatorem. Basis Grammaticis significat
fundamentum et plantam pedis, quæ ita sustinent totum corpus, ut fulcrum
integrum ædificium, quo Symbolo merito gaudeat, non tantum Scholæ sed etiam
Ecclesiæ imò etiam ipsa Respublica Darsphenensis. Non solum ideo, quod Dominum
Deum Triunum Basim suam habeat, cuius potentia & robore inter tot tantarq.
Patria vicissitudines ad hoc usq. momentum firmiter stetit, sed etiam ideo
quod Darspha nostra olim reliquarum Scholarum & Ecclesiarum honestissimum
Patrum

Summe

70
 Annū Datis sit facta. Quis enim adeo peritarum rerum ignarus est, qui ne
 sciat Scholam Dactphenensem pristinis temporibus, non modo aliis non cessasse, quin
 potius omnis alius palmam praeferre. Constat quippe post Lutheram
 per Dei gratiam Religionis Christianae per deo dilectum virum D. Martinum
 Lutherum Reformationem, primum in tota Hungaria Sacram Evangelii lucem Dactpha
 fulsisse, et per totum Regnum vicinasque Regiones huc produsse, et ab exorta luce
 Evangelii continuo, clarissimos viros Leonhardum Röckelium, Leuzerianum
 Sculteti, Petrum Fabrum, Martinum Wagnerum, Leonhardum Wagnerum
 et Martinum Pfeifferum, Johannem Schwartzium, Eliam Splenium, Eliam Kappelerum
 et nuper ex hac mortalitate ad immortalitatem transiisse. Deo hominibusque
 charissimum, pietissimum memoria, desideratissima recordationis virum de
 venerandissimum atque excellentissimum Dnū Jacobum Zableum, Ecclesiarum Christi
 per Regnum Hungariae superintendentem celeberrimum, et huius Dactphenensis
 Pastorem Primarium, omnibus meritis et numeris dignissimum. Patris Patrie
 Dominum et Compatriam meam ante et post suos cineret ad meos, vel cineret veneran-
 dissimum, in utraque omnino Regia Libera Civitate Dactphenensi Cappella, Ecclesia
 Scholastica, Dignissimi, Eruditissimi atque prudentissimi Viri, fulserunt. Insuper
 celebratissimae et praeclarissimae ex auro atque argento Artes, ad stuporem et quae
 et supra aliarum Civitatum gloriam hic eminent coluntur et tractantur. Quae
 de pro latet Dactpham ex altera Regni parte adversus inimicos Patriae fac-
 tissimum antemurale esse, ut reliquae Nationales res gestas ostendat, deinde
 mus nobis in mentem victoriam praeteriti anni, quam de excurrentibus hostibus
 ex vicina Polonia reportarunt, quam fortiter a aperto Marte eis resistit
 hostium vires fregerunt et debellarunt, usque adeo, ut Dactpha merito Dactis
 Artis et Martis, Dactis Evangelii et Consilii, Dactis, litterarum et Dactis apud
 nuncupari possit. Quae est invidia temporis aliqua vicia commota fuisse, di-
 uina tamen benignitate, pristina libertati restituta est. Sub cuius diuinitate
 nutu, cum et Schola sua incrementa capiat, studiis huiusmodi Dactphenensis di-
 gentis sua documenta probare gesta. Sed quoniam ex singulari Dei clementia
 nec non totius Ecclesiae Evangelicae votis, suffragiis et precibus sua Excel-
 lentia pro Communis Ecclesiarum et Scholarum inspectore est constituta; Theses
 igitur has et Miscellaneas huiusmodi nostrae Dactphenensis, Inspector vigilantis-
 sime, Domine Patronae Praeceptor maxime venerande, commendare ac de-
 care volui, submisit orant, ut laboratissimo, modo imposito magis, quam fusce,
 pro officio, inter ceteras maximeque arduas sibi inhaerentes curas, Schola quoque
 nostra iuicia, sibi commendata esse patiarur. Quae Spe fretus pro incolumi-
 tate Vestra et huiusmodi atque Excellentissima Dignitatis, preces, cum omnibus
 Scholae huiusmodi deuotissimas, Domino deo fundentes, oramus, ut Deus
 Pater, propter Filium suum, Dnū nostrum Iesū Christum, Spiritus suo Sancto im-
 pleat Votum suum, et recte, cordet, absolute tandem feliciter muneribus
 suis, in militanti hac Ecclia, in Fructuphantem perpetua quiete translocet. Quod
 omnino ut fiat, iam ad rem nos adtingentes, toto pectore diuicem. Numen
 imploramus, ut auxilio suo nobis Deus Clementissimus adsit.

44
 Rectius dixisset Tuo, iam
 enim superius tua Excellentia
 eundem appellat.

Theses Miscellaneae
 in Examine Autumnali ventilandae
 in Alma Dactphenensi Schola huiusmodi
 Scholastica
 Anno 1709. die 30. Septembris.

Ex Theologia

Ex Theologia

81. Quam defendet Gulius Kellier. Nobilis Dartphen. Inscientia dei non inferi reb. necessitate.
82. Quam defendet Joannes Halli. Vetrogolicensis. De pulchritudine. De spiritali ad carnalia datione.
83. Quam defendet Daniel. Clarius. Vetrogolicensis. Visibilis non est per petuam attritionem. Cate.
84. Quam defendet Mathias. Lactander. Octinensis & Stephanus. Longai. Vetrogolicensis. Homo ante lapsum habuit liberum arbitrium, post lapsum vero ante conuer-
85. Quam defendet Joh. Varkolik. Berzouiczensis. Johan. Lionatrik. et Tho. mas. Ticturak. Huén. Dictum. Apostoli Pauli ad Rom. IX. 12. 13. Scriptum est: Jacob dilexi, Esau odio habui, non est intelligendum de odio hostili.

Ex Logiciis.

1. Genus logica rectius ponitur habitus instrumentalis quam ars.
2. Plus est in specie quam est in genere.
3. Meliusdum non potest predicari de alio.
4. Deo Genus logicum tribui non potest.

Ex Rhetoricis.

1. Reek describitur Rhetorica a B. Dieterico, quod sit ars bene dicendi.
2. Rhetorica partibus compodoe annumerari possunt, Inuentio & Dispositio.
3. Hyperbole nullum mendacium continet.
4. Omnis sermonis exortatio est Tropus aut Figura.
5. In dicto Gen. III. 22. male tribuitur Deo Ironica locutio.
6. Chria recte definitur, Morale cuiuscumq. actionis siue Fabulosa siue vera veri- tatem exhibens, per memorabilem aliquam sententiam.

Ex Poeticis.

Samuel Ocherland, Jacobus Johannides, Georgius Skirnay. Briznensis. Male dicitur Poetas nasi Oratores fieri. Ex Cuthalib. III. Cap. I. § 7. docet: S. et cum pie rem geri possit.

S. Alexander Ch. tantis laus nodi Poetici sortem oraculi implevis non elusit.

Ex Lib. III. Cap. II. § 1. Reek colligitur Ducei Delli tantum esse: quanti totus exercitus.

Porro idem Michael. Res hic existens, Theologia D. Königii in quæstiones vocat, & sub titulo: Magyar. Theologia, spectabili ac Generosissime Domino Mich. la. Szirmay dicatam in luce edidit. Item, Meditationes Petrhadi in Hungaricum versas in lucem publicam edidit. * De quib. tamen Anonymus sequentia et quidem rectissime annotavit: Meditationes Petrhadi & alior. libellor. viles in linguam Hungaricam vertit Zolyomi Penna Boldisár. De coniunctione vero Funebri Juniori Főzők. Aofnauis habitus dictum superius. Cassoniam deinde vocato Pestis & peste ibidem extincto, Schola quoq. Dartphenfis, aliquantiq. per resau- ratus splendor iterum est extinctus. ** Daniel Krmanus sequentia annotavit:

Michael Hach. Aofnauis. Pastor Hungaricus habuit Coniunctionem Funebrem in Obitu Generosi Iuuenis Valentis. Főzők. Dñe Stephani Főzők filii, Aofnauis. Fuitis operam nauantis. Inyressa fuit illa Anno 1708. Ex Reetoratu Dartphen- transiit se ad Cassoniensem, ubi etiam diem obiit supremum in peste An. 1710.

Ad Theses has & magnandis inuitauit Danielen Krmanum, eo tempore ab Ecclesia Zolnepsi exulantem, & Ecclesia Dartphenfi Rayica deficiantem, qui non tantum Theologicas, sed etiam Logicas, Rhetoricas, & Poeticas opugnauit. u. Hac Daniel Krmanus de Hachio.

XXIV.

Præerat interea Domestica Iuuentuti Vir Humanissimus Dominus Christiani, Cantor Germanorum, tādā aduol pietatem & patientiam, quam constantis hactenus, apud Dartphenfes et in aduersis tulit.

* Hunc

est, qui ne,
cessasse, quin
Lactam
Martinum
uem dante
exorta tice
uer inam
Yagneram
at xpiue
ninitis que
Arium de
rum Crisi
henfistate
a Patrem
Venerari
a, Cetyl
at. Insu
m. Arque
m. Quen
rica f. c.
m. Deuoc
postibus
interunt
io Datis
m. arat
m. di
m. iustiss
henfist
dentia
a Excel
m. Thes
vigilanti
de ad d
quam f
a quoque
m. colum
m. oprib
t. Deus
Santo im
munerib
cet. Quod
Nimen
t.

Ex Theologia

* Hunc sequitur Georgius Francisci, Leutichouiensis, primus Episcopus
 Linii, post Sedani, ac tandem Wittenbergae bonarum Artium studio. Traditione ac
 cepit eundem Clarissimus Dominus Petrus VICRAY & Simon Galt, ad Gryphoval
 aensem Academiam descendentes, tunc studiose, se socium itineris abque praeiudicio
 deliberatione praebuisse, atque sub vno tantum vel altero grosso instructum, ad me-
 caturam bonarum literarum descendisse. Qui cum per chileret edoctus Latine
 reperisset, nulla habita conditione, merces Academicas, cum quastuta aromatum
 confundere coepit. Cuius sortis miseri quidam boni viri Darsphenenses eum pro
 Rectore Scholae commendarunt, et dum iam ob dignitatem sibi collatam ab uno
 ab altero Patronorum conuersationis honestae gratia sapienter inuocaretur, accidit
 quadam occasione, ut publice diceret: Se plus diligere a cuiusdam Pastoris coniuge,
 quam a suo Viro. Sibi fore coniugali virogo. Odium sibi Rectore minus decerente
 oratione consiliauit. Abiit. Latum est pro velamine Testimonium. Perre
 Germani: Suis nigris in Darsphen, tan nigrum in Darsphen. Mit
 thillys nigrum in Darsphen, tan nigrum in Darsphen. Mit
 currunt, sed et in Darsphen, tan nigrum in Darsphen. Mit
 rit multitudinem peccatorum.

XXXV. Sed visitavit iterum Dominus Israelis Scholam Darsphen
 misit, per darsphen salutem scientiam sequenti eius, Virum huc nem
 humilem, & laboriosum. Martinum Dubowsky, Patris imaginem, cu
 ius conatibus benedixit Dominus, ex alto. Tantum de Schola Darsphen.

*** Hic ego omnis Coropidis loco ex meo pueri, sequenti adiciit.
 Cathalogus Scholae Darsphen Rectorum olim a Placimum
 Anno. Dno. Jacobo Zablero Joanni Durio communicatus, in quo
 celebris olim Schola Darsphen Rectores hi nunciantur.

1. Clarissimus & doctissimus Dr. Leonhardus Höckelius Darsphenis, qui
 pro zelo, et Ecclesiam & Scholam in eodem Reformatum docuit Anno 21.
2. Clarissimus Thomas Faber, Negoliensis.
3. Clariss. M. Nicolaus Erhardi, Dalheim Palatinus.
4. Conradus Gera, Marchicus.
5. Alexander Rocquenus, Brisnensis.
6. Martinus Weigmannus.
7. Leonhardus Wagner.
8. Caspar Seifrid, Negcomiensis, Reputus.
9. M. Elias Sprenius, Rosabergensis, post Notarius & Senator.
10. M. Elias Kreischelius, Argentinas.
11. M. Martinus Gelferus.
12. Elias Ladiuer, Solnensis.
13. Clarissimus M. Johan. Schwartz, nunc P. Theologiae Doctor et Superin-
 tendens Quorsintensis. Hic R. ex D. cet. huc. Hic Notarius & Durio.

De Schola DARSINGENSIS.

CAPUT IV
De Schola DRIZNO-DANEESI.

§ I. Drizno-Danya est vrb. Liberaurum Regiarumque
a Chontanarum vrb. hac etate periculissima.

§ II. In Schola huius vrbis tunc indigestamque ingeniorum ma-
teriam elaborare Auduerunt Viri sequentes.

§ III. Alexander Sczouinus, Driznensis, Ludi Patii Sole re-
Moderator. Hunc Frencinam eruditione, vtiq. modestia commendatum ad-
uerat. Falcocium fama nominis euexerat. Driza tunc celeberrima doctissima; et vtiq. S. Catharina per. anno II. postremo
mo Cassovia sibi deuicerat. Quare de vrbis affectat Scholas.

§ IV. Stephanus Pilarik Pater filius huius nominis. L. L. Schola
Nigabili, & Turcio-Tartarica Gudelitz orbi erudito notus, cuius est N. H. Tobias
Fleich, scribens de singularibus quorundam Theologorum fatis Cap. III. § 10 p. 20.
meminit. Elias Padoiuus, Driznensis, Schola Tholighensis 1624 Rector,
Patris Schola Praeceptorum, cuius nuntius & ductu in praesentia liberis operam de-
dit, & cum Joanne Rotario parumpat in Indice Ordinatum per Petrum
Zabierum pag. 83. Fuit huius Schola circa Annum 1610.

§ V. Johannes Rotarius, seu Rotarides, Supra Annum 1620.
Rector Schola Driznensis Michael Bartholomaeus Driznobanensis olim Hanus
Faluensis Nyssa, in Ind. Ord. per P. Zabierum p. 126. de hoc vrb. taliter scribit.
Demum a Cunabulis educatum, vrbis rationis & corporis maioribus ditum, mox
Literis Humanioribus Facultatis consecratur, ex vrb. doctissimo p. t. Praefici Schola Patris
mea Driznensis Johanni Rotario commendatur, cuius industria, labore & vigilanti-
a, fructus studiorum mediocres cernere licuit ante Annum 1620 in memorato Indice Zabie-
riano pag. 126. A Michaeli Belskio refertur ad Annum 1620 in Ind. Ord. per Pet.
Zabierum pag. 138. Meminit etiam Martinus Klich Leutchenensis, ac-
cit. Annum cum dimidio sub Tetula eius honestis literis consumpsisse, in Ind. Ord.
sub Petro Zabiero p. 32. Hunc postquam Rotarium Rector neglexerat.

§ VI. Daniel Dubravius, Rector Schola Driznensis Anno 1621 re-
ferre Joh. Schuwada, in Ind. Ord. per Pet. Zabierum p. 143. Confer etiam pag. 105
eundem Indicis, ubi etiam Scholam Danouczensem cet. in Rectoris no. legitur.

§ VII. Johannes Lanah Schola Driznensis Rector, huius meminit
memoriamq. Viri ad obliuione liberat, Joh. Grandus Lutholienensis, ex Comitatu de Per-
schen, olim Rector Hanus Faluensis Scholae in Comitatu Patrosiensis, in Indice
Ordinatorum per Petrum Zabierum pag. 177.

§ VIII. Johannes Dornaius, Viri Doctissimi Elogium eodem
insepis Paulus Nouckmet, per poenennium Rector Fülkensis in Ind. Ord.
sub Martino Wagnero, p. 41. Daniel & Martini vero Driznensis, post apud Capoczen-
in Comitatu Patrosiensis ex Rector Schola Rakouanensis Exul, in eodem Comitatu fuit Nyssa
Fulul, factus se in cognitione Dei fideliter ab eodem informatum fuisse, dignus
huius vrb. ut nomen eius recolatur, & si fallor recolatur in Nepote (aut filio legum)
eius, N. Paulo Dornagio, Felcensi Pannonio, Confessione Martyrum, de p. y.
Ferio S. Trinitatis veterum monumentis succinctorum illustrata, claro. Prodiit
haec Martyrum Confessio Anno 1699 Witteberga. * Quidam Anonymus docere
vult eundem Dornagium, plus etiam tractatib. plurimis (inclaruisse) est is
non Praepositus Olmae in Silesia, ex cuius Fratre in Silesia fuisse duo filios, in Silesia
labores Rectorum Ministeriales absoluit. Haec Anonymus, sed confuse atq. obfusse occasione
Dornaii annotauit.

§ VIII. Simon

Especi-
atione ac
pphival-
e prauia
m, ad me-
et Patam
matum
eum pro
ab vno
acudito
Coniuge
Secunde
Perne
Mit
non in-
bas op-
arfenen
e hem
inem, cu-
enfi.
io.
imur
in quo
li, qui
21.

uper in-
rio.)

94
§ VIII. Simon Friedwalsky Anno 1630. M. Georgius Lang, Auctor Fundae Davidicae, videtur hanc vitam bonam retulisse in numerum Apostatarum, quem Anonymus Animadversionum Historico-Theologico-Politico-Criticarum in Narrationem Historicam Captivitatis M. Georgii Lang in intimandis ad Fundam eandem Davidicam sequentibus tueretur. Dominum Simonem Friedwalsky Teuto Lipschenfem, Neo-Catholicum Cultores veri Dei blasphemantes, quid videri? quid videri? nec erubescit mentiri tam insigniter coram orbe Christiano, de viro illo, cum tamen ad hoc tempus Evangelicus in p. 90 proxime adiacente Teuto Lipscha commorans persistat. Phi de tanto mendacio.

§ IX. M. Imacius Czabanius, natus hic est in Cottbus Silesiensi, Protsang vico sub monte suo, ab oppido Magy-Tapolca, unico lapide distans, Patrie eiusdem loci Pastore, cui probitas & filius hic, famam immortalis dedere, ut post, qui in eo vivit, & vivet in posterum. Consulturus filio, literis eum de, dicauit, magnitudinem eius ex ingenii bonitate tenera statim atque fragili, Nec preconceptam spem fessit, Paterna expectatio. Præiudicis ac semperonii ingenium excoluit, coepitq. ornatu animi inter ceteros emipere. Succinctus bonis Artibus, Academia Wittebergensi nomen dedit, responditq. publice de M. Mone Roterico, Praefere M. Dayero Anno 1654. In Patriam reverens substituit Præiudicis, ubi quid ei intercesserat cum Rectore eiusdem loci, videretur erit in eadem Præiudicis Schola. Priznam vocatus in Rectorem, et. Ph. conspexit qualem sit nactus virum, mox Disputationem edidit, de finitionem hanc; Homo est animal rationale euerens. Pastores aliquot ab eruditione instructos, ad opponendum invitauerat, & inter hos etiam M. Danielem Lang, virum Doctissimum, Ignedq. veritatis Evangelica columna notum, qui tamen valitudine aduersa impeditus, vili locum relinqueret nequiuit; age rime tamen tulisse dicitur, certe impugnari, atque infirmum ad id. Ne me prius attereret morbus, docerem novum hunc Philosophum seu Philosophum. Tum sibi de vitis ingenii frondebat homo ceteroquin gravis, & eruditus. Tandem e. Rectore Prizno-Danienfi factus Con-Rector Eperienfis, & Collegii Professor, Vide de eodem Czaittingerum p. 405. Collegium Eperienfis Scholae Præiudicensem.

§ X. Petrus Sextius Magy-Labosensis, postea Pastor Petrekiensis, & Contubernii Gomöciensis Senior. De quo alias plura. cet.

§ XI. Johannes Simonides, Rector huius Scholae per sex annos existens, Scripsit Studium Catecheticum, Libicum, Logicum, quod in examine publico, Mense Iulio, ad ventilandum proposuit, Opponentibus, cet. Respondentibus vero Discipulis Classis Prima. Impressum est Leutschouia An. 1669. Febr. Anno eodem Mense Decembri in Examine Hybernali, produxit Studium Catecheticum, de Evangelio, Symbolo Apostolico, Deo Triuno, Respondente Joh. Micellio Impressum Leutschouia 1669. cum annexo applausu M. Imaci Czabani & Pauli Michaelis Professorum Publicorum Athenaei Eperienfis. Idem Scripsit Lessum Panegyricum viro Remorum R. D. C. Excell. Gno. Davidi Lang, eade. S. Evangelica Præiudicensis, Dobionensis, Prizno-Banyensis, diversis temporibus Pastori, & Cottbus Zolienfis, Furoczienfis, Neogradienfis, Magy et Kis Kontenfi Superintendenti, impressum Leutschouia 1669. Remoto violenter Anno 1673 ab Officio, quod sequitur Testimonium eidem fuit datum.

Nos Iudex et Iurati Civitatis Regiae ac Liberae Drezo-Banyensis. Fatemur itaq. & recognoscimus bona fide, praenominatum

Virum

primorum incunabulorum, sub Praefido M. Pauli Platani Nuo
 toua Hungari. Witteb. 1676. habitae. Anno 1680 Exulem Pradica mentalem
 Scdm Simonides scripsit per Decem Classis rerum Didactica, Canonice & Problematicae deducum
 etiam tractatum. Et in quo tristitia sua fata manu propria descripsit & eduxit. Tunc publico fuit
 Anversum in Guadon qui Coronam hac ratione sui nominis immortalis affecutus est. Patria restituta
 a Kothetro in Historia tus, Catechesim & Naiozem multorum grauium Virorum elogiis, ut et ipsius
 Ecclia allegatur pag. 592. Facultatis Theologicae Wittebergensis approbatione ornata, pariter et Mi
 nocem adnexis Quaestionibus de Libris Ecclesiae Evangelicae Symbolicis, Simul
 & vita Lutheri Ecclesiae Slavorum maximo commodo elucubrauit. An vero
 Summarium Catechismi diuersum sit a Minore Catechesi? Ignoro. Quos labo
 res Catecheticos, inter reliquos, hisce ingeniosis anagrammatibus Excellen
 tissimus Reuerendissimusque Daniel Krmann ornauit.

Anagrammata.

Johannes Simonides

In Sione das homines

En Sioni das homines

Poenituit nunquam tacuisse; sed esse locutum

Dicebat Cui Musa Simonides

Poenitet at semper tacuisse, nec esse locutum. (1.)

Dicit Pannonii Slavica turba soli (2.)

Nam licet ore suo, longe lateque loquatur (3.)

At tamen in scriptis prohi. dolor! usque tacet.

Tu Reuerende Pater Praeclarum Simonide in orbe

Bergit & exemplo et voce manus loqui

Luippe Catechismum tradens, quo nemo prior em

En Sioni das inque Sione Homines!

Non Te poeniteat scripsisse, fuisse locutum,

Nam te post genitum fama loquetur anus

(Vide Thesaurum Fabri sub voce Simonides)

(2.) Extant publica quarela de paucitate scriptorum Hungaricorum.
 Deuorantur forsan omnia maiores nostri, ut pectoris sapientiam re
 tinerent Tartarorum more, quibus adhuc hodie Furcas hoc laud ducere
 quod cum cetera gentes omnes atq. nationes in libris scriptam sapi
 entiam & seriem rerum gestarum habeant, soli illi liberos suos deu
 rent, ac in pectoris suis asseruent, testis est Desbequius Epistola
 Nta ex eoque M. G. Hauet in Hist. Ecclia Transiluan. Edit.

(3.) Linguam & Gentem Slavonicam nunquam fuisse Sclauam, sed
 a Slaua gloriola dictam, et LXX Ferrarum Tractus diffusam
 Scriptores publici attestantur. Vide Venceflai Rosae Grammaticam
 Bohemicam, in Praefatione, cetera. ce.

* Orationem in eisdem Simonides obitu Witteberga habitam,
 Neosoliensis bene meritis, pariter & sepultura eiusdem duplicis
 enarrationem expecto ab eodem, & a Pl. Ando Dno Samuele & Michaelide

** Ad hoc de Simonide postea annotata sequentia Supplementi
 loco Daniel Krmannus adiecit.

Ad Truemes Neapolitanas clamoratus cum Tobia Naspricio Rehar

Suo

* Matth. Rakchani Rector
 * Cremoniensis Slovack od Roma
 * Od Slany, quia erant & sunt dissi
 * Valit vicinos vocabant Neme
 * i e mutal, in Disputationes
 * De Ornamento & Hae Martini aliaq. specialia dabit filius eius Paulus Simonides, modernus Rector
 Regis annotant.

Suo libe
 Collegio
 natio
 Nicola
 Infinit
 ex Cath
 Jon D
 publice
 Lipsien

Synonit
 Affectu

" Danie
 " perat a
 " Apellit
 " liam de
 " sine in
 " inuale
 " exerci
 " ad mo
 " Eodem
 " quales
 " possat
 " Cathol
 " fitu
 " ai Scho
 " non m
 " Hunga
 " Eadem
 " fidiar
 " contra
 " quam

Recto
 huius
 et se
 ad gla
 orband
 *

lucio liberatus, Wittenbergo produxit Disputationem solennem sub titulo:
Collegium Apostolicum Lutheranicum, in quo Omnes Apostolos Lutheranos,
natos Papistas et Romano Catholicos, non D. Martinum Lutherum, sed
Nicolaum Kellio Jura, prodestor discipulum esse. Contra Calumnias per
Infinitam Nic. Kellio Leopoldini in Hungaria An. 1674 et 15 Julii publica
ex Cathedra effusas, autor & Respondens Johan. Simonides, Praefide
Joh. Deutschmanno S. Th. D. defendit. Filius eius Samuel Simonides
publice differebat Praefide L. Adamo Lechenberg Linguarum & Hist. P.
Lipsiensis Academiae, De bono Historico, Anno 1695. et Haec Hermannus

§ XII. Johannes Petrouicius.

§ XIII. M. Matthias Heinzeliuss scripsit modum indicandi
Synonymicum Respondente Martino Proferhemeno. Item Naturam
Effectuum. Quia etiam Scripta Heinzeli habemus suo loco & tempore producentia.

§ XIV. Johannes Duzik.

§ XV. Johannes Drezani. Erat institutione Cl. Domini & Calcule Dan Hermann praef.
Danielis Parschitzii Cremnicensis Rectoris formatus. Illi concess. fuit An. 1712.
erat aliquantisper Rectoriam sub institutionem Cl. Viri Equilii
Krellis a L. W. Stern, non diu tamen eo usus, euocatus erat per J. Fami
liam Örgéyanam Toporcium ad instituendos liberos eius. Ubi cum non
sine incrementis profectum suum laborasse fama peruulgasset,
inualecente motu Rakocziano aliquantisper concessa Evangelica Religione
exercitii libertate, etiam renitente J. Patronatu Toporcensi Driznam
ad moderandum Ludi Literarii Clauum euocatus & adductus fuerat.
Eodem in Ludo Literario talem se suum moderatorem exhibuit,
qualem & officii & conscientia ratio, imo & suum necessitas ac Educatio
populabat. Reluctante milite Caesareo, Templis & Scholis per Romano
Catholicos occupatis, in exilium missus erat. In quo tamen cum eum con
stitutum viderent Oppidani Catholici, speciali ex relatione in eum
ac Schola sua necessitate moti, ad regendam eam ipsum euocarunt. Illi
non multum profuit, parum cum sub finem Anni 1710 quo ingens per
Hungariam grassabatur pestis, ad inuiscendam uxorem suam adhuc apud
Parentes Drizna constitutam, reuocatus, cum per Praefectum militum pro
fidaria Caesareo in urbem non admitteretur, contagiosa infectione
contracta apud ipsum inualecente, in agro Driznensi extra moenia,
quam debuit animam saluatorem suum reddidit. Haec Kellio J. de Drezano annotauit.

§ XVI. Johannes Petrong.

§ XVII. Johannes Fabri.

§ XVIII. Martinus Dubowsky Anno 1685 Schola Driznensis
Rector factus solerter suum profuit, utinam vero diutius. Nomen
huius dram quodam Drama exhibet. Auditores contrahit, quos inter
et desueta Neosolienfes. Copiosior seges studio forum irritauit eodem
ad claudendam Scholam Ecclesiamque Pastore Joanne Sexto Driznensi,
orbando. Ita censuere plerique. Secundi copia eum negam. Harmonie fides delegit.

** Catalogus Rectorum Schola Driznensis, inde 1685 dicit
May Joanni Durio Seniori missus, & a me haud ita pridem
Posonii ex eius MS. erutus, hic insertus.

1. Clarissimus

1. Clarissimus Daniel Dubravius ultimus Pastor & Superintendens Szeperienensis.
  2. Johannes Donai.
  3. Nicolaus Nicolaides.
  4. Andreas Hurka.
  5. Johannes Duzik.
  6. Petrus Sextius.
  7. M. Graecus Czabanus post Eperienensis Professor.
  8. M. Johannes Fabricius post Cassoviensis Gymnasii Director.
  9. M. Matthias Heinzlius, Duxii Senicis &na Sympalestina, ut ipse fateri.
  10. Johannes Simonides, ante & post exilium.
- *** His ultimo adiciuntur Danielis Hermannii
Domini Lectores Schola Driznensis.
- Samuel Melchius, tanto cum emolumento profuit Schola huic,
ut optima quoque de ipso spectans Eccl[esi]a Driznensis, eum sibi elegerit
in Pastorem, quia tota Synodus Palatinatus Tolnae Anno 1610 habita,
eum elegerit in Superintendentem. Vir erat non modo in Theologia ver
satissimus, sed etiam Philosophia, Linguarum Orientalium gnarus, et
Astronomiae cultor eximius, cuius eximium Specimen dedit in Explicatione
Planetae, qui in prodigioso pisce conspiciebatur. Tandem obiit Drizna 1620.
- Alexander Szoczouinus Patria Driznensis Schola Patriae
Rector fuit sub initium saeculi XVII deinde Tolnaensem rexit An 1609. vide,
antae plura ibi de eodem.
- Martinus Ligan.
- Johannes Bohacius docuit huiusmodi Schola Driznensis An 1606
- Stephanus Pilarich An 1610.
- Daniel Dubravius Patria Tolnaensis, facit decessu operam
Tolnae sub Stephano Krutpner, Seraphino Welhelmi, Alexandro Szoczou,
no, Joh. Chigini & rursus Tolnae sub Adamo Coradine, deinde Galgocij
Lipronii, Püntzii, Litsche, et Imperialis Comitatus Emerici Thua 2o Witte
berga Collega fuit postea Litsche 1614. Inde vocatus ad Rectoratum
Driznensem An 1624.
- Jacobus Tornaius circa Annum 1630.
- Andreas Huorecius P[ro]f[ess]or. Rameandocabat in Schola Driznensi An 1632.
- Simon Freywaldsky circa Annum 1638.
- Nicolaus Nicolaides Anno 1642
- Johannes Fabri.
- M. Graecus Czabanus Driznam Rector vocatur Anno 1666.
- M. Matthias Heinzlius Successor Czabanii condignus Prodiit Typis Cas
siovis An 1717. M. Novus medicandi Synonymus, Praefide M. Matthiae Hein
zelio Gymnasii Driznensis Rectore, Respondente Martino Protophomeno
Dietrensi Dixkevis de natura affectionum Entis in genere, Praefide M.
Matthiae Heinzelio Gymnasii Driznensis Rectore Respondente Petro Roszsa An 1663
- Johannes Petronius An 1658 dictus fuit alio cognomine Duzjke
huius magnitudo Daniel Skoraina (puto rectus esse Skoraina) sub Mat. Wagnerop. 154. Ind. 600.
- Johannes Simonides & Eperienensis Collegio vocatus Anno 1669.
- Codem anno produxit in examine h[er]bernali Stadium Catecheticum
de Evangelio

de Euan
cello.
t[er]tis, cum
tionem
Apostolo
num de
Calumn
die 15
monit
eius fa
Lingua
Hac Do

De

menta
tigne p
diuerso
Hungar
rograp
bona &
Parte II.
nulla a
nemq[ue]
denomi
garia la
Lorenz
et ioco
cum re
itur, no
vel ab
illius
ut teste
Gymno
rauerca
Hud va
Indoqu
fuo Cap
p. m. 12
testatur

opera
Prager

de Evangelio, Symbolo Apostolico, & Deo Trinitate Respondente Johanne Sen,
cello. Prodiit typis deustichouienlibus. Ad triremes Neapolitanos damna,
tus, cum Tobia Masuccio Archiepate suo liberatus Wittebergo pro daz in disputa,
tionem solennem, sub titulo Collegium Apostolico-Lutheranum, in quo omnes
Apostolos Lutheranos nullo Papistas & Romana Catholicos, non de Marti,
num Lutherum, sed Nicolaum Kellio huc modicis discipulameffe. Contra
Calumnias per Jesuitam Nicola Kellio Leopoldini in Hungaria Anno 1674
die 15 Julij publice ex Cathedra effusas, autor & respondens Johannes Si,
monides, et. Praeside Top. Deutschmanno II. Th. Doctore defendit. Filius
eius Samuel Simonides, publice disceptat, Praeside L. Felamo Rechtenberg
Linguarum & Art. P. E. Lipsiensis Academiae, De Bono Historico Anno 1691.
Hic Daniel Krmanrus de Schola Driznensi.

De Schola DVDENSI EVANGELICA.

§ I. Duda Caput Regni Augustum, Petro de Rewa, in Com,
mentario de Saera Corona Regni Hungariae p. m. 83. Thomae Sanzio Ora,
tione pro Hungaria, vera virtutis domicilium, perpetuiq. splendoris hospitale
diversorium, Rhetoric Cassovienlib, in Imagine Hungariae, Antiquorum
Hungariae Regum sedes. Etymon eius R. P. Gabriel Herdchelji in Cho,
rographia tripartita Urbium & Oppidorum Hungariae, vel a Duetinis ex Fra,
bone & Herdoto, quorum etiam Franciscus Odrokbsi in Originib. Hungariae
Parte II. meminit, vel von Borden derivare velle, coniecturam esse, quae
nulla auctoritate fundatur, bene differit, verosimiliorem Annalium Com mu,
nemq. sententiam, ab Attulo Fratre, Duda dicto, cuius etiam eade mactuit,
denominatam recte asseruit. Quid de Etymo Duda, per Matthiam Regem Hun,
gariae lato, & per Galeatum Marcium in Salamone Hungarico, siue de eiusdem
Potentissimis, ac Felicissimis Florentissimis Regis, sapienter, egregie fortiter,
et iocose dictis, ac factis, Capite XXXI adducto, sentiendum sit? alii iudican,
tum reliquo. Ita autem is: Duda, inquit, Urbis, in monte sita, qui Danubio allu,
itur, nomen unde traxerit, incertum putatur, vel ab illa antiqua Duda la,
vel ab illo viro Divino, qui Duda dictus est, non quod ille condiderit, sed quod
illius Viri nomen, ob excellentiam (ei vbi) imposuerint. Fuit autem Duda,
ut testatur D. Hieronymus. Princeps doctrinae apud Sophistas India, quos
Gymno Brachmannas vocitant, quem virgo quaedam, ut ipsi tradunt, gene,
ravocat, sed hac opinio vera fallax sit, non in magno pondere disrimine.
Illud tamen certissimum est, Duda nomen esse Viri sapientissimi, qui
Indorum dogma composuit. Nicolaus Clavius Metropolitae Trigonensis, in Attula
suo Cap. XII apud Antonium Bonfinium de Hungaricarum Decade Lib. VIII.
p. m. 125. Olim Teutones Dudam Ethel Brung, i. e. Arcem Attula vocasse
testatur, nunc vero a Furnis calis quodam illinc ex lapide coquebantur Essen appellati.

§ II. Affuisse vero Regia Duda non modo Liberarum Hungariorum, sed etiam
opera Nathele Corvini, veram etiam Evangelii Lucem, opera Hieronymi rexe, ad illustrandos auctores.
Pragensis ac aliorum Hassitarum iam saeculo XV ex sequenti testimonio patet. nos in centones mississimos.
* Anno

* Hanc hanc Symbolam
Soh. Duxi seniores huius
rexe, ad illustrandos auctores.

§ III. Licet autem Ludouicus Hungaria & Bohemia Rex referente
Vite Ludouico a Beckenhoff in Commentario Apologetico-Historico de Lu-
theranismo Lib. I. Sect. 57. 1557. Frederico Electori Scripserit, quod Luthe-
ro patrocinaretur; Maria tamen eiusdem Ludouici coniux, Caroli vero V. soror,
Luthero fauebat. Quam ob rem etiam ab Alexandri Papae Legato, alicuius be-
neuolentiae infimulabatur. Interim Lutherus, ob insignem Reginae erga doctrinam
Euangelicam amorem, eidem, Psalmorum IV secundum Hebraicum XXXIII.
LXXII XCIV et CLX expositionem inscripsit. Dabimus de Maria Regina
suo tempore plura et meliora.

suo tempore plura et meliora.
IV Circa Annum Christi MDXXIV. tam altas radices E-
 uangelico Lutherana doctrina Pudo egerat, ut etiam Piblicpole cum libri-
 bus Evangelicis illius compearent. At Pudentes Ludouici Regis bonitate abusi
 hoc ipso 1524 Anno Georgium quemdam Piblicpolam cum libris Euan-
 gelicis exusserunt, referente eodem Durio l. cit. ex Abrahami Sculteti Annal.
 Dec. I. ad memoratam annum p. m. 190. Plura in eodem Durio hoc est. ad
 hunc Annum ex variis collecta leguntur. Confer etiam laudatum proxime Lecker-
 dorffum in Historia Lutheranismi Lib. I. Sect. 63. § 183. * Conradus vero Concordatus
 a Dauide Czeispingero P. R. L. p. 101 commemoratus, natione Hungarus & Theol.
 Doctor Evangelicus, fuit Verbi Diuini Minister circa Annum 1526 Pudentis, [et
 ut Pudentis in Lexico Historico-Universali tradit, etiam Pudentis.] Deinde cum
 hic esset missus, Rendauiensis in Marchia. V. d. Joh. c. Molleii Homonymo Scopria,
 pag. 848. ** Plura de Ecclia & Scholis Pudentis, Evangelicis in ipso demum
 opere producemus, nunc auctoris nostri laudatius commemorasse sufficiat.
V Joh.annes L. D. verba Luth. Melchioris

§ V. Johannes Langus, verba sunt Melchioris Rodami in
vitis Germanorum consultorum et Politicorum pag 78. natus est Jo-
hannes Langus Freystadii Silesie, Opindo in Ducata Teschineriensi, Pa-
rentibus quidem egeris, sed honestis & piis, qui mediocri sorte contenti
rem domesticam paucis arte operosa fideliter fragaliter administrant.

Secret

* Sequor in Testam. cum Pasto.
rati e. Quia deo testam. dō,
auctori nostri fidem. Ipsi enim
non tevi. Nam Quia dō, ni
fallor de. Sed ego nequaquam
vero de loco tuo loquor. cer.

Liberorum educationi pietatis & liberalium prima institutio accessit. Cum itaq; suppellex domi esset angusta, Langus hic Nissam Episcopi Vratislaviensis sedem, moxq; Valentini Cratoaldi institutione usus est, utrumq; praefectus, ut ibi magis, canendo petito, quae sunt: speciem suam in eum, ob indolem, omnium discipulorum capacem, eluserunt beneficentiam. Et primum vero aetas grauior eorum gradus matuta & idonea disacerere ipsum alio Cratoaldi voluit iussu. Hinc addegens Praeceptoris hortatu Cracouiam se contulit, ibiq; in Paedagogio officio Philosophos publice docentes audiuit, & discipulorum ingenia informando, se ipsum informauit. Postea loci illius peragat, Viennam Austriae se recepit, & Philippum Gundelii auxilio Graeco Linguae fontes tam facile imbibit, quam Themistocles Linguam Persicam intra annum tempus aequi, & expedite cum Rexaxerxe loqui potuit. Inde auctus Budam venit, & inter ingenia & doctrina tandem a Thoma Stollero (alii Stoller) Suidnicensi Sacelli Musicae Rectore Ludouico Hungaria Regi commendatus. Quorum Symphoniceum & græce discipulorum Praeceptor fuit. Posteaquam vero officium reliquisset, in Silesiam reuersus Frokendorffio Wittebergam successit, & Scholasticum Coetum cum fructu aliquandiu rexit.

¶ VI. Simon Griepius (eodem Melchione Reamo in vitis Germania Philosophus & Humanioris literis Clarus sic scribente) a puero ad literas adhibitus, in Patrio Ludo, deinde in Schola Porta Hercynia, ubi eodiscipulusq; inter alios habuit Melancthonem Praeceptorib; Gerbelio & Simlero celebribus, ea tempestate huiusmodi informanda Magistri. Fuit inde ab ipso condici, simulatu inter ipsum & Melancthonem sanctissima animorum coniunctio, sicut Scholastica amicitia studiorum societate contracta, sunt omnium ha, nescissima, omnium dulcissima & constantissima. Epatria Viennam Austria profectus, in studio ac literis omne tempus posuit: pauloq; post Philosophiae Magister ibi est nuncupatus, et Praeceptor ibidem literas docere iussus. Deinde cum veritatem & militatem Evangelii esset amplexus, variis fuit expositus periculis, pfectim Budam, ubi aliquot annis schola fuit. Nam ad Monachorum accusationes in Carcerem esse coniectus: ex quo tamen Nobilitas Hungarica intercessionibus eum tandem liberauit. Et Pannonia igitur Wittebergam concessit, ibiq; multa cum Luthero et Melancthone super religionis negotio contulit.

¶ VII. Vitus Winshemius, quoq; Schola Budensi Evangelicae praefuit. Virum hunc olim Alma Wittebergensis Philosophia et Artes & Medica Doctorem simul & Graeco Lingua Professore celeberrimum, cuius adhortatio ad Scholasticos ante legum recitationem simul & depositio publica Magistratus Scholastici, tanquam a Rectore Magnifico dicta, habentur Orationum Philippii Melancthonis Tomo VI. ad annum 1566 olim Schola Budensi & Bibliotheca ibidem a Nathania relictae (cuius considerationem Durandus Pottrellus Struvius in Introductione ad notitiam dei literariae de Bibliothecis Reperditis Cap. II. § 18. exhibet) fuisse, ex relatione fide digna Thomae Fabri, Leonhardi Höckeli in Rectoratu Darupensi successores testatur. Leuerinus Scultetus Hypomnematum Anno 1599 impressorum pag. 17. videtur fauere huic assertioni etiam Epistola b. Lutheri, in qua refertur Vito Ludouico Beckendorffio Commentariolus de aluthernismo Lib. II. Sect. 24 § 93 num. 20 rogat Electorem vt Vito Winshemio Rectorum Linguam

Lingua Præce clemant. * Scribit quodam in loco D. Thomas Faber, pro memoria successor D. Leonhardi Stockelii in auctoritate Dattens, et proceptor noster Charissimas, quæ audiuerit ex senis fide dignis adhuc sub auge. uicoll Rege Ungaria, circa Annum Christi 1575. Dico cepisse doceri Evangelium. Sed inde pullos esse Evangelii Professores, inter quos & Simon Grynaus & Vitus Wineshemius, Viri excellentes docti, qui Schola Budensis, et foras, sis etiam Bibliotheca relicta, ibidem a Matthia Rege, pfecti fuerant, re, licta Ungaria, redierunt in Germaniam, factus est Grynaus Philosophia Professor Basilea, Vitus autem Professor Lingua Præce Wittenbergæ. Hæc Thomas Faber.

§ VIII. Post cladem funestissimam Mohacensem, timore tota Hungaria perculsa, & Regina Maria Lupa profugiente, Schola etiam, Euan, gelicorum soluta sunt, neq. amplius eis ibidem concessa. Plura in posterum cet.

*** Synopsis Auctoris Scholam Budensem exhibent.

1. Vitis de scriptio, & Nominis eiusdem notatio.
2. Maria Ludovici Regis Coniux Lutheræ fauet.
3. De Bibliotheca exultu, Conradus Corcari, Pastore, nec non Stephano Reg. edico.
4. Johannes Langus, Seleucia Thoma Holero Tacelli, Nupier, Revere Regi commendat.
5. Simon Grynaus, Condiscipulus Melancthonis.
6. Vitus Wineshemius, ex relatione Thoma Fabri, et b. Lutheri Epistola.
7. Finis huius Scholæ post cladem ad Mohacs.

CA P V T VI

De Schola CARPONE NSI.

§ I. Carpona est Libera Regiæ Civitas, Congregatione In, clyti Comitatus Nagy-Hontensis Nobilium, eiusdemq. Pa nobilium inhabita, bone, clara, Turcaram audaciam sapius eludens, & Viri in Proverbum suam, nobilissimorumq. fructuum, unde & nomen gerit ferax. Vterior em huius Carpo, nensis Vitis descriptionem leges in Oratione Lany pag 21. nec non in alius m. scriptis.

§ II. Montanarum Civitatum eadem vicinatum, quarum Praefectum dici potuit, laudabili exemplo mota, bonarum literarum fructus etiam ferre, decrevit; Musarumq. hortus facere esse constituit, utq. fursali eundem citius, arboreferent, Virtutumq. feraces forent, artis peritos, qui eodem plantarent, rigarentque delegit. Inter ceteros in opere suscepto multifariam impeditos repetii infra scriptor.

§ III. M. Melchior Krumm Iglovia-Moravus, Vir o, Ando Patre M. Mathe, Krumm & Matre honesta Catharina Gräfflein, thoro legitimo natus. Anno 21. sub ferula doctissimor. Victorum & N. Joh, Fückleri & M. Pauli Mülleris fidelissime inscriptus. Quidam existimant consulti fudius, si per Gymnasia & Academias hinc inde oberrent, verus ejm, vero desultoria ista est varietas & levitas, ceu recte monet. Hent. Alstedius Encyclopedie lib. XXIV Cap V. p. 1512. de Scholastica disciplina, non pona, erat ad nucleum, sed pariet tantum in cortice. Unde Hebraei referente, Duxtorfio Florilegii Hebraici pag 64. Qui non discunt ab uno Praeceptor, in illa

in Morav
Majorum
lum Mag
Academico
mi doctib
eundem
Vnde ad
dexteritat
cum fructu
amplexu
tus ab equi
§ I
" quitor
Delluscher
laudant. C
ab Human
§
" tur Wierf

Quod off
Si in Sc
§
Captivitat
tore orb
Turcica, c
infra. Pat
Fakolez
tia scribit
constrata,
namque d
pistinus
Christia
vii Caff
& subfidi
potissim
" vero & N.
" modit
" de Pollic
" M. Gott
" 15 Septe

103.

in illorum manibus. Lex non est solida & stabilis. Post Consilia & Iussa
Maiorum Almam Wetterbergensem salutavit, ibidemq; seculus in literis gra-
dum Magisterii profectum virtute & nox p̄tio ut ad Gloria honoram
Academicorum dici consuetum, affectus est. Patria resistens cupiisset irge-
ni Gloria eidem ornamento esse, est p̄ter miseriam periculosissimaque
eiusdem Evangelicorum sortem, relicta eadem, Posonium in mansionem delegit.
Unde ad Con-Rectorem abus Officium Consolium vocatus est. Hinc diligentia et
dexteritatis in docendo, Capponam eum transtulit, ubi VIII Annis Iuventuti
cum fructu p̄fuit. Illinc iterum apud Cremnizienſes Con-Rectoris officium
amplexus est. Qui eiusdem Processus, horum cupidus facile viveretur fors transi-
it, equis ad alios, sed egeſtas, vel imminens kelum, non novit gradus honorum.

§ IV. Georgius Wierfingerus, Rector Carponensium An. 1644. c.
 quicquid atq. teste Jan Krmagno. Meminit quoq. huius Viri Johannes Marikius
 Delluscherus, veris sequentibus, in Ind. Cio. per Petrum Zablerum pag. 93. cum
 laudant. Cuius ob causas Cassovia valens, Carponam me contra, ibique
 ab Humanissimo Viro, Georgio Wierfinger per annum unum, fideliter instructus sum.

SV., Elias Großman, referente D. Vinzele Kymanno Sequen-
tur Wiesingerum, Officii Scholastici quædones sequentibus monebat:

Prima bonae mentis sit cura, sit altera morum,
Tertia litterulas perdidicisse bona.

Qua virtute caret, non est doctrina putanda:

Et Christum ignorans bellua totus homo est.

Quod officium Scholasticum referebat quidam Anonymo, in Schola Görlici,
si inscriptum habetur.

[illegible]

Deficiente

deficiente pecunia ad Academiam Rostochiensem profectus est, ubi Davidis
 Brand Vrbis Senatoris Primarii Librorum Pedagagus exstitit; ad equalera-
 tionem corporis a calce pedis ad summum usque capitis vestigium, quo nullis
 remediis tolli poterat, motus, benefactoribus suis in se propensissimis valens
 Anno 1670 Lacer Patior inter maximos tumores repetit. Reuulsi suis Vra-
 tislavia relictis dum Patris statum explorat, binas literas vocatorias una
 die, scilicet Festo Andree, obtinet, missaque Zaklariensi nuncio, Carponen-
 sium inuitationi, qui iam alioquin Johanni Laurenti Velkoponeri, Classis
 Syntaxeos in Gymnasio Czericensi Praeceptor vocatorias miserant, sed de uen-
 tante Lando Tabellarium ex medic itinere reuocari curarunt, suffragis
 tribus annis, ut inter incudem & malleum Scholis Carponensium
 scilicet ad ipsum citationis Tertio retinuerunt. Vnde eius pericula, & inuen-
 tosam liberationem, in ipsa Narratione Historica Captiuitatis eius vespere
 descripta. Aggressus est eandem Narrationem quam Anonymus, Symptomatica
 per quem, Johannes Lextius (sic existimante Daniele Hermanno,) exul
 ab eula Carponensi, Vratislavia latitans, intelligi debet, fuit animadu-
 sionibus Theologicis, Politicis, Historicis, Criticis. Anno 1676 seu quod
 ex XV Les tra DVCJMVr, cui publice exposuit, quibus vehementer
 Georgium Lang perstrinxit, his insuper concludens operam: Sic subdito, du-
 multumq; per Narrationis dumeta exspirat, & non tam resectus, quam con-
 fectus. In reliquis N. Lang Narrationis, praeter Fabrum morem, horroresque
 sedulo, ut deperditis superditiis tandem sapere, itam, liuorem, diuin, mendaciam,
 traducendum, statum deponere, veritatem, correctionem amicam comittere, et
 bonis quibusq; placere, non desuget. Si qua asperius dicta, scriptaq; inueniret,
 sua uoluntati acceptum referat. Nemo, autem dicere, cum eodem Contentione
 feram recipere cogitasset, nemo calamam animaduersionum Narrationi ad-
 mouisset; nisi occasione primus, primus anam decesset. Facta ab ipso alia,
 si per eius voluntatem decessit, sciat, nisi resumpta fuerit, non posse aliter
 idcirco corrigi. Si quis porro chartis commissurus est, hoc agat, ne famam bo-
 norum virorum, Carponensium, & suam conscientiam, cum existimatione
 laedat, neue quicquid in buccam aut pennam ventis, audacter effuscat. Certe
 si taciisset, promissus, vel intra cancellos, ut alii Viri modesti, se contineret,
 Narrationi suae magnum, vel ob ipsas passiones, pondus conciliasset. Me-
 liorem mentem proinde, & spiritus, & gratiam, & animum concordem illi
 placuit. Fiat. Sed opposuit Vrat. bonus, Lanius nimirum, Clypeum veri-
 tatis, seu vindictas Narrationis Historica Captiuitatis Papistica, opposuit
 Anonymo Anno 1677. Mihi vel solo hoc scripto N. Georgius Lang inueniens
 Martini, si fuisse, spinosis, vel flagellis plumbatis, de qua Martini, specie
 Vrat. Casparum Ragleratum de Martini, Causis, Cap. V. §. 5. pag. 49 et
 §. 16. p. 54. castigatus fuisset, non tantum vultus eceperisset, quod opere
 conuictus homo aculeatus. Verum idem Anonymus & aduersus Fundam
 eius & audiam inuenerit, in eademq; mendacia pugnantia simul ex par-
 doxa contineri ostendit. Scripsit memoratus Lang hospes Academiae Lipsi-
 ensis existens, Per matheam, siue Orationes Panegyricas diuerse
 argumenti Lipsia 1682. Item, Mausoleum Saxonicum Tripartitum,
 seu Panegyricos Parentales, Anniversarios Electores Saxonis Linco

Albertus

105

Albertina, ibidem 1696. Ibidem etiam multas afflictiones in Domino
obit Anno Salutis Humanae 1702.

*Bel latus vita Laniard Daniel Krman sequens scripta annotavit.
Prodiit etiam Anno 1676 Funda Davidis contra Follath, h. e. frigilis
mendaciorum Jesuiticorum, quibus hinc inde compilatis P. Nicolaus Kello
Jesuita, sub lingua cuiusdam Secretarii Hungariae, Johannis Lappanfsky, in
nocentes Ecclia Hungaricarum Ministros, in scripto, cuius hic titulus est:
Extractus brevis & verus, quo candidè demonstratur Catholicorum Prodi-
cantium e Regno Hungariae profusio indegradatio, facta esse respectu re-
bellionis non autem Religionis, cet. contaminare satagit. Explicata et in
frontem effrontem Gigantis Jesuitici proiecta, a Davide constante Milin
Gregorio, Verona Latino. V. M. D. C. M. P. V. L. Literis initialibus latitant
Daniel Kleck et N. Georgius Lang. Claudis enim hunc tractatum hodie fidei.

Non Laniens levis, binos Laniare Gigantes

Cebus miles hic est, optimus Lanius.

Klerchius vaxpaxna zikur Celsus hic. Prodiit etiam Anno 1677.
Thales Papas Jesuiticus, odor hinc inde in Noffmordiam Grybri.
Dylinus nimis Historiis hinc inde von dm Peripitissim Grylunum
N. Georgii Lang vaxpaxna zikur in Noffmordiam Grylunum Georgii Klerch
Bergeri Jesuita Augusta Windelicorum, hinc inde Klerch

S VII. Martinus Dubovsky Praeceptor meus colendus, Har-
monia, iuxta Martipum Regis, Mystica ex Cotha Kiss-Montensi erat voca-
tus vti Nobilium filios docuit. Ad hanc Scholam regendam ampliandamq
adfectus, emortuam vitam restituit, ibidemq sepultus Musas magno cum ap-
plausu resuscitavit. Memini conspectus huiusmodi copiosa, maxime vero Nobilium.
Examinum solennium, liberalitatis Dno Patronorum. Harmonia Decentiam
descendentium; inter quos eminebant: Josephus Poeser, Albini Syntaxe, Cu-
vini Primo & Johannes Krizan multis annis doctas Grammaticas, referent
Regis Grammaticas, Fabricius Principistatam aliosq, qui etiam conio-
nis Clarissimum Antio Clarissimum Doctissimum Dno Sextio in hinc inde a suggestu
populum erudiebant. Et licet Schola hoc tum temporis commendatissima
fuerit, subiecta idonea & Ecclia, alias nimium presso, & Politia, sub mini-
straverit; intacta tamen Clarissimi Dni Rectoris, si scribendum est, Gymnasium
Lauperpatis fuerat; propter enim vnam, vel alteram Cantationem, Dno Catpro
nensi locupletem, si alud aliquid habebat. Filii eius duo sunt alter
Martinus imago Patris, Schola Partphenfis modernus laudandus Rector.
Pater Petrus, forte infelicio. Huic contigerat aliquando Leuschoia ma-
ioris molis tormentum, intra angulos portae fixum ingredi, ex quo magna
difficultate liberari potuit. Et quamvis ope alicuius Regularis restitutus
sit libertati; tamen infortunium illud, illudq maximum pila cadens
in oculo sustinuit, Patris iam laboribus fracto, & aetate confecto, in augmentum
sollicitudinis & doloris perpetui. Ita nescia mens hominum fati fortisq futura laborum.

S VIII. Jonas Sartorius, ex Schola Pagenfi Neczpalina pi-
mirum, de qua Sectione IV dicitur, evocatus Plantarium hoc surculare
arefere expeptus est, in quo & ipse, post multos labores, quos in Theologicis
Philosophiis, Graeca Lingua & Musis gesserit, instar arboris fractus & ex-
senio confectus exaruit. Hodie ne umbram quidem arborem meum

signam

CA P V T VII
De Schola CASSOVENSIS.
Synopsis Auctoris.

1. Situs Urbis, maiestas et Splendor.
2. Leonhardus Cox Anglus, Primus Rectorum Cassoviensium, Auctoris nostri sententia.
3. Richardus Kauffmann, metus bonatum literatam extendere conatur.
4. Michael Rößelius Radia, quae ad rem faciunt curat.
5. Thomas Hepscheliuss, Patris solua veritate studiosus, eiusque Collega Matthias Kerschius, in Concordia Concordiae Auctori citatur.
6. M. Albertus Grauerus pugnat pro facis solus et cum aliis.
7. Christophorus Hertelius ex Schola Cebiciensi Cassoviam vocatur.
8. Alexander Soczquinius, & Georgius Feid.
9. Johannes Colmitz, distincta a Colmies.
10. Albertus Grauerus idem qui § 6. imatus.
11. M. Th. Bocatus Consul & Rector creatus.
12. Bello Bocskiano ad Germanos, legatus capitur, Praga in vincula con-
iicitur, at uxoris auxilio liberatur, & Cassoviam redit.
13. Benedictus Bakay vir laudatus.
14. Leonhardus Martini, amare gemuit.
15. Daniel Faigerus futor certi Epigrammatit.
16. Martinus Ozombor.
17. Adamus Kunischius.
18. Zacharias Sommerus, per Fridericum Taubmannum salutatus.
19. David Hennischius, collega Doctissimus.
20. P. H. Pessinus, Con-Rector.
21. Johannes Holmitius.
22. M. Georgius Lycius.
23. Johannes Maithnerus.
24. Carmen eius de pretio literarum ad Magistratum libellus supplex
et proca scriptum in Deos tutelares.
25. Nuptia eade his gratulationes et Anagrammata.
26. Fii Pastor scribitur Anico suo Friderico Anagrammata.
27. Collega, Nicolaus Soczquinius & Benedicteus Sculteti.
28. M. Th. Polany Rector Schola.
29. Andreas Horvath eius Scripta Theologica, & Collegarum applausus.
30. Georgius Radluchius.
31. M. Johan. Fabricius Disputationem de voluntate dei publicat & quae gesta circa eam.
32. Applausus de ea Auctoris Anonymi in Templo repertus.
33. Disputatio cum Tambasio Jesuita et aliis.
34. Conflata iniuria procaiter ad Magistratum scribitur cui condemnato
ad mortem paratur, & moritur Cebici in Transilvania.
35. Conatus viri circa Religionem, eiusdemque persona descriptio.
36. Disputatio Academia Cassoviensis de huius controversiarum, & adversus eam Oppon.
37. Exitus Disputationis

- 38. Redintegratus Disputatio, cui annexitur lepida de Jesuita edentulo narratio.
- 39. Johannes Lezik Thorunio accersitus. Fata Schola & Scholarcha.
- 40. Johannes Franco.
- 41. c. N. Selamus Aschboch Sempronienfis.
- 42. Johannes Lepotzky.
- 43. Nigrini iam Pastor Nagy-Dangerfis.
- 44. Lang. Cperienfis nunciu p. St.

§ I. Cassovia est Metropolis superioris Hungariae, ad fluvium Hor nash fia, munita, et quinque liberarum Civitatum Caput. Magna iestatem vrbis, et edificia magnifica, Regium Thesaurum, Tium pati, onum templa, Religiosorum vicinorum domicilia, Typographiam, collegium Academicum & Conventum Nobilium, olim Evangelicorum etiam Schola nec non illarum, quos iam anneximus vni p. clari d. q. Rectores meritis augebant.

§ II. Primus, quantum ex Symbola Joannis Nicolsky, superioris Caput. § 2. in Schola Dartfensi produta, colligitur, Rector Cassovienfis Evangelicus erat, **Leonhardus Cox**, Anglus, qui in Anglia filius Henrici Regis Adolescentis Praeceptoris. Unde cum infidia se uerendur vire Adolescentis, profugit ex Anglia, per Germaniam, primo Crauiam, inde vocatus erat Cassoviam ad gubernationem Scholae. Hoc illustri viro p. teptore vsq. erat, aliter ille Hungariae Lutherus Leonhardus Stöcke, huius, p. cipius partium illarum Reformatore, uti iam superius p. c. & x. laudati c. Nicolsky Symbola docuimus. Reliqua, quae c. Nathaides occasi one Cox affert, sunt farrago rerum longissime petitarum, praeter, que nihil, hinc etiam merito relinquuntur.

Filius Köffelius dicitur.

§ III. Anno 1567, die 5 Januarii sepultus est **Michael Köffelius** Rector Scholae Cassovienfis, referente quodam Anonymo ex p. prius memorato Joachimi Leibiczeri Diario Germanico. Ex Schola Lep. schovienfi, cui Anno 1559 ceu c. Natigula Ecclesiastica docent, p. erat, huc erat evocatus; qui illa potissimum studia urgetat, quo iuventutis animos a vana opinione ad solidam eruditionem ducunt, et senibus ad mentem redeunt. Hinc absque dubio immediae sequens successit.

§ IV. Anno 1567, d. **Richardus Kaufmann** erat Rector Cassovia, sub cuius disciplina erat triennio Institutus Caspar Filcius, Primum Aula Rubetiana Concionator, ac tandem Sárofsiensis, Pastor Caluini affecta, Sebastiani Ambrosii vulgo Lahmomicus, utinam literarum in Emporio Illustrum Germaniae Academicarum compa, ratas, in hac Schola extendere conabatur. Interceteros discipulos emacem, verum mordacem etiam emptorem reperit Casparum Fili, am, qui absolutus, uti iam ex Nicolsky monuimus, studii, Aulae Rubetianae primum Concionator, ac tandem Sárofsiensium Pastor fuerat. Quo, relata dum accepissem, vix rem conciliare potui. Siquidem d. nus Ruberus Formulam Concordiae, ut c. relatione c. N. Antonii Platterij, **Leonhardus**

Leonhardus
obtrudebat,
num oport
isset. Ob qu
ego quoq
et falsu
um Rex. S
rio Germa
Magnificu
XV Marce
ne aurei
Transylua
legavit. De
Generosus
militum
autem est
S
rij Neosol
bita & An
V. Liberaru
annexa
non vid et
uinapiis,
per Polit
instituto, i
Nomen m
mantem
Schola Ca
Concord
adversus
Neerens
tura mor
de Gradec
rus coepit
Cassovia
cuius ille
Diennio
p. tim de
co vicin
Turcus,
p. 96 ita
Et paulo

relegere vias coegisset. Breui tamen hoc tempore, quo vixit hic Grauerus, Hungaria & ore & calamo profuit. Nam cum Caluiniſmus non paucos federales ueniens Caſſoaiam, tunc ipſe in *Tractatione Apologetica* *Polemici* *Sacri* *miſſa*, ſcribit; *Antitheliſin* doctrinae *Chriſti* & *Caluiniſtorum*, in *Quatuor* *articulis*, nimirum *pe Perſona Chriſti*, *de Coena Domini*, *de Baptiſmo*, ac *de Praeſtinatione*, quam *Bellum Caluini & Chriſti* inſcripſit. Anno 1597 pro-
duxit. *Aſſoluitur* *Bellum* hoc quatuor congreſſibus, quorum in quolibet *diſſertur* *Caluini* *Dux*, & *milites Caluini*, *Chriſtus* *Dux*, & *milites Chriſti*. Produxit it-
erumque auctor verba *Doctorum Caluiniſtorum*, notisq; marginalibus omnia conſutauit, atq; ita aperte eſtendit. Totus hic *Tractatus* *reperitur* in *ſcriptis* eius *Polemici*. Anno 1655 *per* *editis* a pagina 267 vsq; ad 319. *Prime* *deum* *dormiebat* *fornium* *Caluini* in *Hungaria*, quod his locis ſe tenuit *N. Grauerus*, dum *pedem* *extulſet*, *virulentum* *ſcriptum*, hoc *rendis* *calu-*
mpius & *mendacius* & *raſſiſſimis* (verba ſunt *Graueri*) *opificationibus* non paucioribus pleniffimum, quod *Panharmonia Chriſti* atq; *Caluini*, *titulo*, ſatis *ſplendido*, *inſignitulerunt*. Anno 1599 ei *oppoſuerunt* ſub na-
mine *Stephani Gontzini*. Verum enim vero non *opponit* ad *Claudia* na-
hac *tonitrua* *vir* *fortiſſimus*, ſed *animofus*, *aſſentis* *inſultantes*, *reſpondit* *pro* *bello* *ſuo* *vindictando*, *ſcripto* *hodiernum* *extante*. *Reperitur* *ſculta* *quod* *Ecce* *Sapientia* *Papae*, & *N. Graueri* *amiciffimus* *Cap.*
IV Hypomnematis ſui *crura* *illius* *Panharmonia* *conſegit*. *Sequenti* *ſyllogiſmo*, *velut* *malleo* *quod* *am* *uſus*. *Quicunq;* *Doctor* *audacter* & *ſupercilioſe* *deprauat* *fundamenta* *fidei*, & *ſalutis* *humanae*, hoc eſt, *teſtimonia* *ſcripturae* *Sacrae* *de* *S. Trinitate* *de* *diuinitate* *Filii* *et* *ſpiri-*
tus *S. de* *Chriſto* *Mefſia*, *Merito* & *beneficiis* *eius*, *contra* *grauiffimas* *ſententias* *probatorum* *interpretum*, *ſecutorum* *et* *ſcholarum*.
Is *nequaquam* *conſentit* *cum* *Chriſto* *vero* *Deo* & *Homine*. Atqui *Calu-*
nus *palam* & *manifeſte*, *paſſim* in *Commentariis* ſuis *deprauat* *et* *auul-*
berat *fundamenta* *fidei* & *ſalutis* *noſtrae* h. e. *uaticinia* & *teſtimonia* *V. et* *N. Teſtamenti* *de* *S. Trinitate*, *de* *diuinitate* *Filii*, & *ſpiritus* *S.*
de *Chriſto* *Mefſia*, *unico* & *ſolo* *ſaluatore* *mundi*. *Ido* *tanta* *audacia* *et* *ſupercilio*, *ut* *non* *tantum* *reiciat* *probatores* *Ecce* *interpretum*, *ſecutorum* *et*
ſcholarum, ſed *alicubi* *uellicat* & *carpit*, *ipſum* *quoq;* *Chriſtum* & *Proph-*
etam *quasi* *inconfiderate* *deſtorqueant* *uaticinia* *Veteris* *Teſtamenti*, *et*
ad *ſuum* *propoſitum* *aliſenſu* *dicta*. Ergo *nequaquam* *ſit* *Panhar-*
monia *inter* *Caluinum* & *Chriſtum*. *Arca* *maior* *et* *magis* *aliquid*
addit, *de* *Minore* *ita* *loquitur*: *Minoris* *probationem* *tuculentiffi-*
gram *vide* *in* *iniquo* *libello*, *magis* *nomine* *Theologi* *Dni* *D. Regii*
ſupplis, *cui* *titulus* *Caluinus* *ſubdilatans*. *Legi* & *ipſe* in *Commentariis*
Caluini *non* *ſine* *ſupore* & *indignatione* *debita*, *multa* *loca* *ſuperbe* & *audacter*
per *ipſum* *deprauata*, *ſerim* *ſupra* *Genefim* & *ſalmos*, ac *conperit*, *Dr. D. Hermann*
optima *fide* *inſpectis* *integris* *locis*, *allegare*, ac *ſimal* *eruditiffime* ac *grauiffime*
reſutare *omnia*. *Et* *quia* *modus* *huius* *ſcripti* *non* *ſert*, *ut* *modicam* *aliqua* *exempla*
deprauationum *illarum*, *ad* *dictum* *libellum* *ſubdilatans* *Doctoris* *ſuum* *ſecutorem*
remitto. *Hac* *eruditiffimus* *ſcultetus* *Cap. IV Hypom.* *ſol* *et* *et* *in* *tem* *ſententiam* *noſtra*.

Hic. Albo

Hic Albo
Academis
noſtrorum
Opproch
Supra de
reliqua,
Meliora de

Cassouien
Capra W
ad Dea p
for publi
Generalit
tiffimi co
Et hanc
uiter ab
ſchola
Herte
Dartofenſi
Num
Centurii
poſteris,
Hertelior
tam Lib
Anno 159
anno hie

Dalgocien
Hle nat
& non
ſania n
ſimbo ſi
manib
ille teſt
ſetrum

Anno 16
Experiens
non con

111

Hic Albertus Trauerus esse Spitzelii Temple Honoris pag 40. a Rectore
Academis Keneffis, ornatur hoc elogio, quod velut clypeus & gladius Ecclesiarum
nostrarum et tota ac impetrati omnia peruenienti sese opposuerit. L. Mesovius
Oppido Marchico acceptam tulio Originem, natus anno Septuagesimo quinto
supra sesquimillesimum. Vti hoc Maxime Andrus Joh. Nicolskij annotauit
reliqua, de ipso in Suctore nostro confaricata confusa ac plane inepta sunt. cet.
Meliora de eodem habentur Sect. I. Cap. II. in Scholae Keneffis et in apparatu nostro.

SVII. Vti vero Vti hic per omnia egregius Cathedralis Gymnasii
Cassouiensis discessu suo in Germaniam vacuum fecisset, Agria a Turgis
Capta Wittebergam adiit, ex inde Ifflebia ad Scholae regimen & Nantziedigam
ad Decanatum peruenit, mox in Salana Academia Doctor Theologiae et Doct.
for Publicus adiuit, tandemque Anno 1616 Vinaria Ephorus & Superintendens
Generalis constitutus, Theologi magni & accuratissimi ut & Philosophi acui-
tissimi appellationem promeruit. Confer Templum Honoris Spitzelii p. m. 40. n. 11.
Et hanc Symbolam sepius iam laudato Joh. Nicolskio debemus, atque se hic,
inter attracto Traueto, ad successorem eius pergitur. Fuit ergo in Regimine
Scholae Cassouiensis Successor Traueri, quantum constat **Christophorus Hertelius**,
ex Schola Cebiniensi cui Anno 1589 vti ex subscriptione Synodi
Dartensis eodem anno habita patet, perat, & hoc Gymnasium euectus.
Nim Jacobi Hertelii Cuiusdam Quaestionum Sacrarum D. M. Lutheri
Centuriis IV. Anno 1582 Basilea per Joh. Opocinum impressum clarus
posteris adnumerandus, non constat Fratres eius Spitzeliam & Paulum
Hertelios eadem Schola Cebiniensi fuisse, certum est, requis, edo propiora,
tam Cebiniensem Scholam consulere poteris. Hertelius vero nosse subscripsit
Anno 1599 Synodo Cebiniensi de Schola Cassouiensis Rector, qua celebrata fuit
anno memorato iam 1599 die get 10. Martij.

SVIII. Alexander Soczouinus iam Sect. I. Cap. 6. in Schola
Dalgouensi descriptus & Georgius Fela, ambo Rectores Cassouiensis.
Ille nationis Germanicus & Slavorum, hic vero Hungaricus. Mater enim tunc
& non Nouera, ceu his transactis annis euenit. Linguarum & Literarum
Patria necessarium Cassouiensis Augustano-Euangelica Schola esse voluit.
Ambo hi Rectores Synodo Dartensi An. 1602 die 24 & 25 April. celebratae
manus prius subscripserant. Alexandrum Soczouinum Cassouia doca-
isse testatur etiam Carmen Georgii Lany die 25 Nouemb. Anno 1618 per
Petrum Zablerum Ordinari. in Ind. Ord. Tab. p. 70. sic adscriptum:

Augeat auita meas Cassouia denique Masas,
Formas Alexander dum Soczouinus inextem
Mollis & Sceptis et Palladis arte Iuuentam.

SIX. Johannes Colmitz subscripsit Synodo Eperiensis
Anno 1609 die 2 Junij conuocata ut Rector Scholae Cassouiensis.

SX. M. Johannes Vocatus ex Schola
Eperiensis Anno 1600 Cassouiam afeit. Quot annis huic officio
non constat, ante annum tamen XI. prioris saeculi cum Collegio Scholae
subtrahere

Hic Albertus

Nathis
 egregie for
 cuius non
 quus Fabri
 Pouienfis
 lomeni pra
 ntionem allu
 Nedomacala
 ad Nathi
 hione Frigid
 Consul prem
 e Tulloman
 epam Casam
 lany, in Ho
 salutavit
 cum in
 dom Tolm
 lub Turci
 VIDE
 holo Caffo
 in Synodo
 atum Schola
 ime sequuntur
 stante contra
 e Noster hic
 e Herum
 ai Prince
 ai dimitt
 o 1604 die
 in Darbi
 memoratum
 iisset cum
 um scribit
 hedrale
 ngariae
 nistrigue
 iissent ac de
 II. de illam
 eorumdem
 timanis
 tamen ab
 et Legatum
 lat i s
 ur, ipse
 Caesaris

Cesaris ad Curiam sedes natus, diesque,
 Nec datur ingressus, quo mea fata queras.
 Teutones ite duces & posito nomine saltem,
 Sicite, praesidi Praesidis ante pedes.
 At nequeo placidas affari Caesaris dures,
 Saltem aliquis veniat, qui mihi dicat abi.
 Cumq; nec hae ratione aliquid impetrasset, nec etiam, ut sapius instabant,
 domum redire permitteretur, in sit angustis Vocatus constitutus, contra
 immanitatem Ministorum Aula Imperatoris, suum consenserat Concilium,
 atque in officina Ottomariana Praeae imprimi curavit, sui sonant.
 Conscia mens reit. Cor alacre, primum secunda,
 Sperat, & adversis nulla expauet anxia rebus,
 Lusorum de more, quoniam omne periculum intrare,
 Fossor humo, Aquileas aqius, boam Rusticus agris,
 Toga Diis confusa, tulit potiora, ruinas.
 Ille, procellas ipse, truce huius aquilona triumphans
 Trochulus & lica interdum, quoque Regulus exit,
 Nunc equitans, mendicatio olim pane fuit fuit,
 Nobis aut valet aut Christo ducem scandit ad astra.
 Summe animos in forte marci periora Leonis
 Adversis bona succedent, melioraque votis,
 Tandem erit hic melius, si non hic restat Olympus.
 Cui
 Contra Verba: Erit melius, quibus pro Symbolo verba Vocatus, Jesuita sic respondit:
 Cassula statum, cerneris Vocatus Augur,
 Est bene, non potuit dicere, dixit erit.
 Dixit & euenit, nam mox volat Aquila biceps,
 Et cornos nidos pepulit illa fuit.
 Scilicet Ni nescios Evangelicos
 Acc de Vocatii legatione ad Salam Imperatoriam refert Nicinski. A qua
 ut ad narrationem Auctoris de Legatione eius ad Principes Germania nomi
 ne Doeshajii facta, recamus, unde restare videtur. Cum ergo Vocatus noster
 in Legatione Germanica Constitutus, per fines Polonia itinere facto, ad Hen
 ricum Julium Druksidensem & aline purgensium ducem appulisset, quod
 nullas a Caesare, cuius Imperio Germania subiaceret, literas haberet, ab eo quibus
 homini peregrino, & aduersa factionis, Urbes & Regiones perlustrare tantum
 est, pro exploratore captus fuit & post etiam in Carceres conditus. Eius
 casum Doeshajus agere tulit, & Pragam ad Caesarem missum fuisse suspicatus
 petere ut dimitteretur, non desistit. Reuera tamen Pragam in custodia
 missus fuit. inq; Accis, Alba, & vocant, Turri crassata per totam quinque
 nam crudelis habitus, ac tractatus fuerat. Cum autem diuturno inquit ne directum: Des ba inquit
 Nicinski in carcere premeretur Praeae Vocatus, etiam in Dieta Regni
 pro eo agebatur. Ut Anno 1599 die 19 Octobris vniuersitas Comitatus Scepusi
 ensis, cum ad Generalem Regni Dietam, pro festo Omnium Sanctorum
 innotam, expediret suos legatos, expresse eis commisit, ut pro liberatione
 Johannis Vocatii famimopere instarent. & Serus tamen, aut nullus ipsi spe
 randus fuisset exitus, nisi fides, & amor coniugis, portrexissent illi Filium

Adrianus

Stradnes elabendi ex hoc Labyrintho. Impatiens ista dolores, hanc artem asse-
rendi, eum optata libertati commenta est; Pragam se contulit, in arte qua
tenebatur Maritus ministerio Culinari opera condicere cunctis angulis,
portando aqua, & aliis contemptis laboribus se impendit. Interea vero caute
observat, et inquirat, qua Turri captivi compacti essent, quare essent domo,
cuius fortuna, et census. Edocta quo loco esset maritus, cibaria illi sua,
defraudato genio, feruat, porrigitq. identidem. Plura causa, papyro, obsecrans
tempus, nomen infert, illamq. in esiam recondit, moestumq. & sine spe
maritum, letiora sperare imperat. Ardet is expectatione, ardet et illa,
cupit ille liberari, nascent ille de bono & fausta audacia, successu, nascent et
ista. Animo tandem opus erat & pectore furore, ad molimen experendum.
Praeparato suspirio Numine, tepat opus. Ad Pistorem venit, promissi
fideiq. tenacem, ad motiq. precibus pretio, liberius meditata explicat, peti-
deriq. massa panis includeret aliquot vlnarum medicis crassiora funiculus.
Sustinendo tamen corpori idoneum. In hac illa crusta, infert mentum fuso
coniungi porrigit, quod ita commode successit, ut ille, aspirante bona fortuna,
ex summis ad ima se demitteret, sicq. ludendo appropositor custodes, per aula
deuia, obliqua, prona ad tutiora eluaderet, & ore etiam paulopost, per feri-
tas & compita sibi nota, ad suos redeunt Penates. Nisi obtigisset tam inuicem
fidei huius viro, uxor, tardiuscule is opinor, aut nunquam ergastulo hoc
exiisset. Sui tandem experimento edoctus, quam infida sit fortuna Curiarum,
ad umbracula vine scholastica, tot lucificationis non exposta iterum sese
recepit, factusq. ex Consule eodem in Gymnasio Rector, iuxta illud Vallerii Lyciani:

Quos tibi fortuna ludos facies,
Facis enim ex Professorib. Senatores,
Ex Senatorib. Professores.

* De liberatione eius per uxorem facta iam monuimus, cui simile
quid refert Huanqius Hist. Hung. lib. XIII. sic scribens: Ferunt priusquam
quandam feminam argenteis drachis lagenis inclusos funes ei. nimirum Coticum
Ferdin. Copiarum summopere, qui infelici euentu expeditionem suscepit
& postea defectionem ad Turcam molitus est. Iclam subministrasse, vino super
infuso, quib. in eundem f. e custodia, in quam Vienna alibi uisus erat
vteretur. * Verum hoc hac vice de Doctio sufficiant, donec plura
infra in Gymnasio Eperienfi dare licuerit. Consule etiam meretur Vita Doctio
a Cl. Desio in Separatu eius ad Historiam Hungaricam nuper Posonii edita. cet.

S. XII. Benedictus Dakay. Virum hunc Andreas Ladua-
nensis, Ecclesia Kratoniensis in Coetu S. rofienfi Antistes, sequentis de scriptis.
Praeceptores mei fuisse, Petrus Cordini Schola Zolnensis alibi Modestior,
deinde Cassovia per sexennium Johannes Doctus, Benedictus Dakay
alias Dacko, liquorem digesta farina fuisse in Ind. Ord. per Pet. Zabler p. 91.
Confer etiam pag. 91. sub eodem Zablere. Iacobus Fabricius, Coniunctus
per septennium apud Eperienfes Haucorum Cantor, et deinde Eccl. Kuttinensis
in eodem S. rofienfi Comitatu Presbyter, hoc elogium Dakay alias Dacko
sive Dakio nostro descripsit. Hinc (nempe Neapoli) Cassoviam ad virum satis
docte eruditum Dn. Benedictum Dakum ibidem feliciter studens perveni
in Ind. Ord. per Pet. Zablerum p. 151. Neminis quos huius Viri Praeceptores, Rector
Septembriensis, postea Pastor Lubetensis in Ind. Ord. sub Petro Zablere pag. 91.

S. XIII. Videri

* S. XIII.
Celeberrimum
* Sub Ferie
biennium test
in Ind. Ord. per
lentinum. 10
in Ind. Ord. sub

* S. XIV
uiczenlis, Grae
ordinatus sub A
visitauit, ac in
vixi per trienn
Cassoviam per
mendatione
officium Rector
Supra Annun

S. XV.
ceptores exu
narum Empon
dum voluit, ad
Historiarum
natura Donu
Cassoviam tuc
cum vitia suu
accedentib. et

Nomen Viri
Martini Rofa
Pastor super
S. XV
bus Fabricius
& post Kuttin
in Ind. Ord.
Peream, D. c
eum lectione
Enigrama
finit quonda
in scriptam.

S. XV
M. Daniele
mas sequent
Cassovien c
dipponente, i
Cassoviam, ta
notissimum de
S. X
Cassovienfis

§ XIX. Zacharias Sommerus, Silesius, Scholae
Schola Cassoviensis in Hungaria Rector. Hunc Fridericus Taubmannus Schediasmatum Actior Lib. III. p. 840 sequenti Epigrammate ornavit.

Quos nec oppugni poteram commere futurum
 Mihi gradus desertam rursus in Hungariam.
 Quis neget occulti, quin haec sint nomina fati,
 Qui pietas contra tendere nulla quoad
 Nec sua vult credo, Sapor est ducendinis altae
 (Quis nescit) patrio, regna tenere loco.
 Sed maior parere Deo, vel ad extrema terrae
 Quos paramantes habent, iusserit ire, decet.
 I, Siphia suadela, novum decus, addere chusis
 Et quo Castallides reddere Cassovides.

§ XX. Daniel Henischius, Viri Doctissimus Collega
Cassoviensium primarius ad quem Locatius Hungaricum Lib. IV. p. 354 reg. per scriptum.

Quatuor, Henischii, consortia vina bibentes
 Contulerant vestra, nuper, urbe pares.
 Nobilis hos inter, vult me pariter, Ep. salutat,
 Nox fratrem, ex animo quod facit, q. probat,
 Mandibulum cultro sibi perforat, instar acerbe
 Hoc sequat exemplum, perforem siph meam.
 Nolo: reus, hominem valde his offendo: quid me?
 O tanti ad Cyathos, sit mihi nullus amor.

§ XXI. F. K. Szepsinus, Schola Cassoviensis Con-Rector.
ex theophrasti Cratoni Dominico Johannis Locatii, filii Melchioris in XXV Linguis edita apposita, notat, quem hunc in modum sonat:

Ut cantus volucres, generosas incole mentes,
 Egregiorq. Vires, sic quoq. signa notant.
 Nil dubito, quin postea virum juvenemq. corona
 Vos graecile, pueros, noceat amore, pari.
 Vivant felices, Latrum vestigia tandem
 Fangant. Reinerulus, Locatiusq. meus.

§ XXII. Johannes Holmiczius Con-Rector Cas.
in Louienfium circa 1612. a Revere Krmanno.

§ XXIII. M. Georgius Lycius, quem vide sis Sectione
 1. Capite 6. § 4. in Schola Balgozienfi. cet.

§ XXIV. Johannes Mautnerus, Sutchesensis Pa-
tronus, Patre viro honesto, ac paupere, Georgio Mautnero, Incola pagi Superioris Suttscha, Matre vero Susanna Synoviana Liptovicensi, legitimo thoro natus. A teneris unguiculis in Schola Patris sub disciplina Adolphi Pal-
latis, primis Literarum & Catechismi initiis imbuitur. Inde voluntate Parentum Mileziciam, ad Dn. Stanislavum Andream, Pastorem eiusdem loci missus, Grammaticos & Poëtas solidiora fundamenta, moderante And. & a
Rebella Trenkhiensi, erit. Exacto illi biennio, in oppidum Puskas
terioris eruditioris & go semet contulit. Tannoniam Trans-Danubianam
progreffus, mirabili dei consilio, cum pauper adhuc esset, nega Parentib. obtinenda
Alius promotionis spem sibi facere posset, in famulitium Illustris Baronis

pro Depositione leguntur in Actis alii Dn. S. S. S.

Aspirant

*Aspirant
 Pnd que
 cimina to
 pulchre
 sup. Feru
 aliorumq.
 Post modu
 tavit, & a
 N. Georgi
 eius chag
 gogico ad
 studioru
 sub Rector
 vixisset;
 Academi
 Magistrat
 demum p
 honorifice
 co tanuor
 catu 1, Anp*

§
*velim col
 Wratistlar
 phisim
 Dn. S. S. S.*

Cassovie

Iustitiae Dni Dn. Josephi, L. B. Rottalii, Syriae Camerae, peruenit
 Apud quem cum triennium ferme, honeste & laudabiliter exegisset et spe,
 cimina bona mentis nonnulla exhibuisset, Testimoniis & sumptibus necessariis
 pulchre instructus Latisbonam abegatus est ibique in Gymnasio Vrbis
 sub Ferulae N. Jacobi Frischeri Rectoris, Pauli Hombergerii Cantoris,
 aliorumque Classicorum Praeceptorum annum v. r. & tres menses exegit.
 Postmodum ab amicis in Patriam reuocatus, illustria duo Gymnasia visi-
 tauit, Danouicense sub Rectore Zacharia Lany, et Salgocziense sub Rectore
 N. Georgio Lycio, cum quo se Cassouiam contulit, mox commendatione
 eius & Magistratus Melyti, & Praeipuis Civib. notior factus, muneri Pa-
 gogico adhibitus est, exactoq. triennio, in Germaniam continuandorum
 studiorum gratia expeditus est. Cum aliquandiu in Gymnasio Thouniensi
 sub Rectore Zimmermanno & Collegio Dantiscano, sub Doctore Joh. Gottfr.
 vixisset; Senatus Cassouienfis Amplissimus, missio honesto stipendio, ad
 Academiam Rossociensem ipsum transire voluit. Amplexus tam benignam
 Magistratus Melyti voluntatem, in dicta Academia triennium ferme exegit,
 deum illinc ad Regimen Scholae Cassouienfis, in locum D. N. Georgii Lycii
 honorifice vocatus, Anno 1636 et 4. Nouembris Academia valuerit, & die
 10 Januarii anni sequentis 1637 Cassouiam appulsus, mensei scholastico appli-
 catus, Annos IV. menses 5 exegit in Ind. Cto. sub Rector. Zachero p. 191 segg.

XXV. Quam vero fortem ibidem Rector existens expertus fuerit,
 velim colligas ex sequenti ad Paulum Wunderlichen Praedictam publicam
 Vratissariensem Anno 1640 Id. Decembris scripte, iund in aliam Philoso-
 phissim. Discurs. von Vratissari zu Celsan 1644. Linnif. Johann.
 Drusent. gnd. in 4. adducto Carmine:

Quid mirum, nullos quos saecula nostra Marones,
 Nullos Nasones, & Meconidas vident?
 Quis laudem & Musis, & premia digna rependit?
 Honias Phoebe quis veneratur Opes?
 Omne decus vaturn perit, pretiumq. bonorum,
 Opus Apollinea viluit artis honor.
 Nemo Poetarum versus pizatur amoenor;
 Notulis & vend. nobis Carmen amat.
 Ite leues Casani! cantusq. iug. valete!
 Nil hodie Musis, nil pia Metra iuuant.
 Plus olido patris sutori calceus adlet,
 Adua quam vari vetusficina bono.
 Maiore Sartorem comitatur gloria claudum;
 Plus preti Torso, Lixa, subulus habet.
 Praeclit vatum, vel cerdo scidous, laut est
 Carminifex potior campore Carnifice.
 Cassouiensem Magistratum idem & Nautnetus ita compellare ausar:
 Nondum grata mihi venient responsa deorum
 Nondum propria suum scriptio pondus habet
 Nunc quoq. negligitar supplex, humiliter libellus
 Et stipendia meas ventas & aut a prece.
 Semper adhuc vexat caput hoc iniuria coeli,
 Et fradit obstant inter hyemq. meis, Intentatq.

holae
 annus
 uit.

Collega
 per scripsit.

Rector
 chioris

or Cas.
 Rectorne

lepis Par
 a pagi
 Regim
 distai Pol
 oluntate
 em loci
 rea
 uske
 ubianan
 obinenda
 Baronis
 Rottalii

Incorparque mihi domus inclinata ruinam,
 Nec vacuum dubio me finit esse metu.
 Quosq; viri magni, veniam concedite claudum
 Verba parum vestro nomine digna quoror.
 Quam toties, totiesq; peto, vilissima res est,
 Vestra tamen non vult aura favere mihi.

*Jam calami rabuere leues, ipsamq; Papyrus
Resuper hae Proceres, sollicitare pudet.
Si vos ~~est~~ populus Deus ille Deorum.*

Si vobis in nos publica iura dedit.
 Ut vos, in summo resideretis culmine rerum,
 Praestetis Patria nomine Regi Patres,
 Utquec haud ignarus Munus sublimis geratis,
 A Supelares sitis in urbe diu,
 Est diu tandemq; meas audite querelas,
 Deditus est furdis auribus esse deos.
 Praeterea idem per Modum Satyram scripsit:
 Quos ruitis tristes Agenti-Vorigi Dynaste
 Quorsum vos laeti dira libico trahit
 Liccine proventus in propria commoda sacros
 Vertitis, et nil vos fasq; piumpq; mouent.
 O quantus vestra stabulatur Lamphegus aluo!
 O quam vesanus vos coegit aeris amor!
 Nulla pii referunt a vobis praemia Nyssae,
 Qua merito possit Clericus pido sibi
 Cuncta sacerdotum scelerato inuaditis ausu
 Commoda saecilega diripitisque manu.
 Flaminibus quondam fuerant quae debita sacris,
 In vestram regunt praecipitata gulam.
 Vobis & Decimae descendunt horrea pingues,
 Et rapto Vatum nectare cella tumet.
 Omnia iam patulo deglutiui stis hictu,
 Sancta Prophetarum quae tulit ante cohar.
 Inuam restat adhuc, ut Templi videretis & Aras,
 Quosque magna colitis Religione deos.

S XXVII. „Quosque magna colitis Religione Deos,
Nauticus duxerat huc 1639 Annam Rampherianam.
Filiam N. Joh. Scheikendorfeni, Cassouienfis Eccl^e Archidiaconi primogenitam.
Pater ab illustri Schola Cassouensi Grammaticata XXXII. tempore nuptiarum.
Inter illa sunt hoc nota biliora:
Johannes Natus

Johannes Nautnerus Pannonius, Rhola Cassoviensis Rector,
Vixit solus cum conjorte Anna Johanna in Nestoris Saecula.

„ Ipse autem
„ diosus Cass

11. Have int

Indi Cla
 diaconum
 ordinato
 chea Pet
 cuius etia
 Anagram
 cium do
 penum, in
 Eriphit
 " Polyph
 " ferente
 " Terribil
 * De M
 Logical Per
 Logics the
 eas propo

et refert
teti & c
& Indie
Majutner
ex Cottu
Simum in
quidam e
sta cuik
Trenchin
Joh. Na
n. Joh.
adita pe
tamen de
testimonio.

nunt, ex
 mentis, et
 etuditione
 fac & in
 pugnavit.
 & ut con

Ipse autem Nautnerus in Sorologia Poetica, sibi per Collegas et Suos, Cassovienses oblata, sequens fecit Epigramma:

Ast ego Nautnerum suavisissima Circula, vobis
Perpetuus doni debitor huius ero.

Vt taceam, quos Vos C. mea in censura vacillat.
Talibus ex Metris laus quicquid digna manet.

Quisquis enim leget hac lepidissima Carmina, disset,
His Anagrammatibus pulchrius esse, nihil.

Hanc integram paragraphum adiecit Daniel Kr. mannus

§ XXVII. Tandem post abitum ex hac miseria profunda valle, Invi Clarissimiq. viri M. Johan. Scheibenpödeni, Secri sui dilectissimi, in Diaconum eiusdem Eccl. Cassoviensis promotus est. Symbolum eius in India Ordinatum sub Petro Zablero p. 191. Sequens habetur: Iehoua meus Protector, mea Petra, Meum Praesidium, Amico usus est Primo Davide Frolicio, cuius etiam Negulam Geographia Practica ingeniosissimis cononestavit Anagrammatibus, in dicta Geographia euoluendis. Idem Nautnerus Tyra cinum Logicum XX, et Gymnasium Logicum Centum Tabulis compre hensum, in Inuentutis commodum Anno 1640 in 4to Luth. h. oua publicavit. Scripsit etiam Anagrammata in Rosa Varniata, qua Dan. Fegm. Morhofius Polyhistoris sui Tom. I. lib. VII. Cap. 3. §. 8. p. m. 375. M. Dan. Kleschius (i. e. Ferdin. D. u. h. o. l. t. z. i. u. s.) Nautnero titulum Magistri & Poeta Laureati Cass. scripsit. de quibus tamen titulis mihi nihil constat. cet. De Nautneri Tabulis Logicis & Marginis Regis sequens tulus iudicium. Tabulae Logicae scripsit, quae merentur laudem ob egregiam methodum, & vtiliter Typographis Logicae legi possunt. Witzbergae M. Georgius Michaelis Relinquitur Philosophia eius proposita. & Haec Regius oculatus testis.

§ XXVIII. Collegas adiunctos Johannes Nautnerus sibi habebat, ut refert Autor Nicolaum Soprony, (rectius Soproni) Benedicum Scul. teti & M. Johannem Polany. Prioris nomen verum atq. sincerum, & India Ordin. Zableriano via Anonymus quidam memorat. Collega Joh. Nautneri extitit Nicolaus Soproni, Daniel Salcorius Holohymericensis ex Lotia Soproniensis, utriusq. meminit, dicens hunc virum omni laude dignis sumum in Ind. Ord. sub Pet. Zablero pag. 172. Posteriorum duos Anonymus quidam ex eodem Zableriano Indige meminit, ac Collegas fuisse non docet. Ita cum ille: Martinus Niholecz Teuto Lipschenfis. Derelicto tandem Trepchinio, Cassoviam perueni, ibiq. ad pedes doctissimorum Virorum Joh. Nautneri, annum cum dimidio, Benediceti Sculteti, anno integro, M. Joh. Polany annis duobus, triusq. sapientia cum diuina tum humana adita perlustravi in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 220. Haec Anonymus, qui tamen de officio Collegarum nihil plane adiecit in annotato Niholeczii testimonio, quem Autor Niholtzium scribit, ut superius Soprony pro Sopronie. cet.

§ XXIX. M. Johannes Polany, Perzeuicensis Danu nus, ex Collega huius Schola Rector, qui positis in Scholis Patrici vlt. f. u. a. mentis studiorum telam in Academia Regiopontana absoluit, & quantum opum etuditionis possederat, ut patefaceret, Disputationem de Ecclesia iudicio suo & inuictura usus, elaborauit, atq. sub Praesidio D. Calouii Anno 1639 pro pugnavit. Idem pprio Marte disceptat de Origine Animo rationalis Regiomonti 1642. Et Con. Rector opem ei ferebat Elias Parschitius.

§ XXX. Andreas

us NB.

is,

hars.

terianam,
uignam pice,
dior.

ctor,
cula.

***

SXXX. Andreas Horuath etiam Cassouienſe Gymnaſium rexit, qui tamen infra in Schola Gyerienſi, ex inſtituto deſcribetur. Hic egiſſent expoſuit lucē publicā Piam & Placidam Diſſertationem, De Omnipotentia Chriſti in Perſona & Xp̄s, Dactylo typis Jacobi K. Löſſii Anno Chriſti 1650. in preſſam. Reſpondente Georg. Melochowſky, Gymnaſii eiurſem Alumno. In dedicatione Viris Generoſis, & Nobiliſſimis, Conſilio prudentia, & experientia celeberrimis, grauiſſimis, Dñs Joh. Kicouſky hi, dici ceteriq; Senatorib; Tribun et nobili Nobi, in Regia Libera ſtatione, Caſſouienſi, nec non Cl. Rud. Clauiſ. ac Doctiſſo Viri, Dñs Dalt. haſaro. Ro. manno, Ecclia Genar. Caſſouien. Paſtori, & ſpectabiliſſimae Primariae, et ſeque literar. ſocietati.

Salutem in Chriſto Jeſu.

Brevi in compellendo eum eſſe, quem magnitudine merito deinceps Rom. And. Groſi & Nobiliſſimi & Conſultiſſimi Viri charae anguſtia capet. Diſputationem de Preſentia Gratiſ Chriſti & Xp̄s Regis noſtri Catholici omnipotentia, qui p̄ ceteris Regib; hoc peculiare habet, ne ſuus ſuo toto orbe etiam diuiſos Preſentia ſua deſtinatus, adeoq; vicario quopiam, cum plena poteſtate, qui ſubditos regat, non indigeat, pro ingenii tenuitate, Contra Reformatos concinnauit. & Modestia, in eor. ſententia & reſutanda, & propoſitione, quantum in me erat, quandoquidem errantes dictis auſeris, exacerbantur potius, quam ad veritatis viam adducantur, ſtudere volui. Hic etiam, vel & xarum occaſione, meum partium duxi. Ingenii ſymbolon in Diſputatione, meum partium duxi. Ingenii mei qualemcuq; foetum, tanquam grata mentis indicem & monuſtium, vobis Rom. And. Groſi, Nobiliſſimi & Ampliſſimi Viri, ut inſcribere m. inuitat ſingularis veſtra erga me beneuolentia, imperat pietas. Accipite proinde grata manu, & rationi Magni, quod homo veſtrarum laudem et virtutem admirator, grato vultu offert. Exiguū munus eſt, quo meam obſequantiam teſtari ſatago, veterē tamen quod fauor, ex animo fauor, & p̄ vos aliter interpretaturam aut accepturam eſſe arbitror, quam accipi ſolet ab homine gratiſſimo. Sic vos Spiritus Sanctus, qui ſalubriorum Conſiliorum Author & donorum dator eſt, veſtris Conſiliis aſſit, & vos quam feliciffime rem gerere faciat. Caſſouia 20 Junij Anno 1650.

R. R. G. G. D. D.

Obſequantiſſimus Andreas Horuath.

* M. Caſp. Lehmann ſcilicet tunc temporis Schola Caſſouienſis Con-Rector, ita ſincere & cordate eidem applaudebat.

Vera doces Horuathi ſuauiſſima dogmata verbi dum bene diſtinguis, & male dicta moues. Laus Te certa manet quam pon abſolere vetuſtas, Non mori ipſa poteſt, non male ſuadecor.

* Stephanus Duedi a. p. t. Schola Caſſouienſis Collega eius den Diſputationis occaſione tale Anagramma, nexuit.

Andreas Horuath. Fidu tranſeo. Chriſtus homo vere, num p̄ſent omnipotens aſſit. Rebus obiq; hac ardua ſaluus adiit.

Dum

SX

mitatus & vite comp non fauo Multi inte no indulge primam po culturam & Thoru utiq; Coſeſ M. Ciffe vertit & cu qude olim ſponſo cecini

Libellis nuce ex fallentem cultricem: hac ſamul " Poſteri Po agit Taro S. Dubouac tamen ſu Laſingerſi veneratus Vgroczen Alnouier

Dum ratione breui, cupis hanc transcendere rupem,
 Praeceptis in Sarcophagum, plurima turba cadit
 Quo ruitis coeci, sacri sine lampade verbi?
 Absque fide quorsum Phisica corda trahit?
 Crede mihi, qui scire cupis, Mystera dicant,
 Non ratio sed quod Biblia Sacra, tene.
 Ardua sic saluus quia transeo compoto scripto,
 Contradictentes possit adesse Thesis

§ XXXI. Georgius Raduchius. Prodiit hic Lago Co-

mitatus Lyptouienfis a Virgine Maria nuncupato, parentis anatrophia
 vita comparantib; iudat interdum exili pasci loco ut honor ineptus
 non fauori fortunae, nobili patri, opib; sed in solidum virtuti tribuas.
 Multi inter quosdam & squalores obsoleverent, nisi nomen aporum, forti-
 no indulgentia, pro vehiculo esset. In huius Comitatus Scholis Stiualibus
 primam poliebat aetatem, mox iactis fundamentis, maiorem querebat
 culturam, Gymnasii Montanarum Civitatum se intulit. Tandem adit
 & Thopurienfe, Rector Petrus Zimmetmann, & Regio montum, audi-
 uit Coelestinum Nissentam, Christianum Dreperum, Joh. Bohmum
 M. Ciflerum, & alios. Rediit Patria, Cassouien. Respublica in eum
 veris oculis eundem Praefecturae Rectoris oravit. Extat eius Carmen
 quod olim Sampetii Phtoro Ecclia Cassouienfis Archidiacono, tanquam
 propeceinit debitor honoris & affectus testandi causa scripserat hunc in modum

Non damno bigamos, Doctor Stridonius inquit,
 Non damnat bigamos pagina sacra pios.
 Conubii potius commendat cura sacra ti
 Flammis qui vntes corde premunt tenera.
 Ergo dispareat, Celsi qui sancta de horae
 Iussa malo carpit barbarus ore niger.
 Non damno bigamos, cupio sed docte Magister,
 Vota Secunda sient, vota Secunda Tibi.
 Vota Secunda sient, quo: nunquam murmure dico
 Distorto vultu vel mala turbet egis!

pro sicut fuctor habet sient,
 utroque sed inesse, quare
 ruit Corpeit & manual.

Libellis molis exigua delectabatur, sapienter repetens, maioris se facere
 nucem exigua plenam nucleo, quam maiorem mole, & mardeo nucleo
 fallentem. Labore tandem, iurgio domestico: Coniugem ractus Sachi
 cultricem: de paupertate Cassouienfium Rectorum comite sessus, ante
 haec tumultuosa tempora, vita & Patigne decessit, vir meliore rerum successu dignus
 Posteri Raduchiani Oppidum S. Nicolai incolunt. Johannes nunc Rectorem
 agit Saxouienfem & Ista ultima Duholtrius junior adiecit.

§ XXXII. M. Johannes Fabricius Bruensis, vicum
 Dubouacpu suo nobilitavit. Ingenium illi contigit igneum, tristius
 tamen sub R. Jacobo Fascho Rectoris Gaouienfium, postea Pastore
 Dasingensi, egrege profecit. Hic cum ut Pater dilexit, ille ut Patrem
 veneratus est, maxime ubi Germania rediisset. Adit etiam Scholam
 Vagoczenfem, Sapouicenfem, Pakolezenfem, Bucasenfem, Carponenfem,
 Alnouienfem, Salgoczenfem Silncenfem. Venit & Cassouiam ad Georgium Raduchium,

Raduchius

quo

se Gymna-
 eribetur.
 rem, De
 Klopfiu
 Gymna-
 i, Confilio
 usky in
 Netiopoli
 asero. Pro
 molitatis pignori.
 Deuicij
 na cubi
 Catholici
 fuor toto
 am, cum
 nuitate
 refutanda
 ut austeris
 re volui
 a verba
 xi. Inqvi
 upmentum
 berem,
 Accipue
 et virtutem
 eam od,
 Reg vos
 cipi solet
 m Confili
 quam

antissimus
 clath.
 Cassou.

erbi

utationis

Dum

quo Magistro eo crevit eruditione, ut sapius in Academia Episcopali, eius
 loci cum Professoribus Philosophia concurreret. Solitaria illa vita deliciae.
 Dum aliorum vinea, mata, amoenitates collicum, a libris anellebant, iscohabi-
 tabat libellis. Cretnekinum hunc evocatus fuit, quo pesser huiusmodi. Hi
 edidit Disputationem dialecticam, contractis peritioribus ad oppugnationem.
 Inscripta eam Stephano *Witpueclij* Aula Triniana & aliorum Consiliario,
 familiaris, obtinuit ut ad Academiam Tübingensem mitteretur. Sed hanc dum
 iter interdidit, cluenterat in Academiam Tübingensem, & cum Patre Holonico
 de Scriptura sacra genuino sensu differerebat. Tübinga numero Ducalium Scholae
 minorum adscriptus erat, & Principis munificentia integro sustentaretur tri-
 ennio. In hac Academia eruditus est a Tobia Wagnere, Joh. Joanne Osiandro
 Viris eminentes de Ecclia meritis. Magister quoque Philosophia huius renuntiavit
 est, iturus domum. Ignavi esse putabat non videre, aut etiam illo Auditorio
 quo docuit Lutherus, Philippus, Bugenhagenus, non differere, ideo con-
 scripsit Dissertationem Unigenitalem de Veritate, hoc proposito, ut Magi-
 stri huius Academia vividioris ingenii opponentium vices obirent. Quo
 vero maiori ille desiderio, nescio an culpabili, tenebatur, eo perseverantius
 Cathedra ipsi negabatur. Causa: noluit disputare sub Praefide prius. Regre-
 tulit conamina in gloriam non cessasse, inde asperior in vexantes. Facultas
 Philosophica contra insultus retundere nesciebat, sed contenta minis,
 atque molimina; quorum omnino pulchritudinem habuimus, ut ita & Patroni
 & Clientis fama in integro esset. Vix rediens, Annum apud Patronum pri-
 vatus expleverat. Vocatus in Brisnam Anno 1666 die 2 Septembris, locum
 occupaturus in Schola M. Matthiae Heinfelii. An 1667 Mense Junio, expo-
 suit ad ventilandum Disputationem hoc titulo. Examen Disputatus P. Holo-
 nitii, quondam Academia Tübingensis Rectoris, respondente Melchiorre
 Smrtnik, olim Cuius & Iudice & Neosolensis. Disputatio huius Jesuita, Regulas
 interpretationis Scripturae, apud Lutheranos observari solitas, conuelli-
 re, & Evangelicorum Humanam duntaxat esse demonstrare allaba-
 ravit. Eodem Anno & Mense Theologica de Unitate Sensus Ape. zali
 cuius dicti Scripturae & ab eo habita fuit. Respondente Nicolao Zawod-
 sky, Vihelien, quae 1667 Leutschowia prodierat. Etiam oppugnauit inter
 alios Daniel Xany, Pastor Vrbes, & Superintendens Collegatus Neogran-
 ensis, Folienensis & Hontensis, Vix autoritate eximius, Iudicio acris & for-
 marum loquendi in Ecclia a Theologis receptarum, obseruantissimus.
 Huius fuit Praefes visus a Phrasib. Ecclia Reflexisse, ideo eum ad sanam
 loquendi formam ferendam, argumentis & auctoritatibus Theologorum
 compellebat, addens: "Si mentem nostrorum Theologorum reperis, et
 linguam retine, si non tenes, disce, nistq. in quidam statue aut loquere
 sed inter utrumq. amicitia quae coaueverat, diffusa fuit. Per opportune
 autem accidit, ut Anno eodem die 25 Septembris Cassowia M. Fabricius
 Litera Vocatorio afferentur, quas totus expetito, dato, et accepto Rectoris
 Primarii & Professoris titulo, accepit. Nonnulli in Titulo modestiam desi-
 derabant, vocabula tamen retinuit. Locum, Praeceptoris olim suo Raduchio
 (Fabricius) locum quoque Discipulo quondam suo primum reliquit.
 Sed pro quo pugnamus, dum loci &rogatiam quaerimus. Ut de terrina

¶ qui etiam ppter duplicatū
 officium An. 1703 consequentem
 Religionem Evangelicam & Eccliam Ro-
 manam acceptavit, & refertur in Ni-
 censi Kie.

pass con-
 cultus in
 casus con-
 voluntas
 tem, est
 Leyden
 Mense o
 Michael
 Kienfes
 Augusta
 ani Aug
 tionis Jo
 quieuer
 tandum,
 ineunda
 consulti
 iecit in
 illi. An
 pulis tan
 cinnauit
 erat, sic

A SZ. FELFELTARTÁS
TUDOMÁNYOS ZSER-KÖNYVTÁRA

Geologia. I. Irta Sajóhelyi Frigyes 152-153
Geologia. II. Irta Sajóhelyi Frigyes 154-155
Geometria. Irta Dr. Lévay Róza

SIOVE
881
Pracov:

123

pass corporis, quam absq. fatione honoris nullus nominare potest, paulo
altius in affere quiescat. N. Ego Joannes Fabricius Prizna Cassoulanus,
caus conscripsi Anno 1669 exercitationem Theologicam de Distinctionibus
voluntatis diuinae in absolutam & conditionatam, antecedentem & consequen-
tem, efficacem & inefficacem, quam opposuit Johanni & Naouio, Professori
Leydensi, & Marco Friderico Verdelino, Professori Anhaltino, Eandemque
Mense Mayo defendit. Dedicauerat eam Celsissimo Principi Transylvaniae
Michaeli Appafi, Inuitatus ad Oppugnandam eam Cassouienfes & Pata-
kienses Calvinianos & Jesuitas. Ex illis comparuit nullus, Hi Corollaria duo:
Augustana Confessio perfectissime cum scriptura s. congruit. Omnes Christi-
ani Augustanam confessionem Inuariatam tenentur sub periculo damna-
tionis suscipere, in primis quiescant. Neutri post disputationem con-
quiescere. Calviniani in Belgium exemplum disputationis misere, ad resu-
tandum, sed nullus prodit refutator; forte quod in fraternitatem nobiscum
(ineundam) prociues a contentione eam cadentib. abstinere se putabant
consultius. Ex Pontificiis quidam aliquot plagulas commentis graues, pro-
iecit in Compitis, Corollaria impetens, quos probe castigauit autor, opponendo
illis Apologiam, siue Defensionem, prolo equidem non descriptam, sed Dis-
pulis tantum communicatam. Eiusdem Anni die 10 Julij quinquies fuit, con-
cinnatus N. Fabricio Plausum Poemum, qui in Templo Germanico repertus
erat, siq. habet:

Jo Triumphantes Fabrici, tolle Coronas
Vicisti, victas erat schola Cassua manus.
Cassia tota Fibi meritos Vibscin clyta plausus,
Accumulat, postquam colla superba mamis.
Magnus ab ingenio, magnam profigit arenam,
Ventilet ut positas emula turba Theses.
Certamen desers Patakina in Classe Nagistis
Cregledium doctum Cabaiung cipat.
Tempore fixo veniunt ex ordine Jesu
Nonnulli loci, Cregledius latitat.
Ergo suos iacet doctos Patakina Palestra,
Quos ego non doctos, dicere iure quoc.
Zambar adest promptus, quam quilibet Helueta nouit,
Hostes versuto, protegit ingenio.
Se Calvinistam fingit Causamque tuetur:
At causam amittit: Cur? Quia mala fuit.
Nec Tu Zambaram spernas timidissime Cregled,
Tecl defensori, fausta precare Iuo.
Ingeniumq. simul docti admirare Fabrici:
Quem Duzinkajus, quem schola vestra timet.
Est vetus & cunctis sententia nota Poete:
Qui velit ingenio cedere rarus eris.
Cessit at ingenio vasto Cregledia Classis
Fabrici ecce Iuo: cessit & inberit.
Scilicet est doctus Cabay, doctusque videtur.
Vult Cregled non sat velle, sed esse sat est.
Ergo Triumphalem, Fabrici scandito curam
Quem victas Cabay Cregledusq. trahant.

SXXXIII Anno

§ XXXIII. Anno eodem, ediderat Matthias Zambas, Doctor Thilo
Academici Cassoviensis, Prooemiales controuersiarum fidei Theses, in quibus statuit,
itaque: Lutheranorum & Calvinianorum, qui inter Lutheri-Caluinici vocantur,
Fidem non esse fidem, sed meram opinionem humanam: eos nullum habere pro-
tium formale fidei diuinae, nec scripturam, nec eius sensum infallibilem.
Reuelationem diuinam habere ex principio fallibili; ideo nihil omnino credere
fide diuina, pro Deo creaturam colere: Irrationabilissimum esse, pro summae
certitudinis fundamento ponere id, quod est incertissimum, quales sunt Scripturae
per se; nam eandem manentem, diuersissimorum sensuum posse esse indicem,
quo sensu diuinitas reuelatio huius & nunc sumenda sit, ex ipsa sola incertum esse.
Irrationabile esse, scripturam esse infallibilem indicem reuelationum, et si-
dem Lutheranorum & Calvinianorum Irrationabilem. Idcirco minime diuinam
Lutheranos sibi ipsis contradicere: Pro infallibili cognitione diuinarum
Reuelationum, nihil sapere esse aliud nisi testimonium Ecclesiae, quidem talis,
propter notas infra dicendas (unitatem, sanctitatem, Catholicismum & Apostoli-
cismum): quae nunquam cessauerit visibilitate. ceteris. In finibus talibus floscu-
lis resecta sunt haec Theses, quibus conabatur Lutheranos & Calvinianos ad am-
plexendam Pontificiam Religionem percellere. Quod Fabricius ad hoc? Dis-
sertatione Apologetica tunc exposita, has Theses euersit. Eundem Lapillum
Danielis huius opposuit Johannes DeBoddy, Theologiae Doctore laureatus. In 1670
leui tamen brachio res tractauit, & dum conuelleret debuisse argumenta, oppo-
suit Fabricio arrogantia Equivoca. 1. Quod omnes suas veritates atque fidei-
tissimas, totidem verbis vult Fabricius refutati. 2. Quod Fabricius animas
uersiones a discipulo ipsi attribuat Professori. (Zambasio). 3. Quod
Zambasium Professore Academicum Controuersiarum Fidei Titulis a se
pelleret in honestis. 4. Quod Fabricius probationes suas subtilissimas semper ueret
inuictissimas. 5. Quod inhoneste loquens de Pontificis Fabricius con-
sequenter absurdissima protulerit scommata, etiam contra altiora Potestatem.
Corripuit ille iterum vindicem pennam & in Adamante Coelestis, ueritatis
huc omnia confutauit, Quumq; una Zephrum Zambasio DeBoddyanum
quod 1670 pro Paschali Lubro Cuius eadem erat missum, sollicitissimo coelestis
veritatis malleo, Cassovia typis Erici Erich edito, contriuit atq; victoriam
ex integro suam fecit. Utinam uero legisset Scripta Fabriciana Johannes
Dapista Regius. Minorita Episcopus, parcius certe in Scriptis Contra-
Calvinisticas Insinuationes Dieterici, si iudicio uti voluisset, Zambasium ob-
euiugatas Theses Prooemiales in Lutheranos, collucidaasset. Nec penna tan-
tum Fabricius Valere disputauit, sed & oratione viua; apud Franciscanos
apud Iesuitas diuersi generis conclusiones, saepe integro trichio, sequebatur dispu-
tandi ex affe obseruatis, disputanti, aduersariorum etiam approbatione et con-
boni Disputatoris nomen adeptus est. Meuiat uero agnus ubi blanditur lupus.

§ XXXIV. Cum hi Patres eius rationationis non raro bene-
uentur, inuidiam ei accenderunt apud Magistratum per literas, coactumque
ambiguo semper beneuolentia. Factum est, ut Magistratus, qui Virum regem debet
officia vito, per iniuriam negaret, aut cum murmure, ferociter rediret.

Infelix

Infelix
integerrimi
redactionis
extremis
Gurgites
pessum
procurat
redigitis
rum omni
Exstat h
numia in
bere habu
illud ser
nonnullis
sed de sup
cedum ce
duritiam
Gratia fac
Conuati
sibi esse
contulit
cus inter
limo Duce
trauit, fa
daret, qu
mualium
rum non
Prima
uisset An
pparant
tuit, et
corpus
eadem
plexig
ad opus
sic incu
tatione
Nam hi,
irritati,
utinam
ris Viri
se exien
sed quod
Philosoph

Infelix Respublica in qua virtus ac veritas eget propugnatoribus, & in qua ne-
cessarium viris dantur propugnatores! Impatiens Fabricius, insolentis immeritoq;
seditionis Epistolam huius sensus ad Curiam, per studiosum Georgium Klemmensem
extremis ferebris promittit, misit. Saluere Patres Patria i.e. voragines et
Gurgites Patria, qui Ecclesias & Scholas plene defenditis, & alitis, i.e. eueritis
pessumatis, qui Mineralia pietati, Maiorum sustinendo Gymnasio descriptis,
procuratis, & merentibus iuste transcribitis. i.e. obliquitis in censum priuatum
redigitis, foci & arationes inde prospicitis, digni estis Patria laude i.e. dona-
rum omnium indignatione, risu, contemptu, satyra, O Vitrici! est & Valer.
Exstat haec Philippica in Grammato-Phylasio Cuiusvis, nescio forte metus igno-
rentia in posterum duratura illam aboleuerit. Verum est, nunquam huius Misae
bere habuerunt, cum indigentia perennis illis lacta. Probatum et hodie a pluribus
illud Germanorum: Qui vocatur Cassoviam, inuitatur ad miseriam. Incauere
nonnullorum ingenia lectis Literis, adeo non ut cogitarent, de sui emendatione.
Sed de supplicio viro dictando. Scipio metus quidam Tortore statum Urbe edu-
cendum censuit, Inanis dicendi licentia, indignationem meruit in ipsa luxuria, cum
duritiam verborum, inhumanitatem nonnullorum prouocasse confiterentur.
Gratia facta viro, profecit tamen Fabricius nihil durantis in peius ingenius.
Conuassatis ergo rebus, consultu bonorum abiit Prouinciam, existens consultus
sibi esse cedere quam insaniens malitia sine proco agitari. Tubingam se hinc
contulit spe, adipiscendi muneris in Academia, inductus. Quia vero nullus publi-
cus inter Professores locuserat, tempus otiose trahere nolens, honoratus a Sere-
nissimo Duce dono, per Germaniam, Prussiam, et Poloniam in Transilvaniam pene-
trauit, factusq; est Professor Cibirii. Itaq; Spartam hic cepit, ut illi plus decoris
daret, quam ab ea acceperat, tamen breui profuit. Liberalior enim usus futu-
rualium fructuum Disenteriam ei peperit, cui sistenda, cum industria & Medico-
rum non sufficeret, Anno 1675 ea Hebdomade, qua nuptias cum Virgine, felia
Primaui eiusdem loci Pastoris, rite celebrare debebat, moritur, ubi Epile-
psus fuit Annos vita plus minus LV. Ita fit non raro, cum se mortales ad laetitia
parant, mortem illis Dei immittunt. Hic existens, omnibus rationibus in id inu-
enit, ut Ecclia Lutherana & Calviniana in Hungaria & Transilvania in unum
corpus coirent, deinceps oeconomiam laboris certis Functis conclusit, de integ-
ritate patri utiq; censenda. Nonnullis placuerunt, displicuerunt alii. Nostri quoque
pleriq; conatuli, animabant molimina mille vncialib; nummis promissis,
ad opus publicandum. Calviniani Censores hoc vnum suspingerunt. Non placet.
Sic incubuit opus Spongia. Illuc tendebat meditatio, ut Calvinianos, quos Dispu-
tatione exauctauerat, & scriptis ad diffensum prouocauerat, confertum narret.
Nam hi, in primis in Hungaria, Disputatione eius, cuius supra facta mentio,
irritati, inimiciores facti sunt nostris. Quod & magno homine haec verba:
utinam Fabricius nunquam natus fuisset. Ne vero ignoret Sereor habitum corpo-
ris Viri: Statura illi fuit iusta, capillus triticeo coloris, concinnus, immodica, & alibi legitur, in concinnus.
se exiens, humerisq; conuelans. Facies illi non admodum carnea, nec cognata,
sed quod satis habebat vigoris, necessarius sustinendis laboribus. Vestis illi placuit
Philosophica, mansuetudini seruens. Opes in libris, quorum partem Spongiae,
partem

partem amicis Testamento transcripsit. Hae sunt diuitis eruditorum, Libri ni-
micum & parva animo fama. Dicere tamen iuuat ex Doctore de Consolatione Philosophiae lib. II. recte.

Mors spernit altam gloriam.

Inuoluit humile pariter ac celsum caput,

Sequatur fumus inferna.

Vbi nunc fidelis ossa Fabricii iacent?

Quid Drusus, aut rigidus Cato?

Signat superstes fama tenuis pauculis

Nomen inane literis.

S. XXXV. Non videtur huius loci merenda esse Disputatio quoque illa
solennis, de iudice controuersiarum Fidei, Praeside Gabriele Mulo, Siculo,
Theologiae & Philosophiae Doctore, Respondente vero Nobili Stephano Renyer
Vatadiensi, antea studio Caluini, Anno 1656 die 25 huius, et 26 vixit
de mercedem, in Episcopali Cassouienensi Academia habita. Opponentium tunc
tenentium Elia Radiceo Tolnensi, Schola Laurentienensi Rectore & M. S. S. S.
Zabario, Brodianensi Con-Rectore Episcopienensi. Cuius Disputationis Acti sequentes fuerunt.

Articulus I

Credimus cum Sacra Scriptura, in dubiis, seu controuersis Fidei ac Religionis
audiendos Seniores esse, et Patres nostros. Quod ab illis verus intellectus habeatur.
Deuter. XXXII. 7. Eccles. VIII. 11. Qui viam antiquorum Patrum sequatur et am-
bulat, et si ignoret, ex ore sacerdotis scientiam et Legem salutis requirit,
inuenit requiem animae suae. Jerem. VI. 16. Malach. II. 7.

Articulus II

Credimus in Ecclesia Christi, tanquam in diuersis membris vnius corporis,
varias operationes & dona esse, et alius quidem discretionem spirituum; alius genera-
linguatum: alius interpretationem sermonum dari: nec omnes scripturas inte-
pretari posse. (Cor. XII. 7. et 28. In his vero difficultatibus quibusdam esse intellectu,
quo indocti & instabiles deprauiant ad suam ipsorum perditionem 2 Pet. III. 16.
Siquidem Prophecia Scripturae propria interpretatione non fit 2 Pet. I. 20.

Articulus III

Credimus Pastores & doctores datos esse in opus Ministerii et edificatio-
nem corporis Christi, et non similes paruuli fluctuantes Eph. IV. 12 et 14. Qui no-
uit Deum, audit eos, qui non est ex Deo, non audit eos: atque in hoc consen-
mus spiritum veritatis, & spiritum erroris Joh. IV. 1. et 6. Ita probamus spiritum, & Deum.

Articulus IV

Credimus, quod is, qui Ecclesiam in rebus controuersis non audierit, sit sicut
Ethnicus & Publicanus. c. Matth. XVIII. 17. Qui vero superbiae nolens Ecclesiam
sacerdotis imperio, et decreto iudicis, mouere non vult. Deut. XVIII. 10.

Articulus V

Et haec in Professione Fidei confitemur, dum dicimus: Apostolicas
et Ecclesiasticas Traditiones, reliquasque eandem Eccliam observationes, et constitu-
tiones firmissime admittimus & amplectimur. Item, Sacram Scripturam, iuxta eum
sensum, quem tenuit & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius iudicare est de vero sensu
& vera interpretatione Scripturarum, admittere, nec eam unquam nisi secundum
vniuersum consensum Patrum ac iurum et interpretum.

Articulus VI

Damnamus itaque illos, qui suum sensum, Patrum & sacerdotum ve-
rum, quos Orthodoxos fuisse receptum est, explicatione, in sacra Scriptura
interpretatione

interpretatione, proferunt. Item, qui docent, Ecclesia non competere infallibile magisterium respectu fidelium, in proponendo vero sensu Scripturae, sacra, sed eius declarationes cuiusq. examini subiciunt. Qui ne, gant Ecclesia infallibile iudicium de vero sensu & interpretatione Scripturae sacrae, & tamen cuius priuato, sine ulla Scriptura, docent, infallibiliter confare de vero sensu Scripturae in re ad salutem necessariis.

Varii generis et Religionis Viri confluerunt ad hanc Disputationem audiendam, Testes futuri magna & Victoria. Notarii utring. constitutis, primus N. Zabanius, Sop. Rector tunc Eperientis inuitatus est ad opponendum, qui promptus & bene armatus pro inuitatione gratias agens, hortatus est Praesidem ad modestiam, ne velut superiore anno ei contigit, clamoris denas & Conuictus Disputatio transigatur. Digna fuit haec concertatio, ut vel plenius describeretur, vel ut motus intermissa fuisset. Si quidem res agebatur summa animorum contempione, habentur quidam Praesidis effata Pontificia Doctrinae contraria, sub Titulo: Absurda Iuliana, siue Septem Peccata mortalia, eiusq. demq. Symbola; sed obeluctam cicatricem refricare nota. Et. Sallustius, redux artus ad Discipulos suos dixit: Si quis Iul. Capredam eo tempore eadem cecisset, eumq. ex Opponent Praesidem fecisset, Theses illius multo facilius defendisset. Nullus erat ex eruditis Pontificiorum in Orbe Hungaricq. Paradoxa hoc defensurus. Extra terminos illius protulerunt fata He. conymum Zycporium, Vicinis Predicatorum, qui ad absurdum tyenda animum impulit, & nonnulla defensionis seruientia, Tolnam, ad Eliam Ladiuerum Pastorem & Patrem Rectoris Dattensii, misit. Hic implex defensionem eius mox diffudit, vestigioq. eum cedere & tacere compulit. Praestat tacere, quam frigida rei male spidium ferre; maiorq. est culpa errorem proterue defendentis, quam in eum collabentis. Sed vult hac strages Academicos: Quirco Anno 1669 in vindicationem de decoris sui sur. rederunt, Thesesq. Proemiales Praeside Matthia Zambor publicarunt. Inuitarunt e Collegio Eperient. D. Th. Samuelem Domatium, & N. Isaacum Zabanius, Andum Eliam Ladiuerum. Responderunt hi, paratos se esse descendere in Palastram cum illis auspice Christo, modo Circulo, in quo a trer. no ambulant, ad vertiginem vsq. exilire, alias argumenta dissolvere possent. Improbentem insuper esse, insultare monstrati, et si venerint, eodem sequenti. vos rationationes. Clarissimus Dominus huius Gymnasii logicae Rector J. C. Appes Rezik, voluntatis nostrorum cum pleriq. Hadigis nunciator erat. * Referam (Sunt verba Rezikii) hoc loco intemerata fide, Deus nouit, quid tunc ex ore Petri Zambor, in Domo Professa Canoniorum audiui. Post plura de Disputationis verba, retulit, quod illi olim dimicanti cum studiose Caluiniano ex Academiis Anglia & Hollandia rediit contigerit, resq. ita habet: Celebratur idem ille studiorum a suis, quod plare ab eraditione spe, logica instructus venerit domum. Huius ille laues conuelleret meditabatur, virib. fideps. Concurrunt hac conditione ab utroq. admissa, ut qui caussa m. turpiter deseruerit, victus cedens, capite truncetur. Tolerum a thumitit digh. tango. Caluiniani plurimi numero conelamant causa cecidisse. Quirum. Teri. cupsum vero videbatur cedere caput, ne tamen sine nota deficeret, corrigunt illum, ora discedunt, & ex maxilla superioris partis dextro dentem molarem

ope Chirurgi

& alii Paulum nominant, at ma. nam Matthiae fuisse doctus cet.

Libri ni.
 Lib. II. meth.

quoque illa
 Piculo,
 R. Enyes
 26 vique
 um tbeur.
 e & N. Isaac
 nres fuere:

Religionis
 habentur,
 atur et am,
 is requirit

corporis
 lurs genera
 iponari inter
 intellecta
 m 2. Per III. 16.
 et 1. 20.

et edificatio
 14. Qui no.
 hoc compositi
 itat, eadem.

erit, res suas
 mens obone
 VII. 10.

ostolicas
 confitui,
 iuxta eum
 de vero sensu
 secundum

dotum vete.
 sacra Scriptura
 in interpretatione

Literarum. manu sustinens, ex tempore addit, se plusculum otii natum,
 Epistolas variorum ad Tökölium exaratas petcurrisse, has inter & illius
 esse. Petiit, dat nomen illius, locum, materiam, sed in aliud tempus hac
 coniecit, demonstraturum se omnia promissit, liberaliter. Traditur custodia,
 sed honesta. Postmodum iterum ad examen vocatur. Quirit idem plerumque
 alius, quo loco & Parentis natus sit? ubi se tenuerit? quid, res se imbuerit?
 an sit celebs? & innumera alia? cuiquid dixit notabatur, post in iudicio
 examinabatur, quo cum nullam causam, in eum animadu extendi darent,
 libertas ei restituta fuit. Tandem ille ouans ductu Numinis, Eperiesi
 num vocatus, ab Inlyto ordine Generosorum Dno Inspectorum Collegii
 Hataum Evangelicorum, Titulo Professoris Oratoris & Historiarum diti,
 nati ornatus, illuc se deportat. De quo in historia Collegii Eperiesi, paulo
 infra uberius cet. * Plura de Schola Cassouienfi non leguntur.

*** Danielis Krmanni de Schola Cassouienfi
 Appendix Chronologica.

- " M. Albertus Trauerus Anno 1595 venit in Gymnasium Neesing.
- " Cassouian Anno 1597, & edit in Germaniam Anno 1599.
- " M. Johan. Doctus Anno 1600 & sequentibus Cassouia docuit.
- " Alexander Poczuinus 1610.
- " Johannes Colmitius Rector Cassouienfis fuit Anno 1611.
- " (qui ap. diuersos a sequenti ignoro.)
- " Johannes Holmiczius Rector Cassouienfis Circa Annum
- " 1612. Hunc alibi Krmannus manu propria annotauit.)
- " M. Daniel Geigerus circa Annum 1625.
- " M. Georgio Lycio successit.
- " Johannes Nationecus 1637.
- " Nicolaus Soproni Con-Rector eius 1639.
- " M. Johan. Polani circa 1640.
- " Elias Parschirus Con-Rector 1649.
- " Andreas Horagor. 1650.
- " Johannes Fabricius fab. mont. naperis Rakoczianis. Witteberga
- " disputabat de Hebraeorum altari suffrag. Praef. M. Dan. Pertmanno An. 1699.
- " * Haec Daniel Krmannus de Schola Cassouienfi Rector erat.
- " quia vero plures nec ista appendix, nec in Rectoris collectaneis habentur;
- " hinc aliunde supplenda erunt, saltem nomina ex Synopsi Rectoris in posse.
- " rum addenda.

CA P V T V I I I .
De Schola C I B I N I E N S I .
Auctoris Synopsis

1. Loci Descriptio.
2. Laus Scholae
3. Primus Scholae Rector simulq. Civitatis Syndicus Joh. Stöckelius.
4. Martinus Pessius subscripsit Synodo Dantensi 1593. Eius ad Lochmannum Epistola.
5. Petrus Molitor, Eperiesiensis 1595 & Leutahniensis 1597 conventibus subscripsit.
6. Zacharias Frölich Cebiniensis 1599.
7. Fredericus Teltentreich Dantensis 1607.
8. Joh. Lappschaeus Constitutio libris Thurzoniensis 1613.
9. Andreas Hertelius Eperiesiensis 1641 subscripsit eunt.
10. Daniel Mollerus, uno tempore huius Scholae & exemplarius fuit.
11. Johannes Zebnerus a Patria ita dictus.
12. Caspar Seifridt.
13. Thomas Meritoulus cum collegis Alauda & Praetor. & Andreas Praetor
doctum pietate plurimum via & Rector Scholae Cebiniensis dicitur a Th.
via Dieckmanno Silesio, in Ind. Ceb. sub Petro Zablers p. 209 uti notat qui
dam Anonymus, qui nunc cum praetore in posterum examinabimus.
14. Paulus Hertelius, eius Eligium.
15. Johannes Regius in locum Praetoris postea successit. Subscripsit plerumq. Synodis.
16. Elias Lamy, Rector Musicae peritus.
17. Iacobus Magnaeus.

*18. Clementis
*19. Fabricius qui nunc Praetor.

20. Hodiernus Scholae Cebiniensis Praetor.

§ I. Cibinium est Civitas e numero V Regiarum atq. Li-
berarum Superioris Hungariae, in Comitatu Sárosiensis sita, magnitudine
& fama coeteris illis minor, Evangelii tamen Scholarum constant hospi-
tium ab auctore nostro, nec immerito, dici meruit.

§ II. Inter Scholae huius Rectores, initio Reformationis, maxime
florebat Johannes Stöckelius, Senior, Leonhardi Stöcke-
lii Dantensis filius, quem licet memoria benedicta Praetor Scholae conse-
cravit. Magistratus nihilominus suffragis, cui tunc in usum erat Scholarum
bene meritis Rectores promotione ad Curiam munerari, dignitate fave-
ri, & post. Consulis occupatus est. Clarum Reipublica Cebiniensis, cea rela-
tione accepit, a viro fide digno L. D. Melchiore Clementis, olim Prae-
dicto Cebiniensi, non adeo feliciter tenebat. Praestitisset insinuationem
& vestigia beati Parentis sui sequi, quam seculo perire illud Curiae inscribi solitum:

Curia cur dicat Romano nomine queris
Scilicet a Curis quod habebit nomen & omen
Nam me si curas ego do tibi Curia curas
Vivis Securula cui non est Curia curas

*N. Hanke Diaconus invehatur contra hunc Stöckelium in

Concione

conione similitudine defumta a murib, cato nalam appendere volentib. Item
atris campanis aduersus ciues, quarum prima, Zimm hrim, alia vltima
Zueflum, & tertiae In Buxum. & Cursi post cura relicta, Georgio Mortua
duotatus est, in Pastorem vbi Anno 1584 die XXIV Augusti e uiuis discessit. Docti-
mus Leibitzerus in Diario suo Germanico, ad an num pscriptum, nominat eum
virum doctissimum. Filius an nepos, huius nesci, Johannes P. S. S. etiam
Notarius Civitatis Cuiusvis exstitit, quem videre licet ex eius subscriptione Synodi
Cassouienfis An. 1668 a 6 usq ad 10 Februarii celebrata, ignoro.

¶ Hae Anonymus quid am
de eodem.

§ III. Martinus Selsius, ex collaboratore, quo nomine a hacten-
us Leibitzero l.c. ad An. 1581. inscriptus est, Schola Leutschouienfis, Rector
Schola Cuiusvis factus est. Subscriptus Conuentui Partensi An. 1590 habito. Vi-
rum, qui fuerit, sequentes etiam eiusdem litera, ad Ecclesiam nostram data e d
Epistola Lechmanniana Tom I. pagina 7. extantes, egregie docent.

Martinus Selsius Domino Matthiae Lechmanno Rectori
Schola Cuiusvis, salutem plurimam in Christo Jesu precatur.

Discessit in eam opinionem ut exstimator literar, tibi meas gratas fore, me-
fertim cum ante hac nullas ad te dederim. Sed heu mihi, quanto per me fecisset
mea expectatio. Silentio enim tuo coarguit, alienum te factum esse. Non pro-
scripsi ad te ut vinculum amicitiae, quo nostri animi erant, tanquam adamantini,
no clauo copulati, rumperem, sed potius, ut desiderium tui, quod apud me con-
citasti, solaret. Exime igitur mihi meum hunc ex animo serapulum, quo me
possim sedare. Fatalis huius annus, quem nos portet terrorem, exiit, no te scire.
Vt enim taceam in pientia multas alias calamitates, quae in nostram pernici-
em coniurauerunt, furca instructissimo exercitu 19000 hominum Augustissi-
mum Ecclesiae domicilium, quod Deus in hac nostra Patria delegit voluerunt
inundare, ac obuia quae fieri & igne vastare, & ruidare. Sed Deus & immensa
sua bonitas, haud dubie per paucos quosdam, qui genia sua non curauerunt
coram Deo, nobis peperit, & mirabiliter posuit, ut Copia Furcae partim
sua partim represso fuerint, per Equites & alios milites Ricium finiti,
matum die 8 Octobris Noui Calendarii ab hora 7. vespertina usq ad 2.
noctis durante conflictu. Huius fuit apud me Eques insignis, qui mihi omni-
rem exposuit. Profecto fieri non potest, quin mens mea ex hoc reseat.
Nunc veto obiter tantum ad te scribo, ut portet te, quo nobiscum oes sup-
pliciter ut Deus misereatur nostri, & conferuet sibi inter nos ecclesiam.
a qua huius & in futura vita celebratur. Ah veni Domine Jesu veni et
libera populum tuum. Inter Scholasticos nostros scripsit nescio quis morbus,
ante septimanas tres conieci erant aliquot illorum, non sine insigni
dolore nostro in lectum, ex quibus unus, qui de se illustrissimum specimen
praebuit singularis modestiae & pietatis, obdormiuit 5 Octobris, alii vix
vix emergerunt. Re sperabamus Deum clementissime a versurum a ceteris,
non tantum hunc sed & alios morbos, quibus passim nuge expositi sunt ho-
mines nostri, verum pergit eos affligere; nam rursus quidam infirmos.

Unde

us.
litera.
scripsi.

atque
et a
tat qui
nus.

synodis

atque
nigra
possi.

exime
Stöcke
confe.
holan
ate fuit
ea rela
lim fou
orem
solam.

um in
onione

Vnde non obscure coniungimus, Deum & bello & peste nos castigaturum, sicut ple-
rumque haec duo mala simul sunt, post se trahentes infallibiliter & rectum ve-
delicet sapientem. Esto et tamen sibi inter nos conferat semina a quo agnosca-
tur, & celebretur. In hoc mercamur nostro fuit mihi controuersia cum aliquot
impudentissimis & desperatissimis sacramentariis, qui cum restarentur
de locum suum de interitu nostrorum militum, qui in acie decubuerunt,
respondi, quod cum illis optimis, & beatissime agatur, vereque esse Martyres,
cum non dubitarent fortiter in occursum ire implacabilis hostis nominis
Christiani, & manere illos p[er] mia eterna felicitatis. Sacramentarios autem
concitatisimo cursu properare ad damnationem, cum p[ro]pter ponem & obolum
ad plautum hominum pernegent Christum, & una secum in perniciem sem-
piternam trahant multos. Quo facto est tantopere offendi, ut grauissime
se mihi opposuerint, sed fracti sunt omni animo cum contentione. Nihil
enim illis cessi, nec cedere illis cogito, deus me iuuat. Summa, sunt hodie
& impostores, affirmantes parum referre quicquid in Ecclesia tandem
doceatur, ac deo satisfactum esse si primum quidem oculo paucis fidecamus
deinde vitam virtutis, Politicis utique exornemus. Deus nos custodiat
ab ista progenie Denochab. Si enim illa est absoluta ratio ad beatam heneq[ue]
venerendum, multi Ethnicorum erant referendi in numerum Christianorum.
Longius progressus sum, quam initio institueram, quod certe non fit ali-
unde, quam ex dulcedine amicitiae nostrae. Vale, & saluta ex me plurimum,
tuam carissimam coniungem. Leutschoua 26 Octobris Anno Domini 1588.

IV. Petrus Molitor

Thurinus, Lutheri Dogmatum tenax
Synodus, Eperiensem Anno 1595 die 18 Octobris et Leutschouien. Anno 1597.
die 22 & 23 Aprilis celebrata, subscriptione sui nominis grauis. Severinus Sculte
ti in Hypomnemate suo Capl. refert eum in numerum eor[um], qui sponte subscripserunt.

V. Zacharias Frölich

ex Clau Frölichorum Hungaria
genere oriundus, in maximis laudibus huius nominis familia videtur mihi po-
situm esse Georgium Frölichem rege Vito Ludouico a Seckendorff, in Com-
mentario Historico - Apologetico de Lutherismo vlt. III. Sect. 28 §. 113. n. 8.
munere Scholae publicae in Civitate Augustana iam ad Annus 1544 defun-
ctum fuisse. Hic vero noster Synodus Libinensi An. 1599 die 9 & 10 Martij
celebrata subscripsit, tanquam Rector huius Scholae.

VI. Fridericus Feltenreich

Cognominis sui Signi-
ficat ionem hic sapientius in Scholis confessus.
Quid Schola? cultus ager. Reges est intonsa iuuentas.
Cultus huius adest ipse Magister Agri.
Parculus sine Templi decerpitur Arbus; Alumnus
Quellgebat Vir bonus commoda in omnes status ex Scholis manare so-
los Rectores glunde futores multos legentes, parum imo fere nihil com-
modi legere. Juxta illud Poeta:
Sic vos non vobis mellificatis apes.
Hos pueros docui, nummos prox sed tulit alio.
Subscripsit Synodus Dartmensi Anno 1607 die 24 et 25 Aprilis habitae.
Item Eperienfi Anno 1609.

S VII Johan.

S
Saxofien
epi, cea
bus his
Human
estimato
Thurzou
Gerium
hunii fact
hae in Ge
imo iuxta
Iacobus
Doctissim

Iuum Pa
Pergorian
Anno 1607
Cebinien
die 26 F
" one sequ
" epi epa
" Filio doc
" optimus
" hora & v
" pascens
" 513 et g
" et hodie

Ando de
Alius F
tantum
integro
Welgm
ultimo
promoto
psuit. H
totas
centi
eidem

nus & M
Schola de
Luch m
Sub Pen

SLOVEN
Pracovi

131

SVII. Johannes Lapscherus. Verum est, ex Schola Nagybárodensis, Eperiesensis & Dartsphenfis, omnem Splendorem hunc Schola Eperiesensis, ceu maius lumen minori ademerant; interea gratia Palatina la omni, his Cuius affulgent, & in hac Schola utilitas ac Joantia literarum humaniorum contra rigidiores ac parum equos Scholarum minorum estimatores atq. Censores, adfecta est. Subscripsit Lapscherus Constitutionibus Theuzoniensis, quod patet ex Subscriptione Articuli Palatinalis, per Chini, Herium, Cibirienfis & Schola eundem Rectorem. Anno 1613 die 18 & 19 Mensis Junii facta; & ceterarum Cuius & Nuncios Legatos deliberata ac post hac in Generali Synodo Szepes Varallyiensis Anno 1614 conclusa atq. confirmata. imo iuxta nonnullos eam Eperiesensis An. 1615 die 25 & 26 Junij subscripsit. Jacobus Avezoul Cibirio seuensis ac postea Pastor Varganovienfis virum Doctissimum nuncupat Lapscherum in Ing. Ord. sub Pet. Zablero p. 23.

SVIII. Andreas Hertelius. Hunc virum fidelem & Charum suum Praeceptorem nuncupat Michael Hankovits, olim Rector Scholae Pergoianae in Ing. Ord. per Pet. Zabler pag. 65. Subscripsit Synodo Cassoviensi Anno 1617. die 29 Martij habita. Idem & Notarius Libera Regiae Cuius Cibirienfis exstitit, & videre est ex Subscriptione Synodi Eperiesensis An. 1641. die 26 Februarii celebrata. * Maxime quod Joh. Nicolsky hac occasi, one sequentem eamq. egregiam Symbolam adiecit. " In Ecclesia Nillendbachii, " erit erat Pastor, nomine Matthaeus Hertelius, qui propter senium Johanni " Filio docendi munus commiserat, anno aetatis 60. Ministerii 47. Vidit senex " Optimus ex decem liberis nepotes 39. pronepotes duos. Decessit die 8 Decemb. " hora 8 vespertina Anno 1612. Qui Fraternitati XXIV Regalium Pastorum Sce. " pusienfium infertus erat die 8c Novembis Anno 1579 Conf. Martii eius pag. " 513 et 930. Et si credibile est eum quos horum Praedecessorem fuisse, cum " et hodie adhuc in Sepulchris in posteris suis vivat. & Hic ille.

SIX. Daniel Mollerus. Scopus Krigenfis, Patrie Viro Ando Jacobo Mollero, eiusdem loci Pastore, & Patrie vero Fides Felixiterin, Aliis Felixiterin natus. Studia bonarum literarum intra firmam Patria tantum promouit, moderantis eadem, Kelmarchini Johanne Trölichio, integro triennio, Sapossini Georgio Benito-Gruciano, Dartsphenfis Martino Weigmanno, Dartsphenfis Joh. Adickio, Nicolao Mollero, M. Haaro Langi. ultimo Posonio in Patriam An. 1622 reuersus, ad Regimen Scholae Cibirienfis promotus est; cui tamen unico tantum anno, & una atq. altera Mediodia fuit. Anno 1623 per spem & opinionem a Viris Generosis & Egregiis totaq. Ecclesia Sept-Vörghyensi scribis se vocatum fuisse, acceptaque do, cent, & iuxta institutionem Christi administrandi sacramenta potestate, eidem Ecclesiae fuisse, in Ing. Ord. per Pet. Zablerum p. 53.

SX. Johannes Zebner a Patria Zeben, sic dictus. Marti nus, Martidis, Lyptovia Gybenfis, tempore Wagneri per annos 16. & medium Schola Dartsphenfis, senior, & post Cuius Dartsphenfis, acdemum Pastor in Mokro Luch prope Dartsphenfis Praeceptorem suum multum colendum compellat, in Ing. Ord. sub Petro Zablero p. 166 alii 165. Nuncia non habentes quod Praeceptoris fuit fidelis officium

ficut ple
tium ut
agnosca
ciliquod
centur
fuerunt
Nartores
nominis
autem
& obolum
dem sem
iffi me
Nihil
t huc
randem
fidecam
ustodiat
se bene
bristigao
in fit ali
lurimum
88.
um tenax
Ano 1597.
citur Scule
ferunt.
Hungaria
a mihi po
in Com.
3. p. 84
4 defun
Martij
i Signi
manare so
ihit com
abitate

SVII Johan.

offerant, recte fit, si saltem mentem deuotam afferant. Subscripsit hic
Zebner ut Rector Scholae Cöliniensis Synodo deuthenouensi Anno 1624.
die 2 et 3. Octobris celebratae.

§ XI. Casparus Seifriedt Scholae Cöliniensis Rector. Me-
moriam huius viri retinuit, Andre Mellickius Lyprou Oppoi Volek-March
primum, post Platinensis Rector, in Ind. Ord. sub Petro Zablero p. 143 Plura de
eodem legunt Sect II. Cap. 2. § 18 in Schola Dattpheni Subscripsit Synodo
Dattpheni An 1629 die 7. Junij.

§ XII. Thomas Meritonius, Patria Silesius Subscripsit
Synodo Cöliniensis An 1641 die 26. Februarii patris. Matthias Gernellius
alius Gernelius, olim Rector Peklenfis in Lotta Silesiensi Humanissimus et
fidelissimus Virum dicit in Ind. Ord. per Pet. Zabler. p. 219. Collegas habebat Jo.
Seppum Alauda & Andream Pzgor, horum memoriam Tobias Dackmannus
alius Dackmannus dictas Silesius, Minister Dukouicensis & Girkendorfer
fil. forson Kirchendorferis, sequentibus recolis. Tandem venit Cölinium, ac
totum septennium in eisdem artibus consumpsit, primo quidem sub informati-
one doctrina pietateq. pstantissimi Viri, Iosephi Alauda, ac tandem Thoma
Meritonii, cuius tempore Scholam abduxit et priuatus per biennium viri, tamen
lucis, pstantis factus non potest habitis, in Ind. Ord. per Pet. Zabler. p. 209. Atq. his
nonum liquet Alaudam & Pzgor Meritonii collegas fuisse, quin potius ante
cessores ac peragros illos, ut hunc Rectores extitisse. Ecce Anonymus quidam ex
eodem Zableriani Indici loco nempe p. 209 sequentia de dicto Pzgor, notat
eundem Rectorem nuncupat Andreas, inquit, Pzgor, doctrina pietateq. pstan-
tissimus Vir, & Rector Scholae Cöliniensis dicitur a Tobia Dackmanno Se-
besio in Ind. Ord. per Petrum Zablerum pag. 209.

§ XIII. Paulus Hertelius De hoc Viri tenendum ean-
dem, ut Cor. Rectorem Cassouensem Subscripsit Synodo An 1646 die 1. Iulij
veneris Cölinii celebratae. Paulus vero Rankoujarsky, olim collega Ota-
piensis, hoc modo de eodem tanquam Rectore Cöliniensis scribit. Ex Monta-
niis Cöliniis venit Cölinium hic nactus sum fideliem Praeceptorem Dnum
Paulum Hertelium, qui videtur me modestiorem magis, magisq. cupido in
discendis, in numerum studioforum me collocauit et monuit. in Indice
Ord. per Petrum Zablerum p. 161. * De origine Herteliorum iam quidam
attulimus ex Michalskio § 8. proxime pcedenti, quod ideo illic dicenda erant. cet.

* § XIV. Johannes Regius, Hamburgi in Melchro Comi-
tatu de Sator e legitimo prior coniugum Cubili, & quidem Patre Stephano
Regio Viro An. & eam loci verbi diuini Ministro, Matre vero Elisabetha
Plasii puella Perzeuicensis filia, natus. Prima literarum fundamenta in
vniuersi An. Parentis professus, aptior deinde missus Silesiam, ad denio
Patakinum ad linguam Hungaricam cultus applicandam. Deinde Silesiam
viam lingua Germanica causa concessit, ibidemq. sub Clauis. d. Joh. An.
Vind tech appenium suum ad altiora parauit. Felicior illi ingenium ad laus
Parentum exstantes, Patria nostra in bibunt. Hinc Cöliniensium ad C. Dnum Dür-
nerum deuenit, ubi postquam biennium exegisset Borussia altiorum stu-
diorum causa petiit, quo etiam partim in Gymnasio Theuensi, partim

in Acad.

in Acad.
Silesia
et finit
et quod
Amplif
Interfu
ueni A
celebr
thaiden
Regi

*
tino pio
Ministro,
1639 di
Literatu
in Schol
Seifried
An in
contulit
Maria
tinuand
Deutsc
Michae
trior 2
neque v

stratu
4. dili
vberio
Amplif
manica
die 15
Ephem
Pazofie
1654
ambr
ellfin
and v
no m
nauf
im
Superius
ut Rec
ipsi in
et Joh

133

SXV. Johan

134

S XV. Johannes Stokelius qua Rector Scholae Libinien-
 ensis Synodo 1666 die 15. 16 et 17 May Episcopii celeberrime suscipit, qua
 rariis vix huius Civitatis Synodum Cassoniensem An. 1664 a 6 usq ad 10 Fe-
 bruarij celebratam manu propria roboravit. Immemorem officii sui et zelatum
 a Viro fide digno R. D. Melchiorre Clementis, tunc temporis Scholae Libinien-
 sis Studio accepti, R. D. Hanke, tunc huius loci diaconus corripuit, defuncto Apolog-
 o atq; campanis aduersus Cuius sonantib; cuius prima sonitibus. *Sunt huius*
alterius tinnitus. Hinc vox d. Gassoni. et tertia elpho. Iuxta Brevium.
 Reue D. Augustinus Sermonem XVI de verbis Domini in c. flathauum. Corripienda
 sunt opera omnia, quae peccant coram omnib; Confer nihilominus regulas circa re-
 prehensionem obseruandas D. Joh. Frederici Meyeri in c. Nylas Part II. Cap VIII p. 70.
 Don. *Stokelius Pandiglm.* * Hanc narrationem de Seniore Johanne
 Stokelio superius Sr. retulit auctor; quam curdenat huius reuocari plane ignoraret.

S XVI. Paulus Regius, Herum An. 1666 die 15 Julij et Anno
 1664 die 6. 7. 8 et 9 Februarii Libinii & Cassonia celebratis Synodis tanquam
 Scholae Patria Rector suscipit, quem vixit prope 70. annos. S. 14. de scriptis
 qui videntur accurat; utrum huc non pertineat.

S XVII. Jacobus Synodus Libinienfis Anno 1668 die 8 Decem-
 bris Prae M. Isaac Zabario Conuocatus Metaphysicorum de existentia, distinctione
 & ordine affectionum entis in genere, de q; ontogram numeris D. sp. IV. qua Gymnasi-
 Libinienfis Rector defendit. Ultimus fere huius Scholae Rectorum, vix bene litteratus,
 Circa annum 1673 Scholae huius studiosi intempestive in popina Romanum quoddam
 Infundibulum, atq; Lacini Brennum cultorem verberis affecissent, ac ita etiam
 confestim de discessu solliciti fuissent, & ex Rectori Dni Melchiorre Clementis rela-
 tione se accepisse agit auctori. Iurymus eos, ad saluendam sortem aduersam, ac non
 defendendam Scholam, inuitabat animabat Synodus. Sed Monachus, per eodem, si de-
 in popina huius oportune exceptus, qui Portam etiam Caput eius, literis inclusam
 Cassoniam ad Praesidem Cameracensem miserat, accusatignib; suis omnes dissipauit.

S XVIII. Johannes Radlinski Libino-Buenfis Rosa-
 berga Pauli Thomae, Dattpho Nicolai Zareuicii & Clemencii M. d. angelis
 Parghisi discipulus Rector absolutis inter mille imminencia Ecclae, Evangeliccae,
 verba & eadem, in Int. C. 70. per Jacobum Zabarium p. 106 pericula, a tempore pri-
 uatib; exilii Rector & Rectorum per Hungariam, maiori ex parte priuata Rectora,
 gloria subleuatus, post restituta Altero Religionis exercitio Libinii in Scholis penes
 Iuuentatem vniuersae nationis per de senatu de sua auit.

S XIX. Zacharias Clementis Libinienfis, Rector Regni
 Aptici Hungariae Ducum & Regum gloriosissimam memoriam, Celsaratorum Anno
 1706 in quo Carmine edidit. Tunc Scripsi quipue et ipse factus, Florum Radlinski
 & Collegium Patachii M. d. habuit. Initio huius seculi Scholae Patria fuit.

S XX. Elias Lany Fidei Lany, huius hanc Scholam in-
 staurare coepit, sed latet quib; moris rationib; Choro & Musis Libinienfis valedi-
 cit Nouissimum habitatum coefferit, ubi em hanc via pridem in vita priuata dicit
 supremum obit. Opus luminib; vestis egestas coefferit, & vix humilla cluxa
 repellit arte famem, cet.

S XXI. M. Clementis Libinien, ex Cottu Pomerienfi Lago
 Felso Lago huius euocatus, & Lany quantum videt, suscipit, cet.

S XXII. M. Fabrici Radlinski Wettbergensis hodie p. 12. cet.
 Caput IX.

De Po

1. Loci D
2. Marti
3. Nicolad
4. Nicholae
5. M. Joac
6. Petrus
7. M. Dan
8. M. Per
- inter
9. M. N. d.
10. M. Dan
11. M. Th
12. Daniel
13. Johanne
14. Andrea
15. Jacobus
- * 16. Georgius
- * 17. Johanne
- erfui
- liban

Hungaria
 pene Europ
 Equadus
 pariter fac
 Pea VII. po
 & mouen
 Nicola no
 superent
 Temploru
 nam d
 Fidei Ch
 nata co
 & Fed in
 Claho m
 Anno 158

135

- ade miter
A. 1749 Cremona sic pulvis
7. Coll. Nagy Palugyeny. V.D.M.
huc vnde gratis Di. vint
Vrb. 22

Scholacum

Scholarum iure gauderent, quo etiam constanter sunt usi. Nullum ergo am-
plius superesse dubium, quin a prima fratrum reformatione fuerit Scholarum
Magistros Cremitium habuerit: hoc unice dolendum, primorum illorum
Doctorem nomina fataliter interisse, Quia de re Andrus Datus Johan. Sextus
nuper Academia Pyphus Waldensis Cuius, Amicus meus & Frater in Domino,
hodie Pastor Cremitiensium, hoc modo in literis, hac in materia ad me datus
scripsit. Ceterum postulatis fui, quantum in me erat satisfacere volui,
sed cum ne minimum apicem Rectorum Schola nostra in Libris vel Matricu-
lis Ecclesiasticis investigare potuerim, admiratus torporis, relata solum de
Syllabo eorum ab Anno 1668 Feli. scribo. Hac Sextus. Recensentur vero ab
Auctore nostro alij, sequentes Schola Cremitiensis Evangelico-Lutherana Regi-
um Cremitiensium fuit **Martinus Schwenglerus**, qui septem Montana-
rum Regiarum ac Scholarum Superioris Hungariae Civitatum Confessione, primus
Anno 1558 die 16 Decembris Schola Cremitiensi confectus ac iterum An. 1560 die 16 Martii
Cremitiensi repetita subscripsit una cum Thoma Thymo Pastore hoc tempore Cremiti-
ensi. Quia de re pluribus est Johan. Datus, Pastor quondam Germanorum Carpo-
nensem in Historia Ecclesiastica Manuscripta ad Annum 1580. cet.

Rectorum vero Schwenglerum antecedentium ac sequentium nomina Regimen-
schola, incertum, dubium, obscurum, ac vix reperiibile, saltem in Matriculis Ecclesi-
asticis Cremitiensibus teste Andro Sectio habetur nihil, quod & ipse Anno 1742 cum illis fuit
sem propria mea experientia didici. cet.

§ IV. M. Nicolaus Paebelcus Plesius, Iglovia Moravorum,
ad hanc Scholam vocatus. M. Joh. Datus Hungar. Lib. IV. p. 339. Virum Doctissimum
Deus Melitum Dearum, pro more Doctum, Formatorum, Juvenem potestatem
nuncupat Igloviam venientem Popemtica. l. c. p. 162. res. inferna. confectus
idem ducem in coniugium ibidem Annam deinde nam Epistolam cum Doctum
erexit. l. c. pag. 269. et sequentibus.

§ V. Michael Sponius Berenbergensis Anno 1615 Schola Cremiti-
ensis fuit, ut testatur Litera eius ad Joh. Kochmannum haec ipse 1615 die 18 Julij
Cremitio data, & Epistolam Kochmannianam Tom. I. pag. 1136 occurrentes, quas in
posterum una cum pluribus aliis l. c. extantibus accuratius attingemus.

§ VI. M. Joachimus Nauticonius, circa Annum 1617. Scholae
Cremitiensi Con-Rector, uti Litera eius Anno memorato 1617. die 28 Septembris
Cremitio ad Joh. Kochmannum exarata & Tom. II. p. 339. Epistolam Kochmannianam
extantes testantur. Israel Leibitzer Rectori olim Deelphi, Charassim, Prae-
ceptor in Indis, oratorum per Johann. Zaltum p. 89 nuncupatur.

§ VII. Petrus Cziz Dubravicus, Patri Calpari Cziz de Du-
bravitz Viri pii honesti, Marii vero Dorothea ex Jago Michna, sanguine cretus
Prima, tunc in Schola Oppidi Conik per sexennium passus, post dictum
sub Nicolao, Carmocensi Neolobio, & M. Martino Venigero, & Sologit sub ep. Joh.
Georgio Fikler, incrementa studiorum tanta cepit, ut rediens Neolobium, Senatus
inter Praefatos vicem gerens, ad Regimen Scholae Slavica Cremitiensi exelectus
ubi postquam tres annos cum dimidio exegisset Civitas lubenter manere con-
tulit, eundem fungi voluit, in Ind. Ord. per Petrum Zaltum pag. 16.

§ VIII. M. Daniel Zipper, alius Praetorius dictus, quem
vide infra in Schola Kefmarkienfi.

§ IX. M. Petrus

Calcu
amoz
in m
fup
flore
Leon
me et
derer
in fl
luyar
Elbir
a dno
per a
care
Pom
vab
Lun
duxi
prim
vix
gend
Petr
Omn
Petr
Chry
Dati
Hem
um
Reet
Dre
Me
Suble
Be
Gx
Sna
xob
Xc
tha
hab
etat
1641
Por
An
tau
ne a

IX M. Petrus Leonhardi, alius etiam Pomeranus, Anno 1618

Calculo Kermanne huius Scholae profuit. Huius Viri dexteritatem in docendo et
amorem in promouendis Discipulis, Israel Leibitzer olim Decensis Diaconus, huius
in Ind. Ord. per Pet. Zablerum p. 89 expressit. Interea temporis Cremonitium
sum profectus, quo cum saluis velis instatibus remis peruenissem, es huius ibi
florere intellexissem, audacter accessi. Cl. & Doctissimum Virum M. Petrum
Leonhardi, Rectorem illius loci, qui pro eo, quod omnes amplectitur amore & caritate
me etiam in florum Discipulorum suorum recipere non dedignatus est. Huius con-
derem, et Patrum ega me fauorem, ego, expansis vultu exipiens, quanta sit
in Plaro Viri fidelitas prode perpendi, ibidemque cum Minerva per Annot. IV. col.
lucetatis sum. Eundem Cremonitium, Schemnitzium vocatum esse testatur Georgius
Elbingius Silesius, taliter scribens: Inde me consuli Cremonitium, vocatione facta
a Dno Joh. Schwenklere, cuius ibidem honesto in Pedagogo filii ipsius, apud quem
per aliquot temporis spaciū mansi, sed Schola Cremonitensis tunc temporis Rectore
carebat, nam tunc temporis Dn. Clar. nec non Doctissimus Vir M. Petrus Leonhardi
Pomeranus legitima Schemnitzio vocatione facta, Schola iam supra nominata
valedixerat, & Schemnitzio officium Rectoratus suscepit. Testatur etiam M. Daniel
Lany in Ignea veritate Evangelica columna Part. Separati Cap. XIV. pag. 422.
duxit in hanc Scholam Dni Michaelis & Nauis conii Pastoris Cremonitensis
primarii, cum qua vltra 20 annos copula nulla carnali accidente ob impotentiam
vixerat. Item interfuit Conuentui Cremonitensi Anno 1612 causa Seniori. deli-
gendi celebrato, ubi Auditor noster refert & significat And. Dni Michaelis. Collega
Petri Leonhardi in hac Schola fuisse Daniel Sturmium, & Caspar Leporin de
Cremonitium trium meminit Caspar Langius Cremonitensis hoc modo, in Ind. Ord. per
Petrum Zablerum p. 95. scribens: Patina a cunabulis in vera pietate & religione
Christiana, bonisq. Literis in Schola Patris Cremonitensis a fidelibus suis discipulis
Daniel Sturmio, Caspare Leporino, & Cl. Dno M. Petro Leonhardi institutus fuit.
Item Caspar Augherus in Ind. Ord. sub Petro Zablero p. 128 taliter: Cremonitium
cum Magnifico Francisco Zay studia fructuū, & Rector M. Petro Leonhardi
Rettore Caspare Aughero existentis. Collegam etiam huius Scholae fuisse Joh. An-
drentium testatur, nuper inter libros aliamque Cuius librorum per Danielen
Melst. ibidem sermone sacro duplici Rectoris Cl. Dn. Eliam Starquem
subleuantem, reperta sequens manu eius propria facta inscriptio. Ego Ioann. vjs
Brennius Silebius excholus twn Krenbickian S. vnekos edax
6xpnv rsto to Aezikon exalnwro naxikonw Ioann. Iakow
Ihakowexeliw Maxothē exvts Cilotaktw eid axnwson kai tps
6d6l4 xnwvns tekayrion. E twneta tē tekayrion kypis hnov Iob6
Xc158 C1515C XXXIII. VIII. Calendas Februarii.

X M. c. Naththias Rakschanyi, „Potius dixerat M. Mat-
thaeus Rakschanyi, quod e. propria inscriptione eius in libro quodam facta
habuit Joannes Nicolsky. Notat de Rakscha. Pater eius Pastor hoc loco
erat. Praefuit huic Scholae in Symbola Danielis Kermani testatur iam, „ Anno
1641 quē in Academia Regiononiana vauens, Respondentem egit in Disputatione:
Deus de Collegium Philosophicum Disputator cum M. c. Michaelis Cistleri P. P.
Anno 1639. c. Multis annis in Schola Cremonitensi docuit, acerrime scripta, dispu-
tauit contra M. Kreuchelium, Natione Germanum, Rectorē in Krosbuenfem, de origi-
ne animae humanae, quam creati afferebat, Kreuchelius autem per Traditionem
propagari

147
St. Kermano Leonhardi, duxit
et a Pomerano quid sequenti
Symbola patet: M. Petrus Leon-
hardi cina Anno 1618 (Ind. Ord.)
Docuit etiam Cremonitium
Pomeranus Anno 1634 c. d.
Ilex ergo huius Kermano, Leonhar-
dum sine Pomerano & Pomeranum
sine Leonhardo est anni diuini
collocari

Docuit etiam Cremonitium
Petrus Pomeranus An 1634.
Item M. Joh. Dieringer Anno
1643 paria Solonensis postea
Rectori Nequolienfem An 1648
tandem Solonensis ubi obit
Symbola hae e. Kermaniana
in posterum deinde examinanda
de suo debito loco collocanda.

propagari statuebat. Verq multum indulsit affectibus, & a Consideratione tam pro,
stantis materiae, Rylum & iras conuerterunt in se, multisq sese longo tempore per,
bis, proferiebant, quod vitium admodum commune est Desputatoribz Cremonen-
tibus ad past oratum conseruente Cuius peruenisset, nisi per bis
gente tanquam opprobrio, qd idem impediisset. Praeterea tempore lictabat
cum morbis maxime vero noxia Podagra. Obiit Cremonensi in Ecclesia 1667 exat. 42. d. 20. m. 15.

§ XI. M. Daniel Parrhitius. Cremonitio per Pontificios pullu-
tandem referente Daniele Krzmanno, Schola Sorauientis Rector fuit Anno 1679.
vbi testantur, Fla tota, quibz Praclarissimum Dñm Parrhitium, quonda m
in Libera Regia Ciuitate Cremonitienzi Gymnasii Rectorem, cum post Carceris
& exilij modestias Schola Sorauientis Rector constitueretur, prosequerentur
Populares Anno quo: Pass Chl & IV M La Vro VI re V. Donavit honore u
Christophorus Parrhitius in dedicatione Disputationis Theologica Anti-Cro-
tiana Praef. J. Jop Deutschmanno Wituberga 1667 ventilare nuncupat eum Magi-
strum Philosophia Clarissimum, Libera Regiaq Ciuitatis Montano Cremonitienzi
Rectorem Schola in dultum, Fautorem, Patronum, Promotorem, Fratrem, Germa-
num, pro cultu & obseruantia suscipiendum. Scripta eius vide apud Dan Guibingum L. H. p. 10.

§ XII. M. Johannes Düringer. Quem noster noster videt eadem
in Schola Eperienti, at hunc verum, ut iam superius in margine notauimus Daniel
Krzmann in Schola Cremonitienzi Anno 1643 atq ita non poss, verum longe ante Parrhi-
tium, docuisse tradit, quod probe notandum.

§ XIII. Daniel Hinzelius Transylvanus, qui iam Archi-diaconus,
nam agit Ecclesiae Evangelicae Zibiniensis. Hunc in Notto Auctores, vna cum
tribus sequentibus Reverendos Oertelius adiecit.

§ XIV. Johannes Major cui tamen passendus Rex Slavonicus
commisus fuerat. Hi integritate vitae, eruditionis solitudine, oris facundia, & singu-
lari mansuetudine vtrig Cathedra per aliquot annos profuit, donec inuidia magistro,
lorum casses ipsi, paratos euitare quos non potuerit, namq cum quodam Solens
disputare in Claustro Patrum Franciscanorum offendi, Barone a Spidegg assis-
sibilis haberetur & ipse quoq inuitatus conpareret, ac argumenta pro aduersario
Litterarum scripturarum perspicuitate & pharetra diuina deponeret, Respon-
dens non minus quam Praes in se ad silentium compulsi fuerant, ac proinde breu-
ria eius in Quorem & diuinis vatinianum pene conuersa, inuisus cepit esse ad-
uersariis donec conquisitis variis in eum conuictis, per Commissarios illius
temporis in exilium, cum maximo lucri auditorum suorum missus est. Ex quo
tamen non ita multo post reuocatus Kosolui denao radior spargere cepit,
Scholam prodesse, verum quia & ibi constantem expertus ex parte aduersa inuidiam
comuten, ex tempestatibz his semet etipere ac in angulum Ecclae Souino Kangeri
concedere maluit, quamquam & ibi pro lapide offensionis inter Fratres suos ha-
bitus fuerit, igitur Silline Koginuum concessit, vbi post Superintend. triplicem
viam & luctum, Tentationes, Patientia, ac Mortis ad Terram vitae Tri-
umphanti similis featus pertigit. Anno 1722. Mense Augusto. Den Berelius annotauit.

§ XV. Mathias Coruinus qui postquam & Ecclesia
Shlenensi, per Plebanum reiectus esset Cremonitium concessit, atq vacante
Rectoratu honores illos obtinuit, post breue tamen spatium Receptus fuit vna
an appellas, notato eum anno 1711 Cremonitium aduenisse, ac vacante Rectoratu Cor-
Rectoris honore obtinuisse, quod vnde habeat non enecat.

§ XV. Johan.

Caude? Ahol
tenti pra
Jacobus
no flore &
Nivienzi
Fentus
Dr. Geo
unus no
fundendu
pariter
Druha
cum tau
De
narum
a Schem
etiam M
liberarum
initium
huic am
et hoc d
etiam m
a Durio
1569 an
Culturan
Gerha
an Vro
per Per
fere nu

§ XVI. Johannes Schnaus Neosolienfis, qui hucum eam Jacobus appellat Matthaei
 " laude Schola illi quamquam de pristino flore & vigore multum iam remittit
 tenti praestitit. Idem Certellus. * Quem tamen Matthaeus ita corrigi
Jacobus Schnaus Neosolienfis, qui cum laude Schola illi, tamquam de pristino
 no flore & vigore multum remittenti fuit, hodie vero in Enlyro Comitatu
Neosolienfi Publicum Concionatorem in Pravene apud Speet Dr. D. Ofany agit. Inde ad Ed. Fay Ugroecense
 M^o 1724. transit, A^o 1752. m.

§ XVII. Anno labente 1723 die Festo EmERICI Schola huius Cremeticiensis
 Gentatus & introductus est pro Reectore Vir Heueris Clarissimus ac doctissimus
Dr. Georgius Sartorius Rahouia ex Comitatu Nis-Montensi Tri-
undus notissime ab Academia Wittebergensi reducit, cuius nomen non con-
 fundendum erit cum alicuius Johannes Sartorii Rosnauensis nomine,
 pariter modo recente Witteberga reducit.

§ XVIII. Clarissimo Domino Sartorio Kesmarkinum in locum
Duchodii defuncti educato, successit Johannes Blasius, qui hodie
 cum laude praestitit cetera.

De Schola D I L N E N S I.

§ I. Civitas Dilna est unica e numero VIII Monte-
narum Regiarum atq. liberarum Superioris Hungariae urbium, quod prae-
a Schemnitz diffusa, at iniuria temporum pen- tam obliuioni tradita. Hanc
etiam Martinus Bertinarius, Dis. Palat. Catalogo V. pag. 42. in Censum
liberarum Regiarum Hungariae, Civitatum refert.

§ II. Fuisse in Civitate Dilnensi statim sub ipsum Reformationis
initium Ecclesiam Evangelicam -lutheranam, veram Scholam ex Epita
huic annexam, extra omnem positum est controversiam. At quod nulla is
et hodie tam Pastorum quam Rectorum etiam huius Civitatis memoria; ita
etiam maxime cum dolore ultra labentem fatemur. Nam se Erasmus Sebalium
a Durio in MS Historia Eccl. ad Annu 1569 annotatum qui dicit
1569 anno die 22 hinc in Synodo Cremeticiensi Confessione VIII Montanarum
Civitatum loco ac numero 8. tamquam Pastor Dilnensis subscripsit; et
Gerhardum quendam, cuius tamquam Rectoris Dilnensis et qui
an Viri Doctissimi, Tobias Dilkmannus filestas, in Inde Ordinatorum
per Petrum Zableram pagina 209 meminit, ex quibus reperies amplius
ferre nullum. Alia in posterum, si licuerit, dabimus.

in Inde Gymnasialis Confessio
in Inde Reactor a Nicholo
statu Eccl. Alia in hac seccione
non habet.

ma.
 por, ber.
 Crepi.
 z b p
 et ab
 Rezi.
 iot pull.
 nol d q
 no am
 carceris
 antae
 honore
 Eccliano
 me Nag
 nicipis
 der ma.
 et p r p
 re tabet
 Daniel
 e Antich
 t-Diao
 a cum
 Pauonias
 d fingu
 maseo
 totengu
 qg ali
 huerio
 Respon
 inde baco
 esse ad
 et illius
 Ex quo
 cepit
 in iudic
 Anger
 tuor ha
 ripliem
 de Tai
 i an p r u
 chesca
 vacante
 ul v r a
 un p r o
 tu Cor
 § XV. Johan.

110

SCH

§ I.

icii norunt.
corum denique
iure coru

§ II.

liberates p
vocabula p
sua opera c

§ III.

Pedagogias q
arum carne
gradum, cu

Nynquan

Quin re

Aliquid

Et quod
obseruand

§ IV.

mero student
his ignorant
aliud reperit
opma oppr

A

§

notare & bon
Nominis ord
fultiebant. In

§

§

Synapi de
tis Niccolau

Sectio III

141

SECTIO III

SCHOLIS DE OPPIDANIS.

Praefaciuncula.

§ I. Oppida ab ope vel opibus dicta esse Gramma-
tici norunt. Et derivatio quibundam Hungaria oppidis ope virorum idoneis
eorum denique eruditionis opibus, Civitates, Scholas, & Ecclesias orna nobis optime
iure convenit.

§ II. Et quamquam Civitates ab Oppidis, ut nobiliores ab ignobilioribus
liberiores, et antiquiores a minus antiquioribus distinguantur: tamen sicut haec duo
vocabula saepius reperias promiscue usurpata; ita civitatum oppidorumque viri
saepe opera clari, communiter ab eis, quae eruditione nobiliori sunt instructi, aequali honore dignantur.

§ III. Scholas nihilominus Oppidanis ut & Magnatibus ac Nobilibus
Pedagogias, quasi officinas paratorias esse ad Civitatum Gymnasia, Ecclesi-
arum Cathedras, & curiae honores, in hoc opere laborando, deprehendi, quem
gradum, seu a minori ad maius in posterum etiam iuxta P. Parentium inchoat.

Nunquam ita quisquam bene subsecuta ratione ad vitam fuit,

Quin res, atque res semper aliquid apparet et novi,

Aliquid moveat, ut illa, quae te scire credas, nescias.

Et quae tibi putaris prima, in experiundo respuet.

Observandum existimarem.

§ IV. Et sicut olim Oppida Patria nostrae gloria doctum, et nu-
mero studentium, inuicem celebrabant; ita hodie, solitudine Scholarum, et tene-
bris ignorantiae communibus, spectacula sunt oculi universi. Vix enim unum vel
alium reperis oppidum, in quo sincero lacte catechetico nutritur juvenis. Omnia
oppida Oppido sunt redacta ad statum priorem consueverunt. Sed ad rem ipsam:

CA P V T I

De Schola

ALNOVIENSIS.

§ I. Alnovia est oppidum Comitatus Gömöriensis a prima,
necnon & bono incalorum ordine celebratum. Et cum non casus opus est, sed magni
Nominis ordo huius constantia moti, Scholam quoque bene ordinatam, omnibus viribus
sustinebant. In qua ordinatam Scholam doctores honores sequentes viri sustinuerunt.

§ II. Martinus KREVELDT, Vire Scholae Neololienensis.

§ III. Daniel SYNAPPIUS Alnoviensis, Michaelis
Synapii Derkouiensis, Ecclae Ditschenensis Anno 1620 Diaconi, et 1625 Pasto-
ris Alnoviensis filius, frater Johannis Synapii junior de quo Dan Zwißner.

Alnoviensis amicus

L. A. L.

Ipse Pater Pastor, quid plus? Florantius audit;
 In tumultu pius, flebile stemma gerit.
 Nomen mihi Daniel, vatis virtute corruptum,
 Flebilis heu! Patria carior, amorque mea
 Non dum plaudo, me mactare Lenates
 Doctifonosq; moni Presq; Posui fauo:
 Doctores vari, Formatorq; benigni
 Quos tenuit Patria Patriusq; ager.
 Sapius horripit, quem Fortis furesta negabat,
 Qui dedit incutis perditisq; opus.
 Annos his decos superans, formosa Scholarum
 Palsua tractavi, florida mata Poly.
 Donec ad extremos fortuna nouerca furores
 Carpere et exilium Villa Latina suam
 Mandaret; quod non fugiendo Schismata Papae
 Fastidui ducit vel humine fortis onus?
 Vratelica mihi Genitrix, studiisq; Patrona,
 spes, deus, alma, fauor Vratelica mihi.
 Hinc Gedani Maris Emporium, quod Westala (vidi)
 Flumine nobilitat, terra Polona suo.
 Regificas tandem lastravi paucis, alpes
 Prussiacumq; tali, Marte furente iubar:
 Albertina fuit, Mater minus Alma, Sororque,
 Qua sequitur totici, Dogmata falsa chori.
 Hinc desumatos, linguendo monstra, furores,
 Baltica, Heticum, Sarmaticosq; focos;
 Pannoniam reui, Matrem vel Matre repectam,
 Me exceptit plaudo, quo velut Alma, sinu:
 Floriferamq; me tandem promouit ad Almam,
 Rectoris fasces, ceptisq; focosq; dedit;
 Donec cellifero me respexisset Olympo,
 Aethereas auras, praeq; sacra, Deo:
 Et Platinegi Templo, Cathedraq; dicitur
 Iussit quiq; sacras imposuisse manus.
 Indignum verbi respexit xipse Nigittum
 Saluificas iussit spargere et axis opes.
 Hoc persequi opus, diuina mente Philippus
 Hecschius, puro dogmate afflicte re captisq; regis;
 Ergo rite sacrum, manifestumq; honorant, atq;
 Rituq; puro dogmate, mente, luem:
 Falsas hareses, Syncretismumq; dolosum,
 Regimata taceatui Ranguinolenta, soni.
 Sic me sacra Trias, Pater et Saluator Iesus,
 Relinquet et Flamen, dulce leuamen, Amen.

D VII, Stephanus CHLEVINVS Rector huius Scho. 1614.
 D VIII Andreas F. H. D. R. I. uidem Rector huius Scho.
 lae Anno 1707.
 D IX Ioannes Fabritius.

Io. Fabritius

*Exhibuit quoque at sine ulla elaboratione Summe Rector Matthæides sequi
Schola Alnouiensis Summarium

1. Descriptio Oppidi
2. Elogium eius.
3. Epistola Elias Lany ad Lochmannum 1597.
4. Migratio eius Lipscham 1611
5. Israel Languus
6. Georgius Conradus Socratis collo ab oblivione vindicatur.
7. Georgius Paulini bonus & fidelis Praceptor 1625.
8. Andreas Mayer Leyer bene excoluit Vir 1628 fuit huius Scholæ, refertur
renne Ind. Columbi Gradainensi in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 113.
9. Georgius Sartorius hanc Scholam ornauit.
10. Martinus Sehukius iuventutem excitabat 1632.
11. Martinus Grotius a prediculo dictus 1636 Rector Alnouiensis. Meminit
eius Jacobus Gulicus Priner. f. in Ind. Ord. sub P. Zablero p. 196.
12. Ioannes Stephanides Neosolensis Scholæ Classis 2^æ Praceptor 1631
13. Danielis Synapi Scripta 1646.
14. Ioannes Augustini.
15. M. Andr. Rumenetium veneratur discipulus
16. Augustinus Martini, alias Martonff, cuius etiam posterius vocan-
tur Martonff Carpona, uti Andr. Martini Regi Symbola testatur.
17. Andreas Bent-kezepti Vir humanissimus.
18. Daniel Morantius ex familia Placko oriundus 1683
19. Scholæ huius dissolutio.
20. Andreas Fabii 1707
22. Ioannes Fabritius alter a M. Jan Fabricio Kraensi de quodam Schol. Discept.
23. Exitus Scholæ incertus.

¶ Georg. Paulini, bene doctum Virum,
Michaelen Priner. dicit in Scholæ
Alnouiensi prætor eius nominat.
notante Matthæide nostro ex summi
alimius pagina 147. Huius Sæculi
fuit ante annum 1630 referentem
idem Priner. dicit in summi
Leyer. bene excoluit Vir. Wit.
tebergæ ex studii reuerf. Dr. f. p.
Mayer. post. Pastor. Gula. Alnoui-
ensis. Deum Matthæides.

¶ Joh. Stephanides Rector Al-
nouiensis in Ind. Ord. per Petrum
Zablerum pag 169.

*** Sch. Alnouiensis Rectores Aliquot Dan. Kemanni manu propria annotati:
" Rector Scholæ Alnouiensis dicitur fuisse M. Elias Lany ad fine mentione anni
C. ad hunc Matthæides sequentia annotavit: Profuit huic Scholæ ante annum
1597. ex quo vocatus in Alnouiā sequentes Lochm. dedit Tom. 1. (scil. Eptarium
Lochmannianarum.) pag 293. Illi in Lipscham concessit Anno 1611. ac tandem
Bittsam 1617 Tomo II. pag 326.)
" Israel Languus Rector Alnouiensis (vide Schol. Derzeuicenfem.)
" Georgius Conradus
" Georgius Paulini circa 1625.
" Georgius Sartorius Anno 1630. (Destinatus a Charouiensi vid Tom. I.
(Epist. Lochman) pag 38. annotante Matthæide.)
" Martinus Sehukius An. 1632.
" Andreas Mayer circa An. 1635.
" De Johanne Augustini Vid. Scholæ Solnenfis, ubi legi possunt quæ ipse nos de cur-
sibus studiorum fidei annotavit in Protocollo Candidatorum Ministerii Sacri.
" *** Scholæ Alnouiensis 610 occurrunt Andr. Kueretius, Andr. ead.
Morueth, & Georgius Racluchius Alnouia quondam docentes, cet.

145
CAPVT II.
De Schola ALSO - CVBIVENSIS.

§ I. Also Cubinium est Oppidum Inlyti Cottus Struensis Tro
Dominicali, cuius abusus crebri diuulgatum, olim panis & sale fertile

§ II. Et cum nihil tam difficile & magis molestum, quam de re & patria sua
aliquid scribere, siue enim te tuas extuleris, siue de pesseris, nemo ignorat facile obicit.

§ III. Proinde loquantur alii: Ego Iacobus Kwezdul, Cat.
Aruens, Patre Dlasio, Matre Agneta Midelka legitimo thoro natus,
a iuuentute mea per Padothiam Nicolaum Krabecum informatus sum, &
Ind. Cid. sub Pen. Zablero pag 23. Anno 1619. Nomen Krabecum olim cla-
rum erat in Patria nostra. Prater enim Ch. Johannem Krabecum, cuius lect.
I. in Schola Gorgiana mentio facta, eiusdem generis, Elia, & Samuelem
magnum nomen conitituit sibi Raphael Krabecum, Schola Prunienfis
Rector, & post Ecclesia Dei ad sedem D. Helena & Minister Vener. Contubernii
Turociensis Decanus, nec non Inlyti Kula Reuerenda Sullig. Conceptor.
Oratore Turoci in solennib. exequiis spect. ac Magni Dni Dni Petri
de Heua Supremi ac perpetui Conitit. Inlyti Cottus Turociensis, Dapik.
regum Regalum per Hungariam Magni Sae. Casarea Regiarum & Nationum
Radolphus II. Matthias II. Ferdinandus III. Consiliarii, nec non Dni Regni Hunga-
ria Corona usq. ad mortem conseruatoris fidelissimi dicta Anno 1622. quan-
daniel Krabecus spect. ac Magnifico Dno Francisco de Heua Seniore,
ab Episcopat. et Ioan. Krabecus, Pastor Eccl. Dei ad sedem S. Petri in la-
mitatu Turociensis, lugubribus Elegiis adornarunt.

§ IV. Ego Iacobus Dispensatoris & legitimo copulatum
thoro natus, nimirum honesta viro Johanne Vrbano Witt, qui tunc tem-
poris erat Dispensator spect. ac Magni Dni Dni Georgii Thutzo confide-
tus, in arce Aruens, Matre vero Catharina & Niccolus. Per hos Patres
in pietate honestaq. vita educatus, commendatus sum doctissimo viro, Dno
Georgio & Niccolus, tunc in mea Patria Rectori, nimirum in Inlyti Cu-
bin, qui erat mihi sanguine tunc, post hac sedditus etiam successori
eius Humanissimo Doctissimo viro D. Johanni Okuczy, sub
cuius ferula stegis per biennium operam dedi. & Indie Ordinarium
sub Petro Zablero pag 62 Anno 1624 Nomen Niccolus & Niccolus, resuscitauerat magni
cum applausu Michael Niccolus, de quo vide Scholam Niccolus

§ V. Ego indignus Minister (Dei) Georgius Christianus, fauente
gratia Altissimi in lucem hanc mundi honestis Parentib. editus, Patre nimirum Marti-
no, matre vero Rayclanena Fabry, a iu. in timore Domini statim & feruor ut
aiunt ungiculis educatus & ad percipiend. Literas, bonas artes imbuedas datus.
Reluctior laurus, profectus sum cum fratre minore nati in Scholam Carpo,
nursam, Alie conuulsiue Donouiciu, tandem & commendatione Illustissimi
Patris Caspari Alvechazy visitau. Cottam Struens, & quidem Oppidum
Cubin, ubi apud doctissimum virum Samuelem Platany, in fundamenta
studiorum accepi. Ex. Ind. Cid. subchart. Wagnero pag 65 anno 1648

§ Distinctum ac Martine, cu-
ius facta mentio Petrone I.
in Schola Petre uicensi.

§ VI. Ego

146

SVI Ego Georgius Moller Sacerdos Pannonius, his usus sum Praeceptis, quibus post humanissimum Dñm Genitorem Sina Leonhardo Hieronymiade, Glauia Dñs Joh Lany, Jeremia Polarikio, et Joh Kroquina, Nicopolis virgus stagnum Dñs Samuele Zouargutric, in Cassa Dñs Ladislao Fabri, in Arica Cuthenii Domino Stephano Scholico Georgio Sartorio deinde haec habuit Matthaeus indicat.

SVII Ex horum testimoniis, aliis iam, qui possent adduci, ptereundis, a nupit uertere licet, Hlo-Labinium non fuisse postremorum Oppidorum, in fauendis litte ris, eandemq cultoribus, quorum, de Sabul in scholis opudanis, medum viuenteli, Oratio Dominica, Roman Latine etiam, hora Prandii, recitata, vespere autem Hymni ciliuini, pro tempore, patris idiomate, Dies vero Festiuis Euangeliorum, in adibus vernacula Lingua recitatio, qui mox et hodie dominante em Cero adhuc viget.

SVIII Inter cetera Reuerentia, solebant quolibet die Domini Schola Reueret, Tertimceperis cupidiores, Pagnas Psalmi alicuius cantu, et ex E, uangelio Dominico de prompto voto, accedere, ibidemq conuersantes, hac ratio, ne ad gratitudinem aliquam Standam, inuitare. Muso ferientes in clama bant Schola Gory! i.e Schola ardet!

SIX Vnicum adhuc, an deterius, miore malo, aliis iudicandum, adnectere licet. Die proximo ante festum Pentecostes, totius Schola reuentis vexillo et tympano ornata, Filia ramorum gratia, ad Syluas vicinas egredi solebat. Duo rediens Hymnum Pentecostalem, Spiritibus S. gratia, in Anglis Latina et vernacula, decantat, et variis explosionibus, tympanis sono suam Pfectionem insinuat. Huic ciues per suos domesticos amphoris, Martiali popu plenis, simul et placentis, occurrunt, eandemq aduenientem salutant. Hac contra lentissimo gradu procedens, interdum stans, interdum carens, Sapius etiam sedens, et explosiones formans, in signum gratitudinis ramis alla, tis Ciuibus, et Patronis suis, gratificatur.

* Auctoris Gymnasii Scholae Pensis Summarium de Schola Hlo-Labinensi

1. Descriptio loci
2. Verba Ciceronis pro Parcia.
3. Georg. Missovier et Joh. Okruczky antesignani in hac Schola circa Annum 1615 et 1617.
4. Iohannemus Mokorchinus ex Mokorchiana oriundus.
5. Georg. Philippi alias Paulinus 1610.
6. Israel Arabecius Decanus 1612.
7. Andreas Fabri dormitans 1613.
8. Nicolaus Arabecius Pedotziba 1609.
9. Iohann. Zitzkius 1613. Re bene in Schola gesta fuit Draconus.
10. Georg. Jesenpky inuitis etiam familiaris 1615.
11. Andr. Hieronymiades felix filiorum genitor.
12. Samuel Platini vir doctus 1636.
13. Matthias Urbanowski vir sobrius.
14. Stephan. Scholius.
15. Georg. Sartorius veneratus a discipulo 1649.

16. Steph.

16. Stephanus Dianousky Vir Eloquent 1656
* Stephanus Dianousky Necypallio Furczenus Rector Kubinensis. In Eccl
electus est confirmatus est, in Generali Congregatione Nemestonia habita
1656 d 16 Jan. Ipe fuit postea diaconus Velicsnerfis. Ex subditis
Georgii Buchholtz (annotavit Matthæides.)
17. Andreas Serari. 1657.
18. Johan. Menfatoris felix imitator Graeporum 1661. (Steph. alibi
annotavit auctor hanc in modum scribendo: Steph. Menfatoris Cubi
niensis Rector Kubinensis 1661 ex eiusdem Buchholtzii subditis.
19. Georg. Karax insignis Cantor & venator.
20. Sam. Nitsi Musicae deditus.
21. Zacharias Petrovicius successor Parentis in officio Pastoral.
22. Mich. Pica post inhibitionem Religionis exercitum vocatus ad laici Rectoris Contingit.
23. Accidentia Scholae Rectoris.
24. Abusus Pentecostales.

*** Jam sequitur Symbola Danielis Kymanni

- " Schola Also-Cubiniensis
- " Praefuit Schola ipsi Anno domini 1605. Zacharius Mokoschinus.
- " Georgius Philippi, alio cognomine Paulinus Sapotaianensis, patrem
ibi habuit Philippum cognomine Paulinum. Discipulus fuit Nicolai S.O.
dicens Rectoris ibidem. Danouicii adiebat Rectorum Schola Christophoram
Zachronsky, Primum vero Michaelem Petri, Episcopii et Maximilianum
Fabri, Scheliniocem Rectorum. Duxit Scholam Kubinensem per biennium
et duos menses, postea vocatione C. J. Thuzo Palatine, factus fuit Diacon.
nub Kubinensis Ecclesie, & quidem Anno 1612. 19 Januarii.
- " Raphael Habecius successor ejus fuit Anno 1612.
- " Andreas Fabri, excepti Habecii Anno 1613. Discipulus fuit do.
hannis Holmiczii, Rector Casovienfis. Johannes Gruberi & Martinus Hauor,
nikii Rectorum Trenchiniensium. Non diu hinc sudavit.
- " Johannes Zittkius Patria Rajecenus Andreas Zittkii filius, in schola
Patria vixit Rector Francisco Habecio, et Paulo Bowiano Trenchinii sub
Andrea Toranio, Dittce sub Michaeli Otisprino, Commendatione Johannis
Kulleri Pastoris Rajecensis subnixus. Postquam Dittce 4 annos continuasset factus
fuit Rector, An 1614 Schola Kubinensis, post anni unius spatium Rajecensis
De quo plura in Cap. de Schola Rajecensi.
- " Georgius Lezenky Anno 1615. Discipulus fuit quondam Alexandri
Kerouindrizna, Pauli Mali Rajecii, postea Rector fuit Claustropoli in
Cota Furczenfi. Deinde Kubinensis usque ad annum 1622.
- " Successit ipsi in hac Schola Andreas Hieronymi,
Et hinc Samuel Platani.
- " Matthias Urbanovicius, Casparis Urbanovicii filius, patri huc
binensis. Studuit primum in Schola Patria, deinde Martingoli, Altona & Episcopii.
- " Vocatus

16. Steph.

428

" Vocatus fuit Anno 1640 ad Regimen Scholae Kubinensis, cui prae fuit per trienni-
 " um, Anno 1644 Diacopus factus in Patria.
 " Stephanus Scholius Velicensis, Iohannis Zakouiczii filius, fuit
 " Luit in Schola Velicensi sub directione Nicolai Arabecii, Derzericii sub Elia
 " Faschko, item Kubini, Zenovia a. sub Danielis Nassicii moderamine. Tri-
 " uidio sub Elia Laduero, Geronii sub M. Tieffenbachero, denique Epperichii
 " Lami placitis adhaesit. Fuit Rector Velicensis, postea Kibucza-Vihelensis, sed
 " facta ibi per militiam desolatione, redeiit cum c. Nupt in gratiam, et Danouicij
 " ritus, v. per Congregationem fruente, rediit cum c. Nupt in gratiam, et Danouicij
 " per biennium studiorum telam continuauit pertexere. Comitis Casp. Algesstori
 " commendatione, suscepit Regimen Scholae Albo-Kubinensis, sustinuitq. in tota
 " um annorum postea Diaconi partes implebat Kubini 1648.
 " Georgius Factorius successit illi Anno 1649 et permansit in hac Schola per 10
 " Andreas Petari excepit illum Anno 1658.
 " Iohannes Menfatoris, successit in Regimine Scholae Albo-Kubinensis
 " Anno 1661. Fuit Patricius, natus patre quidem Georgio Menfatore, et Matre Anna
 " Piatrik, qui annis eius ipse ferentibus, tradiderunt eum ceteris imbuendum
 " in Schola Patria, Matthiae Danouicio, Stephano Scholio et Georgio Petaria. Digne
 " utebatur informatione Joh. Petronii, Nouisoli vero M. Elia Kreichelii et M.
 " Joh. Heinselii, Freichinii autem Pauli Dellobradem, Freichinio iussu a re-
 " gendam Scholam Kubinensem direxitq. eam sex annis usq. ad annum 1667. quo
 " factus fuit Diaconus Nicopolensis et Okolicensis.
 " Supra dictus Andr. Hieronymi habuit Isaacum filium Albo-Kubi-
 " ni natum, et Matre Dorothea Elia, filia Davidis Elia Pastoris Albo-Kubinensis
 " et ven. Contub. senioris. Hic Isaacus studuit Varra apud Joh. Padani Kubini apud
 " Georg. Factorium, Danouio apud M. Martin. Pfeiffer. Postea Cantor fuit Ku-
 " binensis, Rector Scholae Velicensis. Denique Diaconus Albo-Kubinensis An. 1669.
 " Pater huius Isaaci, nempe Andreas Hieronymus, dicitur habuisse successorem
 " in Schola Samuellem Matari, cum vero ab Anno 1672 usq. ad 1640 inter
 " hos duos, plures fuerint Kubini Rectores, non inuenit, nec etiam scire
 " possum, quoniam tempore fuerit huius Scholae Georgius Nischoultz, et succes-
 " sor eius Joh. Okruetzky. Sufficere tamen ista possum, quae aduget
 " ad regendam famam Scholae Kubinensis. Haecq. Dan. Kermannus.

CA P V T III.
 De Schola DANOVISCENSIS vide Lect. Cap. I.

CA P V T IV.

De
 conclusio, in
 C. V. f. e
 at arce dy
 Pocellus
 om. et mo
 um, quod tan
 alibus const
 Rector, o
 ubi annos
 refino vito
 et Superin
 familia d
 ceu pleriq
 confuener
 ac vltimo
 vetulus en
 Carit mem
 * Ruc
 he
 1. Loc. d
 2. C. r. nam
 3. Anno 19
 4. Anno 1
 5. Anno 1
 6. Anno 1
 7. Anno 1
 8. Georg
 9. Anno
 10. Anno
 11. An.
 12. An.
 13. An.

§. I. *Daymocinum* est arx, cum ample oppido munitis
 incluso, in Inclito Comitatu Nitriensi

§. 1. Laymocerum est arx, cum ample oppido munitis
concluso, in Meliore Comitatu Nitriensi

conclugo, in meliore Veritate consistere.

¶ Anno 1640. Schola huius Oppidi, fuit Samuel FST. 229
 C9V. sed valetudinarius. Et licet Thermae d'ymocentes non procul
 ab arce diffusa, multis valetudinem restituerint, huius tamen per modum.
 Docellus Cap. 11. Ols. 90 meminit aliquis fere in India, quo solo afflatu
 omnes morbos propellit, si quae vis afflatu Tyrorum inesset, plenis Docenti-
 um, quod tamen ab offensione honestae auri legi velim, in Scholis Fini,
 aliois contra offensa valetudine fruerentur.

§. III. Johannes A. NTO NWS.

§. IV Tobias DE MEDICTIS olim etiam Schola Rosenbergeris
Rector, obiit hie loci 1041.

skit nu. loc. 1041.
G.V. Georgius LeMentys, v. de Schotam Roßbergense.

§. VI. Melchior M. T. H. E. J. Daymocenius, Perzeuicio,
 ubi annos tres Collegae & Cantoris officio defunctus fuisset, in Patria a Cla-
 rissimo viro Dno Iohanne Abrahamae Prochorio, Ecclae Daymocenensis Praeposito,
 et Superintendente dignissimo, euectus est. Vtrum enim vero, iterum ab meliora
 familia Perzeuiciana, proculdubio augmento salarii, aliisq; sollicitationib;
 ceu plectiq; adidende maiore, vel em laborum mitigatione, incantati (facere)
 confugerunt, reuocatus est, ubi integris tredecim annis Cantoris officium gessit,
 ac utrimq; Ecclae Cernenicensis vita & doctura & suggestu cum fructu p̄tinenti
 vetulus enim Cantor ceu Euripides dixit Ἰεργυρ ἄλδος κελῶνι νύκτοζ ὡκν.
 Carit memoria dignum. Ordinatus 1623. Ad Petri Zathero p̄ss. h̄m̄. Cernenic. in diocesi.
 * Huiusmodi nostri Schola Daymocenensis Synopsis quam variis variis notatis
 hinc inde in N. S. Gymnastologia illius Narte r̄gn̄o illustramas atq; coniungimus.

1. Loci descriptio.
2. Ornamentum huius Scholæ.
3. Anno 1582. Georgius Fekator & eiusdem litteræ.
4. Anno 1582. Alie Georg Fekatoris Epistola.
5. Anno 1600. Andreas Fekna, & Testimonium bona fide de eo appositum.
6. Anno 1590 Matthias Kranicenus & eius Epistola.
7. Anno 1610. Matthias Platan, Catechesi imbut discipulo.
8. Georgius Clementis.
9. Anno 1630 Johannes Liskerufky.
10. Anno 1636 Nicolaus Schlehikau.
11. An. 1611. Jacobus Partorius.
12. An. 1638 Samuel Fabricius.
13. An. 1640. Matthias Habermannus.

14. Martinus Spetko in numerum plurimorum Praeceptorum relatus.
 15. Melchior Matthaei Daymocenae.
 16. Scholae exitus.

*** Sequitur promissa illustratio, de cuius tamen Chronologico or-
 dine in posterum disputabimus.

Jacobus Sartorius Chronologus profuit Scholae Daymocenae, quem tan-
 quam affinem suum observantissimum per biennium audivimus Helmas-
 Taganius pag 34. Ind. Ord. Petr. Zablero.

Andreas Fekna meminit Melchior Daymocenae, de quo vid. Scholae Derzeuicenses pag 55. Ind. Ord. Petr. Zablero.

Idem f. Matthaei meminit Humanissimi viri Matthiae Hranice-
 Marchii Daymocenae pag 142. Ind. Ord. Petr. Zablero.

* Daymocii mores cum religione deinde Praeceptorum f. Hranice-
 nensis f. Fekna pag 142. Ind. Ord. Petr. Zablero.

* Matthaei huius nomen, erat Ribapientis, vir Humanissimus ut
 eum Melchior Matthaei Daymocenae olim Derzeuicenses familia cantor
 per 13 annos nuntiaverat. p. 54. Ind. Ord. Petr. Zablero.

* R. D. Andreas Ditzel super attendentis Daymocenae meminit
 Thomas Martinides Hippensis p. 123. Ind. Ord. Petr. Zablero.

Joh. Lyskowski Rector Daymocenae meminit huius Danielis
 Kewis Notarii pag 171. Ind. Ord. Petr. Zablero.

Melchior Matthaei, (et.)

Jacobus Stoli Praviensis, Viciusq. meminit Martinus Hodul
 Daymocenae, virum postrema etuicionis p. 174. Ind. Ord. Petr. Zablero.

Martinus Spetko, huius meminit Ladislaus Sculteti Cantor Com-
 wensis Slavorum post Pastor Cujatensis p. 177. Ind. Ord. Petr. Zablero.

*** Andreas Fekna, et Matthaeus Hranicenus Ribapientis
 Locaverant hic loci ante Annus 1600 ut testatur, reliquit Melchior
 Matthaei Daymocenae, in Ind. Ord. Petr. Zablero pag 55.

Jacobus Sartorius Chronologus docuit Daymocii et Ind. Ord. Petr. Zablero pag 34.

N. Haec omnia, quae illustrationis causa adposuimus, manum pri-
 am P. P. Lendoray in M. S. Gymnasilogica et messam, laudenter
 fime arguunt, quod notandum erat.

*** Sequitur iam Symbola Propria Dan Krmanni manu collecta

" Anno 1610. c. Matthaeus Platani Rector Daymocenae.

" Anno 1616. Georg. Clementius.

" Anno 1630 Rector Scholae Daymocenae fuit Johannes Lyskowski.

" Anno 1636 Nicolaus Schlehikius.

" Anno 1638. Samuel Fabricius.

" Anno 1640. c. Matthaeus Habermann, qui postea factus est Senior
 Venerabilis Contruberni Parschenae.

Cap. V. de

CA P V I V De Schola D A T O V I E N S I.

§ I. Dath est oppidum Inelyti Comitatus Nagy-Hontensis.
§ II. Adamus T A G A M V Oslanensis Schola huius per bi-
ennium profuit, postea Saxon. Datskensis Pastor factus. § III. Johannes P A M O N D E S.

§ IV. Joh. P R E Z A N. Dobronensis, a solutis Scholis inferioribus
contulerat se Negolium, ipsius pulsu, Cretine kinum laboravit, ibidemque
profici cupiens. Postea silentis, Musis, musam, filiam Ad. And. Cl. Viri
In. Danielis P R E Z A N, tunc Senioris Contubernii Nagy-Hont. in uxorem
duxit, qua contenta, Martam quoque Czerviciu obcinuit, sic namq intercum
inuesto ordine ite etiam extra Analysim Illine promotus est. Fesseri
num, ubi per quinquennium Scholam administravit, ac tandem ad Scho-
lam Datsensem, adnuente etiam Illustrissimo Comite Dno Theodoro decipulo
a Schmiedeck, loci eiusdem Domino Terrestri, ubi pariter quinq annos des-
tinent euocatus est ultimo ad Ecatan. Datskensis. Felix Schola, cuius
Domini cum filiorum, tanquam membra vultu corporis in promovenda gloria dei unum ferunt.

§ V. Daniel A T O V I in Ind. Oro per Tab. Zablau pag 16 et pag.
* Sequitur Synopsis Auctoris. cet.

1. Loci Descriptio
2. Anno 1613. Elogium Scholae Datskensis.
3. Martinus C A L V E L V I Matthias Scholasticus cultor.
4. Anno 1621 Adamus T A G A M V Oslanensis, per amplissimum Senatum huius Oppidi euocatus.
5. Daniel A T O V I ex recentioribus.
6. Johannes Simonides, alter a Johanne Simonide exule Drizneri.
7. Anno 1690. Johannes P R E Z A N, silentis Musis uxorem duxit.
8. Georgius Donis Calamitatis & Clades Hungariae descriptio.
9. Elias Valentini exercet se in Concionibus.
10. Elias Lang.
11. Samuel Felionus Praeceptor industrius Schepnitzium euocatus.
12. Michael Nasnicus Tobias Nasnicii filius.
13. Schola extitit.

CA P V I V I De Schola D E C Z K O V I E N S I.

§ I. Deerkouium est Oppidum Inelyti Comitatus Trenchi-
nensis, Nomen, ut fertur a Nothode cui nomen Deczko erat, trahens.
in huius enim gratiam Rex Sigismundus et successores eius Oppido vicinam dixerunt.

§ II. Jeremias R O K O S V. Rector Deerkouienfis. Meminit hu-
ius Daniel Holtzius, huius, in Ind. Oro. per Tab. Zablau pag 171.

*** De hac Schola, pter sequentes Danielis Kemagni Symbola nil legit:
Deerkouienfis Rector fuit Anno 1612. Johannes Schnaps.
Jeremias Rokossius, alius Rokocius.
Joh. Zernoczi

Capitulum VII

Cap V de

De schola, CAPVT VII.
DE LECTIS

S. P. Dela est *Oxydum Inelyti Comisatus Scepiensis*,
 numero XIII, proximum *Cafesto Neze*.

¶ II. Licet huius Oppidi, cuius simplicitas quoddam describatur, adeo ut in Proverbio habeatur, Seder, i.e. simplex; cordi nihilominus his ceteris, purior Evangelii doctrina, & rerum Ecclesie innovatio ce- to certius erat, quod patet vel ex sequenti Catholico Rectorum Nominali, a Anno MDXXVI. ordine consignatorum, (ethu) EK των κληρικῶν Reverendi Dni. Iohannis Michinsky productorum.

III. Catalogus Rectorum qui Schola Regii Privilegiati
Ordin. Bela ab Anno Christi 1526 fuerunt.

Vitus de F.L.K.A.
 Christophorus C.A.E.P.A.E.O.F.O.R.E.N.S.S.
 Mathias A.E.N.Y.M.V.
 Christoph. V.X.C.A.F.V.S.
 Bartholomeus H.O.S.E.E.
 Paulus V.A.R.T.E.N.D.E.R.G.E.N.S.S.
 Andreas C.A.I.D.V. de Moravia
 Simon F.A.V.T.E.N.V.
 Kanislaus C.O.L.O.M.V.
 Simon D.R.A.V.N. Germanus.

Hi Pontifici fuerunt.

Laurentius P. & J. Danieli Anno 1546 primum erat
 deus Schola Deelenfis tandem Pastor Deelenfis & Lubschouienfis
 De quo de Speimen Hist. Hung. Lib. 1. c. 1. Danielis & Wittingeri p. 353. 54.

Paulus, M^o SPOVITA Progoniensis Silesita.

Christoph. LOGOVICENSKY Lelejus.

Johan FOSTER Filem.

Gregor. MELCZER Moravus. f. ex posteris eius minile
gio Nobilitari donatus Joannes Melczet Oppidenfis Nobilis
Hungarus in Illustri Argentina Academia vixit. De quo vide Otac.
Melch. Fupii Tom. I. p. 323. et 337.

Jacob. NEOSOLEGE 1991

Christoph. PCHWARTZ

JOH. LVD. LOVENST. Anno 1552.

Damianus

Georgius Landgrave Thuringus.
Nassau.

Nathias FRÖELICH Deelenfis.

Matthaei

Mathaeus P. M. M. A. Casareoforensis (Distinctus a Johanne Somerio
Pirna Saxone, Lectore Claudio politano in Transyluania, et hoc fere
tempore vivente, de quo Czuittinger S. A. L. p. 361. reg.)

Sebastianus L. H. M. Casareoforensis.
De quo sequentia M. S. Gymnasiologiae (M. S. anastasi.)

Ex controversia cum Magnifico Gregorio Horuath Rantish in causa
doctrinae Caluinianae notat. Sebast. Lahm postea Pastor Kelmarski,
ensis dici voluit Sebastianus Ambrosius, et pater suum vero claudicantem
Eniculum dictum Lahm, cognomen illud in se derivatum quod situm in
Antisthesi ubi quidam excusa Seruesiae An. 1545 p. 455. Subscripsit Confessio
ori Scepustiacarum Ecclesiae Primus Ferdinando Regi An. 1549. Tandem
Antonio Verantio Epopo Aquisi Anno 1569, Eademq. Secundo exhibuit
in Octava prima Dominica Sanctae Individuae Trinitatis An. 1573 in
hunc modum, ut verba Autographi habent: Sebastianus Ambrosius Pastor
Kelmarsensis communem confessionem Ecclesiarum Scepustiacarum, quam
semel secundum verbum Dei in conventu Epperiensis recepit, et subscripsi,
one manus confirmavit, se constanter tueli hoc suo Chirographo testatur.
Altera vice vero, scire non possum, quibus motus causis, attamen ipsi Eodem
Confessione denuo subscripsisse legitur: Ego Sebastianus Ambrosius
Pastor Ecclesiae Dei in Kelmarsch, memor ardentissima precatationis a Filio
Dei paulo ante agonem habito, qua precatur, ut omnes Amosonum in
ipso: toto pectore opto, et modesto Christiano Scripto, totius fraterni-
tatis nomine adornato, dulcis Ecclesiarum pax et tranquillitas in Patria
nostra conferretur. Decessit hic Ambrosius anno admodum, terra Scep-
ustiacae ob bellum et pestem fluctuante 1600 et 24 Octobris Martis.
XXIV Regalium Pastorum Scepustiacarum pag. 928. (Hucusq. Micanusky.)
Georgius vero Dieckholtz Rector Kelmarsch, non plura de eodem
Lahmio, in dicto M. S. Gymnasiologia, quam sequentia adiicit:

"Patria sua postea Ecclesiastes Cyprio Caluinianus
Johan. F. A. D. D. IV. Deelenis postea Pastor Rursquienis

Georgius D. A. D. T. C. H.
Samuel D. A. D. C. C. V. S. Silesius.

N. J. O. L. S. C. H. A. V. E. R. Leutschouienis
N. P. A. T. S. C. H. E. R. ab Anno 1585 ad Annum 1587.

Valent. R. A. A. D.
Johan. F. V. L. G. E. N. T. I. V. S. Anno 1595.

Daniel & CO. M. D. S. Prandienis ab Anno 1596 ad Annum 1598.
Distinctus hic a Ando Daniele Cornide, Prandienis villa Pastore,
ad annum 1616. Memina huius Nicolai Dalhemius in Praefatione
posthumae responsionis Magnif. ac Prose. Dni Dni Gregorii Horuath
aliter Rantish de Gradecz Part III. Habeturq. inter ceteros pro teste
attest. Domini Horuath mortis placidissima, constantiq. confessoris
Inuincata Augustanae Confessionis vpo ad mortem.)

Johannes P. R. A. E. T. O. D. V. S. Rorrensis.

David

* Daniel hic An 1634 electus in
Senorem XXIV Regalium, tui
annio huius officio p. p. u. re.
ferente Dieckholtz iunior.

Sebast. num
Limbatur,
nihilominus
notato cer
fminali, a
p. n. p. d. n. v.
i. Legiciti

um erat
schouienis,
rei p. 353. seg.

us miuile,
is nobilis
ade O. r. au.

Mathaeus

David SVTTSELL.

Andreas VIEL-KORN ab Anno 1600. * Andreæ Fielhorn
Thoma Inſneri v. Benedicti Schmiragii, Viro- rum Clariſſimorum me-
minit. Matthaeus Viti, seu Vitz in d. C. sub Pet. Zabl. p. 55.

Thomas KEMELER poſtea Diaconus.

* Thoma Inſneri v. Benedicti Schmiragii, meminit Dabthazarus Wo-
glerus, teſtatur ſe ab iſdem Fundamenta pietatis hauſiſſe, et et art. i.
Grammatica. Poſtea vero op. defectum Doctorum v. ſic elum Viro- rum,
ſemet Varaglyan contuliſſe.

Daniel MADDY Mauus.

* Poſt Paſtor Popradenſis erat. qui
quaſi ſcholarum ſcholarum ſcholarum
ſcribit.

Benedictus RICHMANN ab Anno 1606 ad 1609. * Huius iam me-
minere ſub Fielhornio v. Inſnero citati auctores.

Jacobus HOFFMANN.

Joachimus RYTHMUS ab Anno 1611 ad 1613 annum.

* Referente Dno D. Schelwigio in Programmate, quoc N. Joh. Sano-
ruis pro Eloquentia ac Poëſeos Profeſſore in Rhenanum, Gedanenſe
introducitur, factus exul, promotus eſt ad eadem D. Jacobus, apud ſtet-
nenſes, in Poſtorem. Reſpondit etiam bis, contra Macerium, Praſi-
ae Patrono ſuo ſcripſit D. Joh. Deutſchmanno Witteb. 1618.
Magiſter vero creatus Quaſtiones Illuſtres & Metaphyſicas deſen-
dit ibidem 1619.

Jacobus KOSCHMANN.

Bartholomeus PETER ab Anno 1616 ad 1619.

Matthaeus VIETZ, ſeu VIETZ Anno 1620 ad annum 1622 poſtea Dia-
nus, Et ſic Micriſky annuunt. Paſtor Leibiſenſis ac XXIV Rega-
lum Paſtorum ſentit. Jo. 1611. ſenior per biennium laudabilis

Tobias STACHEL Deleſis.

Israel LEIDICER poſt Diaconus. * Natus hic eſt Anno Chri-
ſti 1574 d. 17. May. Paſte d. 17. Docto Viro Joachimo Leibitiero
per annos 25 Altwaldſepſi Paſtore. Verum ſui temporis, uti dicitur,
um eius M. S. inter ſuſpecta huius opera relatum ſufficiens reſp-
tus, ſed uſo annotatore, & Matre caſtiſſima Marta nemum ſollicita qu-
ratione hic filius, una cum ſuis Fratribus Joachimo, Joſephico Goſſelbo
& ſororibus Margareta, Elſabeta Regina, Perpetua concordia lacte pi-
tatis innutriti queat. Poſt iuxta in ſchola Patria Chriſtiana Doctore
Fundamenta, ſtudioſum cauſa Reſmarkinum miſſus eſt, ad M. Dan-
Pratorium. Hinc linguarum deſiderio tractus, poſtea ſolam conceſſit
ac ultimo ſempiternum ſemet contulit. Interea Patres, Fratres et ſo-
vros, ſimul & ſemel exſpecti, peregrinantem reduxerant, expoſue-
runt, gravi periculo, haſiditatem quærentem. Cuius ingenium docile
videtur. Andrus Tobias Weip, Antiquus Deleſis, in Doctorem ſcho-
la eundem promouit, ac tandem in Diaconum, cum conſenſu
communitatis adſciuit. In. Indice Ordinatum per Petrum
Zablerum. pag. 89.

Dabthazar

155
Balthasar WOGLER, Delensis. * Praeter Scholam Patriam, (de qua
hoc modo scribit: Cum vero in Schola Patria Rectores Docti & fideles defi-
cerent.) Varalium, Neomium, Georgio-Montem, Leutschovicam,
visitavit, etiam Vindoboniam, ubi ibidem Praeceptoris M. Aemilii
Tschondero, Mich. Celio, et M. Matthiae Wolfart in m. Ord. per Pet.
Zabl. p. 98. Hic Woglerus existit etiam Cantor Georgio-Monti, ultimo
Ecclesiae Melitensis.

Michael P. A. M. D. A. seu P. A. M. D. A.

Michael (filius Christophorus) ESDORTER, 1624 ad 1633 post
Eilenbachium pro Pastore vocatus. * Officium Audi Fielkenf
primam suscepit, & per bimestre facienda pro viris decoravit; deinde in Pa-
tria Delo, commodiore occasione occurrente per septennium fidei fuit
Temp. publicam iuravit. Ultimo ab Eilenbachienf. vocatus, Ordines
sacerdos suscepit. in m. Ord. p. Pet. Zabl. p. 131. ** Notandum
et illud Plante Mich. in f. quod in ista Sectione III. in Schola Rona,
„uensi nupero seu D. S. „Hic ESDORTER dicitur non Michael
„sed Christophorus, et quidem auctoritate prius subscriptionis fuisse
„in m. Ord. Ordinatorum sub Episcopo Zablero p. 131. Cui potius assensum dederem,
„nisi duplex nomen ei, si ad scribere velimus.

Matthias VINCENTIUS. ** Hic in MSS. Gymnastologia ante et
post Pilemannum, adeo hic ponitur, at in unico MSS. edidit Gymnasti-
ologia, non nisi semel post ESDORTERUM collocatus occurrat ubi
tamen et PILEMANNS deest. In Synopsi vero Rectorum Delensium
quam Matthaeides separatim compilasse coeperat, semel tantum et qui-
dem immediate post Pilemannum Vincentius memoratus legitur.
Vnde monum est colligere, hic errorem esse, quem in impressum examinamus.

Johannes PILEMANNS. * Joh. Pileman Junior, Rovenf. Anno
Dni Joh. Pilemann, de Rolenf. Marchio olim Pastor Varalienf.
dignissimo, post apud Delenses vigilantissimo, et Maria Driftenthal,
na Laffouliensi, natus. Extra Patria Scholas Tholunf. per spatium
2 annorum et 13 septimanarum composuit ibidem M. Petri Zimer-
mann et M. Dablii Zolner ibidem Praeceptorum Discipulus existit.
huius Scholae per annum fuit post Diaconatum ibidem obtinuit. in
m. Ord. Ordinatorum per Pet. Zabl. p. 191.

Matthias VINCENTIUS. *** Hic denovo iam superius monimus occurrit.

Daniel NICKELKEUS.

Andreas ROTHE.

Georgius ROTHE. Anno 1669, qui postea Pastor erat Deelenf.
Neerenf. et Herest- Falsenif. Exitum in ditionib. exte-
ris toleravit. Et huius nemo Evangelistas in Rectoratu
sacessit; eo quod Ecclesiae et Scholae in potestate Ro-
manensium sint.

* Auctoris

Balthasar

*Inventio Synopsis Scholae Deelenfis.

1. Locis Descriptio.
2. Laus Cuius a cura eximia Religionis.
3. Rectores Pontificii Crucicula notati.
4. An. 1546 Laurentius Perpius.
5. Rectores et Verbi Divini Praecones in Superiori Hungaria Silesiae.
6. Gregorius Melereus Moravus.
7. Jacobus Neofolienfis.
8. Christophorus Schugart.
9. Johannes Lublouiensis Anni 1552.
10. Damianus Graff.
11. Georgius Linthner.
12. Matthias Froelich Deelenfis.
13. Matthias Sommer Casarodorenfis.
14. Sebastianus Lahm, Tyropolitanus eiusq. verba.
15. Joh. Tabitay Deelenfis.
16. Georg. Bartlich.
17. Raphael Braccius Silesius.
18. Fr. Topphauer Leuthchouienfis sine nomine et Consule.
19. An. 1555. N. Patscher.
20. Valentinus Laab.
21. An. 1595. Joh. Fulgentius.
22. Daniel Cornides distinctus a Pastore huius nominis Isaac Villano.
23. Joh. Praetorius Rosenfis.
24. Daniel Guttgesell etiam vir commendatus Typographus.
25. An. 1600. Theodorus Wielkorn vir boni animi.
26. Thom. Geisner.
27. Daniel Maday, distinctus a Nobili Hungaro Daniele Maday.
28. An. 1606. Benedictus Aniragius.
29. Jacobus Hoffmann.
30. An. 1611. Johannes Erytraus in filio resuscitatus.
31. Jacobus Kozmann.
32. An. 1612. Bartholomeus Later.
33. An. 1620. Mathias Vitz.
34. Tobias Stachel.
35. An. 1620. Israel Leibiczer.
36. Salghafaz Vogler.
37. Michael Gamba seu Tomba.
38. Michael Eisdorfer. *** Anno salutis Christianae 1600 cum natus esset honestis Parentibus Christophoro Eisdorfero & Margareta educatus in forma, tunc est vir ad decemum in Schola patria Tabicii post consilio Parentum Rostauis & Moldavia Hungaricum, prius vero Spanicum & Germanicum, Literas humanorum unetum sibi commune reddidit. Deperuerat inuicere erat exte, ras, & bellatune seuerita eundem remota sunt. Leuitichouia nouem annis N. Elam vixit in N. Spani flaua Hoffmann, alioq. seculo addidit.
39. Johannes Eilemannus et eius Camina.
40. Matthias Vincentius.
41. Daniel Nickelus.
42. Andreas Roth.
43. Georgius Roth.
44. Exitus Scholae.

CA P V T VIII.

De Schola DERZEVICENSIS

De descriptione Scholae huius vide Sectione ^{ma}

CA P V T IX.

De Schola D I C E N S I S

Sua videatur Sectione ^{ma}

CA P V T X.

De Schola C I A N A D I E N S I S

Ibi Stephanus REGEDINVS Witteberga rector An.
 no 1544. Clatum Schola regebat cumq; non solum studio cum summa
 auctoritate vacaret; sed etiam Aeti mira suauitate doctrinam meliorem
 propinaret, mox Satana inuadens, summum aduersus eum, tanquam Lutheri,
 nam, tunc iam cruci Christi iniciandum, & dogmatis Papistici impugnato,
 rem apud Papa creaturas, conflagit diuini. Siquidem Georgius Monachus
 a Iohanne Sceruis Tutor filio datus, per exercitus Capitaneum Caspa,
 rem Perosittam non solum adortum acerbe colaphis excepit; sed et alter
 pro Constanti Confessione Calum immisericorditer ac ferreis cothurnis
 prostratum, conculcatum, rebusque omnibus exutum, Candidino elimi,
 nauit. u. * Haec est Symbola Ioan. c. Nicolskij iet. cet

CA P V T XI.

De Schola C A L M A N T S E H S E N S I S

Eius sit mentio apud Matthaeum Scaricorum in vita Stepha.
 ni REGEDINI, quod, ipse existens Pastore in Oppido hocce Calmantsehs.
 Anno 1559 habuerit adu. Rectorem virum Doctum & perquam modestum
 Thomam Dellenium, quem ipse quoq; Thoma, inter alios suos
 discipulos erudierat, cuius mentionem quoq; facit Petrus Lascouius
 in Praefatione Tractatus sui de Homine. Dellenius hic captus erat
 amore Catharinae puellae REGEDINI, filiae vero Ioannis Deremenii
 Pastoris olim Tholnensis, quam cum deueniem ambiret, ut nec voluit sui
 ne potuit obtinere in coniugium, nisi Witteberga primum bonarum
 Literarum ergo perlustrata. Quo cum se contulisset, tertio tandem
 anno nempe 1561 ad REGEDINAM et domesticos eius rediit, et pro
 uinciam iterum Scholae DETSIENSIS regenda erat consecutus. u.
 * Haec quoq; Symbola Dr. c. Nicolskio debetur.

ria Sillesiae

le.

ae Villano

has.

e Maday.

natus esset
 ut in forma
 a Parentum
 ma, Literis
 ere erat exte,
 a nouerant
 lo addiuit.

CAPVT XII
De Schola CSEGENSI.

§ I. Creita est Oppidum Incoliti Comitatus Nitriensis.

§ II. Nauarunt huius operam erudenda Patria Inuentus Matthias SARTOREVS Anno 1613. Et Andreas DATOVENSIS. Ex Scribis Danielis Krmanni.

§ III. Daniel LANY Anno 1632. Vide Scholam Danouiensem Sect. I.

§ IV. Samuel KACSERVS Anno 1635. Ni fallor, Rectoris conditionem commutauit huius cum Officio Notarii. Quae de re in curru Jehouae mirabili Steph. Pilarik Cap. IX. pag. 52. haec legas: Drob vndorzu Szeged.

§ V. Martinus SCULTETI. Vide Scholam Ditschenensem Sect. I.

* Sequitur breuissima Krmanni Symbola.
" Matthias Sartorius Anno 1613.
" et Andreas Datouiensis.
" Daniel Lany Anno 1632.
" Samuel Kacsorius Anno 1635.
" Martinus Sculteti. Haec nec plura Krmannus.

CAPVT XIII.
De Schola CSEPREGIENSI.

§ I. Crepregium est insigne, (sicut grande potius) Oppidum Incoliti Comitatus Nitriensis, ad flumen Repere latens in Aradonem, situm.

§ II. Typographia, cuius typis impressa Hungarica Postilla Michaelis Zucnariensis Anno 1627. Item Leonhardi Hutteri Compendium per Stephanum Lettenyei eiusdem loci Concionatorem, in idioma Hungaricum translatum Anno 1635. et Patrologorum Comitum Pauli Nagassy et Draskouicz munificentia, hoc schola vel maxime inclauit. In quibus inter ceteros sequentes docuerunt.

§ III. Matthias SZVANYVSKY, Moderator Scholae huius Oppidi, sequens Decastichon Postilla Hungarica Michaelis Zucnariensis misit:

Dormierant nunc vique tui Viri Magne labores,

Tecum et malicia tua non mortua pene fuit!

* Integrum hoc Decastichon legit in Catalogo nostro Euditor Hungarice ad vocabulo Zucnariensis. quare inde in posterum huc transcribendam erit; nos enim ex ipsa Postilla illud descripsimus: cet.

§ IV. Michael ANDRASSY, Hungarus Liptouienensis, ex Rectore Crepregienensi Matthias Saluensis Pastor. Discipulus eius Georgius Pekosponitzius in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 32. nominat eum virum Doctissimum.

§ V. Georgius ZVONARICS. Huius memoriam recolit Andr. Muschius Daimocrensis in Ind. Ord. per Pet. Zabler. p. 142.

§ VI. Anno 1660. exturbatum fuisse, ex hac Schola, una cum reliquis Condiscipulis Petri Simon Pechius Pöbber, Eccl.,

fiarum

fiarum olim Viter Chrapkono et Oucia in Inelyo Comeratu Szarajenski
V.D. Minister, in Ind. Ord. per Martinum Wagnerum pag 169.

* Symbola Danielis Krman ad Scholam Crempiegiensem collata, et quidem Manupia

Tobias Drunczwik Rector Crempiegienfis circa An 1605. Po.

- " Ista anno 1620 dum esset Pastor Salsgocienfis Hungaricus, factus fuit
- " Superintendens, sed Anno 1630 turpis apostata. Anno 1630 22 Januarii
- " Tobias Drunczwik ex voluntate Comitis Felami Thutzo habuit
- " colloquium, cum Pastoribus Lutheranis Szecorni Anno 1630 ostendens se
- " bona conscientia non posse adherere Luthero, eo quod doctrinam suam ac-
- " ceperit a Diabolo. Et licet sufficienter ei esset responsum, tamen indicta
- " Congregatione Pastorum, publice de Cathedra misit nuntium doctrinae
- " Evangelicae, insequutus promissis Pontificiorum, quem tamen extemporanea
- " concione in Templo refutavit Johannes Krman Senior Salsgocienfis
- " Andreas Parnai Rector Crempiegienfis Anno 1641.
- " Andreas Polani Anno 1649. c. Hic Krmannus.

CA P V T XIV
De Schola CRETNEKENSIS

§ I. Cretnekinum est Oppidum Inelyti Comitatus Gomori-
ensis, Fodinas habens ferreas, tota Hungaria laudatissima, cui etiam Sedes
Superintendentum, immortalis conciliat gloriam.

§ II. Speciali Dei providentia, hoc Oppidum, donarum Literarum
et Invariatae Augustanae Confessionis confessorum, licet saepius pressum, non
tamen finaliter oppressum, adeo constans, in hunc usque diem domicilium
extitit. Studij huius Oppidi Rhela. notante P. P. Endrey. In necessitate
compulsi, excurrerant ad vicinos Comitatus pro subsidio cum cantu, quorum
e numero octo, in Inelyo Comitatu Lyptovienfi, deuntur casi usque ad mortem,
per servos Spectabilis tunc Protonotarii, Dni a DWORNOKEWITZ.

§ III. E Serie Rectorum qui hui loci a repositis possimum
Sacris atque Literis desudaverunt, sequentes nobis constant: Johannes
Palka Senior, Szthopaganus, ab Anno 1616 usque ad 1619 qui multa tulit
fecitque. Quis sub regimine. Sunt verba P. P. Endrey. Floruit Schola
Cretnekiensis, seu Nich Nicolai huius loci ecclesia olim, Pastore Pyina.
no J. Petro Sexto existente, Diaconus, testatur Reliquis, scribens.
Verum Confusus in Paenitentiam Magni Dei fauorem & misericordiam eius
infallibilem, illius, nempe Alnoia, valebens, venit, victus amore hui.
cum & potestate fama eorumdem Cretnekinum, ubi floruit id tempus Dn. Jh.
Bakal Senior Szthopaganus, apud quem tres annos & aliquot hebdomadas, pre
modeste & honeste, primo anno alumni, posterioribus duobus Cantoris officium
gerens, vixit & mansit. in Ind. Ord. Lib. Lett. Tabl. p 18 c.

§ IV. Gregorius PAYER Sopradienfis Scopusus, Patre
Johanne, Matre Anna Nikhaziana, progenitus. Cursum suum studiorum
quo tyrones spectant in Patria, Eperiesini, sub disciplina Classici
ac Doct.

iensis.
tutic Matthias
Danielis Krman
iensis Sect 1.
Illos, Rectoris
re in curru
ydyu Szaraj
iensis Sect 1.

P. J.
otique. Oppi
abonem, suam
ica Postilla
Coppendium
Soloma Hun
uli Nagas
uit. In qita

rarior Schola
ratis fuit.
bore,
Hungaricae
ascribendam
t.
lyptovienfis,
lus eius Teor,
mipat eum
riam recolt
42
hola, una cum
nsis, Eccler,
fiarum

ac doctissimi Virorum Dnorum Maximiliani Fabini, pie defuncti, Melchioris Rohatzi, Martini Weigmanni, et Joh. Cosmanni exequendo, contulerat se V. helyinum, in Cottum Zemplinensem, ubi incaute disputando, fustis adustis exceptus, ac fere vita privatus est. Ita disputandum, ne ex veris ad vera deveniatur. Postea Cretmekini ad regimen Scholae evocatus est; hinc vero Rostrogobanyam, ubi per octennium cum 6. mensib. Scholae praeiit. Et dum iam aliud genus vitae; haberebant enim quandoq. discipulorum propter inopia, in sedem summa rationum incuria, etiam optima ingenia, subeundum me, ditatus fuisset, subito vocatus est ad Ecclesiam Schmägnerensem, in Indice Or., cinatorum per Petrum Zablerum. p. 45

§ V. Elias HSVZAR Thurocensis, Nobilis Scholae huius sedulus Rector, quod nomen viget & hodie in diversis dignitatibus Nobilitatis Patria regnat. Anno 1622 et sequentibus hanc Scholam gubernabat. Michael Bartholomaeus olim Mystra Hainus saluensis scribit huius Viri, et Matthias Szynausky de orationibus et repetitionibus audivisse. in Ind. Ord. per Pet. Zablerum. pag. 126.

§ VI. Matthias LVNYAVSKY, de quo vide Scholam proximam Plebeniam Creggensem. Anno 1622 vsq. 1624 (Vti Schodray notat.) Vt videtur, huius & Szynausky lectiones & repetitiones audivit Michael Bartholomaeus et Mystra Hainus saluensis in Ind. Ord. sub Petro Zablero p. 126.

§ VII. Martinus REICH Neosolensis. Nomen huius et nomen Daniel Martius olim apud Caproniensis V.D. Minister in Ind. Ord. per Mar. Wagner p. 8.

§ VIII. Christoph. BARTHOLOMAEUS Recolitur memoria nominis eius per Christophiam Fischetum Drüzenensem olim Pastorem in Brutocz in Ind. Ord. sub Petro Zablero pag. 201. et 202.

§ IX. Joh. ZVERCZNY proprie Dubovky.

§ X. Joh. DADAY Lubinio Struens, cuius posteris et post die loco dicto, et Kefmarkini cum reliquis aule Thokoliensis quatuor simul & artificio vitam ducentes, sapientia A. Michaelis Melitoris Tajece no dicit vir honestus, apud quos biennium in studiis exegit. in Ind. Ord. per Mar. Wagner pag.

§ XI. Matthias REMENKIVT de quo vide Scholam Bergensem Sect. I. Per biennium sub eius regimine studuit Albertus Varmosius, hodie Pastor Nationis Slavicae Cbinensis in Ind. Ord. per Mich. Lieffman p. 14.

§ XII. Andreas VIDOVIT Humanissimi Viri titulus in quibus per Christophiam Nagel, olim Ecclesia Sumiyatensem V.D. Minister in Ind. Ord. sub Michaele Lieffmanno pag. 22.

§ XIII. M. Joh. FARTYVT Aruens, quem vide Sect. II. in Schola Cassoviensi et de quo em proxime sequens Nagelii testimonium luculentum.

§ XIV. Joh. WEGELIVT Cuius memoriam laudatus magis et Matthias Nagel, sequentibus recolat: Veri Cretmekinum, ubi septem res habuit tres, primam Humanissimum Virum Dn. Andr. Widonum, postea celsissimum istius Johannem Fabricium, p. 4. Doctissimum Virum Dn. c. Hainstrum, Schola Cassoviensis fidelissimum, vicinum autem Wegelum, sub quibus in studiis & litteris versatus. in Ind. Ord. Mich. Lieffmannum pag. 22.

§ XV. Joh.

plurimo
tre vero
tric Tre
bili ac
fis vocatu

Annum, q

In Ind. O

energiis
habita,
cupat in
Pastor in
ens, sub
la una

Michaelis

Joh. Jacob
minis vl
in hanc
Solonum
Dni Rep
admodu
demum
liffemis,
logici
tauit et
hae Cre
re & co
tore Pro
tantum
icq. om
viam

Clauum
hie colloc
mis de c
tamora
possum

161
S XV. Ioh. FRIDERICVS Rakolzenfis, Pater Clarissimo et An-
plissimo viro, Poeta Laureato, Nicolao Fabricio Dytychouiano Bohemo, Na-
tre vero Nobili Bohemo Lydmilla Mülleriana genitus. Studiis in scholista-
tis Trencziniensi, Dandouienfi, Eperienfi & Cassouienfi probe imbutus, a Spe-
bili ac Gualtero Gabriele Daks de Cassan ad regimen Scholae Cretne Kien-
fis vocatus est. Symbolum eius: Iustum Fides Saluat. Quod sequenti disticho ipse euoluit.

Iustum vera Fides in mortis valnete saluat

Illa Fides sanctum cerpet in Aere Deum.

Annum, quo sacris initiatus est, hocce Chronosticho comprehendit:

IVn IVs aethre s'Vo s'ls q'Vnas a V'erat a'Vras
Or'dinis off'ci M'ista no Ven' s' o'Vat.

In Ind. Ordinatorum per Martinum Wagnerum pag 219.

S XVI. Georgius PPTHT Disputatione de Festi Paschalis
energiis, siue operationis Praefice D. Deutschmanno, ex Gen III. An 1695
habita, Clarus. Ioh. Drezapi Rector olim Sch. Datoa. Virum eruditum hun-
cupat in Ind. Ord. per Iacob Tabl. pag 17. Martinus Valentini autem olim
Pastor in dissa Exilium huius viri hic descripsit: Inge Cretnekinum veni-
ens, sub ferulam Georg. Spöckii absolutis annis tribus, eiectionis sumus ex Cho-
la una cum Praeceptore nostro l.c. pag 19.

S XVII. Ioh. ZAPF MVV cuius mentio occurrit infra in vita
Michaelis Abrahamides, primum studij, deinde vero Rectoris Scholae huius Cretnekin.

S XVIII. Georgius DVDRJ, Saruatiensis, Pater, cui olim
Ioh. Jacob. Panzirollus, et Abbas Josephus zu Hirschfeld, huius no-
minis vltimus, artificis factore, alias Kys, Nati vero Elisabetha Horuach
in hanc lucem datus, quorum filia educatione pia, promotus fuit ad studia
Gosonum, Cassouiam, ubi ex Commendatione M. Adam Kys, Praeceptoris
Dni Repranti Jatkany Pruvigno, Nobili Adolescenti Adamo Peytok
admotus fuisse, rebus suis prudenter providere coepit, adeo ut ad sca-
demum Wittebergensem promotus sit. Usus est ibidem Plectorib. fide,
tissimis, in Philosophiis, Gethardo Viehmanno, Georgio Mayero, in Theo-
logiis Calouio, Meisnero, et Ioh. Deutschmanno, sub cuius p'ficio dispu-
tauit etiam, de votis Monasticis. Redeuntem in Hungariam Schola
haec Cretnekiensis excepit. Sed anno vno elapso, accedente tunc fauo-
re & commendatione Cl. Eliae Lachueri, receptus est pro Informa-
toe Pruvias Conuictorum Nobilium Eperiesipem, ubi iterum vno
tantum anno completo, Hagttschensem ad Ecclesiam euocatus est. Ita ple-
tig v'moratigi homines, subterfugunt labores Scholasticos, et quod tunc
viam v'moratigam. in Ind. Ord. per Mich. Liefmannum pag 17.

S XIX. N. FLENTIVS Cretnekiensis quos cecebat
Clauum Scholae, (annotante Mich. nskio) quem tamen et si Math. d. es
hic collocet; nos tamen nullo adducto testimonio, de rei veritate, in mi-
mis de ordine Successionis, nihil certi statuere possumus. c. Nanciat tamen
tamem hoc in loco, donec meliora edocti fuerimus; malum enim bene
proferum non facile mouendum.

S XX. Mich.

S XV. Ioh.

S. XX. Michael ADRIANUS Nagy-Hontensis, ex

vico Gergo oriundus. Huius etiam placuit vitam suam studiis consecrare quibus ut imbueret animum diversis in locis, diversis etiam Praeceptoribus usus est. Et cum vidisset studiorum felicitatem in Scholis Evangelicorum plurimum ne fore dies aliqua ab eo linea preterlabatur, Debrecinum, Patriae Hungarici causa concessit. Post subaudiens, sibi liberum exercitium Georgicum bonarum in Gymnasio Cretensi, Praefectus vero eruditio Dno Joh. Gabanico illuc appulsus est, ibidemque studia sua tanto feruore promouit per quem quinquennium, et deinde schola eiusdem Rector per septennium felicissimus excideret. Hi sunt effectus Praeceptoris idonei, et discipuli apti, qui in cursum studiorum sibi certum scopum proposuit, impedimenta, quae sunt, delenda, pulsellantibus, Perrogantia, rerum, vanarum consecratio proindeque probo, mutatio crebra Praeceptorum, et similia remouit, et media legitima adhibuit. Tandem etiam ad Ecclesiam Rationalem Ep. (hanc) locum Comitiensi sitam promotus est in Ind. Ord. per Jacob. Zaller p. 24.

S. XXI. Elias SARTORIUS. Viri quondam Andri et Lant

Dni Georg. Sartoria Eccl. Thurcosiensis in Colia Rueni Pastor, et illa tironae, virtutis, sexum Femininum decenti ornato, Catharina Blahouiana filius. Annos puertia et iuventutis in Scholis Patriae sub solerti Praeceptorum Clarissimorum institutione contituit. Et pice vero in Collegio Epertensi, et Schola Rationali. Porro Rationalem, nam Scholam Rationalem Electioni, bas solitorum illarum, ignoro, aut etiam Rationalem, nam Rationalem locum ut ex qua primum accepit vocatorias ad Scholam Epertensem Rens-Deuariensem, mox ad Cretensiam, inde Alnouiam, a qua tamen pulsus, prouidente Deo promotus erat ad Alnouiensem, sed illine exoptatus, venit ad Necpaliensem. Inde honorat reuocatus ad Cretensiam Scholam, per Annos XII. magno cum emolumento Patriae Reuerenti officio. Nouerca fortuna huius viri Academiae transferat, sed non ingenium. Rectorum assidua sectione penetraverat altius, sufragis ultimo Alnouiensiam euocatus est pro Pastore. Symbolum eius erat ex Gen. XLIX. 18. Expectabo salutarem Alnoii. Ordines suscipiens per Excellentissimum Jacobum Zallerum, sui inscriptionem hoc suspirio conclusit.

In regno patriae Da pacem hominibus et corpora Christi

Haec etenim per te dare nemo potest. In Indue Ordinatum per Jacobum Zallerum. pag. 84.

S. XXII. Thomas SCHVSCHENA. Anno 1700. Rector

Cretensiensis. Erat Patria Schempiciensis, Cretensino Gymnasio vocatus. Hic omnino Holuathium Testis videretur, Cicet ac Mattheide post eundem colligetur.

S. XXIII. Andreas HOLVATH. Nepos A. V. Nicolai Hol.

Uaiithii, Vosticeni, Rector in Blunick per biennium, sub Clientela Sigism. Tsekely. In Ord. per Wagner. pag. 173. Hodie in Superiori Szlana officio Pastoris et V. C. Oratoris munere defungitur.

S. XXIV. Stephanus CHLEVN. Desericiensis ex Com.

fata Frensinensi. Symbolum. Spes Confisa Deo, nunquam confusa reuertit. Obiit in Pest Anno 1709

S. XXV.

¶ Sicut verba, ut manus eius pro
pria testatur. Et. ac Maxime dicitur.
¶ Sicut verba, ut manus eius pro
pria testatur. Et. ac Maxime dicitur.
in hac eadem Schola dicitur.

¶ Rex Scholam Cretensiam
circa Annum Domini 1694. cet.

Polta
Enrie
Ingen
nensis
promo
quond
adhuc
Con
in Ill
postea
Inde, q
concess
cum in
fluxu
apud
Mny
ab off
obtinu
donec
repto

" Comig
" uerfel
" Dgm
" abunda
ipse Fa
tarit,
auctor
vero f
ex Fra
mimur
Kino
con me
vidua
Politi
quem

redux
Georg
enye
concep

S. XXV. Andreas FADRI.

S. XXVI. Paulus ALDASSY. Patria, ut mihi relatum
 Poltariensis ex lotto Neogradensi Ando Mattheide intra mura Civitatis
 Eperiensis docente Classis Petarum et Syntactarum sedulus Praceptor,
 Ingenium, quod ei natura dederat, et strenuus quondam Schola Rosno-
 nensis Rector, Michael Mis. Dvitz diligentius excoluerat, dignum cum fuit
 promotione ad studia Academica, summi tunc gubernante spectabili ac
 quondam Dno. Thoma Firmai ex Fisco certi cuiusdam Legati, eodem
 adhuc vivente, in consanguineo, Legatoris reducti. Infallibile, hunc virum
 Con-Rectoris in Schola Eperiensis expectavit, sed mora, quam paulo longius
 in Illustri Academia Altopfina traxerat, eum, hoc beneficio priuavit. Redux
 postea Priuignis Perillustri Dni Drauecky per aliquot tempus fuit.
 Inde, quantum videtur Ogyaninum ad Regendam Scholam Nobilitatem
 concessit, ex qua Cretnekinum euocatus. Verum in optimo studiorum cursu,
 cum ingenti Iuuentutis, numerosissimae, qua illuc ad audiendum eum con-
 fluxerat, opinione celerius vitae Scholasticae valedicens, Pastoris munus
 apud Gornorienses suscepit. Intercessit eidem hac occasione cum Venerabili
 Ministerio Gornoriensi, ob certum scriptum controversia, quo ipsum etiam
 ab officio suspenderat. Post Pastoratum Gornoriensem Also-Regouicem
 obtinuerat. Ex quo nouas ob lites pulsus, diu in exilio vitam priuatam egit,
 donec ultimo, s. quidem haud ita pridem, Ando Dotzay, Pesse nupera ab-
 repto in Ecclia Ogyanensi succederet, ubi hodieum, non in alio molliis vitam tolerat.

S. XXVII. Johannes FADRIUS, de Lynthee Nobilis ex
 Comitatu Soliensis, Symbolum Gen. XII. s. Dominus prouidebit. In ad-
 uersis consolatio ex Psal. XL. 20. Ego quidem afflictus sum & pauper, sed
 Dominus habet curam mei. Proverbium quotidianum. Multis sua
 abundare opinione placet, sed et multis id ipsum summo pete nocet. Haec
 ipse Fabricius propria manu de se in Manu-scripto Gymnasiologia anno-
 tauit, qua occasione etiam Chleuinii, Fabri, & Aldassy Rectoratum, cum
 auctore nostro, communicauit, sed tantum nomine tenus. * Mattheides
 vero sequentia in Manu-scripto adiecit: Johannes Fabricius Iulio Lipschen-
 ex Transylvania reuer, quidam meus existens, s. a Kabalua Nobilius, fuit
 primum fuit. Deinde Perill. Dni Eisdorferi in Illustri Collegio Ecclia,
 Kiro Linguae Hungarica operam nquant Ephorum egit, atq. istine ultimo
 commendatus Cretnekinum, ubi ducta in Matrimonium opulenta quadam
 vidua (nimirum Kulikiana) hodieum viuit pulchra Schola cum vita
 Politico-Oeconomica, tam deditam commutabit. Reliqua huius viri, apud
 quem, per annum fere tempus habitauit arcana, aeterno silentio inuoluo. cet.

S. XXVIII. Paulus Petrus LEINDRUS, Sopusien-
 redux ex Academia Wittebergensi Anno 1722, postquam decedente Cl. Dno
 Georgio Schuss aliquantisper docendi prouinciam in Gymnasio Kelmarski-
 ensi administrasset, Cretnekinum Mense Martio Anno 1723 euocatus, vite
 concessa, & laudabiliter informationi Iuuentutis instituit.

* Vthae

S. XXV. m.

*Vixit haec Johan. Nicolsky in M. S. S. Gymnasiologiae auctoris nostri sub Schola Cretnekiensi annotavit. Concessit deinde Dñs Lepdray Praeceptor meus dulcissimus an 1729 Cretnekiensium ad Pasto-
ratum Ecclesiae Slavonicae, ubi etiam diem suum emunobit, de quo alias plura.

§. XXXIX Daniel SARTORIVS. Elia Superius memorati filius, paulo ante ex Melita Saxonum Witteberga rediit, Cendrayo E-
perieffinum evocato, inter Summe Venerandi Antonii, Perillitii & Do-
nis alioquin, Anticonium, imo, & meae nomine Inuentus Scholasticae fa-
tas gratulationes atq; vota sincera, feliciter faceret, & eternam fere Cretne-
kiensi mansionem publice promittit. At vix complere Scholae huius Rectoratus
anno, subito, nulla habita idonea causa Eperieffinum, ad regendam Scholam,
et paulo post mortuo Cendrayo Ecclesiam Slavonicam, cum omnium bono-
rum studio, ac plerorumq; etiam indignatione discedit. Eperieffino ad di-
aconatum Westmarkiensem, & ultimo, ex illo ad Pastoratam Slavorum
Neosoliensem, quem hodiernum gerit, concedit. De quo suo tempore et loco
ex infuturo. cet.

§. XXXX Johannes SZAKOLCZAY, Sartorio successit,
iam Pastor Saxoniensium in Kis-Hont.

§. XXXI. Jacobus TVDEL, vir eruditissimus, per aliquot
annos Schola Cretnekiensi cum laude fuit. Nuper concessit ad regendam
Ecclesiam Horloynensem, ac inde ad Bentinensem, ubi nunc etiam vi-
uat. Cui Deus bene velit!

§. XXXII. Michael GICATRIEIS, (alias Gramko.)
§ 33. Johannes Maior Dñs Joh. Raduch. § 35. Iorathan Victoris

- *Auctoris nostri Scholae Cretnekiensis Synopsis sequitur
1. Locum commendatio a Ferro praestantissimo.
  2. Gloriam proreca vilico ita em Schola huius conciliat Fedes Superintendentum.
  3. Radichorum quorum tripe laepum.
  4. Anno 1616. Joh. Bakal Lithopaganus.
  5. Georgius Payer inter disputandum fustis adustis cedit An. 1612 circa pign.
  6. An. 1622. Elias Hubar et eius den nominis enocatio.
  7. Neustias Supyalisky
  8. Martinus A. Eich, nomen activitatis Parentibus accepta.
  9. An. 1636. Christophorus Bartholomaeus Pirnobanyensis Pannonius.
  10. Johannes Quercini proprie Dubowsky
  11. Joh. Paclaneus vir honestus.
  12. Matthias (auctori nostro Martinus) Remenikuis
  13. An. 1658 Andreas Victorius vir Humanissimus.
  14. Anno 1659. Johannes Fabricius.
  15. An. 1660. Johannes Weigelius sua diligentia Scholam hanc exornat.
  16. Anno 1665. Johannes Fabricius vir probus.
  17. An. 1679. Georgius Spethius.
  18. An. 1682. Johannes Tabanus
  19. An. 1687. Georgius D. Clari Conuictorum c. Notis sum Ephorus.
  20. An. 1691. Mich. Rozahamides ex studio huius Scholae factus Rector.

- 21. An 1694. Elis. Sartorius cum magno emolumento huius Scholae officio.
- 22. Andreas Holuaitz ex Rectore factus Pastor ac Orator Venerabilis Consuberni
- 23. Thomas Scheuchnai circa Annum 1701.
- 24. Stephanus Chludini
- 25. Andreas Fabri
- 26. Gaulus Melastis auctor insaniabilis.
- 27. Johannes Fabricius opulentiam Martam tulit pauperi Sparte
- 28. Petrus Lendray Graecis ac Latinis literis haud vulgariter imbutus.
- 29. Daniel Sartorius vir eruditus ac varius.
- 30. Johannes Hagleray Eruditus ac infelix.
- 31. Jacobus Tubel vir solide doctus.
- 32. Acathicus vir utique doctus

*** Anno 1633. et antecedentibus Praeceptoribus usus est in Schola Cetina, Viensi tribus viris Humanissimis Johannes Lang Cassen olim per octennium Rector Scholae Olahpatakiensis. (nimirum.)

Georgio Fabricio
Simone Abrahamides et
Simone Fridwalsky. in indice ordinato per Petrum Zablerum
pagina 203. *Est Symbola incerti auctoris.

CA P V T XV
De Schola C Z E S L E D I E N S I.

Ea inferi huc meretur, si Moderator es eius sciri possent, vel illa sola de causa, quod publica auctoritate vocatus, et stipe conductus esset Stephanus Regedinus, non solum in Templo populum docuerit, sed et in Schola pace Rectoris eiusdem, Locos Communes Philippi Melanctonis exarauerit Inuentum tam exiffenti et copiosa et veritatis consequenda Indisissimae. Haec Nicrinsky annotauit.

CA P V T XVI
De Schola P A L G O C I E N S I.

Vide Sectionem I^{ma}
C A P V T XVII.

De Schola G E O R G I O - M O N T A N A.

I. Georgio-Montum est Oppidum Silesiense, e numero XIII unum, Foro Hebdomadali celebre.

II. Sicut vero Foro frumentario, boario, cereuisia, promercali, alia sibi vicina Oppida amulatur, ita etiam Foro Scholarum p^{er} teteris se commendauit. Protrudebant vero olim merces bonarum Artium, hoc in Foro Viri sequentes.

III. Martinus AELT Patre Rudo et Docto viro Dni. Johanne Aeld Ecclesia Georgio-Montanae fidei verbi diuini Minister.

166
Anno 1622 23 Decemb. Feste
exfinito

ministrum genitum. Fundamento Literarum inter Schola Patriam, Iglo-
uice, quod ipsum sub M. Joh. Georgio Ficklero per sexennium nutri-
uit, profecto, Rectorem, Cl. & Doct. M. Petrum Nyulsum Schola Stolpi-
acae Pommeranorum; Virum propterea Doctum Curadum Graferum Gy-
mnasi, quod est Thotturi Dorufforum Moderatorem, sedulo adduxit Equi-
bus Scholis redeuntem, Patria functioni scholastica profecit. Sed animaduer-
tens, plura adhuc in tam Nobili Foro ad docendum aliorum requiri, Scholasti-
co Regimini validiundo, Wittebergam finet contulit, ubi etuditione, in re-
bus Theis & Philosophicis, perfectiore sibi comparata, restitutus Patria
ad officium Diaconatus promotus est. Satis est a Schola abesse, quam male
Schola praesse. Eleganter hanc in rem Hebraei, Quibus, inquit, homo
potest discere; sed non quivis homo potest docere. Neminem ergo pudet
defectus, si quos in se animaduertat, episcopare, ac etate etiam adultiore
exemplo Catonis Literas excolere. Anno 1626 Ordines sacros suscipiens
his inscriptionem sui nominis conclusa in Ind. Ord. per Pet. Zablerum pag. 6.

Christe tuo patulum laxabo in nomine rete
Aspira coeptis tu modo Christe meis
Res tua parique agitur: tua gloria queritur. Ergo
Ipse mihi vires suffice quasso, ratas.
Fac coeleste iubar tenebras, dispellat opacas
Mentis, iustitiae solq. animum irradiet
Te sapiat cor; digna sonet: facta omnia laudent.
Omnis ut ad te vnus rix redundet honor.
Ut tua laus crescat totum diffusa per orbem
Nostra simulare salus promoueatut Amen.

IV. Daniel M. A. D. H. Y. Hunc Johannes Fontanus, Andri
quondam Jacobi Polay Quintoforensis, Mystica collaborator, Praeceptor
suum charissimum nupcupat. Proculdubio cupiebat hic omnia, sicut sepe
Praeceptor, in discipulum suum transfundere. Ideo velle, ne ingratus sit, in
necessitudines suas charissimas eam refert, diligit, et elogio charissimi
ornat. in Ind. Ord. sub Petro Zablere p. 60.

V. Elias F. N. S. N. R. V. vindicauit huius nomen ab in-
teritu Balthe. Defensis, olim post Receptoratum Patriam Diaconus Menha-
densis, in Ind. Ord. sub Petro Zablere pag. 94. alius p. 95.

VI. Elias L. A. S. T. V. S. Cremnicensis, Hungarus, Pa-
tre Viro Ando Johanne Kasitio, quondam Pastore Hlauic, et seniore
celeberrimo Venerabili Confubernie Pouasienfis: Et Matre vero
Orisilla Roekin, Anno 1636 natus. in Patria sub M. Petro Leonhardo
Tyrocini fundamento posito, cum eodem Praeceptore Chemnicum pro-
fectus, illine Exercessionum se contulit, ad Dr. Joh. Terdy. Hinc, cum Viri
Doctus, Johah. Nautnerus, Teutorum ab orbe redisset, ac Functione
Schola Cassonienfis suscepisset, commotus fama illius eundem adit, quum
post hac suasa & consilio, alioque Phoebe culmina conscendere volens
Regio-Montum, in Doruffiam descendit, ibidemq. biennio exacto.

Iterum

iterum Patriam repetiit. Oblata eidem statim vocatione ad Regimen Scholae
qua in Monte D. Georgii est; cui tamen muneri propter unum annum non fuit,
adebieriensis vocatione ad officium Diaconi porrecta, Ordinis Sacris initi-
atus est, in Ind. Oct. per Petrum Zablerum pag 208 Exiit se aufert ex occa-
si perfecta virtus, nec medium tempus expectant, qui mature maturi fuerunt.

Pouaziensem multi putant a Fluvio Vago Comitatum dictum.
sed est Trenchiniensis, qui quondam habebat veter. Contubernia tria, quorum
unum dicebatur Districtus Superioris, in quo est Tolna et Ditscha, alterum
dicebatur Districtus inferioris, ubi Illquia, Def. Horia Trenchiniam, ter-
tium Frap. montanum dicebatur, ubi sita est Gradna, Danouicium Vagorum
Est Symbola Hermanniaca ad vocem Pouazienfis, quod in Auctore Olla,
Pienfis legebatur, adicita

SVII. Clemens KLEIN Ando ac Docto Viro Diacono
Neocomiensis Ecclae Fidei. Natie Sana' Porckiana (aliis Borckiana) Dage-
phenfi procreatus. In Schola Patria Humanioris superatis Gloyis a pro-
f. Marcomannor. in eis, quae eruditionem & salutem spectant, fideliter ac M.
Paulo c. Nullero Wittebergenfi informatus. Accepit in Patriam, officium
Rectoris in monte D. Georgii, eidem Oblatum pro virili, perantur quocumque f. m. p.
gerendo, animum R. D. Genitoris sui, refectio; reuiviscenim spiritus, Pauperum
dum vident liberor fuor, non solum natura & moribus, sed & pietate, labore, et
industria sibi similes. Deinde a communitate Michaelis-Villensis ad Pasto-
ratum vocatus est. In Ind. Oct. per Petrum Zablerum p. 57 Anno 1632 in
Villa Michaelis Pastor existens iam Senior erat Fratemitatis Superioris
Fluvii Pomrad dictae. Matriculam ei anno hocce, a 23 Nudent. procuravit.
Et anno demum 1634 Reges, etiam huius contubernio, Superioris Fluvii Pomrad
comportauit, quib. f. g. et illi subseruiebant, ac ad offeruandum ead. curam
Reobstrungebant. Ratione Calvinismi cum Bergero Georgio Montano, et Joh.
Serpilio Leibicensi Seniore, frequentius controuersias habebat potestissimam
Anno 1635 u. Est Symbola Michinskiana, quidem erudita. cet.

SVIII. Andreas SCHWARTZ, Inaci-Villa Scenissius
parentis humillimae quidem sortis, Genitore Andrea Schwartz Salicensi,
Natie vero Hedwigae Kuntzin, f. p. i. g. p. i. u. Literarum humaniorum funda-
mento in Scholis Patria posito, Thorunsi, Rectoris existente Cl. & Doct. Petro
Timmermanno, Con-Rectoris M. Dasi. lo Colnero per triennium ex-
f. d. u. i. t. Cupiuisset ex hoc celebri olim Gymnasio prouehi ad omnium disci-
plinarum Emporia, capiendumq. plenioris ingenii cultum, sed paupertas
iniqua eundem depreffit, orisq. exteris relictis, in Patriam redire fecit. Sch.
la huius p. p. u. i. t. per triennium, minus trimestri, postea Filiam ad Diaconi
officiu. vocatus est. In Ind. Oct. per Martinum Wagnerum p. 61. Dege et
non mase M. Joh. Sam. Adam Del. Euang. For. XIV. p. 1152 serui. Det
m. i. b. f. m. i. l. i. e. l. i. u. m. f. e. b. u. m. l. a. p. a. t. f. e. r. e. u. m. c. u. l. a. m. p. l. u. m. b. e. u. m. & m. a. g. n. i. f. i. c. a. m. a. u. r. e. u. m.

SIX. Andreas THANN, Scenissio Hungarus, Georgio
Montanus. Hic ex t. t. i. o. i. n. f. e. l. i. x. c. o. l. u. m. f. a. c. t. u. s. e. s. t. d. u. m. A. n. n. o. 1655 a. d. e. l. i. g. i. o. n. e. m.
f. u. a.

Sua, quam in Academiis Lipsiensis & Wittebergenfi imbiberas, & vocatus ex
officio Rectoris ad manus sacerdotale 1668 sub Excel. ac Andolfo Martini
Wagnero p. 174 Indignis Ordinatos professus erat, pessimeque. Vero casum
suam fuppetur, conscripsit unicum ouile Catholicum; seu Conuersionem,
qua se abdicauit sacris nominis Leutschouia Tertia III Pentecostali 1668
Titulum vnicuique ouile Catholici gerentem. Impressa est hoc Concio 1693. 4.
"Tyrnauia, Caussa. Vti Georg Ducholtz Rector Kelmarskiensis annotauit,
"apostasia erat, non agnita veritatis, verum quod incuria eius e quo medietate
in horreo quodam patris Iglovia combusta sit. Liber & Dab Spunli
Franzselam, titulum saltem nominis huius refert, sed eum non agnoscat
autorem. a. Disputauerat etiam Praefide Jacobo Skinit Lero Witteberg
1659 de Praemunitioribus Fortificationum.

"Eius referendum est delictum
"Eius coactis Hieronymo
"manus, propterea ex quo non
"Hoc quidem non solum, tamen
"informatio esset, petenda
"eius nonnullum ab huiusmodi
"illud opus alienum erat, est
"Symbola Dni Mickinsky.

S. X. Georgius STRAKOCZIV. Patria Kelmarskiensis. Fi-
lijs pueritia exutis Eperieffini alioque studiis sub disciplina C. Dni
Andreo Horuath, N. Joh. Bayeri seculo inuigilauit, vnde etiam a Georgio
Montanis euocatus est ad officium Rectoris, cui perat sex annis. Tandem
Cui potat Mickinsky: ante annum 1672 Pastor Eccliae Sanozenensis, seu
Villa Johannis, cuius meminit Vernegut de Admirandis Hungaria aquis
et Filialium eiusdem Horvath ac Filii, ortu Johannis Filiczky de Phi-
lephus, Prae insignis clariae, factus. Vide etiam M. Georg Lang Oratio-
nem Parentatorum in funere huius viri An. 1677 d. 19 Oct. Lipsia habitam,
ex qua multa huc transcribi possunt.

S. XI. Johan. P. VLJNY. Transiluanus, Patre Michaeli
Paulini, Matre Sophia Wagnerin progenitus. Consilio viri Doctissimi Johan-
Fengeri, Rectoris Districzensis, sub cuius ferula felicia humanior litera-
rum iecerat fundamenta, Scholas Hungariae salutauerat. In quibus compara-
ta sibi Schola proficue possibilibi scientia, ad officium huius Scholae promo-
tus est. In Ind. Cto. per Martinum Wagnerum pag. 173.

* Hunc alii post Laetitiam ante
Kleinum collocant, nec inepte
antiquior enim est, quam ut
Ducholtzium feruore tempore
me accessisset, quippe qui
Pratoris Rectori Kelmarskiensi
collega datus erat.

S. XII. Philippus H. ASZIVS. Bela Pannonius, Patre
Emereo Haap, viro honesto, & Matre Barbara Frixin elegitimo thoro
natus. Orbatu parentis, promotus est industria R. Doctissimi Viri, Jacobi
Euchleci, Pastoris Schmölnerensis Cisterciensis, Retinens, Magdeburgum,
Lafisbonam, Vltimam suorum aditum usque undecimum extra Patriciam
sub vexillo Apollinis militans. Tandem ad Lar. Patris rediens, Roum-
ciam Scholasticam Magistro Monti suscepit; illinc in collegam Scholae Kelmarskiensis
adlatus M. Davidi Pratorii iam in promotione etate parrogatus est. Deni-
factus Ecclesiastes Raxensis in Ind. Cto. sub Pet. Tabl. p. 123. Vid. Eccl. II. Sch. Kelmarskiensis.

S. XIII. Georgius DVCHOLTZ. (Senior.) Libanio Lau-
sienfis Patre huius nominis ciue & Duellatore 1643 d. 11 May Matre Reutha
Millerin in luce editus, ex Schola Patria commigravit Olaspinum ubi colle-
ge munia An. 1665 suscepit. Continuuat studia apud M. Casparum Schön-
Schemnitzii, cuius cuius officio disputauit de Theologia principio. Collegam
postea Scholae eiusdem egit An. 1669, vnde vocatus Anno 1670 ad Rectoratum

Dopshen

Dopschenfem, annos sequenti ad regendam Scholam Montis S. Georgii, ubi
simul Notarium egit XIII Oppidorum, usq. ad exilium et duram captivitatem
Lublouienfem Anno 1675. Hic Catalogo Praedicatorum Scepulienfium Manu
propria, subfcripfit. Pullo in exiliu c. N. C. Kleschio paulo post et ego
Georgius Dueholtz Rector in Monte Georgii, nec non XIII Oppidorum No.
tarius nolens veritatem Evangelii abnegare, primo carcere dieq. in arce Lublo.
uiefi, foetore, fame & sui preffus, tandem illa conscientia liberatus, pecunia
multatus, in exilium pariter ire coactus fum. Exul quafcum exercebat: De
Anno 1682 ad locum Articularem Datisfeiluenfem vocatus, quinquennio
Ecclefia pfuit & ab errorib. Calvinisticis repurgavit. In exilium actus Anno
1688 ad ecclefiam Kefmarkienfem promotus, facra fincul Slavonica ad,
ministravit ad annum usq. 1705 quo ftationem fuam cum Parochia
Lomniczenfi, permutavit, factus Contubernii XXIV Regalium Paftorum
Senior. Ab Anno 1710 exul durante libero Religionis exercitio, ministeriali
peregiti munia. u. * Hae filius eius Georg. Dueholtz Junior, Rector
Kefmarkienfis, cet. manu gra, in Mfco Gymnafologia, non magis me,
quam vere adiecit. Idem de Christophoro Kleschio, hoc eodem loco occa,
fione Parentis fui, fequentia annotavit: „Christophorus ille Kleschius
P. L. C. ex Montegeorgienfi Paftore exul & hofpes Jena fcripfit ad,
cinctam Papifticae in XIII Scepulienfium Oppidis 1674 inftituta deformationis
enarrationem Jena Anno 1679. u.

* Sequitur Auctoris noftri Synopfis Scholae Georgio-Montanae.

1. Loci Descriptio
2. Commendatur a Jofo Frumentario, Cerevifta, & bonarum literarum.
3. Martinus Klesch officium defert & Wittenbergam obvenit, studio ergo & confertur Anno 1612.
4. Daniel Madelay a Jacobo Salai Praeceptore chariffimus nuncupatur circa 1613.
5. Elias Epiftherus 1621.
6. Elps. Lafitius, defertis Patria Scholis Regiomontum fe confert.
- * 7. Philippus Heibull, qui apud auctorem defectus erat, hui ab Anonymo
quidam in Mfco Gymnafologia collocatus est, allegat in ftinoniam Schola Kefmarkienfi.
8. Clemens Klein cum laude defert & Parentes recreat. 1622.
9. Andreas Schwartz paupertate invidente ftudia continuare non pot. 1648.
10. Chriftianus Langfeld in variis locis ftudiorum ergo moratus. 1652.
11. Andreas Thand Religionem defert, & unicum Oule Catholicum feribit.
12. Georgius Prakocius Exul Patria Lipfia moritur. 1677.
13. Georgius Dueholtz in exilio negotiari quam mendicare maluit. 1674.
14. Exitus Scholae.

*** Succedat his omnibus Symbola noftra.

Rectores Scholae Georgio-Montenfis (quorum Nomina An. 1662
a Christophoro Klesch loci Paftore ex ftatuali depraemora funt) fuere.
Anno 1559. Johannes Fuliczky N. 1559.
Bartholomeus Flaschenberg 1562.
Daniel Tornatilis 1565.

Paulus

Paulus Ficulneus 1566.
 Petrus Steinhart. 1570
 Cyriacus Dolocius 1571
 Sebastian Lahn 1573
 Andreas Dildhaur 1575
 Paulus Muncham 1576
 Nicolaus Topfchenus 1579.
 Franciscus Niger 1580
 Martinus Seruatius.
 Samuel Driceius D.
 Georg. Johan. Lontag. S.
 Andreas Niger. S.
 Abraham Christiani ab An. 1580.
 Martinus Pomeranus. D.
 Johannes Hermelius. D.
 Zacharias Frölich. S.
 Tobias Rechen. S.
 Andreas Kleiner. D.
 Daniel Naclaus. L.
 Johannes Erythraeus L.
 Daniel Madaius. L.
 Anno 1609. Elias Grifner
 An. 1610 et 11. Paul. Ritters
 An. - - - Johannes Krelt
 - - - Martinus Kerscht
 An. 1617 Elias Knichper. secundarice
 - - - Martinus Krelt
 An. 1621 Clement Klein
 An. 1624 Georgius Zeehuus

Anno 1627 Petrus Dingrich
 An. 1628 Tobias Turner
 - - - Philippus Langous
 An. 1629 ad 1635 Jeremias Albinus.
 Wesolienfis
 An. 1637. Paulus Titler
 An. 1637 Johannes Tyra.
 An. 1639 Daniel Perquius Igouienfis
 An. 1640 Matthias Vincentij
 An. 1642 Elias Lasstrus
 An. 1641 Stephanus Tamarisfi
 An. 1643. Graias Lilankius
 An. 1645. Michael Sebelius Msmicer.
 fis An. 45.
 An. 1646. Andreas Schuartz Imacenfis.
 An. 1649. Johannes Fabricius
 An. 1650. Joannes Paulini Transylvanus.
 An. 1652 Christianus Langsfeld.
 An. 1655 Paulus Hermelius Delesfis.
 An. 1657 Georgius Rochter Teuto-Lipke
 An. 1661 Andreas Thau. Georgio-Montano
 An. 1665 Georgius Strakori Kofe
 lienfis Epitessio vocatus.
 An. 1671. Georgius Decholtz C.
 binienfis Dopscha vocatus

* Haec omnia atque singula verbotenus desumpf. e. Marti-
 cula Bata Georgio-Montano, Georgio Krelt Patre Pastoris An. 1641 con-
 fecta, cet. quae tamen maximam sui partem est vacua.

CAPIVL XVIII.

De Schola GNISNENSIS.

S. I. Gnifna est Oppidum Lepusienfe, non e numero XIII
 Oppidorum, sed ex dominio Lublouienfi ad arcem eiusdem nominis
 spectans, Germanus Kriesen nuncupatum, capta in primis Salomonum nobile.
S. II. Martinus KLESCH Leutichouienfis Sopra-
 leno ex officio Cantoris, quod per breuium cum laude gessit, ad manus
 huius Scholae Rectoris commendatus, Anno Dni decessit Gnifnae,
 (aliis Sprethouus) V. D. Ministro Gnifnensi, ubi duobus annis cum semel
 moratus

pro viris
 Scholae
 de eo ten-
 de repeti-
 per L. D.
 Posterum
 prius fu-
 Sigismund

De se
* De

1. Oppidum
 2. Rector
 3. Casp
 4. Danie
 5. Nich
 6. Henr
 7. Vence
 8. Gratia

De se
*

1. Loci
 2. Gon
 3. Georg
 4. Johan
 5. Georg
 6. Thom
 7. Leon
 8. c. Ma
 9. Pet
 10. Ele

171
 pro viribus sibi concessis exactis, una cum memorato Dno Spiskoius per
 Archidiaconum Cracouensem in triste exilium actus est. Incola huius oppi
 di eo tenebrarum clementi sunt, ut vix vnica Evangelicus ibidem ampli
 us reperiat, in Ind. Cid. sub Petto Zablato p. 32. Paul commendatus est
 per L.D. Joh. Aerythraum Pastorem Durandensem ad officium Rectoris.
 Postquam promotus est Septembrium, ubi duobus annis postquam laborasse
 prius suasa Parentum ac amicorum in Patriam rediisset, per Profundum
 Rectorum Pacot in V.D.N. euocatus est. Ordinatus An. 1620 d. 26 Julij.

CAPVT XIX.

De Schola GOELNITZIENSIS.

* De Schola huius Oppidi, prater miseram auctoris Synopsin, nihil
 in M.S. Synopsiologiae reperit. Accipe itaq. L.D. rudem Scholae
 Goelnitzensis Synopsin.

1. Oppidum commendatur a Ferri Fodinis.
2. Rectoris & Notarii officium commune.
3. Caspar Janes Academicus Wittebergerfer 1620.
4. Daniel Olshner valedixit Scholae An. 1620.
5. Michael Tuelicis anore caritate vexatur 1631.
6. Henricus Leonhardi Rector & Notarius simul 1643.
7. Venceslaus Ritzmann Curriculum vite suae carmine scripsit 1660.
8. Gratulatio eundem Carmin Eccardo Ostia.

CAPVT XX.

De Schola GOEMOERIENSIS.

* Prater rudem Synopsin Schola Goemoerensis, alioquin
 haud inuelebit, producit auctor noster nihil, quod huius est tenoris.

1. Loci Descriptio
2. Donarum Literarum plantatio.
3. Georgius Martius a lobus ad Musas redit circa Annum 1632
4. Johannes Peratius 1633.
5. Georgius Wepdrinphye ex Familia Superintendentum oriundus 1690.
6. Thomas Schuschney.
7. Georgius Valentini 1705.
8. Matthias Creneky 1707.
9. Petrus Nagulaes Academicus 1715.
10. Elias Sartorius, Virtutum Paternarum Haeres.

473
se eiusdem vite socium futuram. Infelix, votorumq. deo sancto oblatum
immemor, scriptis huius conditioni subscripsit, duxitq. memoratam nobili
Virginem in conjugem. Verum utriq. digna res notata Thalamus
factus est Tumulus, & quod ipso Tumulo grauius est, per aliquot annos ambo
doloribus diuturnis corporis ac animi consumebantur.

§ IX. Refertur huc meretur fufius Schola huius, vna cum templo
Hanus-faluensi occupatio adurgente. Vix Archidiacono Saazfinski, Georgio
Terciangi per Dn. Scyll. Rymarum Bornemissa, attunc Comitatus Vice-
Comitem adhibitis Hajdonib. Comitatus, non obftante prohibitione Domino
rugi Terreftrium Euangelicorum, ac ad leges Patricas prouocatione. Anno 1717.
in die Laurentii, Martyris facta. Vbi diu primum Coemeterium tandem Tem-
plum quoq. inuaserant ipfiusq. defendentes, partim truculenter verberibus
affectis, partim vinculis constrictis. Ut testantur Species Facti per Euange-
licos Ablegatos Excellsa Commissioni Cafarico-Regia et Regni, Pefini Anno
1721 reftentata. Quae acta vniuerfa de occupatione templi huius haberi
poffent a relicta Vidua Scyll. ac Profe Dni Michaelis Bentiuani in
Hanus-falua constituta, vbi & Mandata fua c. Natis super inde emanata in-
uenirentur. Et hic & Natis quoq. filentium indictum, Schola cum omnibus
pertinentiis in potestatem Romanensium redacta. Cui Symbola Micrafsky

* Huctoris Synopsis Schola Hanus-faluensis

1. Cyppum nundinis proclamatum.
2. Padum incolarum in felis fuit erudiendis.
3. Joh. Drazdus (in superiorib. Drazdus) ab ouib. ad locas colendas vocatus 1634.
4. Math. Iohannides Imitator Praceptorum 1660.
5. Andreas Stanhouianfky perfectior docendo factus. 1660.
6. Martinus Peterpak Etiam Laduerum sequutus 1667.
7. Joh. Casparides ad fciuam detrufus 1652.
8. Nicolai Kararey vita mifera
9. Ignorantur reliqui Rectores.
10. Exitus Schola violentus 1721.

CHVT XXIII
De Schola HVGGENSI

§ I. Hybbe Germanice Gaip a Gepidis nomen fortitum Cypp.
Lym Cottas Cyppuensis, ad Dominum Ricit, Cypro-Viuat, Spectant,
horodum, Liptenperenianorum.

§ II. Johan. DVLVF Pybenfis in Schola Lent- Luaniana
pofuit sub Joh. Matthaei Zolnenski, & Iacob Splenio Literarum fundamentis
Veterofolui sub Iohanne Niano, et Eriano sub Iohanne Kotarius Lucu-
lenta comparata latinitate, prius Cantoris postea Rectoris in Schola Pa-
trici fubbenfi officium gessit, ultimo Luciuuensis Ecclesia Pastor factus.

§ III. Thomas

S. III. Thomas MARTINADEL Hibbensis in Marchia
natus Moravia studuit praesens Spect. ac Magnif. D. Ludovici Nyari
Domini Arcis Lencensis et D. Andr. Drossy Superintendentis
Bajmocenensis tandem consilio (officio) Cantoratus in Senica functus est,
illius sustinere persecutionem non valens ad eodem officium Tosebergam
peruenit, ac illine in Sattia 1674 regimen Scholae per septennium gessit
postea Pastor Luchunensis. In Ind. Ord. Sub Petr. Zablero p. 123.

S. IV. Daniel Jarkovicius Anno 1658. Novifolio Euocatus
Oppidana Scholae III annis profuit, promotus post modum ad officium Ministeriale Eccles. Cuius

S. V. Georgius MDCXVI Repnauensis vir pius et eruditus
Musici vocalis & instrumentalis, postea Pastor Ecclae Vichodmenensis unde
pulsus in Oppidum hocce reuocatus, in exilio per uicariam agens vitam, decessit in Ecclae Articulae

S. VI. Andreas PRERECIVT Teplica Scepriensis postquam
quinquennio Scholae Hibbensis fuisset in Scholam Patriam Teplicensem euocatus est.

S. VII. Simon DVORAK Scholae Oppidanae Rector et Organista,
Templo nostris adempto, cum Lepano seruauit. Decessit in Schola, relinquens
filium Johannem uelut Hanso appellatum non plenario sana mentis
usu editum, partem Organistam, asserentem, se in coxis equinis artem dandi
esse. Cinauit is Chorum Ecclae Scepriensis ab eo uelut Salario, contentus fuisse
ptereuntium. Si quis ore fistulauit, aut edentulum fistulare iussit, in furi-
am pene actus est. Extens, se non esse equum. Ante aliquot septima-
nas obitus sui, nocte etiam media se prius per Oppidum oberrando cecinit
Hymnum de euerfione Hierosolymitana.

S. VIII. Johannes NEZNY primus Scholae Articulae Rector,
expleto in docendo decennio ad Pastoratum Ecclae Luchunensis in Scepri-
sio promotus est ibidemq. Anno 1710 peste extinctus.

S. IX. Andreas KVREY Luchunensis ex Schola Nagy Salas
egressus studio Rector initio sedulus, postea vero sentiens se ob ignauiam
stultas inter Pastores in Ecclae diffeminatos Patronis iniuriam, priusquam
remoueretur, locum successoris cessit. Modo priuatus ibidem uicariatus, quo
suo frumentario domesticos sustentat.

S. X. Johannes KAZAR Rectoris S. Petri Filius ob ve-
rationis peritiam laudem promeritus. ** Hanc breuem, accura-
torem tamen Scholae Hibbensis, quam dedimus descriptionem deo magis
Georgio Duchetrio humori Rectori Kelmarskensi.

CHLV XXIV.
De Schola ISLOVGENSI
S. I. Iglovia Latine & Neocomium est Oppidum Sce-
piense, e numero XIII primarium, fodinis et officinis ferri
commendatissimum.

Circa A. 1726. Schola Hibbensis
patuit Joh. Baligovis
Lathorpio Trenchinien-
si. 29. successit Michaeli
A. 56. Alexandro Rutkay
A. 57. Johanne Krupica
A. 62. Sam. Saroffi mort. A. 1767.

olim com
Anno 15
erga Pa
Iraacem
in pite
Iacobo
neuler
in Ind.
Scholae
discipul
pat, ibi
Rector
& Clari
memor
muni
scribit
Klein
Solari
Iacobi
Nota
iam de
Pesch
Kleso
cum, a
Tare
" "
" "
" "
" "
" "

S. II. In

§ II. In scholis amplissimi huius Oppidi, & a libertate erga pauperes olim commendatissimi, laborantur inde fesse sequentes eruditione clarissimi Viri.

§ III. Caspar PRÆTORIUS Rector Scholæ Neocomiensis, Anno 1594. Feste Hermann.

§ IV. M. Gaspar. BELARUS 1600.

§ V. M. Joh. Georg. FVRLERUS, Dresdensis, Vir optime erga Scholam Patria nostra meritis, Joh. Wenceslaus Eremitanus Ecclesia Thiacensis Diaconus, & R. Dan. Cornidae Cooperator, fatetur se tam in pietate tum in liberalium artium studiis ab eodem, & a Dn. M. Jacobo Schickfusio, in Klustri Gymnasio Dregensi, quorum non nisi cum benevolentia laude & honore nomina se usurpare restatur, imbutum fuisse in Ind. Ordinator sub Petro Zablere p. 1. ad Annam 1614. Johannes Degen, Schola Menhardensis per Annam Rector, & post Imacensis Villa Pastor, discipulus eius per quinquennium, Virum Antum fidelissimumq. nuncupat, ibidem p. 5. c. Martineus Arelt olim Scholæ Patria Georgio Neptano Rector & Diaconus, honoris & gratitudinis debitae ergo Virum Antum & Clarissimum, cuius per sexennium discipulus extitit nuncupat, loco memorato, seu Indici Ordinator per Petrum Zablereum p. 6.

§ VII. M. Paulus MYLLERUS Wittebergensis, cuius eruditio, videbitur fere in Schola Rosobergensi, per Fortunum & Hollerum scribit in Ind. Ord. per Pet. Zabl. pag. 60.

§ VIII. Georgius PESCHKOVUS Warallien a Clemente Klein Neocomiensis, Rector Georgio & Neptano Humanissimus, Doctus et solers Rector Neocomiensis dicitur in Ind. Ord. sub Pet. Zabl. pag. 57. Jacobus vero Goltzius Neocomiensis, testatur Peschkovium XIII Oppidorum Notarium fuisse fidelissimum in Ind. Ord. per Pet. Zabl. p. 119. ac scribit iam Senatorum, fere eodem Goltzio l.c. nomen eius alii Peschkovius, alii vero Peschovius scribunt, et.

§ IX. Paulus AVSTERLITZ quem quarens discipulum fuit in Schola Neocomiensis.

+ § X. Elias LANY, 1636 videt. Dem eum Elia Lang ad Annam 1656 notent.

§ XI. Tobias POLLEVICUS, Anno 1638, fuit Palladium M. Dan. Kleschius vocat Praeceptorem suum fidelissimum Poetam Latinum et Graecum, oratorem facundum in Astron. Boniell pag. 22.

§ XII. Elias LANG Anno 1655, Decedenti Anno Matthiae Tareuicio Pastori Igloviensi, compati fili filii parentavit:
Ergone iam terris desertis docti Scholarcha,
Quem tenuit sacra religionis amor?
Discedo dicis, munerumq. relinquo malignum,
Exgemia qui trahit gaudia varia suis.
Cur hoc? Hesper eram, quoniam non inegla terra
Patria cuius erat: regna beata poli.
At Pater! ah cui nos desertos hucce relinquit,
Et cur tam proprio scandit ad astra gradu.

„En deslent

Narchi
a Nyari
endens
finitus est
Bergeram
up gessit
Euocatus
et eruditus
et unde
Arminianus
nfis notum
ocaturus
ganista
elinguens
mentis
artem dicit
entus fuisse
lit, in fuisse
a Septima
cecinis
hanc Rector
in fuisse
Nagy Salus
naia in
iusquam
titant, quod
ius ob re
accusa
debetur
og
indum fuisse
is ferri
§ II. In

En deflent multi tuisti tua funera planctu
Proh dolor! in variis Lempla Scholae locis.
Haecce furus, prolex, coniux maestissima lugens
Et totus populus, pulpita sancta Scholae.
Sed tamen haud mirum est mortalem morte perire
Atq. viros magnos si rapit atra dies
Ergo Deo viuas nobis si vivere non uis.
Atq. tua in tumulo molliet ossa cubent.

Anno
I Vando novem atq.ve DeCIM LVces aDVXit In orbeM.
Febr. Vrs. Antistes Caplt en IVs Mortis a MarVM.
Cypriotti a posteriori versu subtrahito manet annus 1664.) Collega
Iglouienfis sum fugebatur munus Joannes Potardes, Auditoris Deor
grus Nicetaides, Cantoris Johannes Pallikuss. Est Dr. Georg. Quindus Junioris Symbola

§ XIII. Georgii VI R. S. I. N. G. E. R. I. una cum Cyriaco J. R. R. S.
KOVITZGO meminit Dattohol. Wachsmann an 1631. P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
in Ind. Ordinationum per Petr. Zallerum p. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
ut auctor noster vult, ut mihi omnino non fuerit, nam testis eorundem Datto
Wachsmann circa An. 1631. sequentes floruit, ac ideo etiam de eisdem, tanquam
de sua aetate hominis testabatur. De Jatro Kouitze vide in Scholae. Epitaphio.

§ XIV. M. Johannes M. R. C. I. Leibicenfis, in Patria prius
Schola. Dector ad Castra Pontificia transiens scripsit Miceria Imperat.
Leopoldo I. Anno: Leopold. DV. flt FELIX In regno, VI. Vat. et
tr. IV. Mphet. Leutschowia, item Gymnasii xii. P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
Opus. Anno Wohlman! in IV. fuit Vniver. Coll. DV. In fest. M. V.
Offen Vom TV. CK. m. D. f. m. g. n. t. Item f. p. p. l. a. u. s. a. Saluatoris.
Pratulario votumum Dr. Zebryelowsky deutch. 1701. ac Est Symbola
Ducholczii Junioris, cetere, cetere.

- * Sequitur confusa auctoritas Synopsi Scholae Iglouienfis.
1. Legi Descriptio.
  2. Georgius Simonides et eius Literae 1686.
  3. Caspar P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  4. Caspar P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  5. Caspar P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  6. Georgius P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  7. Paulus P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  8. Tobias P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  9. Elias P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  10. M. Johannes P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  11. Cyriacus P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  12. Georgius P. 141. qui si Lectores Iglouienfes facit
  13. Exitus Scholae.

De Schola CAPVT XXV. ILLAUIENSIS.

177

S. I. Illauiensis Oppidum. In Lyti Comitatus Trenchiniensis
cultum et frequens. Sacem habet vago impendentem per Dn. Optatissimam
edificatam, postea deficiente illorum in Matthea femine, Fructuarius colla-
tam, qui in ea habent Claustrum.

S. II. Andreas **PAETORVS** Wana Tolna vicina Anno 1649
euectus, magna cum laude defunctus est officio huius in Schola, integro Septennio.
Peribens responsum ad Postulata XII. de doci Keddii Iesuita, Trenchini
impressam 1651. Inclaustrum etiam appensa Musarum Illauiensium puppi,
Fabr. Ielgephazy cum Eua Vifalazy, Aculi quondam Opstipith Caro-
ni Vidua, conopstante, anno 1654, vix etiam e puluere, molestissimam Schola
ad Postia Ecclesie promotus est. Ludo murus, cum sine repretensione gessisset
desiderium eius Cassenfel coepit, ut non quiescerent prius, quam cum pro-
ximo anno post, Pastorem Ecclesie sue viderent, habentem Samahelam
a cuius pedibus septemdecim annis considerent. Post primum exilium, furi
Septuagesimi tertii, supra millesimum sexcentisimum, quo passim tota Hunga-
ria affecta in Cotta Tarocriensi ad Ecclesiam dei apud diuum Michaelen sub-
fuerat; illinc iterum a gubernaculis Ecclesie remotus, praedictam vitam
in siluis ac solitudinibus exivit, ultimo res Patrie desperatus Transylvaniam
exilii Asylus petiit. Vide Synopsin vitae ac factorum huius viri Tobia Maspi-
Trenis, dispersae fionis Hungaricae adnexam Witteberge 168. - Mense Ianuario
fusus, ibidem Epitaphium eius reperitur.

Hungara me genuit tellus, Patriaque fugauit,
Papa, hic Transylvanas me mea busta tenent.

S. III. Johannes **PAETORVS** Trenchiniensis, Patre natus do-
hanne Hadikio Pastore primario & Seniore Trenchiniensi, mo super intendente
quoque, Successore Elia Lapij, munus quoque in Schola Illauiensi Rectoris fuit;
nisi postea ad officia Ecclesiae promotus anno aetatis 26. in festo Decollationis
Johannis Ordinis Saceris An. 1658 initiatus erat per Excels. Dn. Joach.
Kalinkiam ad Melezicz in Dominium Deczkouianum. Vbi per triennium
officio sacro defunctus per Comitem Nadaraly in exilium missus et debilio-
r thea sua rebusq; omnis exutus erat. Post perperum duorum annorum exilium
per Inclutam Familiam Ostlikianam ad Gorocz erat vocatus, obicium inde,
fessis hostiam infestationibus esset obnoxius, Diluina moridenda sic disponente,
per ordinariam vacationem translatus erat in Nagy Batatnam in Cottam
Soliensem. Anno 1664 Inde per Magnificum Dn. Canonem Ladeflaum Taji
ad Vagocz vocatus erat. An. 1673 occupato per Croatas templo trigi exi-
lio subiectus erat. An. 1674 pro d. S. Marry & regis Citatus coram Iurice
Delegatorio Posoniensi cum alia ministris stetit & sententiam mortis auctoritate
buit. Passiones suas delineauit Concione edita Juvvnyly Dn. Conf.
Specimen Hung. Lit. Gitting. p. 165. a. Ek. Simlady Dn. Dn. Misusfui manu dicta.
*gaudat iam Joh. Hadikii Rectoris Schola Illauiensis post Pastoris Vagocz
censis et S. V. C. meminit etiam Steph. Filatik in Curru Jehoud mirabili
Cap IV p. 12. tanquam sui generis. Exilium em trise subiit, ut dicere est ex Cap XIII
p. 89. eiusdem Curru Jehoud mirabilis.

S. IV. Paulo

§IV. Paulo MAJOR exuli a regimine Scholae Illauionensis, nuppi
 Filia Juditha Anno 1678 parricidi Andrea Sartorii d' 20 Febr. referente eodem Ma.
 Inigo in citatis superius Threnis Dispersae Sionis Hungaricae.

§V. Andreas ADOLPHY et.

§VI. Tobias KATZER Horum meminit Joh. Woodkuss
 Silesius ex Ducatu Fessinenfi, pago Ochabii in Mastic. p. 30 sub Petro Zablere.
 quas vero Urbanides Olechniensi ex Lotia Fessienfi olla Rector Scholae Sargolien.
 his, Katzerium Praesidem Scholae nuncupat in Ind. Ord. per Petr. Zablere p. 128.

§VII. Matthias PAZLA Huius meminit Andr. M. B. G. R. Rector
 Nagy Sargolienfi in Ind. Ord. sub Petro Zablere p. 170. & Jacobus Stanislaus Silesius, post
 Pastor Sufotich in Lotia Sargolienfi in eodem Indico Ord. natorum sub Petro Zablere
 20 pag 67. Praesitit vero Scholae Illauionensi Sargolien anno 1617.

§VIII. Nicolaus CSEKNEZY et.

§IX. Johannes LADISLAVS Trenchinensis, Stephanus
 Regis Deluschen olim Rector Scholae Berzeppienfi initia litterarum prope per
 septennium sub his Praeceptoribus posuit. in Ind. Ord. sub Petro Zablere.

§X. Joh. L. N. V. Domaznicenus, meminit huius Johan. Lang
 Cassensis post Rossariensis Rector, in Ind. Ord. sub Petro Zablere pag 203.

§XI. Jeremias POLAK

§XII. Daniel K. R. M. N. de quo videtur Scholam Moschouiensem

*** Sequitur Symbola Danielis Krmanni.

Scholam S. L. A. V. C. A. S. E. N. fouebat Magnifica Domus Oprostochiana.
 Litterarum & Litteratorum amantissima. Nicolaus J. ad quem Locutus ex aqua cali
 da Trenchinensis Diaecetes pag 551 legi. et Andreas promouerunt expensis suis
 Edignem Postilla Stockeliana circa annum 1595. Johannes Oprostoch Witelbe.
 re literis incumbens, produxit Orationem in Auditorio Magiore de Matheate, et.
 Comiti Georgio Thurz Regni Hungaria Palatino dedicauit Anno 1615. Fuit
 autem Andrea Oprostoch filius, anno 1600 natus. Vidit etiam Academicam Lyce
 ensen, Tubingenensem, Argentoratensem, Marpurgensem, Erphordenensem, Francofur
 tanam & Helmstadensem et insuper eruditionem ex perientiamq. sibi compa
 rauit. Joachimus Kalinkius Pastor Illauionensis in Lemnate Funero, quod in
 exequiis ipsius An. 1637. produxit appellauit ipsum Baronem Religiosum,
 in arte Palladis exercitatissimum, Baronem, sua aetate, in Hungaria literatissi
 mum unum, per aetatem ingenio cultissimo, eruditione varia, & inter pares
 fere incomparabili. Fratrem habuit Stephanum, trium filiorum, Nicolai
 Pauli & Matthiae patrem, qui illis in formandis Praecepit & Matthiam Pazur
 virum Doctissimum, qui Theologiae & Philosophica multis annis proponebat
 huic trigaetatum, & in funere Pauli Oprostoch Anno 1652 in eadem haec protulit:

Nocturna versare manu, & versare diurna
 Debia sancta fuit, maximus huic labor
 Scripta frequens voluit Claronum Theologorum
 Et cum scripturis contulit illa Sacris.
 Hinc scit articulos fidei tutarier omnes
 Contradictores sicq. ferire quirit.
 Legit & interdum doctorem Scripta Sophorum
 ac studuit puro cum Cicerone loqui.

Peribus

Artibus excoltas ligno complexus honore
 Si que graves his cum potuit miscere loquelas
 Si quis erat sagax, solert, discretus, acutus

Obitit a **Opstrosith** a **Opstrosith** Paulus hic alter erat
 De Nicolao fratre ipsius **M. Martinus Tarnocz**, Superintendens in
 Schematismo eius funebri An. 1660 in templo Illavienfi producto, testatur,
 quod didicerit eximias animi dotes Summate dignas, ut sunt, perspicacia,
 iustitia, sapientia mentis, constantia, fortitudo, primis vera Religionis
 alium, cognitionem, amorem, Deum, adeo ut egregie laudatis fuis propter
 maiorem vestigiis insistent, quod prius ardor in afferenda et conservanda fide
 religione, aequitate & honestate, tota patrias huius notus est, ne ad unquam, potest vi
 ta sua cursum voluerit recedere. A solis occasu non ad ortu solebat describere diem,
 certa diaria prosperitati, lectu digna, post se relinquent Historiarum, tamgravis,
 plimie Hungaricarum a Nicolao Illavensi descriptarum, & tractatum publicorum
 & nulla de eo rogari potuerit res gesta, quam non exakte & sope de verbo ad verbum
 eleganti recitarem audivisset scito. Non puduit Nicolaum Obititit reliqui
 oris sui, non pro ea, in eius causa, coram Monarcha, tempore Comitiarum
 Soproni celebratorum institit perorando malevole. Non pepercit curis modica
 cibis, non fatigis maioribus, non sumtis, ubi bonum ecclesie Dei commune
 promouendum fessit. Fluvius rei testes sunt honori celestis, Tot promeritis, Quia
 mensis, quas restaurandi causa ordinis collapsi, liberalitate sua, hospitii tan
 tuum amplissimi magni provisione promouit. Nec ille. Quid dicam de
Matthia Obititit. Id saltem, quod per diem & per noctem fuerit in lecti
 one Bibliorum, Theologorum & Patrum, nullumq; transierit manducum,
 quo non exercuisset diluissib Theologiae, pie doctus. Nec igitur etomus Obitit
 lithiana, Obite solebat frequentioribus alumnis schola, panem, carnem, et alia
 ad victum sapientia, & prospiciebat schola sua de rectoribus idoneis inter quos erat.

Andreas D. R. T. K. qui more sui temporis, assumpto Græco vocabulo sese
Andreas nominabat, Comparauerat sibi eruditionem in schola Schematiz
 ensi apud **M. Paulum Lentium**, in Danouicensi apud **M. Casp. Cholicum**,
 patris Joachimicum, in Frenchinienfi apud Nicolaum Haglinicum. Vocatus ad
 scholam Illavienfem regendam fuit circa An. 1598 postea vero An. 1615.
 Con. Rectoris partes explebat Danouicii, Rectoris ibidem **M. Elea Vrsino**,
 & Daniele Paulini, de quo ibi lege. Successit ipsi Illavie:

JOHANNES KACSER, Georgii Kacser filius, qui scholam Priui
 liensem frequentabat tempore D. Demiani, Galgocinsem tempore
 Pauli Mali & Nicolai Fadicinis. Inde vocatus erat ad regendam scholam
 Illavienfem, cui pfuit anno 1610 usq; ad. 1616 quo vocatus fuit in Diaco
 num Eccle Vagh-Vihelienfem per Alexandrum Berzouinum Pastorem
 & Propositum eundem.

Matthias P. Z. V. R., Turocio-Mossoniensis, qui primum
 schola Illavienfi pfuit, postea Magnifici Dni Stephani Obititit, tres supra
 nominatos aliorumq; Nobilium filios multis annis informavit in arce
 Illavienfi, aula Obititithiana familiaris factus, et per Patronum

suum

his, nupit
 eodem Ma
 Kodkuis
 Zalky.
 Targocin
 128.
 Agost. Reon
 eius, post
 tro Zalky.
 Stephanus
 hope per
 dan. Lang
 3.
 honuicem
 ofithiana
 aqua cali
 renfi fuis
 Wistler
 hat, et
 16. Fuit
 nian. Lyle
 Francosur
 ubi compa
 quod in
 quosum
 literatissi
 ter patet
 Nicolai
 iam Pazur
 roponebat
 et protulis
 Petibus

„ suum Stephanum Optico Joh. Libera Hlavijs domo donatus, expensique ipsi
 „ ut in aula Ferdinandi Caesaris factis, nobilitari axioma ornatus erat. Scripsit
 „ varia carmina, inter quae: Pia meditatio sanctissimum nomen Salvatoris
 „ proprium unum, nuncupativa vero XCIX. concernens, Carmine Elegico, Eli
 „ conis ignaro, accuratè elucubrata, & universitati Dominorum & Magnarum et
 „ Nobilium incliti Cottus Trenchinensis pro fœdera anni:

„ Sedecio centeni, bis quinq. lustra sequentes
 „ Oblata, anno fatali illo Climacterico Vitae Rectoris. B. Camini huius Subiunxit
 „ Hexametrum, qui 3500028500 vixit, verbis, servata Heroici Carminis lege,
 „ Semper ac ubique salvis, variari possit. Ita vero sonat:

„ Sol, Rex, Lex, Lux Spes, Rex, Dux, Pax sis mihi Jesus!
 „ Subiunxit etiam peraphrasin. Cygnea cantoris. Peru. Kysk. miloskroy
 „ Iambico, Dianestio, et quidem Rhythmico, nec non in propria Octosyllabiarum
 „ Anno 1652 edidit. Lachrymas in obitum Dni Pauli Ostroth, Discipuli sui.
 „ Epicedion in obitum Susanne Corvini An. 1655. Mnema Jureceus & N.
 „ Zacharo Kalinkii. An. 1656 in ecclesia Cassensi mortui. Colossos Hymnos
 „ honori & nomini (eiusdem) N. Zacharia Kalinkii Antistiti Cassensi, dum du,
 „ ceret uxorem venerandam virginem Helenam Mariborsky. Ed. 1655.

„ Successit ipsi in Schola Hlaviensi Johannes L. M. alio cognomine
 „ Gaban dictus. Ex Rectoratu Salgoviensi An. 1629 huius vocatus, postquam
 „ Salgocui VII annos iuventuti impendisset, hinc autem elocuit decem annis ab An.
 „ 1629 ad 1639. Admiserat Zolna Rectorem N. Gregor. Lanj, Bittha Zacha.
 „ riam Lanj, rexit postea Scholam Rajecensem VII annis et Hlaviensem X in
 „ tegris annis, usq. absolutis vocatus fuit ad Ecclesia Doteschouensi anno 1639.

„ Johannes SSKROVSKÝ ex Rectoratu Okolicnsensi acceptus
 „ fuit Hlavijs An. 1639. Tractaverat literas Drizna sub Rectoris Johanne
 „ Rotaride Johanne Bernagio, Capone sub N. Michaeli Krumpnic, Waxallij
 „ sub Tobia Polucio, Leutichouia sub N. Johan. Windisch, indeque erat in Scho.
 „ lam Okolicnsensem vocatus, & fuit illi annis tribus cum dimidio.

„ Jeremias DZIK, Driznensis, Episcopi Stephani Alarik Pa.
 „ trois Cesovienis filius, qui studiis operam dedit Rectori Lincho, Mironij,
 „ Ciprij, Bartolomeo, Adolpho. Rediit, vocatus fuit in Con-Rectorem Zofonium, de in
 „ de Rector fuit Teuto Mopenis, tandemq. 1648 Rector Hlaviensis. Postea vocatus
 „ fuit in Pastorem Eccl. Hlaviensis An. 1641.

„ Johannes NOXITOLIS, dictus Krabky, patria Dezerienus,
 „ Successit ipsi Anno 1641 adultus factus perpendit ab ore Joh. Kradky Rectoris
 „ Trenchinensis, per integrum lustrum ipsi adhaerens. Zofonii, audierat & N. Joh.
 „ Jac. Heideimajerum per biennium. Ex partib. Trans-Danubianis veniens, accepit
 „ vocationem ad Scholam Hlaviensem, & postea in Diaconum Hlaviensem An. 1640.

„ Johannes DVARSKÝ, An. 1641. Duxci, Pastoris Truseensis
 „ filius, tractaverat artes ingenuas Bittha Rectoris existeret N. Elia Lang, do.
 „ soni audierat N. Dn. Fleffenbacherum, triennio vixit Gerneghuzi Kope.
 „ gini, Leutichouia perpendit ab ore N. Joh. Windisch, adierat etiam Regiomon.
 „ taran. Scadequam et audierat Calocum & N. Kuch. Cisterum rdux vocatus fuit
 „ in Rectorem Scholae Hlaviensis & fuit illi per IV annos, usq. finitibus accepto vocati
 „ onem ab Eccl. Donalovienis An. 1640.

„ Caspar

Carppar ZELNYKIVS, Wacnerfcs, studuit in Schola Patria Rectore
existente Petro Dolnari, Brizna sub Reo. Joh. Dolnai, Vagh-Vjhelluri sub Reo.
ratu tunc Receptoris, in Schola Cholcsnensi audiuit Johannem Gylrowinam, cui
succellit in Receptoratu, quem administravit per IV annos. Deinde Rector fuit Welislen,
fil. & demum Hlauienfis. Ex hac Schola vocatus fuit in Diaconum Hlauienfem An. 1647.
Andreas PASTORIUS, Georgii Pastorii Rectoris Scholae Baynerfcs filius.
Literarum elementa hausit, a Patre suo, & abbatu illo, adit Scholam Danouienfem,
et tractauit studia, Rectoris ibi existente M. Doh. Lang illo decessit adit Danielen
Lang Receptorem Crejtenfem, placuit Rami in harentem, illos mortuo, post annum
cum dimidio elapsu, adit M. Joh. Kircherum Rector. Danienfem, & subfinit ibi
per biennium. Deinde salutauit Scholam Johannis Bugae, Rectoris Tomprouenfis, etiam
Remifficac Philosophia addicti, adhaefit illi per annum & fex menses. Postea quafi
uit, sed inuenire non potuit in Patre Hungariae fuperioris Kamistam Praecepto-
rem. Deceffit Zolnam ad R. Augustini, Alnorja huc vocatum, Epilog. & decessit
audiebat fuccelforem Andream Herdath, rei mox vocatus fuit ad Scholam War-
nenfem Regendam, fuperatit in ea annis duobus, uocationem accepit ad Scholam
Hlauienfem, & pofuit illi ab Anno 1648 ad 1655, quo factus fuit Diaconus Hlaui-
enfis. Anno 1655 numerauit XXVI Auditores in Schola Hlauienfi, quorum nomi-
na praefant in Coloffis. Hymenais Matthiae Gazer Anno 1652 typis Frenchi-
nienfis, in mimi Cyrauit Andreas, Pastorius Rector Hlauienfis Refponfionem
ad XII Pollulata Joefoci Keddi Jefuita. Idem Pastorius in honore em nupti-
arum Dr. Matthiae Gytrofa produxit Actum Sceniam sub titulo. Theod. o.
rur nuptiarum. Anno 1654.
Johannes PETACIUS, alio cognomine Duzik Patria Briznenfis
Rexit Scholam Hlauienfem ab Anno 1655 ad 1656.
Johannes PASTORIUS, filius Jona Hadiki Pastoris Ecclae Fren-
chinerfcs, & Ven. Cont. Senigis, tunc Dero Rectoris Trechinerfcs. Studiis in-
uitus Solna, Frenchinii, Danouitci, Pofonii, Leutichouia, Lennici, Otente
Ripendit Helvethariano, vixit Witteberga per triennium. Redux accepit voca-
tionem ad Scholam Hlauienfem, rexit ea per fannos duos, poftea accepit
uocationem ad Eccliam Melchirenfem, & que Anno 1658.
Stephanus FRANKIUS Linchouienus, in pago Cottus
fontenfi, & fchouo dicto natus, Patre Francifco Faranczik. Vixit in Schola
Paffienfi, Crefek-Vuarienfi, Comaromienfi, Lapenfi. Postquam Diploma Hun-
garicum imbuiffet, dixit Alnorja, fub Rectoris Eua Lang, Paffini fub Reo.
re Stephano Dledidat, Brizne fub Andrea Anoreio, Solna fub Andrea Hor-
uath, & Nicolao Vignini volens magis perfici in Philofophia Kamda, adit Joh.
Petronium seu Duzik Rectorem Briznenfem. Deinde factus fuit Rector
Vagh-Deftercenfis, abfoluit 7ptennio Rector Hlauienfis, fed falfem per
fex menses, mox enim acceffit Matthaeo Sabbaticio Diacono Hlauienfi An. 1659.
Matthias FRANKIUS ex Rectoratu Vagh-Deftercenfi
vocatus Hlauiam, locuit in Schola eius ab Anno 1660 ad 1664. tractauerat
huc laudabiliter studia fua Alnorja apud tuupculum fuum Joh. Augustini,
Rectorem ibidem, decesseratq. cum eodem Solnam & Danouiciu, adhaefit
etiam Andrea Pastorio Rectori Hlauienfi, et pauxiebat ab eo Kamdaa fup-
ponicam doctriam per quinquennium. Adit em Alnorja apud M. Joh.
Düringerum; aft Hlauia fub Joachimo Kalinkio fupetintendente,
et Andrea,

Augur

181

enferque ipi
erat. Scripsit
laboratoris
Ecliaio, Eli
Magnam et
in fubfinit
Armini lege
us!
milofim
huana pofu
ipuli fuit
verena M.
Hymenais
enfis, dum du,
cognomine
et pofquam
annis abf.
pcha Zacha.
ienfis X in
1639.
fi pofquam
Johanne
Wakallii
erat in Cho.
Alarik La
ho, Alnorja
Brizna, de in
vocatuf
zerienus,
li Rectoris
hat M. Joh
nienfis, pof
An. 1646.
Frufenfi
la Lang, po
unizt Hofe,
Regimor,
vocatuf fuit
nt vocati.
Caspar

et Andrea Sartorio Seniore Contubernii, cum aliisq; conuersatus, lectione ni-
mia, oculos suos corruperat. Tandem 1664 Diaconus Hlauiensis factus fuit.
Nicolaus FADRICVS ex Rectoratu Warnensi delatus in
Rosaburgensem Scholam, ex illag; post annum, in Hlauiensem, cui per tres
annos operam impendit et vltima, vsq; ad annum 1667. Hic Nicolai Fabri,
cuius acumen ingenii sui ostendit in Carmine funebri Egeacio scripto in octuor.
Elisabetha Thoekeoli Dni Stephani Petroci Casparis. Prodit Lessus Egeacii Thoekeoli 1667.
Nicolao Fabricio successit Elias AVSTINVS habens scho-
la moderatus per annum, ab anno 1667 ad 1668. De quo plura in 8. De Scho-
la Hlauiensi. Prodit exercitatio Theologica de St. et Individua Trinitate, quae
proposuit Elias Augustini Rector Scholae Hlauiensis, Respondente Mattheo
Polereer Ki, Thuroceno, Prodit Zolna apud Joh. Dader. Anno 1668.
Successit Tobias M. S. N. C. V. Danielis Naspicii filii
ris Kostolnensis ad Collegium filius, huiusq; Dubnicus sub Nathao Sebatio,
per III annos, Vagh-Vshellini sub Daniele Terticio per annum, Hlauia sub Chas-
thia Schmuelio III annis. Eperieffini quatuor annis, sub M. Joh. Sajero Rectoris
et N. Isaac Zabario Con- Rectoris. Huiusq; Professores, recens aedificati Col-
legii ferme per biennium. Per Naspic. Spaniscum Hyan, tam in Collegio studiu
Hlauiensem vocatus fuit ad Regendam Scholam Hlauiensem, ei q; fere per annum pra-
fuit. Postea Rectoris agebat Scholam Hlauiensem per biennium. abcepit anno 1671 voca-
tionem ab Ecclia & factus fuit Diaconus Hlauiensis. Creatione Hlauiensis factus
paruit, sed damnatus fuit in Carceres Leopoldopolitanae, & ad Neapoli tanq; tunc
mes. Cum deo suo Johanne Simonide ecclia Wittebergam venit, ibiq; disputa-
tionem produxit sub Praefilio D. Joh. Delit Schmidt de vera & Clara Apo-
logia Apostolicae coram Felice Praefide Hlauiensi explicatione, & applicatione, h. e.
solida demonstratione Aresin, seditionem & Templi Dni profanationem,
indigne imitari Augustanae Confessioni ad dictis Anno 1679. Publicauit
etiam Zittauiam triplex P. P. P. Pastore, Praetore & Praeceptore pronatam.
An. 1679. Item Synopsin vita ac factorum L. Andrea Sartorii sacri sui Witte-
bergensis Anno 1680. Reditus in Hanguariam ad regendam Eccliam Hlauiensem, Ed. de B.
hemicum libellum sub titulo: Hymnologiae D. J. Winnice obnoxiata Deo
An. 1682. Hlauiam introductus fuit An. 1683. Sed An. 1684 remotus fuit & in
Zauia. Praedicauit in arce Slavonica vsq; ad An. 1688. Postea fuit Eccliae
Hlausensi, ad Thermas Hlauenses. Inde vocatus fuit ad Eccliam Zay Vroccen-
sem, cui aliquot annis praefuit cum varia fortuna. Ibi etiam diem obiit supremum.
Vix meliore fortuna dignus. Disputauerat Eperieffini Praefide Lauerio, de
Apologia Entis medio natura. Conseripserat etiam in Vroccz. Compendium
Grammaticae Bohemicae, siue Orthographiam Slavicae, sub titulo: Synopsin
Prima Lonsenskes, Leutschouice An. 1696. In schola Hlauiensi habuit successorem
Paulum M. S. N. C. V. qui & Academia Wittebergensi Rector, voca-
tus fuit Rector Scholae Martineopolitanae in Cottu Juragensi. Produxerat Witte-
bergensi de Ministerio Eccliae An. 1687 sub Praefilio D. Joh. Deutzmanna,
item de Providentia Dei sub eundem Praefilio. An. 1688. Et Martineopolis, D. de principis
Scholae Hlauiensis An. 1683. Ad mox vocatus fuit in Eccliam piceam Cassensem.
Successit ipsi Daniel K. M. S. N. C. V. Wittebergae Redux in Hlauiam, sed
modo eodem anno 1684 in exilium missus fuit. Hlauiensem praefuit, vna cum An. 1686. St.
uereulo suo Dno. Tobia Naspicio. Hic Naspicq; decessit Wittebergae in Hlauia
enset de ser. vinda.

De Scho
81.
promiensem Ca
811.
typis, magna
Loca Theologi
Ministerium
singularem A
Dafili Fern
8111.
Michael
phanus Let
Lo
* Integ
rit sic, q
* Not
bili Cap VIII
qum Gnd
dm vbo
zium cet
Luarit
De S
Micha
in Cronpa
De
e numero
Folichio
bonarum
6
faberip
inter alio
commo
8
Frolichiu

Cap. VI. XXVI.
De Schola KERSZT-VARENSI.

§ I. Kersztur est Oppidum cultum & frequens, Inclitum sem.
moniensem Comitatum fice sua amoena exornans.

§ II. Reddidit hanc Scholam celebrem Typographia huius loci, cuius
typis, magni nominis Tubingen Theologiae Doctoris Natho Hassenrefferi
Loci Theologici, per Emericum Zvonarits, Crepigiensem quondam J. D.
Mensestrum in Idioma Hungaricum translatis An. 1614 cum Epitaphione
singulari Stephani Klaphekouts Superintendentis, Danielis Petrij
Basili Tempet, Michaelis Zvonarits, Gregorii Petrij seniori impressi fuer.
§ III. Inter reliquos, qui hoc in Ludo laborarunt referendus est
Michael ZVONARICS, cuius vita succinctam Typographia He-
phanas Lethenyei, Concionator Crepigiensis, suis metris Poeticis comprehendit.

Postquam faruarii donarat, Prole Parentes
Nascula Zvonarics Coelitus ipse Deus.

* Integra Typographia habetur in Catalogo nostro sub eodem Zvona-
ritis, quod inde improperum huc inferenda est. cetera.

* Notari digna sunt, quae Steph. Palarik in Curia Johanne Mira-
bili Cap. VII. pag. 39 de hoc Zvonaritsio commemorat. Scilicet. Delo Synli-
gum Indultibus Praeff. Paulus Nadarits, fruum Briest-Hebma-
dum vltor famiundigum Johann Zvonarits in fruum baptum
zinn cetera. Legenda integra narratio in auctoritate s. c. gloraticum
Zvonaritsii de Nadaritsio Praeffata, ac Persecutore futuro continetur.

Cap. VII. XXVII.
De Schola KRONPACHENSIS.

Michael VDGCS, alias Richter Teuto-pronensis, Dector
in Cronpach, in Ind. Ord. sub Petio Zablere pag. 200.

Cap. VIII. XXVIII.
De Schola LEIBITZENSIS.

§ I. Leibicium est Oppidum Inclitum, Leptusienfis,
e numero XIII amplum Keshmarking maximum. Describente illud. Dau.
Frölichio in Geographia Practica p. 352. qui etiam pag. 353 de exercitiis
bonarum literarum quaedam addidit.

§ II. Inuariatiae Augustanae Confessionis prius Keshmarkino
Subscripti, viri q. delectur. verabatur, quib. deinde repositis cuiuslibet opus. huius
Inter alios Johannes Serpiluma Guttengeri in spec. Hung. litteraria p. 350 descripta. tamq.
commo. o. cetera.

§ III. Ioannes FRÖLICHVS, Vixit heie Johan.
Frölichius Anno 1594 quod testatur Carmen eius fimbriae, Scriptum
Anno

" Anna Wolkensteiniana. Est Symbola Dan. Krümann. Cui sequentem Dni
 " Nicolskii habuimus: Sic Johannes Froelichius in certamen condescenderat
 " cum Martino Wagnero ex respectu propositionis: Solus Christus est Deus, vel Chri
 " stus est Deus Deo, quam Froelichius negabat. Unde opposuit et Martinus Wa
 " gnerus Demonstrationem, qua probare voluit, quod dicta Propositionis: Solus Chri
 " stus est Deus, vel: Christus est solus Deus, sit analogia Christiana fidei. Huius
 " iuxta desiderium Froelichii ostendit I. ex Scriptura L. II. Ex Patribus Orthodoxis
 " III. Ex corpore doctrina Christiana Philippi Melancthonis. Partim in die
 " Decollationis Johannis Baptista posuimus compiti An. 1587. Tandem Pastor erat
 " in Kapostafalu, et mortuus est An. 1597. Martii XXIV. Regalium p. m. 925
 " Accusq. Nicolskii. Vide pter Medullam Geographia practica filii eiusdem
 " Dan Froelichii Mathematici Casarii in qua pag. 352 fuit Patris: Johannes
 " nimirum: cum Reverentia meminit, etiam Güttingerum L. II. p. 160. *
 " cessorum Johannis Froelichii nomina iniuria temporum delevit, et plurimis Reperit athen. compiti

IV. Matthaeus WITZ 1622 de quo vide Scholam Delensem, ubi ille Vites appellatur.

IV. Gregorius HREIT. And. Viri Joh. Mylto Georgiomontani filius et frater Martini quondam Rectoris eiusdem loci. Hic postquam Leuthoum per quadriennium Viterum & Horleum audiisset, Petinum profectus, ubi per biennium tandem in Daniam ubi triennium bonis literis incubuit. Tandem Patre & Fratre demortuis Patria restitutus, Ecclesia & Schola Regimen suscepit Anno 1624. 17. Maii qui erat Dominica Quasimodo geniti, Iste etiam vixit occasione ordinationis conscriptus in Ind. Ord. sub Pet. Zablerero pag. 76.

* Alter Anonymus sequentia de eodem habet: Gregorius Hreit Georgiomontanus vir And. Johannis Bate Georgio-Montana Pastoris bene meriti filius. In Patria Schola Latine Regis & Grammaticae fundamētis imbutus, pignus illi, Scholae N. B. Viteri, et Transilvai Horlei dissimulatus exstitit, post salutato Zacharia Flovedelo Dico, Petinum profectus, ubi triennio consumpto, Patria eum per triennium aluit. Domum reuersus Leibicium per Joh. Petrum ad functionem Scholasticam vocatur, 1624. 15. Cal. Maii qui erat Quasimodo geniti, Regimen ecclesiae & Scholae obtinuit, sed non ordinatus. Post breve tempus a Rectoribus in Pastorem electus, Ordinem suscepit in mense Septembri anno eodem.

VI. Josephi PRETORII. Rectoris Leibicensis meminit Samuel Oleonius olim Pastor Rectoris in Ind. Ord. sub Pet. Zablerero p. 160

VII. Venceslaus RITZ M. N. natus Tescini 1634 hoc Carmine in Ind. Ord. sub R. E. D. M. Michaeli Löffmann p. 21. Victor Juan de Serris:

Natus Tescini 1634	- - - - -	Silesia me genuit, sed Pannonia auxit.
1655 - 56	- - - - -	Thorunum et Petin dulci sinu tenuit.
1657 - 58 - 59	- - - - -	Petria ad Varnum cepit domus sine celebrare
	- - - - -	Instellans animo pulchra alimenta meo.
1659	- - - - -	Tectis his lectis, reuic foua comitatus.
1660	- - - - -	In Lubum Patrum Pannoniam meam.
	- - - - -	In cursu stanti Penes Clarissimus Ultro.
	- - - - -	Cum spe consilium contulit ex animo

Istem V
 enfi Diac

gestis ap
 " Iglouiam
 " Greg
 Anno c
 XXIV

1. Loci
2. Tarta
3. Anno
4. Test
5. Greg
6. Jo
7. M.
8. M.
9. Ven
10. M.
11. Exu

ntem dñi
 efuendat
 u, vel Chri
 ornus Wa
 Solus Chri
 dei. Klud
 l'Orthodo
 in die
 stor erat
 p.m. 925 u
 illi eundem
 Johannis
 p. 160. * Ju
 es. aben. comp
 Delenem,
 Georgio mon
 postquam
 Petrum
 iperis in
 hā. s. Chlo
 erit. Jode
 76
 t. Scopia
 it. filius
 quoniam
 saluato
 mte. d. via
 nli ad fun
 agerit
 mpus a
 no edem.
 eris me
 ero p. 160
 ni 1634
 descriptis:

Sceptra Sepolo tandem dederat mihi foeta metallis - - - - - 1660
 Pölnicz, post Leibitz recta fabre iubet. - - - - - 1661
 Sic igitur passim moderabar castra iuuentae,
 Annos, quot cultas Castalides numeres.
 Anno quo metum hoc scripsi Pölnitz reuocauit. - - - - - 1669 d. 30. May
 Pulpita committens sacra regenda mihi.
 Cassiois sacro titulo sumpto Deas Atene - - - - - d. 13. Aug
 Tunc moderer vigilans qua pietate gregem.
 Deniq' dona dato, tractandi dogmata pure,
 Quo Pölnitz surgant commoda multa mea.
 Quot reliquam vita concedas ducere sanete,
 Tandem ut Te latus perpetuo videam. Atene.

Ioh. Venceslaus Ritzman gratulatur est M. Abrahamo Eccardo, experi
 ensi Diaconum, ad Pastoratum Leibitzensem translato, tali Carmine:
 Quos prius affectus, dexteros Eccarde probauit,
 Excitat hos candor vota dicare tibi.
 His ego non cedam! sed pauca dicere conor
 Ludo p'fens posuit temporis Articulus.
 Quem quondam tuos Lycophanta fide remouit.
 Hunc sua iam merito gloria amoena manet.
 Inuide, viperæ rabiei capere dente
 Eccardum cessa, cui Deus ipse fauet.

S.VIII. Ioannes PERPESIVS cuius vitam & Scripta te,
 gesis apud Czuittingerum P. H. L. pag 351.
S.IX. M. Johannes MARCI in schola Patna Rector, post
 Iglouiam euocatus, doctrinam Euangelii turpiter abiurauit, Con-Rectoris functi,
 en Leibitzii vestiuit, tum Cl. Joh. Martinus Meissnerus, ex Est. Gymbo la
 Georgii Buchholtzi Junioris. M. Joh. Marci erat Rector schola Leibitzensis
 Anno M. DC LXXII edito Trocinio Logico atq' Pastoribus Septabernii
 XXIV Regalium dedicato, clarus. a Haec de Marcio Ioan. Niccinski adiecit.
 * Rectoris de Schola Leibiciensi Synopsis.

1. Loci descriptio.
2. Fata Gymnii & Pastoris
3. Anno 1600 Elogium Johannis Froelichii
4. Testimonium Philii de Patre.
5. Gregorius Frelt cursum studiorum Academicorum interrupit 1624.
6. Iosephus Fraterius 1625.
7. N. Lipotzke vir doctus 1660.
8. Mathaeus Vitz.
9. Venceslaus Ritzmann.
10. M. Johannes Mari
11. Exitus Scholae.

CAPITULUM XXIX

Sceptra

CAPUT XXIX
De Schola MARTINO POLITANA

S. I. Martinopolis est Oppidum Incoliti Comitatus Thurociensis, Crypta Illustissima Familia de Rewa nobile.

S. II. Michael ROTACIVS rex hanc Scholam anno 1609. a Feste Dan. Hermann.

S. III. Andreas RAHSHANVS circa annum 1625. referente eodem Dan. Hermann.

S. IV. Jacobus MATHIAS successit Rakland. eodem Daniele Hermann teste. * Jacobus Naytan, Elia Arabici in elementis hanc in Schola Praeceptor.

S. V. Michael MATHIAS circa An. 1650. ut refert eodem Dan. Hermann.

S. VI. Martinus ROTACIVS circa An. 1658. eodem Dan. Hermann teste.

S. VII. Paulus MATHIAS de quo plura in Schola Illacuiensis de Scriptura. vixit in hac Schola An. 1669. produxit eodem Anno Dissertationem de Principio Theologiae, Respondens Francisco Zrupka auctore eodem Dan. Hermann. * Progit memorata Dissertatio Zolna Anno 1669.

S. VIII. Michael MATHIAS successit Paulo Maiore ut notat eodem Daniele Hermann. * Huius Oppidii Scholam s. ut narrat Mattheus no. eodem fecit Michael Carlowitz in Italia, in Neapoli mortuus. Habebat eius Dissertatio Theologica, de Persona Iesu Christi Aetate quatuordecim Praeside Ph. Delitschmanno An. 1669. defendebat.

*** Symbola Anonymi de Schola Martinopolitana sequentes commemorant Rectores.

Andreas Rakshany
Nicolai Molitoris } Thurocienfes.
Georgius Rohati

Jacobi Naytani Tolperis et Johannis Braxatous Alipienfis Horum omnium, tanquam Patria suae Praeceptorum cum honore meminit, Nicolaus Zyrko Thurocius Martinopolitanus, qui bonus literis per eodem (re) esse imbutum in Indu Ordinatorum per Petrum Zablerum pag. 199.

Anno 1637. quod etiam huius Scholae idem praefatus Nicolaus Zyrko ut videtur est l. c. sed postmodum introductis per Dn. Hereditarium Dnum Magni. Franci. Reuay in Parochiam Episcopalis alterius itidem mare re consociatione lauris aduersa non concessit. Ideo An. 1639 iterum Operis suum sub disciplina Duxneri et Duxneri concessit in Ind. Ord. sub Pet. Zabler. pro.

*** Quidam Anonymus Crestelii curatorem meminit eumq. ante Moliterem in Naytanum hoc modo collocat:

1. Caspar Crestelius Emeritas Kis, Agi Wamallienfis Kraßno-hortensis Rector, postea Rakshanyensis et Dernionienfis Pastor, in Ind. Ord. sub Pet. Zabler. pag. 139. Teperfalway virum eruditum non cupat, in Ind. Ord. sub Pet. Zabler. pag. 39. Samuel Eliae Rosbergenfis olim inferioris Tebel ad Ep. Rectori nuncupat humanissimum nec non Doctissimum Virum apud quem sexagennium perfecit honestis nauando Literis, in Ind. Ord. sub Pet. Zabler. pag. 52.

2. Nicolaus Molitoris, de quo vide Scholam Vetrozoliensem

3. Jacobus Naytan Veriusq; mepinis Melchior Rodam Martinopo,
Eranus in Indice Ordinatum sub Petro Zablero pagina 177.

* Auctoris nostri de Schola Martinopolitana Synopsis.

1. Descriptio loci
2. Elogium Cuium.
3. Michael Lechatius.
4. Anno 1616. Andreas Rakfani.
5. Jacobus Naytan
6. Anno 1650 Michael Rogacius.
7. Anno 1658 Martinus Lotarides.
8. Paulus Malet.
9. Michael Paulouitz citatus Isoniam Anno 1670.
10. Exitus Scholae.

CAPUT XXX De Schola MOSCOWENSIS.

S. I. Mossouia est Oppidum Indycæ Familie de Rewa in Indycæ
Comitatu Funderiensis finem, amplum, amœnum, et mercatu belidonia,
dali non postremum.

S. II. Paulus MALUS inter Rectores Mossouienfes fere primas
tenet. De quo Joannes Micsinski sequentia nos annotaui: „Anno 1597
Paulum MALUM Lypfouienfem, inter Rectores, Ludj Mossouienfis quicque
Cuium moderatum fuisse constat ex Epicedio, in obitu Magnifici et Vere,
rege Dni Gregorii Horuath Stansyth Liberi Baronis de Pradeiz et Neera con-
dito, ac inter alia Orationi Funebri per M. Nicolaum Erhardum Dalhemian
Rectorem Gymnafii Neerenfis in funere eiusdem dicte ac Dattpha An. 1597
typis expresse, annexo, quo idem Paulus Malus nimum in Gymnafio Neerenfi
Magnifici eiusdem Gregorii Horuath Stansyth. et Alumnus paulo post Gymna-
fii eiusdem Neerenfis Collega et Cantor actander et Rector Mossouienfis
sic obitum eius prosequatur:

Gregorium teq; hae rupes post fata sepultum,
Horuath, qui Stansyth dignus in orbe fuit.
Horuath, Marcus erat pater illius, alter Achilles,
Illyrius ipse gloria prima viros.
Armis nam rigidis Polmanica contudit arma,
A Ligetho Tancor repulit atq; truces.
Et tunc Penitens licet Permandos vrbes
Lustravit, nec non iura Sacrata soli.
Argentina dedit sedes, cui prima sacraque
Erudit facit, morib, arte, fide.
Charus erat iuveni longis Conuictibus cui
Starmius et contra charior ille seni.
Charior at Pappo, quem religione secutus,
Fallacem Starmii credidit esse fidem.
Hinc Peneuam veniens, Bezaris vocatus aures,
Nec non propebat, Calue Danæe tibi.
Hinc anni media laeuentis parte peracta,
Fuit in Eugeneas terris ille scholae

hi Paulus Malus in hunc
Scholae fuit. In 1599 vno
dier h. Vokrichini Historia
V. Fest. carmine recitata
Paulus Malus alius ne
dorig Tente Lypfouienfi
huiusque supersens eius
cognominis tunc vin
optima ex eodem famulus

„ Dumque

NA.
Thuraz.
Dan. Hermann
Dan. Hermann
Dan. Daniele
Dan. Hermann
anno teste
uicinis de
H. Hermann
e-codem da.
t nota b
herdes) no.,
abatur eius
eas de Sch.
monat Rectores.
nam Patria
Thuraz
in Indycæ
aus Ligo
in Indycæ
idem mare
Epicedium
Zablero pro
ung ante
Lipfouienfis Kra
fist Pastor
inditum nan
bergenfis
um neper
nauando
Lipfouienfis
3. ta.

189

andreades

* notank froymto quod am.

8.VIII. Nicolaus NICOLAI DE Priznensis, meminist huius Johan. AD AC de quo ingessit ex schola
 Marc Thurocepus Rector Eklinenfis Rector IV ad annum 1646. Lan Keman quidam auct. 1640
 offer entur. Cer.

SVIII. Daniel & AcMSI circa annum 1652.

X. M. Michael IⁿN TITORS, Mossouiensis, ortus Parentib.
honestissimis acque ac optimis. Patre, inquam, Elia Institutoris primum Schola
Plesienensis Rectore, ac tandem etiam multorum annorum Ecclesia Dei Ministrō,
in fatigabili Matre vero Nobili Anna Puzpauskij f. Jacobi Micinskij, qua se-
cundum Nathegers genium redolent? Rector Schola Mossouensis, desideran-
tibus Ethnohistorichis expressit, Anno 1663, cui adiuncta est 1662 Omnia laudanda,
cio. Idem conscripsit Chiliaismum dictum, Respondente Michaeli Plauda Ratko-
wenski Zolna 1665.

Olney 1885.
8x1 Matthias C. L. V. D. M. prof. Rector Zolnerf.

8. XI. *Daniel H. R. M. J. N. seu Kerman, natus e nobili*

Superintendentium et antiqua familia; Proavo Thoma Krmanno, tunc Præbiteri,
enfi, Teupomona oriundo, natione Germano: Proavia vero Agnesa f. Charitate alii
legunt: Fabry Lasancka: Avio Rem. Rato, Dno Joh. Krmanno, de quo vide Scho.
tam Galgoczienſem, ſec. 1. Avia vero Anna Paulini, genere Nobili. Patre Rem.
Dno Dno, Daniele Krmanno, Ecceſiarum Szadecenſis, Nijawienſis, Leſche.
tenſis, Tuſopolenſis, Paſtoꝛe, & Ven. Conſub. Perent' ſcientiſſis Decano meritiſſimo.
Matre vera Anna Matnicuſ, ſindi Dni Daprielis Maſniq & Salomona Patriſ, filia,
qua Anno 1663 fugiens metu tacta totum in Taracia Miſſenenſi ſextam ſobolem nune-
ravit, ac mediante lauro, ſuſceptorib' Proſo Dno Agiſmundo Dornhan, Dno Ando
Aerik & Michaeli Marſchouit Ecceſiæ Dei inferuit, bene pieq' diſſcavit in Scho.
la ſobotichienſi, ſub Dno Martino Houatic, ſclauienſi, ſub Dno Paulo Maſor,
Trenchinienſi ſub Dno Holuaith, Greſkowitz, Diſſickienſi, ſub Praeceptoribus
Nobiliffimi Dni Viſalufy, Dno Ladillaſ Bellany, Vaſau, Zelenyha. Ex Patria pro-
motione Parentum ſuorum dulciſſimorum, contulit ſe Wraſiſlauiam, ubi in Gymnaſio
Elizabetiano tricenarium et quod excurrit impendit, ſtudiū ſub Excellentiſſimo Dno
Joh. A Kolurko, Dno Fziderici, Elia Thoma, M. Martine Han Kie, Melchione Weſpſio
Cl. Criſſio, inde ſuaſu Praeceptorum & Parentum ſalutavit Vniuerſitatem Lipſienſem.
ubi perſeui & pernoct' preperidit ab ore Dni D Schertzeri in Theologiis, in Logicis, Meta-
phyſicis, Pneumaticis, etc. a Dno L. Valentino Allert, Dni M. Georgii Langin Diſpu-
tationib'. Elapſo mox ſemeſtri, ſalutavit Wittebergam, ibiq' ſequientibus ex auro ſub
Dno D. Deuſchmanno, Dno Theodoro Daſſouio, Dno Michaeli Walthero, Dno
Donaty, Dno M. Georgio Michaelis. Dno M. Paulo Platany. Diſputatio publicè
matre proprio laborata Diſputationem de Vocatone Miniſtrorum, ſub

Brasilio

diem.
 bis.
 tris.
 cant.
 elega. Ge.
ola Reue
 ipit. Hic.
 mi.
 rammati,
 ankersone
 anislen
 dant

Profectio Dni D. Deutschmanni. Reducem Schola Nolluensis excepit, inde per
Nolluensis Dnam Dn. Oströfchianam post exilium, exacto semestri, pro-
motus in Scholam Nolluensem. Biennio, et quod exsuperat, cum applausu fre-
quentissimam duentem docuit, Pater Patri suo Dno Dno Danieli Kramm
in Ecclesia Turonensi, tacto per Hemiplexiam, multis precibus exoratus sue-
cessit. Eruditio solida, vigilantia in officio, auctoritas in dicendo, sobrietas, et vita
modesta Superintendentem dignissimum fecere.

*** Sequitur Symbola Danielis Kramm de Schola Nolluensi.

Inelytus Comitatus Farcociensis, aliquot viros magna celebritatis produxit
inter quos eminebat Comes Franciscus de Rewa, Lutheri fautor, primus verò
inter Palatinos Hungaricæ Evangelicos Pro-Palatinus, sive Locumtenens Officii
Palatinalis, cum Palatinali auctoritate habebat enim, non reus ac Palatinus
duum viros, quorum alter erat Pro-Notarius, et dignitatem hanc Palati-
nalem usq. ad mortem vite sue, ad annum videlicet ætatis sue 64 Christi vero 1553
retinuit. Ut Evangelicos rei prospiceret, miserat filios suos Michaelen et Fran-
ciscum ad Leonhardum Schickellum Rectorem Dartmensem, qui fideliter illi
informavit, in libello nominis illorum oblato, ipsos Augustana Confessionis Pro-
pugnatores, honestorum studiorum patronos appellavit. Ibi dispositioni Patris
etiam sum satis facturi, posuerant lapideum ædificium in oppido suo Nollu-
ensi, pro iuvenute literis excolenda, consulerantq. Schola hanc metam nonam oppi-
daniam, et toti in eo erant, ut Schola hac viros haberes non proletaria eruditionis
inter quos, primas tenet iure meritoque:

Paulus, M. L. V. qui Decoratum gessit sub Decursum Seculi
XVI. Farcociensis eximie Elia Lant, qui dum esset Scholasticus Nolluensis col-
legi, ediderat solum libertatis Christianæ in ista ceremoniarum nominationem
autem Imaginum, oppositum dyceprationi Thomæ Fabricii. Ministri Farcociensi, qui
que iste induceret exarmationem scuti huius, misit in publicam lucem defensio-
nem Libertatis Christianæ in ista Imaginum historico, et dedicavit eam Deo et
Francisco de Rewa, Comitibus Farcociens, patronis suis Typis Dartmensem. 1595
impressam. Habebat in hac Schola Paulus Nollu collegam Danielen Lant Fra-
trem Elie, virum non vulgaris eruditionis. Florade hac Paulus Nollu Sect. I. Capl.

Anno 1603, Thomas F. R. A. M. S. C. I. successit Paulus Nollu ad regen-
dam Scholam Farcociensem evocato. Hic Thomas postea factus fuit Pastor Ecclesie
Farcociensis, et reliquit filium Danielen de quo mox dicendi locus erit.

Daniel Lant, Patria Nolluensis, antea Collega in Schola
Patrio, postea circa annum 1600 Rector.

Johannes R. A. M. S. C. I. circa annum 1613 Rector Scholæ Nolluensis.
Johannes L. O. C. H. M. A. N. N. Nolluensis, patris
Nolluensis, et venerab. Contubernii Turonensis, senioris, Pastoris autem Ecclesie

Stephani Criegmieri Leutschovici Caspari Krameri, Episcopii Nolluensis, et
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes
Nolluensis, de quo plura, in Cap. de Schola Nolluensi, filius, discipulus Johes

Nolluensis

Matthias REDERIT, circa Annum 1630 regebat Scholam Mossouienſem.
Martinus ANDREAS Rector Scholae Mossouienſis An 1644
Zacharias HAGA Rector Anno 1649. Anno 1639 Templum Mossouienſe
Euangelicis ademptum fuit, per Franciſcum Deway inſignem perſecutorem
poſtea vero Anno 1648 reſtitutum fuit.
Daniel FRACIſC natione Bruenſis, Thomas Franciſci de quo
Paulus ſupra, filius qui literas tractauerat ſolnae ſub Nicolao Milochorſki,
Vhellini ad hiſpiciam ſub Johanne Duxer, Cibirii in Cottia ſeparienſi ſub
Johanne Regio, Duxer ſileſiorum ſub M. Joh. Luca, Wittenberge audierat D.
Calouium, Joh. Chariſium, Johan. Neisnerum, perſingium. Redux in Patriam
admotus fuit 1652 regenda Schola Mossouienſi, cū exiit illam annis duobus
cum dimidio poſtea vocatus fuit ſolnam Anno 1655 et eſſet Diaconus Eccleſie.
Michael ENSTIOTIS, Reuerend. Elias Inſtitutoris patria
Mossouienſis, filius de quo plura in Capite 39. (modo 94.) de Schola ſolnae ali.
quot annis fuit Schola Mossouienſi. Anno 1661. vix ad annum 1665 quo eorſit Chilaſum
directum, in preſentem ſolnae, Eorſit ſanegyria in opitum Fratriſui Johannis
vix. Schola ſolnae ſect. 1. Cap. 1. Kiloniſ publicauit Phosphorus, clatorum ſide
rum Kilonienſium An 1667 Anno vero 1668 Patro neſin de viſibilitate et inuſi.
ſilitate Eccleſiae. Deſiderium aurea paus Carmine Heroico An. 1663.
Elias AVGVSTIN, Patria Driznobanenſis, Joannis ſiqu.
ſini Paſtoris Eatorum Dubnicenſis, & Martingopolitanae, de quo ſect. 1. Cap. 3. de Sch.
la Ganduicenſi dictum fuit, filius, ſecus tractauit ſolnae ſub Rectori Andrea
Paſtorio per triennium. Anno ſub Rectori M. Joh. Düringer, Driznac
ſub Joh. Dürzik, ſolnae ſub Elia aduero. Cremitu ſub M. Marthao Lakachani
per triennium. Wittenberge etiam per triennium. Redux in Patriam, mox voca.
batur ad regendam Scholam Mossouienſem, rexit illam per annum undimidio,
anno videlicet 1666 et 1667 poſtea rexit ſolnae per annum cum dimidio deſin.
de factus fuit Draconal Eccleſiae ſolnae 1669. poſt diuinale exilium erat Paſtor Nat. Slau.
Matthaeus LAUDEN, ſucceſſit ipſi Anno 1669 et rexit ſolnae Schemnitz.
ſam hanc vix ad annum 1671. quo vocatus fuit hinc ad regimen Scholae ſolnae, Plura de ipſo ibi.
Exiit decennali exilio, vocatus fuit ad regendam, vel potius reſtaurandam
ſcholam hanc Daniel K. M. M. dum remotus per Pontificios ex.
la ſolnae in arce ſolnae filios proſe dñi Johannis, Paſtor inſormaret, docuit
Mossouia ab Anno 1665 ad 1667. Produxit orationem funebre, in future exiſtentia
M. Martini Tarnoczy ſuperintendentis in arce Platnicza mortui, 1667 ſect.
iſſa totius venerabilis Conſubernij Tarnocienſis. Antea Wittenberge pro inarte elabo.
tatam habuit ſub Praſidio dñi Joh. Deutſchmanni diſputationem de vocatione
Miſiſtrorum Anno 1663. In Ecclia Tarnopolienſi docuit ſere per 4 annos, in Kijau.
enſi primum per nouem, in ſolnae ab An. 1704. vix ad 1708. Eorſit ibidem Coniugem
ex Praſidio LX. 1-8. ſub titulo: Reus Inaugurationis vexillorum. An. 1707. Item
Coniugem Funerem in Funere Typographi Johannis Pagan & Hoe III. 5. de libro vix, Anno
1704. Item ſolnae precatonem dñi Joſephis ſolnae, Carina ciuitate donat ad Anno 1707.
Poſtea ab ipſo deuocatus fuit in Ecclia Kijauienſem An. 1711. ſcripſit em alia Opuscula, de quibz huius diei dñi ſolnae.
Elias LAUDEN, Anno 1667 ſucceſſit in eum applauſus fuit Reuerend. vix
ad tempus exili, in quo per commiſſarios in Comenſi Poſonienſi ordinatos miſſus fuit, ſolnae.
Daniel Kermannus.

de per
i. mo.
u. fre.
Kermannus
atus ſue
et vita
ouienſi.
dicit
s verb
es Offici
latinus
Palati
vero 1553
et Fran
literillo
honi dñi
i Paſtor
Mossou
in Oppi
auditionis
ſeculi
nis col.
natom
akini, dñi
Deſenſio
ſic et
d. ſolnae
nii Fra.
1. Cap.
ad regen
ſolnae
ſchola
enſis.
i patria
Eccleſia
ſolnae
oris dñi
dy poſtea
ſolnae
nnum. etiam
Lypſouienſi.
ſolnae
Matthias

CAPVT XXXI.

De Schola N° 25 - PAROSIENSIS.

81. Nagy-Sáros est Oppidum Incoliti Corthi Sárofiensis, aue
olim huius nominis ampla, & in monte sublimi sita, at iam ante annos
XL circiter pulvere pyris quersa conspicuum.

XX circiter miluere styris & circa consuetudinem.
 § II. Incola huius Oppidi olim Nobiles, Egregii ac Prudentes, sedulo in
 id semper incumbant, ut Paraciam, quo ibidem ab antiquo sedes Seniorum
 erat, Schola literis promouendis idonea adornarent. Hinc peritos Liberarum
 viros ad se accerserant, eorundemq; opibus, Comitatus & Civitatis vicinis, prius
 quam Experientissimum literis florere coepisset, adeoq; eorum e numero regni mirum adducere licet.

quum Epericissimum tibi florescere coepisset, aduocasti quendam
 11 * §. III Anno 1683 Matthias C. H. R. T. a Nicotilla Schola
 12 Nagy-Saroficasi perat, qui egregio Carmine ad Lectorem sonante se commenda-
 13 uit. Omisse meditationibus prius Evangelicus vario metri genere concinnatis
 14 Caspari Filii Sarapha 1683 impressit. a. 1683 Lymbola Joannis Micinsky
 15 §. IV N. C. 7484. P. 114 circa annum 1611 fuit. Nepotum Julij

Casparus Eilerus d. n. p. m. 1609 imp. g. s. a. f. v. i. j.

SIV. N. SZEDHENT circa Annum 1611 pfuit. Memoriam huius
viri recollit Elias Chalupha supra annum 1622 hunc in modum feriliter: Post
modum Alexionis explanationis studiozorum ergo in Saxonienfem Comitatum, Sacerd.
linum, Experientium verfus, ad Virum Humaniffimum Szabaliu missus fum.
In Ind. Ordinator sub Petro Zathem pag. 50. * Hoc Anonymus quidam
SIV. N. SZEDHENT circa Annum 1618 de quo praeterea

D.V. Michael ZANFERI, studuit in hac schola supra Annis 1918 et quo proximo
Lany. **D.V. Georgius Lany Zanferii** successor, studia & fata sua vix Zan,
Ernst Schickel

SVI. Georgius Lany Zanferii successor, fructu & fama sua vobis
lexii memoriam sequentibus in Ind. Old. Pub. Petri Zablero p. 2. (alias pag. 20.) descripsit:
Invenio (a Noie.) dum Phoebeas coluisssem pectore Musas

riam sequentibus in Dno. Cito sub Petro & adyto p. e. (caus. pag. 1) 1748
 hic (nempe Affouie.) dum Phoebea coluiffem pectore Musas
 Otiaq. voffiffem Audis nocturna diurnis
 Officio claudat Michael Zanferius ille
 Cuius iam gremio complectitur offa Sepulchrum,
 Glora Piraffini tradit mihi Sophia Lycæi
 Hic ubi sacra finis portarum (hortorum) proliis vndis,
 Dura Jafoffina rexi dum frigera iuventa
 Sol duodena quater complevit Solera curfu
 Nanniput Eppetres a Cantibus Hungarus annos
 Hic sacra per tus meq. est Cantore superbus
 Hicq. me facto cluit auditore Palestra
 Spices falce fecit grandas ter miffis aristas
 Dum morge hic.

§ VII Georgius I^{us} ACTO-ERVCIAE NV^{us}

§ VIII. Jacobi LVA S. NAY, meminir Michael Barotho Comdore
de Annam 1628. in me. Ed. sub Petro Zallero p. 126. Anonymo quidam referent eum in Africa. n. 10.

81X **Jacobus VESTORI** meminist huius Viri Demetrius
 Verböczy in Schola Wranauiensi, item Dalthas. Schröter in Ind. Oro. Sub Petro
 Zablero pag 136 quem sequitur immediate Feredi. * Anonymo quodam annotante
 ** Pler vero Anonymus sequentis rem illustrat, Anno 1627 fuit Jacobus Västör
 et Johannes Feredi, in Ind. Oro. Sub Petro Zablero p. 136. Eodem anno videtur et
 digisse p. 136 Feredi et Epistolum se contulisse. f. 136 Dalthas. Schröter pag. 136.

Memini etiam Jacobi Eustachii, Georgius Martius Luptovia, Deato Marianus, post Schola Gornioensis Rector in Ind. Ciro sub Petro Zablero p. 179. Hae duo quidem, etiam monitum fuit, Anonymi de Eustachio & Peredo annotarunt, cet.

S X Johannes SERED De quo vide Schola Eperiesensem, praece ea, quae proxime annotavi.

S XI. Stephanus MOLLE Radactiensis. Samuel Elias, Josab. nominat virum Humanissimum iuxta doctissimum in Ind. Ciro sub Petro Zablero pag 52. Occurrit etiam mentio etiam in Hypomnemate Peruerini Culveti, ubi sponte subsequebat. * Anonymi duo hae annotarunt.

S XII. Andreas TVDIA N. patria Dacca-Dacensis, vulgo Pukaryecy, Patre Michaeli, Equitibus ordinis, milite quondam Caesareo eoque strenuo aduersus Turcam. Matre vero Catharina Dacca-Dacensi, quondam. Zolna sub Gregorio Lang. Banouicii sub Iuraco Lang. Palgocii sub Michaeli Crayka, Laurini sub Stephano. Modificis, Cassouia sub Lucio, Chriessini sub Joh. Seredi bonarum literarum notitia sibi comparata, vocatus est pro Pedagogo in Eccly-Vistula a Grofo Dno Paulo Eccly, ubi postquam tres annos continuasset, commotus est ad officium Rectoris. Nagy, Sargosinum, quod etiam triennio sustinuit, sed non amplius, tanto cum ap. plausu. Superueniente enim maiore Scholaeum Eperiesensem tunc, Sargosinensium lumen, ut pote minus, obscuratum est. Hinc, proculdubio eoque ferens inperatam mutationem Schola, officio, quod gesserat, valedixit, ductaq. Prose Dni Andrea Heneli Notarii Abiniensis, filia, Decreta Regni Hungariae euoluere coepit. Sed Decretum Patris Celestis, Pandectas Nihil Propheciae & Apoc. vocatum, ad meliorem statu Abiniensis, aliisq. eundem nocturnis terere fecit. in Ind. Ciro. per Pet. Zab. p. 180.

S XIII. Andreas MOLYTAR Luptouienfis de Benedekfalua. Parentes huius officii sui esse rati, ut non dubitaret filium, solummodo procreare, verum etiam progenitam, sacramento initiationis sub vexillum Christi committant. Pater a sacro fonte lauatum, etate crescentem, pietati assuefacere, et pietatem de eiusdem timore, seruo inculcarunt, ac ubi per etatem ad litteras Liberales perueniret, aptus esset, nil quod sui officii esset, neglexerunt. Quibus inbutus, Nagy Sargosinum in Recto. rem vocatus est, cui officio Scholastico dum summo cum diligentia praesisset, Cassouiam ad officium Con-Rectoratus mysticis sollicitudibus, semet tinguens, ibidemq. integro quadriennio Scholaram molestias maximas subiit. Nihil deniq. Cassouienfis in exilium missis, iterum Schola Sargosinensi officium vniuersi anni spatio exacto ad ecclesiam vniuersam S. Michaelis euocatur in Ind. Ciro. per Pet. Zab. p. 170.

S XIV. Nicolaus SERVE NYTZKY Cassouienfis Con-Rector. Simul & Grofo quondam Michaelis Kallay iudicis Cassouienfis filiorum Pedagogo, septem annis huius Schola praesit, post studium Matrimonii ingressus, iterum Cassouiam rediit, euoluto autem vno anno iterum Sargosinensi ad prius officium reuocatus est. Vltimo Kendriensis in eodem Cottu Pastor exstitit. in Ind. Ciro. per Mich. Gessmanum p. 23.

* Synopsis Auctoris Schola Nagy-Sargosinensis

1. Oppidum perspicuum, ecce
2. Incolarum Descriptio
3. Anno 1583 Mathias Chacch. Poeta egregius
4. An. 1611 N. Szabaly veneratur a discipulis
5. Anno 1617. N. Zankerew
6. An. 1619 Georg. Lang. vna sua curricula tamine signis
7. An. 1609. Georgius Sancto-Marianus
8. An. 1625 Joh. Eustachius Vir doctus.
9. An. 1627 Joh. Seredi
10. An. 1600 Steph. Hollerus Vir doctus.
11. An. 1634 Andr. Tudian valedictus Schola
12. An. 1636 Andr. Molitoris dicitur Cassouian vocatus
13. N. Gerneuechky Cassouienfis Con-Rector.
14. Schola exiit

Caput XXXII.

CA P V T XXXII. De Schola NICOPOLITANA.

S.I. Nicopolium est Oppidum Melyti Comitatus Liptouienfis ad vagum forum & mercatura Rebecomadali celebre.

S.II. Georgio Transilio Autore & Collectore Ashara Sanctorum, siue Cantilenarum Euangelicorum Slavicarum, hui loci Maioris & Minoris Ecclesie rem gerente, hoc Oppidum maxime innotuit.

S.III. Leonhardus P. A. R. H. N. Huius meminit Johan. Saxuricus Nicopolitanus, olim Rector Scholae Maltzouienfis in Incho. Lottu. Rectoris nuperrimè cum Virum Clarissimum atq. Doctissimum supra annum 1583. in Ind. Ord. sub Petro Zablere p. 48. * Est Symbola Anonymi cuiusdam.

S.IV. Martinus L. P. O. C. Z. V. S. An. 1604. * Referente Georgio Bucholtzio huiore

S.V. Nicolaus D. E. N. K. O. * auctore Dan. Krmannoculus in tempus non indicat.

S.VI. Johannes A. V. S. S. N. V. S. An. 1606. Referente Daniele Krmanno, quem tamen Bucholtz junior Joh. Rusinum scribit. Ludam Anonymus sequentia ad eum notat: Johannes Rusinus veterogofiensis, Joh. Kapalichii Tyl- na - Aruenfis Virum gravissimum nuncupat, in Ind. Ord. sub Petro Zablere p. 117. Praesuit hui Scholae An. 1612 referente Mich. Bucholtz, Flavio - Epitaphi, si ad hunc annum in Ind. Ord. per Petrum Zablere p. 137.

S.VII. Georg. A. H. C. Z. C. E. N. V. S. Rector Nicopolitanus, Epistolam Loehmannianam Tomo II. pag. 579. videndul.

S.VIII. Georgius A. H. A. N. D. E. S. An. 1623. * De quo Anonymus quidam sequentia notat: Georg. Raphaelides Liptouienfis, Patre, Dom. Rendo Clarissimog. Viro, Andrea, Ministri quondam Doctorensi, Matre vero Martha Maltzkowicz natus. Positis in Schola Sentiuiana sub Tobia Christophori, des humaniorum fundamentis; Danouicii sub Andrea Helphy, Di. H. H. vero sub Haaco, Gregorio & Zacharia Lany, item Floduedelio, per octo annos diligentius imbutus, mimum ad D. Hellenae Redem, in Lottu Turoczienfi, ex- p. it; deinde vero Nicopolim, per Generosam Familiam Dno. Bongraz ad Regimen Scholae euectus est, ubi continuos quinq. annos exegit. Tandem beneficio Stephani T. K. O. L. y ad L. c. Ministerium, in Eccliam Krawanensem et Wikartowitensem promotus est, in Ind. Ord. sub Petro Zablere p. 143. cet.

S.IX. M. Andreas J. T. V. P. A. N.

S.X. Samuel P. L. A. T. A. N. Y. Anno 1637 et 1643. Dan Krmann.

S.XI. Anno 1647 Georgius Z. A. D. A. N. V. S. per sex annos. Georg. Czebanuli Basilii Czebanuli Pastoris Palugyensis filius, audetor La- cobum Chaystun Teuto - Lipscha & Depiaminum Carbonarium, item Frenchi- nui Jonam Hodiikum, Danieleng Remenium, Hofiberga per triennium Johannem Lutzeram, Kuisoli M. Joh. Binnerum, & M. Joh. Grazza sub ca- ius Praesidio Respondentem egit Dissertationis Philosophico - Thius de triplici cognitione Dei An. 1647. Postea factus fuit Rector Nicopolitanus per sexennium. * Est Symbola Dan. Krmanni.

SXII. Seq.

11. Epistola

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

S. X.

- § XII. Georgius SCHMIDT Teuto Lipscha Nicopolium euocatus Tem
11. Epistolarum Schumannianarum pag 297 videndus.
- § XIII. Daniel MOYKOVCEVIT An 1653 referente Dan Krmanno.
- § XIV. Georgius RUTZMUT circa Annum 1654.
- § XV. Georg. HREHUT An 1655 D. Krman
- § XVI. Johannes DVLEHUT An 1657. per triennium Dan Krman.
- § XVII. Andreas ZAPKALICKY, Anno 1658. Dan. Krman.
- § XVIII. Daniel MOYKOVCEVIT vide Scholam Rajecensem. Dan Krman.
- § XIX. Johannes DVLEHUT cui successit Krmanus.
- § XX. Nicolaus CLEMENTIS. Praefuit tempore Georgii Francisci per annum, deinde
successit Draconatu, atq. sine pro filio Concionatore Velsmarkinum ad Reph.
TOKO senionem concessit. Anonymus quidam.
- § XXI. Matthias PETROWITZIVT successit Nicolao Clementis
exiit Scholam hanc Vannis. Dan. Krman. Postea Pastor ecclie particularis Lestoc.
mensis Anonymus quidam.
- § XXII. Johannes JOHANNIDES.
- § XXIII. Johan. FADRI An 1661. Dan. Krman.
- § XXIV. Georg. OCSOVIN.
- § XXV. Johan LEVIVT. autochir. „Leuius Rector Nicopol.
Locuit sub Ministerio Reverendi Dn. Samuelis Francisci respectus aliquis sacri
legi. Ky An 1700. Teuto-Lipscha festo Pauli tempore mercatus laqueos ex arbo
re quidam sibi fregit. Filius huius Johannes Cretnekiensis Scholae alumnus exul,
cedato inquam in desperationem actus de misericordia Dei dubitans, misere
petit in Nagy Felmezzu. * Est Symbola Georg. Bucholtz Junioris. cet.
- § XXVI. Georgius LISOVIN.
- * Sequitur Auctoris Synopsis Scholae Nicopolitanae
1. Descriptio Oppidi	14. An 1654. Georgius Ruzinus
2. Ornamentum Oppidi.	15. Samuel Tronart
3. Leonh. Zaran colitur a discipulo.	16. An 1655 Georg. Hrehut.
4. An 1654. Martinus Lipoczius.	17. An 1657. Johan. Dudaus.
5. Nicolaus Denko	18. An 1658. And. Zarkatitzki in exilium actus.
6. An 1612 Joh. Ruffinus (alius Rofinus) una grauis.	19. Johan Dyr.
7. Georg. Racziczenas	20. Matthias Petrovitzius.
8. An 1623 Geor. Raphandis per sept. Tokoli pronatus.	21. Nicolaus Clementis. filius Concionator.
9. M. Andreas Papan	22. Johan. (alius Georgius) Rhandis.
10. An 1629. Georg. Schmal.	23. An 1661. Johannes Fabri.
11. An 1637 Samuel. Platany	24. Georg. Ocsouini
12. An 1647. Georg. Zabanius	25. Johan Leuius autochir.
13. An 1653. Daniel Nankauiczenus.	26. Georgius Lisouini Francisci vixit totius ingeni.
14. An 1664	27. Joh. Dicanus Pastor Donabouienfis illine Hobensis Creditur 1664.
- *** Sequit

rouienfis
orum, siue
is Ecclie
Saturius
Krogierfi
num 1583.
lam.
trio iunior
non indicag.
Krmanno;
Anonymus
patini, pte
to Zablom
uo- Epichen.
Epistolarum
Anonymus
m. Ando
vero Martha
pripstophori,
Kistha vero
octo annos
oczienfi, de
Congracz
it. Tandem
wanensia
143. cet
3. Dan Krman.
annor. Geor.
quid erat la
tem Treneh
triennium
cazza sub ca
de triplici
per sexennium

§ XII. Georg

*** Sequitur Symbola Summe Venerabilis Dan. Hermannii
de Schola Nicolaopolitana aliquot Rectoribus asterisco notatis, in sequentia

- " Nicolaus Denko.
- * Georgius A P P H A R D E S
- " Joh. A u s s i n u s Anno 1606.
- * Leonhardus D A R K A N
- " Samuel P L A T A N. An 1637 et 1643.
- * M. Andreas P T V P E N
- " Anno 1647 Georg. Z A P H A N V S per sex annos. Georgius Zebarius, Pafili Ge.
- " Janii, Pastoris Dalgysensis filius, audiebat Jacobum Chaytan Teuto Episcopus
- " Beniaminum Carbonarium, item Freckinii Jonam Hodikium, Danielen
- " Lemenum, Roselberg per triennium Johannem Kuzera, Kofoli M. Johan.
- " Dinnerum et M. Johannem Prazza, sub cuius Praesidio Respondentem
- " egit Disputationis Philo-Philica de triplici Cognitione dei Anno 1647 Postea
- " factus fuit Rector Nicolaopolitanus per sexennium.
- " Georgius R H M A L
- " Daniel M O M O V I C E N S An 1653.
- * Georgius A V Z E M S
- " Georgius H R E A V S S An 1655.
- * Samuel Z W O N A R I T S
- " Johan. D U R K E V S An 1657 per triennium.
- ** Georg. C Z A P L E N S quem hic demum collocat Marthaides. Superius designat.
- " Andr. Z A P H A L I C K Y. Anno 1658.
- " Daniel M O M O V I C E N S vid. Schola. Rajceusca.
- " Johannes D V L
- " Cui successit Nicolaus C L E M E N T S
- " Matthias P E T R O V I Z I V S successit Nicolao Clementis, rexuit Schola. hanc 5 annis.
- * Johannes J O H A N N I D E S
- " Johan. F A D R I Anno 1661.
- * Georgius O E S O V I N Y.
- " Johan. L E V I V S.
- * M. Jorg. L I S S O V I N Y.

C A P V T XXXIII.
De Schola O L A S Z I E N S I.

§. I. Olaspinum est Oppidum Inlyti Comitatus Scepu
lensis e numero XIII.

§. II. Joachimus L E I D I C Z E R, primus fere Rectorum Ola
piensium, esse designatur quem Anonymus quidam An. 1592 Cantoris
officio ibidem defunctum fuisse notat.

§. III. Jacobus S C H A L T Z, a Johanne Derget, Sepasio Hungaro
Diacono Traicensi Villa Viri Colendus nuncupatur, in m. Gid. sub Petro Zablero pag 4.

§ IV. Va

eius, hoc
industrius
Patricius
* Hae An

Schola
Hereni
ensi. Hae
Rex An
ratis alii
itero Pa
Schuerg
Inscrip
gnus in

" 1637. Vi

Krmann
nominat
bus Culi

Vitali
cultores,
gia ipso
ad. c. Nat
Leng. C
Pofonii
studia se
Log. ibid

Rudo D
Anna d
Deo Scho
Operi eff
Anzra. J
ibidem
per glia
tus in D

Tempore
1043. 26
aliquan
tationes

§IV **Valentinus DACKSCHEIDT**, de quo quidam discipulus
eius, hoc modo scribit. A puero in schola Patria moderatoribus cum maxime
industriis Dno Valentino Dackscheld, & hoc post demortuo, Petro Dingisch,
Patricio, primis Catechetas & Gram. Fundamentis fide liter imbutus sum.
Hic Anonymus annotavit, plura proxime sub Dingischio adiciuntur.

§V **Petrus DINGISCH** proxime post Dackscheldium fuit
Schola Clapinsis in md. Ord. sub Petro Zablero p. 56. meminit eius Georgius
Herreni Rector Cojatenus in Cottu S. crofienfi, post Duhens in Cottu Vnguari.
ensi. Hic, Valentinus Schürger Clapinsis in md. Ord. sub Petro Zablero pag. 134.
Hic Anonymus sequentia, cum de Dackscheld tam de Dingisch commemo-
ratis adicit Valentinus Dackscheld quod pie demortuo Petrus Dingisch
veteri Patricii, Schola huius Audi moderator extitit, referent Valentinus
Schürgero in md. Ord. sub Petro Zablero p. 134. Elogium habent elegans l.
Inscriptionem sui his conclusit: Domine Deus ad sis mihi sua gratia ut di-
gnus in vinea & messe Tua inveniar operarius.

§VI **Johan AUGUSTIN** Rector Schola Clapinsis Hno
1637. Vide Scholam Zolnensem et Norchouensem. Etsi Symbola Dan Krmanni

§VII **Paulus CHALDALIN**, circa An. 1643. a referente
Krmannio; de quo aliter quidam Anonymus ita scribit: eumq. Chatealium
nominat: Paulus Chaldalinus fuit Schola Clapinsis, meminit eius Jaco-
bus Culicis Rector Harpouiensis in md. Ord. per Pet. Zablerum p. 196.

§VIII **Paulus VITTEL** Silesius Daitheusis, pater Vito
Vitali & Matre Anna genitus. Hi ut ipsi, toto vite sua curriculum veri Dei
cultores, confessionisq. Augustanae promulgatores fuere, ita & pater filius, res-
piciuntur. Pater in consilio & suavis Anticorum An. 1615 in Hungaria
ad Matrem & Nutricem studioforum egenorum fecundissimam mittitur, ibi
Lemg Leutschouia sub Mattheo Saxone, p. 102. sub Johanne Dackhonio,
Zolnii sub Ch. Daniele Treffenbachero, Schemnitzi sub N. Petro Leonhardi,
studia feliciter excoluit. Primum Kelmachini sacroris officio defungitur, Scho-
la Clapinsis in md. Ord. sub Petro Zablero p. 196. Clapinum mox Rectoris evocatur.

§IX **Philippus HEVTSCH**, Varallienus, pater viro
Rando Doctore Dno Philippo, Cate Germanica ibidem Diacono, & Matre vero
Anna Ladochiana 1628 d. 10 Sept. (alii Decembris) natus, et ab incunabulis
Deo Scholae dicatus, pater sub M. Elia, Kreichelio & Martino Heiffero
operiessini sub Ch. Johan Rixingero, et Joh. Hartorio, Mooro sub Joh. Salii
Anze. Schemekher, animo ad Academiis parato, Wittebergam concessit.
ibidem biennio solum exacto Varalliam detrahitur, illinc Clapinum ubi
per quadriennium egregie rem Scholasticam gessit, illinc Jorscham voca-
tus in Diaconum, ultimo Cassovio Pastore existens, cres superintendens pertineam gessit.

§X **Matthias VOST**, CZKY Sopusienus, Paskovia et Comina
Sopusienus ad provinciam scholasticam hic loci administrandam An. 1646 (alii
1643) 21. Januarii vocatus est qui ita applicaverat animum regendo Schola de vix
aliquando mutationem expetivisset, fateretur tamen cogitationes nostras non effugere
tationes Dei, sequidem per expectationem, in Pastorem Cate Klukayensis evocatus erat.

§XI **Samuel**

nni
expuncta

liti Ge.
schaeft
anicki
N. Johan
ntem
P. H. A.

und d. 1643

am 5 annis

Loepu
um Cla.
Pantocis
Hungaro
ro pag 4.
§ IV. Va.

S. XI. Samuel TRAUSCIVT Anno 1651. a Ex Schedis Dat. Hermann.

S. XII. Johannes POPPADOVS. Rector suis Classiensis An 1657.
 „ Scripsit carmen in obitum Anna Wagnerin, Joh. Partorii, Richi de quoni Ep.
 „ riefel Confortis, post partum Denonidum mortuus. * Est Symbola Danielus Hermann.

S. XIII. Matthias LOCHMANNVS. Teuto-Eparchensis, Patre Joh.
 Johanne eodem per XVII. Annos V. J. Ministro vigilantissimo, nec non venerabilis con-
 tubernii Synopciensis Seniore Gravissimo, Matre vero Rebecca, Antea quondam Va-
 lentinii Cechii per annos 40 Pastoris fidelissimi, eius districtu Decani Socia-
 tissimi filia, progenitus. Fundamento litterarum in Scholis Patria posito, Wit-
 tebergam, ad obsequium ingenii cultum sibi comparandum Remptum partem
 prius, partem Illustissimi Capituli Dni Stephani & Chely, partem etiam Grosse et bo-
 vilissimi Dni Josephi de Kellenbach, Rationum, in Camera committente Moderato-
 ris, Apici & Huiculi sui honoraria sepiet contulit, ubi in hanc vpicam curam
 incubuit, ut amicorum votis & gloria Dei satisfaceret. in illius Scholam, Saloni-
 um, Meisnerum, Curadum: in Philosophicis septingum vendicetum, Noenage-
 lum audiendo, post triennium in Patriam rediit. Scholam apud Classien-
 gipin illico obtinuit. Cum autem animaduertisset, idem Discipulorum suorum
 difficultates aliquas exoriri, ne exultationi eiusdem derogaretur, alias de ad-
 ministrato officio sibi bene conscius, literis vale. ictoris simplicissimo separari
 et Ludo Ludo eiusdem loci, hoc sine directis publice valdeixit. Inde in Patriam
 et Thernas Stubnenfes valetudinis curanda gratia iter suscipiens ad offi-
 cium Pastorale promotus est.

S. XIV. Georgius HILLEN. Hessino-filius, An 1666 d. 3p. Mar-
 pitis an. honesti Patentiboriundus. Hic prius Extra Patriam Praeceptore fuit
 Petro Dingich Teutochoia An 1648. An 1650. commehatus est. Eliae
 Thoma Rectori Cosoniensi. An 1652 Wpa. Clauiam, ad Cl. Rectorem Mariae Ma-
 dalena Dnum & Matthiam Kleinwecktem amandatus est. An 1654. Foznam
 iterum ad Cl. Dnum Eliam Laduerum ablegatus est, illinc iterum Teutochoi-
 am, ubi Cl. Dno Tobia Stephany Rectori. Hic illius fuit. An 1656. Francofurti
 ad Viadrum, Academicorum suorum, An. infertur est. Hinc mox Colonia in
 Spream concessit. Verum ob tumultus Polonicos in Varisciam, et quidem in Le-
 beire Auberbaum quid Gerace, aduenit, ibidemq. sub Clag. Dno M. Sebast. Joh.
 Mitternacht, Rectori Gerano, Artib. & linguis Orientalib. publice et privatim
 incubuit. Eiusdem etiam suasu Jenam, Philosophia audienda gratia decesserat
 Patria deinde 1660 restitutus Schola Pruidiensis Con-Rector factus, ubi tamen
 subsistere non poterat. Hic per bannum Tobole, Mitternachtiana in Pedagogum
 ppositus est, Anno tamen 1663 singulari dispositione Rector Classien-
 gipin factus est.

S. XV. Johannes SCHMIDT. circa Annum 1668
 de quo vide Collegium Eperienfe.

* Synopsis Rectoris Scholae Classiensis

1. Qui descriptio.
2. Joachimi Schipieri testimonium Epheundum
3. An 1661 Jacobus Schipieri vir colens.
4. An 1660 Valentinus Paekscheld.
5. An 1662 Petrus Dingich et eius carmina grati-
 latorum M. Joh. Vondisch.
6. Quidem votum carmine confectum hic Hein.
7. An 1663 Eiusdem Epheundum.

8. Johan Augustus Salis Augustini et eiusdem
 presentato carmine elaborata.
9. An 1640 Paulus Chadelini vir humaniss.
10. An 1653 Philippus Heischius
11. An 1659 Matthias Lochmannus
12. An 1663 Georgius Hilke Libelus
13. Exitus Scholae

De f

De f

***

I

quondam
 Zenem,
 Thur 20.
 qui reliq
 ramo p
 Evangelio
 Martine
 pag 40 c
 ad defusa
 Gafica o
 Dominu

II

ores esse
 Mar
 nis Loch
 Succ
 Mi
 Rap
 ignobil
 Rewa
 Succ
 Vir qui
 Da
 Se
 Joh
 Charitati
 ensis, Ne
 Zolno
 Martine
 Johans
 Hung. Pa
 biennium
 veterisol

De Schola **CAPO XXXIV.**
CONGRUENTIA.

De Schola **CAPO XXXV.**
PRIVIDIENSIS.

*** Premittimus hic omnibus reliquis Traditionibus Danielis
Krmanni Symbolam, tanquam optimam, quae sic legitur:

I Prividia.

est Oppidum Domini Dajmociensis, quod agnoscebat
quondam Dominos Territoriales, Magnificos Thurzoni, Alexium videlicet Thur-
zonem, Petri Exini Affinem, Leutichovium An. 1643 sepultum, nec non Franciscum
Thurzo, Magistrum Curiae & Coniunctis Camera Praefectum, An. 1574 mortuum,
qui reliquit post se filium Georgium. His accedebat ex altera arbori Thurzoniense
ramo procedens Alexius II. Christophori filius. Omnes isti impense seuebant
Evangelio reflorescenti, et fouebant Ministorum Ecclae, Scholasticos, Rectores. An.
Martinus Rens-Iuanis in Continuatione Dissertationis Palatino-moravicae
pag. 40 conqueritur, ignorari Seriem Praepositorum Dajmociensium, usque
ad defusam haeticam prauitatem in Hungariam, quae plurima beneficia Ecclae,
Iusticia occupauerit, ac inter cetera hanc quoque Praepositorum sibi adiecerit sub
Dominio Familiae Thurzo.

II Prioris Rectoribus Schola Prividiensis ignavia illorum, qui Curiosi
ores esse debuissent, in obliuionem missis Choram ducit.

Matthias LOCHMANN, Rector Schola Prividiensis circa An. 1590 Johan-
nis Lochmanni, de quo videat Schola Zolnensis et Noschoudensis, Pater.

Successit ipsi **Matthias CREMANN**, N. 1595.

Michael PETRI, patria Prividiensis.

Raphael ARADECIUS familiae Arabecianae doctus viri inclite, non
ignobilis membrum. In duxit stationem funebrem, in exequiis Comitis Petri de
Leua, existens aulicus eius concionator, idque Anno 1623.

Successit ipsi **NICOLAUS NARZKOWSKY** circa Annum 1600.
Vir qui pietate, eruditione & diligentia se reddidit commendabilem.

Balthasar DECHMANN, An. 1604 & regn. usq. ad 1608

Seraphinus WILHELMUS, Anno 1609.

Johannes KRAMER, Patria Prividiensis, Thomas Krmann
Charitatis Lazarophiana filius, discipulus in Patria Schola Lochmanni Cremanni,
enisi, Michaelis Petri, Nicolai Matikowsky & Balthasaris Demiani, deinde
Zolnae Stephani Kruisnerii, per quinquennium et quoddam excurrerat, porro
Martinopolii Martini Rohacii, Tarzolini Stephani Niskoleini, Cassovia
Johannis Locatii, Vitebergae Stpendij submissus Comitis Georgii Thulro, Regni
Hung. Palatini, D. Jacobi Martini, aliorumq. P. P. Redux post biennium, rediit per
biennium & semel An. 1613 & 1614 Scholam Prividiensem, deinde per annum
Vetrisolensem, ex hac autem venire debuit alumnus existens, in Gymnasium
Palatiale

Krmann
An 1657.
quoni Ep.
Krmanni
Fatebitur
erabilis ton
ordem Va.
ni Specta
posito, W.
partim
est et ob.
Moderato
in curam
um, salou
Nodrage
bienfate
in sua cap
lias de ad
o separati
in Patiam
as ad offi
Ab d. 3. Ma
ore suscit
est Elide
Maria, Ma
4. Zolnan
Leutichov
francofurt
oniam lib
iudem in le
sebast. Joh.
muationem
desiderat
ubi jamen
n Edagogum
factus est.
um 1668
et eadem
tra.
Humaniss
ius
annus
elefau
Cap 34

" Palatine Dittchenke, et Conrectoris Partes suscepit forme per annum. Voca-
 " tus enim a Comite Elisabetha Zabor, Vicaria Palatina, in Diaconum Dittchenke
 " Anno 1618. Semel fuit Ecclesia Noteschicensi, inde migravit ad Salsgocensem
 " ex illa per Pontificios pulsus, accepit vocationem a Lessetensi, deinde factus
 " fuit Pastor Ecclesia Creithensis, et venerabilis Consueverat etiam huius Senior.
 " Per Comitem Franciscum de Madaro, apostatam, exturbatus, docuit in Ecclesia
 " Drietomiensi, et diem obiit supremum. Hunc sibi prexit, & funus suum Anti-
 " one Cygnea ornavit. Postquam enim inuisset in morbum, & paucis diebus
 " decubisset, ad domesticos & alios adstantes, Ecce, inquit, hora XII meridiana
 " moriar. En carmen, quod ipsemet inter preces, feci, per aliquem prae de
 " scribendum et tumba mea applicandum. Ita vero illud sonat:

" Johannes Hermann, nobis bene notus in oris,
 " Noteschicensis qui primum, hinc Salsgocensis,
 " Et Lessetensis, Creithensis Drietomiensis,
 " Exstitit Antistes Sacerdotum, in tempore tristi,
 " Exilium, qui ter subijt pro nomine Christi,
 " Hinc postquam ad plures abiit, vitamque reliquit,
 " Hoc tegitur tumulus parvus expectante futurum,
 " Quod laus Christi quondam virtute refurget,
 " Atque oculis cernet, per secula cuncta dehoram.

" Postero die erat autem 7 Junij Anni Christi MDCCXVI. qui aetatis sue erat
 " 63 magnus ille Climactericus, aduocato Confessionario et summa coena Dominica,
 " Videt, inquit, in Solari horologio, num cito erit hora XII. Dum iamiam immi-
 " nebat illam, ex filio suo Daniele auget, recitavit Precationes, abluo manus,
 " libellum precationum pectori apposuit, manus more moribundorum composuit,
 " Ultimum vale suis dixit, & animam Domino Jesu commendauit, reddiditque
 " penito duodecima hora. Habentur haec & alia de ipso in Deliciarum Bibli-
 " carum D. Nisandri Tomo VIII. Noui Testamenti pag 136 et seqq.

" Successit ipsi in Reitoratu Priuilegiensi **ELIAS LADIVER**, Eliae Patris
 " ex hac Schola in Dittchenkem vocatus. Anno 1619 eodemq. Ecclesia Dittchenke facta,
 " in Solnensem.

" **Georgius HASSKY** Patria Turonensis, Nicolai Fadicinis, Johannes
 " Hermann, M. Zacharia Feldmedel, & M. Zacharia Lang Discipulus in Gymnasio
 " Dittchenke, Comitis Elisabetha Zabor Vicaria Palatinae Alumnus. Se ad Wittchen-
 " ex illaq. rediit, Schola Priuilegiensi adnotat. Postea ex illa in Pastorem Ecclesiae Ka-
 " menicensis euocatus Anno 1626. Deniq. Pastor Ecclesiae Priuilegiensis factus Anno 1630.
 " Et mansit in ea usq. ad Annum 1647. quo successit ipsi Daniel Lang, et huius An. 1652 M. Math. Tormen-

" **Franciscus LITZKE** An. 1627. de quo vide Scholam Salsgocensem.

" **Georgius LITZKE** Anno 1635 successit Tobia, et cum laude Scho-
 " lae huius profuit. Tandem factus Pastor Ecclesiae Doretienensis, Electus fuit Tormen-
 " propo An. 1669. in Superintendentem Comitatus Turonensis, Neogradensis,
 " Zolienensis & Montensis.

" **Georgius STANOWSKY**, Andr. Georgii Franouilly, Diaconus
 " Zolnensis Catharinae Andrii. Zolnensium filius. Peragratis Patria cele-
 " brius Scholis, auditor fuit Rosochii D. Joh. Lufftorp. Rediit factus fuit
 " Reitor.

" Reitor
 " accepit
 " 1647. Pa-
 " nensi pe-
 " dierum
 " Alouio
 " Samuele
 " factus fu-
 " censum
 " et totam
 " conas
 " An-
 " rik exi-
 " 20. Cem-
 " n. Dant-
 " tem Cas-
 " cum Sem-
 " Reitor
 " Diacon-
 " Joh-
 " El-
 " Pastori
 " Paulo
 " Johannem
 " Rosberg
 " et Calou-
 " & n. He-
 " Exacto i-
 " in Con-
 " An 1651,
 " F-
 " tionem
 " Typi
 " fuit ad re-
 " An-
 " Palatin-
 " pratum
 " fuit, &
 " ex Domi-
 " de iur-
 " 1. Dese-
 " 2. Anno
 " Reitor

Reitor Laycepsis, & postea Priuidentis vsq ad Annum 1641. quo uocationem
accepit ab Ecclesia Kibitzky Vihellicensi.
Georgio Aronovsky, Priuidentis successit **Johannes IV. A. NECZ** Anno
1647. Patria Turonensis, ex Oppido Turany, studia sua excoluit in Schola Ruerica,
nensi per septennium, Posonii apud Tieffenbachium, Tolna apud Elam La.
digerum, Elia Patrem, nec non apud Johannem Augustinum Choliesno, Classici
Aprouig, iterum Posonii apud M. Joh. Helgenmeyerum, Episcopiensi apud
Samuelem Dütnerum, Hofberga apud Joh. Kuzera per triennium. Postea
factus fuit Rector Schola Drog-Terensis, ex illaq vocatus fuit in Layce-
ensem, & ex ista in Priuidentem, per Pastorem eius And. Georg. Hagphy,
et totam Auitatem, vixit in Schola per annum, postea factus fuit dia-
conus Anno 1647 ibidem, Pastore existente Daniele Lang.
Andreas FJTKOWA, Balthensis, incubuit studiis Veterosola, Ac-
rib existentib. Johanne Darschhouitz & Tobia Fabricio, Baltho sub Wagne-
ro, Gymnasion sub Luca Valla, Posonii sub Tieffenbachero, Danouicii sub
M. Daniel Lang, M. Joh. Kiccherd, M. Alexandro Rodikio. Postea per Comi-
tem Casparum Hlyeshazy promotus fuit Wittenbergam, absolutus ibi biennio
cum semestri, factus fuit Con-Rector Danouiciensis, & post biennium ibi exactum
Rector Priuidentis, ex hoc autem Rectoratu vocatus fuit Hlauiam ad munus
Diacon. Anno 1648, Vnde Gymnasium Danouicense.
Johannes ROTARDEL successit ipsi in Schola Priuidentis An. 1648.
Elias PARSCHGITS Anno 1651. patria Solnensis, Georgii Parichitii
Pastoris Hofbergensis filius. Fratrius Literas Rajecii, Reitorib. existentibus
Paulo Kofitio, Georgio Aronouio, Michaeli Hallero. Deinde Posonii audiebat
Johannem Baumgartnerum, Con-Rectorem, M. Joh. Helgenmeyerum, Rectorem,
Hofberga Joh. Kuzera, Cremonici M. Wast. Rakshani, Pedagi Doffaceum,
et Calouium in Theol. Laurentium Eustadium in Matthei, Danielem Lagi-
um, M. Henr. Nicolai in Philosophicis, Joh. Mockingerum in Philologicis.
Exacto ibi quadriennio, vocatus fuit in Rectorem Cassouicensem. An 1649 inde
in Con-Rectorem Neosoliensem Anno 1650. hinc in Rectorem Priuidentem
An 1651, postea An 1652. in Diaconum Trenchinensem.
F. M. Zacharias CZEMBER successit 1654 inductus, dispensa-
tionem Physio-Theologicam de Triduce, oppositam in medicata animarum creatio-
ne Typis Trenchinienfibus Nicolai Cizek Anno 1656.
Georgius HOLVAYTH successit An 1656 & docuit vsq ad 1657 postea
fuit ad regendam Scholam Trenchinienfem euocatus, ex eadem per Pontificios in exilium missus, petiit.
Anno 1660 **Franciscus Ranin**, Comitis Pauli Galfy Regis Hungariae
Palatini & dua templum extra Oppidum situm et Orate Maria nuncu-
patum Priuidentis eripuit, occupauit breui post, & hucusq. intra Oppidum
situm, & M. Martin. Tarpocz Superintendentem aliorq. Pastores et Rectores
ex Dominio Dymocensi submouit. vid. Hist. Diplom pag 116. Appendix. Successit
decurrit Synbola Danielis Krmanni.
* Succedat et uerba Symboli Krmanniani uideri Synopsis auctoris.
1. Descriptio Oppidi
2. Anno 1582 Albertus Huselius et eius litera ad Lochmannum.
3. An 1645

F. M. Zacharias Kalin
Kul. Joachimi Pastoris Hla-
uensis & Superint. filius doctus
quique per triennium Anno
1652 & 1653 postea
vocatus fuit ab Eccl. Cassense
apud Hlauiam ubi An 1655 dicit
vixit & An 1656 mort. ten. op.

nam. Voca.
Dietrichen
gociensem
de factas
heie tenor
is in Ecclesia
suam Con-
uis diebus
meridiana
m. pite de

atis suo erat
a Dominica
riam immo
bluit manus
compofuit
Edidit que
rum Dilli.

R. Elia Patre
atichenfi facta

ris, Johannes
lus in Gymnasio
se ad. Wittenber-
g. Eccl. hae Kib-
itzky Anno 1638.
M. Matt. Tarmocz
gociensem.
tum Caloe Scho-
lus fuit Tarmocz
Eogradiensis,
mull. Diacon
Patria cele-
a factus fuit
" Rector

202

3. Anno 1595. Ex Lectore factus Pastor et literae eius ad Kochmannum.
4. An. 1596. Johan. Perkacius et litera civitatis Primi dicens.
5. Matthias Kochmannus.
6. Matthias Czemnicensis.
7. Michael Petri.
8. Raphael Ambricius.
9. An. 1600 Nicolaus Marikowsky.
10. Johannes Simplici.
11. An. 1604 Balthasar Demiani. 1610 iuxta alios.
12. An. 1609. Raphael Vilhelmi.
13. Elias Chalupka.
14. Johannes Karmannus.
15. Elias Kaduer.
16. An. 1625 Georgius Hagshy, Rector Academiae Wittebergensis.
17. Franciscus Ateran.
18. An. 1634. Johannes Gobius.
19. An. 1635 Georgius Zabognek dein Superintendent.
20. Samuel Dartsowiczky vir pius & probe doctus.
21. Georg. Francksky, auditor Rostochii Johannis Luistorpii.
22. An. 1640 Martinus Cornides.
23. An. 1643 Daniel Lany et eius nominis anagramma.
24. An. 1647 Johan. Tutaner ex Schola Duca Petrensi hac vocatus.
25. An. 1648 An. Dr. Izokouini per Comitem Hlyeshazy Wittebergam promotus.
26. Johannes Lotawer.
27. An. 1651 Elias Dargchirius Caffouia hac vocatus.
28. M. Zacharias Kalinkius Superintendentis filius.
29. An. 1654 Rector hic existens opposuit Donauenturae Hocquardo Monacho.
30. Georg. Czember innotuit Dissertatione de Tradue.
31. Georgius Holuath.
32. Anno 1660 exitus Scholae.

**** Sequitur iam auctoritatis Elaboratio, et varia vaporum ad eandem adiutamenta, quae aequum in praecedentibus mihi loco posueramus, hic subiciamus.

§. I. Prividia est oppidum in colle situm, olim Craco nobilissimo abundans.

§. II. Suo fructu terras nobilissimas priorissimoq. ut non solum corpora, sed etiam animas viventium exhilararent corroborarentq. per delectos viros quicquid sylvestra vel lethale etiam foret, mediantibus Scholis eradicandum statuit. Quorum numero hos qui sequuntur reperio.

§. III. Nicolaus MARIKOWSKI. Huius huius Scholae anno circiter 1597.

§. IV. Raphael HRADEQVI, vide Scholam Alfo-Kubinensem.

§. V. Johan. HRADEQVI 1615 Humanissimus & doctissimus vir dicitur a suo discipulo Johanne Kapaluni Rector olim in Pergo in mo. Ord. sub Petro Zaflero p. 117. Conf. em. Tom. I. p. 856 Epitaphum Kochmannianarum. cet.

§. VI. Balthasar DE NISSE Szilecensis, & SEBASTIANUS A. 7 vivit meminit Reg. Leg. Belluachens. Ex Patria, inquit, etate iam perule firmiore existente Prividiam, Latentum & amicorum monitis impligul, ad exercitum.

[XXXVI.
Prividia]

44

exercen
morcia
annis, e

fulc
Johann

in Ind. C

* Jan
Nesfolie

Zareuac

M. Johan

* An

in Ind. C

* M

Scripta

Musae d

mo. spe

quarto

Experien

M. Had

orens Z

tune fo

advent

Rector

sumtum

mentat

Te. M.

victorie

novus

usq. h

postea

nam fo

ita, ut

et p. p.

obliere

effern

quan

exercendum literis ingenium concessi, ubi sub Exceptoribus (quorum me-
moriam in sanctorum) Dno Dalmasio Demitani Silcensi, et Seraphino quatuor
annis, eam quam decuit & licuit nauau operari literis. Hic Anonymus quidam

§ VII. Matthias LA TAY collega.

§ VIII. Elias CHS L V K H Anno 1619 collega huius Scholae, de quo, con-
sule Scholam Regenbergensem. * Anno 1620 sequenti, praefuisse huius Scholae
Johannem Krescho meminit Michael Bartholomeus, in huius Ord. per Pet. Zablerum p. 126.

§ IX. Johannes GOLVST Anno 1632 exilium sustinuit

& Dan. Hermann Gobius scribit, etc.

§ X. Samuel DARPHO SCHOVICZ meminit huius Martin. Chalupka
in huius Ord. sub Pet. Zablerum p. 70. eodem indicis pag. 124. Ver doctissimus appellatur.
* Samuel Darphoschvitz Pruidia promotus est, ad Pastoratum Flauorum
Nesolienensem in huius Ord. per Pet. Zablerum p. 113. Hic Anonymus

§ XI. Franciscus LITERSKY Virum doctum & primum fuisse Matthias
Zareuicias Rector Scholae Derzeuicensis refertur in huius Ord. per Pet. Zablerum p. 143.

§ XII. Johannes P. M. L. E. V. S. Pruidiensis. * Hunc Daniel Hermann
N. Johannem simplicem appellat.

* An. 1635 fuit huius Scholae Johannes Gobius refertur in huius Ord. sub Pet. Zablerum p. 181
in huius Ord. sub Pet. Zablerum p. 181.

* Martinus Cornides Pruidiensis Rector, in huius Ord. sub Pet. Zablerum p. 196.
§ XIII. M. Zacharias KALINKA Lycos Pruidiensis. Rector.
Scripsit Statuam Minervalem ad Exercitia & ludum Apollinis, quem typis
Musa & Metriades, in Lycos Pruidiensis. Idem composuit, aut scripsit, Lucidus
mos specillos. Perspectivo Lutherianorum obitio, Monachi Bonaventurae Joes,
quatuor, Disputationes numero tres, Trenchinii 1652 et 1653 impressas.

§ XIV. Elias LA DIVER vide Scholam Darphensem et Collegium
Eperiense, non fuit iste, verum Pater ipsius, uti corrigiit Dan. Hermannus.

§ XV. Georgius HOLVAST Hic ille idem est, qui primus cum
M. Haaco Zabario in arenam disputatoriam descendit. Anno enim 1658 re-
orans Zabarius ex Academia subfugerat aliquantulum Pruidia. Recolebat vero
tunc forte fortuna Cantor Oppidi Martini Episcopi Die, hominis memoriam,
adversus Rector Scholae attractus, cuiusq; aliquid. Quid sit, ubi mero incaluisse,
Rector mouet Controversiam, de natura Peccati, ipsam: An Peccatum Metaphysice
finitum sit aliquid, an nihil? affirmabat ille, negabat Zabarius. Inter alia, argu-
mentatus est Rector Entymemance, hoc modo: Peccatum Metaphysice cum tunc per
se. M. Zabary, nihil est, Ergo Deus pro nihilo damnat. Non expectatq; Responsum
victoriae laudem si vindicaturus Rector, alloquitur acumbentes. Huius est, quid
nouus iste & Nagelher portenti domum ex Academia reuexit? Repetit ista ad rui-
usq; huius magis, quam peregrino applaudentibus conuincit. Quam potius sese
postea impetebant verba, dicere nihil attinet. Arbitrum tuis elegerunt Marti-
nam Tarhoujan, Librariam, Atiam Chagistram, Superintendentem & Pastorem,
ita, ut a quo hic ferebat, habeatur Victor. In ubi feces vini fopnus de fatis differet
et pro, agnito errore, & licentiam lingua effugiem, modesta deprecatione Regis
obliterauit, si oblitterari poterat, cum auleati etiam loci diuturna solent
effere memoria. Quis neget linguam musto madidam plus dicere pro
quam Socratiam ferre patientiam.

§ XVI. Georg

204

§ XVI Georgius CLEMBER., Sub Praefidio Pauli Cember
Rectoris Primiensis disputavit Christophorus Lysstak de Traduce contra
Eductionem & impregiationem animarum creationem Typis excusa Primiensis 1688.
** Est Symbola Andr. Joh. Michalsky, qui Cemberium, quod probe notandum.
Paulum & non Georgium appellat. et.

§ XVII Johannes MISTVCH Desprencensis.

CA P V T XXXVI

De Schola PUCHOVENSIS

§ I Puchouium est Oppidum Inelyti Comitatus Trenchini-
ensis, Sanificio ac Sanificio commendatissimum.

§ II Georgius FELIX Rector Puchouiensis circa An. 1602. referenda Dan. Wrmann.

§ III Georgius SARTORIUS An. 1618. Dan. Wrmann.

§ IV Ladislaus DUCECIUS An. 1629 a D. Wrmann.

§ V Johannes PUCHOVENSIS in Ind. Vro. per Ma. Wagnesium pag. 135.

§ VI Daniel PERLICIUS An. 1664 usque ad Annum 1671.

quo in exilium iuit, Vro. Schola Vpheliensis ad Vagum. a Dan. Wrmann.

§ VII Johannes SARTORIUS

§ VIII Jonas COLLEDANUS per Decennium ab Anno 1658

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

usque ad Annum 1668. Fuit Patria Rejgentis. Studuit Feuto mono. Pans.

Сажо 3).

he Opiidum cum amara
Solidioris eruditionis contraherat.
S. III. Schola Patroni & Nutriti Lucie Pipii Alupis Familia Laduanfiana;
Alupis Familia Gerhardiana, in Castello Rivalysauesi resident; Nobilis Familia Schuffiana
Alupis trans Granum resident, nec non nobilis Familia Megko de Feljo Kucin et
in Laduan, originem suam ducent inde a Nieko Polono, Nicellai I. Ducis Poloniae filio, quia
Legatoplace & Doleflao Fratribus una cum Matre sua Ida Theodorici Marchionis Nijnici
filia, a Brasie carnali, Doleflao I. Lithovii primo Poloniae Rege, in exilium eiectione. In hoc
oppido & nonnumquam Adolescentes & Cyphani ex Alumno victitabant.

Initium & finem huius paragraphi Apdo Dno Martino Regis medium vero
geminis usque dimidiatis circulis interclusum Dno Johanni Nicolsky detemus.

§. IV. Sicut artib. ut iam monuimus, opificiis, et xpois literis plerique
in Praenobili Familia de Raduan, amulabantur. Secum sibi urbem Neopolim, quo
sine Viror. etiam solioris expeditionis ad annis, amplexa confessionis Augusta,
ne contraherant. Quae de re Raduaning & 25 Februarii An. 1727 sequentes accipi
Optandum vero fuisset, ut a proa ad pypim usq. potuissent deservire. Schola
huius Rectoris. Sed ubi vetus Radus deficit: populum inducendum. Etenim quor
docentium medioquali etatis prodigitur **Johannes LAETORUS**,
quicum adiuncto sibi Collega **Gabriele DE NEDECTI** hanc Scholam Anno
1621 adornavit. Utramq. Georgius Czapho Patria Pradaimensis et post Rector
in Inclito Comitatu Silesiensi Kuschinensis ultra triennium audiuit. in m.
Ord. per Petrum Zablerum pag 74. Ioan. Lany Caschenis, Schola Rossariensis
Rector, de hac Schola & praefato Viris, aliat etiam Pastores nuncupate, sic scri
ptam reliquit: Postquam vero a Praeceptis pie & honeste, in patria Schola erudimen
tis puerilis iactis, educatus sum, pleuius iisdem ad aliores Scholas me exmittit
constali itaq. me 1621 Raduanum, sub Ferulam Humanissimis & doctissimis
viri Johannis Pastores in m. Ord. per Pet. Zablerum pag 203.

§. V. **Joannes PODIVS** Raduanio Priuigiam euocatur, exitum
sustinuit An. 1632. Johannes Moteschitzky, Silesius, p. in Inclito Comitatu
Liptouienfi Cantor Silesis, et post, Pedagogus in Silesia apud Virum & Nobilem
Dn. Georg. adutz et in Sengenord, testatur se honestis literis in Danno
nia, ut pote Raduanii & Priuigiae per Humanissimum Dn. Tobiam alioque
imbitum fuisse. in m. Ord. per Pet. Zablerum pag 206.

§. VI. **Gabriel DE NEDECTI** filius Tobia Denevicti, de quo Pater
in literis ad Johan. Lochmannum, tunc Rectorem Seuto-Lipschensem, Tren
chenio die 29. Martii 1620 datis, sic scribit: Gabriel meus male vestitus nunc
ut audio incedit, pecuniosam vero de manus hoc tempore habet nullam, ut qui
dem maior est pars talium hominum, illum ut Humanitas Tua sup. p. uas per te
Postquam ad portum Schola Raduanensis appulsi es, eundem Joh. Lochman
nar sequentib. MSS. Epistolarum ad Lochmannos datarum Tomo II. pag 478. soluit
Reuerentissime & pientissime Vir, salutem, pacem, et actis omnibus gra
tiam Dei nostri precatat. Officia mea iisdem p. m. se deferre.

Gregorii vnius ex Patribus consilium est: cui temptationum procellas
cum difficultate tollerant, coniugii portum perant: Melius enim est nubere, quam
viri. Ne si ex eorum numero eximere vellem, qui tentationum procellis
procelloso puius mundi mari iactitantur, non hominem sed Angelum me dice
rem: usq. adeo quod natum, est ex carne caro est. Et mihi igitur quod genus erat
portus coniugii, ne naufragium fortasse, metuere cogere. Quasiam illam
p. m. strante Deo inueni, ad illum deueni, ubi virgo mihi beatissima reposita
est, Pater Ando & Clarissimo Viri Dno Joanne Kalinka, prognata Susanna,
et timore & corruptione dei educata, et iam mihi nunc infidelis, vito fortu
narumq. Consortem desponsata. Cuius desponsationis solenniores nuptias
h. e. aeternam Nuptialem Epistola duce et auspice Raduanii in Schola & 20.
Novembrii prima videlicet Dominica post Trinitatis agere decreuimus. Dabam
ex Schola Raduanensi G. C. Novembrii An. 1622

R. D. V. Studio.issimus

Gabriel Denevict p. e. Schola
Raduan. Rector

§ VII.

§
Cuen, A
Aurelium
lum que
lio con
Successio
dum neq
origo, cal
est, in q

Kalinka
Danouie
per quad
lappos
ac deniq
Superin
An 1679

scripsit
me ver
II. § 2. in
vere p
Nicolai

zienfu
Martha
Marga
& Latino
Martia
tunc co
Neofeli
toto qu
Neozola

Imo et
de Crea
denset

207

4 Oracula pro Orda Legen.
dam exi fmo.

e & diatride legendum pnt.

Schola

Ino etiam sub Praefecto N. Joh. Heinzelii Diatriba ^{Philosophico-Theologica} de Creatione examini in publico subiecto Tolno 1665 typis Joh. Dadan. Respon-
dens et tit. Ex eodem Ludw. Neofolienfi euocatus est 1665 ad Rectoratum
p. hals

Schola Velitschnensis in Melitum Cottaem Ruersem, ubi cum per biennium
desudasset, pro Moderatore Scholae Raduanensis, per Spectabiles quondam Vicos
et Patrones Georgium Raduanum et Georgium Nelko (foran Mesko) eno-
catu est, quo munere suo adeo dextre functu est, ut non locus virtutis, sed vir
locum suum honestate omni bonis & doctis viris sit. An 1668 iunxit sibi
in coniugium Annam Johannis Olthameri filiam, virginem, quae duas
filias primum, deinde duos filios eidem peperit, una filia & filius Parentum
utrumque precesserunt; nupsit unica filia, Anna Chmelia relicta Chmeli
viri, qui olim Raduani intimi discipuli & unus filius pietatis cultor
reliquarum virtutum Externarum haerens, videlicet Samuel Cephalides
pro nuntio Ecclesiae Septemviciensis, in Melitum Cottaem Sacrosancti Evangelii Sa-
lutis administrator, super sunt. In disputando adeo promptus erat, ut ne
quidem Patria, Septemviciensis & Neofolienensis eundem Raduanum Scholam moderantem
frequentissime instantibus cederet. Haec referentia sua memoria Francisci
D. Huius, quondam Vice Comitis Melitum Cottaem Principis dignissimo. Quamvis hu-
mili valebant in Theologicis & Philosophicis Regum propositis. Audio et opera
eius in hac Schola, cuiusceusque et ad vestigandum respondente Johanne de
Vetio, Turocienensi. An 1679 ibidem Raduanum expositus, abunde testatur. Alias
praeatus Spectabilis ac Venerabilis Dn. Dn. Johan de Raduan, l.c. tali honore eum
affecit dignatus est. Ultimus autem (videlicet huius Scholae Rectorum) bona memoria
Kephalides, Ande Dni Pastoris nuper Cassovienensis, moxepani Septemviciensis Pa-
rent, qui primas me etiam docuit Literas, rexit Scholam hanc non sine gloria;
namque inter reliquos nobilissimarum Familiarum mei temporis alumnos,
in Scholae Pulawskis, Gyurkus et magna dignitate solertia sua reliquit testimonia.

S. X. Libertate iterum Scholae recondita, ornata hanc Scholam
Joannes HODIKUS, cuius maiores vide in Schola Pittcheri.

S. XI. Martinus REGIS de quo videbis Scholam Fülchensensem
Lex I. Cap VI. §. 6. ubi etiam exitum Scholae huius reperies.

*** Rectoris de Schola Raduanensi Summarium.

1. Loci descriptio.
2. Simulatio cum Neofolienibus.
3. Anno 1671 Johannes Rectorius Vir Doctissimus.
4. Anno 1632 Johannes Gobius, Vir Humanissimus.
5. Anno 1632 Gabriel Benedicti
6. Anno 1653 Daniel Reguli
7. Johan Kalinka Superintendens
8. Anno 1665 Matthaus Kephalides
9. Anno 1709 Johannes Hodikus
10. Exitus huius Scholae.

*** Sequitur Symbola Danielis Krmanni
"Johannes Pastoris Rector Raduanensis Anno 1630.
"Daniel Reguli Anno 1653. u

*** Symbola Martini REGIS est sequens:
"Raduanij Rector erat Joachimus Kalinka, qui postea Superintendens fuit
"Fluckhousi

Fluck
Post
Seu
Johan
Mar
relinque
In po
Schol
ana fl
Nobili
Martine
nec non
suanduc
Luatope
chionli c
Rege, in
**
Anno
stariensi
Radu
in Meli
Joh
minit h
De
**De
ni
ba
fa
an
I
cinctu
II
Joppes
cheel
Fi
et per
in qua
possea
gebat
factu

" Pluchowini qui Pastor Lopejensis.
 " Post hoc Filius Cephalides (Alauacz) Secutum exilium.
 " Seculo moderno rediit, ad Euangelicos Schola cui profuit
 " Johannes Hodikius euocatus ad Celesia Bagyanensem in Lotuslag Temp.
 " Martinus Regis. Hi cum Pastore loci Johanne Glosio, locum alii
 " relinquere, ad Mandatum Caesari Potestatis sigberti Heisteri ruffus
 " In hoc Oppido Id quando Adolescentibus et Orphanis et alios ne victis tabant.
 " Schola Saturni et Nutri Plipiu fuem Illustri Familia Raduan ki
 " ana Helastis Familia Gerhardiana in Capelle Kiralyfaluensi resident.
 " Nobilis Familia Dohult, Illyestalu trans Granum resident. Huc que
 " Martinus Regis cur impedire Johannes Micsi Isky sequentia adicit.
 " nec non Nobilis Familia Mesko de Fesjo Kubin in Raduan originem
 " suam ducent inde a Miesco Polono, Mieskai Ducis Polonia Filio, qui cum
 " Luatophuo et Dolella Fratri vna cum Matre sua Oda Theodorici Mar.
 " chordi Misniz Filia a Fratre Carnali Dolella I. Chrobri, primo Polonia
 " Rege, in exilium, eiectus erat.

***** Alterius cuiusdam Anonymi Symbola.
 Anno 1621. Joh. Sartorius, meminit huius Joh. Lang Rector Ad,
Staricula, in Ind. Ord. per Petrum, Zabierum p. 203.
Raduanii et Prinidia decurit Joh. Gobiul teste Johanne Moteschick,
in Indie Ordinatorum sub Petro Zabiero pagina 206.
Johannes Sartorius et Gabriel Benedicti hui loci docuerunt me.
minit horum Georg. Czapho, Pradajmensis in Ind. Ord. per Pet. Zabl. p. 74.

De Schola CAPVT XXXIX. RA I E C E N S I.

* De Schola huius Oppidi Manuscripta Gymnasiologia Matthei offiana
nihil qter nudum nomen continent, et sequentem Danielis Kermanii Sym.
bdam, lituris tamen huc ous laud parum corruptam. Quam nos, quantum
fieri potuerit, integritati sua restituere conabimur. notis et Matthei offi
anis in Parenthefi conclusis. Est vero Symbola lauda Kermanii huius tenoris:

I Rajecium est Oppidum in Prinidia et Zolnam forum, montibus
cinctum, ad Dominium Letquienfe pertinent, et coria ius impletum.
II In isto sane ameno loco, Missa sedes suas obtinuerant, Simones, Corianus
Joppenfem, cuius hospitio Petrus vsq, requituri, spulsi intra offinas suas sedem
concesserunt, sequentesq viros liberaliter hospitati sunt in Schola.

Franciscus ARDECVI regebat hui Scholam 1601.
Paulus LOVCLAN An 1602.
Matthias PLATANI Anno 1610. (De quo videfis Schola Alb-Kubin af.)
Johannes Zittkius Anno 1613 ex Schola Kubinienfi huc uocatus
et per septennium heic artes liberales proponens. Patria eius fuit Rajecium,
in qua studis incumbat sub Fr. Arpdecio, Paulo Loulsani, Frenchinii
postea sub Andree Torano, et qtho sub Nich. Crispino per 4. annos. Do.
cebat deinde Kubinii per annum, heic per septennium, Zolna per biennium, deniq
factus est diaconus Kubinienfis An. 1623.

" Johannes

seennium
 an vno
 ko)eno
 m, sed v
 exit f
 a duas
 Parente
 Chmeli
 s cultor
 cephalo
 ngeliu
 et, ut ne
 moderato
 e Frone
 tum Ru
 et oprea
 me de
 tur. Ali
 ore eum
 a memo
 ensis Pa
 ne gloria
 columas
 testimo
 cholan
 Kienfem

ens fuit
 Pluchowini

- Johannes CZADZAN, Anno 1619 docuit hanc per septem annos postea
 Hlaviensem Scholam, de quo vide Scholam Hlaviensem.
 Joannes ~~...~~ Anno 1625 de quo Consule Scholam Glogocensem Petrus I.
 Paulus ~~...~~ successit 1626. Habuerat Informatores Matthiam
 Pazur Hlaviensis, N. Zachariam Lanj per quadriennium, Petrus et Trenchinii.
 Anni vocatus fuit in Cantorem Danensem, & exactis in hoc officio 4 annis Anno
 1630 in Rectorem Rajecensem, expletisq; in hoc rectoratu 6 annis in Diacon.
 num Danensem Anno 1635. (rectus 1638.)
 Georgius ~~...~~ quem vide inter Rectores Scholae Primiensis Anno 1632.
 Michael ~~...~~ Patria Rajecensis Johannis Haller Pastoris
 Ecclesiae Rajecensis filius, traditus erat domui sub disciplinam Joh. Ziskii
 Leutschowia studuit sub N. Stanislas Horleio, Primiensis sub Francisco Lute,
 rati, Exericiis sub Joh. Peredi, Posonii sub Tassenbachero. Postea factus
 fuit Cantor Primiensis, expletisq; biennio, Rajecensis Rector per 4 annos.
 his continuatis, Pastor Precinensis, Anno 1642.
 Andreas ~~...~~ successit ipsi Anno 1643 quem vide infra positum sub
 Johanne ~~...~~ ex Con-Rectoratu Danensi vocatus Rajec.
 cinum Anno 1648. (de quo vide Scholam Nicopolitanam.)
 Stephanus ~~...~~ regebat hanc Scholam ab Anno 1649.
 ad 1654. (vide Scholam Glogocensem.)
 Anno 1655 Daniel MONKOWICENI successit eius, anima
 uit Scholam Rajecensem Filius erat Johannis Monkowiceni Pastoris
 Hustopetensis in Moravia. Posonii audiebat Helgenmeyrum, Exericiis
 Matthiam & Matthiam, Johannem Insitoris Danuicensis Gymnasi, ex
 quo vocatus fuit ad Regimen Scholae Rajecensis, ex eoq; ad Regimen Scholae Neco-
 politanae. N. Georgium & Michaelis, Facultatis Philosophicae Roveniensi titulum
 sibi affecturus, in Dissertatione per Propositionis Personalis Deus Homo, et
 Homo est Deus. Anno 1703 Wittebergae habita, hunc Monkowicem perenni,
 nat Philosophum & Theologum hanc vulgarem, Duce m. f. o. e. m. post fata colendum.
 Andreas ~~...~~ Patria Rajecensis vixit in Patria sub Rectore
 Joh. Lanj, Trenchinii sub Daniele Remerio, Posonii sub Helgenmeyero. Po-
 ska fuit Rector Varnensis, indeq; Rector Scholae Rajecensis, successit Dan. K. Mannus.

CAPUT XL

De Schola ROSNAVENSIS.

S. I. Romania, Hungaris Rogeno-Danya. Olim Regia
 Libera Montanaj Civitas iam Oppidum Archiepiscopale in Archy. Cotta P. m. o. r. i. e. n. s. i.
 sium, amplissimum bene cultum, praetera Fore. R. e. d. o. m. a. d. a. l. i. longe lateq; celebratissimam. cetera. c. e. s.

S. II. Idoma Hungaricum, quod hic una cum Slavonico ac Germanico v. s. i.
 tatum, cuius causa vicinorum, Gmitatuum Filii ad hoc oppidum, ab antiquo con-
 fluere solebant, dedit proculdubio occasionem Scholae Latinae, liberalius ibi, om. f. o. u. e. n. s. i.
 in qua viros sequentes laborasse compertum est.

S. III. Petrus MATERNUS Dopschenus, Ha viro v. s. i. e. s. t.
 Praeceptore Libethis & Rosnaui ante. Annun 1615 Petrus Zuaronicius, C. u. l. g. i. a.
 Petre Kieff

Crene Kien
 Seniore ex
 rang. Hum
 te. f. m. o. n. i. y.
 Schola D

S. I.
 Scholasticus
 Margaret
 annum in
 continuati
 itaym se
 Nolentes a
 Montum d
 cum ferre
 per. f. a. i. c. i. a.
 Dni Patri.
 eugatus ef
 Lypso-
 m. i. u. a. t. a. m.
 Scholasticam
 nisterium.

natus, & N
 rum infic
 limorum, &
 oamenta e
 Relicta et
 mist, sig
 mium ip
 nus Schola
 mis morbis
 co. Choro
 ad Regimen
 Ordinator

M. A. T. F.
 f. r. e. n. s. i. s. f.
 rum, laud
 Danensis.

Rosnaui

Propositi
 bachenfi

211
Cremetienſis, Petre Sextio Elaboffouenſi Paſtore, atq; Comitatus Gomborienſis
Seniore exiſtente, Diaconus, uti ipſe in Ind. Ord. ſub Petro Zablero pag. 3. ſatur. Vi-
rumq; Humaniffimam ac Doctiſſimam Maternum noſtrum compellat. pertinet
teſtimonium allatum ad Annum 1615. Unde iam vltus colligitur Maternum
ſchola Roſnauienſi ante hunc annum praefuiſſe. cet.

§ IV Samuel FROLICHVS Patre Doctiſſimo et laborum
ſcholasticorum per annos XXX patientiſſimo, Johanne Frölichio, Matre vero
Margaretha Clementis natus, & a Patre diligentiffime, usque ad XVII aetatis
annum informatus. poſt in Gymnaſium Elbingenſe miſſus ubi annis tribus
continuatis ſub N. Joh. Myſio, Brunczbergam, in Collegium Patrum Jeſu,
itaq; ſe conſulit, ibidemq; per annum & ſemeſtre eorum profeſſiones audiuit.
Nolens autem eundem, tanquam hominem diuerſae Religionis, ſerue Regio-
nortupi Doctiſſorum; illinc, ſanitati conſulere gradens, quia autem illarum par-
tium ſerue nolebat, ſedantem ſe recepit, & dñm Bartholomaeum Kellermannum,
per ſpaciū vnius anni & aliquot hebdomadarum auuiuit. Hic ob ſenectam
dñi Patris ad Patris Lares reductus, intra ſpaciū quindena Roſnauiam
euectus eſt, ubi tribus annis exactis in ſchola Lypto-Zolienſi ſ. Forſan
Lypto-Zolienſi) promotus eſt. Sed morte coniugis impeditus, ſchola valedixit,
priuatam vitam Roſnyo-Parya duxit. A ſumitibus deſtitutus, iterum ſem
ſcholasticam, Marti-Villa, in Coſta ſepuſienſi, reſuſcit, ac tandem ſtatim ad mi-
niſterium eccleſiaſticum in Comitatum Gomborienſem euocatus eſt.

§ V Samuel SCHROTER Leutichouienſis, legitimo thoro
natus, & Nuſſiſ deſcendens, poſtquam in ſchola Patria diligentis & fidelis Praecepto-
rum inſtitutione, ut pote, Joh. Haſkii, & N. Melchioris Schnell, Viſitorum Docti-
ſſimorum, & tunc ſchola Collegiarum, initia Rituum & Chriſtiana Religionis ſun-
damenta recepit, ſub N. Elia Vſſino, & N. Staniflao Forſtero, ſolidiora auuiuit.
Relicta etiam ſchola Patria, Cremetici N. Petri & Conſtaſci diſciplina ſemet ſub-
miſit, ſicq; comparatæ & morum elegantia, & literarum bonarum notitia, pri-
mum in ſchola Neſolienſi Claſſis Quinta Praeceptorum egit, ac poſtea in mu-
nus ſchola Roſnauienſis, quod VI. annis ibidem ſuſtinuit promotus eſt. Praeſup-
mis morbis ſemper ſubiectus erat, hinc ſanitati conſulere cupiens, exaſſo puluere ſcholaſti-
co, Choro Muſico ſecumq; deſſe voluit, enim vero & hic durum contum cecinit, donec
ad Regimen Eccleſiae ſchögnenſis ſ. ſorte rectius ſchmöggenſis) perueniſſet: in Ind.
Ordinatorum ſub Petro Zablero pag. 124.

§ VI Thomae SCHROTER de Oſterfeldo Miſnenſis, Simonis
N. T. 99 Tyropoliienſis, ſimonisq; SCHV. N. A. 13 pariter de Oſterfeldo Mi-
ſnenſis. Trium huius ſchola Praeceptorum, uti & ſuorum, & quidem fideliffimo-
rum, laudatiffimorum honorificentiffimorumq; meminit, Johannes & Martini Roſnyo-
Paryenſis, olim Rector & poſt Paſtor Neczenſis cenſus, in Ind. Ord. per Pet. Zab. p. 27.

§ VII. Georgius LIZONIVS Rector Roſnauienſis ſ. 1638. & reſerente D. K. 11. 11.

§ VIII. Gregorius LAYER de quodam ſchola Cremetienſem & qua
Roſnauiam condeſſerat.

§ IX. Martinus RAVSCH. Hi nuncupatur Vir Doctiſſimus a Chri-
ſtophoro: alii Michaelenſis. Eius doctus Rector olim Debenſis & poſtea Paſtor Eilen-
bachenſis in Ind. Ord. per Petrum Zablerum p. 131

§ X. Nicolaus DVGHTNY,

212

§ X. Nicolaus DVGHV. vide pagina sequenti.

§.
et Natus
pietate, tu
retium,
vis itidem
* Dicitur
post loci ca
nan prior
tradition

§
olim in m
in scholis
schoua
bus. An.
Ordinato

§
Venerin
quam co
p 53. f
tunc g

§
houia h
mine ap

§
rennes
uientis

*
§
" Cap
" enst
" s bapt
" ex pat
" religion
" ad no
" habitus
" sup qu
" i oig
" fidel
" An: 10
" Georgi
" ennu
" ad me
" Julum

213
§. X. Nicolaus DVSKANY Varnensis, Patris honesti Nicolai Dugany
et Matris Barbara Pluhoviana natus. Postquam in Schola Patria a primis annis in
pietate, timore Dei ac in literis Humanioribus initiatus fuisset. Alacrius tunc
retium, Andream Horvath, Georgium Raduehium diligentius audiuisset, can-
tis itidem & post Rectoris officio defunctus est. In Ind. Cdo per Mast. Wagnerum p. 12
* dicitur, se eo fuisset Schola Rosnauensi. An 1656 idq. officium obtinuisse cum
post loci eiusdem Cantoratium, quod quidem dicitur, at nullo documento probatur;
nam prior locus de Alouia agere videtur, ideoque ad Rosnauiam nihil, quam con-
tradictionem postea examinabimus.

§. XI. Georgius HARRSCH, Nobilis Silesius Thechinensis, Patre Johanne,
olim in militia Caesarea Matris officiali & Matre Susanna Kothatska progenitus, et
in Scholis Hungariae Neccomii sub Tobia Pollucio, Dantpha sub Martino Pfeiffer, Leut-
schoua sub Jobo Zablero N. Mathia Zimmermanno & Tobia Stephani bonis literis im-
butus. An. 1657 Schola huius profuit. Tandem Eccl. Toporhensis Pastor factus est in Ind.
Ordinatorum per Michaelum Lieftmannum pag. 21.

§. XII. Johannes DRAKATZ alias Daymogenus. Huius Virgo Georg
Vendrinshy, Rector Schola Gmörziensis & postea Pastor Eccl. Japoltzensis & nunc
quam aequivalens pretium reddere posse, in Ind. Cdo. per Jacobum (alias Petrum) Zablum
p. 53. dicitur. Disputavit Praefide Pomario de Natura peccati Originalis in Alsthi
tunc Gymnasis Eppteriensi & r. Martii, An. 1659.

§. XIII. Johannes DRAKATZ, Danouio oriundus, Anno 1683 Ra-
houia huc euocatus qui idem cum Superiore Joh. Draxatoris, pleno enim no-
mine appellabatur Johanes Draxatoris xaliter Dánóczy in Schola Rahouiana fuit. p. 57.

§. XIV. Michael MISSOVITZ,

§. XV. Michael PRANDORFFY, Cantor Hungaricus, mino-
rennes informabat, quousq. licuit, didigenter. Nunc Musa Evangelio-Répa-
uiensis, omnia regentibus desuis felicit.

* Placuit insignem Symbolam Dni Johannis Miesinshy hic subicere.

Schola huius erat Rector quosq. An. 1652 et 1653 iuxta Christianus
Langsfeld, Anno 1626 d. 16 Septemb. Patre Adamo Langsfeld Cantore spestradi,
enig. Matre Maria Seideliana Vratislaviensi legitimo thoro, & totum in Silesia natus
& baptismatis Sacramento initiatus, quem simulum Patres ob veram religionem
ex Patria pulsi attulerunt in Hungariam, atq. fixis Igloia sequestrum sedibus, in
religione Christiana educarunt. Patre defuncto a Matre deductus erat puer octennis,
ad Montanum ad Patrualem Salomonem Langsfeldium, a quo Kosoli infans filii
habitus submissus erat institutioni Dni N. Petri deophardi, per triennium,
sub quo artium liberalium fundamentis cactis 19. aetatis anno Igloiam rediit,
ibiq. grassante peste per sequi annum sub Dno Tobia Pollucio Praeceptore suo
fidelissimo vixit. Quia vero induxerat animum ad oras exoticas inuisendas
An. 1646 sub finem Autumni contulit se Elbingam, ubi sub Rectoratu Dni
Georgii Mula annum consumpsit. Deinde Vismaria in Megapolitania per tre-
epidiam et trimestre spatium literis incubuit. Inde concessit Vratislavian
ad memoriam Dni et Cl. Dni N. Georgii Seidelianum suumculum.
huius, a quo obtentis in continuationem suorum sumptibus, Regio Montan

concessit

214

concessit, & per biennium de m. t. octo Hebræicis, doctus studia sua continu
 abbat. Rediit in Hungariam, cum aliquantisper Iglovia apud Fraxem moraretur, ac
 obsecunda munia Rectoris, Rognauian euocatus fuerat. Officio illi ubi per biennium
 praefuisset, ad Rectoratum Scholæ Georgio-Montano in Sepusium rogabatur,
 & administravit quoq; illud annis duobus cum dimidia. Postea ad Diaconi offi-
 cum gerendum in Ecclia Menhardensem euocatus erat, et gessit illud per qua-
 triennium. Tandem sollicitatus ab Alnaldorfensib; in deficietia illorum con-
 cessit. An. 1674 in exilium cum aliis Ecclia Ministris missus erat. Hucusq; decurrit
 Symbola Michsinschiana.

*** Adposuerat Anonymus quidam in margine Gymnasiologia etiam
 Martinum Sambselium Rectoris Rognauiensis, sed iterum super
 inducta chartae litura, deleuerat eundem, quem tamen nos, tantis pec-
 catorum rem accuratius examinauerimus, hic annotamus.

Martinus Sambselius Igloviensis, Thorunii, Elbingæ & Dantisci.
 sub D. Joh. Dotzgerio Doct. Theologiae, Georgio Pauli, M. Melchior Nicolai,
 Petro Löffler, & Regiomonti Literarum bonarum mercatu sibi comparato.
 Lares Patrios repetierat, sed mox iteritis aliquot septimanis, iterum Regio-
 Montum rediit, sed bellum & pestis compellere ad assumendam Pedagoga-
 apud Magnificum Joachimum Christoph a Packhoff Eleae Draco. Prætorum
 cuius filior quatuor persequi annum in formauit. reuocatur et Löffler Draco
 euocatur, ubi tamen ultra annum unum laborans post Varallieris Diaconus
 quatuor, in h. d. Orig. sub Petro Zablero p. 194. Ita de finis misera et Confusa
 hae Symbola, de qua alias.

CAPUT XL.

De Schola ROSENBERGENSI.

quam vide Sessione I. inter Scholas Magnatum & Nobilium.

CAPUT XLII.

De Schola SCHWEDLERIENSI.

CAPUT XLIII.

De Schola SEEHEIMICIENSI.

quam describemus p.unte Daniele Hermannno
 inter Scholas Magnatum & Nobilium Sessione I.

CAPUT XLIV.

De Schola SEPTEMTIENSI.

S. I. Septemtium, aliis vero Septentilium est Oppidum
 Inelyti Comitatus Sarsienfis Forissa adiacens, deserto versus Regensburg situm,
 vitanam, et Crypta Familiæ Derfflingeriana memorabile.

S. II. Per imitationem ciuitatum vicinarum, Oppidumq; Sepusienfis
 Linguam em Germanicam, ut & euangelicam Religionem, et hoc bene constituta Scholæ, Choro
 Musico exornata, superiorib; annis constantissime hoc oppidum retinebat.

S. III. Joh

Stiffimus
 miliaribus
 Post sexen-
 tialitum fu-
 menta at
 extingito
 tum cotu
 victus & a
 moratus
 um venez
 his parte
 & Cantor
 refflinu
 ensium o
 & Sam
 bernard
 nam der
 81
 Janera
 & Epperi
 Human
 Balhorn
 Paleoni
 no in fu
 est, in q
 tentum
 operand
 Zableru
 8
 8
 sub fer
 Quicoph
 luis cond
 tantum
 8
 cuius
 Oppidi
 fuorum
 cessit.
 nocent
 in Pat
 Quisur
 sermone
 Haw v

§ Johan. COCI, Serzeuicenfis, Anno a partu Virginis 1717 CIX hone-
stissimis Parentibus, Patre Joheimo, ex oppido Radonitz, Pragam versus duobus
milliaribus distante, matre vero Anna Eschowa, in hanc mundi lucem editus.
Post sexennium sacris Literis a Patre Matthia Trebeczeni Rectori Scholae Patria
traditus fuit. Postea sub Stephano Regis Delluscheno, et Martino Wescher rudi-
menta artium per integrum sexennium excoluit, hoc ultimo anno 1622 peste
extincto, elapso anno in eadem schola Johan. Matthai audiuit, deinde in hely-
tum Cothum Lyptouienfem obsequiorum studio gratia descendit, sed inter summas
victus et amictus inopiam ultra spatium XVIII. hebdomadarum ibidem non est
moratus. Partem remeantem Leonhardum Wagnerum per annum dimissi-
um veneraturus est. Eperieffini Cyriaci Jarofohek auditor etiam extitit. Ex
his Partibus Pruidiam migravit, Francisci Xitepati lectiones amplexus est, ubi
et Cantoris vices in Choro sustinuit. Ruffus dulcedine Patria attractus Epre-
rieffinum rediit, et Parentibus senio confectis, et Joh. Seredi tunc Rectori Epre-
rieffinum contempnit. Tandem Varallia commendatus fuit schola cum fructu
et cum qua per duos annos fuit. Ad extremum oblata est convocatio ad qu-
bernandam Ecclesiam Dajocensem per Ill. Comitem Dñm Nicol. Forgacs, per helle-
nam Serzeuicz et dñm Alkurchay in hunc. Ord per Ept. Zablerum p. 153.

§ IV. Samuel FLEISCH, Conradio-Sepusius ex honestis Parentibus
Pancratio Fabini Lanione, et Margareta Laurentiana natus. In scholis Patria
et Eperieffini, sub Maximiliano Fabini, et Melchior Schatzio per septennium
Humanioribus incumbens. Scholas exteras petiit. In iisdem Chnebergae c. N. Nicol
Balhorn, Halberstadii c. N. Paul Dolcium, Landberg ad Wartam c. N. Lucam
Palconi, Wratislaviensem audiuit. Post Partem Dresdas et Martino Weigman-
no in Humanioribus perfici cupiuit. Elapso triennio Septentilienf. Epola fectus
est, in qua annis sex pro viris munus sibi datum excoluit. Inde confilia Pa-
rentum Partem veniens, rebus Oeconomis in vita privata per biennium
operandus est. Anno 1620 in Diaconum Cibirienfem ordinatus est, per Petrum
Zablerum, in hunc. Ordinatorum per eundem p. 30.

§ V. Martinus KLEISCH de quodam Scholae Insuperen ubi ille accuratissime
§ VI. Martinus CEDICHS Silesius, Menstreticenfis in Patria
sub Ferula Joh. Landa, in Moravia Trebicii sub Ferula D. N. Caspari
Quocph. et Vhelini sub And. Zidickio studuit Anno 1623. Suscepit Septemti-
tut conditionem Cantoris, postea Rectoratus, quod tamen officium per quadranten-
tantum anni gessit. Ultimo Domniczenf. Pastor per Ladislaum Horvath evocatus.

§ VII. Thomas MATHIAS Hybentis, ex Cotho Lyptouienf.
cuius Parentes cum morte pmaturo puenisset patruo Johanni Janiczky eundem
Oppidi Ercola, promotore, in scholis Patria profecit Anno tandem 1619 Auditorum
suorum profectibus consulturus, in Marchignatum Moravia trans Alpes con-
cessit. Postea persuasum et commendatione Andrea Digi Superattendentis Day-
mocenfi, pro Cantore Daymocenfi commendatus est. ibi periclitante Religione,
in Patriam rediit, et Zofaberga Cantoris Officio defunctus est An. 1631. Tandem
Luesianam in Pastorem per spectabilem ad Magnif. Dñm Steph. Köhly habito publice
sermone a Ara Kermarkienf. evocatus est. Anter porro de eodem Scholae Hybentis.

§ VIII. Georgius MATHIAS Silesius, Oriundus oppido Wilms-
haw versus Dilibum fto, Leutichouia, Eperieffini, Pruidia et Rajecii
studuit.

habuit esse Mantuanus; puer sub imperium decanendo apud Georgio Montano
et docendo apud Septemvilienses, aliorum bonos redigere soluit. Praefuit vero schola
Septemviliensi per biennium.

§ IX. Andreas LVCE, Aruensis, Patre Endo Matthia Luca, Pastore
Lundeni, Matre vero Anna Rogolin natus, fuit est Praeceptor ibi in sapientia aliter
Zachari; Dura Professore, Georgio Michelka, Eperieffini Melchione Lohatzo, et
Martino Weigmanno, Cassovia Alexandro Prochouino, Messouia Thoma Franzisci
Perpallini, Michaelis Durdin et Matthia Gazur, Teutchenia M. Petro Za-
blero, M. Elia Vesino, et M. Stanislao Holtero. Adopta rerum scholis necessa-
riarum haud vulgari notitia, in hac schola ingenium exercere coepit: Quod regi-
cere cupiens, Cantoris munus apud Ceginienses suscepit; ac tandem ad Ecclesiam
Tarczensem pro Pastore per Stephanum Dessoffi vocatus est. in ind. Ord.
per Pet. Zablerum p. 54. * Respectu huius alia (est Symbola Joh. Niesinsky)
inquirendum erit in indice Ordinator ante annum 1669 num ordipib facit
initiatu fuerit? Si reuera reperiretur, Ergo is foret Pastor Lucienensis qui
Anno 1698 Prophetiam conscripserat de extremo iudicii die anno tum a futuro
1670 certo venturo. Et sic Prophetia illa ex Protocollo posset cum referatio-
ne Kleschiana suppeditari. Haec Niesinsky.

§ X. Georgius PRAE TORIV alias ANN, Patre per XVannos M.
Petri Zableri Villico, et Genitrici Margaretha natus, in maximis tribulationibus
quadriennio huius schola ppsit, in ind. Ord per Pet. Zabl. p. 54. Vide etiam Schola Schwedlenig.

§ XI. Andreas KVAISHAN, Tarczensis de quovide Schola Com. p. 54.

§ XII. Joh. PRAE TIV, quem vide sic in Schola derzeuicensi.

§ XIII. Johannes TRSZTYNSKY, Aruensis, ex Oppido Jasbena
oriundus, Duodecim Annis Septemvili evenerat ppsit, ac ibidem Senior quoq
Venerabilis Contubernii Tarczensis exstitit.

§ XIV. Zacharias CLEMENTIS Poeta.

§ XV. Johannes TREVTMAN.

CAPUT XLV.

De schola SEVCSEANENSIS.

Johannes DOLECZIV, Rector schola Oppidi Luccan,
legitur commemoratus a Martino Chalupka in Indice Ordinatorum
sub Petro Zablere pagina 70.

Johannes DOLECZIV, docuit in Luccan referente
Johanne Leichwalsky alias Rizik Thurano-Thuroczensis in eodem
Indice Ordinatorum sub Petro Zablere pagina 68. &

217

Pontano
 Pchola
 Passou
 alio
 rio, et
 gausci
 etio Za
 cessa
 id regi
 bestam
 Ord.
 Linzki
 facis
 nris, qui
 futuro
 curatio,

nos M.
ionibus
Ederingen
machinen
Brenn
et quod

Lucan,
atomum
ente
erden

XCVI

§ IV Jonas D.R.L.C.A. meminit huius Donas Wlodekies Selesius
in Indue Ordinatum sub Petro Zablero pag. 30. § V Thomas

S. V. Thomas

S VI. Simon D^ef G L P S viciusq nempe Joachimi Moscorini et
P^ri bimentis ii d d B i Tot F o l l e p 174 * R u n s t h m o r e x R u n s

Frater, non constat.
 8 VII Anno 1619. Feuto-Lipcha Johan. LOCHMAEN Turocensis

61X. Deniamin CARBO NALIV, russus meminit Iohannes
Eliakim in Ep. Ord. sub Petro Zablero p. 206. Martin Mipoler

S. XII. Munkm. 22. v. 1.

stram cum populo communitate habet, in posterum inquiremus.

Georgius SARTORIUS successit Anno 1611.

infi, in qua Regit quinquennium, postea confecturus fuit Diaconus Eccl. Teut. Lipsch. 1641.
 1644. n. 1. # 20. 1645. 20. 1646. 20. 1647. 20. 1648. 20. 1649. 20. 1650. 20. 1651. 20. 1652. 20. 1653. 20. 1654. 20. 1655. 20. 1656. 20. 1657. 20. 1658. 20. 1659. 20. 1660. 20. 1661. 20. 1662. 20. 1663. 20. 1664. 20. 1665. 20. 1666. 20. 1667. 20. 1668. 20. 1669. 20. 1670. 20. 1671. 20. 1672. 20. 1673. 20. 1674. 20. 1675. 20. 1676. 20. 1677. 20. 1678. 20. 1679. 20. 1680. 20. 1681. 20. 1682. 20. 1683. 20. 1684. 20. 1685. 20. 1686. 20. 1687. 20. 1688. 20. 1689. 20. 1690. 20. 1691. 20. 1692. 20. 1693. 20. 1694. 20. 1695. 20. 1696. 20. 1697. 20. 1698. 20. 1699. 20. 1700. 20. 1701. 20. 1702. 20. 1703. 20. 1704. 20. 1705. 20. 1706. 20. 1707. 20. 1708. 20. 1709. 20. 1710. 20. 1711. 20. 1712. 20. 1713. 20. 1714. 20. 1715. 20. 1716. 20. 1717. 20. 1718. 20. 1719. 20. 1720. 20. 1721. 20. 1722. 20. 1723. 20. 1724. 20. 1725. 20. 1726. 20. 1727. 20. 1728. 20. 1729. 20. 1730. 20. 1731. 20. 1732. 20. 1733. 20. 1734. 20. 1735. 20. 1736. 20. 1737. 20. 1738. 20. 1739. 20. 1740. 20. 1741. 20. 1742. 20. 1743. 20. 1744. 20. 1745. 20. 1746. 20. 1747. 20. 1748. 20. 1749. 20. 1750. 20. 1751. 20. 1752. 20. 1753. 20. 1754. 20. 1755. 20. 1756. 20. 1757. 20. 1758. 20. 1759. 20. 1760. 20. 1761. 20. 1762. 20. 1763. 20. 1764. 20. 1765. 20. 1766. 20. 1767. 20. 1768. 20. 1769. 20. 1770. 20. 1771. 20. 1772. 20. 1773. 20. 1774. 20. 1775. 20. 1776. 20. 1777. 20. 1778. 20. 1779. 20. 1780. 20. 1781. 20. 1782. 20. 1783. 20. 1784. 20. 1785. 20. 1786. 20. 1787. 20. 1788. 20. 1789. 20. 1790. 20. 1791. 20. 1792. 20. 1793. 20. 1794. 20. 1795. 20. 1796. 20. 1797. 20. 1798. 20. 1799. 20. 1800. 20. 1801. 20. 1802. 20. 1803. 20. 1804. 20. 1805. 20. 1806. 20. 1807. 20. 1808. 20. 1809. 20. 1810. 20. 1811. 20. 1812. 20. 1813. 20. 1814. 20. 1815. 20. 1816. 20. 1817. 20. 1818. 20. 1819. 20. 1820. 20. 1821. 20. 1822. 20. 1823. 20. 1824. 20. 1825. 20. 1826. 20. 1827. 20. 1828. 20. 1829. 20. 1830. 20. 1831. 20. 1832. 20. 1833. 20. 1834. 20. 1835. 20. 1836. 20. 1837. 20. 1838. 20. 1839. 20. 1840. 20. 1841. 20. 1842. 20. 1843. 20. 1844. 20. 1845. 20. 1846. 20. 1847. 20. 1848. 20. 1849. 20. 1850. 20. 1851. 20. 1852. 20. 1853. 20. 1854. 20. 1855. 20. 1856. 20. 1857. 20. 1858. 20. 1859. 20. 1860. 20. 1861. 20. 1862. 20. 1863. 20. 1864. 20. 1865. 20. 1866. 20. 1867. 20. 1868. 20. 1869. 20. 1870. 20. 1871. 20. 1872. 20. 1873. 20. 1874. 20. 1875. 20. 1876. 20. 1877. 20. 1878. 20. 1879. 20. 1880. 20. 1881. 20. 1882. 20. 1883. 20. 1884. 20. 1885. 20. 1886. 20. 1887. 20. 1888. 20. 1889. 20. 1890. 20. 1891. 20. 1892. 20. 1893. 20. 1894. 20. 1895. 20. 1896. 20. 1897. 20. 1898. 20. 1899. 20. 1900. 20. 1901. 20. 1902. 20. 1903. 20. 1904. 20. 1905. 20. 1906. 20. 1907. 20. 1908. 20. 1909. 20. 1910. 20. 1911. 20. 1912. 20. 1913. 20. 1914. 20. 1915. 20. 1916. 20. 1917. 20. 1918. 20. 1919. 20. 1920. 20. 1921. 20. 1922. 20. 1923. 20. 1924. 20. 1925. 20. 1926. 20. 1927. 20. 1928. 20. 1929. 20. 1930. 20. 1931. 20. 1932. 20. 1933. 20. 1934. 20. 1935. 20. 1936. 20. 1937. 20. 1938. 20. 1939. 20. 1940. 20. 1941. 20. 1942. 20. 1943. 20. 1944. 20. 1945. 20. 1946. 20. 1947. 20. 1948. 20. 1949. 20. 1950. 20. 1951. 20. 1952. 20. 1953. 20. 1954. 20. 1955. 20. 1956. 20. 1957. 20. 1958. 20. 1959. 20. 1960. 20. 1961. 20. 1962. 20. 1963. 20. 1964. 20. 1965. 20. 1966. 20. 1967. 20. 1968. 20. 1969. 20. 1970. 20. 1971. 20. 1972. 20. 1973. 20. 1974. 20. 1975. 20. 1976. 20. 1977. 20. 1978. 20. 1979. 20. 1980. 20. 1981. 20. 1982. 20. 1983. 20. 1984. 20. 1985. 20. 1986. 20. 1987. 20. 1988. 20. 1989. 20. 1990. 20. 1991. 20. 1992. 20. 1993. 20. 1994. 20. 1995. 20. 1996. 20. 1997. 20. 1998. 20. 1999. 20. 2000. 20. 2001. 20. 2002. 20. 2003. 20. 2004. 20. 2005. 20. 2006. 20. 2007. 20. 2008. 20. 2009. 20. 2010. 20. 2011. 20. 2012. 20. 2013. 20. 2014. 20. 2015. 20. 2016. 20. 2017. 20. 2018. 20. 2019. 20. 2020. 20. 2021. 20. 2022. 20. 2023. 20. 2024. 20. 2025. 20. 2026. 20. 2027. 20. 2028. 20. 2029. 20. 2030. 20. 2031. 20. 2032. 20. 2033. 20. 2034. 20. 2035. 20. 2036. 20. 2037. 20. 2038. 20. 2039. 20. 2040. 20. 2041. 20. 2042. 20. 2043. 20. 2044. 20. 2045. 20. 2046. 20. 2047. 20. 2048.

as ore Jacobi Schickfusii Helvetii Origenis. Redux domum, fidei.

_____

4A

Suo Cantor
 per annos 1
 Joha
 Lipschenus
 Barthol
 Anno 168
 Joha
 ensis et ve
 liffime Rec
 per annos
 no Weino
 etiam ma
 que in ea b
 sem An. 1
 And
 Iaco
 tam impe
 Seraphino
 nura, de in
 plicio, pos
 ennium. 9
 uio per a
 lig vero vo
 Auditoratu
 pericula
 Rosenber
 Scholam
 1632 quo
 manni Ec
 PE
 ven. Conp
 Rak sch
 Leonhard
 Dubraui
 successore
 Parschi
 niente re
 ne suo A
 postquan
 Officiu
 Rudioru
 & Ch. Do
 dum fin
 noden
 fuit in

219.

fuisset Cantor Teuto-Lipschenfis, elapsos biennio, Rector, mansit in hoc officio,
per annos IV. Postea & Rectoratu Teuto-Lipschenfi iuit ad legendam Eccliam Hruspensem.
Johani Apostolo successit Martinus FRIDERICVS Anno 1621 Teuto-
Lipschenus Joachim Fabicii Pastoris Zolnensis filius. Haecuit Zolna, Prussia
Dartpho et Sedani per IV annos. Rediit in Patriam fit Rector Teuto-Lipschenfi
Anno 1623 Diaconus ibidem. Reliquit post se filium Matthiam de quodam Scholam Classiensem.
Johannes LOCHMANNUS, Matthias Lochmanni Pastoris Moschou-
ensis et Ven. Consulis Turocienfis filius, qui studiis incubuit Zolna, sub Rectoribus
Lippine Rectore Stephano Krüspier, Leutichouia sub Casparo Kramerio, qui simili-
ter annos tres, Eperiesini sub Melchione Schüssio, Nouisoli sub M. Marti-
no Weingero, Gemnicii sub M. Petro Leonhardi Vyskeberga per annum
etiam mansit. Rediit in patriam promotus fuit in Scholam Moschouensem exacte
que in ea biennio in Frenchinensem, transactis ibidem anno in Teuto-Lipscha-
sem An. 1619. Deinde An 1621 vocatus fuit in Diaconum Lipschensem.
Andreas TOLMANNUS successit An. 1622 Vice de illo Scholam Varnensem.
Jacobus MAYTANUS Zolnensis, Georgii Maytan filius, qui studiis ope-
ram impendebat Zolna, sub Stephano Krüspier, sub Basilio Fabri atq; sub
Seraphino Wilhelmi Prussia. Moschouia vero sub Thoma Francisci per bi-
ennium, deinde Kemptini Rectore M. Joh. Horkio, Salgocii Rectore Joh. Sim-
plicio, postea in Gymnasio Solouierensi sub Rectoratu M. Pauli Mülleri per bi-
ennium. Rediit in Patriam oblatus fuit Schola Zolnensis prouinciam quam ope-
uit per annum, postea pulsus fuit per Magnificum Nicolaum Eberhardy ab ei-
us vero vocatus fuit per Comitem Elisabetham Gabor Viduam Palatinalem pro
Auditoratu Ditschenfi, ex illoq; ad Regimen Scholae Martini poligenae quod inter
pericula honoris & vite administravit per quinquennium, postea ad Scholam
Rosenbergensem se contulit, & biennio eam direxit, ille autem exacto, transiit ad
Scholam Teuto-Lipschensem prout illi sex annis cum dimidio, usq; ad annum
1632 quo nomine Comes Caspar. Eberhardy nec non consensu Johannis Loch-
manni Ecclia Lipschenfis Antistes & voluntate totius Eccliae vocatus fuit ad diaconi officium.
Benjamin CARBONARIUS, Nouisoliensis, And. Andr. Carbonarii
Ven. Consulis Turocienfis Seniori filius, informabat Martinopoli per Andream
Rakshanum & Jacobum Maytan per 4 annos, deinde Gemnicii per M. Petrum
Leonhardi, Leutichouia per M. Baristhaum Horstem, Frenchinii per Danielen
Dubrauium, quem etiam Danouicii audiebat, usq; in quintum annum, postea
successorem ipsius M. Zachariam Lang admirabatur, demum adiit Georgium
Parschitium Rectorem Zolnensem, dumq; ille ad legendum Gymnasium Frenchi-
niense vocaretur, adhaesit ipsi etiam Frenchinii, idiq; accepit vacationem ab offi-
cio suo Jacobo Maytan, Rectore Teuto-Lipschenfi ad officium Cantoratus, Et
postquam per 2 annos id sustinisset, successit in Rectoratu Jacobo Maytan ad
officiu Diaconatus ibidem vocato Anno 1637.
Andreas GRELINERTIVS And. Thobias Grelnicci filius,
Auditorum Directores habuit, Georgium Sartorium Hnouis, Georgium Locium
& M. Danielen Lang Danouicii. Postea factus fuit Cantor Teuto-Lipschenfis et non
diu finitis tribus annis Rectoris ibidem successor, mansit in Rectoratu isto ultra
nones annos, postea per dnum Simonem Friedwalphy Pastorem loci, vocatus
fuit in Diaconum Anno 1647.

220

Andreas F. A. D. R. C. V. successit Grebnerio Anno 1647 vixit in Studiis
 Trenchinii sub Rectoratu Danielis Kemmerli, Posonii sub Joh. Jacobo Helgen-
 mayero. Postea exiit Scholam Varnensem, mox Rajecensem, denique Teuto-Lipichensem.
 Theodosius M. S. K. A. I. A. N. Augustini Mikuliani Ecclie Gfianensis Pasto-
 ris filius, vixit in studiis Zolnae apud Joh. Augustini, Posonii apud Helgemey-
 et Oppenheffini. Factus fuit Cantor Zolnae, postea Rector Teuto-Lipicho, abso-
 lutus in Rectoratu hoc biennio, vocatus fuit in Diaconum Ecclie Teuto-Lipichensis.
 Anno 1652.

7 Subnobile Filium nam
Chrysophum deesse videtur
et complendum ferunt.

Anno 1652.
 Johannes ANDREAE, Vagb. Desercentis, Ladislai Andreae Deca-
 ris Schola Bero-Petrensis & Studii Prudica, Sub Georg. Arancio, Bactypha sub
 M. Elia Splenio, Brizno sub Nicolao Nicolao, Tolna sub Joh. Augustini, Leutich-
 uo sub Michaela Lasio, Johanne Gosmouicero, Josepho Planda, et Georgio Krisske,
 per quinquennium Rectoratum gessit Okolicsnes per 4 annos, et Teuto-
 per 5 annos, usq. ad 1657 que factus est Aulicus Concionator Comitis Stephani
 Tököly. Joh. Andrea Aulicus Concionator Tökölianus publicatus Anno 1658
 typis Leutichouienlib, Lessum sane messum & luctum, velut & luctum, siue epi-
 edia in obitu Dn. Joannis Fejerpasaki, Illustrissimi Comitis Stephani Theokoli
 a feruitis ab annis XXXVI. fidelissimi, Capitanei in Arua.

* *Hic Curtius ad Lcho.*
Can Tot Lyrchen jem perstet?

Anno 1661. M. Alexander Carolus CVRSTVS P. Theologiae D.
Gymnasii Tot-Lipschenfis Director. Edidit tractatus Frenchini in messum
typis Laurentii Benjamin ab Hage An. 1661 sub titulo: Lucia, Flavia, India,
Plutonis gratia, Comes virtutis, siue Panegyris in cladem (i. duc. laudem)
agitorum, bonum, porcorum aliaga adrudientium, admagientium, adagrum,
entium, facta, Dedicavit autem hunc tractatum suum, Illustissimo Comiti
Gabrieli Hlyesmarz. Habuit etiam. Orationem Funerem in funere M. Georg.
Pratiz, Rectoris Noufolienfis, anno 1649 facto funeri.
* Praerat etiam Schola huius Matthias FVRTHEV, sed non ha-
beo exploratum quoniam tempore. Huius Dan. Herman. de Schola Teuto-Lipschenfis

De Schola TEVTO-PROVENSIS

* Symbola Danielis Krmanni exhibens Teuto Pronefis
Scholae Rectoris.

Jachimus DFLCKHOLTZ et
Engelhardus RCHVTZ circa Annum 1600.

Nicolaus NRPJVI circa annum 1613.

Johannes BARNER fuit huius Scholæ Anno 1618.

Bartholomaeus SEVERUS circa annum 1624.
 Johannes L. SEVERUS circa annum 1624.

Johannes LADEWIT Anno 1624
Johannes RITTLER Anno 1624

Jeremias DGLADICK Griznensis.

ienensis filius, primus Con-Rector Polonienſis, deinde Rector Teuto-
 nis, An. 1659. mor. Con-Rector Nauſolienſis, demum Rector Hlaſienſis, et
 Prorenſis tandem Paſtor Vjoſienſis An. 1646 vide Scholam Glla-
 nſem. 4

7. Premier Zulauf bei der Ulenfem. 7
geram in die Ost-Süd-Norden
Wiegner p. 91

„ Johannes

Iohannes DVSKA patria Totmonensis, vixit in Danouicii apud - No II
 " M. Daniel. Lany, Teutoprona apud 30h Laderum, solus apud Eliam Ladiuerum
 " Ex Regioratu Kispacra - Vihelienfi vocatus fuit ad Totmonensem An. 1640.
 " Basilius CAVSEPV An. 1647
 " Samuel FRANKSC An. 1653

Matthias MESSRO Genere Nobilis An. 1655. - No III
 " Andreas ZASKA CZKO An. 1658 Arcuensis fuit ex pago Zaskat.
 " Cubinii habuit Rectorum suorum Hieronymum, & Samuellem Platanum, Cerepghum
 " Andream Polani, Zolna Andream Kocuan, Schemnitzii Tobiam Stephani, Remni
 " cii Matthaeum Lakfani. Witteberga etiam vixit. Redux inde creatus fuit Rector
 " Scholae Nicopolensis, deinde Vihelienfis, mox Puchociensis, tandem Teutopro
 " nensis, rex hac Schola missus fuit in exilium per Pontificios circa Annum 1660
 " Ab exilio vocatus fuit in Ecclesiam Aricouiensem, An. 1662.

Georgius GODIV ab An. 1660 ad 1670 Praefuit Scholae - No IV
 " patria. Studuit Mosouia apud Zachariam Hagara Rectorum, Vallalla
 " apud Valentianum Derck, Teutoprona apud Johannem Melochonium, & Puchoci
 " apud M. Matthaeum Lakfani & Kuisolii apud M. Eliam Krellschelium.
 " Postea factus fuit Rector Totmonensis, rexitque eam X annis & 70 diebus
 " 1670 quo vocatus fuit ad Ecclesiam Symrethanensem, ex ea pulsus in servitium
 " clam sacra coena plurimis in locis Ministeria, & oratio defuit. Tandem post
 " Comitia Symrethanensia, introductus fuit in Ecclesiam Slavicam Chodrensem, in
 " qua etiam quod reliquum fuit vitae exegit.

Iohannes ZELEWA, Patria Leniciensis, vixit in Teutoprona. No V
 " clus Pofonii & in Gymnasio Epertensi discipulus Ladiuerianus, disputator
 " acutus, vir facetus. Pulsus hinc per Pontificios, informavit in Arce Rodokienfi
 " Liberor Magnifici Domini Georgii Derényi, sed us post fata Patris Tyrnadi,
 " am missus consulit se in Diack Vifatu, ad informandos Liberos Dni Johan.
 " nis Vifaluffi, Heie & ibi diligenter soluebat L. CC. Pethardi, quem unicum
 " Theologum loco omnium habebat. cc. sub initium Seculi 18. Pastor Viterobienfis et Cond. Senior.
 " *** Et tantum de vtriusq. Prona Rectorib. annotavit Daniel Krenar
 " nus, quae tamen Symbole in posterum accurate separanda erit.

¶ Anonymus quidam sequentes Scholae Teuto Pronensis Rectores annotavit:
 Iohannes Pinnerius
 Iacobus Spriglerus,
 Bartholomaeus Grensnerus et
 Casparus Rignerus. Horum IV fidelem institutionem praedicat
 Michael Judicis, alias Richter, Teutopronensis, Rector olim in Cronpach, in Tho.
 Ord. sub Petro Zaglerio pag. 206.
 * Iohannes Pinnerius An. 1611 diu Scholae Rector exstitit, de quo Vid. L. H. Negolienfer.

***** Sequitur Auctoris nostri Scholae Teuto Pronensis Synopsis.
 1. Loci descriptio.
 2. Cuius rei ad alendas Scholas prouiffimi.
 3. Joachimus Dirckholtz

4. An. 1600

272

4. Anno 1600 Engelhardus Schüßler.
5. An. 1618 Johannes Pinnerus.
6. An. 1619 Jacobus Spiglerus, cuius licentiae ad Lochmannum & 1613.
7. An. 1622 Bartholomeus Grenner.
8. Anno 1623 Caspar Aigner.
9. An. 1628 Johannes Laderus.
10. An. 1633 Johannes Kittlinus.
11. An. 1639 Jeremias Pitarik.
12. An. 1647 Basilus Cruselius.
13. An. 1653 Samuel Francisci.
14. Anno 1658 Andreas Zaskalitzki.
15. Anno 1660 Exitus Scholae.

CAPIV XLIX.

De Schola THOLNENSIS.

§. I. Tholna olim Albinum dicta, ad ripam Danubii sita ciuitas. Dedit Comitatus noster, Ecclesia eius inter omnes usq. ad Pontum Euxinum se extendentes erat amplissima. Haec quoq. ad moderandos Facet Scholae suo euocauit, posthac.

§. II. Stephanum SZEGEDINUM, Anno 1553 qui strenue in formando iuuentuti impendens ac Michaele Starino, Patris ibi tunc praeficiente, viz flecti potuit in Festis Solennioribus ad sacrum sermonem ad populum habendum. Anxio enim animo id expendens, reponerat: se tempore illo non tam populo gratificari debere, quam consulere optima iuuentuti, ad veram sapientiam, admirandam, plane inflammatione aspiranti. Populo & Patribus ipsi Szegedinus in Concione tanto erat gratio, quanto Starino ipso moderatione dulciore. In disputationem sapienter prouocauerat Iosephum Monachum loci illius Concionatorem, Papae Satellitem & offecerat quod disputationi tex minime, est quia ille causae suae defensor non comparuit, ergo festiuo hoc in eum tulit Epigrammate:

Cum ita mente furis: quid verbo carpsit acerbo?

Dum tua non poteris sensa probare palam.

Indoctum vulgus noli seducere verbe,

Ipse praeus discas, doctus & inde doce.

Quos iactas Patres, iam dudum videmus ipsi.

At cum iudicio scripta legenda Patrum.

Tholna Laequium per Oppidanos ad Pastorem erat euocatus, Starino non solum Tholnensi Pastore, sed etiam totius illius Baronis salubri Baronis Episcopo, omnem operam in id impendente. Laequium, traditus ordinis sacris ini, tratus est, Anno 1554 atq. sic non solum populi & Ecclesiae sed etiam iuuentutis Scholae, Vir laborum patientissimus, in formationem in se suscepit. Immo paulo post suffragio omnium Generalis totius Baronis Superintendens declaratus erat, anno etatis suae quadragesimo nono. Vbi Deo semper: qui iustus huiusmodi laboribus aspira, re solet propicio, maior se ipso factus finitimus quibusvis per maximo coepit esse desiderio familiaritatem eiusdem ambientibus, & sic eum variis muneribus, demerentibus quadriennio spartam hanc, Orator a Generoso & Magnifico Barone Domino e Narco Horuath Stanislyh de Gradez Arcis et Oppidi Szegedi Praefectus erat auctus, causa partim instituendarum concionum, partim casu.

et casu.

223
 " et casuum abstrusissimorum decidendorum. Cuius munificentia et familiaritas
 " tate etiam Elmantseini demum existens praecipue finitimarum
 " Arcium Praefectus perenni usus fuerat. * Est Symbola Joh. Niesinsky &
 " Porro, de Schola ae insigni Bibliotheca Tholnensium consule Lampium p. 666 seq.

CA PVT L
 De Schola THV RENSIS.

" § I. Thux seu Thurius est in Comitatu Thorenthalensi, non in,
 " celeberrimo ad ripas Derechionis Oppidum, ubi semel suarino electus Stephanus
 " Regedinus summo cum honore etq. exceptus, ac regenda eiusdem Schola An
 " 1551 effectus, quam etiam laudabiliter sequi apud moderatatur, Conciones
 " quos Paucis sapienter ad populum habitis singulari cum omnium amore et
 " desiderio. * Est Symbola Niesinsky, cet.

CA PVT LI
 De Schola TOPSCHENSIS.

" § I. Topscha alias Dobšina Oppidum Montanum Comitatus
 " Gömörienfis, multis ferri fodinis officinis non ignotum, olim incolis gaudens
 " cultissimis Ministris & Religionis purioris amantibus.

" § II. Sigismundus ATZNER Schola Topschenfis Rector
 " cuius uxorem una cum duobus liberis An 1573 Turci in captivitatem abdu-
 " xerunt, unde eandem ne Lyro quidem amplius redimere valuit. Factus postea
 " Oppidi illius Ordinarius Pastor. a Symbola Duholtzii junioris

" * § III. Anno 1626. Andreas NOVAK Rector Topschenfis

" § IV. Georgius DVCHOLTZ Abiniensis An 1670 evocatus,
 " post anni tempore decursum Montegeorgium ad Scholam regendam ductus
 " est. Vd. Scholam Montis Georgii. a Eiusdem junioris Duholtzii Symbola.

* N. Kraut und Fleisch.

* N. Fallen - Hauser.

" § V. Paulus HPELLE Saabwensbe, Vd. Schola Kestmarkienfis a Duholtzii

" § VI. An. 170 - Georgius SELLENGS.

" § VII. An. 1712 Simon HELL Schola Patria Grigghirvaldensi
 " ex Academia redux praefectus. a Et hoc Duholtzio juniori, ut fere in,
 " segnan Scholae huius restorationem debemus.

" § VIII. Caspar MULLER Patria Kestmarkienfis, Vd. Doctus atq. prius.

" § IX. Georgius GOTTHART Dobschenfis, hodie cum laude
 " Schola Patria praefectus.

CAPVT LII.

De Schola TOT-LIPSCHENSI.

§ I. Tot-Lipche seu Lipere est Oppidum Meliti Comitatus Zoli-
ensis situm, cuius auctor noster, ne minimam quidem mentionem iniecit in
Gymnasiologia c. 11. habuisse vero Lypuham non incelebre Gymnasium, vel
vnicum, quod subiicimus Curtii exemplo, patet.

§ II. Anno MDCLXI. M. Alexander Carolus CVRIVS
S. Theol. D. Gymnasii Tot-Lipchenensis Director. Edidit Tractatum Trachini:
impressum, typis Laurentii Benjamin ab Age In 1661 sub titulo: Livia,
Flauia, inuidia, Platonis gratia, Comes Virtutis, siue Panegyris in eadem,
(dico eadem) asinorum, bovm, porcorumq; aliena adrudientiam, admagistram,
adgruuentiumq; facta. Dedicauit autem hunc Tractatum suum, Illustissimo
Comiti Gabrieli Hlyeshary. Habuit etiam Orationem funebrem in Funere
M. Johan Frata Reptoris Krüpfliensis In 1649 facto Luncbia.
* Hec Daniel Herman de Curtio. Plures huius Oppidi Rectores desiderantur.
§ III. Michael DVSLVVS Rector Flauo Lipseensis circa ini-
tium Seculi XVII in M. Vdo. sub Petro Zablero p. 137. eius mentio.

CAPVT LIII.

De Schola TOT-PRONENENSIS.

Tot-pronenensis Scholae Rectores.

Nicolaus MARRIUS circa An. 1613. de quo vide Scholam Kispuca-Viheliens.
Johannes DVLLER Patria Tot-pronenensis, vixit Danouicii apud
M. Danielem Lary, Teutoprona apud Joh. Laderum, Scholae apud Elia
Ladiuerum, Ex Rectorata Kispuca-Viheliensi vocatus fuit ad Tot-pronensem An. 1655.
Matthias MESSHO genere nobilis 1655.
Georgius GORDIUS ab Anno 1660 ad 1670 fuit Scholae patrie Sta.
duit Mossouia apud Zeharcam Hagata Rectorum, Varallii apud Valentianum
Perak, Teutoprona apud Joh. Milachouiam Kremnicii apud M. Matthaeum
Rakehamium, Meosoli apud M. Ehan Krelichelium. Postea factus fuit
Scholae Tot-pronenensis, rexitq; eam 10 annis vsq; ad annum 1670 quo vocatus fuit
ad Ecclesiam Scholae rectorem, ex ea pulsus, inferuit bas clam sacra coena pluri-
mis in locis, Ministerio ordinario destituit. Tandem post Comitum Teutopro-
nenfium, introductus fuit in Ecclesiam Slaviam-Modrensem, in qua et reliquum fuit vsq; vixit.
Johannes ZELLENHUS patria Henicensis. Vixit in Studiis Goni-
in Gymnasio Epitrensi, discipulus Ladiuerianus, disputator acutus, vir facetus.
Pulsus hinc per Pontifices, informauit in arce Podlogiensis liberos et Magr. fuit
Domini Georgii Berenji, sed us post fata Carpi Tyrnauiam missus contra
ut se, in Decik Vsfala ad informandos liberos Domini Johannis Vsfalysii.

Heic

Heic et i
" loco omni
" Superius in
" ea ha. ta
" in posteru
" certa dep

De f

" 8
" Lypouien
" triviale

" 8
" Bohusii
" a postea

" 8
" Anto Tot
" Peruui

" 8
" Patrie, ba
" uensem p

" tatem in
" Disignis
" Schola hui
" contenti

Ma
ha
ti

De J

" 8
" Polonia

" 8
" libri ince
" loco nece

" 8
" ennum
" postea

225
Heu et ibi diligenter voluebat LL. CC. Gerhadi, quem unicum Theologum
loco omnium habebat. c. Hec Daniel Krimannus de Schola Tarnopoliensi. Quia cum
superius in Capite XLVIII cum Rectoribus Tarnopoliensibus commiseramus; igitur
ea huiusmodi tanquam in loco suo proprio iure meritoque separata deditur. Alii ergo
in posterum propter evitandam confusionem, quod huius spectant, delenda, aut nota
certa distinguenda ab aliis erunt.

CAPIV. LIV.
De Schola TARNOPOLIENSIS.

§ I. Tarnopolium vel Tarnowice Oppidum Comitatus
Lycouiensis ad Dominium Likanienfem spectans, olim incolis gaudebat Latine
trivialiter doctis, Schola singularem gerentibus curam.

§ II. Thomas DATHUS. * Thomas Dathus vel ut alii scribunt
Dohusii nomen recolis Johan. Dathus, olim Scholae Naliborouensis Rector,
a postea Eccl. Czerneuiensis, in multis locis sacrosancti Past. in Ind. Ord. p. 48.

§ III. Ioannes ZACHARECZKY Juratus simul Oppidi Rector,
Anto Johan. Matthesius ex Parochia pulso usque ad annum 1693 cum Plebano
seruiuit, Septuagenariusque obiit.

§ IV. Ioannes PROSA Praeceptor primum, deinde Rector Scholae
Patrie, biennio fere ibi doctus, usque dum euocatus esset ad Eccliam Lipskensem,
ueniens inde pulsus in Tschel. Rastoka priuatus victitat, sessionem nobilem
talem iure uxorio comparatam incolis, Tschel. Rastoka priuatus victitat, sessionem nobilem
discipulus erat Cl. Eckhardi Kelmarchini. Huiusmodi aliorum Rectoris nomen
Schola huius sub reuolutione Rakociana gessit, eo enim ad Pastoratuum euocato,
contenti fuerunt cantores.

** Hec Georgius Duscholzius Junior de Schola Tarnopoliensi annotauit, nemini etiam
Matthaei, cuiusdam. * Danieli FRANKENFELSI, matercat
habet nihil, nam reliqua, si glossam Dathusio adiectam exceperis Duschol-
terana sunt omnia. cet.

CAPIV. LV.
De Schola TRISTENENSIS.

§ I. Trstena est Oppidum Incolae Comitatus Auenensis, Confiniis
Poloniae simul et Silesiae proximum.

§ II. Nece parando, a qua nomen Oppidi in Lingua Slavorum deductum
liberi incolarum ab ignorantia agitentur, ac demum conuassentur, Schola hoc
loco necessariae sunt condita. In quibus sequenter viros laborasse constat.

§ III. Adamus LVITZKEVS et;

§ IV. Nicolaus SKVARNEK sub viroq. in Schola Patria per quadri-
ennium vixit Michael Stankovitz Trstena Auenensis, olim in Gergo Rector ac
postea Dertouensis Ecclesiae Pastor, in Ind. Ord. sub Anno 1760 pag. 65

S. V. Jacob.

§ V. Jacobus KOSTVA Rector Testenensis, seu Madas Saluensis
 "An ibor erat is Nobilis Zipfalensis. et Est Symbola Ducholtzii Junioris.

§ VI. Michael KO RONZAS, Melchior POSTOL et Andreas
 QXIHDES, hoc tria nomina nec plura in protocollo Ven. Contub. Aruensis
 se reperisse scribit ad Matthaidem, Zacharias Petrotzi Pastor Testenensis
 in eodem Comitatu Aruensi.

§ VII. Andreas MARRSHE Rector Testenensis 1650 d. 15. May in
 "Ecclesia Oravicensi Probationem sermonem instituit, sepulto eodem die Pastore eius
 "loco, Johanne Wolffino, sed successit Ludus Andreasi Matthai.

§ VIII. Melchior POSTOL Rector Testenensis An 1659 d. 15. Jan.
 "Pastore Johanne Fabianide.

§ IX. Jacobus DE NV RHOVSKY, Rector Testenensis,
 "Hoc tres ultimos laudatores Juniori Ducholtzio debemus.

CAPUT LVII De Schola TVARDOSSINENSIS.

§ I. Twardossinum, Tardossinum, et recentioribus Politici s
 Thardossinum, est Oppidum Comitatus Aruensis versus Poloniam situm, passu ge
 rigido, et fima fidelesima, uti ipsemet, haud ita p'cedem, magno meo incommodo
 didici, notissimum, hodieque sub iugo Sapali gement.

§ II. Georgius SCHEVLA Rector Twardossinensis An 1656. Hic dicit
 "Johannes Zacharia Pastor Twardossinensis deponit filiam, sed Mater sponsa
 "priora non curando, filiam eandem Susannam, curam And' r'ed Medatik nuptui de
 "die Anno 1665 d. 24. Januarii. s. s. p'notavit hunc Rectorem etiam Zachariam Petro
 "tzius Pastor Testenensis in Litera ad Matthaidem, sed propter nudum Georgi
 "seque uota nomen, nihil de eo dixit, imo ne anrum Regiminis tenuit, quemad
 "modum reliquos Twardossinenses Rectores, cum alioquin Protocollo se eundem
 "se, quod procul dubio nil in se continet, scribat.)

§ III. Jonas PETROSELYNT Rector Twardossinensis 1666 3. Aug.
 "Tam Scholam quam Petroselinum Ducholtzio iam famus laudato debemus,
 "initium, et gloria, in Aruensi h' p'p'ia, nostra sunt. cet.

§ IV. Johannes DVLA Rector Twardossinensis in Comitatu Zolienensi, ex Krupa
 "h' h' p'ago Aruensi oriundus, in Twardossin conuocatus est. Breco s' p'p'ie ore,
 "nula, t'chota, ne ma' s' dyma etc. ob id in Arce Aruensi Friduano canere co'm.
 "p'edibus vincit multatus est. u. Referente eodem Ducholtzio.

227

CAPUT LVII
De Schola VHELLENIS ad Kispuezam.

Auctore Dan. Vermano.

- " Georgius RACICEVVS Anno 1602.
 " Caspar DODOVVS Anno 1610.
 " Nicolaus MAQTJN Rosenbergenſis, Samuelis Martinii filius,
 " tractavit rem literariam Roſberge ſub Thoma Doroticio, Andrea Liſce, Johan.
 " Kalinkig Kopan. Lycio, Matthaeo Zarkocio, Nicolao Kcipitino, deinde Petſcho
 " ſub Michaeli Criſpino, qui Collegam illum ſibi deſervit. Poſtea Rector Kiſpua-Vhel-
 " lenſis factus eſt. Huius ſchola huius per annum, illo elapſo, rexit, ſcholam
 " monenſem per biennium, et hoc finito creatus fuit Diaconus Ecclie Kubiſenſis,
 " An. 1615, & Anno 1631 Superintendens, dum eſſet Paſtor Ecclie Creithenſis.
 " Georgius PARſCHIVS ſucceſſit An. 1613. Vide plura de ipſo in ſchola Trenchinienſi.
 " Andreas FADDA An. 1618 per quinquennium
 " Paulus PſECZKOVVS An. 1625
 " Iacobus VLDAROVICVS circa 1628 Vide ſcholam Velicſnenſem.
 " Stephanus IELCNGVS Anno 1631. ſ. Doctus et eruditus vir dicitur,
 " a Tobia Driſckmanno ſcleſio, olim Paſtore Duchiſonienſi ac Eilpendorſenſi.
 " in Mo. Ord. per Petrum Zablauer pag. 210.
 " Laurentius PſALOVICVS An. 1635
 " Georgius PſXGADES 1637.
 " Matthias HADELMAHN 1638. Rector huius ſchola, poſtea Senior
 " Ven. Conſul Darchienſis. Pater fuit Johannis, etiam ſchola huius Rectoris
 " Johannes DVBAR, Torſmonenſis, Georgii Dugar, alio nomine ſilentiarii,
 " filius, Rector ſed fuit per biennium Anno 1638 et 1639. Vide de illo ſch. Torſmonenſi.
 " Stephanus KNOXVS Patria Velicſnenſis An. 1644 et 1646 vide
 " ſcholam Kubiſenſem.
 " Georgius DVDRNKY ſucceſſit Anno 1651. Erat Patria Kiſpua-Vhelien.
 " ſil. Docuit hanc ſcholam per biennium An. 1654 Paſtor Cratcenſis.
 " Johannes KUCHALEDES Anno 1655.
 " Benjamin KOCZALVS Anno 1661.
 " Johannes KAPLAN, filius Matthiae Habermanni, Ven. Conſul.
 " Darchienſis Senioris. Dedit literis operam in ſchola Teutoſmonenſi, Gremni-
 " enſi, Pruidienſi, Driſzenſi, Zolienſi. In hac poſſimum iactis bene fundamentis
 " ſpectat fuit Anno 1657 ſchola Kiſpua-Vhelienſi, in Patria ſua, Poſtquam tribus
 " ſex me annis eam rexiſſet, fuit ſchola Vagh-Deſtercenſi per quinquennium, ſed
 " per Comitem Emericum Balaffa, ſub decurſum quartæ anni, omnibus rebus ſuis
 " privatus, & continuis viſis periculis expoſitus fuit, tandemq. ab officio remotus. Acce-
 " pravit vocationem ab Ecclieſia Wannenſi & fuit Diaconus conſtitutus An. 1665
 " Chriſtianus LAZIVS ſucceſſit Anno 1670.
 " * Eſt Symbola Danielis Krmanni, hac tota narratio.

De Schola VAG-^{CAEVT LVIII.}DESZTERCIENSIS.

Rectores Scholae Vágh-Deßterciensis Rector Dan. Krmanno.

Defterere est Oppidum Comitatus Trenchinienſis infra Zolnam, ſitum
in ripa Vagi fluvii, & habens arcem in edito colle, pertinentem ad Magnificos
Balaffa, quondam Evangelica doctrina adiectiſſimos, inter quos eminebat ſeqs.
municipis Balaffa de Gyarmath, qui florebat aſſurgente ſæculo XVII et fouebat
Eccleſias Evangelicas, in dominio ſuo Deſterciensi, in minimis Eccleſiam Scholamque
Oppidi Deſterciens, quæ capit erat aliarum. De Familia Balaffierum legi me.
retur Gulttingerus in Specimine Hung. Literato p. 26.
huius Schola floruit.

" *vetus Gutttingerius in Specimine Nig. in*
 " *lectores huius Schola fuerunt:*
 " *Immo G. G. G. G. G. Anno 1601.*

Simon DfSGVU Anno 1601.

Melchior C2APKO latine dicitur Capreni, qui exilio natus est. Ambrosii Accipitrini, alio Caggonine
11859084 Zenienuus, 211859084 in forma natus. Sic por

Matthaeus VSETORE Dzenicenus, Ambrusianus. Vbi non
Victoris dicti, filius An. 1587 natus, & in Scholis Patrie informatus. Vbi non
contempnam acquisiuit eruditionem, vocatus fuit per Sigismundum Dñm Balaban
de Grammat. ad Regendam Scholam Vagh-Deffecensem An. 1612 et multa cum
laude exiit illi per biennium, postea An. 1614 Pastor factus fuit.
De VSETORE Josephus Episcopus Dni Thome Docothicii

de Grammatice ad Regendam Scholam An. 1614 Pastor factus fuit.
Iude prout illi per biennium, postea An. 1614 Pastor factus fuit.
Dau. SOBOTYNSKI Rosenbergensis Patr. Dni Thoma, Decothicii
Rosenbergensis, & vrsula Rojko etiam Rosenbergensis filius, qui literas tracta-
uerat in Schola Patria, apud Johannem Kalinka, Matthaeum Zarkocz, postea
Galgocii apud Paulum Nalun, Cassovia apud M. Joh. Locatium, Martino pol-
um in Colla Thurogriensi situm vocatus fuit ad Regendum Choran, indeque in
Scholan Vagh-Lepsterciensem ad Regendam Scholam, quam rexit per Wanno ab
Anno 1614. Ad 1618 quo factus fuit Diaconus Johannis Fabrici Pastoris Galgocienfis.
P. KRISTOFORUS Patria Voicens, postea Pastor Eccl. Vien-

7 Scholam Vagh-Deßterciensem. ¹
 7 Anno 1614. ²
 7 **Elias HISTORIS**, Patria Voicensis, postea Pastor Eccl. Voien- ³
 7 sis. Pater Johannis Elius qui variis in Gymnasiis, ultimūq. in Eccl. Voien- ⁴
 7 cius tunc Lector erat: Michael Casius, studia sua promouebat, postea fuit et ⁵
 7 Tutorum suorum sumptibus Regio monti per triennium cum semestri com- ⁶
 7 rabatur, peribatq. ad ore Dreveri et aliorum Magistrorum ex Schola Calixti ⁷
 7 progressum. Rediit in Patriam accepit vocationem ab Illustrissimo Comite Abri- ⁸
 7 ele Hlyeharz, summo Comite Cottus Trenchinienfis, ad Regendam Gymnasium ⁹
 7 Danouicēse, postea per annum cum dimidio p[er]fuit Scholam Nicēsi, demūq. ¹⁰
 7 Trenchinienfi, cui cum per annum et dimidium p[er]fuit, accepit vocationem ¹¹
 7 ab Eccl. Danouicēsi, ordinatus fuit in Pastorem eius promotione Dominorum ¹²
 7 Johannis Nicolai Ottlyk, de Ozorocz et in Kochapetz Hereditariorum, ¹³
 7 per Joannem Kalinkium Superintendentem Anno 1656. Hic vero Elias, patria ¹⁴
 7 fuit Northouienfis, Georgii Historis filius, qui excoluit animum in laudis li- ¹⁵
 7 terarum apud Michaelem Crespi per quinquennium, apud M. c. Martium ¹⁶
 7 Wenggeram, M. Davidem Pratorium, apud Mart. Weigmannum, et M. ¹⁷
 7 Joh. Docatium vocatusq. fuit ad Regendam Scholam Vagh-Deßterciensem ¹⁸
 7 per Dominum Sigismundum Balassa An 1619 et postea Anno 1612 per Eundem, ¹⁹
 7 ad Pastoratiam curam Ecclesie Libocenssis. ²⁰

2, Michael

Michael LAZARIDES successit in Rectoratu An. 1613 usq. ad 1630.
Patrem habuit Lazarum Kuttlerum, Matrem Annam Kemneri, & uteratur Praeceptoribus, Nicolao Molitoris, Ditscha, M. Joh. Hodicki, M. Zacharia Felowdecki, Johanne Kemmanno, M. Gregorio Langi, & M. Zacharia Langi, cuius commendatione creatus fuit Auditor Gymnasii Ditschenfis, ex hoc officio promotus fuit ad regimen Scholae Vagh-Deßtercensis, quam direxit integris octo annis ab Anno 1623 ad 1630 quo accepit vocationem a Magnifico Dno Andrea Dalassa de Gyar, math. ad regendam Ecclesiam Ordiniensem.

Johannes FADJHNDL Patria Danouicensis, Andrea Fabianecz filius, qui ad motus fuit artib. liberalib. ad discendum et quidem in Schola Patria Detsch, re Joh. Nigrini An. 1617 et successore eius M. Nati Langi postea in Schola Zalankeiensi Rector Andrea Sartoria, in Siczpalienfi Rector Fobia Benedicti, in Zolnensi Rector M. Gregorio Langi. Deinde excoluit animum Praga et Cassovia, sub Rectoratu Michaelis Laszli Dacca lauri, nec non Lithomislac sub Rectoratu Panistai Eisseky, Dacca lauri, indeq. per Pontificios pulsus, rediit in Hungariam, & studuit sup. Ferula Bartholomaei Grensneri Teutoprona, sub M. Nati Haco Horteri Leutschowia. Postea vocatus fuit a Comite Caspare Hlyershazy ad officium Frumentariarum, & a Comite Rudolpha Thurno ad informationes liberorum, demum Rector factus fuit Schola Cassensis prope Illauiam, ex Cassa autem vocatus fuit ad regendam Scholam Vagh-Deßtercensem, cui dum esset per annum sponte recessit An. 1632. Polonica vitam agere volens, sed reuocatus fuit ad regendam ecclesiam per Magnif. Andream Dalassa idq. Anno 1633.

Nicolaus MLOCHOVINS, successit An. 1633 Patria Mili, chorosky filius, qui ingubui literis in Schola Deßtercensi, deinde in Cassoviensi Danouicensi, & Teutopronensi, ex hac autem promotus fuit ad Clauum Scholae Vagh-Deßtercensis, & aliquot annis in ea transactis ad Rectoratum Scholae Zolnensis, ex illoque ad Diaconatum Ecclesiae Zolnensis Anno 1642.

Johannes FADJHNS, Patria Hlauiensis, Patre Fabiano Fabiani, Natre Dorothea Laplosy. ortum trahens, Patria sua tractauit Hlauia, sub directione Matthiae Pazur, postea in Schola Greglessinensi, inq. Benicicensi, sub Rectorate Daniele Katzliko in Danouicensi sub Rectoratu Danielis Langi, postq. in Danouicensi Zolnensi, et Trenchinensi, sub Informatione Jonge Haulikii, postea factus fuit Cantor Trenchinii, demumq. Rector Scholae Vagh-Deßtercensis An. 1644. et 1646 Pastor Ecclae Preßinensis.

Andreas KVLFFSG, Nicolai Kulifag incola Vagh-Deßtercensis filius, visitauit Scholam Patriam, Rector eius existente Michaeli Lazar, postea fuit discipulus Ioh. Hodicki, Johannis Augustini Zoln, ubi etiam Cantor factus fuit, ex Cantore autem vocabatur An. 1646 ad regendam Scholam Vagh-Deßtercensem, ex illaq. ad subeundum minus Diaconi Zolnensis Anno 1647.

Samuel FADJHNSCS An. 1649.
Joannes FADJHNS Patria Luchouiensis, Georgii Sartorii Rectoris Scholae Luchouiensis filius, qui cum vita literas etiam

hausit

n. Kemmanno.
nam, etum
Magnificus
inebat sedis
et fouebat
Scholamque
cum legime.

1603.
Cappomire
Vici non
Dum Dalestan
et multa cum

Dorotheicii
eras tracta
Kocz, postea
Mazino pol
indeque in
Wannos al
cienfer.

Eala Vdier
Leutichouisch
sea fuis et
fui com no
la Calixti
Comite Sabu
Gymnasium
li demum q
ubicatione

re Dominou
tariorum,
Ehas, patria
in ludis li
N. Martim
um, et M.
Bzerciensem
per Eundem.

Michael

haufit in Schola patria, a Patre suo, deinde Morhouia Rectore & Matthia
Reberio per biennium, Rajecii Rectore, Paulor Vosticio, per triennium, Vjhu
lini ad Kipugam, Rectore Stephano Jelenio, per biennium, Priuidia Rectore
Georgio Zabaghiio, per triennium. Deinde Cantorem egit in Ecclia Oppla,
nensi per annum, Priuidia etiam per annum, Luchouia Rectoratum fuit
nuit per octennium, et postea Vagh-Deftercii per annum cum dimidia,
videlicet Anno 1650 et 1651.

Stephanus FRAKCSLI Lischouinus Anno 1651. ad 1658. Vid.
atur Schola Hlauiensis.

Matthias FRAKCSLI dixerit hanc Scholam per annum
videlicet 1656, deinde vocatus fuit ad regendam Hlauiensem, in cuius de
scriptione, plura de ipso legi possunt.

Joannes FRAKCSLI fuit & profuit huic Scholae
per quinquennium, videlicet ab Anno 1659 ad 1664. Vid. plura de illi in
descriptione Rectorum Vjhelienfium ad Kipueram.

Andreas JOHANNES VAGDEI, successit 1666. Restituta ad tempus
libertate religionis, qua ante decennium per Pontificum ablata erat, in
reductus erat in hanc Scholam Rector Martinus CZAKANVS Anno 1663
aut successit.

Georgius REGVLI, sed per Pontificum perturbatus fuit An 1664.
Anno 1705 rursus restituta libertate constitutus fuit Rector

Samuel VAGDEI CONCINIUS Deftercienfis, qui studiis ope-
ram pauabat sub informatione Martini Grabanii, & Georgii Reguli, Rector
ram Deftercienfium, deinde sub Nicolao Martini Rectore Trenchinienfi.

Postea videns aduersa Scholarum fata, animum appulit ad oeconomica
negotia, sed ab illis retractus fuit ad hanc Scholam, in priuata domo regendam.

Plebanus eiusdem loci id agere ferens, tacite capauit domum eius incendi,
sed incendio illo etiam Templum, quod in usu habuit, exustum fuit. Postea

Samuel iste per Dominam Dalassianam, natalis Prinnianam, domo
& omnia facultatis priuatus fuit, exulque in Nijauam veniens, Diaconus
creatus fuit Anno 1720. a *** Hanc in describenda Schola Vagh-De-
ftercienfi Daniel Krmannus. cet.

De Sc

§ I. V

crinienfi

§ II.

mola, volo

vero ingen

§ III.

ac Humanis

literis Carm

§ IV.

fuit curat

in Indrie

§ V.

uid & Dan

Cl. di. Ste

Rectoris m

frem non

Ealesiaf

§ VI.

Münell

§ VII.

Martinus

§ VIII.

cius Mo

§ IX.

Tobia & r

niut, olim

cognatione

§ X.

§ XI.

nuncup a

§ XII.

cuius Pat

per Tart

igne, Ter

* §

1. Loca d

2. Schola

3. Preg

4. Anno

5. Anno

GABRIEL

271
CAPVT LIX.
De Schola VAG-VJHELGENSI.

§ I. Vjhelinum ad vagum est Oppidum Inelyti Comitatus Tren-
sinienſis amoenum, vino rubro, pane, & cereuiſia diues.

§ II. Vicinarum Trencſinienſium Scholarum exemplo moti huius Oppi-
docola, volebant vt eiſdem etiam litera ſuo ſplendore effulgeant. Excoluerunt
vero ingenia ſua hui loci ſequentes.

§ III. Georgius VPCZIVS, Rector huius Scholae vir literatiſſimus,
ac humaniſſimus dicitur a Doctore Hungar. Libro II. pag 282 in quantum ex
ſeris Carmine ad eundem perſcriptis collineare licet, Muſicus hic noſter erat ingeni.

§ IV. Nicolaus MARRIVS Roſenbergſis etiam huius Scholae
fuit cuius rei meminit Nicolaus Luege Vjhelgenſis Cis Kiſſacram,
in Indice Ordinatorum ſub Petro Zablero pag 119 et 127.

§ V. Idem etiam Nicolaus LUEGE, Roſenberg, Teutemona Caſſ.
iud & Danuicii poſitiſ fundamentis, huius Scholae ex commendatione Viſi. Ant.
Cl. dñi Stephani KRUSCH, Muſici eiſdem loci, primum Cantoris, deinde et
Rectoris munere inſeruiuerat. quod poſterius munus eiſdem obſatum eſt, vt
ſedem non mutaret, vocaturus enim Perreſpiciam totis viribus ad Officia
Eccleſiaſtica in Ind. Ord. per Petrum Zablerum p. 127.

§ VI. Michael PRAETORIUS, Laticenſis, huius meminit Marti-
n. Münnell Varallienſis in Ind. Ord. per Pet. Zablerum p. 57.

§ VII. Andreas ZIDIKIVS, ſupra An. 1623 meminit huius,
Martinus Cecichius in Ind. Ord. ſub Petro Zablero p. 62.

§ VIII. Andreas ANDRIIVS, meminit Iuſt. Daniel Abbe,
cuius Notarius, in Indice Ordinatorum per Petrum Zablerum pag 171.

§ IX. Stephanus SELENIVS, Doctus & eruditus vir dicitur a
Tobia Brückmanno ſileſio, in Ind. Ord. p. 209 per Pet. Zablerum. * An Joſas Sele-
nius, olim Rector Dreſdenſis de quo ſcribitur p. 162 reg. huius Stephano Selenio
cognatione aliqua iunctus fuerit? ſuo tempore & loco inquiret diligentius.

§ X. Johannes FADRIIVS.

§ XI. Raphael PRAELIVS a Paulo Faſchko Driznobarenſi,
nuncupatur Orthodoxus, in Ind. Ord. ſub Petro Zablero pag 122.

§ XII. Vnus Rectorum huius Scholae ex Relatione Ant. dñi Clementis,
cuius Patris ſaluus tunc in ſemeto manſit ad caput vero eiſdem quidam mulier,
per Tartaros decollata, aduerſus inſultus Tartarorum ex Turri ſe defendens,
igne, Templo ſubiecto, combuſtus eſt.

* Sequitur nunc Auctoris noſtri Scholae Vag-Vjhelienſis Synopſis, cet.

1. Loc. deſcriptio.
2. Schola huius olim ſtudio Muſicæ floruit.
3. Gregorius Vacius.
4. Anno 1623. Thomas Fabri.
5. Anno 1616 Nicolaus Martinko.

6. An. 1617

232

6. An. 1617. Raphaël Belargus.
7. An. 1618 Michael Sartorius.
8. An. 1622 Andreas Fickikus.
9. An. 1630 Andreas Andriticus.
10. Jonas Eifatoris.
11. Georg. Pixiaetes.
12. An. 1658 Daniel Perticus.
13. Rectoris cuiusdam et XII tractatorum Schola huius, miserum statum.
14. Exitus Schola viglentis.

*** His omnibus Subicimus Symbolam Dap. Krmann substitui.

Rectores Vagh-Vyhelienses.

- " Thomas TABA An. 1603
- " Michael SARTORIUS. Anno 1632.
- " Jonas PISCATORIUS.
- " Georgius LIXIADIS circa Annum 1650.
- " Daniel PERLICIUS Rector Vagh-Vyheliensis Anno 1658. Erat
- " Patrie Creithensis natus ibidem 1632. Fuit M. Matthia Persicio Epile
- " Lotem. Fractant literas Creitha, deinde Tyrnavia audiebat in Schola
- " Germanorum Matthiam Wolphium, Sabbatistam Johannem Repacum,
- " Danovici per quinquennium, N. Jacob Farschke, alii etiam Leubich,
- " uiensem & Pataviensem Scholas, vixit Trenchinii sub Andrea Foruath,
- " Johanne Instituti, & Paulo Dellobradeno. Deinde Rectoris officio de
- " functus fuit Warbovia Anno 1657. Vagh-Vyheli Anno 1658 inde
- " per Pontificios pulsus fuit, qst factus fuit Rector Sabbatistensis Anno
- " 1663, Rakolozensis Anno 1664. Puckouienfis 1668. u. Tantar. Krmann.

C. H. P. V. T. L. X.

De Schola VARALLYENSIS.

§ I. Varallya est nobile Oppidum Scepusiense, unum e numero XIII. sub arce eiusdem nominis, unde & appellationem in lingua Hungarica Varallya habet, situm, et Capitulo Scepusiensi vicinum, vnde Germanis Kirchdrauf nuncupatum.

§ II. Pietas erga Deum & amor erga literas, iam olim impulit huius Oppidi Civis, ut Scholarum Scholasticorumq. Viros efficerent solliciti. quem in finem hos, quos fisco, fuzrogatos fuisse, reperii.

§ III. Jacobus MOLLER erat Rector Schola huius An. no 1690 sub Pastore Cyriaci Obsopali Saxoni, Philippi Melanctho. nis, & Leonhardi Stöckelii discipulus. Hic Cyriacus Obsopaerus cum Niemi sum quendam Paulum Notho Aprouiensem, ob interfectam Coniugem, sibi ipsi guttur praecisum ac in ventre 12 inflicta lethalia vulnera morti adiudicatum ad supplicium in Polianouecz subeundum. ubi ei dextra

" manus,

manus. am
tus fuisset
Luppo X
xhedg im
loci Rector
exiuerat,
alia his ve
tenus fide
diffet. Sele
iterum pe
spondebat
signo edito
Rep. pag
Danielis o
giae Sect.
§. IV
vide Scho
§. V
Delensis §
§. VI
Dorffus
Mnemum
Lybilla §
procreatur
Rephun
nac ad §.
bene inst
ad fines
exacto, it
Joh. My
Viri, Dn
uiam v
est ibide
Inde An
dem Me
a Domini
dixit. §.
annonas
Scepusi
la de
datus est
in vol.

manus amputata fuisset, et ipse vivus in quatuor partes diffecatus comita-
tus fuisset, visum tam horrendo spectaculo, se rursus in subitam eam gravissimam
luctum XIX incidisset, ut a loco supplicii via abduci et domum auferendus
et hunc imponi potuisset, voxque eum deficere visa fuisset. Jacobus ille Noller
loci Rector, qui non sine divina ita disponente providentia, ad pagum eum
exiit, et efficacibus consolationibus Obsequium languentem erigebat inter
alia his verbis: Confide Domine Pastor, Christus Pontifex summus cuius hac
tenus fideliter pausasti oves, Tibi sua aderit presentia. Cum Pastor respon-
disset: Belest sua presentia mi Rector, paruoq intervallo languesceret, Rector
iterum repetebat ea: Confide mi Pastor cet. quibz recreatus Obsequius re-
spondebat: Confido, confido etc. atq sic placidissime, nullo impatientiae
signo edito d. 19 Julij dicti anni expiravit. Matricula XXIV Regalium. P. 94.
P. 94. Postea Noller hic erat Pastor Ecclesiae Krigenfis. Pater erat
Daniel Noller, Rectoris Abingensis cuius facta mentio supra Gymnasio.
p. 145. u. Symbola Michalsky.

IV. Johannes FRÖLICH vixit hic septem annis, de quo
vide Scholam Kefmarkensem. Sect II

V. Johannes HASKO, meminit huius Dalothasius Vogler
Delensis Rector in Indue Ordinatore sub Petro Zablero p. 94

VI. Daniel CLESNER, vel ut alius placet Elner, Elbinga
Dorffus, Pater Antio Doctissimus viri Dni Philippo Franciscus et
Mihailum Nisico synagogae Lutheranorum quondam, mentissimae Matre,
Lybilla Spissiana Antio & Doctissimi viri Gotthardi Spissii Ministri, filia
procreatus & a teneris in Patria Schola sub ferula b. quondam Martini
Rephum in nova Civitate Elbingensi Ecclesiastice, nec non Ecclesiae Canticae
nae ad S. Petri fidelissimi, in fundamentis Linguarum Latinae et Graecae
bene instructus. Aetatis circiter XIV Neideburgum, quod ducatus Prussiae
ad fines Poloniae oppidum est, Lingua Polonica gratia concessit, ubi biennio
exacto, iterum in Gymnasium Elbingense reuocatus est, ad audiendum M.
Joh. Mylium Seniore, illinc Parentibus demortuis, consilio amplissimi
viri, Dni Joh. JungSchultz Senatoris Rei publicae Elbingensis, Vratisla-
viam uberioris studioeum mercatura comparanda gratia profectus, ubi
est ibidem fidei institutione Cl. Doctissimi viri Dni Joh. ab Hockelshofen.
Inde Anno 1613 peste profligatus, Neosolium in Hungariam pervenit, tan-
dem Neocomium, illinc Schola Batisfalvensis Rector factus, prohibitus
ad omnia iuniorum Mariaschij ne catechismus S. Lutheri doceret, sponte vale-
dixit. Polniti Rectoris & Notarii Officio anno 1623 defunctus est. Sed et hic
annonae Caritas eidem locum non concessit. Sepulchrum deinde Scholam in
Sepulchro per unum duntaxat semestrem adorando, munus Auditoris in Schola
Clesneri scholienfi affectus est, quod cum diligentius gesseret, commen-
datus est Wallyiensis pro Schola Rectoris. In quo officio, verba eius sunt,
in Ind. Ord. sub Pet. Zablero p. 82 cum fidelissime, ut Deus & Conscientia

mea

mea incauteriata mihi testis est, per annum desudasse, singulari Dei pro-
videntia ad Diaconatum Ecclesie Polnicensis, evocatus est. * Hec Anonymus
quidam de Olznero annotavit.

* M. Christophorus Stephanides. Doctissimum atq. Cl. Virum,
Casparus János, Schwedleriensis olim Rector Polnicensis, vocat in Indice
Ordinatus sub Petro Zablero p. 85, qui utrum huc spectet, ignora.

SVII Johannes P. A. Emerici Thurronis scriba in Academia Wittebergensi

SVIII Ludovicus FROELICH, memoriam huius recolat. Phi-
lyppus Heitschius, cuius per biennium discipulus extitit, in Ind. Ord. per Zablero p. 86.

SIX Samuel CVARTIV huius collega erat Johannes Lehman-
nus, Crueburgo-Silesius, Lazarus filius, Gregorius Andrici in Patria, experienti-
ni vero Docatus discipulus, Varallii deinde Ampelius Curtii collega. Anni ad-
versus proculdubio plura q. huius desiderari subiecit se iterum Penula Caspari
Clamerei Leutschowice, illi vocatus ad officium Rectoris in Dubowitz post in
Huber. d. d. ultimo per Franciscum Desoffi ad munus Ecclesiasticum. Vita
eius in Ind. Ord. innotat per Penula Zablerum pag. 26.

SX Jacobus SCHWARTZ Humanissimus & Doctissimus
dicitur hic a Martino Steinell Varalliiensi, Pastore Slavico eundem
loci, in Ind. Ord. per Petrum Zablerum pag. 57.

SXI Andreas KLETROVIT in Schola Secrensensi Schol. v. d. d.

SXII Joh. SCVLTEY meminit Nathanas Fischerus eiusdem
Schola Auditor & post in Drutocz Pastor in Ind. Ord. sub Petro Zablero pag. 203.

SXIII Vitus MELISSAEVS, alias Hill, Neßtreczen-
Bohemus, ubi opus natura eius apta fuisset tractandis artibus libe-
ralibus, a tenebris in Schola Patria Rectoris, Viri Prudentissimi Dni Joha-
nis Zelyenka, cura fidelissima commissus fuit. Et quia eo tempore, quod
erat omnium vicissitudinum plenum, curfus studiorum bellico impetu
impeditus fuisset, derelictis Patriae dulcissimae locis, Anno 1625 in Orag Panno-
nia inferioris pedem intulit, Scholaeq. variorum locorum bene constitutae,
Sedulo frequentanda, et literarum bonarum, & linguarum Patriae no-
titias sibi comparavit. Exercentib. se in posterum Ingenii eius viris v. d. d.
eius inole habili, ad munus Scholasticum colendum, prius commendatus
est, pro Cantore Rosnauensi, per Cl. Virum Dnam Danielem Proctorium,
ubi postquam quinquennio cur. laude hoc officio defunctus fuisset, honeste
toto amplissimo senatu valedicendo, iterum in Scepsum se recepit
eo animo, ut in Germaniam studiorum continuandorum gratia, n. l. e.
commoda occasione proficisci posset. Interea vero a Varalliiensibus
persuasione blandis, multorum ei bene fauentium, q. d. d. Viri Dni
Georgii Crussi tunc Diaconi Slavorum a proposito revocatus est, et in
officiu Collegae promotus, quod per quinquennium cum dimidio se-
c. g. effit. Postea ad Dni Laurentii vulgo Dratonecz, Ecclie,
Iam evocatus est.

SX
huius Viri
Ordinatus
Michael
Indie Ord.

SX
v. d. d. E
* Sch

1. Loci D
2. Rector
3. Anno 1
4. Johan
5. Anno 16
6. An. 16
7. An. 16
8. An. 16
9. An. 16
10. An. 16

11. An. 16
12. An. 16
13. An. 16
14. An. 16
15. An. 16
16. An. 16
17. An. 16
18. Anno 16

**
" p. N. A.
" & Tob
" 8. Joh
" 8. Val
" Scripsit
" e. Ge

§ XIV. Waralij pfuit Scholae Tobias POLVCNT, meminit
huius Viri Joh. Cocci Berzeuicrensis postea Pastor Dajorenfis in Ind.
Ordinatarum sub Pet. Zablero p. 154 *** Ante Polucium refert
Michael L. A. ZIV. N. Joh. Pileman, Rector Delensis, in eodem
Indie Ordinatarum per Petrum Zablerum pag 191.

§ XV. N. P. MANUS natione Waralligienfis, clero natus loco,
ultimus Evangelicorum ante 13 annos obiit. Concionari non potuit

* Schola Waralligienfis auctoris nostri Synopsis.

1. Loci Descriptio
2. Rectores huius loci sequentes.
3. Anno 1596 Jacob. Noller Cyriacum Obfopum languentem erigit.
4. Johannes Frölich
5. Anno 1606 Jacobus Schwartz.
6. An. 1616 Samuel Curtius & collega eius Johannes Lehmannus.
7. An. 1618 Johannes Haskarius & Ludovicus Frölich.
8. An. 1624 Daniel Olner.
9. An. 1625 Michael Larius.
10. An. 1626 Johannes Pera Emerici Thurzoni Scriba in Academia
Wettebergensi.
11. An. 1630 Tobias Polucius.
12. An. 1638 Johannes Sculteti.
13. An. 1643 Andreas Kletzkovius.
14. An. 1643 N. Apollo.
15. An. 1644 Vicar Melissius.
16. An. 1651 Valentinus Perak.
17. An. 1659 Johannes Popradus & eius ad Lochmannum Liber.
18. Anno 1663 N. Simonius Rector ultimus.

*** Symbola Danielis Wrmanni breuissima.

- " p. N. Apollo Rector Warallienfium circa Annum 143.
- " Tobias Polucius circa Annum 1640
- " 8. Johannes Popradus An. 1659.
- " 8. Valentinus Perak An 1663 qui in Carmine & Nuptiali
scripsit de Schola Waralligienfis secundum Rectorem
- " 8. Georgius Pitnai a. Henricus Wrmannus &c.

Dei pro
Proximus
Cl. Virum
in Indice
Wettebergensi
solit Schi
Zab. p. 154
1. L. K. p. 154
Eperieff
Anno ad
la Caspari
it post in
cum. Vita
iffimus
eiusdem
L. v. adu.
et eiusdem
pag 203
Beczer
ibus tle
Dni Joh.
ore, quod
impetu
ag Anno
L. v. adu.
riae no.
rik vif
menedus
Protonus
honeste
recepit
nata
nfibus
iri An
et in
ato fdu
Ecce

De Schola VARNENSIS.

Varnensis Schola ex Descriptione Danielis Kramari
Varna est Oppidum Comitatus Terehiniensis supra Zolna
vno milliaribus a Dominio Ouariense Dominorum Congraer.
Rectores Scholae Varnensis erant.

Thomas FRANCISCI Anno 1601 ex hac Schola in
Mossouiensem vocatus, quem ibi vide.
Johannes LUTILENSIS circa Annum 1609.
Michael LUTILENSIS circa An. 1613 per quinquennium.
Michael CZEDRIVS circa An. 1616 Michaelis Crebancii
Praepositi quondam Vaghi Vihelienfis filius. Studuit Driznae Rector.
re Stephano Pitarik et Johanne Loterik, Teutopronce Rector et Johanne
Linnero, Zolna Rectora Romano Brodini. Postea Dantisci. Inde red u.
cem excepta Schola Varnensis.

§ Sic videtur legendum:
Oblitum enim est auctoribus
vnde lectio eius difficilis.

Andreas FABIANUS Dantiscus, Discipulus suus Johannes Dol,
necii, Johannis Gruharu, Matthiae Pauorniki.
Petrus DOLNENSIS Rectoratum gessit An. 1625, Pastoratum 1627.
Valentinus NOSTITIVS Pater Johannis Nostitii quem vide
in Schola Rosabergensi et Zolnensi.

Andreas FABIANUS de quo vide Scholam Teuto Lipschen
sem et Rajecensem.
Johannes FABIANUS Anno 1648.

Zacharias CLECKENTIS An. 1651 hinc Rosabergam vocatus.
Nicolaus MATTHIAS DES Patria Preczinenfis. Fructu
studia apud Johannem Fabiani, Vaghi Desterchini, apud Andrean An.
recium Drizna, apud Johannem Petroni Varna, Illauia, & Drizna,
apud Johannem Soja Sakolcae, apud Nicolaum c Nigrini Zolna, et
apud Eliam Laetiuverum ibidem. Zolna vocatus est ad Rectoratum
Warrensem, quem gessit per biennium An. 1655 1656.

Johannes PETRONI, Buzik dictus Anno 1657.
Nicolaus FABIANUS Anno 1659 Rector Warrensis per
triennium, postea Rosabergensis Rector, quem vide in Schola Rosabergensi. u
* Haec etiam Kramanniana est Symbola.

* Rudis Auctoris nostri Scholae Warrensis
Rectorum Synopsis

- 1. Loci descriptio.
- 2. Occasio Scholae.
- 3. Anno Christi 1601. Thomas Francisci.
- 4. Anno 1609 Johannes Lutilensis

S. Michael

5. Anno
6. Mic
7. An
8. Pet
9. Valen
10. Andr
11. Anno
12. An.
13. Anno
14. Anno
15. Anno
16. Exlt

De
S
Laris a
Arum

- 5. Anno 1613. Michael Canquius.
- 6. Michael Crebanius gratulatur sibi de conditione meliore.
- 7. Andreas Fabri.
- 8. Petrus Dolnani. et eius Carmen
- 9. Valentinus Nostitius.
- 10. Andreas Fabricius.
- 11. Anno 1648. Johannes Dudani.
- 12. An. 1651 Zacharias Clementis.
- 13. Anno 1655. Nicolaus Matthaeides.
- 14. Anno 1657. Johannes Petroni.
- 15. Anno 1659. Nicolaus Fabricius.
- 16. Exitus Scholae.

¶ Dum ingenium suum bonis literis in Arnolfo Battense
imbuisset inter ceteros Jacobum Klopsium Typographum
Dartophensem lugentis, ita bene precatus est:

Exhortatio ad animam ex hac vita profecturam.
Esto animo forti, nec proflus spemq; fidemque
O anima abicias, i modo tuta se es.
Egredere: orbatum mundum pietate relinque
Speratas propius quare venusta domos.
Lui modus hic scelerum? finis quis diuitiarum?
Nullus: quapropter valla caduca vale.
Tristes exuunt, serpentumque refra valete
Usque in perpetuum putida massa vale.
Turba palax valeas, ego libera ad arcia Coeli
Et promissa mihi candida regna abeo.
Vixi dum fatum voluit, Parcaq; finebant
Iam morior, dux Tu Christus benigne cubet.
Et vero laurus lacrimarum limbo latebras
Horrendi exili, cum Simone pio.
Tu modo fac vite finem, mea victima Iesu
In Coelis tandem sim manamq; tuus.

Petrus Dolnani Driznensis
p. t. Senior Scholae Dartophensis.

De Schola **WELICENSIS**.

Welicsna est Oppidum Inlysi Comitatus Gruensis
latis amplum, Benopolis Dominii, et ponte per Fluvium
Arvam nobile.

S. II. Copia

§ II. Copia Civium, et liberalitas circumiacentis Nobilitatis
Musis hospitium hic loci dederunt, quas musas hi, quos produimus modicis.

§ III. N. ZVETO 19 VI.

§ IV. N. ROTARIDES vide Scholam Lipsensem et Montanum

§ V. N. PETROVICIVS vide Scholam Nicopolitanam.

§ VI. N. KEPHALIDES vide Scholam Raduanensem

§ VII. N. NICOLAIDES exul clausi Scholae.

* Hic Auctoris fragmentis Subiicimus Symbolam Zachariae Petrovici
Pastoris Lepidensis, quam ipse per Literas collectori, una cum aliis huc
Spectantibus momentis submiserat, et sequenti sub titulo apposuerat.

R. P. Velicensis.

Samuel Zidkius Zaskovio Struensis.

Esaia Rotarides, Martinopolitanus.

Matthias Kephalides.

Johannes Lindani.

Matthias Petrovicius.

Ionas Pastrius.

Georgius Nicolaides, Drizensis.

Stephanus Clementis.

Jeremias Matthaeus.

Michael Matthaeus Haer Petrovicius.

" **,, Iohannes Lindani Rector Velicensis Anno 1659 die
15 Januarii, deinde Pastor factus. et Haer Dueholtz Junior.

" ***,, Rectores scholae Velicensis etiam fuerunt
Referente Daniele Hermann.

" Martinus Rotarides circa Annum 1629.

" Iacobus Urbanovicz Rubinensis Anno 1630. Rector fuit

" Oslanensis, deinde Kibucza-Viheliensis, demum Velicensis, ubi

" etiam Diaconi munere perfungebatur.

" Andreas Matthaeus circa Annum 1636.

" Stephanus Schplius, successor eius circa Annum 1640 Vide

" Schola Alfo-Kutiniensis.

" Nicolaus Arabecius.

" Andreas Matthaeides.

" Iohannes Stankovicz Anno 1650

" Samuel Zidkius. et Haer Hermannus.

G. P. V. G.

De S

tatus Z

§.

possident

foli min

formula

Ob quod

sem, pe

una cum

alias fide

tica App

malo ob

regenda

§.

in Schola

treatant

nationes

ful, itea

Homonn

et min

Eziki

verba

1620, p

Confess

spiritu

gionem

in mel

minit

ordina

biennu

prope

§.

Schola

239

CAPVT LXIII.
De Schola WRANOVJENSIS.

§ I. Wranouia, seu Varane est Oppidum Incolyti Comi-
tatus Zempliniensis rei pecuariae nundinis commendatum.

§ II. Magnifici ac Pranobites Domini, dona in Homonna
possidentes, dum vidissent Incolarum huius terra barbariem maximam,
soli primum subelitos ad colendum Deum verum inducebant, usqueque
formulam Orationis Dominicae, sub poena edificandam proponebant.
Ob quod primum sanctumq; institutum Per quam Nobilis Dominus Zaryen-
sim, per subelitos suos, interfectus est. Postea vero mediante Schola, quam
una cum Parochia Illustrissimus quondam Dominus Stephanus Datorj-
alias Iudex Curiae Regiae, ut videre est ex Historia Hungaricae Diploma-
tica Appendice pag. 15. prouentibus ac duabus possessionibus donauit, huius
malo quia inire volentes, sequentibus Scholam eandem commiserunt
regendam Rectoribus.

§ III. Martinus DANKASCENS in Schola Eppesiensi videntur.

§ IV. Stephanus DORATY Huius et Michaelis Andrassy
in Schola Crepigiensi Discipulus Salkostowiczus, procul studio de-
treitans disciplinam, aut dignitates aspiciens, post multas suas peregrina-
tiones, Praeceptorum quasi in dedecus, apud P. Jesuitas, Homonnae, confes-
sus, iterque Romanum versus aggressus est. quo itinere absoluto, iterum
Homonniam rediit, Clericali quoque Inguarum subscripsit Quater initiatum
est minoribus Ordinibus, per Illustrissimum ac Illustrissimum Stephanum
Cziky (alias Cziky) Episcopum Transylvanensem. sed cognitis tandem
(verba sunt eiusdem in Indice Ordinatus per Petrum Zablerum ad Annum
1620 pag 32.) tum Romae, tum vero Homonnae, inter Jesuitas, Romanae
Confessionis abusibus, (cetera silentio praetero) illuminante cor meum
spiritus S. gratia, conuersus sum ad veram Christianamq; fidem, seu Reli-
gionem Augustanam. Subscripta deinde Vocationi Mathias Saluensis
in Incolyti Comitatu Scemensi.

§ V. Ioannes PENOSCVS Rector Schola Wranouienfis. Me-
minit eius Michael Plasko, Pastor olim Sankociensis, in Indice
ordinatorum sub Petro Zablero pag 88.

§ VI. Demetrius VERDÖCZY, Rector huius Schola per
biennium, post Pastor Kendiensis, in Incolyti Comitatu Scemensi
prope Eppesiensem per sexennium, in Ind. Ord. per Pet. Zabler. p. 183.

§ VII. In hac Schola iuxta illud Cuius Lib III. Amorum Elegia 4.

Ingenium quondam fuerat pretiosius auro.

Et nunc barbaria est grando habere nihil.

Scholam enim praedictae loci occupatam interiusse colligere licet

ex Grauanin

ex Grauiusculis statum, per Hungariae Evangelicos, Sacratissimae
Caesareo-Regiae Hagelstati in Comitatu Polonienfibus Anno 1662 celebratis,
potestis, in Appendice Hist. Diplom. pag. 121. sic sonant verba: Nam in
Oppido Varano, Catholicus Plebanus, assumptis secum adhaerentibus nonnul-
tis complicibus, Scholam Evangelicorum aggressus, Ministrum Evangelici,
cum ab euitando malo eodem adhortandem, dirissimis verberibus afflicto,
hunc prostrauerunt & saepe iecerunt. Idem Plebanus Catholicus, Decimas
ex nonnullis terris arabilibus ad Parochiam Evangelicorum mouerientes,
manu armata auferri fecit, ac superinde peragendo inquisitioni quoque re-
sistendo, eandem admittere noluit.

* Synopsis Scholae Wranouienfis

1. Loci Descriptio.
2. Dominus huius loci subditis cultum veri Dei commendauit una
cum Schola.
3. Anno 1612 Stephanus Porhi.
4. Anno 1613 Martinus Damascenus.
5. Anno 1613 Johannes Gnoscil.
6. Anno 1614 Demetrius Verbitzei.
7. Scholae exitus.

CAPUT LXIV

De Schola ZOLNENSIS.

§. I. Zolna est Oppidum Incliti Comitatus
Trenchiniensis, ad Vagum, quatuor & Copia Artificum celebre.

§. II. Ecclesiae huius Oppidi vigilantissimi Antistites, Seniores Venerandi
Reuerendissimiq. Superintendentes, animaduertentes huius loci diuinitatem numero
copiosam posse subsistere in Matrem quae egenorum hoc oppidum delegerunt
& de doctis viris qui huius Gymnasio praesent, sedulo prospexerunt. E
quorum serio hoc reperire licuit.

§. III. Stephanus CAVSPER, Rector Zolnensis, Johan.
Comnenus, Felix Sipaherf, Schola collega, Virum Doctissimum
nuncupat, in Indice Ord. per Petrum Zablerum pagina 14.

§. IV. Adamus CORRADUS Anno 1614 huius Scholae Prae-
sidentis incredibilem beneuolentiam, & indefessam diligentiam Georgius
Clementis de predicare non potest. Christ. Lowtany quoque olim Dia-
conus Vetus Zolnensis, Corradinum Virum Doctum dicit in Indice
Ordinatorum per Petrum Zablerum pagina 101.

§. V. Alexander SZOCOVINS, Cassovia huc vocatus
et conuictus ex Indice Ordinatorum per Petrum Zablerum pag. 57.

§. VI. Anno 1622 Johan. ZIDKIVS in Indice Ordina-
torum sub Petro Zabero p. 138. Nominat huius Nich. Duzikius olim Rector Pano-
nensis pag. cit.

SVM.

Jacobus Pa-
dem dicit
Rector Scho-
lae in Ind. Ord.

Zolnensis

in sum.

narum

Summula

Ordinatorum

Hominum

Zolna 16

Disp. V. d.

Reverendi

Thurocz

exul Je

navant,

ordina

Est Syn

* Hi

et Schol

1. Jo

Calokier

in Libera

Plauonic

2. Jo

Sulce pe

Zolnens

Catholi

Walcken

§ VII. M. Gregorius LANN, Rector Zolnensis. Meminit eius Jacobus Hanflai Silesius, Rector Scholae Arctii Aruenlis, ad quod officium per eundem dicit se vocatum fuisse in Ind. Odo. sub Pet. Zablere p. 57. Melipior Bruchus Rector Scholae in Gago truncupat eum virum Doctissimum, diligentissimum in Ind. Odo. per Petrus Zablere pag. 114

§ VIII. Anno 1630 circiter Georgius LAUSCHTIVS Rector Zolnensis extitit, in Ind. Odo sub Petro Zablere pag. 158.

§ IX. Andreas RAFF, Scripsit Methodica Plepa Poeticae in usum Scholae Zolnensis 1642.

§ X. Jonas HADIKIVS, Rector Zolnensis in Indice Ordinariorum sub Petro Zablere pag. 171.

§ XI. Nicolaus NISSE, Scripsit Baptisum necessitatis 1651.

§ XII. Elias LAUVER, hui loci Rector existens, Scripsit Summulas Pneumaticas, Responderet Nicolao Trybavsky Anno 1658. (Hic Anonymus quidam summa 1639 annum extitisse Rectorum, ex Indice Ordinariorum sub Petro Zablere p. 179 annotavit. cet.)

§ XIII. Johannes HENSE, Rector Zolnensis, Scripsit Hominem & Imaginem Dei ante lapsum L. Michaelis Johis Tormonenis, Zolna 1665. Disputavit etiam hui Wittebergae Praefide Joh. Deutichmanno Diss. V. de peccato Originis, collegii II. Disputationis Anatomicae & C. Thomae Henrici 1660. Idem Scripsit Ministerium Ecclesiasticum 1666.

§ XIV. Matthaeus PALMIDIN, Ducek Vjsaluzh, Thuroczenus discipulus c. n. Fabricii Norichouia Zolnam evocatus 1672 exul Jenam profectus est, relictaq. in Patria coniuge & Medicinæ operam navans, Doctoratam consequens gradum rediit Trenchinienfis Comitatus, ordinarius factor Physicus per Comitum Supremum Georgium Algechazy. a. Est Symbolea Ducheletii Junioris.
 * Hic inferendum veniret: quoniam sub tumultu praecito Rakozii Templi et Scholis Evangelicis destitutis Scholae hui Zolnensis quiescit, et signanter innotet.
 1. Johannes PROSZ, filius Plaz. Rector Vni Pauli Prop. Laboris chag. Balokienfis et Contub. Super. Fluvii Poppad Senicis metiffissimi, qui nunc in libera. Regiaq. Civitate deuthouienfi munus officiumq. Pastoris Ecclesiae Plauoniae, cum laude & incremento coetus eiusdem administrat.

2. Samuel NISSE, qui Anno 1707 instituto examine ventitanda suscepit Melicemara circa unionem Ecclesiasticam, ac typis quoq. exhibi Zolnensibus curauit sub titulo: Consilia Aeternica circa unionem Ecclesiae Catholico-Evangelico-Reformatorum. etc. Ea propter tamen a Gryphib. Waldensib. non leuiter erat repressus, in publica disputatione habita q. Feb. Anno 1708 & laei publicae exposita sub titulo: Roma & Geneva Paraga. hic irreconciliabilis etc. Postea erat factor Pastor Tyrnauensis Ecclesiae Evangelicae Augustanae Confessionis dilectae, directi tamen a xone, aliorum

„prohibiti

ffimae
celebrati
Nam in
nonnul
angeli
afficiunt
Decimas
venientes
noque re

vna

iatus
celebre
Venerandi
cyprius
eleganti
int. e

Johan.
Simum

la. fuit
Georgius
in dia.
in mace

vocat

ordina
Lauo. Li.
§ VIII.

„ opulenti mercatoris relicta vidua, officio se adiecit & vestem profanam induit,
 „ nunc in mercatura exercitio victum querendo. Hanc Symbolam dicitur Joh. Mich. 189.

§ XV. atque Vluma: Redempta Patria micribus annis libertate, euo-
 catus erat ad has Scholas resuscitandas Samuel ~~1889~~ 1899, consiliis
 Kenoticus notus: postea Pastor Ecclesie Tyrnauensis, qui ex alto timore Dei, ho-
 norem sibi diuinitus datum exul factus spreuit, quod tunc talis, quem in diem
 usq. hodie etnum ibidem exercet, defecit. Nemo indicens malum suum in
 aeternum, & respiciens retro, inquit Christus Dominus, apertus est Regni Dei Luc.
 IX. 6. Non igitur vxor, non liberi, non parentes, non amici, non exilia, nec
 to minus vero opes, aut dignitates, nos a vocatione nostra, abstrahant.

*** Synopsis Scholae Zolnensis Rectorum, Auctoris sequens est.

1. loci descriptio.
2. Locum huius laus a beneficentia in literas & linguam Latinam per ipsa.
3. Locum huius Privilegia.
4. Basilius Fabri.
5. An. 1595 Matthias Lochmannus senior.
6. An. 1601. Stephanus Crasmer.
7. An. 1609 Alexander Socrouinus.
8. An. 1610 Seraphinus Wilhelmi.
9. An. 1611. Johan. Lochmannus.
10. An. 1612 Adamus Corrodini.
11. An. 1614 Johan. Zithius.
12. An. 1616 Johan. Nigrini.
13. An. 1619 M. Gregor. Lany.
14. An. 1622 Georgius Parschitzius.
15. An. 1625 Elias Ladiuer.
16. An. 1626 Jacob Maytan.
17. An. 1629 Mich. Hscauius.
18. An. 1630 Ioh. Hadikus.
19. An. 1634. Nicolaus Mithochovius.
20. An. 1640 Andreas Grassius.
21. An. 1643 Johannes Augustini.
22. An. 1649 Andreas Rothath.
23. An. 1650 Nicolaus Nigrini.
24. An. 1654. Michael Haseko.
25. An. 1655 Elias Ladiuer.
26. An. 1661. Johannes Anilicenus.
27. An. 1667 Johan. Vosticius.
28. An. 1670. M. Michael Infitoris.
29. An. 1671. Matthaus Plumbus.
30. An. 1706 Andreas Proß.
31. An. 1707. Samuel Nigrini.
32. Exitus Scholae.

*** His omnibus, auream, atque diuitem Subicimus Dni
 elis Krmanni de Schola Zolnensi Symbolam quae huius est tenor.

De Schola Zolnensi

„ Zolna est Incliti Comitatus Trencipinensis prope Vagum,
 „ nauigabilem fluvium, Oppidum, in ipsi Poloniae, Silesiae, et Morauia
 „ confinijs, situm, lapideis domibus, in figuram quadranguli dispositis, et am-
 „ plis suburbij instructum, abundans portis, et iis, quae ad vitam cum voluptate
 „ transigendam faciunt, iuxta vetus illud proverbum: Extra Zolnam non est vita,
 „ si est vita, non est ita. Celebris est Cereuisia Zolnensis, nec minus celebre olus
 „ Zolnense, de quo circumfertur illud: Ovis Zolnense, tulum Galgocienae, lacus
 „ sum Lyptouienae, vinum Opromienae, Tubrum Vagh-Vhellienae, deus est & gloria mensa.

„ Cuius

Cives florentes in Regno Religione Evangelica, erant semper optime animati
in literis, et erga studiosos liberalium artium, liberales. Literis etiam adeo ex-
culti, ut paucissimi mos reperire potuisses, qui non Latine loquerentur. Spiritus
D. Samuel Pomarius, Zolnam Witteberga delatus, & a Ministerio Ecclesie
Senatus & populo exceptus, dum audiret singulos Latine loqui, Videor, inquit, mihi
in medio Latine versari. Paudet privilegii multis, inter quod est illud, quod a
Comite Nicolao Desffy, de Zerbachel S. C. R. Martis Confiliario, Comitatus
Hortensis Comite, sub decursum Saeculi XVI obtinuerat, ut scilicet haberet
plenam potestatem eligendi & intertinerendi Pastores Ecclesiae, Rectores, quae
Schola sua, qui sint Augustanae Confessionis addicti. Habebat itaq; Zolnensis
Schola praeteritis temporibus Rectores celebres, et numerosam studentiam, non
raro certare cum multis Gymnasiis Patriae. Inter Civitates etiam, quae re-
florecenti Evangelio hospitium praeberant, Zolna non fuit postrema, quod col-
ligere licet ex inscriptione portae templi, obversa domui parochiali, dum re-
stauretur templum, lapidi incisa. Testatur illa oculos Sacerdotum, Soc.
Jesu, adeo inexcitauerant illam sequioribus temporibus, sed restituta liberius
Anno 1704. Daniel Krmann, Pastor Ecclesiae Zolnensis, restituit illam,
luci publicae, et oculis omnium exposuit. Ita vero illa:
Anno 1562 Tempore iudicatus Johannes Dohdal,
Consulatusque Martini Nestzecz
Verbum Domini manet in aeternum.
Jeremi 1. Nemquid ergo spelunca latronum facta est
domus ista, in qua invocatum est nomen meum, & ceteris?
Ego, ego sum, ego vidi, dicit Dominus.
Durum patientia frango.
Rectoribus prioribus in obliuionem missis, sub decursum Saeculi
XVI Rector Scholae Zolnensis erat Basilus FADRI, qui postea factus
fuit Pastor Priuilegiensis Ecclesiae, & Ven. Contab. Dagobroensis Senior, vir multa celebratus.
Successit sub initium Saeculi XVII Stephanus CRVSPER,
Patria Varbouiensis, qui non tantum in Gymnasio Patrii, sed etiam
in Academia Wittebergensi, sedulam literarum nauagerat An 1590 et rego operam,
& rediit in Patriam Scholae Zolnensi regenda admotus erat, rexit illam
maxima cum laude & utilitate, per sex & quidam excurrit annos, usq; ad 1604.
Postea factus fuit Pastor Ecclesiae Hisslicza-Vyhelienfis et Ven. Cont. Senior.
Peraphinus WJLHELM, Anno 1608 ex Rectoratu Scholae
Priuilegiensis, ad Zolnensem vocatus.
Alexander POZOVSKI, An. 1609 successit, primum Scholae
Patriae Briznensis, mox Terechinienfis, deinde Zolnensis, mox Dattspen-
in eaq; Martini Weigmanni Successor, deniq; Rector Gymnasii Cassouienfis.
Johannes LOCHMANN, Neosolienfis, cuius Pater fuit
Matthias Lochmann, Pastor Neosolienfis, & Ven. Contab. Thuroccienfis Senior.
Maculam vero non leuem huius Matthiae adpersa nomini suo, collusione cum
Photinaze nomine Johanne Poloni, Neosolienfi, contra quem delatissimus
Comes Palatinus Georg Thurzo Actionem Solennem An. 1616 erexerat,
in qua

in quam etiam ipse Loehmannus attractus fuit. Habuit filium unum Georgi-
um, in Polonia inter Photinianos viuentem alicuius vero Johanne, pa-
tria Neopolitensem Rectorum Scholae primus Norchouienfis deinde Trenchini-
ensis, denique Lipschenfis.

Anno 1611 successit Loehmanno Adamus CORRADIUS
Patria Raduanensis, discipulus Valentini Plateani, & Pauli Malipostea
cuius Academia Wittebergensis. Redux in Patriam, factus fuit Rector
Scholae Zolnensis, et per 4 annos illi praefuit. Postea An. 1614 vocatus fuit
in Arcem Bruensem ut esset Capellanus Comitis Georgii Thurno. Postea
vocatus est in Ecclesiam Neupolitenensem. An. 1618 factus fuit Pastor Raje-
censis, Con-Gratib. molestus, quod colligitur ex anagrammate illo: Cur
omnia ad rodas. Denique An. 1626 factus fuit Praepositus Vagh-Vyhelensis.

Anno 1614 successit eidem Johannes ZITKIVS de quo vide supra. Hic
successit An. 1616, Johannes NGGARDIUS, nuper Con-
Rector Neopolitensis, dirigebat Scholam Zolnensem per triennium.

M. Gregorius LACHNUS ex Gymnasio Ditschenfi Zolnam
vocatus fuit ad regendam Scholam, An. 1619. Dixit illam per annum postea
vocatus fuit a Comite Emerico Thurno in Ecclesiam Arcis Bruensis.

Georgius PARRISCHIVS, Rector Scholae Zolnensis Anno 1622.
De Georgio Parrishio vide Scholam Trenchinensem.

Jacobus MATHIAS successit Anno 1626. Vide de eodem Caput,
quod agit de Schola Teutolipchenfi.

Michael ASCHENIVS Rector Scholae Zolnensis An. 1629 postea
Medicus Galicus Rakoczianus; deinde Trenchinii Professionem in Medic.
assumpsit, ibidemque per somnium sibi visam puellam, quae panem in foro
vendere solebat, duxit in uxorem, sed infelix cum illa habuit matrimonium.
Reliquam vitam exegit Rakoczio, Collegam habens securum. c. Med. D.
Caluiniarum. Poeta fuit leuissimi ingenii, et extemporaneus.

Jonas HADIKIVS, Rajeccensis, vixit Ditscho, Rector
M. Zacharia Lang & Con-Rector Emanuel Chalupka. Fuit Comitis Capp.
Hlyeshazy alumnus Academia Wittebergensis per duos annos. Redux factus
fuit Con-Rector Danouienfis Gymnasii & exacto semestri, 1630 Rector Zol-
nensis per biennium, tandemque Rector Trenchinensis per 4 annos usque ad 1636.

Nicolaus MLOCHOVSKY, ex Rectoratu Vagh-Beser-
censi, fuit Rector Zolnensis circa Annum 1634.

Johannes ANGVSTIUS vocatus fuit ex Schola Alnouienfi in
Zolnensem, idque Anno 1643. Fuit Patria Bruzzenfis, Clia Augustini Sena-
toris ibidem filius. Literas tractauit in patria, sub Rectoribus Johanne Rotaride, Piiui,
dia sub Rectoribus Clia Laduero, nec non Teutolipha, Bittcha, & Zolna. Hinc
vocatus fuit in Scholam Okolicensem Anno 1639, ex hac in Classensem An. 1637.
ex hac in Alnouiensem Anno 1639, ex hac in Zolnensem 1643 in qua docuit usque
ad annum 1645, quod per Comitem Casparum Hlyeshazy vocatus fuit in Directo-
rem Gymnasii Danouienfis, et Anno 1642 in Pastorem Ecclesiae Dubnicensis prope Trenchiniam.

Andreas GRATFIVS professus ipsum, An. 1640 & postea factus fuit Rector Gymnasii
Trenchinensis. Successit ipsi Johannes Augustini, de quo paulo supra.

Andreas

Andreas
ad Regenda
ex Respon
opposuerat
habuit Gra
Nico
Rectoratu
1650. Fuit
Parrishio
sub Mich
M. c. Nat
biennium
Zolna pe
Notesfic
drea Par
M
Ed
kiano &
Scientiam
uis sub
Helgen
vixit per
Dartph
anno 16
Lipscha
sub Pap
D. Calo
vocatus
ad 1666.
Diaconi
erat Je
Praefici
De pecc
Anilice
tumin
dente
Lutheg
dei Pa
ele Gob
Respon
Rector
Habem
Rofab

Andreas H. O. V. A. T. H. et ex Schola Zolnensi vocatus deinde 1650 fuit
ad Regendam Scholam Cassoviensem, inleque Anno 1652 in Trenchinensem.
ex Responsis, quae Catakiensis & Varadiensis Rectori, Tomaseo, anno 1652
opposuerat, eruditus notissimus. Anno 1657 existens Rector Esperienfis
habuit Orationem de Iudaeorum ante novissimum diem conversione futura.
Nicolai N. S. G. A. I. M. alio nomine Osskerpsky dictus, ex Con-
Rectoratus Neosolienfis vocatus Zolnam, successit Andree Horuath. Anno
1650. Fuit Patria Zolnensis, Literis operam navavit Zolna sub Georgio
Parrhitio, Elia Ladueto, Nicolao Milchowsky Rectorib. Et Rajecii
sub Michaela Hollero, Rosoberga sub Johanne Kuzera Cremonici sub
M. c. Natthaeo Rakshany postea Thorunij, Sedani, et Regiomonti per
biennium. Redux Con. Rectorum egit per annum Neosolii, Rectorum vero
Zolna per 3 annos, usq. ad Annum 1653 quo accepit vocationem ab Ecclia
Notestriciensis equidem in Octobri. Disputavit Zolna, Respondente An-
drea Parocho de baptisimi necessitate Anno 1651. Postea fuit Pastor Tuchouienfis.
Michael H. S. C. H. N. O. rexit Scholam Zolnensem eius successit
Elia LADIVER, Elia, Pastoris Zolnensis & Anno Peta-
kiana filius, infans primordia Danouicii progressus Pruidia, adole-
scitiam Zolna sub Rectorib. Johanne Augustini & Grassio confecit, et deinde
sub Michaela La Zio, humanilem aetatem transiit Posonii sub Rector.
Helgenmeyero, & Catakiensi sub Comenio. Postea Witteberga & Erfurti
vixit per biennium. Redux An 1655 vixit Zolna in Rectoratu per 6. annos.
Dantpha per 5 annos, postea vocatus fuit in Ecclesiam Tepelensem,
anno 1667. Scripsit Zolna Summulas L. Privatas Pneumaticas An. 1658.
Johannes H. N. S. L. C. E. N. T. patria Rajecensis, studuit Feuk-
Lipscha, sub Andree Fabricio, Posonii sub M. Joh. Lehlig, Trenchinij
sub Paulo Dellobradens, Zolna sub Elia Ladueto. Witteberga audiebat
D. Calouicem, Andream Kunadum, Deltichmannum, rediit in patriam
vocatus fuit ad Regendam Scholam Zolnensem, rexitq. illam ab An. 1661
ad 1666. quo accepit in Majis vocationem ab Ecclesia Zolnensi et esset
Diaconus. De causa & Caussato Praeside M. Joh. Dayero Respondens
erat Joh. Anilicenus An. 1659. Terminus vita fatalis & non fatalis sub
Praesidio Joh. Deutschmanni Respondente Johanne Aniliceno An. 1659.
De peccato Originis Praeside Joh. Deutschmanno Respondens erat Johan.
Anilicenus An. 1660. Locus Doctrinae Christianae & lege Dei cum in genere
tum in specie, Praeside Johanne Aniliceno Schola Zolnensis Rector, Respon-
dente Paphano Rautsky Nob. Schola Zolnensis Seniore. Trenchinij Topis
Luthelanis Anno 1663. Disputatio Theologica de Homine et Imagine
Dei, Praeside Johanne Aniliceno Schola Zolnensis Rector, Respondente Micha-
ele Gobio. An 1665. De ministerio Ecclesiastico. Praeside Johanne Aniliceno,
Respondente Natthaeo Sefatoris, Disputatio Zolna habita Anno 1666.
Johannes N. O. S. T. J. T. V. T. patria Zolnensis, Valentini Nostitii
Rectoris Schola Warmensis filius, studiis dedit operam Dampocii, Rectoris
Habeckmanno, Bent- Györgyini sub N. Kubiczky, Watalis, sub Apolline,
Rosoberga sub Johanne Kuzera, postea Dantisci, Regiomonti
et in aliis

nam Georgi,
nem, pa,
Trenchinij
D. J. N. G.
Nalipostea
Rector
ocatus fuit
D. Postea
for. Rajec,
illo. cur
fuit
quo die Rajec
aper Con-
um
Zolnam
annum postea
no 1672.
idem caput,
1679 postea
em Medic.
em in foro
atationum
Med. D.
Rector
milit Cass.
redux fuit
ctor Zol.
ad 1636.
h. Desher
uensi in
hini Sera,
lode, Prui,
a. Hine
fen An 1637.
uit usq.
in Directo
meturum
for Gymnasij
Andreas

et in alijs Academijs, ut dictum est Capite I. Sect. I. in Schola Polonica quod notandum erit. Successit in Schola Zolnensi, Antezero Anno 1667 usque ad 1669 quo factus fuit Diaconus Ecclesie Zolnensis.

M. Michael **JUSTITIO** Successit eidem Anno 1670 et docuit per annum. Hic existens Noschouia Rector, sponte se abdicauit Rectoratu, iussu in Germaniam, studuit in Academia Kiloniensi, vidit Oxoniensem, Cantabrigiam. Rediit accepit vocationem prolegenda Schola Zolnensi, & exacto in ea anno, accepit vocationem ab Ecclesia Teptensi in Cotta Lyptouensi. V. Schola Noschouiensis.

Matthaeus **PAULMANN**, Thyrocenus, successit ipsi Anno 1671 et actus fuit per Pontificios in Exilium, eo durate studuit in Academia Senensi, accepit titulum Philosophiae Magistri et postea Medicinae Doctoris. Disputationem ibi conscripsit de Providentia Dei ex lumine naturae deducta et Samueli Traethorffo opposita Anno 1675 & Praesidem egit. Ibidem disputauit Praeses de Coeeto Formali metaphysicae. Anno 1678.

Tandem Anno 1706 Rector Scholae Zolnensis fuit Andreas **GROSZ**, qui tamen exacto Semestri contulit se ad suos in Comitatum Semplicensem, et factus est Pastor Ecclesiae Slavicae Zelitschouensis.

Successit Samuel **NISSERMAN** Anno 1707 qui Vratislavia & Wittebergae studia sua excoluerat, et peritus erat Theol. Philos. Linguae Graecae & Hebraicae, nec non Germanicae, Hungaricae & Slavicae. Musicus etiam Instrumentalis & Vocalis, promptus ingenio, & fauor in informanda iuventute, sed qui vocationem habebat ambulatorem.

* Haec Polyhistor ille exquisitissimus quem iam saepissime laudauimus Daniel Hermannus de Schola Zolnensi annotauit.